

ગોઝારિયાની ગૌરવગાથા

ગોઝારિયા પુસ્તક સમિતિ

શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ, ગોઝારિયા, તા. જિ. મહેસાણા

શ્રી ગોગારિયા કેળવણી મંડળ, ગોગારિયા. ટા. જી. મહેસાણા

ગોગારિયાની ગૌરવગાથા પુસ્તક સમિતિ

મુખ્ય સંપાદક : ડૉ. માણેક પટેલ 'સેતુ'

સાચ સંપાદક : મધુકાન્ત પી. પ્રજાપતિ
પ્રો. પ્રકાશ એ. પટેલ

સહયોગી સભ્ય : કે. કે. પટેલ (પ્રમુખ)
સ્વ. કાન્દિભાઈ ડી. પટેલ (કે. ડી. પટેલ)
સ્વ. અધિનભાઈ સો. પટેલ
ઈશ્વરભાઈ પુરુષોત્તમદાસ પટેલ
સ્વ. મનુભાઈ અંબાલાલ પટેલ
નીરુભાઈ કેશવલાલ પટેલ
જિતેન્દ્રકુમાર અમૃતલાલ પટેલ
પારસફુમાર ભોગીલાલ ડબગર

પ્રથમ છોટ ડાની બાજુથી

- (૧) ઈશ્વરભાઈ પુરુષોત્તમદાસ પટેલ (ખજનથી) (૨) મધુકાન્તભાઈ પુરુષોત્તમભાઈ પ્રજાપતિ
- (૩) ડૉ. માણેક પટેલ 'સેતુ' (ઉપપ્રમુખ), સ્મૃતિગ્રંથ, કન્વીનર (૪) ખોડાભાઈ કાલીદાસ પટેલ (કે. કે. પટેલ) - પ્રમુખશ્રી (૫) કાન્દિભાઈ ધૂળાભાઈ પટેલ (કે. ડી. પટેલ) (૬) મનુભાઈ અંબાલાલ પટેલ (૭) અધિનભાઈ પટેલ (૮) જિતેન્દ્રભાઈ કેશવલાલ પટેલ (કેમ્પસ ઇયરેકટર)

દીજુ છોટ ડાની બાજુથી

- (૧) પારસભાઈ ભોગીલાલ ડબગર (૨) પ્રકાશભાઈ અંબાલાલ પટેલ (૩) જિતેન્દ્રકુમાર અમૃતલાલ પટેલ

ગોકારણી ગોદગાચા

ડ. ડ. પટેલ

પ્રમુખ

શ્રી ગોકારણા કેળવણી મંડળ, ગોકારણા

ડૉ. માર્ગેદ પટેલ

મુખ્ય સંપદ અને ઉપમેજીન

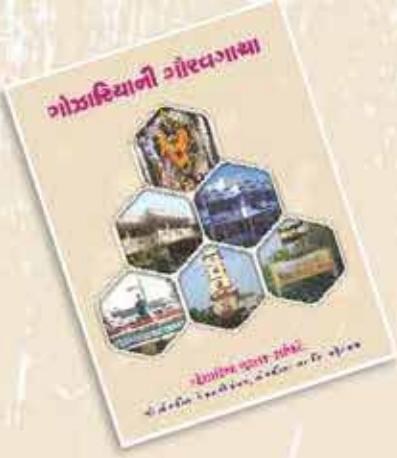

ગોકારણા પુષ્તક સમિતિ

શ્રી ગોકારણા કેળવણી મંડળ, ગોકારણા

પાઠાણ : શૌર્યના દાતા

શ્રી મગનલાલ જોઈતારામ પટેલ પરિવાર
ડૉ. જીતનંદભાઈ પટેલ અને ચેતનભાઈ પટેલ

ગોજારિયાની ગૌરવગાથા

ડૉ. માણેક પટેલ 'સેતુ'

મુખ્ય સંપાદક

© 2022

ગોજારિયા પુસ્તક સમિતિ, વતી

પ્રકાશક : શૈલેશભાઈ મહિલાલ પટેલ

મંત્રીશ્રી, શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળ, ગોજારિયા

Gozaria Ni Gauravgatha

Publisher : Shaileshbhai Manilal Patel,
Secretary, Gozaria Kelavni Mandal, Gozaria

પૃષ્ઠ સંખ્યા : ૨૪૮

આવૃત્તિ વર્ષ : જાન્યુઆરી, ૨૦૨૨

પ્રતિ : ૧૦૦૦

ફોટોગ્રાફસ : ડૉ. માણેક પટેલ 'સેતુ', પ્રો. પ્રકાશ પટેલ, જયંતીભાઈ એન. પટેલ,
અલ્પેશ બી. પટેલ, વિવેક પટેલ

ડિગ્રાઇન : અજય - મનિષ

મુદ્રક : એમ. કોમ્પ્યુનિકેશન સિસ્ટમ, અમદાવાદ

તમામ લક્ષ્યો અનાયાસ © 2022

- આંગેલારી લેન્જિન મજૂરી વિના આ પુસ્તકના લોઈધા ભાગની નકલ કે પ્રતિકૃતિનું નિર્માણ કરી સકતો નથી તથા તેનો અંગીરસ રવરૂપમાં ઉપલોડ કરી શકતો નથી.
- આ પુસ્તકમાં આવતી માનિતા-સામગ્રીની જાચોટા અથવા વિષાનીયતા અને અમે કાર્ય દરવા કરેતા નથી.

પ્રમુખ સ્થાનોથી...

ગોજારિયા આપણું વતન, આપણી જન્મભૂમિ, આપણું ગોકુળ અને મથુરા. આપણું બાળપણ અને ડિશોરોવસ્થા ગોજારિયાની ભાગોળ અને ચોકમાં પસાર થયા છે. કોઈપણ વ્યક્તિને પોતાની માતૃભૂમિનું ગૌરવ હોય છે. વ્યવસાય માટે ગમે ત્યાં સ્થળાંતર કર્યું હોય પણ બાળપણનાં સંસ્મરણાં જીવન પર્યત જળવાયેલાં રહે છે. ગોજારિયા ગામ અને ગામની તમામ સંસ્થાઓના આપણો ઋક્ષી છીએ.

શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળની આઠ દાયકાની વિકાસ યાત્રાના પડાવ પર સંસ્થાના નવસર્જનના ઉમદા હેતુથી સને ૨૦૧૮માં તેનો અષ્ટદશાબ્દી મહોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો. ત્યારે આ ભવ્યાતિભવ્ય મહોત્સવના સંભારણા રૂપે સ્મૃતિગંથ પ્રકાશિત કરવાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. સંસ્થાની આઠ દાયકાની ઐતિહાસિક માહિતી તેમજ મહોત્સવની માહિતી જ એટલી વધારે હતી કે જેથી ગામની માહિતીનો તે સ્મૃતિગંથમાં સમાવેશ કરીને યોગ્ય ન્યાય આપવો શક્ય નહોતો. પરિણામે ડૉ. માણેક પટેલ 'સેતુ'ની લાગણી અને ડૉ. જીતુભાઈ મગનભાઈ પટેલના આધિક સહયોગથી આ ગ્રંથ તૈયાર કરવાનું શક્ય બન્યું તે બદલ ડૉ. માણેકલાલ પટેલ 'સેતુ' અને ડૉ. જીતુભાઈ પટેલનો અંત:કરણપૂર્વક આભાર માન્યું છું.

હું માન્યું છું કે આ ગ્રંથ ગામની આગામી પેઢીના ગ્રામજનોને આ ભૂમિની ઐતિહાસિક માહિતી પૂરી પાડનારો દસ્તાવેજ ગ્રંથ પૂરવાર થશે. તદ્વારાંત મૂઢી ઊંચેરા આ ગામના શ્રેષ્ઠીઓના પાત્રા લેખનમાંથી આદર્શ જીવનની પ્રેરણા પૂરી પાડતો પ્રેરણા સ્ત્રોત પણ બની રહેશે તેવી મને શ્રદ્ધા છે. ડૉ. માણેક પટેલ 'સેતુ' અને તેમની ટીમના સભ્યો અને કેળવણી મંડળના સૌ ટ્રસ્ટીશ્રીઓ, કારોબારી સભ્યો સર્વેને શબ્દદેહ આપવામાં પૂરેપૂરી તટસ્થતા જાળવવાનો પ્રયાસ કરેલ છે. તમામ શાતિ, સંવર્ગ અને વિસ્તારોમાંથી માહિતીના જે કોઈ સ્ત્રોત ઉપલબ્ધ હતા, તેમની પાસેથી માહિતી મેળવી, તેમાં કોઈ તક કે કલ્યાણશીલતા ના રહે તેવો સંનિષ્ઠ પ્રયાસ કરવામાં આવેલો છે. તેમ છતાં જાણો - અજાણો ક્યાંક અલ્યાંશે પણ માહિતી દોષ જણાય તો તેને ક્ષમ્ય ગણવા હું બિનંતી કરું છું, અને સમગ્ર ટીમના રચનાત્મક કાર્યને સૌ ગ્રામજનો અને શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળના સભ્યો વતી બિરદાવું છું.

ડ. ક. પટેલ

પ્રમુખશ્રી, શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળ, ગોજારિયા.

તા. ૧૭-૧૨-૨૦૨૦

મુજય સંપાદકની અભિવ્યક્તિ

માદરે વતનનું ગૌરવગાન

ગૌમાતાનું સ્વયં દુધજરણ જે ધરતી પર થતું તે પાવન ધરતી પર માનવ-વસાહત થઈ, તે ધરતી ગૌ-જરિયા, ગૌજારિયા અને વર્તમાનમાં ગોજારિયા તરીકે ઓળખાય છે. જેની માટીથી આપણો ઢેઢ બન્યો છે અને એની ધૂળમાં બાળપણ અને યુવાની પસાર થઈ છે, એ આ ભૂમિ આપણાને જનનીની જેવી વહાલી છે. આ ભૂમિ ઉપર આવેલી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં આપણાં ભણતર અને ઘડતરની સાથે સંસ્કારનાં સિયન થયાં છે. તેથી આપણે પ્રગતિના ગમે તેટલા મોટા સરે હોઈએ તો પણ વતનની યાદ કરી ભૂલાતી નથી!

આપણે સૌથે સાથે મળીને શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળનો અભદ્રદશાબ્દી મહોત્સવ-૨૦૧૮ પ્રમુખ શ્રી કે. કે. પટેલ અને કન્વીનર જ્યંતીભાઈ એન. પટેલની રાહબરી ડેઢણ ખૂબ ધામધૂમથી ઉજવ્યો. અને આપણે ધ્યેયને સફળતાપૂર્વક પ્રાપ્ત કર્યું. મારા કન્વીનરપદે રચાયેલી સ્મૃતિગ્રંથ સમિતિના સૌ સાથી સભ્ય મિત્રોના સહકારથી સુંદર માહિતી સભર સ્મૃતિ ગ્રંથ પ્રકાશન પામ્યો હતો.

અષ્ટ દશાબ્દીના પ્રસંગ સમયે મેં પ્રમુખ શ્રી કે. કે. પટેલને આપણા ગામ ‘ગોજારિયાની ગૌરવ ગાથા’ પુસ્તક લખીને પ્રકાશિત કરવાની મહેન્ધ્રા વ્યક્ત કરી હતી. પ્રમુખશ્રી અને જ્યંતીભાઈ પટેલે સ્મૃતિગ્રંથના સૌજન્યદાતા ડૉ. જતુભાઈને આ પુસ્તક પ્રોજેક્ટની વાત કરતાં તેઓ સપ્રેમ દાતા બનવા તૈયાર થયા હતા. જેના પરિણામ સ્વરૂપે ‘ગોજારિયાની ગૌરવગાથા’નો સુંદર ગ્રંથ આપણા હાથમાં છે. એ માટે હું કે. કે. પટેલ, જ્યંતીભાઈ પટેલ અને દાતા ડૉ. જતુભાઈનો આત્માર માનું હું.

મારે ગોજારિયાના સર્વાંગી વિકાસની સાથે આ ભૂમિ ઉપર કાળની કેડીએ પસાર થયેલો - ભૂલાયેલો ગૌરવવંતો પ્રાચીન ઈતિહાસ અને વસતા ભૂમિજનોના લોકજીવનની જાંખી દર્શાવતો ભાતીગળ ચંદ્રવો હાલમાં ગામમાં કે બહાર વસતા વારસદારો કે વતનપ્રેમીઓને જણાવવો છે. મારે આ ભૂમિને સાંસ્કૃતિક સ્વરૂપ આપવામાં, અસ્મિતા પ્રગટાવવામાં, રસધાર અને શિક્ષિત કરવામાં કેટલાક મહાનુભાવોએ રતન દીવડાની જેમ કાર્યો કર્યા છે. તેમના જીવનની જાંખીથી આપને ગ્રામજનોને વાકેફ કરવા છે. કેટલીક આગેવાન વ્યક્તિઓએ વેપાર, ધંધા અને ઉદ્યોગો થકી ગામને સમર્થ અને સમૃદ્ધ કર્યું છે, એવા વેપારીઓ અને ઉદ્યોગપતિઓની માહિતી ગામજનો સુધી પહોંચાડવી છે. આ બધી મારી મહેન્ધ્રાઓ ખૂબ સરસ રીતે સહકાર પામી છે. અનું રહસ્ય મારા સાથી મિત્રોએ દિલથી આપેલો સાથ સહકાર છે.

ગામના વરિઝ વડલા-વટવૃક્ષ સમા કે. ડી. પટેલ અને આજીવન સંનિષ્ઠ શિક્ષક અને જીવંત એનસાઈલોપિડિયા સમાન અચ્છિનભાઈ સો. પટેલ તથા વાયામ-રમતગમતના વીર મનુભાઈ પટેલની મદદથી તૈયાર થયેલું આ પુસ્તકને જોવા આપણી વચ્ચે હયાત નથી, અનું મન દુઃખ છે. પ્રભુ એમના આત્માને મોક્ષ બખે!

આવા જ એક સિનિયર નિવૃત શિક્ષક ઈશ્વરભાઈ પટેલ ટ્રસ્ટીની નિષ્ઠાભરી મદદની સહખ નોંધ લઉં છું. અમદાવાદમાં ટાઉન પ્લાનિંગ વિભાગમાંથી નિવૃત થયેલા લેખક મધુકાન્ત પી. પ્રજાપતિ તથા યુવા કાર્યકર અને ગણપત યુનિવર્સિટીના પ્રોફેસર પ્રકાશભાઈ અંબાલાલ પટેલ સહ-સંપાદક પદેથી મારા જમણા અને ડાબા હાથ બની મદદ કરી છે. પ્રો. પ્રકાશભાઈને ગામમાં ઘરે ઘરે ફરીને કે દૂર દેશાવર સુધી ફોન દ્વારા મહાનુભાવો અને આગેવાન વ્યક્તિઓની તથા ગામમાં આવેલાં મંદિરોની માહિતી મેળવવાનું ભગીરથ કાર્ય કર્યું છે. તેથી તેમનો સવિશેષ આભાર માનું છું.

આપણી કેળવણી સંસ્થાઓના કેમ્પ્સ ડાયરેક્ટર નીરુભાઈ કેશવલાલ પટેલ તથા શાળાના સિનિયર શિક્ષક જીતુભાઈ પટેલ અને પારસભાઈ ડબગરની ખૂબ જ નોંધપાત્ર સેવાનો લાભ મળ્યો છે. પારસભાઈએ ગામમાં વસતા સર્વ જાતિના સમાજમાં ‘ડોર ટુ ડોર’ ફરીને, તેમના લોકજીવનની જાંખી કરાવતો ભાતીગળ ચંદરવો શોધી લાવવામાં સફળ થયા છે. બધાંને મેળવી આપેલી માહિતીને સંકલન કરીને તેની મેં હસ્તમતો તૈયાર કરી - જેનું કોમ્પ્યુટર લેખન નિષ્ણાત શિક્ષક જીતુભાઈ પટેલ દિલથી અને ઉત્સાહથી કરી આપ્યું છે. આમ જાણોની મદદ ખૂબ નોંધપાત્ર રહી.

ઘણીવાર ગામના આગેવાનો અને પાયાના કાર્યકરોને રૂબરૂ મળી કે વારેવાર ફોન કરીને ગોઝારિયા ગામ વિશેની માહિતી મેળવવા મારે ઘણી મહેનત કરવી પડી છે. અમદાવાદ, મુંબઈ, સૂરત, ગાંધીનગર, પૂના, વડોદરા તથા અમેરિકામાં રહેતા વતનવાસીઓના અને કાર્યશીલ પ્રગતિ મંડળના હોદેદારોના વારેવાર સંપર્ક કરવા પડ્યા છે. જેના કારણે કેટલીક માહિતી ઉપલબ્ધ થઈ છે. તૈયાર થયેલ મેટર-માહિતી સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી કે. કે. પટેલ, હિમતભાઈ પટેલ, પ્રો. જિરિશભાઈ પટેલ, જ્યંતીભાઈ એન. પટેલ, મનુભાઈ પટેલ અને ઈશ્વરભાઈ પટેલ સમય ફાળવીને વાંચી આપી છે અને મને જરૂરી માર્ગદર્શન પૂર્ણ પાડ્યું હતું. વાસ્તવમાં તેઓ સાચા અર્થમાં પરામર્શક હતા! જ્યંતીભાઈ મારા માટે ‘એવર રેડી બેટરી’ની જેમ ‘રેડી’ રહેતા. ‘ના’ શબ્દ અમના શબ્દકોષમાં નથી! અજ્ઞય અને મનિષ આ બંસે ભાઈઓએ સુંદર ડિઝાઇન અને પ્રિન્ટિંગ કરી આપ્યું છે. મેં જાતે ગોઝારિયા ખાતે પ્રો. પ્રકાશભાઈના ઘરે બે હિવસ રોકાઈને ગામની ફોટોગ્રાફી કરી હતી. વળી પ્રો. પ્રકાશ પટેલ, જ્યંતીભાઈ પટેલ, અલ્યેશ બી. પટેલ અને વિવેક પટેલે ફોટોગ્રાફ્સ આપ્યા છે. ચિત્રશિક્ષક જશુભાઈ પટેલે આ પુસ્તકમાં જરૂર પડી ત્યાં ચિત્ર સહયોગ કર્યો છે.

સાથી સભ્યોના અથાગ પરિશ્રમના પ્રતાપે એક સુંદર પ્રકાશન અમે ગોઝારિયાના ગામજનોને લોકાર્પણ કરી રહ્યા છીએ. આપના પ્રતિભાવ પાઠવવા નમ્ર વિનંતી છે. જાણો અજાણો અમારાથી કોઈ મહિતી અધ્યરૂપી કે અપૂરતી હોય કે સરતચ્છુકથી રહી ગઈ હોય, શાબ્દિક લખાણથી કોઈને વ્યક્તિગત કે સમાજને દુઃખ થયું હોય, અને કોઈ મુદ્રણ દોષ હોય વગેરે માટે મને માફ કરશોજ.

આપનો સહદ્યી-વતનપ્રેમી

ડૉ. મારોદ પટેલ ‘દોરુ’

સંકલન, લેખન, સંપાદન

ગ્રામજીવનનો ભાતીગળ ચંદરવો

- પદ્મશ્રી જોરાવરસિંહ જાદુવ

મારા સ્નેહી મિત્રો કે. કે. પટેલ, ડૉ. માણેક પટેલ અને એન્જિનિયર મધુસુદન રામચંદ્ર અમીનના સંપર્કને કારણે તેમના વતન ગોઝારિયા ગામનું નામ સાંભળ્યું હતું. વિશેષમાં ત્રણ વર્ષ પહેલાં ‘શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ આસ્ત દશાબ્દી મહોત્સવ’નો સ્મૃતિગ્રંથ ડૉ. માણેકભાઈ પટેલે મને આપ્યો હતો. એ વાંચતાં જ્ઞાનવા મળેલું કે અગ્ર હરોળની શિક્ષણ આપતી શિક્ષણ સંસ્થાઓ ગોઝારિયા ગામમાં આવેલી છે. જેમાં આપણી આઈ.ટી.આઈ. સંસ્થાએ જને ૨૦૧૮માં ગુજરાતમાં પ્રથમ કરે અને સમગ્ર ભારત દેશમાં પાંચમા સ્થાને આવી હતી. વર્લ્ડ બેન્ક સહયોગ આધ્યારિત પ્રોજેક્ટ માધ્યમ દ્વારા આ સંસ્થાને રૂપિયા ૧.૪૨ કરોડની સહાય મળવાપાત્ર થઈ હતી. આ ગોઝારિયાની ગૌરવ ઘટના છે. આ માટે સંસ્થાના સંચાલકો અને ગામના નાગરિકોને હદ્યપૂર્વના અભિનંદન પાઠવું છું.

નિરમા યુનિવર્સિટી સાથે સંકળાયેલા શ્રી કે. કે. પટેલ આ સંસ્થાના પ્રમુખ છે. તેઓ સાચા અર્થમાં શિક્ષણપ્રેમી છે. એમની રાહબારી હેઠળ આ સંસ્થાના બે મહોત્સવો સફળતાપૂર્વક ઉજવાયા છે. હું લોકકલાનો માણસ છું. ગુજરાત લોકકલા ફાઉન્ડેશન થકી ગુજરાતની લોકકલા અને સંસ્કૃતિ જ્ઞાનવા અને પ્રચાર-પ્રસારમાં પ્રવૃત્ત છું. જેના કારણે ૧૯૮૮ તમાં ગાંધીનગરમાં ભરાયેલી નેશનલ નેન્ટલ કોન્ફરન્સમાં પદ્ધારેલા ડેલીગેટો માટે ચેરમેન ડૉ. માણેકભાઈએ અમારી સંસ્થાનો લોકકલાનો સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ રાખ્યો હતો. ત્યારથી હું ડૉ. માણેકભાઈના લોકકલા અને સાહિત્ય પ્રેમથી વાકેદ થયો. તેઓ પ્રથમ ડેન્ટિસ્ટ છે. તેની સાથે સાથે લેખક છે. કોલમ લેખક છે. સંશોધક છે. હતિહાસવિદ છે. તેઓ વતનપ્રેમી છે. માતૃભૂમિનું ત્રણ ચુકવવા તેઓ સ્વેચ્છાએ પ્રમુખ શ્રી કે. કે. પટેલ સમક્ષ આવી, ગોઝારિયાની ગૌરવગાથા પુસ્તકની પરિકલ્પના ૨૯૮ કરી. કે. કે. પટેલે એમની ભાવના અને શક્તિને કારણે મુખ્ય સંપાદક, લેખન અને સંકલનની જવાબદારી સોંપી. મધુકાન્ત પ્રલાપતિ અને પ્રો. મકાશ પટેલ સહસંપાદક તરીકે અને ઘણા સાથી મિત્રો-મહાનુભાવો ડૉ. માણેક પટેલની સાથે પુસ્તક સમિતિમાં જોડાયા.

હું પણ આકર્ષ ગામનો ગામડાનો માણસ છું. તેથી ‘ગોઝારિયાની ગૌરવગાથા’ પુસ્તક એક-બે બેઠકમાં વાંચી કાઢી. આ પુસ્તકની અનુકમણિકા મુજબ એક એક એક પ્રકરણમાં સમાયેલી વાચન સામગ્રીમાં ડૉ. માણેક પટેલની સંશોધન શક્તિનો પરિચય થાય છે. સૌથે સાથે મળીને સુંદર કામ કર્યું છે. એમણે ‘ગોઝારિયાની ગૌરવગાથા’ પુસ્તકમાં ગાગરમાં સાગર સમાવવાનો સંનિષ્ઠ પ્રયાસ કર્યો છે. વતનની જીણામાં જીણી સંશોધનમૂલક અધિકૃત માહિતી આપવાનો અભિનંદનીય પ્રયત્ન કર્યો છે. બારોટના ચોપડાની માહિતીથી શરૂ કરી, ગામની પ્રાચીન ઐતિહાસિક ઘટનાઓ અને દંતકથાઓ દ્વારા ગોઝારિયાની સ્થાપનાની માહિતી આપણી સમક્ષ ૨૯૮ કરી છે. ગોઝારિયાથી અંબાજી ૧૨૦ ક્રીલોમીટર દૂર છે. આજથી ૧૭૮ વર્ષ પૂર્વે અંબાજી પદ્ધાત્રા સંઘની શરૂઆત અતેથી થઈ હતી એ માહિતી ગૌરવપૂર્ણ છે. હાલમાં ગુજરાતભરમાંથી ૨૦-૨૫ લાખ પદ્ધાત્રીની અંબાજી જાય છે.

હું લોકકલાનો યાત્રી છું. એ નાતે આ પુસ્તકમાંનો ‘ગ્રામજીવનનો ભાતીગળ ચંદરવો’ દાદ માંગે તેવો છે.

ગામમાં વસતા સર્વ જ્ઞાતિજનોના મૂળભૂત પૂર્વજો અને તેમના વંશજોની આધારભૂત માહિતી રજૂ કરવામાં એમજો 'મૌખિક ચિયરી'નો ઉપયોગ કર્યો છે. ગામના વડીલ વૃદ્ધો પાસેથી એમના પૂર્વજોની આધારભૂત માહિતી મેળવવા પુસ્તક સમિતિના સભ્યોએ સખત જહેમત ઉઠાવી હોય એ દેખાઈ આવે છે. ગામમાં મુખ્ય વસવાટ પાટીદાર જ્ઞાતિનો છે. એની સાથે બ્રાહ્મણ, વણિક, પ્રજાપતિ, સોની, દરજી, પંચાલ, કરિયા, રાવળ, ધોબી, મોઢી વગેરે પચીસ જેટલી જુદી વસવાટ કરતી જ્ઞાતિઓની રસપ્રયુર વિગતો અને તેમની વિશેષતાઓ ઉજાગર કરવામાં આવી છે. આ ભગીરથ કામમાં સાથી મિત્રોનું યોગદાન વરતાઈ આવે છે. ગામના વિકાસમાં અને સંસ્થાઓમાં યોગદાન આપનાર મહાનુભાવોનો વ્યક્તિવિશેષ યુવાનોને પ્રેરણા આપે તેવો છે. જીવીત મહાનુભાવોની માહિતી એકઠી કરવા સમિતિના સભ્યોએ ખૂબ પરિશ્રમ કર્યો હોય એવું જણાઈ આવે છે.

ગામમાં આસ્થાનાં અનેક મંદિરો છે. તેમાં તોડાનાં મંદિરો પણ છે. અંબાજી માતાજી, મહાકાળી માતાજી, સિદ્ધનાથ મહાદેવ, રામજી મંદિર, રામાપીર મંદિર, રામેશ્વર મહાદેવ, બહુચર માતાજી, દ્વારકાધીશ, સુરાસણિયા હનુમાન, અંબકેશ્વર મહાદેવ વગેરે ઘણાં બધાં મંદિરોની માહિતી ઉપલબ્ધ છે. ભારતભરમાં જે મંદિરની નાંદ્ય લેવાય છે, એવું વિશ્વકર્મા ભગવાનનું મંદિર અત્રે છે. ઈતિહાસમાં લડાઈમાં મૂત થનાર સૈનિકોની પત્ની જોહર(સતી) થતી હતી એ આપણો જાણીએ છીએ. ૨૦૦ વર્ષ પૂર્વના ઈતિહાસને ઉજાગર કરતી સતીમાતા લક્ષ્મીબાઈના દદેરાની વિગત સમાવવામાં આવી છે. ગામની દીકરીઓ ગૌરીપ્રતના દિવસોમાં સતીમાતાનાં દર્શન કરવા જાય છે.

ગામમાં નવરાત્રી અગિયાર દિવસની છે અને આસો સુદ અગિયારસની રાત્રે ગરબી ચોકમાં ૧૩૮ વર્ષથી નીકળતા કાળીકામાતાજીના ગરબામાં ગ્રામજનો ખૂબ આસ્થા ધરાવે છે. જેને કારણે તે ખૂબ લોકપ્રિય છે. ગામમાં ગાયકવાડ સરકારે ૧૦૫ વર્ષ પહેલાં બંધાવેલું કરણા પુસ્તકાલય આજે પ્રવૃત્ત છે. જેના ઉપરથી સાબિત થાય છે કે ગામના નાગરિકો જગૃત છે. વાચનપ્રેમી છે. એક સમયે ગામમાં આવેલા માર્કેટ યાઈને કારણે ગોજારિયા વેપારમાં અગ્રહરોળમાં હતું. રમતગમત કેને અત્રે હાઇસ્ક્વુલે વેહટ વિકિટોંગમાં નામના કાઢી છે.

ગોજારિયાની ભૂમિ - પૂછ્યભૂમિ છે. દેશવિદેશમાં જ્યાતિ ધરાવતા મહર્ષિ અરવિંદ ધોખની યુવાનીમાં ગોજારિયામાં પાવન પગલાં પાડ્યાં હતાં. તેઓ ગામમાં રોકાયા હતાં. એની નાંદ્ય આપતી ગામમાં તકતી જોવા મળે છે. એ જ રીતે, પ્રમુખ સ્વામી, મહંત સ્વામી અને શંકરાચાર્ય સ્વરૂપાનંદજી જેવા ધર્મા મહાન સંતોનાં પગલાં ગામમાં થયાં છે. ૧૦૦ વર્ષ પૂર્વ લુંટારા સામે શહીદી વહોરી લેનાર મોહન રાવળની વાત મારા જેવા લોકકલાણા યાત્રીને આકર્ષે છે. ગામમાં એમનો પાળિયો થાય એવી અપેક્ષા રાખતા ડો. માણેકભાઈની રજૂઆત સાથે હું સંમત થાઉં છું. આ દિશામાં શાણા ગ્રામવાસીઓ ઘટતું કરશે એવી આશા રાખું છું. છેલ્લે 'મને વિસરે રે... માં ગામના નાગરિકોની સ્મૃતિઓ તાજી થયેલી જોવા મળે છે.

આ મુલ્યવાન દસ્તાવેજ પુસ્તક જોતાં ડો. માણેકભાઈ અને તેમના સમિતિ સભ્યોની મહેનત સફળ થઈ છે. કેમ કે જેના થડી યુવાનો અને આવનાર પેઢી ગામનો વારસો અને સંસ્કૃતિથી માહિતીગાર થશે. ગોજારિયાની ગૌરવગાથાની પરિકલ્પના સંપાદન અને લેખન માટે ડો. માણેકભાઈ અને તેમને સહકાર આપનાર સૌ સાથી મિત્રો, પુસ્તક પ્રકાશક તરીકે શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળ અને પ્રકાશન સૌજન્ય દાખવનાર મગનભાઈ જોઈતારામ પટેલ પરિવાર વગેરેને હદ્યપૂર્વકના અભિનંદન પાઠવું છું.

'સર્જન સ્મૃતિ', ૨, પ્રોક્સર ડોલોની,
નવરંગપુરા, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૮

- જોગવરસિંહ જાદવ
તા. ૩૧-૧૨-૨૦૨૦

ગોવારિયા
ગામનો
નકશો

ગોઝારિયા પથમ નજે

સ્થાપના

■ અંબાજ મંદિર પાસે સંધાસન/સિહાસન નામે
વસ્ત્વાટ - ઈ. સ. ૭૭૩

■ શાશગાર નગર તરીકે ઓળખાયું
ઈ. સ. ૧૨૨૪

■ હાલનું ગોઝારિયા આશરે ૫૦૦ વર્ષ પૂર્વનું

❖ ગોઝારિયા પીન કોડ નં. ૩૮૪૪૭૦
STD Code : ૦૨૭૯૩

❖ તા. અને જિ. મહેસાણા

❖ ગ્રામ પંચાયત સ્થાપના વર્ષ : ૧૯૫૨

❖ ક્ષેત્રફળ : ૧૭૮૪/૭૪/૭૪ (દે.આર.ચો.મી.)

❖ ઉ. અક્ષાંશ : ૨૩.૪૭, પૂર્વ રેખાંશ - ૭૨.૫૬

❖ ઊંચાઈ (દરિયાની સપાઠીથી) ૮૧ મીટર

❖ ગામની વસ્તી : વર્ષ ૨૦૧૧ની ગણતરી
મુજબ : ૧૩૮૩૩

(પુરુષ : ૭૨૫૬ અને સ્ત્રી : ૬૬૬૭) રહેણાંક
કુટુંબો : ૨૮૮૮

❖ સરેરાશ વરસાદ : ૨૫

❖ તાપમાન (ઉનાળામાં) ૪૫ સેલ્સિયસ,
(શિયાળામાં) ૧૫ સેલ્સિયસ

૧. અમદાવાદથી ૬૦ કી.મી.

૨. ગાંધીનગરથી ૩૫ કી.મી.

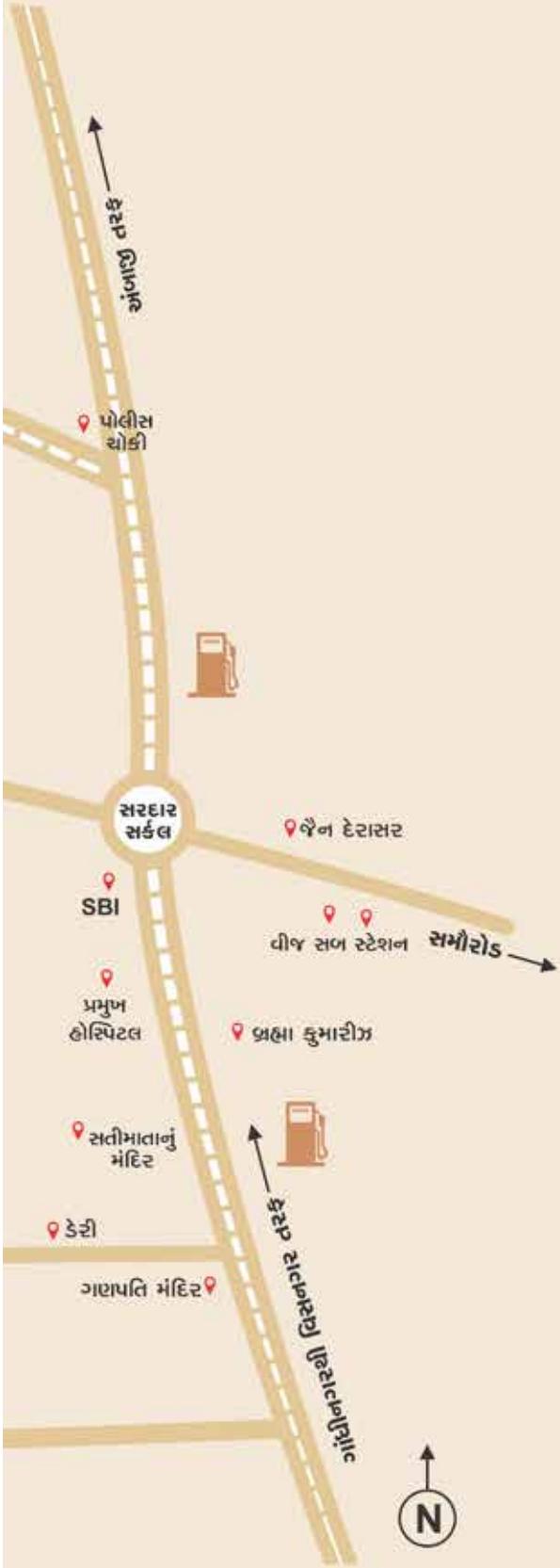
૩. વિઝાપુરથી ૨૮ કી.મી.

૪. મહેસાણાથી ૨૫ કી.મી.

૫. માણસાથી ૧૫ કી.મી.

૬. વિસનગરથી ૨૩ કી.મી.

૭. કલોલથી ૩૦ કી.મી.

Not in Scale

અનુકમણિકા

૧	આ ભૂમિ કાળની કેરીએ	૦૧
૨	કેટલીક નોંધપાત્ર યાદગાર ઘટનાઓ	૦૭
૩	કેળવણીનાં પગરણ	૧૫
૪	આરોગ્ય સેવાઓ	૩૮
૫	ગામની અન્ય સંસ્થાઓ	૪૯
૬	લોકજીવનનો ભાતીગળ ચંદ્રવો	૫૮
૭	સાંસ્કૃતિક ગોળારિયા	૬૬
૮	આસ્થાનાં સ્થાનકો - મંદિરો	૧૦૪
૯	ખેતી અને વેપાર-ઉદ્યોગ	૧૨૧
૧૦	રતન દીવડાં - વ્યક્તિ વિશેષ	૧૨૯
૧૧	દેશની સાથે	૧૪૯
૧૨	રમત-ગમત	૧૫૮
૧૩	ગોળારિયા બહાર વસેલું 'ગોળારિયા'	૧૭૩
૧૪	ગામમાં સુવિધાઓ	૧૮૮
૧૫	સાહિત્ય અને કલા સંસ્કૃતિ	૨૦૭
૧૬	મને સાંભરે રે.....	૨૧૮

આ ભૂમિ કાળની કેડીઓ

પ્રાચીન ગોઝારિયા

ભારતખંડમાં ગુજરાત પોતાનું સાંસ્કૃતિક અસ્તિત્વ ધરાવે છે, જે પ્રજાએ અહીં વસવાટ કર્યો, સંસ્કૃતિ સર્જી, તેનો ઇતિહાસ સીધી રીતે કે અન્ય સ્વરૂપે જોવા મળે છે. તેનો પોતીકો વારસો લોથલ, રંગપુર, રોજડા, ધોળાવીરામાં પુરાવસ્તુકીય પુરાવારૂપે જોવા મળે છે. ઉત્તર ગુજરાતમાં મહેસાણા જિલ્લાના લાંઘણજ - આખજ વિસ્તારો અતિ પ્રાચીન પાણ્ણાણ યુગના હોવાના પુરાવા ભયા છે. ગોઝારિયા અને લાંઘણજ વચ્ચે ૬-૭ કિલોમીટરનું અંતર છે. બંને ગામ એક જ પદ્ધામાં આવેલાં હોવાથી, લાંઘણજના અંધારિયા ટીબાની પ્રાચીન સંસ્કૃતિની માહિતી ઉપલબ્ધ હોવાથી પ્રથમ જાણવી અને સમજવી જરૂરી છે.

અંધારિયો ટીંબો

દુનિયાભરના પુરાતત્વવિદો અને ઇતિહાસ-કારો માટે જે ટેકરો મોટું મહત્વ ધરાવે છે તે અંધારિયો ટીંબો લાંઘણજ ગામની ઉત્તર - પૂર્વ દિશાએ ગામથી અડધો કિલોમીટર

દૂર આવેલો છે. રેતી - મારીનો આ ટેકરો લગભગ ૫૦૦-૬૦૦ એકર ભૂમિમાં પથરાયેલો છે. તેમાં આવેલ ઊડા વહેળા અને ગૌચ જાઈને કરણો તેનું નામ અંધારિયો ટીંબો પડ્યું. પુરાતત્વ ખાતા તરફથી સંશોધન અને શોધખોળ માટે ઈ.સ. ૧૯૪૭થી ૧૯૫૮ સુધીમાં ઘણીવાર ખોદકામ કરવામાં આવ્યું છે અહીંથી મળી આવેલા અવશેષોમાં માનવ હડપિંજરો, પથ્થરના ઓજારો, પુષ્કળ ગ્રમાણમાં છીપલાં, પ્રાણીઓના હડપિંજરો, ગેડા જેવા પ્રાણીની

લાંબી ડેકનું હડકું વિગેરે મળી આવ્યાં છે. આ ઉપરથી આ વિસ્તારનો પ્રાચીન ઇતિહાસ અને ભૂગોળ જાણી શકાય છે. જર્મનીના પુરાતત્વવિદ ડૉ. જવાઈનરે ૧૯૫૨માં પોતાના પુસ્તકમાં લાંઘણજના અંધારિયા ટીંબાનાં અવશેષોની, મોહન-જો-ડરો અને હડપા સંસ્કૃતિ સાથે સરખામણી કરી છે. ભારતના પુરાતત્વવિદ હસમુખ સાંકળિયાના જણાવ્યા

મુજબ આ સ્થળ પાખાણયુગની પ્રાચીનતા ધરાવે છે. ગુજરાતના જાણીતા દૈનિક સંદેશના ૧૮૭૨ ડિસેમ્બરના તા. ૩૦ અને ૩૧નાં લેખમાં લખ્યું છે. લાંઘણજનો આ માનવ હમણાં તો ભારતનો જૂનામાં જૂનો માનવ ગણાય છે. તેની પૂર્તિમાં પ્રાચ્યાત રશિયન લેખકો શ્રી ગિગોરીબોન - ગાર્ડસેવિન અને કોકાઓનોવાએ ભારતનો ઇતિહાસ - પૂર્વાર્ધમાં ખાસ નોથ્યું કે “ભારતમાં મધ્યપાખાણ ગાળાનું ઝીઠી વધારે જાણીતું સ્થળ ગુજરાતનું મહેસાણ જિલ્લાનું લાંઘણજ છે.” ત્યાંથી શોધી કાઢવામાં આવેલી સામચી મધ્યપાખાણ તથા આર્થિક નૂતનપાખાણ ગાળાઓમાં આદિમાનવના જીવનની રીતને પ્રકાશમાં આણે છે. લોથલ, મોહન-જો-ડરો, હડપ્પા ઇત્યાદિ સ્થળોમાંથી માનવના જે હાડપિંજરો મળી આવ્યાં છે તેના કરતાં પણ આ માનવ વધારે પ્રાચીન છે. આ

ભીમ તળાવ

ઉપરથી લગભગ પાંચ હજાર વર્ષ પહેલાનું ભૌગોલિક ચિત્ર જોવા મળે છે. ગીય જાડી એટલે ગરમ અને ભેજવાળી આબોહવા. વરસાદ વધારે.

લોકવાયક તો લાંઘણજ - આખજ - ગોઝારિયાની ભૂમિને પાંડવો સુધી લઈ જાય છે. આ વિસ્તારને ભીમની પલ્લીના નામથી હિડમા વન તરીકે ઓળખાવે છે. આ બધા ગામોમાં આપણા ગામની ભાગોળે હરણાઓડા ગામ જવાના રસ્તે ભીમ તળાવ અસીત્વ ધરાવે છે. ભૌગોલિક અને ભૂતળ પરિસ્થિતિમાં સાચ્ય હોઈ શકે! આમ

ગોઝારિયા જમીનતળનો ઇતિહાસ ખૂબ જ પ્રાચીન છે. સંભવત: પ્રવયકાળ પહેલાંનો હોઈ શકે! તેથી એક અનુમાન અંબું પણ તારવી શકાય કે આ ગીય ઝાડીવાળો વિસ્તાર કોઈક નથી કાંઠે હશે. લુખ સરસ્વતી કે સાબરમતી હોઈ શકે! આ વિસ્તારમાં બસો ફૂટથી એક હજાર ફૂટ નીચે આજે પણ નથીઓના પ્રવાહ જીવંત છે. દુષ્કાળનાં વર્ષોમાં આ વિસ્તારને પાણીની જેંચ ભોગવવી પડી નથી તે કુદરતના આશીર્વાદ છે.

ગુજરાતના ઇતિહાસની ભીતરમાં

ગુજરાતમાં ચાવડા વંશના શાસન વખતે તેની રાજધાની અણાદિલ્લિપાટક - અણાદિલવાડ - આજનું પાટણ શહેર હતું. વનરાજ ચાવડાના રાજ્ય શાસનના ઉલ્લેખો સાહિત્યમાં ઉપલબ્ધ છે. એ પછીનો સોલંકીયુગ મૂળરાજ્યી શરૂ થયેલો. જેણે સિદ્ધપુરમાં રદ્રમહાલય બંધાવવાનું શરૂ કર્યું હતું. સોલંકી યુગના ભીમદેવ પહેલાની પણી ઉદ્ઘમતીએ પાટણમાં રાણકીવાવ બંધાવી હતી. તેમનો પુત્ર કષ્ટદેવ સોલંકી અને પૌત્ર સિદ્ધરાજના શાસનની વાતો જાણીતી છે.

સોલંકી યુગના છેલ્લા રાજી કરણથેલાના પ્રધાન માધ્યમે સોમનાથ મંદિરને ધ્વંશ કરનાર અલ્લાઉદીન ખીલજીને ગુજરાત ઉપર આક્રમણ કરવા નિમંત્રણ પાઠ્યું હતું. અલ્લાઉદીન ખીલજ આ નિમંત્રણને સ્વીકારીને ગુજરાત ઉપર ચઢી આવ્યો. આ સમયે

શ્વિશ્વા આદ્ધાર

ઉંઝા, સિદ્ધપુર, પાટણ જેવા ઉત્તર ગુજરાતનાં ઘણાં જ્યાતનામ મંદિરોનો ધ્વંશ કરવામાં આવ્યો હતો. આ મુસ્લિમ સેનાના ગુજરાત ઉપરના આકમણના સમાચાર જાણીને ઉંઝાના પ્રખ્યાત ઉમિયા માતાજીના મંદિરમાંથી માતાજીની પ્રતિમા ખસેડીને મોટા માઢના એક ઘરના ગોખમાં સંતાડી દેવામાં આવી હતી. ઉંઝા ઉપર મુસ્લિમોનું આકમણ થતાં જગત પ્રસિદ્ધ ઉમિયા માતાજીના મંદિરનો ધ્વંશ થયો, પરંતુ ઉમિયા માતાજીની મૂર્તિનો બચાવ થયો. સર્વત્ર હાહકાર મચી ગયો. હાલમાં મોટા માઢમાં જ્યાં ઉમિયા માતાજીની જે પ્રતિમા સંતાડી હતી તે ગોખની પૂજા થાય છે.

ગોઝારિયાની સ્થાપના વિશે - એક દૃષ્ટિકોણ

ઉંઝામાં રહેતા ઇતિહાસના નિવૃત્ત પ્રોફેસર ડૉ. અમૃત પટેલે 'વેદકાળથી મા ઉમિયાની પૂજા અને કડવા પાટીધરો' નામથી સંશોધનયુક્ત પુસ્તક આવેલું છે. એમણે ગોઝારિયાની ઉત્પત્તિ વિશે લખ્યું છે. તેનો આધાર લઈને જાણીતા પત્રકાર પદ્મશ્રી દેવેન્દ્ર પટેલે મહાજીતિ પાટીધર વિશેની સ્થાપના વિશે સંદેશમાં કોલમ આવેલી હતી. તેઓ તેમાં ગોઝારિયા ગામની સ્થાપના વિશે લખે છે વિ.સં. ૮૦૨માં વનરાજ ચાવડાએ પાટણ શહેરનું તોરણ બાંધ્યું. સંપત્ત ૮૨૦ના મહા વદી-૭ ને શનિવારના દિવસે દનઘડી ચાર ચઢી ત્યારે પાટણ શહેરનું તોરણ બાંધવામાં આવ્યું હતું. તે સમયે વનરાજે પોતાના કરબારી ચાંપરાજને ઉંઝા ગામે

ઉમિયા માતાજીનું મંદિર,
ઉંઝા

ગાડા લેવા માટે મોકલ્યા. શેઠ ચાંપરાજે ઉંઝા આવીને પોતાનો મુકામ કર્યો. તે વખતે પટેલ નારાયણાદસ એક પાટીધર પાર્ટીના આગેવાન હતા. પટેલ નારાયણાદસને તેથી ચાંપરાજે પોતાની સાથે ગાડા લઈને પાટણ આવવા માટે કહ્યું. પટેલ નારાયણાદસને ચાંપરાજની વાત માની નહીં અને ચોખ્યું સંભળાવી દીધ્યું. અમે કોઈની વેઠ કરતા નથી. આથી કરબારી ચાંપરાજ કોથે ભરાયા. તેણે પટેલ નારાયણાદસને કહ્યું, 'પટેલ, હવે તમે જો આ ગામમાં (ઉંઝામાં) રહો તો તમને ગરદન મારું, તમારે જો જીવતા રહેવું હોય તો ઉંઝા ગામની હદ બહાર ચાલ્યા જાવ.' પાટણનું તોરણ બાંધ્યા બાદ હવે આ નગરમાં પણ અમારી હકુમત ચાલશે.

નારાયણાદસ પટેલ પોતાના ભાઈઓની સાથે ૨૦૭ ગાડાં ભરીને આખા માઢની પોતાની આખી પાર્ટી લઈને ચાલી નીકળ્યા. જતાં-જતાં વનમાં ઉચાળા છુટ્યા. આવી વાત સાંભળી, આ સમયે વનરાજે પાટણમાંથી ૨૦ ધોડાનું સેન્ય મોકલ્યું. આ સૈનિકોએ પટેલોના દોર-દાંખર અને તેમની સાથેના માણસો અને વસવાયા વગેરેને પાછા વાળવા માંડ્યા. વનરાજના સૈનિકોને જ્યાં અટકાયા, ત્યાં યુદ્ધ થયું. પટેલોની વનરાજના આ થાણા સામે જીત થઈ, ત્યાં અનેકોનાં લોહી રેડાયાં. એ જમીન ગોઝારી થઈ. પટેલોની આ સ્થળે જીત થઈ ત્યાંની એ જમીન તેમને અનુકૂળ લાગી. તેથી તેઓએ એ સ્થળે ગામનું તોરણ બાંધ્યું અને ગામ વસાવ્યું. તે ગામ તે હાલનું ગોઝારિયા. દેવેન્દ્રભાઈના મત અનુસાર ગોઝારિયા ગામના આ વસવાટની વાત છે. પરંતુ ગામના વહીવંચા - બારોટના ચોપડાની વાત જુદી બતાવે છે.

ગોઝારિયાની સ્થાપનાનો બીજો દૃષ્ટિકોણ

ગોઝારિયા ગામની સ્થાપના વિશે આધારભૂત સાધનો ઉપલબ્ધ નથી. તેમ છતાં વહીવંચાઓની નોંધો અને ઊમરલાયક ગૃહસ્થોની મુલાકાતોને આધારે કેટલીક વિગતો ઉપલબ્ધ થઈ છે.

બારોટની નોંધ મુજબ મૂળ ગામ સંઘાસણ યા સિહાસન તરીકે ઓળખાતું હતું. આ ગામ સંવત ૮૮૮ વૈશાખ સુદ ત્રીજ (ઇ.સ. ૭૭૩)ના દિવસે વસ્યાની નોંધ મળે છે. સંવત ૧૨૭૦ (ઇ.સ. ૧૨૨૪) પહેલાં તે શણગારનગર તરીકે ઓળખાતું થયું. શણગારનગરમાંથી ગોઝારિયા ક્યારે બન્યું તે વિષે આધારભૂત કોઈ માહિતી ઉપલબ્ધ નથી.

અંબાજ મંદિરના વિસ્તારનું ધ્યાનપૂર્વક અવલોકન કરતાં ઈડ વર્ષની ઊંમર ધરાવતા ગોઝારિયા ગ્રામપ્રેમી, કલારસિક શિક્ષક અચિનભાઈ સોમનાથ પટેલને અંબાજ માતા પરિસરમાં ડફન સ્થળે ઉપેક્ષિત રીતે પડેલી એક કલાત્મક ખંડિત પ્રાચીન મૂર્તિ જોતાં તેને ઉપારીને ગોઝારિયા હાઈસ્ક્વલના કલામંદિર (ડ્રોઇંગ કલાસ)માં રાખવામાં આવી હતી. જાણીતા ધારાશાસ્ત્રી સાક્ષર અને તત્કાલીન તમિલનાડુના ગર્વનર સ્વ. પ્રભુધસ પટવારી સાર્વજનિક હોસ્પિટલનું ઉદ્ઘાટન કર્યા બાદ ગોઝારિયા હાઈસ્ક્વલમાં આવ્યા હતા ત્યારે આ

મૂર્તિઓને જોઈને તેમણે આ મૂર્તિ સરસ્વતી દેવીની જણાવી હતી.

૧૦૦ વર્ષ પહેલાં આ વિસ્તારમાં નાનાં મોટાં ખંડેર જોવા મળતાં હતાં. જૂની ઈમારતો, મકાનનાં બાંધકામ થયાં હોય એવો ઘ્યાલ આવતો હતો. ૨૨ ઈય લાંબી અને ૨૫ થી ૩૦ શેર વજન ધરાવતી હિટો મળી આવી હતી. અચિનભાઈ સાહેબે આ બધું નજરે નિહાળ્યું હતું. અંબાજ મંદિરની આજુબાજુનો વિસ્તાર એ સમયે જંગલ જેવો હશે. તે ૧૦૦૦ વિધા જમીનનો વિસ્તાર ધરાવતું ગૌચર (ગાયો- ભેંસોને ચરવા માટેની જગ્યા) છે. ગામના સૌ વડીલજનો એક સૂરે બોલે છે કે ગોઝારિયા ભૂતકાળમાં ગૌચરમાં વસેલું હતું.

ગોઝારિયા નામની ઉત્પત્તિ

ગામમાં સૌ વડીલોમાં માન્યતા કે એક દંતકથા ખૂબ પ્રચલિત છે એ મુજબ ગામના ગૌચરમાં એક જગ્યાએ નિયમિત ગાય દૂધ જરતી હતી. એ જગ્યાએ નજીકમાં ગ્રામજનોએ તોડાની માતા- ગામની માતા તરીકે અંબાજ માતાનું તોરણ બાંધીને ગોઝારિયા ગામનો વસવાટ શરૂ કર્યો હતો. ગ્રામજનો આ અંબાજ મંદિરમાં ખૂબ શ્રદ્ધા ધરાવે છે.

ગોઝારિયા ગ્રામજનોમાં એક લોકમત છે કે આપણા પૂર્વજીઓને અહીં ગોઝારિયા ગામ વસાયું હતું. તેનો સ્થાપના દિવસ લોકોને વિદ્યિત થાય એટલા માટે અંબાજ મંદિરના પ્રવેશદ્વારના મથાળે

અંબાજ માતાનું મંદિર

તેના સ્થાપના દિવસની વિગત અંકિત કરવામાં આવેલી છે. ગાય જરતી હતી એ પ્રક્રિયાની સાથે ગામના નામની ઉત્પત્તિ સંકલાયેલી માનવામાં આવે છે તે મુજબ ગૌ-જર, ગૌ-જરિયા, ગુજરીયા, ગોઝરિયા અને અંતે ગોઝરિયા નામ બન્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે.

મૂળભૂત ગોઝરિયા ગામમાં નાનાં મોટાં ૧૨ પરાં હતાં. નાગર બ્રાહ્મણોનાં વણાં ધરો હતાં. કસારા શાતિનો મોટો વસવાટ હતો અને તેમનો વાસણોનો મોટો કારોબાર હતો. પાટીઘર, સુધાર, પંચાલ, ઠાકરો વગેરે શાતિનો વસવાટ હતો. તેના પ્રમાણમાં ભગવાન વિશ્વકર્માની મૂર્તિ અહીંથી મળી આવી હતી, જેને હાલના સ્ટેશન રોડ ઉપર આવેલા મંદિરમાં પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવેલી છે. કણકમે મૂળભૂત ગામમાં કોઈ કુદરતી હોનારતને કારણે આપણું ગામ નાશ પાખ્યું હોય! તે ગામના મળતા ઠઠોના અવશેષોને આધારે કહી શકાય. તેથી નવો વસવાટ હાલના ગોઝરિયા ગામનો થયો હોય એવું માનવું રહ્યું! નવા વસવાટમાં હાલના ગોઝરિયા ગામમાં પાટીઘરો તેમાં મુખ્યત્વે ઊંઝા બાજુઓથી આવેલા છે અને તેઓ ઊંઝાના ઉમિયા માતાને કુળદેવી તરીકે સ્વીકારે છે. તે પછી આજુબાજુના ગામોમાંથી જેતી માટે આવેલા વણા પાટીઘર કુટુંબો મળીને કુલ ૭૦-૮૦ ટકા વસ્તી પાટીઘરોની થઈ હતી. હાલમાં અન્ય શાતિનાં વણાં લોકો વસી રહ્યાં છે. આજે પણ આ વાતની પૂર્તિ આપે છે. સમય જતાં તે નામ ગોઝરિયા થયુ. રેલવે સ્ટેશન ઉપર અને પોસ્ટ ઓफિસમાં ગોઝરિયા નામ અંકિત થયું છે. વર્ષો પદેલાં મહર્ષિ અરવિંદ ઉપર બંગાળ કલકત્તાથી આવેલા પત્ર ઉપર ગોઝરિયા નામ લખેલું હતું. અને તેના જવાબમાં મહર્ષિએ ગામનું નામ ગોઝરિયા લખ્યું હતું. ગુજરાત રાજ્યના નકશા મુજબ છ્યાતું અને બોલાતું સાચું નામ ગોઝરિયા છે.

ગોઝરિયા ગામના નામ વિષે અંધશ્રેદ્ધા

૫૦ વર્ષ પૂર્વે ગોઝરિયા નામ બોલવામાં અપશુકનિયાળ મનાતું હતું. રેલવેની ટિકિટ ખરીદવા ગામના નામનો શબ્દ પ્રયોગ લોકો કરતાં નહોતા. તે સમયે આ ગામના પારેખ (અમીન) મહેસૂલી કામકાજ કરતા હતા. તેઓ ગામમાં જ્યાં રહેતા હતા તે લતો “પારેખવાડા” તરીકે ઓળખાતો હતો. ગાયકવાડી સરકારમાં પારેખ જાહીતા હોવાથી લોકો ગોઝરિયા ગામને બદલે “પારેખવાડા” નામ બોલીને ગોઝરિયાની ટિકિટ લેતા હતા. તેવી જ રીતે આ ગામના લોકો ગામ પાડોશી લાંઘણજ ગામનું નામ સવારે બોલતા નહોતા. તે નામ બોલવાથી લાંઘણજ (ભૂખ્યા રહેવું પડે) થાય એવી માન્યતા પ્રવર્તતી હતી. એટલે તે સમયે લોકો લાંઘણજને બદલે “છીપાવાડા” કે સામેના ગામની ટિકિટ આપો અભ બોલતા હતા. એ સમયે લાંઘણજમાં છીપાઓની વણી વસ્તી હતી. હવે સમય બદલાઈ ગયો છે. અંધશ્રેદ્ધા રહી નથી. તેમ છતાં વડીલ વૃદ્ધોના મૌમાંથી વાતવાતમાં “પારેખવાડા” અને “છીપાવાડા” શબ્દો નીકળી પડે છે!

ગાયકવાડી અને અંગ્રેજ શાસન

ગોઝરિયા ગામ ગાયકવાડ સરકારની હુક્મતમાં હતું. જાર ગુજરાતનું તેનું વડુ મથક મહેસાણા હતું. તેથી મહેસાણામાં ગાયકવાડી રાજમહેલ બાંધવામાં આવ્યો હતો પણ મહારાજાનો કોઈ પરિવાર રહેવા

આવ્યો હોય એવી નોંધ પ્રાપ્ત નથી પણ એ ગાયકવાડ સરકારની અંગત મિલકત હતી. અંગ્રેજ સરકારે તેને પોતાના જબજમાં લઈ લીધી હતી. અંગ્રેજ શાસન વખતે તેમની સત્તા ઓછી થવા માંગી હતી. સચાળરાવ ગાયકવાડ પ્રજાપ્રેમી હતા. પ્રજાને જાગૃત અને શિક્ષિત કરવામાં માનતા હતા. પ્રજા વાંચતી થાય, લખતી થાય એવી તેઓ અપેક્ષા રાખતા હતા. પ્રજામાં ગાયકવાડ લોકપ્રિય મહારાજા હતા.

ગોઝારિયા ગામનો તળપદ અને પર ગાયકવાડની સત્તામાં હતું. જ્યારે આંટાનો વિસ્તાર વરસોડા સ્ટેટમાં ગણાતો હતો. એક ગામમાં બે સત્તાઓ હતી પણ તેની કોઈ પાડી બોર્ડર લાઈન નહોની. ફક્ત તેમાં ખેતીની સીમ અને ગામમાં વસતા નગરજનોમાં તળપદ અને આંટો એવા બે ભાગ હતા. એ સમયે આંટાની બધી જમીનનો સર્વ નં. ૧૫૮૭ હતો. વેરા કે મહેસૂલ પેટે આંટાના ખેડૂતને તેમના ખેતરની ઉપજનો પાંચમો ભાગ વરસોડા સ્ટેટને આપવો પડતો હતો. એમના એક ઠાકોર આ જવાબદારી સંભાળતા હતા.

એક રસિક હંતકથા

એમ કહેવાય છે કે ગાયકવાડ સરકાર વતી ગામનો વહીવટ સંઘજ્ઞા સંભાળતા હતા. મોટા માદમાં એમનું મકાન હતું. તેની પછીત (છેલ્લી દીવાલ) બજારમાં પડતી હતી. હાલમાં જે મકાનમાં જાલા ટેલર્સની દુકાન છે તે મકાનમાં વહીવટી કામચાલતું હતું. જ્યારે તેનું બાંધકામ ચાલુ હતું ત્યારે ત્યારે વરસોડા દરબારના વહીવટદાર ઠાકોર બજારમાંથી પસાર થઈ રહ્યા હતા. ત્યારે એ સમયે એમણે સંઘજ્ઞાને પૂછ્યું કે પટેલ કેટલું ઊંચું મકાન કરશો? સંઘજ્ઞા બોલ્યા “આ તો ગાયકવાડી સરકાર માટે મકાન બની રહ્યું છે, તેથી સૌથી ઊંચું મકાન બાંધવામાં આવશે” વહીવટદાર ઠાકોરને સંઘજ્ઞાની આ વાત ગમી

નહીં. વરસોડા સ્ટેટનું નીચું દેખાય એવી વાત હોવાથી એણે આખી ઘટના વરસોડાના દરબારને જણાવી. તેથી દરબાર સંઘજ્ઞાનું માથું કાપી લાવો તેવો આદેશ કર્યો. તેથી દરબારના કેટલાક માણસો ગોઝારિયા આવ્યા અને સંઘજ્ઞાનું માથું કાપીને લઈ ગયા. કાપેલું માથું દરબારના સિહાસનના પાછળના ઊંચા ટોડલા ઉપર બધાને દેખાય એ રીતે મૂકવામાં આવ્યું.

આ બાજુ સંઘજ્ઞાની પત્તીએ ગ્રામજનોને કંબું કે એમનું માથું પાછું લાવો. એમના માથા વિના વિધવા કર્મ નહીં કરે. ગામવાસીઓની સાથે એ વખતે ગામના બારોટ - ભાટ ત્યાં હાજર હતા. એ ભાટ ભાઈઓ આગળ આવી માથું પાછું લાવવાની જવાબદારી લીધી. તેઓ વરસોડાના દરબારમાં પહોંચ્યા અને ત્યાં સંઘજ્ઞાનું માથું ઊંચા ટોડલા ઉપર મુકેલું જોઈને ચારણી ભાખામાં બોલવાનું શરૂ કર્યું. “ધન્ય ધન્ય છે, મારા સંઘજ્ઞાને ઘણી ખમા મૃત્યુ પછી આજે પણ મારા સંઘજ્ઞા ઊંચા આસને બિરાજેલા છે.” ચારણા ટોણાનો મર્મ સમજીને દરબાર જાતે ઉભા થઈને ગુસ્સાથી સંઘજ્ઞાનું માથું પકડીને ભાટના સામું કેંકયું. ચારણ ભાટે સમય સમજ તેમનું ભોંચ પર પડેલું સંઘજ્ઞાનું માથું લઈને ગોઝારિયા આવી ગયા. ત્યારે સંઘજ્ઞાની પત્તીએ વિધવા કાર્ય કર્યું. બંગડીઓ તોડી. બલ્યાં કાઢ્યું અને વૈધવ્ય સ્વીકાર્યું. સંઘજ્ઞાના વસ્તારે ભાટ ચારણા કામની કદર કરી. ગામના સીમાડાની જમીન ભાટને બંસિસમા આપી. તે જમીન “ભાટવાડો” તરીકે ઓળખાય છે. સમય જતાં વરસોડા દરબારને તેમના કૃત્યથી પસ્તાવો થતાં સંઘજ્ઞાની વિધવાને આંટામાં તેમના અંકુશમાંથી ૨૦ વિધા જમીન આપી હતી અને સંઘજ પરિવાર પાસે આ જમીન હતી એવું મનાય છે. ■

૨

કેટ્લીક નોંધપાત્ર ચાદગાર ઘટનાઓ

અંબાજીની પદ્યાત્રા ગોરુારિયાથી શરૂ થઈ હતી

સમગ્ર ગુજરાત અને દેશભરમાં જેનું ખૂબ જ ધાર્મિક મહત્વ છે તે એકાવન શક્તિપીઠ પેડીનું આદ્યશક્તિ અંબાજીધામ ગોરુારિયાથી ૧૨૦ કિમીના અંતરે આવેલું છે. આદ્યશક્તિમાં આરાસુરીનું આ મંદિર મા અંબાજીનું પ્રાગટ્ય સ્થાન ગણાય છે. દેવોની વિનંતીથી તેઓ પ્રગત થયાં અને મહિષાસુર નામના રાક્ષસનો વધ કર્યો હતો. આ તીર્થધામ દેશના કરોડો લોકોનું શ્રદ્ધાસ્થાન છે. ભાદરવા મહિનાની પૂર્વિમાંને લાખો ભાવિક ભક્તો અહીં શ્રદ્ધાથી પોતાનું માથું નમાવી પોતાની મનોકામના પૂર્ણ કરે છે.

ભાદરવી પૂનમે અહીં પગપાળા પદ્યાત્રા સંધ લઈને દર્શન કરવાનો મોટો મહિમા છે. લાખો લોકો જય અંબેના નાદ સાથે પદ્યાત્રા સંધ લઈને આવે છે. અને માતાજીના દર્શન કરી પાવન થાય છે. હાલમાં અતે આવતા દર્શનાર્થીઓની સંખ્યા ૩૦ લાખની ઉપર પહોંચી છે. પરંતુ આ પદ્યાત્રા સંધની શરૂઆત ૧૮૦ વર્ષ પહેલાં ગોરુારિયા ગામથી શરૂ થઈ હતી. જે પરંપરા આજે પણ ચાલુ છે જે ગોરુારિયા ગામનું ગૌરવ કહી શકાય.

પદ્યાત્રા સંધની કથા એવી છે કે બનાસકાંઠાના સરહદી વિસ્તાર થીરપુરા હાલનું થરાદાના રાજમાતાના કુંવર ભીમસિંહજીની ઉમર પચાસે પહોંચી છતાં તેમણે કોઈ સંતાન નહોંતું. રાજમાતા ખૂબ ચિંતિત રહેતાં હતાં. એવા સમયે ગોરુારિયાના વતની એવા રામસિંગ રબારી સેંધી માતા (સિધેશ્વરી માતા)ના ભૂવા તરીકે ખૂબ પ્રઘાત હતા. રાજમાતાએ રામસિંગભાઈને આ વાત કરી એટલે ભૂવાજીએ તેમના કુણદેવીની વિગત માગી. પરંતુ રાજમાતા તેનાથી અજાણ હતાં. ભૂવાજીએ કહું કે તમારાં કુણદેવી અંબાજ છે. તમો તેઓને ભૂલી જવાથી એટલે કે સેવાપૂજા નહીં કરવાથી તમારે દુઃખનો સામનો કરવો પડે છે. તમે તેમની શ્રદ્ધાપૂર્વક પૂજા કરો તો તમારા ઘરે પારણું બંધાશે. તેમને આ અંગેની બાધા આપી. રાજમાતાએ ભૂવાજીની સૂચના મુજબ અંબાજ માતાની પૂજા કરી.

થોડા સમય પછી માં અંબાની કૃપાદાસ્તિ થઈ અને ભીમસિંહજી બાપુને ત્યાં પુત્ર રત્નની પ્રાપ્તિ થઈ. તેની ખુશાલીમાં રાજપરિવારે અંબાજ ખાતે

ગોઝારિયાની પૂર્ણ ગાથા ■ ८

યજ્ઞ કરી પ્રથમ બ્રાહ્મણોને જમાઉવાનો સંકલ્પ કર્યો. તેમણે ગોઝારિયાના ભૂવાજ રામસિંગને પ્રથમ બ્રાહ્મણો સાથે અંબાજ યજ્ઞમાં પદ્ધતિરવાનું આમંત્રણ આપ્યું. આથી સને ૧૮૪૧ના ભાદરવા સુદ દર્શનના દિવસે ગોઝારિયા ગામના ગોર ઉમેદરામ પંડ્યા અને બીજા પ્રથમ બ્રાહ્મણો સંઘના રૂપમાં દુર્ગમ પહાડીઓ અને કાચો માર્ગ ખૂંદ્તા ખૂંદ્તા માં અંબાજના આરાસુરી ધામમાં પહોંચ્યા. ત્યાં ભૂવાજના સાંનિધ્યમાં યજ્ઞ થયો. ત્યારપછી તેઓએ પાંચ વર્ષ સુધી પગપાળા સંધ કાઢવાની નેમ લઈ પગપાળા સંઘની સ્થાપના કરી. સમય વીતનો ગયો તેમ અનેક પગપાળા સંધો માં અંબાના ધામમાં આવવા લાગ્યા. હાલના સમયમાં નવરાત્રી પૂર્વ માંને આમંત્રણ પાઠવવા અને દર્શન કરવા હજારો સંધો ભાદરવી પૂનમે અંબાજ પહોંચે છે. પરંતુ તેની શરૂઆત ગોઝારિયાથી થઈ હતી તે ગામની ગૌરવ ધટના બની ગઈ.

પાંચ વર્ષ પછી પંડ્યા ઉમેદરામ આદિત્યરામની આગેવાની ડેઠળ સંઘની ધર્મશાળા બનાવવામાં આવેલી. અંબાજ આરાસુર સેવક

સંઘની ગોઝારિયામાં અંબાજનો યાત્રા સંધ નીકળવાની પ્રથા આજે પણ ચાલુ છે. સંઘની સભ્ય સંખ્યામાં વધારો થતાં પાઠક લાભશંકર મૂળશંકરે અલગથી ભગવતી સેવક સંધ શરૂ કર્યો. ગામવાસીઓને અંબાજમાં નિવાસ માટે (૧) અંબિકા કોલોની પાસે, (૨) અંબાજ મંદિરની સામે બજારમાં વિજયા ભૂવન (૩) પ્રાથમિક શાળાની પાઇણ, (૪) દિવાળી બહેન ગુરુ ધર્મશાળાની સામે જમના સેવાસદ્ધન એમ ગામની ચાર ધર્મશાળાઓ અંબાજમાં આવેલી છે. હાલમાં મંદિરનું નવીનીકરણ થતાં વિજયાભૂવન ધર્મશાળા મંદિરના પરિસરમાં સમાઈ ગયું છે. હાલમાં ગોઝારિયા ખાતે પદ્યાત્રાની સેવામાં ગામના તરફથી નહાવા માટે ગરમ પાણીની તેમજ અન્ય સુવિધાઓ હાઈવે પર GIDC રોડ પાસે કરવામાં આવે છે.

ઉપરમુખ ડૉ. માણેકલાલ પટેલના પુત્ર મનીષ પટેલના નારણપુરા મિત્ર મંડળ તરફથી ખેરાલુમાં આશરે એક લાખ પદ્યાત્રીઓને મહાપ્રસાદ અને પીવાના શુદ્ધ પાણીની સુવિધા છેલ્લા પણ્ણીસ વર્ષથી પૂરી પાડે છે.

ગોઝારિયાના અંગણો મહર્ષિ અરવિંદ ધોખ

આપણી માતૃભૂમિ ગોઝારિયાને અંગણો અનેક મહાપુરુષોએ પગરણ માંડીને ધરતીને ધન્ય બનાવી હશે પરંતુ તે સૌમાં પ્રખર કાંતિકારી અને આધ્યાત્મિક ઋષિ મહર્ષિ અરવિંદ ધોખ મોખરે છે. ૧૫ ઓગષ્ટ, ૧૯૭૨ માં કલકત્તામાં જન્મેલા અરવિંદ ધોખ પ્રખર બુદ્ધિ પ્રતિભા ધરાવતા હતા. તેઓ અંગ્રેજી, લેટિન, ઇન્દ્ય, ગ્રીક, જર્મન સહિત અનેક ભાષાઓ ઉપર પ્રભુત્વ ધરાવતા હતા. પિતા ડૉ. કૃષ્ણાધનની ઈચ્છા મુજબ તેઓ આઈ.સી.એસ.ના અભ્યાસ અર્થે કેમ્બ્રિજ યુનિવર્સિટી ઈંગ્લેન્ડ ગયા.

અભ્યાસ દરમ્યાન લંડનમાં તેમની મુલાકાત વડોદરા રાજ્યના મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ સાથે થઈ. પ્રતિભાશાળી યુવકની શક્તિઓને પિછાણીને ગાયકવાડે તેમને વડોદરા રાજ્યની નોકરી માટે નિમંત્રણ આપ્યું. વડોદરા રાજ્યમાં તેમણે તેર વર્ષ સુધી જુદા જુદા પદ પર નોકરી બજાવી. વડોદરાના વહીવટી ખાતામાં, કોલેજના પ્રિન્સિપાલ તરીકે અને મહારાજાના અંગત સચિવ તરીકે તેમણે અમૃત્ય સેવાઓ આપી. તેમણે મહાકાય સાવિત્રી લખવાનો પ્રારંભ પણ વડોદરામાં કર્યો હતો.

ગોઝારિયા ગામ તે સમયે સયાજીરાવ ગાયકવાડના તાબામાં હતું. તે સમયે મહેસાણા જિલ્લો વારેવાર દુષ્કાળનો ભોગ બનતો. અરવિંદ ધોખ વડોદરામાં આવ્યા તેના બીજે જ વર્ષ ઈ.સ. ૧૯૮૪માં ભીષળ દુષ્કાળ પડ્યો. સયાજીરાવ ગાયકવાડે અરવિંદ ધોખને દુષ્કાળ- ગ્રસ્ત વિસ્તારોનું સર્વેક્ષણ કરી લોકોનો જનસંપર્ક કરી તેને રાહત પહોંચાડવા માટેની યોજના તૈયાર કરવા મોકલ્યા. એમણે પાટણ, મહેસાણા, કડી, વિજાપુર અને ગોઝારિયામાં જઈ જાત તપાસ કરીને દુષ્કાળ માટેની નોંધો તૈયાર કરી અને રાહત કર્યોનાં કામો શરૂ કરવાની સુચનાઓ આપી.

તા. ૧૧/૦૧/૧૯૮૪ના રોજ અરવિંદ ધોખનું ગોઝારિયાની પાવનભૂમિ પર એક અમલદાર તરીકે આગમન થયું. અહીં કેમ્પ કરીને અનેક લોકોને મળ્યા અને દુષ્કાળ માટે કેવા પગલાં ભરી શકાય તેની ચર્ચા કરી.

આ હકીકતની જાણ મહર્ષિ અરવિંદ તેમના દાદ ઋષિ રાજનારાયણને લખેલા પત્ર પરથી મળે છે. તેમના દાદાજીએ અરવિંદને લખેલી ટપાલ અને તાર ખૂબ મોડાં મળ્યાં હતાં. જેમાં છેલ્લા પંદર વર્ષથી તેઓ કુટુંબીજાનોને મળવા ગયા ન હતા તેથી દેવધર આવીને બધાંને મળી જવા આગ્રહ કર્યા હતો. કારણ કે ૧૪ વર્ષના ઈંગ્લેન્ડના વસવાટ પછી તેઓ સીધા વડોદરા પહોંચ્યા હતા. આ ઘટનાનો ઉલ્લેખ રણધીર ઉપાધ્યાયના પુસ્તક વડોદરામાં પાવન પુસ્તકમાં જોઈ શકાય છે. તેમણે લખેલો પત્ર આ પ્રમાણે હતો.

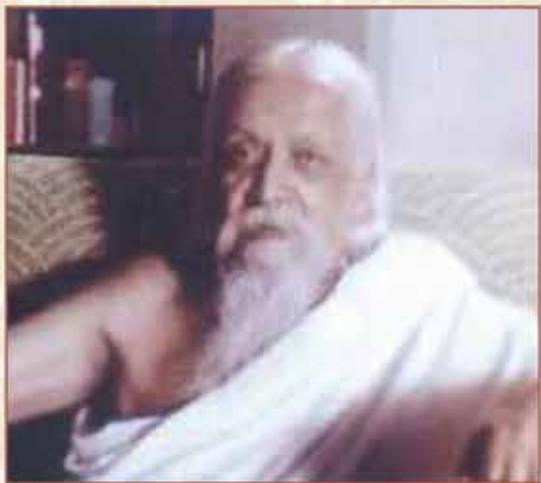
ગોઝારિયા
વિજાપુર તાલુકો,
ઉત્તર ગુજરાત

તા. ૧૧ જાન્યુઆરી ૧૯૮૪

મારા વાલા દાદાજી,

આપણો તાર અને પોસ્ટકાર્ડ બંને એકો સાથે આજે બધોરે મળ્યાં. હું અત્યારે ખૂબ જ અંદરના ભાગમાં એક એવા ગામમાં હું જ્યાં પંદર માઈલના ધેરાવામાં ક્યાંય પોસ્ટઓફિસ નથી. આ સ્થિતિમાં તમને તાર કરવાનું તો શક્ય જ કેમ બંને. આવતા અઠવાડિયાના આખરે કદાચ માઝે બંગાળ આવવાનું શક્ય બને. જો બધું સવણું ઉત્તરથે તો હું ૧૮ જાન્યુઆરીના રોજ વડોદરા છોડિશ. આમાં એકાઉ ને હિવસ આધારાણા થઈ શકે એનાથી વધારે નહીં. આ બાબતની તમે ખાત્રી રાખશો.

તમારો વાલા દૌહિત્ર
અરવિંદ એ. ધોખ

આ અરવિંદ ઘોખની સ્મૃતિ આજે પણ ગોજારિયાની માટીની મહેકમાં સચ્ચવાયેલી છે. ભારતના રાજકીય અને આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રમાં મહત્વનું યોગદાન આપનાર મહર્ષિ અરવિંદ સાવિત્રી, લાઈફ ડીવાઈન, યોગ સમન્વય જેવા મહત્વના ગ્રંથો આચ્ચા જેમાં ભારતીય સંસ્કૃતિના આધારે માનવ વિકાસની ગતિને સાચી દિશા આપવાનું કામ થયું છે.

આજાદીના અચ્છીમ હરોળના ઘડવૈયા તરીકે તેમણે વંદેમાતરમ, ધર્મ, યુગાંતર જેવા દૈનિકોના તંત્રી તરીકે પણ કામ કરી લોકોમાં પ્રબળ રાષ્ટ્રભાવનાની ચેતના ફેલાવવાનું કાર્ય કર્યું હતું. તેમણે સ્વતંત્ર સંગ્રહમાં જેલવાસ પણ ભોગવ્યો. લોકમાન્ય ટીણક જેવા રાષ્ટ્રનેતાઓ સાથે મળી જુની

કોંગ્રેસને નવું સ્વરૂપ આપવા ભગીરથ પ્રયત્ન કર્યો. છેવટે બધું છોડી પાંચિયેરી જઈ આકરી તપસ્યા કરી અતિમનસનો અવિભાવ કર્યો અને કાંતિકારી ઘોખમાંથી મહર્ષિ અરવિંદ બન્યા.

સને ૧૯૮૪માં તેમના ગોજારિયાની પાવનભૂમિમાં પગરણનાં સો વર્ષ પૂરાં થયાં ત્યારે તેની સ્મૃતિમાં ગોજારિયામાં ભવ્ય કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. અને તે માટે 'શ્રી અરવિંદ આગમન ઉત્સવ સમિતિ' બનાવવામાં આવી હતી. આ સમિતિ દ્વારા ગોજારિયામાં પાવન પગલાં પુસ્તિકાનું પણ પ્રકાશન કરવામાં આવ્યું હતું.

શ્રી મહર્ષિ અરવિંદ આમ પંચાયતની ઓરડીમાં રાન્નિ નિવાસ કર્યો હતો. એમના ગોજારિયામાં પાવન પગલાંની બાબતની તકતી એ ઓરડીની દીવાલે લગાડવામાં આવી હતી. પરંતુ પંચાયતનું નવું મકાન બંધાતાં પંચાયત પરિસરમાં ઘણું પરિવર્તન આવી ગયું અને તકતી નીકળી ગઈ. મહર્ષિ અરવિંદ રચિત વિશ્વ પ્રસિદ્ધ મહાકાવ્ય કૃતિ 'સાવિત્રી'ના ૪૪૭મા સાવિત્રી જ્ઞાનયજ્ઞના ઉપક્રમે તા. ૧૦/૦૧/૨૦૨૦ના રોજ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરતના પૂર્વ કુલપતિ પ્રા. ડૉ. અધ્યિનભાઈ કાપડિયાના વરદ્દ હસ્તે શ્રી અરવિંદ મહર્ષિના ગોજારિયામાં પાવન પગલાંની નવી તકતીનું અનાવરણ કરવામાં આવ્યું હતું.

(માહિતી ઓત : 'શ્રી અરવિંદ આગમન ઉત્સવ સમિતિ' પુસ્તક)

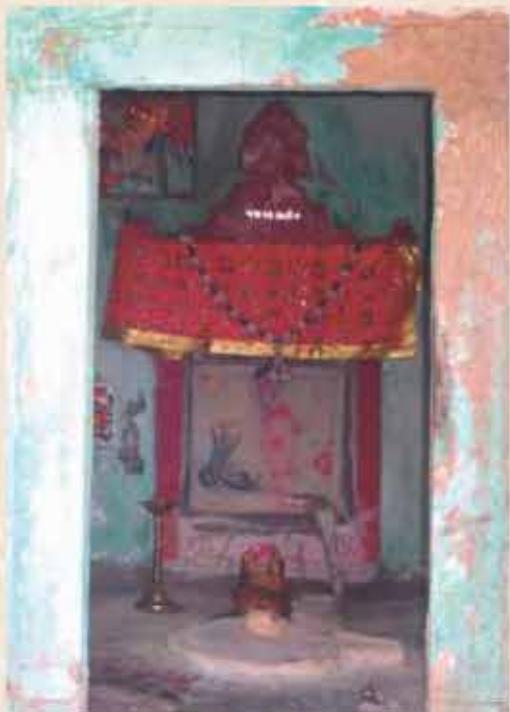
સતી લક્ષ્મીબાઈનું દહેંણ

આશરે સવા બસો વર્ષ પહેલાંની વાત છે ગોજારિયામાં એક બ્રાહ્મણ ફુંદુભમાં લીલાધર નામે એક બ્રાહ્મણ થઈ ગયા. લીલાધરે ખાસ વિદ્યાભ્યાસ કરેલો નહીં. તેથી ગમમાં યજમાન વૃત્તિ અને કર્મકાંડ કરી પોતાના ફુંદુભનું ભરણપોષણ ચલાવતા. વખત આવ્યે રસોયાનું કામ પણ કરતા હતા.

એક દિવસ તેમની ઘરડી માતા અને તેમની પત્ની લક્ષ્મીબાઈ સીમમાં ચાર લેવા ગયેલાં. લીલાધર ઘેર એકલા જ હતા. ભાંગલા તૂટલા ખાટલા પર પડ્યા-પડ્યા આળોટા, મોટેથી પ્રભુના રાગડા તાણી ભજનો લલકારતા હતા. તેવામાં વરસોડા દરબારનો એક માણસ ઘરમાં પ્રવેશી બોલ્યો - “વહીવટીદાર ઠાકોર સાહેબ પથાર્યા છે.” એમના માટે તાબડતોબ રસોઈ બનાવવા જણાયું છે. લીલાધર હંંકળાકાંકળા બેઠા થઈ ગયા. જડપભેર કેડીયું પહેરી, કસો

બાંધી, માથે પાંદડી અને હાથમાં લાકડી રાખી, મોટી ફલાંગો ભરતા વહીવટીદાર ઠાકોર સાહેબના ઉતારે પહોંચા. તેમનો ઢંગઘડા વિનાનો વેશ જોઈને વહીવટીદાર ઠાકોરને મનમાં હસવું આવી ગયું અને હાસ્યના ઉમળકામાં લીલાધરની મીઠી મશકરી કરવાની તરેગ લાલસા ઉત્પત્ત થઈ. ઠાકોરે મશકરીમાં કહું મહારાજ તમને મેં રસોઈ કરવા બોલાવ્યા જ નથી. મેં તો તમારી ઘરવાળીને રસોઈ કરવા બોલાવી છે, તેને જ મોકલો.

વહીવટીદાર ઠાકોર સાહેબના કાળ જેવા વચનો સાંભળી કશનાર તો લીલાધરના છદ્યમાં લોહી વહેતું થંભી ગયું. છદ્યના અશુઅશુમાં કાળી બળતરા થવા લાગી. તેમના મગજમાં ભગવાન પરશુરામનું શૌર્ય સ્મરણ છલકાયું. ઠાકોરનું માથું પોતાની લાકડીના એક મહારથી ભાંગીને ચૂરેચૂરા કરવાનું મન થઈ આવ્યું. તેમના હાથ સળવળી રહ્યા. પરંતુ એકાએક તેમને પોતાની નિરાધારીનું

દુઃખદ સ્મરણ થઈ આવ્યું. ક્યાં વહીવટદાર ઠાકોર અને ક્યાં પોતે? લાચારીમાં તેમના પગ પાછીપાછી થઈ ગયા. હદ્યમાં નિરાશા ઉભરાવા લાગી. ઠાકોરના આગ જેવા તીજા શબ્દો ગળી જઈ ભારે પગે ધર ભણી પાછા ફર્યા.

રસ્તે ચાલતાં ચાલતાં પણ તેમના મગજની નસો ઝડપબેર ધ્રુજતી હતી. હદ્યમાં અસહ્ય રૂમાં ભરાયો અને તેમની આંખમાંથી હૈયાના ચરુમાં ઉકળતી વથારુપી વરાળથી ઉદ્ભવેલાં અશ્રાણિદુઓ પણ ખરી પડ્યાં. ધેર પહોંચતાં તેમના રૂવાટાં ખડાં થયાં. પોતાની પ્રાણપ્રિય પણ્ણીનું આવું ધોર અપમાન, બયંકર અપમાન. વિચારોની ભૂતાવળ તેમના મગજને ભરખવા લાગી. એકલા-એકલા શું કરવું તેની પણ સ્વુજ પડી નહીં. એકાએક તેમના મુખ ઉપર અપૂર્વ તેજ જગ્ઘણી રહ્યું. તેમની આંખો કોઈ વેલાની માફક ચ્યમકી ઉઠી. ઝડપથી પટારા પાસે જઈ પટારો ઉધાડ્યો. થોડા દિવસ ઉપર નાના છોકરા માટે બાળાગોળી બનાવવા લાવેલા અફીણાના આખા પડીકાનો ફાકો બયો. પંદર વીસ મિનિટમાં તેમની રંગેરગમાં અફીણ પ્રસરી જતાં તેમના પ્રાણ ઉડી ગયા.

આ બાજુ લીલાધરની વૃદ્ધ માતા અને પણ્ણી લક્ષ્મીબાઈ હજી સીમમાં ચાર વાઢતાં હતાં. એમને સમાચાર મળતાં તેઓ દોડતાં દોડતાં ધરે આવ્યાં. તેમનો શાસ માતો નહોતો. લક્ષ્મીબાઈએ ધરમાં પ્રવેશતાં બોલ્યાં - “ઓ મારા પ્રભુ, તમો મને એકલી મૂકીને શા માટે ચાલ્યા ગયા ?”

લીલાધરનો મૃતદેહ જોતાં જ લક્ષ્મીબાઈની આંખે કમકમાં આવ્યાં. કણાભર તેની આંખો બંધ થઈ. વળી પાછી આંખો ઉચ્ચરી અને પુનિત તેજ અને અપૂર્વ ચ્યમકથી છલકાવા લાગી. ઝડપબેર ફૂટી લીલાધરના મૃતદેહને લક્ષ્મીબાઈ જોરથી વળગી પડી. “મારા પ્રાણ, મને કહેવું તો હતું. છેવટની ઘડીએ મને છેતરી !”

વૃદ્ધ ડોશીએ તો રડવા અને ફૂટવા માંડયું. રોકકળ સાંભળી જોતજોતામાં આડોશીપાડોશી એકઠાં થઈ ગયા. વૃદ્ધ માતાને આશાસન અપાવ્યું પરંતુ લક્ષ્મીબાઈ તેનું આશાસન તો પતિની સોડમાં જ હતું. કોઈપણ ભોગે તે લીલાધરથી અળગી થવા માંગતી જ નહોતી. આશાસન આપનારા પાડોશીઓની રહી સહી ધીરજ પણ ખૂટી ગઈ.

અંતિમ કિયા માટે લીલાધરના શબને સ્મરણે લઈ જવામાં આવ્યું. લક્ષ્મીબાઈ જીદ પકડીને ડાખુઓ સાથે આવી. લીલાધરના શબની કિયા માટે ચિતા ખડકવામાં આવી. શબ ઊંચકીને ચિતામાં ખડકયું. પળવારમાં તો અજિ ખડકમડ બજવા લાગ્યો. લક્ષ્મીબાઈએ આજુબાજુ જોયું. કોઈનું ધ્યાન તેના તરફ નહોતું. વીજળીની ઝડપે ભડભડ બજતી લીલાધરની ચિતામાં તે ફૂટી પડી અને પોતાના પ્રિય પતિના શબને વળગી બોલી - ‘મારા પ્રાણ, જ્યાં તમે ત્યાં હું. સદ્ગ્ય તમારી સાથે જ.’ ડાખુઓએ દોડાદોડી કરી મૂકી. તેમના પ્રયાસો અને સમજાવટો સંદર્ભ નિર્ઝળ નીવડ્યાં. પ્રભુ પણ સતીને પતિથી વિખૂટો પાડવા પામર હતો. ત્યાં સામાન્ય માનવીઓનું શું ગજું? લોકોએ સતીની જ્યાં બોલાવી.

ત્વરાથી આ હકીકત વરસોડાના વહીવટદાર ઠાકોરશ્રીના કાને જઈ પહોંચ્યો. તેમના હદ્યમાં અકથ્ય દુઃખ ઉભરાયું. હાસ્ય અને મશકરીનું ફૂર પરિણામ તેમના મગજને કોરી રહ્યું. પોતાના હાથે થયેલા પાપનું પ્રાયશ્રિત કરવા તાબડતોડ વહીવટદાર ઠાકોર તે જીવ્યાઓ જઈ પહોંચ્યા અને લીલાધર અને લક્ષ્મીબાઈની ઠરેલી ચિતાને નમન કરી આ સ્થળે દેહને બનાવવાનું નકી કર્યું. થોડા દિવસ પછી દહેરામાં લક્ષ્મીની પથ્યરની મૂર્તિ કરી પથરાવીને સતીમાતાને વંદન કર્યું. લીલાધરના વારસોને ઠાકોરે આઠ વિધા જમીન પસાયતે આપી જે આજે તેમના વારસદારો પાસે છે.

ગોઝારિયાની સૌભાગ્યલક્ષ્મી સતી લક્ષ્મીબાઈ કોઈ અલોકિક સતીનો અવતાર ગણાય છે. તેના પુનિત કાર્યને પ્રભાવ અર્પણું નાનકડું દહેરે સવા બસો વર્ણના કાળને વીધીને આજે પણ ઊભું છે ને 'સતીમાતાનું દહેરે' એ નામે ઓળખાય છે. ગૌરીત્રણના દિવસોમાં આજે પણ ગોઝારિયા ગામની બાળાઓ સતીમાંતાના દહેરે જઈ દર્શન કરી પાવન બને છે.

ડૉ. માણેક પટેલ અને જ્યંતીભાઈ એન. પટેલે વાંટામાં બહુચર માતાજી મંદિર આવેલાં સથી

માતાજીના મંદિર પાછળ બચુભાઈ રાવલના વંડામાં આવેલા સતીમા લક્ષ્મીબાઈના દહેરાની સ્થળ મુલાકાત લીધી હતી. દહેરાના પરિસરમાં લીલાધર રાવલના સાતમી પેઢીના તુખાર ચંદ્રકાળ રાવલ રહે છે. આ મંદિરની ૧૯૮૮માં પુનઃપ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી હતી. એમના પરિવારના કાળુભાઈ રાવલ વાંટામાં રહીને રસોઈનું કામકાજ કરે છે.

(માફિતીસ્વોત : 'પ્રકાશાંક, એ.વી સ્કૂલ, ૧૯૪૮ ગોઝારિયા.)

દીર શહીદ મોહન શવણ

ઈ.સ. ૧૯૨૨ને સંવત ૧૯૭૮ના મહા સુદ ૮ ની વાત છે. રવિવારનો દિવસ હતો. વિદ્યાર્થીઓ ભમરડા અને પેડાં ફેરવવામાં તથા શાળાના મેદાનમાં હુતુતુ, ખો-ખો રમવામાં મશગૂલ હતા. વેપારીઓ ઘરાકો સાચવવામાં રોકાયેલા હતા. સાંજના ચાર વાગ્યાનો સુમાર હતો. એટલામાં તો ગામમાં એકાએક રાડ પડી. લોકો નાસભાગ કરવા લાગ્યા. માલમિલકત તથા ધારીના વિગેરે જે કોઈ લઈને નાસી શકાય તેમ હતું તે લઈ સૌ કોઈ મન ફાવતી દિશામાં ગામ બહાર ઢોડવા લાગ્યા. ઘણાખરા તો ખેતરમાં જઈ ધૂપાવા લાગ્યા. ગામમાં ધમધમાટખર્યુ વાતાવરણ પળવારમાં તો શાંત બની ગયું. લોકોના ચહેરા ફિક્કા અને નિસ્સેજ બની ગયા. ઘડી બે ઘડીમાં તો ગામ આખામાં સ્મશાન શાંતિનું ગાડ સામ્રાજ્ય છવાઈ ગયું હતું.

ગોઝારિયામાં એવું તે શું બન્યું હતું કે લોકો બેબાકળા થઈ સંતાઈ રહ્યા હતા? અનેક ગામો ભાંગતો નામચીન બહારવટિયો મીરખાન આજે ગોઝારિયાને લુંટવાનો નિશ્ચય કરી આવ્યો હતો. તેની ટોળીના બંદુકોના અવાજે ભીરું ગ્રામજનોમાં ગભરાટ ફેલાયો હતો. લોકો બેબાકળા બની આમતેમ ઢોડી રહ્યા હતા. બધાં ભેગાં મળી

મીરખાનની નાનકડી ટોળીનો સામનો કરવાની હિમત ગ્રામજનોમાં ન ચાલી. મીરખાન અને તેની ટોળકીએ ગામમાં બેફામ લૂંટ ચલાવવા માંડી. ઘનવાનોની તિજોરીઓના તાળાં તૂટ્યાં. ગામ સૂનું થઈ રહ્યું. સંભળાતા હતા માત્ર ફૂતરાના ભસવાના અવાજ અને લૂંટારાઓની બંદુકના ગોળીભારના અવાજ.

સારાયે ગોઝારિયાની લાજ લૂંટાવાની તૈયારી હતી, ત્યારે ગામના રાવળિયાના વાસમાં એક યુવકની આંખ ચમકતી હતી. એને માથે ભગવી ચીથરી હતી. લૂંટારાઓ લૂંટી જાય એવી કોઈ ભિલકત તેની પાસે નહોતી. છતાં આજે તેના હદ્યમાં ગામ પ્રત્યે અજબ લાગણી ઊભરાઈ. તેના હદ્યમાં શીર્ય ઊછળી રહ્યું. નહોતી એને ઈનામની આકંશા કે નહોતી તેને પોતાની ગણી શકાય તેવી ભિલકત સાચવવાની જવાબદારી. જશની તો બિલકુલ આશા જ નહોતી. છતાં આજે તેની કુળદેવી તેને પુકારી રહી હતી. તેનું હૈયું થનગની રહ્યું હતું.

તે યુવકનું નામ મોહન હતું. એકલવાયા બહાદુર મોહને ઘરના ખૂલ્લામાંથી કાળા રંગની લાકડી લીધી. માતા અને પત્નીની આંખો

અશ્વભીની બની. મોહને તેમને હિમત આપી. ધીરજ આપી. તેને ઘેર નાનકડી પગલીઓ ભરતો બાળક હતો. બાળકને તેણે છિલ્લીવારનું ચુંબન કર્યું. હજુ તો મોહનને યુવાનીના કોડ પૂરવાના હતા. છતાંથે દુનિયાનું કોઈપણ આકર્ષણ તેને લોભાવી શકવા સમર્થ નહોતું. હદ્યમાં સાગર જેવા ઉછણતા પ્રેમ અને લાગણીના પ્રયંડ મોજાંઓને તેણે કણવારમાં તો દૂર ધકેલ્યાં. તેને તો ગામની ઈજ્જત સાચવવી હતી. ‘કલંકધોર કલંક’ની ભૂતાવળોની ભસ્મ કરવી હતી. ગામને અમરપદ્ધની પદવી અપાવવી હતી.

નીડર હદ્યે તેણે કુળદેવીને નમન કર્યું. દૃઢ પગલે દુશ્મનો સામે જઈ તેણે ત્રાડ નાખી. તેણે એની કાળી લાકડીને બંદૂકની જેમ તાકી. એકલવાયા આ ગામના હિમતબાજને જોઈ સરદાર છક થઈ ગયો. માથે ભગવી ચીથરી જોઈ તેણે વીરને સમજાવવાનો પ્રયાસ કરી જોયો. પણ વીર ન ડગ્યો તે ન જ ડગ્યો. તેને તો એકલા હાથે ઝજૂમવું હતું. અંતે છન્નન્ન કરતી શત્રુની ગોળી વધુટી. કણવારમાં તો રાવળ જ્ઞાતિના વીરની છાતીને વીધીને આરપાર ચાલી ગઈ. મોહન ધરતી પર ફળી પડ્યો. પણ તેના વતનનું ગૌરવ શતતોજન ઊંચે ચંદ્રથું. ધરતી મોહનના લોહીથી રક્તવરણી થઈ. છઘન જોગણે આવી વીર રક્તનાં ખપર ભર્યા.

લુંટરણો પોતાનું કામ પતાવી ચાલ્યા ગયા. ધડકતે હદ્યે ગ્રામજનો પાછા ફર્યા. મોહન શહીદ બન્યો હતો. તેના શૌર્યની વાત સાંભળી સૌ કોઈ નવાઈ પાય્યું. ગામના નવજવાનો કેક લજીજિત બન્યા. મોહનની અંતિમ વિધિ પૂરી થઈ. ગોજારિયાના ગામલોકોએ આ શહીદની બીજી તો ખાસ કદર કરી નહી પરંતુ તેની પત્નીને તેનો નાનો દીકરો મોટો થાય ત્યાં સુધી ખાવા પૂરતા દાશાનું વર્ધાસન બાંધી આપ્યું. જો કે લોકોએ મોહનની

ખાંબી ઉભી નથી કરી, પણ તે ગ્રામજનોના હદ્યમાં જુગ-જુગ જવતો છે.

પ્રખ્યાત લેખક પુષ્ટિ ચંદ્રવરકર મીરખાનની માહિતી મેળવવા ગોજારિયા આવ્યા હતા. તેઓ અચિનત્વાઈ પટેલ સાહેબને મળ્યા હતા. તેમણે મીરખાન વિષે મુંબાઈ સમાચાર દેનિકપત્રમાં એની નવલકથા કમશા: આલોખી હતી. તેમાં મીરખાને આડેધડ ગોળીબાર કર્યાની જાણકારી મળે છે. હાલના કૃષ્ણાંકની બાજુમાં બાબુભાઈ શંભુદાસ પટેલની જડકીની બાજુમાં મીરખાનની ગોળીનું નિશાન હતું. એ જ રીતે વાંટામાં શેઠ ભોગીલાલ ડોસાભાઈ શાહની દુકાન આગળ ગોળીનાં નિશાન હતાં. શેઠ ભોગીલાલની દુકાનમાંથી મીરખાને ટોપણે લઈ ઘોડાને ખવડાવ્યું હતું. શેઠ ભોગીલાલના પરિવારના વંશજ અશોકભાઈ શાહ જણાવે છે “અમારા ધરે મીરખાન આવ્યા હતા.” પિતાજીએ સમય પારખીને કહ્યું હતું - “અમે બ્રાહ્મણ છીએ. એમને એવો જ્યાલ હતો કે મીરખાન ગરીબ અને બ્રાહ્મણોને લુંટતો નથી. તેથી મીરખાન અમારા ધરમાંથી બહાર નીકળી ગયો હતો.” શેઠની દુકાનમાં એ સમયે પરાના ચતુરભાઈ ગંગારામ પટેલ નામું લખતા હોવાથી દુકાનમાં હાજર હતા એવું મને જણાવ્યું હતું. એ જ રીતે વાંટાના સેંધાભાઈ રણછોડદાસ પટેલ આ સ્થળે હાજર હતા. મોહન રાવળના પરિવાર વંશજો હાલમાં રાવળ વાસમાં રહે છે. મજૂરી કરી ગુજરાન ચલાવે છે.

ગ્રામજનોને અતે એક નમ્ર વિનંતી કરીએ છીએ કે એમના માનમાં મોહન રાવળનો પાળીયો બનાવવો જોઈએ કે તકતી મૂકવી જોઈએ, જેથી ૧૦૦ વર્ષ જૂની એક ઘટનાની માહિતી જળવાઈ રહે!

(માહિતી સ્વોત : ‘પ્રકાશ’ અંક, એ.વી. સ્કૂલ, ૧૯૪૮ ગોજારિયા.)

કેળવણીનાં પગરણ

પ્રાથમિક શિક્ષણ

માનવી એ સામાજિક પ્રાણી છે. આથી તેનામાં અન્ય પ્રાણીઓ કરતાં વિશેષપણે કલ્યાણાશક્તિ અને બુદ્ધિશક્તિ રહેલાં છે. પરંતુ તે શક્તિના વિશિષ્ટ વિકાસ માટે કેળવણી અતિ આવશ્યક છે. કારણ કે શિક્ષણ - કેળવણી વ્યક્તિના વ્યક્તિત્વનું ઘડતર જ કરે છે એટલું નહીં, પરંતુ તેનામાં સંસ્કારિતાનાં બીજ પણ રોપે છે. આમ, વ્યક્તિને વિભૂતિમત્વ અર્પનારું કોઈ તત્વ હોય તો તે શિક્ષણ જ છે. આથી જ 'તમસો મા જ્યોતિર્ગમય' ની ઉક્તિ પ્રચલિત બની છે. એટલું જ નહીં, અંતર સુધી પહોંચી છે.

ગ્રામસમાજ અને શિક્ષણ

જ્યારે શિક્ષણની ક્રિતિજો શહેરમાં પોતાના અજવાળાં પાથરતી હતી, ત્યારે તે અરસામાં નાનકું ટમટમિયું પણ ગ્રામ પરિવેશમાં ટમકું નહોતું. આથી દિન-પ્રતિદિન ગ્રામસમાજની હમારત જીણ થતી જતી હતી. આવી પરિસ્થિતિમાં કીશ થઈ ગયેલી ગ્રામસમાજની સંસ્કૃતિની કાયાપલટ કરવા માટે શિક્ષણ અને કેળવણીની અનિવાર્યતા આવશ્યક ગણાવા લાગી.

પ્રાથમિક શાળા

ગોઝારિયા ગામમાં કેળવણીનાં પગરણ શરૂ

થયાં એ પહેલાંની પરિસ્થિતિ જાણી લઈએ. શ્રીમત સયાજુરાવ ગાયકવાડ સરકાર, વડોદરા દ્વારા મહેસાણા જિલ્લા વિસ્તારમાં વહીવટ માટે મહેસાણામાં રાજમહેલ નિર્માણ કરવામાં આવ્યો હતો. હાલમાં ત્યાં સરકારી કોટ બેસે છે. વિજાપુર તાલુકના મુખ્ય શહેર વિજાપુરમાં પાંચ ધોરણની અને વસાઈમાં ચાર ધોરણની પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શાળા ચાલતી હતી. એ જ રીતે ગોઝારિયા ગામમાં ગાયકવાડ સરકારની વિધાયિઓની પ્રાથમિક શાળા તા. ૧-૭-૧૯૮૨ ના રોજ શરૂ થઈ હતી. શાળાનું મકાન બંધાય એ પહેલાં શાળાની શરૂઆત કાળીકા માતાજીના મંદિરમાં શરૂ કરવામાં આવી હતી. અને ધોરણ ડ સુધીના અભ્યાસની સગવડ છે. એ સમયમાં નિર્માણ થયેલું ‘સી’ આકારનું મૂળભૂત મકાન ૧૩૮ વર્ષ પછી પણ હાલમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે. બાજુમાં પાછળાથી નવું મકાન થોડાં વર્ષો પહેલાં બંધાયું છે. તેની બાજુમાં પ્રાર્થના હોલનું મકાન

પ્રાર્થના હોલ

૧૯૮૦ ના અરસામાં શેઠ વાડીલાલ જે ઠાલાલ શાહના સહયોગથી બાંધવામાં આવ્યું હતું. આ શાળાનું કમ્પાઉન્ડ વિશાળ હોવાથી ગામમાં આવતી જાનના પ્રથમ ઉતારા તરીકે ઉપયોગ થતો હતો. હાલમાં સિદ્ધનાથ મહાદેવ પાસે આવેલી શાળા ગુજરાતી શાળા નંબર - ૨ તરીકે ઓળખાય છે.

ગુજરાતી કન્યા શાળા

એ જમાનામાં વાલીઓ બાળાઓને છોકરાઓની શાળામાં ભણવા મોકલતા નહોતા.

ગાયકવાડ સરકાર કન્યા કેળવણીને પણ પ્રાધાન્ય આપતી હતી. પ્રાથમિક શાળા શરૂ કર્યાના આશરે પચીસ વર્ષ પછી તા. ૦૩-૦૫-૧૯૦૭ માં કન્યાશાળા શરૂ કરવામાં આવી. શાળાનું મકાન બને એ પહેલાં શાળાની શરૂઆત પોચાના વાસમાં ડાખાબાઈ શંભુદાસ પટેલના મકાનમાં થઈ હતી. અન્ધિનભાઈ સાહેબ જણાવે છે કે એમની નાની બહેન અહીંયાં અભ્યાસ કર્યો હતો. એ પછી એ શાળા મોટા માઢની બહાર આવેલા જાળીવાળા ભાગમાં બેસતી હતી. એ પછી ગુજરાતી કન્યા શાળાનું મકાન બ્રાહ્મણની વાડી પાસે બંધાયું. ૧૧૪ વર્ષ જૂની આ કન્યાશાળા હાલમાં કાર્યરત છે.

અંત્યજ ગુજરાતી શાળા નં-૨

એ જમાનામાં અસ્પૃશ્યતા એક મોટી બીમારી હતી. હિંદુ સમાજ વ્યવહારમાં દલિત વર્ગથી અણગો રહેતો હતો. દલિત સમાજનાં બાળકો પ્રાથમિક શાળામાં દાખલ થઈ શકતાં નહોતાં તેથી

ગાયકવાડ સરકારે તેમના જ વિસ્તારમાં આવેલા રામદેવપીર મંદિરમાં ‘અંત્યજ શાળા’ - તા. ૦૮-૦૭-૧૯૦૭માં શરૂ કરવામાં આવી હતી. એ સમયે મુસ્લિમ શિક્ષકો આ શાળામાં કામ કરતા હતા. તે ગુજરાતી શાળા નં-૨ તરીકે ઓળખાતી હતી.

મહાત્મા ગાંધીજના ભારતમાં ૧૯૧૫ માં આગમન પછી, સમાજમાં અસ્યુશ્યતાની બાબતમાં પરિવર્તન આવવા માંડ્યું. ૧૯૪૮ માં આ શાળામાં કૃપ હરિજન બાળકો અભ્યાસ કરતાં હતાં. સમય જતાં આ અંત્યજ શાળા બંધ થઈ.

ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ અને ધી એ.વી. સ્કૂલ

મહેસાણા જિલ્લામાં ગોઝારિયા હાઇસ્કૂલનું નામ પ્રથમ હરોળમાં ગણાય છે. અતેની આઈ.ટી.આઈ. ગુજરાતમાં પ્રથમ કરે અને સમગ્ર ભારત દેશમાં પાંચમા સ્થાને છે. ગોઝારિયા હાઇસ્કૂલની મૂળભૂત સંસ્થા ધી એ.વી. સ્કૂલ (ધી અંગલો વર્નાર્ક્યુલર સ્કૂલ)ની સ્થાપનાની કહાની મહેનતુ કરોળિયા જેવી છે. તે કરોળિયો વારેવાર પછાડાય છે અને અંતે જાણું બનાવવામાં સફળ થાય છે. એ જ રીતે ગોઝારિયાના ગ્રામજનોએ ગામમાં અંગ્રેજ સ્કૂલ શરૂ કરવામાં ઘણા પ્રયત્નો કર્યો અને છેવટે ચોથા પ્રયત્નમાં સફળતા મળી હતી. વિજાપુર અને વસાઈમાં ચાલતી ગાયકવાડ સરકારની માધ્યમિક શાળામાં ગોઝારિયા ગામના વતની શિક્ષણપ્રેમી શિક્ષકો એવા બે યુવાનો અનુકૂમે શ્રી રતિભાઈ ડાલ્ઘાભાઈ અમીન અને શ્રી સૂરજમલ મો. અમીનના દિલમાં ગામમાં અંગ્રેજ

શાળા શરૂ કરવાની મહેશ્ચા રાખતા હતા. એમની જેમ ગામના અભિષ્ઠ ગામવાસીઓમાં એવી જ ભાવના હતી.

એ સમયે શ્રીમાન સયાજુરાવ ગાયકવાડની સરકારે ગામની પ્રાથમિક શાળાઓ સાથે એક અંગ્રેજ શિક્ષકની નિમણૂક કરીને ધોરણ ૫ થી ૭ માં અંગ્રેજ શિક્ષણ આપવાનો પ્રબંધ કર્યો હતો. આ માટે જ ગામ રૂપિયા ૩૦૦/- કાઢે તે ગામને સરકાર રૂ. ૫૦૦/- આપતી હતી. આમ, પ્રાથમિક શાળામાં અંગ્રેજ શિક્ષણ આપવાની વ્યવસ્થા ગોઠવી હતી. આ યોજના અનુસાર સ્વ. શ્રી શંકરલાલ છગનલાલ ૬૫૫૨ (માસ્તર)ને ગોઝારિયાની પ્રાથમિક શાળામાં અંગ્રેજ શિક્ષણ આપવા વર્ષ ઇ.સ. ૧૯૧૫ માં રોક્યા. તે પછી આ સંસ્થાના પ્રમુખ સ્વ. રામચંદ્ર અમીને પણ શિક્ષક તરીકે કામ કરેલું. તે પછી શ્રી બાબુભાઈ ઘોઘારી

એ આ કામ ઉપાડેલું. આર્થિક સહાયના અભાવે નણોક વર્ષ પછી અંગેજ શિક્ષણનો વર્ગ બંધ થયો.

વર્ષ ૧૯૯૮માં બીજ્વારના પ્રયત્નમાં ગુજરાતી શાળાના એ વખતના મુખ્ય શિક્ષક શ્રી બાબરભાઈ પટેલ આગળ આવ્યા પણ એમને ધારી સફળતા ના મળી. વર્ષ ૧૯૮૧ માં ત્રીજી પ્રયત્નમાં વિજાપુરની શાળાના શિક્ષક રતિભાઈ ડાલ્યાભાઈ અમીને ગામમાં સ્વતંત્ર શાળા શરૂ કરવાનો વિચાર મૂક્યો. એમને શાળાનું એક સ્વરૂપ ઘડયું. વિચાર બીજી તૈયાર કર્યું. એ પછી ચોથા પ્રયત્નમાં ગામના ખેડૂત અમીયંદભાઈ ત્રિક્રમદાસ પટેલે આગેવાની લીધી. તેમણે હિમતલાલ માસ્તર અને રામયંદ દશરથલાલ માસ્તરને રોકીને અંગેજના વર્ગો ચાલુ કરેલા. પણ આર્થિક મુશ્કેલીના કારણે એમનો પ્રયત્ન અસફળ રહ્યો. પણ આ સમય દરમિયાન ગામમાં અંગેજ ભણોલા યુવાનોમાં શિક્ષણનું મહત્વ સમજાઈ ગયું હતું. ગામજનોમાં પોતાના બાળકો માટે કાયમી અંગેજ શિક્ષણ સુવિધા ઊભી થાય એવી સારી શિક્ષણભૂખ જોવા મળી. છોટાભાઈ અમીયંદદાસ જેવા યુવાનો આ હવા કેલાવવામાં અંગેસર હતા. જૂન, ૧૯૭૭માં એક ટિવસે ગ્રામજનોએ ભેગા થઈને ગોઝારિયા કેળવણી મંડળની સ્થાપના કરવાનું બીજી રોધ્યું.

ધી એ.વી. સ્કૂલ (ધી એંગલો વર્નાર્ક્યુલર સ્કૂલ)

ગોઝારિયાની શરૂઆત :

સુરતમાં શ્રી સોમાભાઈ એન્ડ લાલભાઈની કંપનીના નામે જરીનો ધંધો ચલાવતા ગોઝારિયાના વતની શ્રી સોમાભાઈ પટેલ અને શ્રી લાલભાઈ પટેલની કોઈ અંત:પ્રેરણાથી છ.સ. ૧૯૩૭માં ઉનાળામાં માતૃભૂમિમાં પદ્ધાર્યો હતા.

તારીખ ૫-૫-૧૯૩૭ ના રોજ ગોઝારિયામાં સોનાનો ચૂરજ ઊંઘ્યો. લાલભાઈ અંબાલાલ પટેલે પોતાની અંત:પ્રેરણાથી પોતાના ઘરે ગામના વડીલ આગેવાનોને બોલાવ્યા જેમાં નથુભાઈ, ગબડભાઈ,

ફકીરભાઈ, ગોરધનભાઈ, છનાભાઈ જેવા મોવડીઓ હાજર રહ્યા એ સમયે લાલભાઈ અંબાલાલ પટેલ એ તેમની સમજ ગામમાં અંગેજ શિક્ષણ શરૂ કરવા રૂ. ૧૫૦૧/-ની સખાવત કરવાની ઈચ્છા, પ્રદર્શિત કરી. અને બોલ્યા - “હું આ સંસ્થાને મારી જ માનીશ” એમના શબ્દોથી આગેવાનોમાં નવું જોમ-બળ મળ્યું. આ ટિવસે આઈ જે ટલા ઠરાવો કરવામાં આવ્યા હતા.

તેના બે ટિવસ પછી તા. ૫-૪-૧૯૩૭ના રોજ શ્રી રામયંદ અમીનના પ્રમુખ સ્થાને ગોઝારિયા કેળવણી મંડળની સ્થાપનાનો અને મંડળના ઉપકર્મે ધી એંગલો વર્નાર્ક્યુલર સ્કૂલ શરૂ કરવાનો નિર્ણય લેવાયો. આ રીતે ગામમાં એ.વી. સ્કૂલ શરૂ કરવાનું બહુમાન શ્રી સોમાભાઈ પટેલ અને શ્રી લાલભાઈ પટેલ ના ફાળે જાય છે. ગામમાં ચાર ચાર પ્રયત્નો પછી ગામજનોનું સ્વભ સાકાર થવા જઈ રહ્યું હતું.

ધનવર્ષ

લાલભાઈ પટેલની દાનની જહેરાત પછી સમસ્ત ગામ મહાજન તરફથી રૂ. ૧૫૦૧/- દાનની જહેરાત થઈ. એમના પગલે સદ્ગત અમીન કલ્યાણજ નંદલાલના વારસદારો, અમીન લખુભાઈ સબખાભાઈના વારસદારો, પાટીદાર સમુદ્ય, પુનાવાળા મફતલાલ રાવલ, પ્રહલાદભાઈ રાવલ, ડૉ. ગોરધનભાઈ, નટુભાઈ પુરાણી, ભોગીલાલ શુક્લ, ચીમનભાઈ દવે અને ઠક્કર પરિવાર તથા ગામના સર્વ જ્ઞાતિ પરિવારો એમની શક્તિ મુજબ ધનવર્ષમાં જોડાયા.

સુવર્ષ ટિવસ : શાળાનો સ્થાપના ટિવસ

ગામે કદી ના જોયેલો ઉમંગ અને ઉત્સાહ ભર્યો - સુવર્ષ ટિવસ તા. ૧૧-૫-૧૯૩૭ના રોજ ગામને શાળાગારવામાં આવ્યું હતું. ગોઝારિયા ગામના મધ્ય ભાગમાં હાલમાં જ્યાં નાગરિક બેંકનું મકાન છે, એ સ્થાને આવેલા ભાડાના મકાનમાં શેઠ શ્રી નથુભાઈ

ગુલાબચંદના વરદુ હસ્તે - ધી એ.વી. સ્કુલ -
ઉદ્ઘાટન કરી સરસ્વતી મંદિરના દ્વાર ખોલ્યાં.

શ્રી રામચંદ્ર જમનાદાસ અમીન સમારેભના
પ્રમુખ સ્થાને હતા. આ સંસ્થાના ખાતમુહૂર્તથી લઈ
મકાન બંધાઈ ગયા પછી ઉદ્ઘાટન ખર્ચ બધો કુલ
ખર્ચ રૂપિયા ૧૪,૦૦૦/- થયો હતો. વસાઈની
શાળાના ગામના શિક્ષકશ્રી સુરજમલ અમીનની

હેડમાસ્ટર તરીકે નિમણુક
કરવામાં આવી. શરૂઆતમાં
૪૮ જેટલા વિદ્યાર્થીઓએ
શાળામાં પ્રવેશ લીધો હતો.
પહેલા ધોરણ ની ફી રૂ. ૦-
૧૪-૦ (હાલના ૮૮ પેસા)

અને બીજા ધોરણની ફી
રૂ. ૧-૦.૦ રાખવામાં આવી હતી. ઉદ્ઘાટનના
બીજા દિવસે કલવક માતાના મંદિરમાં ગામના
આગેવાનો 'ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ નું બંધારણ
તૈયાર કરવા એકદા થયા હતા. તેમાં અગાઉના આઠ
દારો ઉપર આગળની કાર્યવાહી કરવામાં આવી.

એ વર્ષ દિવાળી આવતાં શાળા માટે દિવાળી
બોણી ઉઘરાવવાની પ્રથા શરૂ કરવામાં આવી. આ
રીતે ગામમાંથી રૂ. ૧૧૮, મુંબઈથી રૂ. ૧૯૮,
સુરતથી રૂ. ૧૨૫ અને વસાઈથી રૂ. ૨૩ મળી કુલ
રૂ. ૪૨૫ દિવાળી બોણી નિમિતે ભેગા થયા હતા.
એ જ રીતે ગામજનો પોતાના સારા પ્રસંગો (વળન
પ્રસંગ) શાળાને બેટ લખાવવા માંડયા. આ પ્રથા
ધણાં વર્ષો સુધી ચાલુ રહી હતી.

ગોઝારિયામાં ઐતિહાસિક મહેસૂણા જિલ્લા વ્યાયામ સંમેલન-૧૯૭૮

ગોઝારિયા ગામ રમત કેતે હમેશાં આગળ
રહ્યું છે. અહીંના મહેનતકશ વિદ્યાર્થીઓ શિક્ષણની
સાથે વ્યાયામ પ્રવૃત્તિમાં પણ અગ્રેસર રહ્યા છે.
આજે પણ કબડી, વોલીબોલ, ખો-ખો જેવી

રમતોમાં વિદ્યાર્થીઓએ રાજ્ય કક્ષાએ જણકીને
ગોઝારિયા નું નામ રોશન કર્યું છે. પરંતુ આજે વાત
કરવી છે. આજાદી પહેલાં પોજાયેલા મહેસૂણા
પ્રાંત વ્યાયામ મંડળના વાર્ષિક સંમેલન અને રમત
ગમતની હરીફાઇઓની. સયાજીરાવ ગાયકવાડ
સરકારમાં છોટુભાઈ પુરાણી અને અંબુભાઈ
પુરાણીએ રમત ગમતને પ્રોત્સાહન આપવા ભેખ
ધારણ કર્યો હતો. દરેક જિલ્લે જિલ્લે વ્યાયામ
મંડળોની સ્થાપના થઈ હતી. તે સમયે પ્રાંત વ્યાયામ
મંડળના પ્રમુખ તરીકે છગનભાઈ પટેલ (છગન
ભા.)ની, કરી સંસ્થાના શ્રી બાપુભાઈ ગામી અને
કીડા મંત્રી તરીકે ગોઝારિયાના
શ્રી રતિભાઈ અમીન કાર્યરત
હતા. આ વાત સને ૧૯૭૮ના
વર્ષની છે. ગામડાઓમાં
વ્યાયામ પ્રવૃત્તિનો પ્રચાર-
પસાર થાય તે હેતુથી ૧૯૭૮
માં શ્રી બાપુભાઈ એ
ગોઝારિયામાં વ્યાયામ સંમેલન કરવા માટે કીડા
મંત્રી રતિભાઈ અમીન પ્રસ્તાવ મૂક્યો.

ગોઝારિયાના રતિભાઈ અમીન કીની સંસ્થા
માં કામ કરતા હતા. તેમણે બાપુભાઈ ને કહ્યું
“મારા ગામમાં સંમેલન મળતું
હોય તો મને વાંધો નથી. પરંતુ
પહેલાં ગામના લોકોની સંમતિ
મળવની જરૂરી છે” બંને જણા
ગોઝારિયા આવ્યા અને
ગામના આગેવાનોને ભેગા
કરી વ્યાયામ સંમેલનનો
પ્રસ્તાવ મૂક્યો. આગેવાન અમીંદભાઈ ત્રિ. પટેલે
કહ્યું “તમારા આ વ્યાયામ સંમેલનનો અમને કોઈ
અનુભવ નથી. તમે જો રતિભાઈને અહીં પંદર
દિવસ માટે મોકલો તો અમે બધી વ્યવસ્થા ગોઠવી
આપીશું.”

બીજા દિવસે રતિભાઈ એ ગામના
આગેવાનોની મીટિંગ સ્કુલમાં રાખી. તે સમયે સ્કુલ

ભાડાના મકાનમાં અત્યારે નાગરિક બેન્ક આવેલી છે ત્યાં ચાલતી હતી. આચાર્ય સૂરજમલ અમીન ને સાથે રાખી જુદી જુદી સમિતિઓ બનાવવામાં આવી. મેદાન સમિતિ, સરભરા સમિતિ, સુશોભન સમિતિઓનું કામ શરૂ થયું. તા.૭,૯,૮ જાન્યુઆરી ૧૯૭૮માં આ સંમેલન યોજવાનું હતું. અમદાવાદની પ્રાચ્યાત પ્રોપાઈટરી હાઇસ્ક્વુલના આચાર્ય અને કેળવણીકાર શ્રી બજાવંતરાય ઠાકોરને પ્રમુખ તરીકે ઉપસ્થિત રહેવા નિમંત્રણ આપ્યું. યુદ્ધના ધોરણે સંમેલનનું કામ શરૂ કર્યું. ગામના તળાવની પાસે મોટું મેદાન બનાવવામાં આવ્યું. કિંદી છગનભાઈ પણ પૂર્વ તૈયારીઓ જોવા આવી પહોંચ્યા. ખોખો, હતુતુ, કુસ્તી વગેરેનાં મેદાનો તૈયાર થયાં. સરભરા સમિતિ એ ગામમાંથી ગાઢવાં ભેગા કરી દીધાં. તળાવની કાંઠે ઉત્તર દિશામાં વિશાળ મંડપ બાંધવામાં આવ્યો. જમીન પર - '૧૧મું મહેસાણા જિલ્લા વ્યાયામ સંમેલન' એવું લખાણ મેથીના છોડ વાવીને કર્યું. નિયત તારીખે બધા હરીકો ગાડીમાં આવી પહોંચ્યા. વ્યાયામ મંડળના પ્રમુખ/મંત્રીએ ઉદ્ઘાટનનો ધજ ફરકાવ્યો. હરીકોની માર્ય થઈ અને જુસ્સાબેર સ્પર્ધાઓ શરૂ થઈ.

ત્રીજા દિવસે સંમેલનની પૂર્ણાંદુત્તિ થઈ ત્યારે મંડળના મંત્રી છગનભાઈએ ભોજન વગેરેના ખર્ચના ડિસાબ ચૂકતે કરવા માંડ્યા ત્યારે ગામ લોકોના ધ્યાનમાં આવ્યુ કે દરેક હરીક પાસેથી ત્રણ દિવસના ત્રણ રૂપિયા શુદ્ધ લેવામાં આવ્યું હતું. ગામના આગેવાનોએ વિચાર્ય. આપણા આંગણો આવેલા વિદ્યાર્થીઓને રહેવા-જમવાના પૈસા આપવા પડે એ યોગ્ય નથી ગામે સંમેલનનો ખર્ચ ઉપાડી લઈ વિદ્યાર્થીઓ પાસેથી લીધેલી રકમ તેમને પરત આપી. તથા વ્યાયામવીર અને શરીર સૌભાગ્યનો રૌષ્ય ચંદ્રક પણ વાવી આપ્યો આ ઘટનાથી શિક્ષકો વ્યાયામ મંડળના સંચાલકો અને વિદ્યાર્થીઓ ખુશ થયા અને ગોઝારિયા ગામનું ગૌરવ વધ્યું.

સમાપન કાર્યક્રમમાં વિશાળ જનમેદનીની હાજરીમાં હનામો આપવામાં આવ્યાં. બજાવંતરાય ઠાકોરે પ્રમુખ સ્થાનેથી સંબોધન કરી ગામના અતિથિ સત્કારને બિરદાવ્યું. આ પ્રસંગે છોટુભાઈ પુરાણી, વ્યાયામ વિશારદ હરિસિંહ ઠાકોર, સ્વાગત પ્રમુખ રામચંદ્રભાઈ અમીન, પ્રાંત વ્યાયામ મંડળના પ્રથમ પ્રમુખ હરિનારાયણ આચાર્ય અને મહેસાણા પ્રાંત પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. તે સમયે માંકુસિંહ સુવર્ણકાર સહિત અનેક વિદ્યાર્થીઓ રમતોભાં ભાગ લઈ વિજેતા બન્યા હતા.

વ્યાયામ સંમેલનનો કુલ ખર્ચ રૂપિયા ૧૧૨૯ એક આનો અને નવ પૈસા (૧૧૨૯-૧-૮) થયો હતો. જે માં ત્રીજા દિવસે ભોજન ખર્ચ પેટે બાઈ ચંચળ જે શા. મગનલાલ સાંકળચંદની ભત્રીજી (પારસ્યાવાળા) તરફ થી મળ્યા હતા.

આ સંમેલન એ સમયે મહેસાણા જિલ્લા ઓલિમ્પિક સમું ઐતિહાસિક વ્યાયામ સંમેલન બની રહ્યું. એ વખતના ઘણા બધા પ્રિન્ટ મીડિયા (દૈનિકો) એ નોંધ લીધી હતી.

જ્યાં જુઓ ત્યાં ગોઝારિયાના ગ્રામજનોએ ખેલવાડીઓ માટે સર્વક કરવામાં પાછું વળીને જોવા જેવું રાખ્યું ન હતું. તળાવના વિશાળ ચોગાનમાં રમતનું મેદાન અને તેના એક તરફના ભાગમાં સભા મંડપ ખડો કર્યો હતો. મેદાનની વચ્ચે ત્રિરંગો રાષ્ટ્રધ્વજ ફરકી રહ્યો હતો તે સૂચવતો હતો કે આવતીકલે ખરા અખાડા તો મારા છજણાયા ત્રૈ ખેલવાના છે. સભામંડપ વ્યાયામ વીરોના ક્રીટાથી પ્રેરણા પામતો હતો. મંડપની બંને બાજુઓ લીલોતરીથી ઊગડેલા સંમેલનના નામથી કળામય જણાતી હતી. - એક પ્રેક્શક, નવ ગુજરાત

સંસ્થાનું મકાન

૧૧મી જૂન, ૧૯૩૭ થી શરૂ થયેલી શાળાના ૧૦૦૦ દિવસ વિના વિટેબણ્ણા પસાર થયા. સંસ્થાના

સેવકો લિક્ષા-જોળી વર્દને ફરતા હતા. પણ લડાઈની ડામાડોળ સ્થિતિને કરણે ધાન મળતાં નહોતાં. સમય કપરો હતો. જેમ પૈસા આવતા ગયા તેમ, સ્ટેશન રોડ ઉપર જમીન ખરીદી ને મકાન બાંધવાની તૈયારીમાં લાગ્યા. તા. ૧૨-૦૩-૧૯૪૦ના રોજ મકાનનું ખાતમુહૂર્ત શાહ નાથલાલ ગિરધરદાસના શુભ હસ્તે કરવામાં આવ્યું. મકાનના બાંધકામ માટે સમિતિ બનાવવામાં આવી જેમાં પ્રમુખ રામચંદ્ર અમીન પ્રાસંગિક પ્રવચન કર્યું હતું. સમિતિમાં દશરથભાઈ અમીન, નાથલાલ શાહ અને ગારધનભાઈ શાહનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો. જેમાં દશરથભાઈ અમીને ૨૪ કલાકની જાત સેવા કરી હતી. વળી એમણે રૂપિયા બે હજાર વગર વ્યાજે વાપરવા આપ્યા હતા. શાળાનું મકાન તૈયાર થતાં તા. ૧૩-૧૦-૧૯૪૧ના રોજ શેઠ ચુનીલાલ ગિરધરદાસના વરદાહસે ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે બાંધકામ સમિતિના સભ્ય સ્વ. દશરથભાઈ અમીનની સેવાઓને બિરદાવવામાં આવી હતી.

સને ૧૯૪૨-૪૩ના વર્ષમાં છોટાભાઈ અમીંદું પટેલ તરફથી અંગ્રેજ પાંચમા ધોરણનો ખાનગી વર્ગ ચલાવ્યો હતો અને તે વર્ગના સાધનો માટે રૂ. ૩૦૦ ની મદદ મંડળને કરી હતી વર્ષ ૧૯૪૩-૪૪ માં શાળાના પાંચમા ધોરણનો વર્ગ શરૂ કરવાની મંજૂરી મળી ગઈ હતી.

શ્રી અમીન હિતેચ્છુ મંડળ લાઈબ્રેરી

શરૂઆતમાં શાળામાં કુલ ૧૧૬ પુસ્તકો હતાં. તે વધીને તેની સંખ્યા ૩૨૯ થઈ હતી. શ્રી અમીન હિતેચ્છુ મંડળ- ગોઝારિયા તરફથી આ સંસ્થાને ૭૦૮ પુસ્તકો તથા કબાટ નંગ-૨ વર્ષ ૧૯૪૨થી પાંચ વર્ષની મુદ્દત માટે મળ્યા હતાં. આપને જાહીને આશ્રય થશે, કે પાંચ વર્ષ પછી એ મુદ્દત વધારવામાં આવી હતી. અંતે એ પુસ્તકો અને કબાટ શાળાના પુસ્તકાવયમાં રહ્યા હતાં.

શાળાના પ્રકાશનો

શરૂઆતમાં વિદ્યાર્થીઓની પ્રવૃત્તિઓના 'શાન

'પ્રકાશ' નામથી દર છ મહિને હસ્તલિખિત સામયિક તૈયાર કરવામાં આવતું હતું. આ પ્રવૃત્તિ વષાં વર્ષો સુધી ચાલુ રહેવા પામી હતી. ૧૯૪૫-૪૬ વર્ષ દરમિયાન વિદ્યાર્થી પ્રતિનિધિ મંડળના બેનર હેઠળ 'પ્રકાશ' નામનું શાળાનું મુખપત્ર શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. વર્ષ ૧૯૪૬-૪૭ ના 'પ્રકાશ' અંક્નું પ્રકાશન બર્ચ પુનાવાળા મફતલાલ પ્રમુદાસ રાવલે આવ્યું હતું. તેમાં વિદ્યાર્થીઓના અને શિક્ષકોના લેખો સમાવવામાં આવતા હતા. 'પ્રકાશ'ની કેટલીક નકલો હમણાં સુધી સંસ્થા પાસે જળવાઈ રહી હતી. આપણા ઉપપ્રમુખ ડૉ. માણંકલાલ પટેલ એમના સમયમાં હસ્ત લિખિત સામયિક તૈયાર કરતા હતા. તેમાં એમની વાર્તા લખતા હતા અને પુસ્તકાલયની જવાબદારીઓ સંભાળતા હતા.

પ્રથમ સિદ્ધિ

અમદાવાદમાં રહેતા પરિવારો પેકીનો એક વિદ્યાર્થી વર્ષ ૧૯૪૭-૪૭ વર્ષ દરમિયાન અમદાવાદ સેન્ટરમાં ૧૧મો નંબરે આવ્યો હતો એવી નાંદું શાળાના રિપોર્ટમાં ઉપલબ્ધ છે.

સમાજ સેવાના બે પ્રયોગો

૧૯૪૮ વર્ષ દરમિયાન શાળામાં વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા સમાજ સેવાના બે પ્રયોગો કરવામાં આવ્યા હતા. પહેલા પ્રયોગમાં શાળાના વિદ્યાર્થીઓને ગામમાં સરધસના રૂપમાં ફરીવીને, ગામની દીવાલો ઉપરના બિન-શોભાસ્પદ લખાણો ભૂંસાવી નાખવામાં આવ્યા અને ગામમાં સફાઈ કરવામાં આવી. આ રીતે ગામમાંથી ગંદકી દૂર કરવાનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો. બીજા પ્રયોગમાં શાળાના વિદ્યાર્થીઓને ઊનાળાની અસ્થિ ગરમીના દિવસોમાં સાડા ત્રશ વાગે આવતી રેલવે ગાડીના પેસેન્જરોને હંડુ પાણી બે માસ સુધી પાયું હતું.

પ્રથમ ગ્રાન્ટ : રૂ. ૬૫-૦૦

વડોદરા રાજ્યમાં ૧૯૦૭માં શ્રીમત સયાજીરાવ મહારાજ ગાયકવાડ સાહેબે એક નિબંધ (ફરાવ) મંજૂર કર્યો હતો. તેનું નામ

'લોકોપકારક મંડળ સંબંધી નિબંધ' હતો એ નિબંધનો ઉદેશ વિદ્યા વૃદ્ધિ અને સમાજના ઉપયોગી જ્ઞાન પ્રચાર અને પરોપકારી કૃત્યો તથા સામાજિક સુધારણા થાય તે માટે સ્થાપન થયેલા મંડળોના કાયદેસરના દક્કો તથા જવાબદારીઓ નક્કી કરવા હતા. ગોજારિયા કેળવણી મંડળો તા. ૭-૨-૧૯૪૮ના રોજ લોકોપકારક મંડળ સંબંધ નિબંધની કલમ-૪ અન્વયે સહભાગી થવા અરજી કરી અને પાંચ મહીના પછી ૨૭-૦૯-૧૯૪૮ ના રોજ રાજ્ય તરફથી આપણા મંડળને રજીસ્ટર કર્યું. આપણી શાળાએ તા. ૭-૧૨-૧૯૪૭ના રોજ ગ્રાન્ટ માટે અરજી કરી હતી. સમય જતાં માસિક રૂ. ૮૫/- લેખે ગ્રાન્ટ મંજૂર થઈ હતી.

હસ્ત ઉદ્યોગ શિક્ષણ

વર્ષ ૧૯૪૮માં શાળાના શિક્ષક રામુભાઈ ચીમનભાઈ પટેલને - હસ્ત ઉદ્યોગની તાલીમ અથે શાળા તરફથી સર. જે. જે. સ્કૂલ ઓફ આર્ટ, મુંબઈ ડેઝ્યુટ કરવામાં આવ્યા હતા. એ પછી શાળામાં ધોરણ ૫, ૬, ૭માં - હસ્ત ઉદ્યોગ વિષય શીખવવામાં આવતો હતો. વિદ્યાર્થીઓને રૂ. માંથી કાપડ તૈયાર થાય ત્યાં સુધી બધી પ્રક્રિયાઓ શીખવવામાં આવતી હતી. શાળામાં વિદ્યાર્થીઓ આસન, રૂમાલ, પાટી વગેરે તૈયાર કરતા હતા.

સંસ્થાનો બીજો માળ

સાત ઓરડાવાળણું શાળાનું મકાન નાનું પડવા માંડ્યુ. તા. ૧૪-૦૨-૧૯૪૮થી શાળામાં ધોરણ ૭ (સાત) શરૂ કરવાનું હતું. તેથી તેના ઉપર પહેલો માળ બાંધવા માટે રૂ. ૨૩,૦૦૦/-નો અંદાજ ખર્ચ કાઢવામાં આવ્યો. પરંતુ શાળાના સેવકોની જાત દેખ રેખ અને નિષ્ઠાભરી સેવાને કારણે બીજો માળ બાંધવાનો ખર્ચ રૂપિયા ૨૦,૦૦૦/- થયો. નાથાભાઈ શાહે જાતે મોભારે ચડીને છાપરા ઉપર નળિયા ગોઠવ્યાં હતાં.

અ.વી.સ્કૂલ

ખાતે ઉપરનો
માળ તૈયાર થતાં

તા. ૧૧-૦૨-
૧૯૪૮ના રોજ
શ્રી લાલભાઈ

અંબાવાલ જરીવાલાના હસ્તે રૂ. ૮૫ના ખર્ચ લાવેલું ચાંદીનું તાળું ખોલી અને ડાતરથી રીબીન કાપી ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું અને શ્રી સોમાભાઈ અંબાવાલ જરીવાલા સમાર્દબના પ્રમુખ હતા. શ્રી લાલભાઈ જરીવાલાની યાદ આપતું એ ચાંદીનું તાળું અને ચાલી સંસ્થાએ જાળવી રાખ્યું છે.

૧૯૪૮માં છહુ (આજનું દસમું) ધોરણ શરૂ કરવામાં આવ્યું. લોકોની શિક્ષણ અભિનિયિ અને

જ્ઞાનપિપાસાને લઈ તા. ૧-૦૩-૧૯૫૧ના રોજ વિજાપુર તાલુકાના મામલતદાર સહેબના પ્રમુખપદ અને શ્રી સોમાભાઈ અંબારામ બેચરદાસ જરીવાળાના શુભ હસ્તે ધોરણ સાત (આજનું અગિયારમું)નો એટલે કે એસ.એસ.સી.નો વર્ગ ખુલ્લો મૂકવામાં આવ્યો. તે દિવસથી આ શાળા એ. વી. સ્કૂલ મટી ગોઝારિયા હાઇસ્કૂલમાં પરિણમી. આ એસ. એસ. સી. વર્ગમાં ઉચ્ચ વિદ્યાર્થી હતા અને શાળાના બધા વર્ગના થઈને કુલ ૨૭૨ વિદ્યાર્થી ભણતા હતા. જે માં બાળાઓ બહેનોની સંખ્યા ૧૦ હતી.

શાળા છાત્રાલય

બીજી રીતે કહીએ તો ધી એ. વી. સ્કૂલનું નવું સ્વરૂપ ગોઝારિયા હાઇસ્કૂલ તા. ૧-૩-૧૯૫૧ના રોજ બન્યું. એ દિવસે ગામમાં આવેલાં કાલકા માતાના મંદિરમાં શાળાનું છાત્રાલય શરૂ કરવામાં આવ્યું. પરિસરમાં બોર્ડિંગ માટે હવા ઉલસવાળું મકાન અને ફુવો હતો. એ માટે એક ગૃહપતિની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. એ સમયે અધાર વિદ્યાર્થીઓએ બોર્ડિંગમાં પ્રવેશ મેળવ્યો હતો. તેમને પૌષ્ટિક ખોરાક આપવામાં આવતો હતો. સમય જતાં છાત્રાલયમાં પૂરતી સંખ્યા ના થતાં છાત્રાલય પ્રવૃત્તિ બંધ કરવામાં આવી હતી. એ પછી આ વિસ્તારના વિદ્યાર્થીઓ આ મકાનમાં રાત્રે વાંચવા જતા હતા અને ઘણા તાં રાત્રે રોકતા હતા. આપણાં પ્રમુખ કે. કે. પટેલ અને તેમના ઘણા મિત્રો એ આ રાત્રિ છાત્રાલયનો લાભ લીધો હતો.

રાત્રિ છાત્રાલય

શાળાના કેટલાક વિદ્યાર્થીઓને ઘરે અભ્યાસ કરવાની અનુકૂળતાઓ (વીજળી જેવી) ના હોય તેમના માટે સગવડ આપવાના આશયથી શાળાના શિક્ષકો રામુભાઈ પટેલ અને અધિનભાઈ પટેલે શાળામાં અને ગબડભા અમીનના મેડા પર રાત્રિ

છાત્રાલય શરૂ કરાવ્યું. સંસ્થાના ઉપપ્રમુખ ડૉ. માણેકલાલ પટેલ, ધીર માણેકલાલ સોની, પ્રહ્લાદભાઈ પ્રજાપતિ જે વા ઘણા વિદ્યાર્થીઓએ શાળાના રાત્રિ છાત્રાલયનો લાભ લીધો હતો.

કન્યા શિક્ષણ

સને ૧૯૩૭માં ગોઝારિયા હાઇસ્કૂલની સ્થાપના થઈ. એ સમયે ગામમાં સરકારી કન્યાશાળા પૂરતું શિક્ષણ લઈ બાળાઓ ઉઠી જતી હતી. સને ૧૯૪૦ માં મુંબઈ રહેતા ડૉ. ભોગીભાઈ અમીને મંડળને ખાસ વિનંતી કરીને અમીની દીકરી ઉપાબહેનને શાળામાં દાખલ કરાવી હતી. તેઓ શાળામાં પ્રવેશ મેળવનાર પ્રથમ કન્યા હતી. ઉપાબહેનના શાળામાં પ્રવેશ પછી કેટલાક સમયગાળા પછી શાળામાં છોકરીઓ પણ પ્રવેશ લેવા માંડી એટલે ગોઝારિયા હાઇસ્કૂલ અગાઉ છોકરાની શાળા હતી અને છોકરીઓનો પ્રવેશ થતાં તે મિત્ર શાળા બની. ૧૯૫૪માં પણ ૧૯ જેટલી છોકરીઓ હતી. તારબાદ ૧૯૬૩માં કન્યાઓની સંખ્યા ૧૧૯ થઈ હતી કમશા: કન્યાઓની સંખ્યાઓમાં ઉત્તરોત્તર વધારો થતાં હાઇસ્કૂલમાં

કન્યાઓની સંખ્યા વધી પરિણામે શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળે સને ૧૯૮૪ના જૂનથી શ્રી મહાકાળી મંદિરમાં અલાયદી ગર્ભ હાઇસ્કૂલની શરૂઆત કરી હતી. તે પછી ધી ગોઝારિયા નાગરિક સહકારી બેંકના દનથી કન્યાશાળાનું નામકરણ 'ધી ગોઝારિયા નાગરિક સહકારી બેંક ગર્ભ હાઇસ્કૂલ' કરવામાં આવ્યું.

એસ. એસ. સી નું પરિષામ

એસ. એસ. સી. છ. બોર્ડ પૂના તરફથી લેવામાં આવેલી માર્ય ૧૯૫૮ની પરીક્ષામાં ગોજારિયા હાઇસ્ક્વિલમાંથી ૩૭ વિદ્યાર્થી બેઠા હતા. ૧૫ વિદ્યાર્થીઓ સફળ થયા હતા. ચીમનભાઈ હીરાભાઈ પટેલ કુલ ૮૦૦માંથી ૮૮૯ ગુણ મેળવી વિસનગર સેન્ટરમાં પ્રથમ આવ્યા હતા. સોમાભાઈ અંબાલાલ પટેલ તરફથી એમને રૌઘય ચંદ્રક એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

ઉમિયાબાબા બાલમંદિર

વર્ષ ૧૯૫૯માં પૂના ખાતે ગુજરાત લોજ ચલાવતા ગોજારિયા ગામના નાગરિક મહિતલાલ પ્રભુદાસ રાવલે રૂ. ૭૫૦૧/- સ્વર્ખયથી એમની માતા ઉમિયાબાના સ્મરણાચ્ચે બાલમંદિર બાંધી આપ્યુ હતું. તળપદમાં આવેલા કાળકા માતાના મંદિરની બાજુમાં ગ્રામપણ્યાતની જૂની પાણીની ટાંકી અને બગીચો છે. તેની બાજુમાં બાલમંદિરનું મકાન હતું.

સમય જતાં તે બાલમંદિરનું મકાન જરૂર થતાં, તે મકાન પડી ગયું. કામચલાઉ રીતે એ બાલમંદિર પરામાં આવેલ રામાપીર મંદિરમાં ચલાવવામાં આવ્યુ હતું. ત્યાં નવું બાલમંદિર બાંધવા માટે શ્રી શંકરલાલ જીજદાસ પટેલ સ્વેચ્છાએ આગળ આવ્યા અને બાલમંદિર બાંધવા માટે દાન આપ્યુ હતું.

મંડળ રજીસ્ટ્રેશન

ગોજારિયા હાઇસ્ક્વિલનું યથા યોગ્ય સંચાલન

કરવા માટે તા. ૨૯-૦૪-૧૯૪૮માં મંડળનું રજીસ્ટ્રેશન કરાવવામાં આવ્યુ હતું. ૧૯૫૦ના બોઝે પણ્ણીક ટ્રસ્ટના ધારા ધોરણ હેઠળ પર તા. ૧૧-૦૨-૧૯૫૫ના છ.૪૯૮ (મહેસાણા)થી નોંધવામાં આવ્યુ હતું.

ગોજારિયા હાઇસ્ક્વિલ રૌઘય મહોત્સવ (૧૯૩૭-૧૯૭૨)

ગોજારિયા હાઇસ્ક્વિલની સ્થાપનાને ૨૫ વર્ષ થતાં એ સમય ના સંસ્થા પ્રમુખ રામચંદ્ર જમનાદાસ

અમીન, મંત્રીઓ જોઈતારામ ઈશ્વરદાસ પટેલ અને મહિતલાલ શિવરામ પટેલ તથા ગ્રામજનોના સહકારથી શાળાનો રૌઘય મહોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો હતો. એ સમયે કન્વીનર ચીમનભાઈ પહીલાદ્ભાઈ પટેલ હતા.

હાયર સેક્નડરી સ્ક્વિલ

લોક જાગૃતિ આવતાં, આ શાળામાં આસ-

પાસનાં ૬-૭ ગામોમાંથી બાળકો પગપાળા ભડકવા આવવા માંડ્યાં. તે સમયના આચાર્યશ્રી બી. જે. પારેખ અને એ પછી શ્રી તુલસીભાઈ જી. પટેલના નિષ્ઠાપૂર્વકના પ્રયાસોથી બાળકોની સંખ્યા ૧૯૭૧માં ૫૦૪ ભાઈઓ અને ૨૪૮ બહેનો મળીને કુલ સંખ્યા ૭૫૩ થઈ. સ્ત્રી કેળવણીના પ્રચાર અને પ્રસારમાં શ્રી તુલસીભાઈ પટેલનું યોગદાન નોંધપાત્ર રહ્યું. જેને પરિણામે અલગ ગર્વી હાઈસ્ક્વલ શરૂ થઈ હતી.

વર્ષ ૧૯૭૬માં શિક્ષણની નવી નીતિ અભિભાં આવી. ધોરણ ૫ થી ૭ પ્રાથમિક, ધોરણ ૮ થી ૧૦ માધ્યમિક અને ધોરણ ૧૧ અને ૧૨ ઉચ્ચતર માધ્યમિક કહેવાય. એ રીતે જૂન ૧૯૭૬થી આટર્સ અને કોમર્સ પ્રવાહોનું ધોરણ ૧૧માં શરૂ થયું. વર્ષ ૧૯૭૭, જૂન થી ધોરણ ૧૨ અને વિજ્ઞાનનું ધો-૧૧ શરૂ થયું. એ રીતે ધો. ૫ થી ૧૨ સુધીની કુલ સંખ્યા ૧૧૧૮માં બહેનોની સંખ્યા ૪૦૪ હતી. એ સમયે આ શાળામાં ઉચ્ચતર શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરી ગામના સો એક ભાઈઓ- બહેનો કોલેજમાં ભડકવા બહાર ગામની કોલેજમાં જતાં હતાં. સંસ્થાના તત્કાલિન પ્રમુખ શંકરભાઈ જીજદાસ પટેલ આ બાબતમાં ખૂબ ચિંતાતુર હતા. ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વલના સુવર્ણ મહોત્સવ થકી ગોઝારિયા ગામમાં આટર્સ અને કોમર્સ કોલેજ શરૂ કરવાની મહેચ્છા રાખવામાં આવી હતી. ગોઝારિયા ગામના નિવાસી, શાળાના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી અને ગાંધીનગર ખાતે રહેતા અને સચિવાલયમાં કામ કરતા બી. કે. પટેલ, પી. કે. પટેલ અને ગાંધીનગર રહેતા ગામના નાગરિક કનુભાઈ પંડ્યા શાળાની સચિવાલય સ્તરની શૈક્ષણિક શાળાની વિવિધ મંજૂરી અને અન્ય કામકાજમાં ખૂબ મદદરૂપ થતા હતા.

એસ.એસ.સી. પરીક્ષા કેન્દ્ર

વર્ષ ૧૯૮૪માં ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વલમાં

એસ.એસ.સી. પરીક્ષા કેન્દ્ર શરૂ કરવા તત્કાલિન આચાર્યશ્રી ગણેશભાઈ પટેલ, પ્રો. ગિરીશભાઈ પટેલ, કે. ડી. પટેલ અને ભીજાભાઈ પટેલ વગેરે એ સધન પ્રયત્નો કર્યા. વર્ષ ૧૯૮૫થી ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વલમાં એસ.એસ.સી. પરીક્ષા કેન્દ્ર શરૂ થયું. જેથી આ વિસ્તારમાં દસેક ગામના અંદાજે ૫૦૦ થી વધુ પરીક્ષાર્થીઓએ લાભ લેવાનું શરૂ કર્યું. ઘર અંગરે પરીક્ષા કેન્દ્ર હોવાથી ગામના વિદ્યાર્થીઓના ખોટા ખર્ચ અને સમયનો મોટો બચાવ થયો.

શાળાના મકાનો

શાળાના મૂળભૂત બે માળના મકાનની પણ્યમની બાજુએ વર્ષ ૧૯૮૪માં આશરે ૧૩ હજાર રૂપિયાના ખર્ચ બાંધવામાં આવ્યા. પુસ્તકાલય અને ચિત્ર વર્ગના બે મોટા ઓરડા એ પછી તા. ૧૪-૧૦-૧૯૮૭ ના રોજ હાઈસ્ક્વલના મૂળ મકાનની પૂર્વ બાજુએ પાંચ ઓરડાવાળા મકાનનું ખાતમુહૂર્ત પુનાની ગુજરાત લોજવાળા મહિલાવાલ પ્રભુદસ ચાવલના વરદ હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું. આ મકાનના પાયા શિક્ષક રામુભાઈ સી. પટેલની દેખરેખ હેઠળ અન. સી. સી. કેટો અને અન્ય વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા ખોટાવામાં આવ્યા હતા. આ મકાનના બાંધકામ પછી પુસ્તકાલય અને ચિત્રખંડની ઉપર બે નવા ઓરડા પ્રયોગશાળા માટે બાંધવામાં આવ્યા.

વર્ષ ૧૯૯૭માં પૂર્વ બાજુના પાંચ ઓરડાને અડીને બીજા બે ઓરડા બાંધવામાં આવ્યા. આ મકાનમાં આથમણી બાજુએ ત્રણ ઓરડા અને બે મકાનને જોડતી સીડી બનાવવામાં આવી. ૧૯૭૨-૭૩માં ઉપરોક્ત મકાનની પૂર્વ બાજુએ ચાર ઓરડા અને પૂર્વની સીડી બાંધવામાં આવી હતી. કાલિકામાતા પાસેના જૂના બાલમંદિરની જગ્યાએ નવા બાલમંદિરનું બાંધકામ કરવામાં આવ્યું. આ રીતે બંધાયેલ ગર્વી સ્ક્વલ, આઈ.ટી.આઈ. વગેરે સંસ્થાઓ ભવનો સુવિધાઓના બાંધકામની માહિતી અન્યત્ર આપવામાં આવી છે.

ગોઝારિયા હાઈસ્ક્વુલ સુવર્ણ મહોત્સવ (૧૯૩૭-૧૯૮૬)

શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળના તત્કાલિન પ્રમુખ સ્વ. વડીલ શ્રી શંકરલાલ જગ્જદાસ પટેલ અને હશ્વરભાઈ પુરષોત્તમદાસ પટેલ મંત્રી હતા. ત્યારે ગોઝારિયા હાઈસ્ક્વુલે ૫૦ વર્ષની સફર થતાં શ્રી ખોડાભાઈ કણીદાસ પટેલ (કે.કે.પટેલ) ના કન્વીનર પદે બબ્ય સુવર્ણ મહોત્સવ તા.૨૪-૦૨-૧૯૮૬ના રોજ ઉજવવામાં આવ્યો. આ સમારંભના મુખ્ય મહેમાન નિરમા પરિવારના શેઠ શ્રી કરશનભાઈ કે. પટેલ અને અતિથિ વિશેષ પદે મહેસાણા ડિસ્ટ્રિક્ટ બેંકના એ સમયના ચેરમેન

આત્માલાલ મગનદાસ પટેલ હતા. અચિનભાઈ પટેલે ખૂબ મહેનત કરી મહોત્સવનો સ્મૃતિ ગ્રંથ તૈયાર કર્યો હતો. આ સફળ કાર્યક્રમ પાછળ કે.કે.

પટેલ અને હિમતભાઈ પટેલ, ગિરીશભાઈ પટેલ, અશ્વિનભાઈ પટેલ અને ગામના અનેક સેવાભાવી મહાનુભાવોનું મોટું યોગદાન રહ્યું હતું. સુવર્ણ મહોત્સવમાં ખૂબ મોટી ધન વર્ષા થઈ હતી. જેના પરિણામ સ્વરૂપે પરિસરમાં ઘણી સંસ્થાઓ વિકાસ પામી અને ઘણાં ભવનો બંધાયા. વળી કેટલીક સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ થઈ તેની સવિશેષ માહિતી આ સાથે છે.

ધાતા ટ્રસ્ટી સભ્યો

ગોજારિયા હાઈસ્ક્વલના સુવર્ણ મહોત્સવ વખતે કારોબારી સમિતિએ ઠરાવ્યા મુજબ રૂપિયા

એક લાખનું દાન આપનાર સદ્ગૃહસ્થને - ટ્રસ્ટી સભ્ય - બનાવવાનું હચાવેલ હતું. એ મુજબ તેવીસ મહાનુભાવો ટ્રસ્ટી સભ્યો થયા હતા. પરંતુ સન ૨૦૧૯ માં બંધારણની નવી સ્કીમમાં સંયુક્ત કમિશનરશી એ આપણી માંગણી છતાં જોગવાઈ રદ કરેલ અને કેળવણી મંડળના તમામ સભાસદ સભ્યોમાંથી ૧૫ સભ્યોનું ટ્રસ્ટી મંડળ રચવા આદેશ કર્યો હતો. આ ટ્રસ્ટીઓની મુદ્દત ૫ વર્ષની રહેશે. કેળવણી મંડળ તે વખતની પ્રસ્તુત ટ્રસ્ટી સભ્ય યોજનામાં જોડાયેલા સર્વે સભ્યોનો આભાર માને છે. આ સભ્યોની ફોટો સાથે નામાવળી અધિદાશાબ્દી મહોત્સવના સોવિનિયરમાં આભારસહ પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી.

શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળ અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવ (૧૯૩૭-૨૦૧૮)

વર્ષ ૨૦૧૧ માં ગોજારિયા હાઈસ્ક્વલને ૭૫ વર્ષ પૂર્ણ થતાં તેનો 'અમૃતમહોત્સવ' ઉજવવાનું નક્કી થયું હતું. સંજોગોવસાત હાઈસ્ક્વલનો અમૃત મહોત્સવ ઉજવાયો નહોતો. તેના આશરે સાત વર્ષના લાંબા ગાળા પછી ગોજારિયા કેળવણી મંડળની સ્થાપનાને ૮૦ વર્ષ પૂર્ણ થતાં તા. ૧૩-૦૫-૨૦૧૮ ના રોજ તેનો અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવ ઉજવવાનું નક્કી થયું. જેમાં જ્યંતિભાઈ એન. પટેલને મહોત્સવના કન્વીનર અને જિઝેશભાઈ પટેલને સહ-કન્વીનર તરીકે અને સાથે સાથે સોવિનિયર સમિતિના કન્વીનર તરીકે ડૉ. માણેકભાઈ પટેલને અને સહ કન્વીનર તરીકે મધુકાન્ત પ્રજાપતિની નિમણૂક કરવામાં આવી. અને મહોત્સવનું કામકાજ શરૂ થયું.

અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવને સફળ બનાવવા અને તેના પ્રમોશન માટે 'ચલો, બુલાવા આયા હૈ, માતૃશાલાને બુલાયા હૈ' નામનું જિંગલ - સ્લોગન(સૂત્ર) ગામના પૂર્વ વિદ્યાર્થી જગદીશ ભગતે તૈયાર કરી આપ્યું. વળી એમને એ રચનાનો ઓડિયો

પણ તૈયાર કરી આપ્યો. અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવની તારીખો ૨૮-૩૦-૩૧ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૮ નક્કી કરવામાં આવી. સૌથી પ્રથમ કામ અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવનું અપીલ કર્ડ તૈયાર કરવામાં આવ્યું. તેમાં કેળવણી મંડળની ભાવિ યોજનાઓનું ચિત્ર રજૂ કરીને સહકાર માંગવામાં આવ્યો. જેમાં ગામમાં મુખ્યત્વે અંગેજ માધ્યમની શાળા, ગર્સ હા. સે. સ્ક્વલનો પ્રાર્થના હોલ, ડિઝીટલ સ્ટડી સેન્ટર, વોટર સ્ટેન્ડ (ચાર સ્થળો), ઓરડાના તકતી ધાતાઓ જેવી યોજનાઓ રજૂ કરવામાં આવી.

અષ્ટ દશાબ્દી વર્ષ - ૨૦૧૮

ઉદ્ઘાટન સમારોહ

આશરે છ માસ પછી થનાર અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવ માટે શાળાના વિદ્યાર્થીઓ, વાલીઓ અને ગ્રામજનોમાં ઉત્સાહ અને ઉમંગ જાળવી રાખવા માટે પ્રથમ 'અષ્ટ દશાબ્દી વર્ષ - ૨૦૧૮ ઉદ્ઘાટન સમારોહ' તા. ૧૬-૦૬-૨૦૧૮ના રોજ રાખવામાં આવ્યો. સદર સમારેભના પ્રમુખ શ્રી લરિશભાઈ પહેલાદભાઈ પટેલ, અષ્ટ દશાબ્દી વર્ષના ઉદ્ઘાટક

અષ્ટ દશાંદી મહોત્સવ સમિતિ

પ્રથમ હરોળ ડાબી બાજુથી

(૧) શ્રી નિરુભાઈ કેશવલાલ પટેલ (કેમ્પસ ડાયરેક્ટર), (૨) શ્રી જિજોશભાઈ જ્યંતિભાઈ પટેલ (સહ કન્વીનર), (૩) શ્રી અશોકભાઈ ગીરધરદાસ પટેલ (ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી કન્વીનર), (૪) ડૉ. માણેક પટેલ “સેતુ” (ઉપમુખ), (૫) શ્રી જોડાભાઈ કાલીદાસ પટેલ (ક.ક.પટેલ) - પ્રમુખશ્રી, (૬) શ્રી જ્યંતિભાઈ નારદાદાસ પટેલ (કન્વીનર), (૭) શ્રી દિનેશભાઈ નથ્યુદાસ પટેલ (ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી કન્વીનર), (૮) શ્રી આર.સી. પટેલ (અમદાવાદના કન્વીનર), (૯) શ્રી ભોગીલાલ પ્રહલાદભાઈ પટેલ (હિસાબનીશ)

બીજુ હરોળ ડાબી બાજુથી

(૧) શ્રી લાવાભાઈ સોમનાથ પટેલ (કન્વીનર-સુરત), (૨) શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ અંબાલાલ પટેલ (ધરમરાજ - મુખીના કન્વીનર) (૩) શ્રી શેલેખભાઈ મણીલાલ પટેલ (મંત્રી)

શ્રી અશોકભાઈ કાન્તિલાલ મથુરદાસ પટેલ, કિન્ડર ગાર્ડન (ક.જ.)ના વર્ગના ઉદ્ઘાટક શ્રી કિર્તીભાઈ જ્યંતિભાઈ પટેલ (લાંઘડાજ) હતા. કેળવણી મંડળના પદાધિકારીઓ હાજર રહીને પ્રસંગ દીપાબ્યો હતો.

શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળની ઐતિહાસિક ધનવર્ષ મિટીંગ

તા. ૧-૬-૨૦૧૮ના રોજ થયેલી શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળની કારોબારી અને દ્રોષ્ટીઓની સંયુક્ત મિટીંગમાં રૂ. ૧,૨૧,૦૦૦,૦૦/- (એક કરોડ એકવીએસ લાખ) ના દાતા તરીકે સ્વ.જ્યંતિભાઈ ડાલ્યાભાઈ પટેલ (નુંગોર પરિવાર)નું નામ જાહેર કરવામાં આવ્યું. તેમના પુત્ર શ્રી જિજોશભાઈ જ્યંતિભાઈ પટેલ મહોત્સવ કમિટીના સહ કન્વીનર છે. અને તેમના ભાઈ શ્રી ગૌરવભાઈ જ્યંતિભાઈ પટેલ હાલ અમેરિકામાં છે. હાજર રહેલ સૌ સભ્યોએ આ ખુશીના સમાચારને તાજીઓથી વધાવી લીધા.

સ્વ. કેશવલાલ સેંધીદાસ પટેલના પુત્ર શ્રી દિનેશભાઈ કેશવલાલ પટેલ રૂ. ૪૧ લાખના ઘનથી ગર્વી હા. સે. સ્ક્રુલમાં પ્રાર્થના હોલ માટેનું ટાઈટલ સ્વીકાર્યું. સ્વ. બળદેવભાઈ કચરાભાઈ પરિવારના પુત્રો મનુભાઈ, કચરાભાઈ અને સુરેશભાઈ - ત્રણ ચોક્સી ભાઈઓએ મલ્ટીમીડિયા થિયેટરનું રૂ. ૩૧ લાખનું ટાઈટલ સ્વેચ્છાએ સ્વીકાર્યું. મંડળના પ્રમુખ શ્રી કે. કે. પટેલ ઉમંગથી રૂ. ૨૫ લાખનું વિવાથી સહાપક ફેઝનું ટાઈટલ લીધું. મુખ્ય શહેરના કન્વીનર શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ અંબાલાલ પટેલ (ધરમરાજા પરિવાર) એ રૂ. ૨૧ લાખના ઘનથી અને AMCO બેંક લિ. બાલમંદિરના રૂ. ૨૧ લાખના નવા ટાઈટલ માટે સ્વ. શંકરલાલ જીજાદાસ પટેલ પરિવારના પૌત્રો આગળ આવ્યા. આ રીતે ઘણા સભ્યો તક્તીદાતા તરીકે આગળ આવ્યા. આ મિટીંગમાં ઐતિહાસિક ધનવર્ષા થઈ ! જાણો પેસાનો મૂશણધાર વરસાદ વરસતો હોય ! સમય જતાં સંસ્થાની ભાવિ યોજનાની અપીલ માટે ઘણા બધા દાતાઓને સ્વેચ્છાએ આગળ આવ્યા.

અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવ પૂર્વધ્ય કાર્યક્રમો

અષ્ટ દશાબ્દી વર્ષ - ૨૦૧૮ના ઉદ્ઘાટન કાર્યક્રમ પછી આ મહોત્સવ અંતર્ગત મંડળ સંચાલિત વિવિધ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓએ જ્યંતિભાઈ પટેલ, અશોકભાઈ પટેલ, જિજોશભાઈ પટેલ, પ્રકાશભાઈ પટેલ, દિનુભાઈ અને ડાયરેક્ટર

નિર્લભાઈ પટેલ વગેરેના સાથ સહકારથી વર્ષ દરમ્યાન ૨૦ જેટલા શૈક્ષણિક, સહશૈક્ષણિક અને હેતુલકી સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી.

રંગોત્સવ, રસોત્સવ અને મહોત્સવ,
ત્રિ-દિવસીય મહામહોત્સવ

તા.૨૮-૧૨-૨૦૧૮ શનિવાર - પ્રથમ દિવસ

ત્રિ-દિવસીય અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવના પ્રથમ દિવસના ઉદ્ઘાટન સમારેભમાં પ્રમુખ સ્થાને માનનીય શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી (મુખ્યમંત્રી -

ગુજરાત રાજ્ય), મુખ્ય મહેમાન શ્રી નિતીનભાઈ પટેલ (નાયબ મુખ્યમંત્રી) અને ઉદ્ઘાટક શેડ શ્રી કરસનભાઈ પટેલ (નિરમા પરિવાર) તથા જ્યશ્રીબેન પટેલ (સાંસદ) અને અમેરિકાવાસી ડૉ. ચિતરંજનભાઈ પટેલ (વામજવાળા) ખાસ હાજર રહ્યા હતા. દીપ પ્રાગટ્યથી કાર્યક્રમ શરૂ કરવામાં આવ્યો. પ્રમુખશ્રી કે. કે. પટેલના સ્વાગત પ્રવચન પછી મહેમાનોને સુંદર વક્તવ્યો આપ્યાં. આપો મંડપ શ્રોતાઓ - ગ્રામજનોથી ભરાઈ ગયો હતો. આ પ્રસંગે દાતાઓનાં મહેમાનોના હસ્તે ખાસ સંમાન કરવામાં આવ્યાં. મહોત્સવ કન્વીનર શ્રી જ્યંતિભાઈ પટેલે આભાર વિધિ કરી. ફોટો ગેલેરી, વિજ્ઞાન પ્રદર્શન, આનંદ મેળો, પુસ્તક પ્રદર્શન જેવા વિવિધ કાર્યક્રમો દિવસ દરમ્યાન યોજાયાં.

તા. ૩૦-૧૨-૨૦૧૮ રવિવાર - બીજો દિવસ

મહોત્સવનો દ્વિત્ય દિવસ ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી સંમેલનની સાથે ભૂતપૂર્વ શિક્ષકોનો સંમાન

સમારોહ પૂર્વ પ્રમુખ શ્રી હિમતભાઈ પટેલના સ્વાગત પ્રવચન પછી કાર્યક્રમ શરૂ થયો. આ પ્રસંગે ભૂતપૂર્વ નાયબ મુખ્યમંત્રી શ્રી નરહરિભાઈ અમીન અને પૂર્વ માહિતી નિયામક-પૂર્વ અધ્યક્ષ, ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ અકાદમી કટાર લેખક અને જાણીતા સાહિત્યકાર એવા શ્રી ભાગ્યેશ જહા હાજર રહ્યા હતા. બંને વક્તાઓએ શ્રોતાઓને ખુશ કરી દીધા. દાતાઓના સંમાન મહેમાનોના હસ્તે કરવામાં આવ્યા. આ કાર્યક્રમનો કાર્યભાર કન્વીનરો દિનુભાઈ પટેલ અને અશોકભાઈ પટેલે સંભાળ્યો હતો.

તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૮ સોમવાર - ત્રીજો દિવસ

અંતિમ ત્રીજો દિવસના પ્રથમ ચરણના કાર્યક્રમના પ્રમુખશ્રી જીવાભાઈ એ. પટેલ (પૂર્વ સાંસદ), મુખ્ય મહેમાન શ્રી હરિશભાઈ પહેલાદભાઈ પટેલ (ઉદ્યોગપતિ), સમારેભના વક્તા શ્રી સ્વામી આધ્યાત્માનંદજી મહારાજ (અધ્યક્ષશ્રી, શિવાનંદ આશ્રમ, અમદાવાદ) તથા

अतिथि विशेष श्री डॉ. बी. ए. प्रज्ञपति (उपकुलपति, श्री हेमचंद्राचार्य ३, गुजरात युनिवर्सिटी, पाटण), श्री अंच. के. पटेल (क्लेक्टर - महेसाळा), श्री धवलभाई पटेल (क्लेक्टर - सुરत) હાજર રહ्यા હતા. ઉપमુખ શ્રી डॉ. માણેકભાઈ પટેલના સ્વાગત પ્રવચન પછી સ્વામી શ્રી આધ્યાત્માનંદજી મહારાજે અને અન્ય સૌ મહાનુભાવોએ સુંદર વક્તવ્યો આપ્યાં હતાં.

રાત્રિ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો

ત્રણેય દિવસે રાત્રિ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો રાખવામાં આવ્યા હતા. ગોગારિયા કેળવણી મંડળની વિવિધ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના શિક્ષકોએ જાતે ખૂબ મહેનત કરી બદારના નિષ્ણાત કોરિયોગ્રાફરોની મદદ વિના સુંદર સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો રજૂ કર્યા હતા. ગ્રામજનો બધા જ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમાંથી ખૂબ જ પ્રભાવિત થયા હતા.

ત्रि-દિવસીય રાત્રિ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોનો કરિશમા

કેળવણી મંડળના ઉપપ્રમુખ અને અષ્ટ દશાબી સોવિનિયર-સ્મૃતિગ્રંથના કન્વીનર ડૉ. માણેક પટેલ 'સેતુ' અને તેમની ટીમે ખૂબ મહેનત કરીને સુંદર સ્મૃતિગ્રંથ તૈયાર કર્યો હતો. આ સ્મૃતિગ્રંથ સંસ્થાની ૮૦ વર્ષની વિકાસગાથા - સ્મરરણિકા તેમજ અભ્યાસપૂર્ણ સંશોધન ગ્રંથ છે. સંસ્થાનો સર્વસંગ્રહ - એન્સાઈક્લોપિડિયા છે. મહોત્સવના ઉદ્ઘાટન સમારોહ દરમયાન આ સ્મૃતિગ્રંથ - મુખ્યપૃષ્ઠનું વિમોચન સાંસદ જયશ્રીબેન પટેલે કર્યું હતું. ડૉ. જિતેન્દ્ર મગનભાઈ પટેલ અને ચેતન મગનભાઈ પટેલની ફોરચ્યુન કન્સલ્ટન્સીના સૌજન્યથી આ સ્મૃતિગ્રંથ પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો હતો.

આભાર દર્શન

વર્ષ દરમ્યાન ખૂબ મહેનત શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળની તમામ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના કર્મયોગી શૈક્ષણિકગણ, બિનશૈક્ષણિક સ્ટાફ, સ્વયં સેવકો, ગોજારિયા કેળવણી મંડળના તમામ હોદેદારો, શાળાના વિદ્યાર્થીઓ તેમજ દાતાશ્રીઓ અને ગ્રામજનોના હથપૂર્વક યોગદાન અને સહકારનો આભાર વક્ત કરવા માટે તા. ૫-૧-૨૦૧૮ના રોજ ખાસ 'આભારદર્શન' કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો. કાર્યક્રમ બાદ મંડળના પ્રમુખ શ્રી કે.કે.પટેલના સૌજન્યથી ભોજન સમારેલ યોજાયો હતો.

શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ સંચાલિત સંસ્થાઓ

- શ્રી સોમાભાઈ ડોસલદાસ પટેલ ઉચ્ચ પ્રાથમિક શાળા
- શ્રીમતી મધુબેન ખોડાભાઈ પટેલ હાઇસ્ક્યુલ
- શ્રીમતી અમથીબેન શંકરલાલ જીજુદાસ પટેલ હાયર સેકન્ડરી સ્કૂલ
- શ્રી ખોડાભાઈ કાળીદાસ પટેલ ગલ્રી હાયર સેકન્ડરી સ્કૂલ
- નીમા ગલ્રી આટ્ર્સ કોલેજ
- શેડ શ્રી રમણલાલ વૈજનાય રાવલ ઔધોરિક તાલીમ સંસ્થા (I.T.I.)
- શ્રી બળદેવભાઈ કચરાભાઈ પટેલ એન્ડ
શ્રી ગાંધેશભાઈ કચરાભાઈ પટેલ ઔધોરિક તાલીમ સંસ્થા (ત્વનિબંદ)
- શ્રીમતી જમનાબેન કાનજુભાઈ પટેલ પ્રાથમિક શાળા
- શ્રીમતી અમથીબેન શંકરલાલ જીજુદાસ પટેલ બાળમંડિર
- ગં. સ્વ. મંગુબેન જેસીંગદાસ શાહ બાળમંડિર
- શ્રી શંકરલાલ જીજુદાસ પટેલ પરિવાર બાળમંડિર
- શ્રી ગૌરવકુમાર જે. પટેલ પિયાયમરી અને શ્રીમતિ ગીતાબેન જે. પટેલ પ્રાયમરી સ્કૂલ
શ્રી જ્યંતીભાઈ ડાહ્યાભાઈ પટેલ હાયર પ્રાયમરી સ્કૂલ (અંગેજ માધ્યમ)

અષ્ટદશાબ્દી મહોત્સવ (૧૯૩૭-૨૦૧૮) ના અંતર્ગત અષ્ટદશાબ્દી વર્ષ ૨૦૧૮ નો ઉદ્ઘાટન સમારોહ તા. ૧૬-૫-૨૦૧૮ ના રોજ રાજવાસમાં આવ્યો હતો. તે સમારંભમાં નવા કિન્ડર ગાર્ડન (કે. શી) વર્ગના ઉદ્ઘાટક શ્રી ડિર્ટરિભાઈ જ્યંતિભાઈ પટેલ (લાંઘણાજ) દ્વારા ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું હતું. અશોકભાઈ પટેલે બધા જ નાના બાળકોને સ્કૂલ બેગની સાથે જરૂરી વस્તુઓ ભેટ આપી હતી. આમ ૨૦૧૮ ના વર્ષથી અંગેજ માધ્યમવાળું કિન્ડર ગાર્ડન શરૂ થયું.

વર્ષ ૨૦૧૮થી ગોઝારિયાની શિક્ષણપ્રેમી જનતાની માંગને આધારે શ્રીમતી અમથીબેન

શંકરલાલ જીજુદાસ પટેલ બાળમંડિરમાં ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ સંચાલિત અંગેજ માધ્યમ (પ્રિ-પ્રાયમરી) ૬ વિદ્યાર્થીઓથી શરૂ કરવામાં આવ્યું.

બાળકોના આશીર્વાદ ગણો કે ગોજારિયા ગામની શિક્ષણપ્રેમી લોકોની લાગણી કહો....શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળ આયોજિત “અભ દશાબી મહોત્સવ”માં અંગેજ માધ્યમ સ્કૂલ માટે શ્રી જ્યંતિભાઈ ડાચાભાઈ પટેલ (નૃગોરવાળા) પરિવાર તરફથી શ્રી ગૌરવકુમાર જ્યંતિભાઈ પટેલ (પ્રિ-પ્રાયમરી) અને શ્રીમતી ગીતાબેન જ્યંતિભાઈ પટેલ (પ્રાયમરી) અંગેજ માધ્યમની સ્કૂલ માટે માતબર ધાન રૂ. ૧,૨૧,૦૦૦.૦૦/- (એક કરોડ એકબીશ લાખ) મળ્યું. અને શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં નવીન સંસ્થા મોરપીછ બની. તા. ૧૩-૫-૨૦૧૮ ના રોજ આ બંને સંસ્થાનું ઉદ્ઘાટન દાતાશ્રીના હસ્તો કરવામાં આવ્યું.

આ અંગેજ માધ્યમમાં હાલ કે.જી - ૧ અને કે.જી - ૨ તેમજ ધોરણ નીચી ૫ શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. વર્ષ ૨૦૧૮-૨૦ જૂન માસથી અંગેજ માધ્યમમાં કુલ ૧૨૫ બાળકો અભ્યાસ કરે છે. જૂન ૨૦૨૦થી ધોરણ કનો વર્ગ ઉચ્ચ માધ્યમિક વિભાગ શરૂ કરવામાં આવેલો છે.

અંગેજ હાઇસ્કૂલની હમારત માટે જરૂરી જમીન ૨૦૧૮-૨૦માં ખરીદી લેવામાં આવી છે. એ મુજબ અંગેજ હાઇસ્કૂલના મકાનની ડિઝાઇન તૈયાર થઈ ગઈ છે. સરકારી પરવાનગી મળતાં ટૂંક સમયમાં બાંધકામ શરૂ થશે.

શાળાનાં ભવનો અને સુવિધાઓ

- શ્રી જોઈતારામ સોમનાથ મોહનદાસ પટેલ એજ્યુકેશન કેમ્પસ
- શ્રી શંકરદાસ જીજદાસ પટેલ વિજ્ઞાન ભવન
- શ્રી શંકરભાઈ જીજદાસ પટેલ આર્ટ્સ ભવન
- શ્રી શંકરભાઈ જીજદાસ પટેલ કોમર્સ ભવન
- ગં. સ્વ. જોઈતીબેન કાળીદાસ પટેલ માધ્યમિક શિક્ષણ ભવન
- ગં. સ્વ. મણીબેન ભાયચંદ્રદાસ મોહનદાસ પટેલ વારિગૃહ
- શ્રી મહિનલાલ મોહનલાલ મુખી પ્રાર્થના હોલ
- શ્રી તુલસીદાસ જીવરામ પટેલ પુસ્તકાલય અને વાંચનાલય
- શ્રીમતી મેનાબા અમથાભાઈ પટેલ કોમ્પ્યુટર સેન્ટર
- શ્રી પટેલ ચુનીભાઈ અમીચંદ્રદાસ જલધારા
- શ્રીમનભાઈ બાબઈદાસ પટેલ સ્વનિર્ભર કો. પા. (કોમ્પ્યુટર) સેન્ટર
- શ્રી ગોવિંદભાઈ લખ્મણદાસ પટેલ (USA) સ્પેટ્ર્સ પેવેલિયન

અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવ પછી નિર્માણ પામેલી સુવિધાઓ

- શ્રી કેશવલાલ સેંધીદાસ પટેલ પ્રાર્થના હોલ
- શ્રીમતી પાર્વતીબહેન બળદેવભાઈ કચરાભાઈ પટેલ ડિજીટલ સ્ટડી સેન્ટર
- શ્રીમતી ચંચળબહેન નટવરલાલ પટેલ શિક્ષણ ભવન
- શ્રી કાન્યાભાઈ કુંગરદાસ કોમ્પ્યુટર પ્રયોગશાળા
- શ્રીમતી કમળાબેન બહેચરભાઈ પટેલ કોમ્પ્યુટર પ્રયોગશાળા
- શ્રી શનાભાઈ સોમનાથ પટેલ જલધારા
- શ્રીમતી શાન્તાબેન જીવણલાલ નથુદાસ પટેલ જલધારા
- શ્રીમતી ચંદ્ર કાન્યાબહેન ડીરાલાલ ચુનીલાલ શાહ જલધારા
- શ્રી કાન્યાભાઈ ધૂળાભાઈ પટેલ જલધારા
- શ્રી કાલીદાસ શંકરદાસ પટેલ કોમ્પ્યુટર પ્રયોગશાળા
- * * *
- શ્રી સિધ્ધનાથ મહાદેવ શૈક્ષણિક કોમ્પ્લેક્સ
અલ.જી.અમીન ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ પ્રાથમિક શિક્ષણ ભવન
હાલમાં આ કોમ્પ્લેક્સમાં આવેલી શિક્ષણ સંસ્થાનો વહીવટ મહેસાણા જિલ્લા પેંચાયત - ગુજરાત
સરકાર હસ્તક છે.
- શ્રી કે. કે. પટેલ વિદ્યાર્થી સહાયક યોજના

અષ્ટદશાબ્દી મહોત્સવ નિમિત્તે રૂપિયા ૨૫ લાખ દાનનું ટાઇટલ સંસ્થા પ્રમુખશ્રી કે.કે.પટેલ સ્વીકાર્યુ.

આ વિદ્યાર્થી સહાયક યોજનામાં વામજવાળા યુ.એસ.એ સ્થિત ડૉ. ચિતરંજન પટેલના રૂ. ૨૧ લાખ, નિરમાવાળા શેઠ શ્રી કરસનભાઈ કે.પટેલના રૂ. ૧૧ લાખ અને નથુદાસ હાલદાસ પટેલ પરિવારના રૂ. ૯ લાખ તથા અન્ય દાનની રકમો સાથે આશરે રૂ. ૭૦ લાખનું ફર થયું છે. તેના વ્યાજમાંથી દર વર્ષે ૪૩રિયાતમંદ વિદ્યાર્થી ભાઈ - બહેનોને ૪૩રી મદદ કરવામાં આવે છે.

સાંસ્કૃતિક ફોટોગ્લેરી

કાંલેજનું ઉદ્ઘાટન કરવા આવતા દાતા શેઠ શ્રી કરસનભાઈ પટેલ

નીમા ગર્લ્સ આર્ટ્સ કાંલેજનો ઉદ્ઘાટન સમારોહ

બાળમંડિરનું ઉદ્ઘાટન કરવા શ્રી બળદેવભાઈ ભાઈયંદાસ પટેલ

નીમા ગર્લ્સ આર્ટ્સ મેડિસિન્સ એન્ડ પ્રાઇમરી કાંલેજનું સેક્રેટરીના જાહેરા પટેલ
નાના ચાંદ - ગુલાબોહિર - સિદ્ધાંત

વિજાન મંદિરનો ઉદ્ઘાટન સમારોહ

એલ.જી.અમીન ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ આ. શાળાનો ઉદ્ઘાટન સમારોહ

શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ દ્વારા આયોજિત શ્રદ્ધાંજલિ સભા - ૨૦૨૧

ગોઝારિયામાં કોરાના (કોવિડ-૧૯)ની મહામારીને કારણ વર્ષ ૨૦૧૯-૨૧ના ૨૦માસ દ્રબ્ધિયાન ઘણા બધા મૃત્યુ પામ્યા હતા. એ પૈકી કેળવણી મંડળના હોદેદારો, મંડળના દાતાઓ, શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સાથે સંકળાયેલ શિક્ષકો, સેવકો અને અન્ય ૧૭ જેટલી વક્તિઓનાં અવસાન થયા હતાં. તેમના દુઃખઅવસાન નિમિત્તે કેળવણી મંડળ તરફથી એક જાહેર શ્રદ્ધાંજલિ સભા તા. ૨૫-૧૧-

૨૧ના રોજ ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વુલના પ્રાર્થના ખંડમાં રાખવામાં આવી હતી. જેમાં કેળવણીમંડળના હોદેદારો, મૃત-દિવગત આત્માના સંબંધી-સ્નેહીજનો, ગામના નાગરિકો અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના કર્મચારીઓ વગેરે સૌ મોટી સંખ્યામાં હાજર રવા હતાં. દિવગત કે.ડી. પટેલ, અધિનભાઈ સોમનાથ પટેલ, કનછભાઈ કુંગરદાસ પટેલ, રમણભાઈ વેજનાથ રાવલ, હીરાભાઈ ચુનીલાલ શાહ, ખોડાભાઈ જોઈતારામ પ્રજાપતિ, પ્રો. મનુભાઈ અંબાલાલ પટેલ, ભગુભાઈ વિહુલદાસ પટેલ, સુભદ્રાબેન નાથાલાલ જેસિંગદાસ શાહ વગેરે બધા મૃત આત્માઓના ગુણોને યાદ કરી તેમના સદ્ગાર્યોને બિરદાવવામાં આવ્યાં હતાં.

ગોઝારિયા ગામની અન્ય શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ

સંસ્કારતીર્થ પ્રાથમિક શાળા

ગોઝારિયા ગામના મૂળ વતની સ્વ. શ્રી સતિષભાઈ લલ્લુભાઈ પટેલ (મોટાભાઈ) અને મીઠાપુર (દારકા)માં પ્રાથમિક શાળાના શિક્ષક તરીકે સેવાઓ આપી, નિવૃત થઈ ૧૯૮૨ માં

ગોઝારિયા આવ્યા. લોકો તેમને મોટાભાઈના હુલામણા નામથી ઓળખતા. તેમણે ગોઝારિયા આવીને પ્રથમ 'ભગિની સેવા સમાજ'ની સ્થાપના કરી. ભગિની સેવા સમાજ થડી તેમણે નારી શક્તિને બધાર કાઢી અને ગામની બહેનોને એક નવી ઓળખ આપી. ઘણી બધી રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓના કર્ષણાર હોવા છતાં તેમણે કોઈપણ હોદો ધારણ કર્યો નહોતો. ભગિની સમાજની તમામ પ્રવૃત્તિઓ શ્રીમતી કપિલાબેન રમેશભાઈના પ્રમુખપદે અને શ્રીમતી આનંદીબેન પુરુષોત્તમભાઈ પટેલ મંત્રીની સાથે રહીને

કરાવતા. ૧૯૮૨માં ભગિની સેવા સમાજ મારકતે સંસ્કારતીર્થ પ્રાથમિક શાળાની પરવાનગી મેળવી ટાવર ચોંક પાસે આવેલા કોમ્પ્લેક્સમાં ધોરણ ૧થી ૪ ચાલુ કરી હતી. છેલ્લે અભેના અવસાન પછી ભગિની સેવા સમાજની મૂરીનું ઘન શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ તેમજ સાર્વજનિક હોસ્પિટલને આપ્યું હતું.

અંગણવાડીઓ

રાજ્ય સરકારની ગોઝારિયા ગામમાં ૨૦૦૩ થી અંગણવાડીઓ શરૂ થઈ હતી. ગામમાં જુદ્ધ જુદ્ધ વિસ્તારોમાં આવેલી અંગણવાડીઓની કુલ સંખ્યા અગિયાર છે.

ગામમાં આવેલી અન્ય શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ-

- St. Antonys English Primary School
- માતૃધારા પ્રાથમરી સ્કૂલ
- ગ્લોબલ ઇંજિનિયરિંગ સ્કૂલ
- એન્જિલ નસ્નિંગ ઇન્સ્ટિટ્યુટ ■

૪

આરોગ્ય સેવાઓ

“શરીરે સુખી તો સુખી સર્વે વાતે”, “પહેલું સુખ તે જાતે નર્યા” “Sound mind in a sound body” આ ઉક્તિઓ પરથી સમજશે કે માનવજીવનમાં તંદુરસ્ત શરીરનું કેટલું મહત્વ છે. વિષમ ખાનપાનના પરિણામે અનેક દર્દો વધ્યાં છે અને તેથી દર્દીઓ પણ વધ્યાં છે. સદા દર્દીઓથી ઉભરાતું દવાખાનું એ કઠી સારી નિશાની નથી. ‘Previntion is better than cure’. રોગની દવા કરવી તેના કરતાં રોગ ન થાય તેવાં પગલાં ભરવાં હિતાવહ છે.

જ્યારે વર્ષો પહેલાં એલોપથી સારવાર ઉપલબ્ધ નહોતી ત્યારે આયુર્વેદ ચિકિત્સા પદ્ધતિનું મહત્વ હતું. રસોડાના મસાલા દવા તરીકે ઉપયોગમાં લેવાતા. ડોશીમાનું વેદુ મુજબ ઘરગણ્યું છલાજ પ્રથમ કરવામાં આવતા. કંઈક ફરક ના પડે તો ગામના વૈધના ત્યાં પહોંચી જતા. વર્ષો પહેલાં સમીંથી મગનલાલ વૈધનું ગોઝારિયામાં મોટી હોટલ પાસે દવાખાનું હતું. પોચાના વાસ પાસે ભાઈયંદ્ભાઈ મફતલાલ પટેલ આયુર્વેદિક દવાઓ આપતા હતા પરામાં આવેલા રામજી મંદિરના મહેત રામદાસજી આયુર્વેદિક પ્રેક્ટિસ કરતા હતા અમે પણ એમને

આયુર્વેદિક ગોળીઓ બનાવતા જોયા હતા. ગોઝારિયામાં ડૉ. નટુભાઈ ગોરધનભાઈ પુરાણીનું દવાખાનું હતું. વળી તેઓ ગોઝારિયા હાઈસ્કુલની શરૂઆત વેળા ૧૯૩૭ માં શાળાની પ્રવૃત્તિઓમાં કાર્યરત અને દાતા પણ હતા.

અગાઉ ઘણાં વર્ષો પહેલાં ગોઝારિયામાં ખેગનો મહારોગ કાટી નીકળ્યો હતો. ભોગીભાઈ ડોસાભાઈ શાહ ત્યારે જરૂરિયાતમંદ્યોને મદદરૂપ રહ્યા હતા. એવી માહિતી એમના વંશજ અશોકભાઈ શાહે આપી હતી. ગામના રામચંદ્ર અમીન અંગેજ ચારમાં અભ્યાસ કરતા હતા ત્યારે એમના મોટાભાઈ પુરુષોત્તમદાસ ખેગમાં સપદાયા હતા. અને જાન ગુમાઓ હતો. તેના ઘણા સમય પછી ૧૯૪૯ના ગાળામાં ગોઝારિયામાં શીતળાનો રોગ વધી ગયો હતો. લોકો તેને બળિયા બાપ પધાર્યા કહેતા હતા.

ગોઝારિયામાં કાંદા ગામના વતની પ્રથમ એમ.બી.બી.એસ. ડોક્ટર અમીંદ્બાઈ ડી. પટેલ બજારમાં દવાખાનું શરૂ કર્યું હતું. આ વિસ્તારમાં એમની ગજાનપાત્ર સેવાને કારણે પ્રખ્યાત હતા. તેમના ત્યાં મહિલાલ માધવભાઈ

મિસ્ટ્રી નામના કમ્પાઉન્ડર હતા. એમણે વર્ષોના અનુભવ પછી RMP તરીકે પોતાનું દવાખાનું શરૂ કર્યું હતું. તેઓ ગોજારિયા કેળવણી મંડળની પ્રવૃત્તિઓમાં રસ લેતા હતા. પાંચેક વર્ષ પહેલાં તેઓનું અવસાન થયું છે. નાથદારા, રાજસ્થાનથી ડૉ. ભગવાનદાસ મનાલાલ વૈધ સાઠના દાયકામાં ગોજારિયામાં આવી સ્થાયી થયા હતા. એમનું દવાખાનું બજારમાં હતું.

**ડૉ. અમીયંદભાઈ દેવકરણદાસ પટેલ
(ડૉ. એ. ડી. પટેલ)**

મૂળ વતન કલોલ તાલુકાનું કાંઠા ગામ. પિતાશ્રી દેવકરણભાઈ ગોજારિયામાં આવીને વસેલા. તેથી

ડૉ. એ. ડી. પટેલની કર્મભૂમિ ગોજારિયા બની. તેઓ મુંબઈથી M.B.B.S. કરી ડોક્ટર થયા. આમ, તેઓ વિજાપુર તાલુકાના પ્રથમ M.B.B.S. ડોક્ટર બન્યા. તેમણે ગોજારિયામાં દવાખાનું શરૂ કરી લાંધણજ, કુકરવાડા તથા વિજાપુરમાં ડોક્ટરી સેવા કેટ ઉપર જઈને પૂરી પાડતા. તેમના દવાખાનામાં તે સમયના એક્સ-રે મશીન જેવી સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ હતી. તેઓ ગોજારિયા ગામના પ્રથમ સરપંચ પણ બન્યા હતા. તેઓ ગોજારિયા કેળવણી મંડળના એકવર્ષ સહમંત્રી પણ હતા. વળી તેઓ ગોજારિયા હાઈસ્ક્વલના વિદ્યાર્થીઓનું મફત મેડીકલ યેક્યુપ કરી આપતા હતા.

શ્રીમતી સ. ચુ. અને શેઠ ડૉ. મા. સાર્વજનિક હોસ્પિટલ અને પ્રસૂતિગૃહ

ગામમાં એક જ એમ.બી.બી.એસ. ડોક્ટર હોવાથી ગ્રામવાસીઓને વિશિષ્ટ સારવાર માટે બાજુના શહેરમાં કે અમદાવાદમાં જવું પડતું હતું. વળી દુનિયાના અન્ય દેશોની સરખામણીમાં આપણા દેશમાં બાળ મરણનું પ્રમાણ સંવિશેષ જોવા મળતું હતું. આ સમયમાં ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં મોટાભાગની સ્ત્રીઓની પ્રસૂતિ ઘરે થતી હતી. ગામમાં કેટલીક દાયકાં હતી. કેટલીકવાર ડિલિવરી પછી નવજાત

શિશુ જીવલેણ રોગોના ભોગ બનતા હતા વૈશ્વાનિક યુગમાં ગામના લોકો સ્ત્રીઓ માટે પ્રસૂતિગૃહની સગવડ થાય એવી છથ્યા ધરાવતા હતા. ગામના અગ્રગણ્ય સંદગૃહસ્થ લોકો આ બાબતમાં ગંભીર રીતે વિચારવા માંડ્યા.

સને ૧૯૮૫માં ગોજારિયાને સરકારી વિકસ યોજના નીચે મૂકવામાં આવ્યું. છતાં તેનું કંઈ જ અપેક્ષિત પરિણામ ન આવ્યું. જેથી ગ્રામજનોના

વિચાર પ્રમાણે ગામમાંથી રૂપિયા ૩૦ હજારની દેણગીમાં પ્રસૂતિગૃહનું મકાન બની જાય. આના સંદર્ભમાં ગ્રામજનો શેઠ શ્રી ચુનીલાલ ગીરધરલાલ શાહ જાળીવાળા અને શેઠ શ્રી ભોગીલાલ ડોસાભાઈ શાહને મળ્યા. અને તેઓના ઉધર હાથ લંબાવવા વિનંતી કરી. તારીખ ૨૯-૦૩-૧૯૫૫ના રોજ શેઠ શ્રી ચુનીલાલ ગીરધરલાલ શાહ રૂ. ૧૯,૫૦૦/- તથા શેઠ શ્રી ભોગીલાલ ડોસાભાઈ શાહ રૂ. ૧૩,૫૦૦/- મળી કુલ રૂ. ૩૦,૦૦૦/-નું દાન આપવાની જાહેરાત કરી. હાલમાં જ્યાં દવાખાનું છે એ જગ્યા સ્વ. પટેલ જીવાભાઈ ઉમેદવાસ અને સ્વર્ગસ્થ પટેલ જોઈતારામ મોહનદાસના પ્રયાસથી વરસોડા સ્ટેટના દરખાર શ્રી જોચાવરસિહજ તરફથી રૂપિયા ૧ના ટોકન ભાડાથી મળેલ છે.

લાંઘણજ નિવાસી ડાલ્ખાભાઈ ભાઈશંકર જાનીની સલાહ મુજબ “શ્રીમતી સ. ચુ. અને શેઠ ડૉ. મા. સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ” બનાવવામાં આવ્યું. જેમાં શ્રીમતી સમરથબહેન ચુનીલાલ શાહ શેઠ શ્રી ચુનીલાલ ગીરધરદાસ શાહ તથા શેઠ શ્રી ભોગીલાલ ડોસાભાઈ શાહ ઉપરાંત ગ્રામજનોમાંથી હિમતભાઈ ગીરધરદાસ પટેલ, જોઈતારામ મોહનદાસ પટેલ, ગોરધનદાસ નથ્યુદાસ શાહ અને મફતલાલ પ્રમુદદાસ રાવલને ટ્રસ્ટીમંડળમાં સમાવવામાં આવ્યા. મકાન બાંધકામ અંગેની બધી જવાબદારી જોઈતારામ મોહનદાસ પટેલ અને વિહુદાસ મૂળચંદદાસ મિસ્ટ્રીએ સ્વીકારી.

ગોઝારિયાની ગૌરૂપ ગાથા ■ ૪૧

તારીખ ૧૮-૦૮-૧૯૫૮ ના રોજ ગુજરાત રાજ્યના માનનીય મંત્રીશ્રી ઉત્સવભાઈ પરીખના પ્રમુખપદે અને શેઠ શ્રી વાડીલાલ જેઠલાલ શાહના વરદહસ્તે આ સંસ્થાની ખાતમુહૂર્ત વિધિ કરવામાં આવી. મુખ્ય મકાનનું બાંધકામ પૂર્ણ થતાં તેની તારીખ ૧૮-૫-૧૯૫૭ના રોજ સર્વોદય આગેવાન પ્રમુદાસ બાબુભાઈ પટવારીના પ્રમુખસ્થાને અમદાવાદની નગરી મિલના માલિક શેઠ શ્રી રસિકલાલ શીમનલાલ નગરીના વરદ હસ્તે ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું. હોસ્પિટલ અને પ્રસૂતિગૃહ રેગ્યુલર શરૂ થતાં તેની સુવાસ આજુબાજુના વિસ્તારમાં પ્રસરવા માંગી.

તારીખ ૧૨-૦૮-૧૯૫૫ રોજથી વડનગરના ખૂબ જાણીતા સેવાભાવી ડોક્ટર વસંતભાઈ પરીખથી આંખનો વિભાગ શરૂ કરવામાં આવ્યો. તારીખ ૩૦-૧૦-૧૯૫૪થી સર્જિકલ વિભાગ તારીખ ૦૨-૦૭-૧૯૫૭થી સ્વર્ગસ્થ ચંદુલાલ શીવલાલ શાહના દાનથી ટીબી ક્લિનિક અને તારીખ ૦૪-૧૦-૧૯૭૨થી અંબાલાલ માધવલાલ પટેલના દાનથી દંત ચિકિત્સા વિભાગ શરૂ થયો. કનુભાઈ પંડ્યાએ હોસ્પિટલને ગ્રાન્ટેલ સંસ્થા અને એમ.બી.બી.એસ.નું ટ્રેનિંગ સેન્ટર મંજૂર કરાવવામાં પ્રમુખ ભૂમિકા ભજવી હતી.

વર્ષ ૧૯૭૫માં ગામના અગ્રગણ્ય દાતા અને શ્રેષ્ઠીશ્રી શંકરભાઈ જજીદાસ પટેલના દાનથી એમની જમીનમાં જલગ આંખની હોસ્પિટલ બની, સોમાભાઈ ભગવાનદાસના દાનથી જનરલ વૉર્ડ અને મેડ ગામના શંભુજ જજીજ ચાવડાના દાનથી ઓપરેશન થિયેટર ખુલ્લું મૂકવામાં આવ્યા. લખ્યુદાસ કુલેરદાસ પટેલ, હરગોવનદાસ ગણેશદાસ અને લખુભાઈ હરિદાસ પટેલને ભાગે આવતી દેવકરણભાઈ શંકરલાલ પટેલની જમીન હોસ્પિટલ માટે દાન આપેલી.

તારીખ ૧૧-૦૨-૧૯૮૮થી શ્રી ગોવિંદભાઈ લખ્યુદાસ પટેલના દાનથી બાળ વિભાગ શરૂ કરવામાં આવ્યો. છનાભાઈ સોમનાથ પટેલના

ધનથી પેથોવોજી લેબોરેટરી શરૂ થઈ. હોસ્પિટલ માટેની જમીન અન્ય સુવિધાઓ, ક્વાર્ટર્સ, અતિથિગૃહ, મિટિંગ હોલ, વર્ડ અને સ્પેશિયલ રૂમો વગેરેના બાંધકામમાં બળદેવભાઈ દેવકરણાદસ પટેલ, મફતલાલ રાવલ, હીરાલાલ ચુનીલાલ શાહ, હરિભાઈ વેલજીભાઈ ચૌધરી(ચરાડા), વિશ્વામભાઈ શંકરભાઈ પટેલ(લાંઘણજ), પ્રવીણભાઈ એન. પટેલ(ગુલાબપુરા), પુરુષોનમભાઈ જેસંગભાઈ પટેલ(લાંઘણજ), સ્વર્ગસ્થ ચંદુલાલ મણીલાલ શાહ - ભગત ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ મુંબઈ વગેરે ધાતાઓનાં ધાન મજ્ઝાં છે. સુરત પ્રગતિ મંડળના સૌજન્યથી હોસ્પિટલમાં આઈ.સી.યુ. યુનિટ શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. દિવાળીબા જેસંગદાસ પટેલ(લાંઘણજ) ફિલ્યોથેરાપી સેન્ટર ચલાવવામાં આવે છે. ફિલ્ખુઆરી, ૧૮૮૮કમાં સાર્વજનિક હોસ્પિટલનો ત્રિદ્શાખ્યી મહોસુસ ઉજવાયો. જેમાં કે. કે. પટેલ કન્વીનર હતા. જેના આરોગ્ય મંત્રી નીતિનભાઈ પટેલ ઉદ્ઘાટક હતા. આ પ્રસંગે ડૉ. માણેકલાલ પટેલનું કૃષ્ણ રથ આપીને જાહેર સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું.

સ્વ. ડૉ. શાંતિલાલ અંલ. અમીન કિડની ડાયાલિસિસ સેન્ટર એમના પુત્રોના ધનથી તા. ૨૮-૦૫-૨૦૧૭ના રોજ વૈષ્ણવ આચાર્ય ડૉ. વાગીશકુમાર (કાંકરોલી) ના હસ્તે ઉદ્ઘાટન નાયબ મુખ્યમંત્રી નિતીનભાઈ પટેલની હાજરીમાં કર્યું હતું.

આ દિવસે નવીન એમ્બ્યુલન્સનું અને ડિજિટલ એક્સ્સ-રે મશીન અને અદ્યતન આઈ.સી. યુનિટનું લોકાર્પણ કરવામાં આવ્યું હતું.

૨૦૧૮-૨૧ દરમિયાન વિશ્વભરમાં કોરોના - (કોવિડ-૧૯) રોગ ભરડો લીધો હતો. આપણી હોસ્પિટલે આ સમયે સુંદર સેવાઓ બજાવી હતી. મંગુબા વાડીમાં કોરોના સેન્ટર શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. ગામમાં આશરે ૧૨૫ જેટલો મૃત્યુઓંક થયો હતો. નવેમ્બર ૨૦૨૧માં ઈમેર્જિંગ સેન્ટર, મોડ્યુલર આપરેશન થિયેટર અને ઓફિસિઝન પ્લાન્ટ પૂર્વ નાયબ મુખ્યમંત્રી શ્રી નીતિનભાઈ પટેલની હાજરીમાં આરોગ્ય મંત્રી શ્રી ઋષિકેશપટેલ ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું.

આ હોસ્પિટલમાં નોર્મલ ડિલીવરી ફી કરવામાં આવે છે. કેમ્પસમાં કુટુંબ કલ્યાણ યોજના ચાલુ છે. ભારત સરકારની - આયુષ્માન ભારત જનધન યોજના - અને મુખ્યમંત્રી અમૃતમ યોજના હેઠળ

તમામ ઓપરેશન કી કરવામાં આવે છે. હાવમાં ગુજરાત સરકાર તરફથી સંસ્થાને બે કરોડ રૂપિયાનું અનુધાન મળેલ છે.

સંસ્થાના કેટલાક સૂત્રધારો

સાર્વજનિક હોસ્પિટલના ટ્રસ્ટી મંડળમાં વંશપરંપરાના ટ્રસ્ટીઓ બને છે. અને કેટલાક ટ્રસ્ટીઓની નિયુક્તિ થાય છે. એ બધાંને સમાવીને અને અન્ય દાતા, મુરજ્જી હિતેચું વગ્ઝો અને માનદ સભ્યોની પસંદગી કરીને વ્યવસ્થાપક મંડળની રચના થાય છે. આ સંસ્થામાં નિષ્ઠાભરી સેવા આપનારાઓની નોંધ નીચે મુજબ છે.

શાહ ચુનીલાલ ગીરધરલાલ જાળીવાળા

(૧૮૮૭-૧૯૭૨)

સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં ૧૪ વર્ષ પ્રમુખ તરીકેની સેવા આપનાર શાહ ચુનીલાલ જાળીવાળા મંદિરમાં ખૂબ શ્રદ્ધા ધરાવતા અને સાંદું જીવન જીવતા હતા. તેઓ જીવન વિકાસ કરવા ૧૯૧૮ માં મુંબઈ આવ્યા. અને

લોખંડની જાળીઓ બનાવવાનો ધંધો શરૂ કર્યો. તેમનો ધંધો એમની ઓળખ બનતાં તેઓ 'જાળીવાળા' શેઠ તરીકે ઓળખાવા લાગ્યા.

ગોઝારિયા કેળવણી મંડળના એ. વી. હાઇસ્ક્વુલના પ્રથમ મકાનનું ઉદ્ઘાટન તેમના વરદ હસે તા. ૧૩-૧૦-૧૯૪૧ના રોજ કર્યું હતું. અગાઉના વર્ષોમાં દીવાળીમાં બેસતા વર્ષના દિવસે ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વુલમાં ફાળો લખાવવાની પ્રથા ચાલતી હતી ત્યારે એમનો રૂપિયા ૫૧/- ફાળો પ્રથમ રહેતો હતો. સાર્વજનિક હોસ્પિટલની સ્થાપનાની વાત આવતાં તેઓ તુરત દાતા તરીકે આગળ આવ્યા હતા. સાર્વજનિક હોસ્પિટલ શરૂ થતાં ૧૯૫૦થી ૧૯૭૪ સુધી પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી હતી. એમણે

બ્યાંજિતગત રીતે ઘણા લોકોને આર્થિક મદદ કરી હતી. આપણા પ્રમુખ કે. કે. પટેલ અમેરિકા જવાના હતા ત્યારે એમણે મદદ કરી હતી એવું કે. કે. પટેલ જજાવે છે. ૧૯૫૧માં ચુનીલાલ શેઠ એમનો ધંધો વડોદરામાં શીફ્ટ કર્યો હતો. હાવમાં એમનો પરિવાર વડોદરામાં સ્થાપી થયો છે. આજે પણ ગ્રામજનો કાળી ટોપીવાળા નગરશેઠ ચુનીલાલ જાળીવાળા શેઠને યાદ કરે છે.

ભોગીલાલ ડોસાભાઈ શાહ (૧૯૦૭-૧૯૭૭)

શેઠ ચુનીલાલ જાળીવાળા પછી દાતા ભોગીલાલ શાહે ૧૯૭૪થી ૧૯૭૬ (બે વર્ષ) પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી હતી. એમની વિશેષ માહિતી બ્યાંજિત વિશેષ વિભાગમાં ઉપર આપેલી છે.

કચરાભાઈ છગનલાલ શાહ (૧૯૧૨-૧૯૭૮)

ગોઝારિયામાં પરામાં ઉમિયામાંના મંદિર સામે ગામની શોભારૂપ ઓળખ સમે ટાવર છે. ૧૯૫૮માં કચરાભાઈ છગનલાલ શાહે પોતાના ખર્ચે ટાવર બાંધીને ગામજનોને અર્પણ કર્યો હતો.

જે ગામની શોભામાં વધારો કરી રહ્યો છે. નીચેના ભાગમાં પાણીની પરબ બનાવવામાં આવી છે. એ સમયે તેની ધીવાળનો ઉપયોગ એસ.ટી.ના સમય પત્રક તરીકે થતો હતો.

જુના સમયમાં ગોઝારિયામાં જૂજ લોકો અંગ્રેજી ભાષા જાણતા હતા. ત્યારે તેઓ સાંદું અંગ્રેજી શાન ધરાવતા હતા. તેઓની બજાર વચ્ચે કાપડની દુકાન હતી. વળી તેઓએ ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વુલમાં ૧૯૫૨થી ૧૯૬૨ સુધી - ૧૦ વર્ષ સહમતી તરીકે સેવા આપી હતી.

ગોઝારિયામાં સ્વીઓ માટે પ્રસૂતિગૃહ ધોવું જોઈએ, એવો પ્રથમ વિચાર કચરાભાઈ છગનલાલ શાહને આવ્યો હતો. આજની સાર્વજનિક

હોસ્પિટલના નિર્માણ અને શરૂઆતમાં ૧૯૬૦થી ૧૯૭૮ સુધી મંત્રી તરીકે નિર્ધાર્પૂર્વક કાર્યભાર સંભાળ્યો હતો. એવો એક પણ દિવસ નહીં હોય, તેઓ હોસ્પિટલમાં ગયા ન હોય! એમના યોગદાનની વાત શબ્દોમાં વર્ણવી શકાય એમ નથી. સેવાની કદરરૂપે હોસ્પિટલમાં એમનું તૈલચિત્ર મૂકવામાં આવ્યું છે.

ગોઝારિયામાં ઘરે ઘરે પાણી મળો તે હેતુથી એમણે પાણી પુરવઠા સમિતિની રચના કરી તેમાં મંત્રી પદે રહ્યા હતા. પાણી પુરવઠાનાં બોજ એમણે વાયાં હતાં. તેમના દૃઢ મનોબળ, ચીવટભયો વહીવટ અને પરોપકારિતા માટે ગ્રામજનો એમને યાદ કરે છે.

શકરાલાલ ડોસાભાઈ શાહ (૧૯૧૩-૨૦૦૭)

૧૯૭૫માં એસ.એસ.સી. પાસ કર્યા પછી શકરાલાલ ડોસાભાઈ શાહે વડીલ બંધુ ભોગીલાલ ડોસાભાઈ સાથે પૂર્વજ પેઢી મેસર્સ ડોસાભાઈ માધવજની જોડાયા. ગોઝારિયા સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાંના મુખ્ય દાતાઓમાંના એક અને ટ્રસ્ટી અને ઉપપ્રમુખ પદે રહી હોસ્પિટલના વિકાસમાં મહત્વનું યોગદાન આપ્યું. ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં સને ૧૯૪૮-૪૯ દરમિયાન સહમંત્રી અને ૧૯૭૫-૭૬ દરમાન ઉપપ્રમુખ પદે સેવા આપી હતી. એ સમયે તેઓ લખપતી વિમા એજન્ટ બન્યા હતા.

હીરાલાલ ચુનીલાલ શાહ જાળીવાળા (૧૯૩૦- ૨૦૨૧)

સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં ૧૯૭૮થી ૨૦૧૯ દરમિયાન નોન સ્ટોપ ઊ વર્ષ સુધી પ્રમુખ તરીકે નિર્ધાર્ભરી સેવા કર્નાર શાહ હીરાલાલ ચુનીલાલ જાળીવાળાનું તાજેતરમાં અવસાન થયું છે. હીરાલાલને જન્મથી જ માનવસેવાના ગુણો પિતા ચુનીલાલ તરફથી મળેલા. હીરાલાલ સાર્વજનિક

હોસ્પિટલના પ્રથમ બે વર્ષ ઉપપ્રમુખપદે અને બાદમાં પ્રમુખપદે રહીને હોસ્પિટલમાં નવી સુવિધાઓ ઊભી કરી. તેઓને તન, મન અને ધનથી સંસ્થાની સેવા કરી છે. નિયમિત હાજર રહી સ્વચ્છતા અને

આરોગ્યની તકેદારી રાખતા. દર વર્ષે દ્વાખાનામાં પડતી ખોટની ભરપાઈ તેઓ પોતે કરતા. પિતાના પગલે તેઓ પણ સુચાસણીયા હનુમાનના વિકાસમાં જરૂર પડે સખાવત કરતા. ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં સ્કૂલના બાળકો માટે પીવાના સ્વચ્છ પાણીની સગવડ માટે તેમજ ગ્રામપંચાયતમાં પાણીનું ટેન્કર લાવવા સારી એવી સખાવત કરી હતી. તેમણે ૨૦૧૮માં શાળામાં પાણીની પરબ બાંધવા દાન આપ્યું હતું.

ગ્રામજનો દ્વારા તેઓનું તા. ૨૦ - ૦૩ - ૨૦૧૯ના રોજ વિશિષ્ટ સન્માન કરી તેઓ પ્રત્યેનું ઋષા અદ્ય કરવામાં આવ્યું હતું. એમણે નિવૃત્તિકાળ વડોદરામાં પસાર કર્યો હતો.

ભીખાભાઈ અમીયંદાસ પટેલ

શાળામાં ડેડમાસ્ટર પદેથી નિવૃત્ત થનાર ભીખાભાઈ અમીયંદાસ પટેલે ૧૯ વર્ષ માનદ્ર મંત્રી તરીકે સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં નિર્ધાર્ભરી સેવા આપી હતી. શિક્ષક હોવાના નાતે તેઓ શિસ્તબધ્ય નિયમિત હાજર

રહેતા હતા. તેમણે દૂધસાગર તેરીમાં ઊ વર્ષ કારોબારી સભ્ય તરીકે અને ૨ વર્ષ પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી. ગોઝારિયા નાગરિક બેંકમાં ૫ વર્ષ ડિરેક્ટર પદે યોગદાન આપ્યું હતું.

પુરણોત્તમ બેચરદાસ પટેલ

વાંટા વિસ્તારના આગેવાન પુરણોત્તમ બેચરદાસ પટેલે સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં ૧૯૭૮થી ૧૯૮૦

(૧૨ વર્ષ) મંત્રી તરીકે સેવા આપી હતી. વળી અમણો ગોજારિયા દુધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળીમાં પ્રમુખપદે સેવાઓ આપી હતી. વળી તેઓ ખેડૂત જૂથ સહકારી મંડળી અને

નાગરિક બેન્કમાં સેવા આપી હતી.

શંકરભાઈ પુરુષોત્તમદાસ પટેલ

એ.સ.એ.સ.સી. પાસ શંકરભાઈ પુરુષોત્તમભાઈ પટેલ ખેતી સાથે દુધ તેરીનો ધંધો કર્યો હતો. તેઓ ગોજારિયા સાર્વજનિક હોસ્પિટલના ૧૯૮૪થી કારોબારીના સભ્ય અને ટ્રસ્ટી હતા. ૧૯૯૧થી ૨૦૦૦ વર્ષ દરમિયાન નવ વર્ષ સંસ્થાના મંત્રી તરીકે વહીવટ સંભાળ્યો હતો.

શ્રી ભીખાભાઈ સોમાભાઈ લલ્લુદાસ પટેલ (જન્મ-૧૯૭૪)

ગોજારિયા સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં ઉપપ્રમુખપદે માનદું સેવાઓ આપનાર ભીખાભાઈ સોમાભાઈ લલ્લુદાસ પટેલ કોલેજ કાળમાં ૧૯૮૮માં નેશનલ લેવલ વોલીબોલ ટીમમાં પસંદગી પામ્યા હતા. B.Comના અભ્યાસ બાદ નાના મોટા વ્યવસાયમાં સંઘર્ષ કરતાં-કરતાં આજે ગોજારિયાના પ્રમુખ બિલડરોમાં ગણતારી થાય છે. આ ઉપરાંત તેઓ ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં ટ્રસ્ટી, ગોજારિયા ખેડૂત જૂથ સહકારી મંડળીમાં કારોબારી સભ્ય, ગોજારિયા ધર્મદાદ ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી અને ધનીબા વડીમાં પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે.

વિશેષ

હાલમાં સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં અશોકકુમાર શકરાવાલ શાહ (સ્થાપક ટ્રસ્ટી) વર્ષ ૨૦૧૫થી પ્રમુખ તરીકે અને શોભનાબેન બાબુલાલ શાહ ટ્રસ્ટી અને માનદું મંત્રી તરીકે સંસ્થાનો વહીવટ સંભાળી રહ્યા છે.

* * *

ગોજારિયા - ગ્રામ્ય કક્ષાનું આરોગ્ય કેન્દ્ર

ગોજારિયા હાઇવે ઉપર આવેલું હોવાથી આજુભાજુનાં ૨૦-૨૫ ગામના નગરજનો તબીબી સારવાર માટે અહીં આવે છે. ગોજારિયાનો ગ્રામ કક્ષાના આરોગ્ય કેન્દ્ર (વિલેજ મેડિકલ ઇલ્ઝ) તરીકે વિકાસ થઈ રહ્યો છે. ડૉ. જતુભાઈ પટેલ (એમ.એસ.) જનરલ સર્જન તરીકે અતેની સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં આશરે સાડાપાંચ સેવા આપીને ગોજારિયા હાઇવે ઉપર ૧૯૮૦થી ખાનગી ધોરણે - 'પ્રમુખસ્વામી સર્જિકલ હોસ્પિટલ' ચલાવે છે. તેઓ પ્રમુખસ્વામીના અનુયાયી હોવાથી અમણો દેશ વિદેશના ૨૦૦થી વધારે સ્વામિનારાયણ સંતોનાં ઓપરેશન કરેલ છે. આ વિસ્તારમાં અમણો એક લોકપ્રિય સર્જન તરીકે નામના મેળવેલ છે.

ડૉ. ભાર્ગવ પટેલ, જનરલ સર્જનની દર્ખ હોસ્પિટલ હાઇવે ઉપર છેલ્લા પાંચ વર્ષથી કાર્યરત છે.

ડૉ. કૌશિકકુમાર ઇશ્વરલાલ પટેલ, (એમ.ડી.)એ અતેની સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં ૧૯૮૫માં જોડાઈ સાડા ચાર વર્ષ ફૂલ ટાઇમ ફિલ્ઇશિયન તરીકે કામ કર્યું. એ પછી અમણો હાઇવે ઉપર આરોગ્યનિધિ હોસ્પિટલ શરૂ કરી છે.

પ્રસૂતિ નિષ્ણાત ડૉ. કૃષાલ રાવલ, (ત્રિશા મેટરનિટી હોમ) અને ડૉ. અક્ષય મોટી (આનંદ હોસ્પિટલ)ની ખાનગી ધોરણે સેવાઓ ઉપલબ્ધ છે. ■

પ

ગામની અન્ય સંસ્થાઓ

સાર્વજનિક કરણ પુસ્તકાલય

પુસ્તકો એ માનવીની જ્ઞાન પીપાસા સંતોષીને તેનું ચારિએ ઘડતર કરતું માધ્યમ છે. દરેક મહાપુરુષોના જીવનમાં પુસ્તકોએ મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો છે. આ પુસ્તકો બધાંને સહજરીતે હાથવગાં થાય તે માટે સયાજરાવ ગાયકવાડના સમયમાં પુસ્તકાલય પ્રવૃત્તિને ખાસ મહત્વ આપવામાં આવ્યું હતું. ગોઝારિયા ગામમાં આજથી

૧૦૫ વર્ષ પહેલાં તા. ૧-૩-૧૯૭૧પના રોજ સાર્વજનિક પુસ્તકાલયની સ્થાપના ભાડાના મકાનમાં થઈ. એ સમયના ગુજરાતી શાળાના શિક્ષક બાબરમાઈ તુલસીદાસ પટેલના અથાગ પરિશ્રમથી પુસ્તકાલયના મકાન માટે લોકફાળો ઉધરાવીને ફેડ ઓકહું કરવામાં આવ્યું.

ખાત મુદ્દત : કાવિકા માતાની સામે આવેલી જમીનનો કબજો મળતાં તે સમયના શિક્ષણાધિકારી મસ્સાણી સાહેબના હસ્તે તા. ૧-૩-૧૯૭૧પના રોજ મકાનનું ખાતમુદ્દત કરવામાં આવ્યું. સાથે સાથે ભાડાના મકાનમાં પુસ્તકાલયનો ગ્રાન્ટ કરવામાં આવ્યો. એ પછી જમીનનો પાકો દસ્તાવેજ પાછળથી કરવામાં આવ્યો હતો. કાવિકા માતાના મંદિરની સામે આવેલા શંકરભાઈ કરશનભાઈ પટેલનો માલિકીનો ૨૧૦૦ ચો.કુટનો વાડો તા. ૪-૧૨-૧૯૭૧કના રોજ ૩. ૪૦/-માં વેચાણનો દસ્તાવેજ પુસ્તકાલયના અધ્યક્ષ રાયચંદ્રભાઈ પીતામ્ભરદાસ પટેલના નામે આઠ આના (પચાસ પૈસા)ના દસ્તાવેજ કાગળ (સ્ટેમ્પ પેપર) ઉપર કરવામાં આવ્યો હતો. અધ્યક્ષ વતી નિકમદસ જોરદાસ પટેલે સ્ટેમ્પ પેપરમાં સહી કરી હતી.

ઉદ્ઘાટન : પુસ્તકાલયના બાંધકામમાં વધારે સમય લાગ્યો. બાંધકામ પૂર્ણ થતાં, તા. ૩-૧-૧૯૭૨અના રોજ શેઠ શ્રી નથુભાઈ ગુલાબદાસના શુભ હસ્તે પુસ્તકાલયને ખુલ્લું કરવામાં આવ્યું. આ પ્રસ્તગે શેઠ શ્રી નથુભાઈએ પુસ્તકાલયને રૂ. ૧૫૧/- ભેટ આપ્યો હતા. પુસ્તકાલય પાછળ કુલ ખર્ચ ૩. ૨૧૮૫.૫૦ પૈસા થયો હતો.

કાળકમે મકાન જીર્ણ થતાં અને ધાબુ લીક થતું હોવાથી વર્ષ ૧૯૭૭-૭૮માં તેને તોડીને ઓફિસ અને વાંચનાલય ખંડ ૩. ૧૭,૦૦૦/- ના ખર્ચે નવા બનાવવામાં આવ્યા. તે માટે ગ્રામ પંચાયત, સહકારી ટેરી, બેડૂત જીથ મંડળીએ રૂ. ૩૭૫૧/- અને સરકારની રૂ. ૩૫૦૦/- કે. કે. પટેલની રૂ. ૨૭૦૦/-ની મદદ મળી હતી. આ ઉપરાંત વ્યક્તિગત રીતે પ્રહલાદભાઈ શંકરભાઈ પટેલ, બળદેવભાઈ ભાયચંદ્રદાસ પટેલ, શક્રાભાઈ શેઠ, નાથભાઈ શેઠ તરફથી મદદ મળી હતી. પૂર્વપ્રમુખ કે. કે. પટેલની મદદમાં હિમતભાઈ, મનુભાઈ, માધુભાઈ વગેરે મિત્રોએ સહકાર આપ્યો હતો.

પુસ્તકાલય : સરકારી સર્વે

આ પુસ્તકાલયને ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટીના રજિસ્ટરમાં રજિ. નં ૨૮૬થી તા. ૩-૭-૧૯૭૧પથી રજિ. લાયબ્રેરી તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. સદર પુસ્તકાલય સરકાર દ્વારા જાહેર ટ્રસ્ટ નાંધણી કચેરીમાં ઈ.૩૮૭ મહેસાણા તા. ૫-૨-૧૯૭૫થી નાંધાયેલું છે. શ્રી ગ્રંથાલય વ્યવસ્થા અધિકારી સાહેબ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર દ્વારા આ પુસ્તક નગરકક્ષા-૨ માં મૂકાયું છે.

તા. ૧-૪-૧૯૭૪થી ગુજરાત રાજ્યના તમામ સાર્વજનિક પુસ્તકાલયોને સરકારી ગ્રાન્ટ આપવાના નિયમોનું એકીકરણ થતાં સર્વ પુસ્તકાલયો માટે એક સર્વ સામાન્ય બંધારણ ઘડવામાં આવ્યું. એમાં જરૂરી સ્થાનિક ફેરફારો કરી ગ્રંથાલય વ્યવસ્થા અધિકારી સાહેબની સંમતિ લઈ તા. ૧-૪-૧૯૭૫ટીથી આપણે તેને અમલી બનાવ્યું છે. નગર કક્ષા - ૨ વર્ગના પુસ્તકાલયોને વધુમાં વધુ ૩. ૩,૦૦૦/-ની વાર્ષિક ગ્રાન્ટ મળે છે. જે આ સંસ્થા દર વર્ષે મેળવે છે. હાલ સરકાર તરફથીઆ ગ્રાન્ટ વધીને ૩. ૪૫,૦૦૦/- જેટલી મળે છે.

તા. ૧-૩-૧૯૭૧પમાં સ્થપાયેલા આ પુસ્તકાલયમાં આજે કુલ ૮૯૨૦ પુસ્તકો છે. ૩ ટેનિકો, ૨ સાપાલિકો, ૧૦ માસિકો એમ કુલ ૧૫ વાંચનસામગ્રી આવે છે. સભાસદ વાચક ભાઈ-બહેનોની સંખ્યા ૧૫૨ છે.

કેટલાક સહયોગી સેવાકર્મીઓ

પ્રમુખ તરીકે કાળીદાસ ડાલાભાઈ ગઢવી, જોઈતારામ ઈશ્વરલાલ પટેલ અને હિમતભાઈ પટેલ ૧૫ વર્ષ પ્રમુખ તરીકે કાર્યભાર સંભાળ્યો હતો. એ પછી પ્રમુખ તરીકે ખોડાભાઈ કાળીદાસ પટેલ (કે. કે. પટેલ) સહિત અનેક ગણમાન્ય લોકોએ જવાબદારી નિભાવી પુસ્તકાલયનો વિકાસ

કરવા પ્રયત્ન કર્યો છે. પુસ્તકાલયમાં મંત્રી તરીકે સૌ પ્રથમ બાબરભાઈ તુલસીભાઈ ત્યારબાદ જે ઠાભાઈ બકોરભાઈ, જે ઠાભાઈ જવેરભાઈ, નર્મદાશંકર છગનલાલ, ભાઈલાલ ગોવિંદભાઈ, ગંગારામ ગોકળાદાસ સહિત અનેક શિક્ષકોએ મહત્વની સેવાઓ આપી હતી. અમૃક વર્ષે પુસ્તકાલયનો અહેવાલ પ્રસિધ્ય કરવાની પરંપરા શરૂ થઈ. જે માં ૧૯૭૫-૭૬ અને ૧૯૭૨-૭૩ના અહેવાલો ઉપલબ્ધ છે.

કોઈપણ પુસ્તકાલયના ચાલકબળ તરીકે પ્રવૃત્તિશીલ, નિષ્ઠાવાન અને ચીવટવાળા ગ્રંથપાલ ગણાયા છે. એ રીતે શરૂથી આજ સુધીમાં ગ્રંથપાલ તરીકે પ્રાથમિક શાળાના ભૂતપૂર્વ શિક્ષકો સ્વ. બાબુભાઈ રાવલ, સ્વ. મહેતભાઈ રાવલ, સ્વ. કાળીદાસ ત્રિવેદીએ સફળ કામગીરી બજાવેલી. તેમાં ગોજારિયા હાઈસ્ક્વુલના શિક્ષક અધિનભાઈ સો. પટેલ ગ્રંથપાલ તરીકે પ્રસંશનીય સેવાઓ આપી હતી. તેમાં કે. કે. પટેલ અને હિમતભાઈ પટેલ જેવા સક્રિય જવાબદાર સભ્યો કારોબારીમાં આવતાં આજનું આ સુંદર પુસ્તકાલય બની શક્યું છે. પછી ગ્રંથપાલ તરીકે શ્રી કન્યાશાળાના શિક્ષક આત્મારામ ના. પ્રજાપતિ અને દશરથભાઈ ગીરધરલાલ ચૌહાણાએ નિષ્ઠા અને ચીવટતાથી ફરજ બજાવી હતી. હાલ ગ્રંથપાલ તરીકે બાબુભાઈ છનાભાઈ પટેલ વર્ષ ૨૦૦૮-૦૯ થી સેવાઓ બજાવી રહ્યા છે.

હાલ પુસ્તકાલયના પ્રમુખ તરીકે જ્યંતિભાઈ નારાયણદાસ પટેલ, ઉપપ્રમુખ તરીકે બિપીનભાઈ પટેલ અને મંત્રી તરીકે આશિષભાઈ મંગળદાસ પટેલ ૨૦૦૮-૦૯થી સેવાઓ આપી રહ્યા છે.

**શ્રી અધિનભાઈ સોમનાથ પટેલ
(૧૯૨૭-૨૦૨૧)**

ગામના પુસ્તકાલયમાં સૌથી વધુ લાંબા સમય સુધી નિષ્ઠાભરી ગ્રંથપાલ તરીકે સેવા આપનાર અધિનભાઈ પટેલ BA, B.Ed, STC, DM ૧૮૦૩ જ ૧૨ ચા ૧૧૧૨૧૧૧ 'એન્સાકલોપીડિયા' સમાન આજીવન શિક્ષક અને કેળવણીકાર હતા. તેઓ ૧૯૫૧માં ગોજારિયા હાઈસ્ક્વુલમાં શિક્ષક તરીકે જોડાઈ એમની જતને આ સંસ્થાને સર્માર્પિત કરી. તેઓ હાઈસ્ક્વુલમાં થતી વિદ્યાર્થી પ્રવૃત્તિઓ-સાંકૃતિક કાર્યક્રમો અને ચિત્ર પ્રદર્શનોમાં અંગેસર ફાળો આપતા હતા. સંસ્થામાંથી નિવૃત્તિ પછી કેળવણી મંડળની પ્રવૃત્તિઓમાં કાર્યરત રહ્યા છે. એમણે ૧૯૮૮માં શ્રી ગોજારિયા હાઈસ્ક્વુલ સુવર્ણ મહોત્સવમાં સહકારીનર તરીકે ખૂબ જ સરસ ફરજ બજાવી હતી અને સરસ સ્મૃતિગ્રંથ તૈયાર કર્યો હતો. તેમણે ગોજારિયામાં અંધશ્રદ્ધાઓ દૂર કરવા ઘણા પ્રયત્નો કર્યા હતા. ૮૫ વર્ષની ઉંમરે પણ આ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં સતત જાગૃત રહી સહકાર આપ્યો હતો.

ગોજારિયા ખેડૂત જૂથ વિવિધ કાર્યકારી સહકારી મંડળી લિમિટેડ

મહેસાણા જિલ્લાનો સહકારી ક્ષેત્રમાં હેઠેથાં અંગેસર રહ્યો છે. ગોજારિયા ગામમાં સહકારી મંડળી સ્થાપનાના વિચારો કેટકેટલાંય વર્ષોથી ચાલતા હતા. પરંતુ સહકાર્યમાં ઉદ્ભવતા અંતરાયો દૂર કરવાના ઈલાજો વિચારતાં ઘણો સમય વીતી ગયો. આધિક મુશ્કેલીઓ, કાર્યદક્ષ અને સેવાભાવી

વ્યક્તિઓ મેળવવા બાબતે ઈ.સ. ૧૯૫૦ના જૂન માસમાં શ્રીયુત હિમતભાઈ ગીરધરદાસની દુકાને છેલ્લી વિચારણા કરાઈ. મંડળી સ્થાપવા અને રજીસ્ટર કરાવવા નિર્ણય લેવાયો. રજીસ્ટર કરાવવા માટેની અરજી કરી અને તા. ૨૫/૦૭/૧૯૫૦ ના રોજ નં. ૧૫૦૪૮ થી મંડળીનું રજીસ્ટ્રેશન થયું.

મંડળીનું રજીસ્ટ્રેશન થતાં પ્રમુખ તરીકે પટેલ ભાવાભાઈ અમીયંદઘસ તથા મંત્રીશ્રી તરીકે પટેલ ચીમનલાલ બાબઈદાસને મંડળીનો વહીવટ સોપવામાં આવ્યો. મંડળીની શરૂઆતમાં સભાસદ સંખ્યા ૨૨૪ હતી. મંડળી જીવન જરૂરિયાતની વસ્તુઓ જેવી કે ગોળ, ખાંડ, સિંગતેલ, સાબુ, ચા, દાળ, ચોખા, મુક્ત કાપડ, રેશન કાપડ, સિમેન્ટ, રેશનમાલ તેમજ રાસાયણિક ખાતરો, બિયારણો, જંતુનાશક દવાઓ વગેરે વહેંચશીનું કામ કરે છે.

પ્રથમ મંડળી ભાડાના કાવિકા માતાના મકાનમાં ૨૭ વર્ષ સુધી ચાલી પછી રૂ. ૭૦,૦૦૦/- ના ખર્ચે આઠ માસના ટ્રૂક ગાળામાં મંડળીના મકાનનું બાંધકામ કરવામાં આવેલું. તા. ૨૪/૧૦/૧૯૭૭ને સોમવારના રોજ સંસદ સભ્ય શ્રીમાન મોતીભાઈ ચૌધરીના પ્રમુખ સ્થાને અને ગામના પ્રતિષ્ઠિત દાનવીર શ્રીમાન પટેલ શંકરલાલ જીજદાસના શુભ હસ્તે નવીન મકાનનું ઉદ્ઘાટન થયું. તેની સાથે-સાથે મંડળીના દીર્ઘકાલીન મંત્રીશ્રી પટેલ ચીમનલાલ બાબઈદાસને શ્રીમાન હરિસિંહજી પ્રતાપસિંહજીના શુભ હસ્તે સંમાનપત્ર અર્પણ કરવાનો તેમજ તેમના તૈલચિત્રની અનાવરણ વિધિ કરવામાં આવેલી.

સને ૧૯૮૦-૮૧ બાદ માર્કટયાર્ડમાં બે દુકાન નવી ખરીદીને તેમાં ખાતરનો વેપાર ચાલુ કર્યો. મંડળીની ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ થવાથી સને ૨૦૦૮-૧૦માં માર્કટયાર્ડમાં નવીન ખોટ ખરીદી કરીને ગોડાઉન માટે ખરીદેલ તે સને ૨૦૧૮-૧૯માં રૂ.૧૦,૦૦,૦૦૦(દશ લાખ)ના ખર્ચે નવીન મકાન (ગોડાઉન) માર્કટયાર્ડમાં બનાવેલ છે. મંડળી ૧૯૮૫થી આજટિન સુધી શેરહોલ્ડર સભ્યોને ૧૫% ડિવિન્ડ (બાજ) ચૂકવે છે. તથા સને ૧૯૮૮, ૨૦૦૩, ૨૦૦૪ એમ ત્રણ વર્ષત ચાંદીના સિક્કા દરેક સભ્યને પ્રમુખશ્રી મળીલાલ શંકરદાસના સમયગાળામાં સભાસદ પ્રોત્સાહન બેટ તરીકે આપેલ તથા ૨૦૧૨-૧૩ના સમયમાં બ્લેન્કેટ (ધાબળા) દરેક સભાસદને બેટ સ્વરૂપે આપેલ છે. ત્યારબાદ ૨૦૧૪-૧૫માં ચાંદીના સિક્કા ચોથી વર્ષત પણ આપેલ છે. મંડળીના વહીવટમાં દિનપ્રતિદિન નજીનો વધારો થઈ રહેલ છે.

- મંડળીમાં કે. સી. સી. (કિસાન કેરિટ કર્ડ) વિરાષા આપવામાં આવે છે.
- વર્ષ ખાતરનું વેચાણ આશરે રૂ.૧,૭૫,૦૦,૦૦૦ (એક કરોડ પંચાંતેર લાખ)નું છે. આજુબાજુના

દશથી પેંદર ગામ ખાતર લેવા આવે છે. મંડળી રાસાયણિક ખાતરો, જંતુનાશક દ્વારો, ચોખા, બિયારણોનું વેચાડા કરે છે. મંડળી ટિનપ્રતિટિન આગળ વધતી રહેલ છે.

- કુલ ફંડ : રૂ. ૪૨,૭૬,૨૮૯/-
- થાપણ : રૂ. ૫૫,૪૦૧/-
- શેર ભંડોળ : રૂ. ૫,૮૮,૫૫૦/-

મંડળીના કેટલાક સૂત્રધારો

ભાવાભાઈ અમીંયંદભાઈ પટેલ : ગોઝારિયા ખેડૂત જૂથ વિવિધ કાર્યકારી સહકારી મંડળી લિમિટેડની સ્થાપનામાં ભાવાભાઈ અમીંયંદભાઈ પટેલ ખેડૂતે સુકાન હાથ લઈ ૧૫ વર્ષ સુધી પ્રમુખ તરીકે નિસ્વાર્થ સેવા આપી હતી.

ચીમનભાઈ બાભાઈદાસ પટેલ : ગોઝારિયા એ.

વી. સ્કૂલના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી પાંચમા ધોરણ સુધી અભ્યાસ કરી ધંધાર્થે રંગૂન ગયેલા. એમને ગોઝારિયા ખેડૂત જૂથ સહકારી મંડળીમાં પાયાની ઈંટ સમાન હતા. એમને આ સંસ્થામાં ૨૮ વર્ષ નિષ્ઠાથી મંત્રી તરીકે ફરજ બજાવી હતી. એમને આ સંસ્થામાંથી મેળવેલ કુલ વેતન આ સંસ્થાને ઘન રૂપે પરત કર્યું, જે રકમથી સંસ્થાને નવું મકાન ૧૯૭૭માં નિર્માણ પામ્યું. વિશેષમાં ચીમનભાઈએ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં પાંચ વર્ષ સહમંત્રી તરીકે સેવા આપી હતી વળી તેઓ ગામની ધર્માદા સંસ્થાઓનો વહીવટ પણ કરતા હતા.

શંકરભાઈ ઇશ્વરદાસ પટેલ : ૧૯૬૫થી ૧૪૪૫ વર્ષ પ્રમુખ તરીકે કાર્યભાર સંભાળ્યો હતો. ખેડૂત લાલભાઈ પ્રભુદાસ પટેલ પછી પ્રથમ વખત આ સંસ્થામાં એક ગ્રેજ્યુઅટ ભૂતપૂર્વ સરપંચ ડિમિતભાઈ શંકરદાસ પટેલ બાપુ એક ૪ વર્ષ પ્રમુખ રહ્યા હતા ગોઝારિયા કેળવણી મંડળના ભૂતપૂર્વ મંત્રી કચરાભાઈ કણીધાસ પટેલ ગોઝારિયા ખેડૂત દ્વારા સહકારી મંડળીમાં ૧૯૮૦થી ૧૪ વર્ષ પ્રમુખ તરીકે કાર્યભાર સંભાળ્યો હતો, વળી તેઓ ગોઝારિયા

કેળવણી મંડળમાં ૧૯૭૪થી આઠ વર્ષ મંત્રી તરીકે અને પાંચ વર્ષ ગ્રામપંચાયતના સંકિય સત્ય અને સરપંચ તરીકે પ્રવૃત્ત રહ્યા હતા. તેઓ સતત પ્રવૃત્તિશીલ જોવા મળ્યા. એમના પછી આત્મારામ જોઈતારામ પટેલ નણ વર્ષ પ્રમુખ રહ્યા હતા.

મણીભાઈ શંકરલાલ ઇશ્વરદાસ પટેલ : મુખી

શંકરલાલ ઇશ્વરદાસ પટેલના સેવાભાવી પુત્ર મણીલાલભાઈ (જન્મ ૧૯૩૬) ગોઝારિયા ખેડૂત જૂથ સહકારી મંડળીમાં ૧૯૮૮થી સંણગ ઉર વર્ષ પ્રામાણિકપણે પ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી રહ્યા છે. તેઓ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં ૩૩ વર્ષથી સહમંત્રી મંત્રી અને ટ્રસ્ટી તરીકે પ્રવૃત્ત રહ્યા છે. એમની મિટિગમાં હાજરી અચૂક જોવા મળે. એ જ રીતે સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં ૧૫ વર્ષ સુધી કારોબારીના સત્ય રહ્યા હતા. ગોઝારિયા ઉમિયા માતા મંદિરના ટ્રસ્ટી ઉપરાંત ગોઝારિયા પગપાળા સંઘના દસ વર્ષથી પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે.

નિષ્ઠાવાન મંત્રીઓ

આ સંસ્થામાં નિષ્ઠાવાળા અને પ્રામાણિક મંત્રીઓને કારણે સંસ્થામાં કોઈ જ ગાડબડ થયેલી નથી. ચંદુભાઈ પુંજાભાઈ પટેલ ૧૯૭૮થી ૧૯૮૭, ભીખાભાઈ દાવ્યાભાઈ પટેલ ૧૯૮૮થી ૧૯૮૮, શંકરભાઈ આત્મારામ પટેલ ૧૯૮૮થી ૧૯૯૦, ધીરુભાઈ પટેલ ૧૯૯૦થી ૧૯૯૨, નારાયણભાઈ રણાંદુભાઈ પટેલ ૧૯૯૨થી ૧૯૯૭ (પાંચ વર્ષ), નિર્બજનભાઈ જયંતીભાઈ વ્યાસ ૨૦૦૭થી ૨૦૧૨ પાંચ વર્ષ મંત્રી તરીકે કામગીરી કરી. હાલમાં નટવરભાઈ નરસિંહભાઈ પટેલ ૨૦૧૧-૧૨થી મંત્રી તરીકે નિષ્ઠાથી કામ કરી રહ્યા છે.

શ્રી ગોઝારિયા દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી લી.

મૌખવારી અને બેકારીના આજના કપરા સંજોગોમાં સામાન્ય માણસ માટે જીવનું અત્યંત મુશ્કેલ થઈ પડ્યું છે, ત્યારે પશુપાલનનો વ્યવસાય એમની જીવાદોરી છે. ઓછી જમીન માલિકો માટે કેવળ ખેતીવાડીનો ધંધો નુકસાનકરક છે પણ સાથે પશુપાલનનો ધંધો હોય તો આજનો માનવી પોતાનો જીવનનિર્વાહ અને વ્યવહાર પણ નિભાવી શકે છે. એ રીતે “શ્રી દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી” આશીર્વાદ્રષ્ટ છે. તેની સ્થાપના તારીખ ૩૦-૩-૧૯૭૫ના રોજ થઈ હતી. આ મંડળીમાં કુલ સભાસદોની સંખ્યા ૨૮૮ છે. જેમાં હાલ દૂધ ભરાવતા ગ્રાહકોની સંખ્યા ૭૪૭ જેટલી છે. દૂધ ઉત્પાદકોની સરળતા ખાતર ગામમાં ચાર જગ્યાઓ કેન્દ્રો ઊભાં કર્યા છે. આ મંડળીની ૨૦૧૮ - ૨૦૨૦થી થયેલી પણ્મી વાર્ષિક સભાનો અહેવાલ નીચે મુજબ છે. વર્ષ દરમિયાન દૂધ મંડળી એ મિક્સ

દૂધ ખરીદી રૂ. ૭,૧૧,૫૪,૧૮૫=૩૦ની જ્યારે સંઘમાં મિક્સ દૂધનું વેચાણ રૂપિયા રૂ.૭,૧૨,૭૧,૭૫૧/- નું કરેલ છે. સ્થાનિક દૂધનું વેચાણ રૂ.૨,૭૮,૪૦,૧૪૮/-નું કરેલ છે. તદ્દુપરાત્ત સભાસદોની જરૂરિયાતને અનુલક્ષીને સાગર ધીનું વેચાણ રૂ. ૮૮,૧૮,૩૫૧/-નું થયેલું છે સાગરધાણ, કપાસ પાપડી, મકાઈ ભરડો, સાગર બુસ્ટર પાવડર, કોનસી દવાઓ વગેરેનું વેચાણ કરવામાં આવ્યું છે અન્ય અને વહીવટી ખર્ચ બાદ કરતાં મંડળીનો ચોખ્ખો નક્કો રૂપિયા ૧,૦૩,૯૨૪=૬૦ થયો છે.

સંસ્થાના કેટલાક કર્મનિષ્ઠ પ્રમુખો

૧૯૭૪માં શ્રી ગોઝારિયા દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી લિમિટેડની સ્થાપનામાં મુખ્ય ભૂમિકા સ્વ. કચરાલાલ શંભુદાસ પટેલ અને નારાયણભાઈ વેદે ભજવી હતી. તેમણે સંસ્થાના પ્રમુખ બનવાની ના પાડતાં તેમના સહયોગી સાથી

પટેલ જીવાભાઈ રણાછોડભાઈ પ્રથમ પ્રમુખ બન્યા. જેઓ આ સંસ્થામાં ૧૯૬૩-૬૫ અને ૧૯૭૦-૭૧ એમ કુલ ૮ વર્ષ સંસ્થાના પ્રમુખ રહ્યા હતા.

ત્યારબાદ સેંધાભાઈ

જીવીધસ પટેલ (૧૯૬૬), ક્યારાભાઈ શંકુદ્ધસ પટેલ (૧૯૬૭-૧૯૭૦ અને ૧૯૭૩-૭૬), જોઈતારામ છશ્વરદ્ઘસ પટેલ (૨ વર્ષ), પ્રજાપતિ નારણભાઈ બેચરદાસ (૨ વર્ષ), પટેલ પરસોતમદસ બેચરદાસ (૫ વર્ષ), પટેલ ચન્તુરભાઈ વસ્તારામ (૩ વર્ષ) ભીખાભાઈ અમીચંદ્રધસ પટેલ(૨ વર્ષ), બળદેવભાઈ શંકરદસ પટેલ(૨ વર્ષ), સેંધાભાઈ રણાછોડભાઈ પટેલ(૧ વર્ષ) ભીખાભાઈ શંકરદસ પટેલ(૨ વર્ષ), અમૃતભાઈ શંકરદસ પટેલ(૫ વર્ષ) સાંકાભાઈ સેંધીધસ પટેલ(૨ વર્ષ), રમેશભાઈ સેંધાભાઈ પટેલ(૫ વર્ષ), સાંકાભાઈ મગનદસ પટેલ(૨ વર્ષ), બાબુભાઈ ક્યારાભાઈ પટેલ(૧ વર્ષ), ડાલ્યાભાઈ જીવાભાઈ પટેલ(૮ વર્ષ), ભરતભાઈ ક્યારાભાઈ પટેલ(૧ વર્ષ), જયંતિભાઈ મંગળભાઈ પટેલ(૨ વર્ષ) અને પ્રવિશાભાઈ કેશવલાલ પટેલ (૨ વર્ષ) વગેરે પ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી ચૂક્યા છે.

સાંકાભાઈ મગનદસ પટેલ(૨ વર્ષ), બાબુભાઈ ક્યારાભાઈ પટેલ(૧ વર્ષ), ડાલ્યાભાઈ જીવાભાઈ પટેલ(૮ વર્ષ), ભરતભાઈ ક્યારાભાઈ પટેલ(૧ વર્ષ), જયંતિભાઈ મંગળભાઈ પટેલ(૨ વર્ષ) અને પ્રવિશાભાઈ કેશવલાલ પટેલ (૨ વર્ષ) વગેરે પ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી ચૂક્યા છે.

હાલમાં ૨૦૨૧થી ડાલ્યાભાઈ જીવાભાઈ પટેલ પ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી રહ્યા છે. તેઓ અગાઉ ૮ વર્ષ પ્રમુખ તરીકે રહી ચૂક્યા હતા. તેઓ વળી પીપલ્સ કો. બેન્કમાં પણ ચેરમેનપદે પાંચ વર્ષ પ્રવૃત્ત હતા.

કર્મચારી મંત્રીઓ

શ્રી ગોઝારિયા દૂધ ઉત્પાદક મંડળીમાં મંત્રીનો પગારદારી હોયો છે. મંડળીની ૧૯૬૭માં સ્થાપના થતાં રણાછોડભાઈ ગોભરભાઈ પટેલ મંત્રી તરીકે જોડાઈ ૧૯૮૨ સુધી ઓગણત્રીસ વર્ષ એકધારી સેવા આપી હતી. એમના પછી અંબાલાલ પટેલ ૧૯૮૮થી ૨૦૦૪ બાર વર્ષ મંત્રી તરીકે રહ્યા હતા. ત્યારબાદ ચંદુભાઈ જીવાભાઈ પટેલ વર્ષ ૨૦૦૫થી ત્રણ વર્ષ, ડાલ્યાભાઈ ધુળાભાઈ પટેલ વર્ષ ૨૦૦૭થી ત્રણ વર્ષ જગદીશભાઈ પુઞ્ચરામ પટેલ બે વર્ષ, ભોગીભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ બે વર્ષ, અને જગદીશભાઈ પુઞ્ચરામ પટેલ એક વર્ષ મંત્રી તરીકે સેવાઓ આપી ચૂકેલ છે વર્ષ ૨૦૧૪થી જાતેન્દ્રભાઈ નરોતમદસ પટેલમંત્રી તરીકે હાલ કાર્યરત છે.

આ સંસ્થાના કર્મચારીઓની કૌશલ્યભરી કાર્યનિષ્ઠા, નેતૃત્વ, પ્રેમભરી સરબરા અને વફાદારી તથા વ્યવસ્થાપક કમિટીના જાગૃત સભ્યોના માર્ગદર્શન અને પ્રોત્સાહનથી આ સંસ્થા ઉત્તોતર વિકાસ પામી આજે સમૃધ્ય બની છે.

શ્રી ગોઝારિયા નાગરિક સહકારી બેન્ક લિમિટેડ

આજુભાજુના ૨૦ ડિલોમીટર ત્રિજ્યામાં આવેલા ગામડાના લોકો માટે ગોઝારિયા પરાપૂર્વી વેપારી મથક હતું જ. રેલવે અને માર્કેટપાઈ શરૂ થતાં ખેત પેદશોના વેચાણ અને જવનજરૂરી ચીજવસ્તુની ખરીદી માટેનું મુખ્ય મથક પણ બન્યું હતું ગોઝારિયા અને આજુભાજુના ગામડાના લોકોના આર્થિક વિકાસ માટે ઊંના દાયકમાં લોકોએ ખેતી અને પશુપાલન ઉપરાંત અન્ય વ્યવસાય તરફ મીટ માંડી પરંતુ લોકો

પણે મૂડીની સમસ્યા હતી કેટલાક પરિવારો પણે મૂડી સાચવવાની ચિંતા હતી. ગામમાં ભારત સરકારની રાખ્ટીયકૃત બેંકો કામ કરતી હતી. વેપારીઓ તેમની સેવાનો લાભ લેતા હતા.

જિલ્લાની સહકારી બેંક ગોઝારિયામાં આવી હતી પણ ગામના નાગરિકોની પોતાની ગામની પોતાની બેંક નહોતી. તેઓ આપણી બેન્ક ઈચ્છતા હતા ગામમાંથી નારાયણભાઈ વૈધ, રામુભાઈ

દ્વારથભાઈ અમીન વગેરે એકઠા થઈ ગામની જરૂરિયાતને ધ્યાને લઈ સેવાભાવી અને સહકારિતાનું મહત્વ જાણતા આગેવાનીઓ નાગરિક સહકારી બેંકનો પ્રારંભ કરવાનો સંકલ્પ કર્યો રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા પાસેથી લાયસન્સ તેમજ આનુસંગિક કામગીરી પૂર્ણ કરી આપણા દેશના ભૂતપૂર્વ વડાપ્રધાન શ્રી મોરારજભાઈ દેસાઈના હસ્તે તારીખ ૧૭-૦૫-૧૯૭૪ના શુભ દિને ગોજારિયા નાગરિક સહકારી બેંક લિમિટેડનું ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું હતું બેંકની ડેડ ઓફિસના દાલના મકાનનું ઉદ્ઘાટન મુરજ્જી શંકરલાલ જીજદાસ પટેલના વરદ હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું. સાડા ચાર દાયકાની યાત્રા દરમિયાન બે ત્રણ ચાર વખત ચડતી-પડતીનો અનુભવ બેંકે કર્યો છે પરંતુ પ્રામાણિક અને પારદર્શક સેવાભાવી સંચાલકો અને ધીરજવાળા સભાસદો તથા થાપણારોના સહયોગથી આપણી બેંક અડીભમ

બની રહી છે. અધતન સુવિધાઓથી સજ્જ પોતાના વિશાળ માલિકીના મકાનમાં કાર્યરત ડેડ ઓફિસ તથા તેની પાંચ શાખાઓ ધરાવતી સંપૂર્ણ કોમ્પ્યુટરાઈઝ બેંક અત્યાર સુધીમાં ગોજારિયા અને આજુભાજુના ગામોમાં વેપાર, મકાનો, વાહનો ઉપયોગી સાધનો પશુપાલન તેમજ ઉધોગો માટે ઓછા વ્યાજ દરથી વિરાણ આપી લોકોના આર્થિક વિકાસમાં નોંધપાત્ર યોગદાન આપેલ છે એટલે કે બેંકની સ્થાપના વખતે જે હેતુઓ રાખેલા તે મહદુંશે સિદ્ધ થયા છે. લગભગ ૧૪ હજાર સભાસદ અને ૩૧ હજાર કરતાં વધુ બચત ખાતાં ધરાવતી 'અ' ઓડિટ વર્ગ ધરાવતી આપણી બેંક ગોજારિયા અને આજુભાજુના ગામોની શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ, આરોગ્યલક્ષી સંસ્થાઓ, ગ્રામ પંચાયતો અને પાંજરાપોળને વખતોવખત દાન આપી સાર્વજનિક સુખાકારી માટે પોતાનું ઉત્તરદાયિત્વ નિભાવેલ છે. બેંકના સભાસદનો રૂપિયા પાંચ લાખ

અને સેવિંગ ખાતેદાર પ્રથમ નામ ધરાવનાર વ્યક્તિનો રૂપિયા બે લાખ નો અક્ષમાત વીમો બેંક દારા લઈ સુરક્ષા કવચ પુરું પાડવામાં આવેલ છે. સભાસદના કુદરતી મૃત્યુ સમયે પક્ષ બેંક દારા રૂપિયા ૭૫૦૦/- ની આર્થિક સહાય વારસદારોને આપવામાં આવે છે.

ગોજારિયા એસ.એસ.સી પરીક્ષા કેન્દ્રમાં પ્રથમ ત્રણ કમાંક પ્રાપ્ત કરનાર વિદ્યાર્થીઓને બેંક દારા છનામ આપી છેલ્લા પચ્ચીસ વર્ષથી મોત્સાહિત કરવામાં આવે છે. તદઉપરાંત ગ્રાહકોને સ્ટેમ્પ ફિન્કિંગ, એ.ટી.એમ. ટેલીટ કાર્ડ, આર.ટી.જી.એસ અને નેફટ એસ.એમ.એસ એલટ, પ્રધાનમંત્રી વીમા યોજના, મિસ ડોલ બેલેન્સની તપાસ, ગેસ સબસીડી જેવી સહાયક યોજનાઓ અને જીએસટી વેટ જેવી ટેક્ષ ભરવાની યોજનાઓમાં બેંક દારા સગવડ આપવામાં આવે છે આમ આ બેંક આ વિસ્તારના અર્થતંત્રની કરોડરજજુ અને મહત્વની સહાયક સંસ્થા છે. એટલે કે આપણી બેંક ગોજારિયાનું ઘરેણું ગણાય.

સંસ્થાના કેટલાક સૂચનારો

નારાયણભાઈ મમાલાલ વૈદ્ય
(૧૯૩૩-૨૦૨૦)

શ્રી નારાયણભાઈનો જન્મ શ્રીનાથજી (નાથ-દારા)ના સેવાભાવી ડૉ. મમાલાલના ઘરે શ્રીનાથજીમાં થયો. તેમણે હાઈસ્કુલ સુધીનું શિક્ષણ શ્રીનાથજીમાં જ પૂર્ણ કરેલ. તેમણે રેલવેના હિસાબી

અધિકારી તરીકે અજમેરમાં નોકરી સ્વીકારી પરતુ બહેનોના ખૂબ આગ્રહને કારણે વધુ અભ્યાસ અર્થે ગોજારિયા આવ્યા અને ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાંથી B.A. થયા. આમ, ગોજારિયાના વતની બની અને ગોજારિયાને જ પોતાની કર્મભૂમિ બનાવી હતી.

ગોજારિયામાં દૂધ ઉત્પાદકોની સ્થિતિ સુધારવા ગોજારિયા દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળીની સ્થાપનામાં નોંધપાત્ર ફાળો આપ્યો અને ક વર્ષ સુધી કોઈપણ જાતના પગારભથ્યાં વગર સેવા આપી મંડળીને સ્થિર કરી.

તેમણે અથાગ પ્રયત્નો કરી ગોજારિયા નાગરિક સહકારી બેંક ઊભી કરવામાં સિદ્ધ ફાળો આપ્યો છે. તેમણે ઘણાં વર્ષ સુધી બેંકના ચેરમેન, વાઈસ ચેરમેન અને ડિરેક્ટર જેવા હોદાઓ પર રહીને બેંકને અડીભૂત બનાવી હતી.

તેમણે શ્રી મોરારજ દેસાઈ, સરદાર સાહેબના પુત્રી શ્રી મણીબેન, શ્રી હિતેન્દ્રભાઈ દેસાઈ (મુખ્યમંત્રીશ્રી, ગુજ. રાજ્ય), શ્રી બાબુભાઈ જસભાઈ (મુખ્યમંત્રીશ્રી, ગુજ. રાજ્ય), શ્રી ઠન્દુભાઈ પટેલ, જનતા પાર્ટી પ્રમુખ, સ્વામી અજિનિવેશ, અમૃતલ તેરીના ચેરમેન ત્રિભોવનદાસ પટેલ જેવા અગ્રગણ્ય મહાનુભાવો ગોજારિયાની મુલાકાતે લાવતા આમ અનેમણે ગોજારિયાનું નામ આખા રાજ્યમાં ગુજરતું કર્યું.

તેઓ ૧૯૭૫થી ૧૯૮૦ સુધી મહેસુલા જિલ્લા પંચાયતની આરોગ્ય સમિતિના ચેરમેન પદે અને ગુજરાત જનતા પાર્ટીની રાજ્ય કશ્યાના તેલીગેટ પદે રહી સેવાઓ આપી હતી.

પ્રો. ગિરીશભાઈ નથ્યુદાસ પટેલ

(જન્મ : ૧૯૩૮)

પ્રો. ગિરીશભાઈ નથ્યુદાસ પટેલ નાગરિક બેંકના ઈતિહાસમાં ૧૯ વર્ષ તરીકે ચેરમેન તરીકે રહ્યા હતા. તેમના અંગેની વિશેષ માહિતી વ્યક્તિ વિશેષ પ્રકરણમાં આપવામાં આવી છે.

હરિવદનભાઈ ચીમનલાલ અમીન

(૧૯૩૮ - ૨૦૧૪)

ગોજારિયા નાગરિક બેંકની સ્થાપનાના પાયાના સ્થાપકો-કાર્યકરો પૈકીના એક એવા હરિવદનભાઈ ચીમનલાલ અમીન નાગરિક

બેન્કના શેર હોલ્ડર નંબર એક અને સેવિઝસ એક્ઝાઉન્ટ નંબર એક ધરાવતા હતા. તેમણે નારાયણભાઈ વૈદની સાથે ગામમાં લોકોને બેન્કના શેર હોલ્ડર બનાવવા પણ મહેનત કરી હતી.

શરૂઆતથી તેર વર્ષની ઉંમરે હરીવદનભાઈ દાદા લાલજીભાઈ અમીનના દાક પુત્ર તરીકે ગામમાં રહ્યા. ગામના એક માત્ર અમીન સમાજના પ્રતિનિધિ તરીકે હરીવદનભાઈ અમીન ગામની બધી જ સાર્વજનિક પ્રવૃત્તિઓમાં અને સંસ્થાઓમાં સહયોગી રહેતા હતા. અમીનનોના સિધ્ધનાથ મહાદેવ અને રામજ મંદિરનો આજીવન કાર્યભાર સંભાળ્યો હતો. ૧૯૮૦થી ગામમાં શરૂ થયેલ બ્રાહ્મકુમારી ઈશ્વરીય મહાવિદ્યાલય પ્રવૃત્તિઓની સ્થાપનામાં તેઓ પાયાના પથર હતા.

ભીખાભાઈ બહેચરદાસ પટેલ (જન્મ : ૧૯૫૫)

તદ્દન સામાન્ય કુટુંબમાં જન્મેલા ભીખાભાઈએ જન્મના છ માસમાં પિતાની છત્રધાર્યા ગુમાવી હતી. આવી કપરી પરિસ્થિતિના કારણે તેઓ ધોરણે ૧૦માં ખૂબ જ સારા ટકે પાસ થયા હોવા છતાં અભ્યાસ આગળ ધપાવવાના બદલે ચુનીલાલ રણાઠોડાસની પેઢીમાં નોકરી સ્વીકારી. લગભગ ૧૩ વર્ષ નોકરી કર્યા બાદ આજ પેઢીમાં ભાગીદારી કરી અને ૨૫ વર્ષ બાદ પોતાની પેઢી બનાવી. ખૂબ જ ઉદ્યમી અને પરોપકારી સ્વભાવના કારણે તેમણે વેપારની સાથે-સાથે ગોઝારિયાની વિવિધ સંસ્થાઓમાં સેવાઓ આપી છે.

તેઓ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં ૨ વર્ષ ઉપપ્રમુખ પદે અને ૧ વર્ષ સહમંત્રી રહ્યા છે.

ગોઝારિયા નાગરિક સહકારી બેંકમાં ૮ વર્ષ ડિરેક્ટર અને ૮ વર્ષ ચેરમેન, સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં ૫ વર્ષ કારોબારીમાં અને ગોઝારિયા માર્કેટાઇના પ્રમુખ તરીકે ૧૦ વર્ષ સેવા આપી છે. અંબિકા યુવક મંડળ વાંટમાં (નવરાત્રી)ના ઉદ્ઘાટન માટે મહામંત્રી પદે સેવા આપી રહ્યા છે.

જ્યંતીભાઈ નારાયણદાસ પટેલ (જન્મ : ૧૯૭૧)

જ્યંતીભાઈએ ધોરણે ૧૨ સુધીનું શિક્ષણ ગોઝારિયામાં મેળવી B.Sc. ક્રેમેસ્ટરી વિષય સાથે માણસાથી અને B.Ed. વિસનગરથી પાસ કરી શિક્ષકની નોકરી સ્વીકારી. તેઓએ ૧૮ વર્ષ શિક્ષક અને ત્યારબાદ ૧૭ વર્ષથી લાંઘણાજ હાઈસ્કૂલના આચાર્ય તરીકે ફરજ બજાવી હતી. સાથે-સાથે તેઓ ઘણાં વર્ષોથી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં ટ્રેસ્ટી છે. તેમણે ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં ૨ વર્ષ સહમંત્રી અને ૩ વર્ષ મંત્રી તરીકે સેવાઓ આપી છે. ૨૦૧૮ થી તેઓ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળની કારોબારી સમિતિના ચેરમેન છે. તેમણે ગોઝારિયા કેળવણી મંડળની અભદ્રશાખાની મહોત્સવના કન્વીનર તરીકે પણ સેવા આપી છે. તેઓ ગોઝારિયા નાગરિક બેંકમાં પણ પોતાના અનુભવનો લાભ આપી રહ્યા છે. તેમણે બે ટર્મ સુધી ચેરમેન પદે અને એક ટર્મ મેનેજરિંગ ડિરેક્ટર તરીકે સેવા આપી હતી.

તેઓ ઘણાં વર્ષોથી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં ટ્રેસ્ટી છે. તેમણે ગોઝારિયા કેળવણી મંડળની કારોબારી સમિતિના ચેરમેન છે. તેમણે ગોઝારિયા કેળવણી મંડળની અભદ્રશાખાની મહોત્સવના કન્વીનર તરીકે પણ સેવા આપી છે. તેઓ ગોઝારિયા નાગરિક બેંકમાં પણ પોતાના અનુભવનો લાભ આપી રહ્યા છે. તેમણે બે ટર્મ સુધી ચેરમેન પદે અને એક ટર્મ મેનેજરિંગ ડિરેક્ટર તરીકે સેવા આપી હતી.

નટવરભાઈ સેંધાભાઈ પટેલ (જન્મ : ૧૯૭૧)

વાંટા વિસ્તારના મુખી સેંધાભાઈ હરગોવનદાસના મોટા પુત્ર રમેશભાઈ ગ્રામ પંચાયતના સરપણે તરીકે વર્ષ ૨૦૧૭થી ૨૦૧૯ સુધી સેવા બજાવી હતી. તેમના લઘુબંધુ

શ્રી નટવરભાઈ ગોજારિયા નાગરિક સહકારી બેંકમાં સને ૧૯૮૫થી ડિરેક્ટર, મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને દાખલમાં ૨૦૨૧માં ચેરમેન તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે. તેઓ ઉત્તર ગુજરાત અર્બન બેન્ક ફિડરેશનમાં ડિરેક્ટર તરીકે છેલ્લા ૧૨ વર્ષથી સેવા બજાવે છે. તે ઉપરાંત તેઓ માધ્યવાનંદ સરસ્વતી

આશ્રમ અને અન્નકેત્રમાં છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી સેવા બજાવે છે. ગામની રચનાત્મક અને વિકાસલક્ષી પ્રવૃત્તિઓમાં એક શાળાકીય અભ્યાસ કરનાર વ્યક્તિ કેટલું યોગદાન આપી શકે છે તેનો ઘાખલો નટવરભાઈ પૂરો પાડે છે.

(માહિતીસ્તોત્ર : શ્રી જયંતીભાઈ પટેલ, પૂર્વ ચેરમેનશ્રી, શી ગોજારિયા નાગરિક સહકારી બેન્ક લિમિટેડ ગોજારિયા).

ગોજારિયા સેવા સમાજ ટ્રસ્ટ

ધી ગોજારિયા નાગરિક કો. ઓ. બેન્ક લિ.ના સહકારથી ૧૯૮૮થી 'ગોજારિયા સેવા સમાજ ટ્રસ્ટ'ની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. જેનો મુખ્ય હેતુ ગ્રામજનો અને ગામની સંસ્થાના વિકાસ માટે મદદરૂપ થવાનો હતો. ગામના વડીલ વાડીલાલ શેઠનું તળપદમાં આવેલું મકાન ટ્રસ્ટને બેટ મળ્યું હતું. તે સવિતાબેન વાડીલાલ શાહનું મકાન વેચાણ આપતાં આશરે રૂ. અઢી લાખ આવ્યા હતા. સદરહુ રકમ ગામમાં પંચવટી - હાઇવે ઉપર આવેલી પાણીની ટાંકીના બાંધકામ માટે આપવામાં આવ્યા હતા. શરૂઆતના વર્ષોમાં નોટબુકો જરૂરિયાતમંદ્યાને

વહેચણી કરવામાં આવતી હતી. એ પછી જરૂરિયાતમંદ પરિવારોને દર મહિને નિયમિત ધોરણે કરિયાળું આપવામાં આવે છે. ટ્રસ્ટના સ્થાપનાકાળથી હિમતભાઈ શંકરભાઈ પટેલ (બાપુ) પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે. નાગરિક બેન્કના મજૂતલાલ હીરાલાલ શાહે ધણા વર્ષો સુધી મંત્રી તરીકે સેવા આપી હતી. દાખલમાં નટવરલાલ સેંધાભાઈ પટેલ મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી અને નંદુમાર રમણલાલ શાહ મંત્રી તરીકે વહીવટ સંભાળી રહ્યા છે.

ધી ગોજારિયા પિપલસ કો. ઓપ. કેડીટ સોસાયટી

ગોજારિયા ગામમાં આવેલી બેંકોમાં ગોજારિયાના ગ્રાહકોને પડતી તકલીફ તથા હજારાશાહીને ધ્યાનમાં લઈ આ વિસ્તારના સહકારી અગ્રણી પટેલ બળદેવભાઈ ગણેશદાસ તથા અંબાલાલ જીવાભાઈ પટેલને સૌનો-સાથ, સૌનો-વિકાસને સાર્થક કરવા સારુ એક કેડીટ સોસાયટીની સ્થાપના કરવાનો વિચાર આવ્યો. તે વિચારને અમલમાં મૂકવા સારુ તેમણે સહકારિતામાં માનતા બંધુઓ સાથે ચર્ચા-વિચારણા કરી અને કેડીટ સોસાયટી સ્થાપનાનો નિર્ણય કર્યો. જેની રચના કરવા માટેની સંપૂર્ણ જવાબદારી અંબાલાલ

જીવાભાઈ પટેલને સોંપવામાં આવી હતી. જેનો એક સહકારી તરીકેમાં મંત્રી તરીકેની ૫૨૪ નિભાવતા હતા. સહકારી કાયદાથી વાકેફ હતા.

અને તેમની રાહબરી હેઠળ પટેલ બાબુભાઈ કચરાભાઈ, પટેલ પ્રહલાદભાઈ જોઈતારામ, પટેલ ડાવ્યાભાઈ જીવાભાઈ, પટેલ હિરાભાઈ જોઈતારામ, પટેલ શંકરભાઈ નરોતમદાસ, પટેલ રમેશભાઈ ભીખાભાઈ, પટેલ નરોતમભાઈ અમીયંદદાસ, પટેલ ભોગીલાલ સેંધાભાઈ, પટેલ ખોડાભાઈ સેંધાભાઈ સાથે મળી એક પ્રાયોજક કમિટી બનાવી, અને સમાજના દરેક વર્ગને સાંકળી આપણી-મંડળી અને સૌના વિકાસની જંખના કરી સોસાયટી રજીસ્ટ્રેશન કરાવી તારીખ ૧૭-૩-૨૦૧૮ના રોજ રજિસ્ટર નંબર મેળવી તારીખ ૧૮-૪-૨૦૦૦ના રોજ સોસાયટીની શરૂઆત એક નાનકડા ભાડાના મકાનમાં કરેલ.

પ્રથમ વર્ષ મંડળીના દરેક સભાસદને શેરમૂડીના ૧૫ ટકા ડિવિડની વહેચણી કરેલ, અને બીજા વર્ષ દરેક સભાસદને પ્રોત્સાહન ભેટની વહેચણી કરેલ. મંડળીએ સાત વર્ષના ટૂંકા ગાળામાં પોતાનું ઓફિસ માટેનું મકાન ખરીદ કરેલ છે. મંડળીએ દરેક વર્ષ સભાસદોને ૧૨થી ૧૫ ટકા ડિવિડન તથા દર એકાદ-બે વર્ષે પ્રોત્સાહન લેટની વહેચણી કરેલ

છે. મંડળી તેના જરૂરીયાતમંદ સભાસદોને ચીંઘી અને સરળ વિરાસતી કાર્યવાહીથી વિરાશ કરે છે. મંડળી એકદરે વેપારમાં વૃદ્ધિ કરે છે. મંડળી તેના સભાસદના મૃત્યુથી સભાસદ સહાયની યોજના અન્વયે રૂપિયા ૧૫ હજારની સહાયની ચુકવણી કરે છે. મંડળીએ તેના ૬૮ વર્ષ સુધીના તમામ સભાસદોને અકસ્માત વીમા યોજના અન્વયે પાંચ લાખ વીમા હેઠળ આવરી લીધા છે. જેનું તમામ વીમા પ્રીમિયમ મંડળી ભરપાછ કરે છે. મંડળી તેના સભાસદની દીકરીના લગ્ન પ્રસંગે કન્યાદાન યોજના અન્વયે રૂપિયા ૧,૧૧૧ની કન્યા દાનભેટ આપવામાં આવે છે. મંડળી દ્વારા ભારત સરકારની “દીકરી બચાવો દીકરી પઢાવો” યોજના અન્વયે સુકન્યા યોજના શરૂ કરવામાં આવી છે. જેમાં સભાસદ તરફથી રૂપિયા એક હજાર જમા થયેથી મંડળી દ્વારા રૂ. ૧૫૦૦ ઉમેરી રૂપિયા રૂ.૨૫૦૦ ડિપોਜિટ સર્ટિફિકેટ આપવામાં આવે છે. મંડળીએ જેને ૨૦૨૦-૨૧ના વર્ષમાં પ્રગતિના સોપાન સમાન નારદીપુર મુકામે શાખાનો શુભાર્થ કરેલ છે.

(માહિતીસ્વોત : શેલેશભાઈ સોમાભાઈ પટેલ, ચેરમેનશ્રી, ગોજારિયા પિપલ્સ કો. ઓપ. કેર્ડિટ સોસાયટી, ગોજારિયા) ■

લોકજીવનનો ભાતીગળ ચંદરવો

પાટીદાર સમાજ

ગોઝારિયાનું લોકજીવન વૈવિધ્યપૂર્ણ અને સમૃદ્ધ છે. ગામમાં વસતી વિવિધ જીતિઓ પોતાની રહેણીકરણી, સામાજિક વ્યવહારો અને આવકની મર્યાદાઓ વચ્ચે તેઓ સુમેળથી, સુલેહથી અને શાંતિથી રહે છે. જે માંથી ગ્રામીણ જીવનની આગવી સાંસ્કૃતિક અસ્મિતા રચાય છે. ગોઝારિયામાં રહેતા મૂળભૂત માણસોનો વસવાટ ઘણાં વખ્યો પુરાણો છે. કેટલાંક પરિવારો ૩૦૦ વર્ષ કે ૨૦૦ વર્ષ કે ૧૦૦વર્ષ પહેલાં ગોઝારિયામાં વસી, પોતાની રીતે સ્થાયી થયા છે, સુખી થયા છે. તેઓ વંશપરંપરાથી રહે છે. આ બધાં વચ્ચે લોકજીવનનો ભાતીગળ ચંદરવો જોવા મળે છે.

અધિક ભારત રાખ્યના સર્જક અને લોખંડી મહાપુરુષ સરદાર વહ્લભભાઈ પટેલની પ્રતિભાના કરણે ગુજરાતની ધરતી પર ઉચ્ચેરો છે આ કણબી પાટીદાર સમાજ આજે સર્વ ક્ષેત્રે અગ્રેસર છે. ઉત્તર હિંદ, કરદ, પંજાબ પ્રદેશના કડવા કુર્ભિ પહેલી બીજી સદીમાં બહાર નીકળ્યા હતા. તેઓ મુણે કણબી કુપિકાર છે. જગતનો

તાત અને ગ્રામ જીવનનો પ્રાણ એવા પાટીદાર ગરીબી, અણાનતા, અંધત્રદ્વા અને કુરિવાજોથી વેરાયેલો હતો. સમય જતાં પાટીદાર સમાજમાં જાગૃતિ આવતાં, શિક્ષણનું પ્રમાણ વધતાં, કુપિ ક્ષેત્રે નવા સંશોધનો થતાં, સ્ત્રી કેળવણી વધતાં, આજનો પાટીદાર દેશ-વિદેશમાં પોતાની કમતા બતાવી ઉચ્ચા શિખરોએ પહોંચ્યો છે. ગોઝારિયા ગામના પાટીદારોની વાત કરીએ તો મૂળભૂત કડવા પાટીદારો, તરપોજ, પરા અને વાંટામાં વસેલા છે. પાટીદાર એક મહાજીતિ છે, પણ તેમાં નાની મોટી અનેક પેટા જ્ઞાતિઓના વાડાઓમાં વહેચાયેલો છે. પણ પાટીદાર એક મોટું સંઘબળ પરાવે છે.

અગાઉના જમાનામાં ભાટ - બારોટ જ્ઞાતિના “વહીવંચો” તરીકે કામ કરતા હતા. તેઓ આપણા ગામમાં આવી મોટામાઢના નાકે આવેલા એક મોટા ઓરડામાં પડાવ નાંખીને રહેતા, તેઓ ગામમાં રહેતા પરિવારોની ભાડિતી તેમના ચોપડામાં લખતા. આ રીતે એમના ચોપડામાં આપણા પરિવારની વંશ

મુજબની માહિતી ઉપલબ્ધ થાય છે. અમદાવાદની શાહપુરમાં આવેલી સદ્ગુમાતાની પોળમાં હાલમાં રહેતા ઈન્ડ્રવન માણેકલાલ હાલજીભાઈ પરિવારના વહીવંચા મુજબ કામ કરતા હતા. તેથી એમની પાસેથી સંઘજી પરિવારના વંશજોની માહિતી ઉપલબ્ધ થાય છે. ઘણાં વર્ષો પહેલાં ડૉ. માણેક પટેલે એમના ઘરે જઈને સંઘજી પરિવારની માહિતી મેળવી હતી, વળી ઈન્ડ્રવનભાઈ આપણા પરિવારના અમદાવાદમાં રહેતા પરિવારોના ઘરે જઈને માહિતી મેળવીને ચોપડામાં નોંધ કરે છે. વળી એમની પાસે ગોજારિયા અંબાજી માતાજીના વિસ્તારમાં વસ્યુ હતું તેના સ્થાપના વર્ષની માહિતી પણ ઉપલબ્ધ છે. ઉત્તર ગુજરાતના મહેસાણા જિલ્લાના બાર મોટા ગામો ગોજારિયા, લાંઘણજી, સરફલ, પાનસર, થોળ(અને તેનું પરુ ભાવનપુર), મેડા આદરજી, વામજી, કરણનગર, કડી, રાંધેજા, શેરથા, છત્રાલ (અને તેનું પરુ ધાનોટ) અને રૂપાલ વચ્ચે બેટી વહેવારના સામાજિક સંબંધો છે. આ ગામ વસ્તીની સંખ્યામાં મોટા હોવાથી તે ‘મોટા બાર ગામ સમાજ’ તરીકે ઓળખાય છે. ગોજારિયા ગામના પરિવારના વંશજો મોટા બારગામ સમાજના પાટીદારોની ઓળખ ધરાવે છે.

મોટા બાર ગામ પાટીદાર સમાજ

વહીવંચાને આપેલી માહિતી મુજબ ગોજારિયા ગામના પાટીદાર સમાજના પૂર્વજ વેણા (વેણાભાઈ) પટેલ મહેસાણા જિલ્લાના સિદ્ધપુર જોડેના લાલપુર ગામમાં વસતા હતા. તેમના લગ્ન ગોજારિયા હર્ષદાંડ (હર્ષદભાઈ પટેલ)ની દીકરી તેજબા સાથે થયાં હતાં. હાલમાં હર્ષદાંડ પરિવારના વંશજોનાં ઘરો ગામમાં છે. તેમના કેટલાક વંશજો રામભાઈ અને નરેન્દ્રભાઈ વળેરે અમેરિકામાં વસવાટ કરી રહ્યા છે. હર્ષદાંડ પરિવારના આગજા પરિવારો સાથે સારા સંબંધો હોવાથી તેઓ આગજા પરિવાર બેંતાલીસ ગામ સમાજ સાથે સામાજિક રીતે જોડાયેલા છે. વેણા પટેલનો લાલપુરમાં ચાંપા વાણિયા સાથે જથ્થો થતાં,

વાણિયાભાઈએ જીવ ગુમાવ્યો. તેથી વેણા પટેલે લાલપુર ગામ છોડી દઈ, ૧૨૭૦માં સાસરીમાં રહેવા આવ્યા. એ સમયે વેણા પટેલનો એક ભાઈ કંડ (કરણનગર) ગામે રહેવા જયો. તેમના વંશજો કરણનગરમાં ગોજારિયા પાર્ટીવાળા તરીકે ઓળખાય છે. બીજો ભાઈ અમદાવાદમાં શાહપુર એક પોળમાં વસ્યો, જે ગોજારિયાવાળી પોળ તરીકે હાલમાં ઓળખાય છે.

વેણાભાઈને બે પુત્રો કુભાભાઈ અને કરમશીભાઈ હતા. કુભાભાઈએ તળપદમાં વસવાટ કર્યો. ‘તળપદ’ એટલે તળિયાનું પગલું - તળિયાનાં પગલાં, જ્યાં વસવાટની શરૂઆત થઈ હતી. લોકો તળપદને અપભંશમાં ‘તળપોજ’ બોલે છે. કરમશીભાઈ વાંટા વિસ્તારમાં વસવાટ કરી પોતાનો અલગ ચીલો ચાલુ કર્યો. એમને નવા સામાજિક વ્યવહારો શરૂ કરતાં બે ભાઈઓ વચ્ચે બોલવાના સંબંધો રહ્યા નહોતા. બંને કુટુંબોનાં સ્મશાનો પણ અલગ-અલગ દિશામાં થયાં. તળપદનું વરસાદનું પાણી ગામના તળાવમાં જતું, અને વાંટાનું પાણી સોલેયા ગામ તરફના રસે જતું. બંને વિસ્તારોના ગરબી ચોક અને હોળી ચકલા પણ અલગ હતા અને છે. કુભાભાઈને આઠ પુત્રો હતા લક્ષ્મીચંદ (લક્ષ્મણભાઈ), રવિદાસ, ગોપાલદાસ, ગોવિંદજી કુવરજી, મકનદાસ, કેશભાઈ અને વસંતભાઈ. લક્ષ્મીચંદ (લક્ષ્મણભાઈ)ને છ પુત્રો હતા. સંઘજી, લાલજીદાસ, હિરજીદાસ, વિરજીભાઈ, કાનજીદાસ અને દેવીદાસ. તેમને વસીબા નામની દીકરી હતી. લાલજીદાસ ચાણસમા સ્થાયી થયા હતા.

સંઘજી પરિવાર

સંઘજીભાઈને બે પત્નીઓ હતી. છત્રાલના રામભા અને સૂંદિયાનાં સંગઠેબા. સંઘજીભાઈને ચાર પુત્રો જેઠીદાસ (જેઠાભાઈ), ઓધવદાસ, રાધવદાસ, અને નારાયણદાસ હતા. જેઠાભાઈનો પરિવાર નાનો હોવાથી તેઓ નાનાભાગ વાળા તરીકે ઓળખાયા. જ્યારે ઓધવદાસનો પરિવાર મોટો હોવાથી તેઓ મોટાભાગવાળા તરીકે ઓળખાયા.

ગોઝારિયા ગામમાં સંઘજી પરિવારના વંશજોમાં પાંખડી મુજબ મુખી થવાનો વારો આવતો હતો. (૧) નથ્યુદાસ ખુશાલદાસ (૨) મફતલાલ મોહનદાસ (૩) શંકરભાઈ ઈશ્વરભાઈ (૪) રામભાઈ ગડોશભાઈ (૫) ઈશ્વરભાઈ અમીંદદાસ (૬) જોઈતારામ ઈશ્વરદાસ (૭) વિહૃલભાઈ અમથાભાઈ વગેરે મુખીપણું કરેલું તેવું સાંભરે છે.

મોટો માઢ

એક અભિપ્રાય મુજબ ગોઝારિયામાં પાટીધરોએ રહેવાની શરૂઆત પોચાના વાસમાં કરી હતી. આ વાસમાં કળાભાઈ પોચાભાઈ પટેલ વસ્તા હોવાથી તેમના નામ પરથી પોચાનો વાસ નામ પડ્યું હતું.

ગરબી ચોક

ગામના વીલ વૃધ્યોની સાથે કરેલ વાતચીત અને “વહીવંચા”ની માહિતી મુજબ સંઘજીભાઈએ અભેના પરિવારો સાથે મોટા માઢમાં રહેવાની શરૂઆત કરી હતી. અભેના વંશજો પેકી સાત પાંખડીના પરિવારો હાલમાં માઢમાં રહેતા જોવા મળે છે. તેમના ધરો માઢમાં અસ્થિત ધરાવે છે. મોટો માઢ ગોઝારિયામાં ઊચામાં ઊંચો વિસ્તાર છે. માઢને મોટો દરવાજો છે. હાલમાં લાકડાના દરવાજાને બદલે લોંઝાનો દરવાજો જોવા મળે છે. માઢની બહારની બાજુ અગાઉ મોટો જળીવાળો ઓરડો હતો. તે સંઘજી પરિવારજનોનો મિટીની હોંક હતો. સામાજિક હેતુ માટે તેનો ઉપયોગ થતો હતો. જ્યારે વહીવંચા ગોઝારિયામાં આવે ત્યારે તેમને અહીં જ ઉતારો આપવામાં આવતો હતો.

ફરિયાદનો ઓટલો

જળીવાળા ઓરડાની બહારની બાજુએ ઓટલો હતો. તેના ઉપર લાંબો સમય વ્યક્તિ ભાઈ કે બહેન બેસી રહે તો અભે સમજવામાં આવતું કે એ વ્યક્તિ દુઃખી છે. તેને કોઈ તકલીફ છે અને ફરિયાદ કરવા માટે આવી છે. જતા આવતા માણસો તેની નોંધ લઈ મુખી સુધી તેના

સમાચાર પહોંચાડતા. મુખી ફરિયાદીની સમસ્યા સમજને ગામના કેટલાક વડીલોની હાજરીમાં ફરિયાદીની સમસ્યાનું સમાધાન કરવામાં આવતું. ગામની આ એક પ્રકારની લોકલ કોર્ટ કહી શકાય. અત્યારે આપણે સૌ નાની-મોટી સમસ્યા માટે વિજાપુર કે મહેસાણાની કોર્ટનો આશરો લઈએ છીએ. માઢની અંદર રહેતા પરિવારો માટે એક ઝ્રો હતો. હમણાં સુધી તેનું અસ્તિત્વ હતું. માઢવાસીઓ કચરો નાંખવા તેનો ઉપયોગ કરતા હતા. તેથી તેને પૂરીને સામાજિક પ્રસંગ માટે મોટું ખુલ્લું મેદાન બનાવવામાં આવ્યું છે. એવી માહિતી માઢવાસી કે. કે. પટેલ આપી છે. સંઘજીભાઈનો પરિવાર બહોળો થતાં, તેઓ માઢ બહાર નીકળવા માંડયા.

નવું પરું

પરા વિસ્તાર

સંઘજ પરિવારના વંશજો એ હાલના ટાવરચોકથી દૂધિયા કુવા વચ્ચે નવી વસાહત શરૂ

દૂધિયા કુવા વિસ્તાર

કરી. ટાવર બાજુથી વિહુલભાઈ અમથાદસ મુખીનો માઢ આવેલો છે. તે મોટી હવેલી જેવું દેખાય છે. અંદરની બાજુ અમથાદસ પરિવારના મકાનો છે. બહારની બાજુ ફુકાનો છે. માઢની સામેની બાજુએ અમદાવાદ શહેર જેવી પહેલી પોળ પછી એવી સાત પોળો આવેલી છે. એક પોળ આગળ લીંબડી હતી. તે લીંબડી પોળ તરીકે ઓળખાતી હતી. હાલમાં લીંબડી અસ્તિત્વ ધરાવતી નથી. એ લીંબડી નીચે ડો. માણેક પટેલ ઢોલડી નામીને તેમાં ઊંઘતા હતા. લીંબડીની બાજુમાં ફૂતરાનો ચાટ હતો. પરામાં આવેલા આ કુવાનું પાણી દૂધ જેવું હોવાથી કુવાનું નામ 'દૂધિયો કુવો' પડ્યું છે. કુવા પાસે રામાપીર ભગવાનનું મંદિર આવેલું છે.

રણાંદોડભાઈ જેથાભાઈ સંઘજાદસ પટેલ પરિવાર - ધનીબાવાડી

રણાંદોડભાઈ જેથાભાઈ પટેલ પરિવારના પ્રહલાદભાઈ ભાવાભાઈ, સોમાભાઈ બાભાઈદસ, જવણાભાઈ જેસંગદસ, ભીજાભાઈ મોહનદસ, છનાભાઈ જીબદસ વગેરે આગેવાનોએ એકઢા થઈ એમની વાડી નિર્માણ કરવાની યોજના કરી. ટાવર પાસે કુટુંબની જમીનમાં તેનું ખાનિંગ કરી ૧૯૭૮ના વર્ષમાં વાડીનું ખાત મુહૂર્ત પ્રહલાદભાઈ ભાવાભાઈ પટેલના હસ્તે કરવામાં

આવ્યું. તેના મુખ્ય ધાતા ગોવિંદભાઈ લખણુદ્ઘસ પટેલ (હાલ યુ.એસ.એ.) પરિવારે તેમની માતાના સ્મરણાર્થે ધનીબા વાડી નામ આપવામાં આવ્યું. ધનીબાનું સરસ ડેડ સ્ટેચ્યુ (પ્રતિમા) પ્રાંગણમાં મૂકવામાં આવી છે. તેના પ્રથમ માળે આવેલા જોઈતીબા સંસ્કાર હોલના ધાતા અમીયંદદસ ત્રિકમદસ પરિવાર છે. રણછોડભાઈ જેઠાભાઈ પરિવારની વાડીનું ધનીબા વાડી નામકરણ ૧૮૭૮-૮૦ના વર્ષમાં કરવામાં આવ્યું છે. તેના સ્થાપક પ્રમુખ સ્વર્ગસ્થ સોમાભાઈ બાલ્યંદસ પટેલ, સ્વર્ગસ્થ ચોકસી ચંદુભાઈ મગનલાલ પટેલ, સ્વર્ગસ્થ ચીમનભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ, ગોવિંદભાઈ લખણુદ્ઘસ પટેલ (યુ.એસ.એ.), સ્વર્ગસ્થ ભોગીલાલ છનાભાઈ પટેલ અને અશોકભાઈ કચરાભાઈ પટેલ હતા.

આ પરિવારનાં ૧૭૧ ધરો (પરિવારો) છે. જેમાંથી ૨૦ પરિવારો ગામમાં રહે છે. ૮૧ પરિવારો અમદાવાદ તથા અન્ય શહેરોમાં વસવાટ કરે છે. જ્યારે ૫૦ પરિવારો દેશ અને પરદેશમાં વસે છે. ગામના વિકાસ અને શિક્ષણમાં યોગદાન આપનાર સ્વ. અમીયંદભાઈ ત્રિકમદસ પટેલે કેળવણી મંડળમાં ચાર વર્ષ ઉપપ્રમુખ તરીકે સેવા આપી હતી. ગામના પ્રથમ ફાર્માસીસ્ટ સ્વ. ચીમનભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ મેડિકલ રિપેઝેન્ટિવ તરીકે કારકીર્દ શરૂ કરી, અમદાવાદમાં ફાર્માસ્યુટિકલ કેપની શરૂ કરી હતી. તેઓએ ગોજારિયા દાઇસ્ક્રીલ રોય્ય

મહોત્સવના કન્વીનર તરીકે ફરજ બજાવી હતી. ડૉ. બીજુભાઈ ડિમતલાલ જિરધરદસ પટેલ, અમૃતભાઈ દલસુખભાઈ પટેલ તથા ગોજારિયા હાઈસ્ક્રુલની બાંધકામ પ્રવૃત્તિ સાથે સંકળાયેલ

અન્જિનિયર ગોવિંદભાઈ માણેકલાલ હિરાલાલ પટેલ, વિગેરે રણછોડભાઈ જેથાભાઈ પટેલ પરિવારમાંથી આવે છે.

ગોજારિયાની ગૌરવગાથા પુસ્તિકા માટે પાયાના ડેટા માહિતી મેળવનાર ગ્રો. પ્રકાશભાઈ અંબાલાલ પટેલ આ પરિવારમાંથી આવે છે. હાલમાં ભીખાભાઈ સોમાભાઈ પટેલ પ્રમુખ અને બાબુભાઈ કાનજીભાઈ પટેલ મંત્રી તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે.

ગોવાભાઈ (ગોવિંદભાઈ) જેથાભાઈ પટેલ પરિવાર - સૂરજવાડી

પરામાં અગાઉ સૂરજવાડી હતી. જે નું નિર્માણ ગોવાભાઈ (ગોવિંદભાઈ) જે ઢાભાઈ સંઘજી પટેલ પરિવારના વંશજીઓ કર્યું હતું. આ વાડીના મુખ્ય ધાતા કાનજીભાઈ દુંગરદસ પટેલ તેમની માતા સૂરજભાના સ્મરણમાં બંધાવી હતી. આ પરિવારના આગેવાન વ્યક્તિઓ માં સ્વ. કાનજીભાઈ દુંગરદસ પટેલ, બળદેવભાઈ કચરાભાઈ પટેલ (મનુભાઈ, કંચનભાઈ અને સુરેશભાઈ - જીવેરી ભાઈઓના પિતાશ્રી) તથા હશ્વરભાઈ પસાભાઈ પટેલ વગેરે છે. M.sc. (Chemistry) કરેલ સ્વ. વિક્રમભાઈ ગણોશભાઈ પટેલ ગોજારિયામાં પ્રિન્ટિંગ વ્યવસાય કર્યો હતો. એમણે સતત છ વર્ષ ગો. કે. મ. માં સહમંત્રી તરીકે સેવા આપી હતી. તેમના પુત્ર સંદિપભાઈ પટેલ ગો. કે. મંડળની પ્રવૃત્તિમાં રસ દાખવે છે.

કુલ ૫૫ કુટુંબના પરિવારના ફક્ત ૧૦ કુટુંબ હાલ ગોજારિયામાં રહે છે. આ પરિવારના ડૉ. ધવલ કાંતિભાઈ મગનભાઈ પટેલ MD, DGO ગોલ મેડલ સાથે પાસ થયા છે. ડૉ. ધવલ પટેલ આજા ભારતમાં પ્રથમ કમાંકે રહ્યા છે અને તેમને ભારતના ઉપરાધ્રપતિ શ્રી વૈકેયા નાયડુના હસ્તે મેડલ પ્રાપ્ત થયો છે.

ગોકળદાસ ઓધવદાસ પટેલ પરિવાર - શિવવાડી

પરામાં રામવાડીની પાછળ આવેલી શિવવાડી ગોકળદાસ માધવદાસ પટેલ પરિવાર પાંખડીની છે. મફતલાલ શિવલાલ પટેલ તથા સોમભાઈ શિવલાલ પટેલે તેમના પિતાજી શિવલાલ તળશીદાસ પટેલના સ્મરણમાં દાન આપ્યું હતું અને વાડીનું નામ શીવવાડી રાખવામાં આવ્યું છે. ગોજારિયા કેળવણી મંડળ અને ગોજારિયા

હાઇસ્ક્વલના રજત જ્યંતી મહોત્સવમાં સહમંત્રી તરીકે સેવા આપનાર મફતલાલ શીવલાલ પટેલ ગોજારિયામાં કૂડ ઓઈલના વેપારી હતા. આ પરિવારમાં વીસ પરિવાર ગોજારિયામાં રહે છે. ત્રીસ પરિવારો અમદાવાદમાં રહે

છ. બાકીના પરિવારો દેશ વિદેશમાં સ્થાયી થયા છે.

હાલમાં રમેશભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ આ વાડીનો જવાબદારી પૂર્વક વહીવટ સંભાળી રહ્યા છે. વાડીમાં જોઈતીબેન હોલ છે. જેના અંબાલાલ માધવદાસ મુખ્ય દાતા છે.

નથ્યુદાસ ખુશાલદાસ પટેલ આ પરિવારના આગેવાન હતા. ગોજારિયા હાઇસ્ક્વલની પ્રવૃત્તિઓ સાથે સંકળાયેલ શંકરભાઈ જેસંગભાઈ પટેલે

૧૩ વર્ષ સુધી ઉપરમુખ તરીકે સેવાઓ આપી હતી. યવસાયે માર્કેટ યાર્ડના વેપારી હતા. પણ તેઓ ગામના આગેવાન અને સામાજિક વ્યવહારમાં પરોપકારી સજજન હતા. સાર્વજનિક હોસ્પિટલના તેઓ ટ્રસ્ટી હતા.

સ્વરાજ આશ્રમ, બારડોલી અને માઢી આશ્રમમાં સેવા આપનારા સ્વ. મનુભાઈ મથુરદાસ પટેલે ખાદી ગ્રામોધ્યોગ પ્રવૃત્તિઓ કરવા ગોજારિયામાં 'સત્સંગ સહયોગ સંસ્થા'ની સ્થાપના કરી હતી. ગોજારિયા હાઇસ્ક્વલમાં ઉ વર્ષ સુધી મંત્રી તરીકે સેવા આપનાર ગોવિંદભાઈ હશ્વરભાઈ પટેલે નાગરિક બેન્કમાં ૨૫ વર્ષ ડિરેક્ટર અને બે વર્ષ MD તરીકે સેવા આપી હતી. તેઓએ બિનહરીફ ચુંટાઈને ગોજારિયાના ૬ વર્ષ સરપંચ તરીકે સેવા આપી હતી. મફતલાલ શિવલાલ પટેલ, ડૉ. માણેકલાલ મથુરદાસ પટેલ, માણેકલાલ વિહૃલદાસ પટેલ વગેરે ગોકળદાસ ઓધવદાસજી પટેલ પરિવારના વંશજો છે. અશોકભાઈ કાનિલાલ મથુરદાસ પટેલ છેલ્લાં કેટલાંક વર્ષોથી પરિવારની ડિરેક્ટરી પ્રકાશિત કરે છે. મહેન્દ્રભાઈ ગાંડાભાઈ સોમનાથ પટેલ અને વિષ્ણુભાઈ ગાંડાભાઈ પટેલ દર વર્ષે અમદાવાદમાં પરિવારના સ્નેહમિલન કાર્યક્રમનું સંચાલન કરે છે.

શ્રી સોળીદાસ જખલદાસ પટેલ પરિવાર - રામવાડી

ગોજારિયા હાઈસ્કુલ રોડ પર આવેલી ગામની પ્રથમ કક્ષાની રામવાડી છે. તેના ઇતિહાસના પાછળાં પાનાં કરવતાં ૧૯૮૫ના ગાળામાં જાદુરમાં શંકરભાઈ જીજીદાસ પટેલે આ પરિવારના વડીલોને ટપાલ લખીને સુચિત વાડીના નિર્માણ અંગે પત્રો લખ્યા હતા. તારીખ ૨૮-૦૬-૧૯૮૫ના અષાઢી બીજી રથયાત્રાના દિવસે પરિવારની મિટીઓ થઇ. જે માં સ્વર્ગસ્થ ચીમનભાઈ બાબાઈદાસ પટેલ, સ્વ. નથ્યુભાઈ હાલદાસ પટેલ, સ્વ. સોમાભાઈ નથ્યુદાસ પટેલ, સ્વ. અંબાલાલ નથ્યુદાસ પટેલ, સ્વ. રમણભાઈ જોઈતારામ પટેલ, સ્વ. જોઈતારામ સોમનાથ પટેલ, મંગળભાઈ કાનજીદાસ પટેલ વગેરે હાજર રહ્યા હતા. આ મિટિંગમાં શંકરભાઈ જીજીદાસ પટેલે પોતે રૂપિયા એકનીસ હજારનું દાન આપવાનું જહેર કર્યું. ત્યારે રામભાઈ જોઈતારામ પટેલે રૂપિયા એકાવન હજારનું દાન આપવા તૈયાર થયા. એટલે શંકરભાઈ પટેલ અને તેમના પુત્રોએ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં જહેર કર્યું છે કે વાડીનું નામ રૂ. ૫૧,૦૦૦ આપનાર દાતા રામભાઈ જોઈતારામ પટેલ, જે નામ સૂચવે તે નામ રાખવામાં આવશે. વાડીને બીજા દાનની જરૂર પડશે તો મારો પરિવાર તે માટે સહયોગ આપશે. રામભાઈ જોઈતારામ પટેલ પરિવાર બિલીંગ માર્ટિરિયલ્સનું કામ કરતા હોવાથી એમણે ૫૧ હજાર રૂપિયાના Materials પૂરા પાડ્યા હતા. તેમની ઈઝ્યા મુજબ વાડીનું નામ "રામવાડી" રાખવામાં આવ્યું છે.

સ્વર્ગસ્થ જોઈતારામ અવલદાસ પટેલ માસ્લર, સ્વ. મણિલાલ ગણેશદાસ મુનદાસ પટેલ, સ્વ. ડાલ્યાભાઈ શંભુદાસ પટેલ, ચોક્સી ચંદુભાઈ અંબાલાલ મગનલાલ પટેલ તથા ગોજારિયા કેળવણી મંડળના પૂર્વ પ્રમુખ સ્વ. જોઈતારામ સોમનાથ પટેલ ગોળવાળા, સ્વ. ચંદુભાઈ રામદાસ પટેલ, સ્વ. શંકરભાઈ છથુરદાસ પટેલ તથા સ્વ.

પ્રો. મનુભાઈ અંબાલાલ પટેલ વગેરે સોળીદાસ સખલદાસ પરિવારના વંશજ છે.

ગોજારિયા હાઈસ્કુલમાં ત્રણ વર્ષ સહમંત્રી તરીકે સેવા આપનાર જીવણભાઈ નથ્યુદાસ પટેલ (જન્મ : ૧૯૪૨) ગામના વિકાસશીલ પ્રમુખ અને દ્વિતી સહકારી મંડળીમાં ઘણા લાંબા વર્ષ ઉપપ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી હતી. તેમનો પરિવાર ગામના અધ્યતન સ્મશાનગૃહ-શાસ્ત્રિવનના ટાઈટલ દાતા રહ્યા છે. આશરે ૨૧૦ કુટુંબોના પરિવારમાંથી હાલ ૩૦ કુટુંબો ગોજારિયામાં વસવાટ કરે છે. બાકીના પરિવારો અમદાવાદ-ગુજરાતના અન્ય શહેરોમાં તથા દેશ-પરદેશમાં ધંધાર્થે સ્થાપી થયા છે.

વસ્તાભાઈ નંદલાલ ગોરધનદાસ પટેલ પરિવાર

કુલ ૫૧ કુટુંબોના પરિવારમાંથી હાલ ૧૧ કુટુંબો ગોજારિયામાં વસવાટ કરે છે. અન્ય કુટુંબ અમદાવાદ અને અન્ય શહેર તથા વિદેશમાં સ્થાપી થયા છે. આ પરિવારના પૂર્વજીમાં સ્વ. મણતલાલ મોહનલાલ પટેલ ગામમાં મુખીપણું કરેલું. મુંબઈમાં સ્થાપી થયેલા સ્વ. બળદેવભાઈ ભાઈચંદ્રદાસ પટેલ, માઠમાં રહેતા કેળવણી મંડળના પૂર્વ મંત્રી સ્વ. કચરાભાઈ કાલિદાસ પટેલ, કેળવણી મંડળના પ્રમુખ કે. કે. પટેલ, કેળવણી મંડળની કારોબારી સમિતિના ચેરમેન જ્યંતિભાઈ નારાયણદાસ પટેલ, અશોકભાઈ ગોરધનદાસ પટેલ વગેરે આ પરિવારના વંશજો છે. સ્વ. કચરાભાઈ કાલિદાસ પટેલ આ પરિવારની બચત રકમમાંથી એક સારી રકમ એકઠી કરી હતી. એમાંથી આ પરિવારનું દર વર્ષ સ્નેહ મિલન યોજાય છે. જે માં કુટુંબના વિદ્યાર્થીઓ, વયસ્કો અને બહેન દીકરીઓને ભેટ આપી સન્માનિત કરવામાં આવે છે. આ પરિવારનો વહીવટ જ્યંતિભાઈ અંન. પટેલ સંભાળે છે.

ગોપાળદાસ ઓધવજી પટેલ પરિવાર

આ પરિવાર કસીદાસ પરિવાર તરીકે પણ ઓળખાય છે. આશરે કુલ ૨૭ કુટુંબોમાંથી ૧૦ કુટુંબો હાલ ગોજારિયામાં વસવાત કરે છે. ઈશ્વરભાઈ અમીચંદ્રદાસ પટેલ મુખી અને બાદમાં સરપંચ તરીકે રચા હતા. તેઓ ખૂબ સરળ સ્વભાવના હતા. તેમના પુત્રો અમારા સહાધ્યાથી હતા. નટવરભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ, કાનજીભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ, ચંદુભાઈ બબલદાસ પટેલ, અરવિદ્ભાઈ ગીરધરદાસ પટેલ, મનુભાઈ રણાંડુદાસ પટેલ વગેરે આ પરિવારના વંશજો છે. મોટાભાગના પરિવારો અમદાવાદમાં સ્થાયી થયા છે. અમદાવાદના પરિવારો મોટું બચત મંડળ ધરાવે છે. પરિવારો દ્વારા દર વર્ષ સ્નેહ મિલન યોજાય છે.

નેહરદાસ ઓધવજી પરિવાર

નેહરદાસ ઓધવજી પટેલ પરિવારનું કુટુંબ નાનું હોવાથી, તેમના પરિવારજનો પાસે સરખામણીમાં વધારે જમીન જોવા મળે છે. હાલમાં તેમના ઈશ્વરલાલ શીવલાલ શંભુદાસ નેહરદાસ પટેલના પરિવારો જોવા મળે છે. આ પેકીના સ્વ. ધૂળાભાઈ ઉંડ હીરાભાઈ ડાલ્યાભાઈ (એચ.ડી.) પૂર્વ ઉપસરપંચ હતા. ભીખાભાઈ ડાલ્યાભાઈ પટેલ, છોટાભાઈ ગંગારામ પટેલ વગેરે નેહરદાસ પરિવારના વંશજો છે.

વિઠુલભાઈ રાધવદાસ પટેલ પરિવાર

આ પરિવારમાં કુલ ૭૦ કુટુંબોનો સમાવેશ થાય છે. હાલ ગોજારિયામાં ૩૦ કુટુંબો રહે છે. ૨૦ કુટુંબો વિદેશમાં રહે છે. ગોજારિયા કેળવણી મંડળના સ્થાપક શ્રી સોમાભાઈ અંબાલાલ ભેચરદાસ પટેલ અને શ્રી લાલભાઈ અંબાલાલ હીરદાસ પટેલ આ કુટુંબમાંથી આવે છે. આ પરિવારના સ્વ. રમણલાલ લાલભાઈ પટેલ મહેસાણા જિલ્લા પંચાયતના સર્બ્ય હતા.

ગોજારિયા કેળવણી મંડળના ટ્રસ્ટી અને ભૂ. પુ. ઉપમુખ સ્વ. કે. ડી. પટેલ, બબાભાઈ ત્રિભોવનદાસ પટેલ, રમેશભાઈ ધૂળાભાઈ પટેલ, ભૂ. પુ. સરપંચ સ્વ. શારદાભેન જીવણભાઈ પટેલ વગેરે આ પરિવારના વંશજો છે.

પોચાના વાસમાં રહેતા બાબુભાઈ મંગળદાસ પટેલ 'નહેર' તરીકે ઓળખાતા હતા. તેમના ભૂતપૂર્વ મુખ્ય મંત્રી શંકરસિંહ વાંદેલા સાથે સારા સંબંધો હતા. તેઓ બાબુનહેરના બેસણામાં ખાસ ગોજારિયા આવ્યા હતા. સ્કૂલના દિલ્હી પ્રવાસમાં બાબુભાઈએ જવાહરલાલ નહેરને હાર પહેરાવ્યો હતો. એ પછી તેઓ 'નહેર' તરીકે ઓળખાતા હતા.

વસંતદાસ અમરદાસ પટેલ પરિવાર

ગોજારિયા હાઈસ્કૂલના ૮૪ વર્ષના ભૂતપૂર્વ શિક્ષક અચ્યનભાઈ સોમનાથ પટેલના જણાવ્યા પ્રમાણે તેમનો પરિવાર સંઘભાના છઢા નંબરના ભાઈ વસંતદાસ અમરદાસ પટેલ છે. તેઓ સૌથી નાના હોવાથી નાનાભાગના પરિવાર તરીકે ઓળખ મળી છે. સાંકાભાઈ જવેરદાસ પટેલ પરિવારમાંથી આવતા અચ્યનભાઈ પટેલ સાહેબના નજીકના પરિવારજનો 'મલાયા' તરીકે ઓળખાય છે. મોટામાઠમાં આ પરિવારોમાંથી અમૃતભાઈ કચરાભાઈ (એ. કે. પટેલ) ટોપીવાળા, શિવરામભાઈ પટેલ અને અંબાલાલ અમીચંદ્રભાઈ પટેલ છે. એ સમયે ભુદરભા ધોડી રાખતા હતા.

કબીરપંચ પાળતા હોવાથી કબીર તરીકે ઓળખાતા. અંબાલાલ અમ્ભિયંદ્ભાઈ પટેલ વેપારીના પુત્રો કેશવલાલ, પ્રહલાદભાઈ, મણીભાઈ, ગોરધનભાઈ અને પ્રો. ડાલ્યાભાઈ જાણીતી વ્યક્તિઓ હતી.

નાનજ્ઞભાઈ વસંતદાસ પટેલ પરિવારના સ્વ. જોઈતારામ ઈશ્વરદાસ પટેલ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં સહમંત્રી, મંત્રી અને ઉપપ્રમુખ તરીકે નિષ્ઠાથી સેવા કરી હતી. વળી તેઓએ ગોઝારિયા ગામ પંચાયતના સરપંચ તરીકે ૧૯૫૭-૫૯ દરમિયાન સેવાઓ આપી હતી.

દેવરાજ વસંતદાસ પટેલ પરિવાર માંથી આવતા નરોત્તમભાઈ ત્રિકમદાસ પટેલની એ સમયે રેશનિંગની દુકાન હતી. વસાઈના ગંગારામ રાવલ અને ખોડાભાઈ જોઈતારામ પ્રજ્ઞપતિ અભેના ત્યાં નોકરી કરતા હતા. તેમના દાદા ત્રિકમદાસે રાવળીયા વાસની સામે ૧૯૫૨માં ૧૦ ઘરોનું પડુ વસાયું હતું. જે 'ત્રિકમ પડુ' તરીકે ઓળખાતું હતું. પહેલી પોળના નાકે સરસ હવેલીવાળું મકાન દેખાય છે, તે શક્રાભાઈ જોઈતારામ ગંગારામ પટેલનું છે.

જોઈતાભાઈની અમદાવાદમાં વાખજીપુરામાં દુકાન હતી. એ સમયે પાટીદાર સમાજમાં અભેની હવેલી પ્રથમ કલાની હતી.

દેવકરણ વસંતદાસ પટેલ પરિવારમાંથી કાન્નિભાઈ ચુનીલાલ (કા.ચુ.) પટેલ છે. ત્યે વર્ષ શિક્ષક તરીકે નોકરી કરી, રતિભાઈ ત્રિભુવનદાસ પટેલે ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં ૨૦૦૨થી આઠ વર્ષ

મંત્રી તરીકે સેવા આપી હતી. બાબુભાઈ ચુનીલાલ રણધોડદાસ કુશળ વેપારી હતા અને ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં મંત્રી હતા. બબાભાઈ હરજીવનદાસ પટેલ પરિવારમાં કેટલાક ગુજરાત સરકારમાં કલાસ વન ઓફિસર હતા. આ પરિવારમાંથી સુરતમાં સ્થાયી થયેલા ભાઈઓ પેકી પુરુષોની ત્રિકમદાસ પટેલ પહેલા હતા.

નરહા પરિવાર

ગોઝારિયામાંથી અમેરિકા જનાર પ્રથમ વિદ્યાર્થી બેચરભાઈ સોમનાથ પઢી પરામાં રહેતા, દૂધિયા કુવાની પોળના નટુભાઈ નથ્યુદાસ (અન. અન. પટેલ) હતા. તેમના ભાઈ રમણભાઈ અમેરિકામાં સેટ થયા છે. નથ્યુભાઈના ભાઈ જોઈતારામ પટેલની દરિયાપુરમાં પરબડી પાસે કાપડની દુકાન હતી. તે મેં જોઈ હતી.

પરામાં રામાપીર મંદિરનો વહીવટ કરતા મંગળદાસ સોમનાથ પટેલના ઘરની બાજુમાં ગોપાળદાસ કશીદાસ પટેલ હાથસાળનો ધંધો કરતા. તેમના પુત્રો પેકીના કાઉન્ટ્રીનો ધંધો કરતા અશોકભાઈ ગોપાલભાઈ પટેલ ગોઝારિયા પ્રગતિ મંડળમાં સક્રિય રહે છે. તેઓ રાજકારણ ક્ષેત્રે કેટલાક રાજપુરુષો સાથે સારા સંબંધો ધરાવે છે.

કલ્યાણ પરિવાર

ગોઝારિયામાં ૧૯૯૫માં પ્રથમ વ્યાયામ શિક્ષક શંકરભાઈ મહિલાલ પટેલ આ પરિવારમાંથી આવે છે. તેમના પુત્ર વિજયભાઈ ગોઝારિયામાં ન્યૂડ પેપર અને ગેસ એજન્સી ચલાવે છે.

આ પરિવારના પૂર્વજ જીવરામભાઈ

કલ્યાણભાઈ પટેલ બલોલ પસેના કંઈપરા ગામમાં જેતી કરવા ગયા હતા. ત્યાં એમની ભેંસ ચોરાતાં તેઓ ગોજારિયા પાછા આવ્યા હતા. એ પછી ગોરધનભાઈ જીવરામ પટેલ મિલમાં નોકરીએ જોડાઈ સરસપુર વિસ્તારમાં રહેતા હતા. તેમના વંશજ મનસુખભાઈ ગોરધનભાઈ પાવર લુભ્સનો કારોબાર ચ્યાને છે. સી. પી. નગરમાં રહેતા પોપટભાઈ મોહનદાસ પટેલ પ્રગતિ મંડળના સંકિય કાર્યકર હતા.

મોટા ૧૨ ગામ સમાજના કુલ ૧૦થી વધારે પરિવારો આ ગામમાં વસવાટ કરે છે. બહોળા પ્રમાણમાં જમીન ધરાવતા આ લોકોનો લગભગ ત્રીસેક વર્ષ પહેલાં મુખ્ય વ્યવસાય જેતી અને પશુપાલન હતો. પરંતુ આજે પોતાની જમીન હોવા છતાં ભાગ્યે જ જેતી અને પશુપાલન કરતા પરિવારો જોવા મળે છે.

૧૦૦% શિક્ષણ હોવાથી આ પરીવારોમાંથી ડૉક્ટર, એન્જિનિયર, સી.એ., ફાર્માસીસ્ટ જેવા બધા જ આયામોમાં ફેલાયેલા લોકો જોવા મળે છે. નાના મોટા ધંધા, ફેક્ટરીના માલિકો તથા સરકારી અને પ્રાઇવેટ સેક્ટરમાં અલગ અલગ હોદા પર ફરજ બજાવતા ઘણા લોકો મળી આવે છે. અર્થોપાર્શ્વન અર્થે ઘણા પરીવારો વિદેશમાં વસ્યા છે.

ગામના વિકાસમાં આ પરિવારોનો ફાળો નોંધપાત્ર રહ્યો છે. આ પરિવારોના પૂર્વજીની આગેવાની અને ન્યાય પ્રશાલી આજુભાજુના ગામો સુધી વખાણાતી હતી.

૪૨ ગામ પાટીદાર સમાજ

ગોજારિયામાં વસતા ૪૨ ગામ સમાજના પરિવારોના સ્નેહ મિલન અને પ્રગતિના હેતુસર આ સમાજની પ્રગતિ મંડળની સ્થાપના ૨૦૦૦ વર્ષમાં કરવામાં આવી. તેના સ્થાપક પ્રમુખશ્રી ભગુભાઈ વિહૃબદાસ પટેલે ૧૮ વર્ષ પ્રમુખ તરીકે

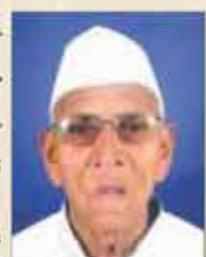
સેવાઓ આપી હતી, અને મંત્રી તરીકે ભોગીભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ છેલ્લાં ૧૫ વર્ષથી સેવા આપી રહ્યા છે. શૈલેષભાઈ મહિલાલ પટેલ સહમંત્રી તરીકે સ્થાપનાકાળથી કાર્યરત છે.

ગોજારિયા ગામમાં વસતા ૪૨ ગામ સમાજની કુલ સાત શાખો છે. જેમ કે (૧) મેઉવા (૨) જેરતિયા (જેરતિયા) (૩) નૂંગોરવાળા (૪) વડસ્થિયા (૫) વેડચિયા (૬) આગજા (૭) તેજપરિયા

મેઉવા

વર્ષો પહેલાં હરિદાસ ગામી પરિવાર ઊંઝાથી કંથરાવી આવ્યા. કંથરાવીમાં ભીલને મારીને હરીભા તેમના કુંઠુંબ સાથે મહેસાણા આવીને વસ્યા. સંવત ૧૯૦૮માં મહેસાણામાં સિપાહીને મારીને મેઉવા પાદરમાં વગડામાં વરખડી નીચે રાતવાસો કરીને સવારે ગોજારિયા આવ્યા. તેથી આ શાખના લોકો “મેઉવા” કહેવાયા. આ શાખના કુલ ૧૧૫ કુંઠુંબમાંથી ૮૦ કુંઠુંબો હાલ ગોજારિયામાં વસવાટ કરે છે. આ શાખાના ઘણા બધા લોકો શિક્ષણના વ્યવસાય સાથે જોડાયેલા છે. પ્રહલાદભાઈ રામદાસ પટેલ માસ્તર (શિક્ષક) આ સમાજના વડા હતા. એમણે વર્ષો સુધી સમાજના મંત્રી તરીકે સેવાઓ આપી હતી.

ગોજારિયામાં રહેતા નિવૃત્ત શિક્ષક ગોરધનભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ ગામની સંસ્કારતીર્થ પ્રાથમિક શાળામાં ૧૯૮૮થી ૧૯૯૮ સુધી સેવા આપી હતી. ત્યારબાદ ૪ મનાબાહેન કાન્ચભાઈ પટેલ પ્રાથમિક શાળામાં ૧૯૯૮થી ૨૦૦૮ સુધી મંડળ વતી સંચાલન કર્યું હતું. તેઓ મૂક્સેવક હતા.

નાથાલાલ અંબાલાલ ચતુરદાસ પટેલ અને ઈટાદરા લાઈસ્ક્લુના શિક્ષક અને સેવાભાવી કાર્યકર

૨૧૪ન્દ્રભાઈ પટેલ(કાનૂન) વગેરે આ પરિવારમાંથી આવે છે.

જેરતિયા (ગેરતિયા)

સંવત ૧૪૩૩માં રાણજીભાઈ પરિવાર સાથે કોલવડાથી નીકળી ગેરીતામાં ચાત રોકાઈને ગોઝારિયા આવ્યા હોવાથી ગેરતિયા કહેવાયા. ગેરતિયા શબ્દનો અપભ્રણ થઈને જેરતિયા થયો. રાણજીભાઈના ત્રણ દીકરામાંથી ઉકાભાઈ અને જીવરાજભાઈ ગોઝારિયામાં વસ્યા અને ત્રીજા ભાઈ મેધજીભાઈ શેઢાવીમાં જઈને વસ્યા. ૧૮ કુટુંબનો પરિવાર ધરાવતા જેરતિયા પરિવારમાંથી ૮ દીકરા હાલમાં વિદેશમાં રહે છે. હાલમાં ૮ કુટુંબો ગોઝારિયામાં વસે છે. આ શાખની ગોત્રજની દેવી સુંધામાતા છે. અને ગોત્રજ વસિષ્ઠ છે. ગોઝારિયામાં રેલ્વો (બળદ) ઉછેરનું કામ કરતો પરિવાર હતો, જે રેલ્વો પરિવાર તરીકે ઓળખાયો. તેમાંથી અંબાલાલ બબાભાઈ પટેલ, શંકરભાઈ કચરાભાઈ પટેલ વગેરે ગેરતિયા કુટુંબમાં ભણ્યા છે. એ જ રીતે માઢમાં રહેતા ગોવિંદભાઈ પૂજાભાઈ પટેલ અને કેળવણી મંડળના ઘાતા દિનોશભાઈ કેશવલાલ પટેલ (કશરી) પણ ગેરતિયા પરિવારમાં જોડાયા છે.

ભોગીભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ આ

પરિવારમાંથી આવે છે. તેઓ કેળવણી મંડળમાં છેલ્લા ૧૯ વર્ષથી કારોબારીના સભ્ય બની શ્રીમતી અમથીબેન શંકરલાલ જીજદાસ પટેલ બાલમંદિરના કન્વીનર તરીકે ઘણા વર્ષ જવાબદારી સંભાળી છે. તેઓ ગામની સંસ્થાઓમાં સંકિય રહે છે. આ પુસ્તકમાં તેઓ મદદગાર રહ્યા છે.

નુંગોરવાળા

નુંગોર પરિવારના આધ્યપુરુષ ગલાભા ૩૦૦ વર્ષ પૂર્વે મહેસાણાથી ૧૫ કિ.મી. દૂર આવેલા નુંગર ગામથી ખેતી વ્યવસાય કરવા ગોઝારિયા આવ્યા હતા. તેઓ શરૂઆતમાં મહાકાલી માતાના મંદિરની સામે આવેલા નરહા પરિવારના મકાનોમાં આવીને વસ્યા હતા. હાલમાં તે નરહાના માઢ તરીકે ઓળખાય છે. ગલાભાને ૬ પુત્રો હતા. ભાવસંગદાસ, રણાછોડદાસ, ત્રિકમભાઈ, કાનાભાઈ, નારણભાઈ અને માધાભાઈ. ગલાભાના આવ્યાના પચાસ વર્ષ પછી નુંગર ગામથી રામાભાઈ અને શીવાભાઈના પરિવારે ગોઝારિયામાં વસવાટ શરૂ કર્યો હતો. નુંગોર પરિવારો એમના ગામમાં આવેલા સધીમાને માને છે. નુંગોર પરિવારનાં અગાઉ ૩૦ કુટુંબો હતા. જેમની જનસંખ્યા ૩૫૦ જેટલી છે. હાલમાં ફક્ત ૨૩ ઘર ગોઝારિયામાં વસે છે. મોટાભાગના લોકો અમેરિકામાં સેટ થયા છે.

નુંગરની માઢ

આપણાં અંગે જી હાઈસ્ક્વુલના મહાદાતા સ્વ. જ્યંતિભાઈ ડાલ્યાભાઈ પટેલ, નારણભાઈ હરજીવનદાસ પટેલ વગેરે નુંગોરવાળા પરિવારના વંશજ છે. સ્વ. જ્યંતિભાઈ ડાલ્યાભાઈનો પુત્ર ગૌરવભાઈ પટેલ અમેરિકા સ્થાયી થયા છે. જેમણે

નવીન અંગેજ શાળા માટે એક કરોડ એકવિસ લાખ રૂપિયાનું માતબર દાન શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળને આપેલ છે.

અન્ય પુત્ર જિઝેશભાઈ ધંધાર્થે

અમદાવાદ સ્થાયી થયા છે.

અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવના સહ કન્વીનર તરીકે સુંદર કામગીરી બજાવી હતી. તેમના રહેઠાણો 'નુંગરાનો માઢ' તરીકે ઓળખાય છે.

નુંગર પરિવારના ભગુભાઈ વિફુલદાસ પટેલ

(૧૯૪૨-૨૦૨૧) B.Sc,

B.Ed. ઈટાઈ હાઈસ્ક્વલમાં ૧૯ વર્ષ શિક્ષક અને ૧૯ વર્ષ હેડમાસ્ટર રહી નિવૃત્ત થયા. કેળવણી મંડળમાં ૮ વર્ષ સહમંત્રી અને નાગરિક બેન્કમાં એમ.ડી. તરીકે

સેવાઓ આપી હતી. ઉત્તર ગુજરાત શાળા સંઘના ચાર વર્ષ સુધી પ્રમુખ હતા. ગોજારિયામાં ૪૨ સમાજની સ્થાપના કરી ૧૮ વર્ષ સુધી પ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી હતી.

વડસ્મિયા

આ પરિવારના લોકો શેરથાથી નીકળી વડસ્મામાં રાતવાસો કરી ગોજારિયા આવેલા હોવાથી આ શાખના લોકો વડસ્મિયા કહેવાય છે.

વડસ્મિયાનો માઢ

ગોજારિયા આવીને ગોવિંદ જેથાના પરિવારમાં રોકાયા. આ શાખના લોકો સુરાસણિયા હનુમાનમાં શ્રદ્ધા ધરાવે છે અને તેની ઊજવણી કરે છે. આ શાખના ૨૧ કુટુંબોમાંથી ફક્ત બે જ ધર ગોજારિયામાં વસવાટ કરે છે. તેમના રહેઠાણો વડસ્મિયાના માઢમાં આવેલા છે. મોટાભાગના લોકો યુ.એસ.એ. સ્થાયી થયેલા છે. ખેતી- ફેક્ટરી અને લઘુઉદ્યોગ સાથે અન્ય લોકો જોડાયેલા છે. ગોજારિયા કેળવણી મંડળના વર્તમાન મંત્રી શૈલેષભાઈ મણિલાલ પટેલ વડસ્મિયા પરિવારના છે.

વેડચિયા

આશરે ૪૦૦ વર્ષ અગાઉ વડવાઓ રોજગારી અથે ઊંઝાથી વેડા આવ્યા અને વેડાથી ગોજારિયા આવ્યા હોવાથી આ શાખના લોકો વેડચિયા કહેવાયા. આ શાખના કુલ ૧૭ કુટુંબો છે. મોટા ભાગના લોકો વિદેશમાં વસવાટ કરે છે. શરૂઆતમાં આ શાખના વડીલ પ્રહલાદભાઈ ઉગરદાસ પટેલે કિનખાબના ધંધાની શરૂઆત કરે હી. જગદીશભાઈ કાંતિભાઈ પટેલ ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં ટ્રસ્ટી તરીકે સેવા આપે છે.

આગજા

મળતી માહિતી મુજબ ઊંઝાથી આખજ અને આખજથી ગોજારિયા આવીને વસ્યા હોવાથી આ શાખના લોકો આગજા કહેવાયા. આ શાખના પરિવારોમાંથી અમુક પરિવારો કલોલ તાલુકાના સનાવડ ગામે વસવાટ માટે ગયેલા. પરંતુ અનુકૂળતા ન આવતાં થોડા વખ્યાતી જ ગોજારિયા પરત ફરેલા. પરત ફરતાં બે કુટુંબ કલોલ ખાતે રોકાઈ ગયાં હતાં. હાલમાં ૮૦ કુટુંબોમાંથી ૫૦ કુટુંબો ગોજારિયામાં વસવાટ કરે છે. સોમાભાઈ રામદાસ પટેલ પરિવાર કલોલમાં અને અન્ય

કુટુંબીજનો ગોર્ગારિયામાં રહે છે. આ કુટુંબમાંથી સ્વ. લાલભાઈ મગનદાસ પટેલ સેનામાં સેવા બજાવી હતી. જગદીશભાઈ ભોળાભાઈ પટેલ, ચંદુભાઈ પુંજાભાઈ પટેલ (મંત્રી) આ પરિવારના વારસદારો છે.

તેજપરિયા

ઈ.સ. ૧૯૮૧માં મહેસાણા જિલ્લાના નંદસઠા પાસેના ડાંગરવાથી તેજપુરા અને તેજપુરાથી ગોર્ગારિયા આવીને વસ્યા હોવાથી આ શાખના લોકો તેજપરિયા તરીકે ઓળખાયા છે. આ શાખના કુલ ૧૫ કુટુંબોમાંથી ઉ કુટુંબો હાલ ગોર્ગારિયા ખાતે વસવાટ કરે છે.

મંગુબા વાડી એન્ડ પાર્ટીલ્યોટ

‘ધી ગોર્ગારિયા કરવા પાટીદાર બેતાલીસ સમાજ પ્રગતિ મંડળ’ની સ્થાપના ૧૯૯૪માં ભગુભાઈ વિહુલદાસ પટેલને પ્રમુખ અને ભોગીલાલ પ્રહલાદદાસ પટેલના મંત્રી તરીકે નિમણૂક કરીને કરવામાં આવી હતી. મંડળે ૨૦૦૪માં વાડીના આયોજનનો વિચાર કર્યો અને ૮-૧૨-૨૦૦૫ના રોજ મંગુબા વાડી અને પાર્ટીલ્યોટનું નિર્માણ થયું છે. મંગુબા વાડીમાં પ્રમુખ તરીકે ભીખાભાઈ મણીલાલ પટેલ અને જ્યંતીભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ વગેરે આગેવાન વ્યક્તિઓ જોડાયા હતા. તેના ટાઈટલ દાતા તરીકે

જગદીશભાઈ કાન્નિભાઈ પટેલ પરિવારનું યોગદાન મળેલ છે. જમીનદાતાઓનો સારો સહકાર મળ્યો છે. હાલમાં વાડીમાં પ્રમુખ તરીકે જગદીશભાઈ કાન્નિલાલ પટેલ અને મંત્રી તરીકે શૈલેશભાઈ મણીલાલની મંત્રી તરીકેની સેવાઓ આપી રહ્યા છે. ૪૨ ગામ પાટીદાર સમાજ પ્રગતિમંડળની સેવા પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ છે.

(માહિતી સ્ત્રોત : ભોગીભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ)

૨૨ ગામ પાટીદાર સમાજ

૨૨ ગામના પાટીદારો બહારથી આવી વાંટા વિસ્તારમાં વસ્યા હતા. મૂળ વાંટા વિસ્તાર વસાવનાર કરમશી પટેલ હતા. બ્રાહ્મણો અને અન્ય જ્ઞાતિનાં ઘરો વાંટામાં છે. લોકો સહજમાં ‘વાંટો’ બોલે છે. ગોર્ગારિયામાં ૨૨ ગામ સમાજની કુલ સાત શાખો છે. જેમ કે (૧) મુવાડીયા (૨)

ભતાવત (૩) કરીવાળા (૪) નરધરા (સોયલા) (૫) હરિભાઈવાળા (૬) બલોલા (૭) આંટીયા

મુવાડીયા

આ શાખનો પ્રથમ પરિવાર આઠ પેઢી અગાઉ ઊંઝાથી લાડોલ અને લાડોલથી ધંધા રોજગાર અર્થે ગોજારિયા આવેલ હતો. આ શાખના હાલ ગોજારિયામાં ૧૧૦ કુટુંબ વસવાટ કરે છે.

બ્યવસાયમાં જેતી-પશુપાલન - વેપાર- લઘુઉદ્યોગ-

ટ્યુબવેલ- ખાનગી નોકરી તેમજ સરકારી શિક્ષકો છે. આ પરિવારમાંથી આવતા પટેલ ભીખાભાઈ સો માભાઈ ભગવાનદાસ (રામ) (જન્મ : ૧૯૫૭) ગોજારિયા કેળવણી મંડળના ટ્રસ્ટી છે. વળી, તેઓ

વાંટાના નાના મહાદેવ અને સુરાસણિયા હનુમાન મંદિરના પણ ટ્રસ્ટી છે. તેઓએ સણંગ ૨૫ વર્ષ સુધી વાંટાના નોળિયોમાં આવેલા શાન્તિધામ (સ્મશાનગૃહ)નો વહીવટ સંભાળ્યો હતો.

ભતાવત

આ પરિવાર આશરે ૩૦૦ વર્ષ પહેલાં ઊંઝાથી રોજગાર અર્થે આવેલો. આ શાખના પૂજક દેવ ગોગા મહારાજ અને સધીમાતા છે. તેઓ બ્યવસાયમાં જેતી-પશુપાલન - વેપાર-પોલીસ-નર્સ-લઘુઉદ્યોગ-ટ્યુબવેલ-ખાનગી નોકરી તેમજ સરકારી શિક્ષકો છે. આ શાખના કુલ ૧૧૮ કુટુંબોમાંથી ૬૦% કુટુંબો હાલ ગોજારિયામાં રહે છે.

કડીવાળા

આ શાખનો પરિવાર આશરે ૩૦૦ વર્ષ પહેલાં કડીથી આવેલા હોવાથી કડીવાળા તરીકે ઓળખાય છે. આ શાખના પૂજક દેવી સધીમાતા (રાજચરાડીવાળા) છે. આ શાખના ૧૧૪ કુટુંબોમાંથી લગભગ ૭૦% કુટુંબો હાલ ગોજારિયામાં વસવાટ કરે છે. બ્યવસાયમાં જેતી-પશુપાલન-વેપાર-પોલીસ-નર્સ-લઘુઉદ્યોગ-ટ્યુબવેલ-ખાનગી નોકરી તેમજ સરકારી શિક્ષકો જોવા મળે છે. આ શાખમાં દાકતર-એન્જિનિયરના

હોદા સુધી પહોંચેલા ભાઈઓ પણ જોવા મળે છે. આ સમાજમાંથી આવતા દવાના વેપારી જ્યંતીભાઈ ચતુરદાસ પટેલ ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં ટ્રસ્ટી છે. વળી, તેઓ અંબાજ પગપાળા સંઘો માટે ધણા વર્ષોથી મેડિકલ કેમ્પની સુવિધા પૂરી પાડે છે.

કડીવાળા પરિવારોનું વાંટામાં સધીમાતાનું મંદિર છે. આશરે ૨૫ વર્ષ પહેલાં તેનું કચરાભાઈ શંભુદાસ પટેલ રિનોવેશન કર્યું હતું. તેમના પુત્ર બાબુભાઈ કચરાભાઈ પટેલ ગોજારિયા કેળવણી મંડળની કારોબારી સમિતિના સભ્ય છે. વળી તેઓ સ્થાનિક સંસ્થાઓમાં સેવા આપતા આવ્યા છે. યુવા કાર્યકર વિકાસ અંબાલાલ પટેલ (જન્મ : ૧૯૮૫) બ્યવસાયે એડવોકેટ છે. ગામમાં પર્યાવરણ અને સમાજ સેવા કરવા યુવાનોની ટીમ બનાવી એમણે ૧૯૧૭માં ‘મારી ફરજ ફાઉન્ડેશન’ની સ્થાપના કરી સેવા પ્રવૃત્તિઓ શરૂ કરી. ગામમાં પંકજભાઈ પટેલે સ્થાપેલી નવી સંસ્થા ‘આપડુ ગામ ફાઉન્ડેશન’માં સક્રિય યોગદાન આપી રહ્યા છે.

નરધરા (સોયલા)

આ શાખના આગમનની કોઈ ચોક્કસ માહિતી મળતી નથી. પરંતુ જે માહિતી મળી છે તે મુજબ આ શાખના લોકોનાં નવ ઘરો હતા. અપભ્રંશથી તેઓ નરધરા તરીકે ઓળખાયા. તેઓ વાંટામાં હરિભાઈ અને આંટીયા કુટુંબો સાથે સંકળાયેલા છે. જ્યારે બ્યવસાયમાં જેતી, પશુપાલન, વેપાર, શિક્ષક, દાકતર-એન્જિનિયર તથા અભ્યાસ અર્થે વિદેશ પણ ગયેલા છે. આ શાખના કુલ ૪૫ કુટુંબોમાંથી ૩૦ કુટુંબો હાલ ગોજારિયામાં વસવાટ કરે છે.

આ પરિવારમાંથી આવતા માર્કટયાર્ડના વેપારી રામાભાઈ મોહનદાસ પટેલ (જન્મ :

૧૯૪૫) ગોજારિયા કેળવણી મંડળના ટ્રસ્ટી છે. તેઓ સાર્વજનિક હોસ્પિટલ, નાગરિક બેન્કમાં ૧૨

વર્ષ ડિરેક્ટર અને દૂધ

ઉત્પાદક મંડળીમાં સક્રિય યોગદાન આપ્યું હતું. કેશવલાલ શંકરલાલ પટેલ ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલના પૂર્વ આચાર્ય સ્વ. ભીજાભાઈ શંકરભાઈ પટેલના લઘુબંધુ થાય. શિક્ષક તરીકે નિવૃત્ત થયા

પછી એમણે કેળવણી મંડળમાં સહમંત્રી અને મંત્રી તરીકે દસ વર્ષ નિષ્ઠાપૂર્વક સેવા આપી હતી.

હરિભાઈવાળા

મૂળ તળપદના સંઘજીભાના મોટા માફિમાંથી સંઘજીભાના પરિવારના હરિભા કોઈ કારણસર વાંટામાં ગરબી ચોક પાસે આવેલ જુના વાસમાં વસેલા. એમની પેઢી આ કારણોસર “હરિભાઈવાળા” નામથી ઓળખાય છે. આ શાખનાં ગોજારિયા ખાતે કુલ ૩૩ ઘર છે. તેમના છોકરાઓની ચૌલદીયા ગોજારિયા ખાતે આવેલ બહુચરમાતાના મંદિરે થાય છે.

આ પરિવારમાંથી કેપારી બેચરભાઈ વિક્ષલદાસ પટેલ (જન્મ : ૧૯૪૭) ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં ૨૦૦૩-૨૦૧૪ દરમિયાન ૧૧ વર્ષ ઉપપ્રમુખ તરીકે અવિરત સેવાઓ આપી હતી. વળી,

તેઓ ખેડૂત જીથ સહકારી મંડળીમાં ઉપપ્રમુખ પદ હતા. તેઓ ઉત્પાદક મંડળી સાથે સંકળાયેલા હતા. ગોજારિયા કેળવણી મંડળ કારોબારી મંડળના વાઈસ ચેરમેન મહેન્દ્રભાઈ શંકરભાઈ પટેલ આ પરિવારમાંથી છે. આ શાખમાંથી એન્જિનિયર અને સી.એ.ન્યું પદ શોભાવનાર વક્તિઓ પણ છે. વ્યવસાયમાં ખેતી, પશુપાલન, ડાયમંડ, પ્લાસ્ટિક,

પોસ્ટ, ગ્રામ્સેવક, GMDC અને GEBમાં એન્જિનિયર તરીકે સેવા આપનાર વક્તિઓ પણ છે.

બલોલા

આશરે આજથી ૧૦ પેઢી પહેલાં ધારપુર (બહુચરાજ પાસે)થી પૌંપળ અને પીપળથી બલોલ અને ત્યારબાદ બલોલથી ગોજારિયા આવીને વસ્યા. તેથી આ શાખના કુંદુંબીજનાં બલોલા તરીકે ઓળખાયા. મૂળ મલાકાલીના પૂજક એવા આ શાખમાં સ્ત્રી-પુરુષનું પ્રમાણ ૫૦-૫૦% જેટલું છે. આ શાખમાંથી દાક્તર, એન્જિનિયર અને સી.એ.ન્યું પદ શોભાવનાર વક્તિઓ જોવા મળે છે. વ્યવસાયમાં ખેતી, પશુપાલન, લઘુઉદ્યોગ, વેપાર તથા પ્રાઈવેટ નોકરી કે જેનું પ્રમાણ ઓછું છે, વગેરે વ્યવસાય સાથે જોડાયેલા છે. આ શાખના કુલ ૧૧૫ કુંદુંબોમાંથી ૭૦% કુંદુંબો હાલ ગોજારિયામાં વસવાટ કરે છે.

ધરમરાજ પરિવારમાં આવતા સ્વ. કાન્તિભાઈ

અંબાલાલ પટેલને ગુજરાત સરકાર દ્વારા માણસાની

R.B.L.D. હાઇસ્ક્વુલના શ્રેષ્ઠ

શિક્ષક તરીકે અંવોર્ડ એનાયત થયો હતો. તેમણે ગોજારિયા

હાઇસ્ક્વુલમાં ૧૯૮૮થી ૨૦૦૩ સુધી ઉપપ્રમુખ

તરીકે સેવાઓ આપી હતી. શિક્ષણક્ષેત્રે અને વિવિધ સંસ્થાઓમાં એમનું યોગદાન નોંધપાત્ર હતું. તેઓ મુંબઈ રહેતા ઉદ્યોગપતિ રાજેન્દ્રભાઈ અંબાલાલ પટેલના ભાઈ થાય છે.

વાંટા વિસ્તારના અગ્રણી રમેશભાઈ સેંધાભાઈ પટેલ હાલમાં ગામના સરપંચ છે. તેઓ ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલ અને દૂધ ઉત્પાદક સહકારી તેરીમાં સક્રિય હતા. હાલમાં તેઓ બહુચર માતાજી મંદિર, સિદ્ધનાથ મહાદેવ અને અંબિકા યુવક મંડળમાં યોગદાન આપી રહ્યા છે.

વાંટાના ભક્તિયોક પાસે આવેલી પોળ

સ્વા. મગનભાઈ જોઈતારામ પટેલો

ગોરાડિયામાં ગ્રામમાં આઈસકીમ પાર્લર શરૂ કરેલું. ૧૯૮૫માં આખા ગુજરાતમાં પહેલીવાર ટ્યૂબવેલ સાફ કરવાનું કોમ્પ્રેસર મશીન લાવી, ટ્યૂબવેલ ઘંધામાં જોડાયા હતા. એમણે ભાદરવી પુનર્ભાગ સંધ્ય ટ્રસ્ટમાં લગભગ

૧૦ વર્ષ પ્રમુખ, ખજાનચી તથા ટ્રસ્ટી તરીકે સેવાઓ આપી હતી. તેઓ ગામની સંસ્થાઓ - નાગરિક બેન્ક, દૂધ સહકારી મંડળી, જ્ય અંબે યુવક મંડળ વગેરેમાં સંકળાયેલા હતા અને ઉદાર હથે દાન આપતા હતા. તેમના પુત્રો ડૉ. જાતેન્દ્રભાઈ અને ચેતનભાઈ અષ્ટ દશાબી સ્મૃતિંથ અને 'ગોરાડિયાની ગૌરવગાથ' પુસ્તકના દાતા છે.

ગોરાડિયા કેળવણી મંડળમાં બાંધકામ સમિતિમાં ચેરમેન તરીકે સેવા આપનાર

શૈલેશભાઈ સોમાભાઈ પટેલ (જન્મ : ૧૯૭૪) ધી ગોરાડિયા પિપલ્સ કો. ઓપ. કેરિટ સોસાયટીમાં ચેરમેન તરીકે યોગદાન આપી રહ્યા છે. વળી તેઓ અંબકેશ્વર મહાદેવમાં ખૂબ સક્રિય છે.

આંટીયા

આ શાખાનું કોઈ એક કુટુંબ આશરે દશ પેઢી અગાઉ ગોરાડિયાના વાંટામાં આવીને વસેલ હોવાથી આ શાખા લોકો આંટીયા તરીકે ઓળખાયા. આ શાખામાં સ્ત્રી-પુરુષનું પ્રમાણ ૪૫-૫૫% જેટલું છે. આ શાખામાંથી દાક્તર, એન્જિનિયર અને વિદેશમાં વસવાટ કરતા ઘણા લોકો જોવા મળે છે. વ્યવસાયમાં ખેતી, પશુપાલન, વેપાર, શિક્ષક, ડૉક્ટર-એન્જિનિયર, પવનચક્કાઓ બનાવવી તથા પ્રાઈવેટ નોકરી કરતા લોકો પણ જોવા મળેલ છે. માર્કેટ યાર્ડના વેપારી ભીખાભાઈ બેચરદાસ પટેલ આંટીયા પરિવારમાંથી આવે છે.

કચ્છી પાટીદાર સમાજ

કચ્છના કડવા પાટીદાર વિરજભાઈ કરસનભાઈ પટેલ વર્ષ ૧૯૭૦માં ગોરાડિયામાં આવી વિશ્વકર્મા મંદિરના પરિસરમાં ભાગીદારીમાં તેન્સો શરૂ કરી લાકડા કાપવાનું અને વેચવાનું કામ કરતા હતા. સાથે મિસલી કામમાં વપરાતા લાકડાનો કારોબાર શરૂ કર્યો હતો. તેઓ આ પરિસરમાં ઘર બનાવીને રહેતા હતા. સમય જતા ભાગીદારો છૂટા પડતાં ગામમાં તેન્સા વધવા માંડ્યા. વિશ્વકર્મા મંદિર પરિસરમાં પુંજાભાઈ પટેલનો તેન્સો હતો, જે હાઈવે ચોકરી પાસે લઈ ગયા હતા. કચ્છી કડવા પાટીદારોનાં ૫૦ જેટલાં ઘરો છે. તેઓ સંદગુર શો-મિલમાં માંડવી કાઢી નવરાત્રી મહોત્સવ ઉજવે છે. જેમાં સમસ્ત કચ્છી પાટીદાર સમાજ ભાગ લે છે.

પાલોદરવાળા પટેલ સમાજ

મહેસાણાની નજીકમાં આવેલા પાલોદર ગામમાંથી આશરે ૭૦ વર્ષ પહેલાં બાબુભાઈ રેવણીદાસ પટેલ ગોરાડિયામાં આવી વસ્યા અને પાછળથી એમના મોટાભાઈ રચાભાઈ રેવણીદાસ પટેલને બોલાવ્યા. એમની રેલવે સ્ટેશન ઉપર ભજિયાં અને ચા-પાડીની દુકાન હતી. તેમની

દુકાનની સામેની બાજુ ચતુરભાઈ પીતાંબરદાસ પટેલની ચવાણાની દુકાન હતી. વાંટામાં ગંગારામ પીતાંબરદાસ પટેલની ચવાણાની દુકાન હતી. પરામાં ટાવર પાસે કાંતિભાઈ વસ્તારામ પટેલ ચવાણાની દુકાન કરી હતી, તેમના પુત્ર મુકેશભાઈ કાંતિલાલ ગામમાં જવેરાતની દુકાન કરી છે અને તેઓ ઘણા વર્ષોથી માધવાનંદ આશ્રમની સેવા પ્રવૃત્તિમાં યોગદાન આપી રહ્યા છે. ડૉ. માણેકલાલ પટેલના મોટાભાઈ કાન્તીભાઈ મથુરદાસ પટેલ પાલોદર પરિવાર સાથે ખૂબ નજીકીથી સંકળાયેલા હતા અને એમનાં ભજ્યાં ખૂબ માણ્યાં છે.

ચરાડુવાળા પાટીદાર સમાજ

ચરાડુથી કેટલાક પાટીદારો સ્થળાંતર કરી ગોજારિયામાં જેતી કરવા માટે વસ્યા. તેમના રહેઠાણો હાઇસ્ક્વલના પાછળના ભાગમાં આવેલા છે. કેટલાક સરકારી નોકરીમાં જોડાયા છે. આ પરિવારમાંથી મથુરભાઈ જોઈતારામ (મ.જો.) પટેલ ગોજારિયા હાઇસ્ક્વલમાં શિક્ષક હતા. અતે પચીસ ધરોનો આ સમાજ છે.

અમીન પરિવાર

અમીન પરિવારના મૂળ પુરુષ નંદલાલ પ્રેમજીભાઈ હરખજીભાઈ પારેખ અમદાવાદમાં વજ્ઞપુરા ગામે રહેતા હતા. જે હાલમાં નવરંગપુરા વિસ્તારમાં આવેલું છે. તેઓ વેપાર રોજગાર અર્થે કરીમાં સ્થિર થયા ત્યારે સંવત ૧૮૦૦ની સાલમાં રાધનપુરના નવાખનો રાજ્ય અમલ હતો. કરીમાં ખાનસૂબા તરીકે વહીવટ સંભાળતા હતા. તેઓ બાબી સરકાર તરીકે ઓળખાતા હતા. સંવત ૧૮૦૩માં કરીના કસ્બા જાતિઓએ સૂબા નૂરખાનની સામે બળવો કર્યો. જેથી તેઓ સરકારવાડામાં છૂપાઈ ગયા હતા. અનવરખાન અને તેમના રક્ષણ માટે અને કર્ષાતીઓનો બળવો દખાવી દેવા માટે કોઈ સારા આગેવાનની જરૂર હતી. તે સમયે નંદલાલ પારેખ કરીમાં હતા. તેઓ

આગણ આવી અણીના વખતે બાબી સરકારને મદદ કરીને કર્ષાતીઓને તાબે કરવામાં કુનેહપૂર્વક બહાદુરી બતાવી હતી. બાબી સરકારે નંદલાલ પારેખની સેવાની કદર રૂપે કરીમાં દરબાર ભરીને તેમને બેરવા ગામ છનામ આપ્યું હતું. એ ઉપરાંત કરી કર્ષાની ૧૮ વીધા જમીન બક્ષીશ સ્વરૂપે આપી અને અમીનનો ઈલકાબ એનાયત કર્યો. તેથી તેઓ અમીન તરીકે ઓળખાયા. બાબી સરકારે આ બાબતની સનદ નંદલાલ પ્રેમજીભાઈને લખી આપી હતી. તેમનું વાણિજ્ય જીવનમાંથી રાજદ્વારી મોભાવાણું જીવન બદલાયું. તેઓ બાબી સરકારના વહીવટમાં ભાગ લેવા માંડ્યા.

બાબી સરકારે નંદલાલ અમીનની કાર્યકુશળતા જોઈ તેમને મુલકગીરી મહેસૂલી કામ સૌંઘ્યું. અને તેમણે વફાદારીપૂર્વક નિભાવ્યું. વળી અને તેમણે કર્ષાતીઓની સાથે સુલેહ જાળવી બાબી સરકાર સાથે સમાધાન કરાવી આપ્યું. તેથી સંવત ૧૮૦૫માં સરકારે નંદલાલભાઈને વાર્ષિક રૂપિયા એક હજારની લગાન બાંધી આપી. અને તેની સાથે છત્રી મશાલ રાખવાનું માનસન્માન મોભો આપ્યો. તથા કરી તાલુકાનું હડાવી ગામ કાઢી આપ્યું. પરંતુ નંદલાલ પારેખે આ સમય દરમિયાન સંવત ૧૮૦૨માં ગોજારિયામાં વસવાટ શરૂ કરી દીધો હતો. જેથી તેઓ બેરવા ગામ સંભાળી શકતા હતા. નંદલાલભાઈને બે પત્નીઓ હતી. પ્રથમ પત્ની અમદાવાદના દેવબાઈથી કલ્યાણભાઈ અને બીજી

પત્ની લાડોલના હરખભાઈથી રાધવદાસ, વનમાળીદાસ અને પુરુષોત્તમદાસ પુત્રો હતા. નંદલાલભાઈનું ગોઝારિયા મુકામે સંવત ૧૮૧૩ના અષાઢ માસમાં અવસાન થયું. સિધ્ઘનાથ મહાદેવના પાછળના ભાગમાં તેમની સમાધિ બાંધવામાં આવી હતી. જે હાલમાં પણ જોવા મળે છે.

નંદલાલભાઈની હ્યાતી દરમિયાન રાજ્ય દરબારમાં એમનો મોભો સન્માન સચવાઈ રહ્યું હતું. તેમના સ્વર્ગવાસ પછી રાજદરબાર એ તેમના વડીલ પુત્ર કલ્યાણભાઈ કામકાજ કરવા લાગ્યા. જેઓ કલા તરીકે જાણીતા હતા. કલા પારેખને ચાર ભાઈઓ હતા. ઈનામ જાગીરના ભાગ બાબતમાં ભાઈઓ વચ્ચે કુટુંબ કલેશ થયો. જે લાંબો સમય ચાલ્યો. કલા પારેખના બે પુત્રો ખુશાલભાઈ અને પ્રાણભાઈ હતા. પ્રાણભાઈ દરબારમાં કામકાજ કરતા હતા. તેમનો સ્વર્ગવાસ ગોઝારિયામાં થયો હતો. તેમની સમાધિ સિધ્ઘનાથ મહાદેવની પાછળ સમાધિની બાજુમાં બાંધવામાં આવી છે. જે હાલમાં પ્રસ્તુત છે. પ્રાણભાઈના મરણ પછી તેમના પુત્ર જેસંગભાઈએ વહીવટ સંભાળ્યો. જેઓ ‘કડવો રાજા’ તરીકે મુલકમાં ઓળખાતા હતા. નંદલાલ પોતે શિવપંથી હતા. તેમના વંશજો વિષ્ણુ સંપ્રદાયમાં માનતા હતા. ગામના સિધ્ઘનાથ મહાદેવ અને રામજ મંદિરનો વહીવટ અમીનો હસ્તક છે. નંદલાલ પારેખનો વંશવેલો ધણો મોટો છે. તેઓએ તેમની અટક અમીન કરી દીધી છે. હાલના અમીનો તેમની ૧૧મી પેઢી અને તેથી વધુ પેઢીના છે. બધા સમૃદ્ધ છે.

પારેખ પરિવાર પ્રથમથી સ્થાનિક રાજ્ય સરકાર સાથે સંકળાયેલો હતો. પારેખનું આ ઈલાકમાં વર્ચેસ્વ અને મોટું નામ હતું. પારેખો

ગોઝારિયામાં રહેતા હોવાથી ગોઝારિયા ‘પારેખવાડા’ તરીકે જાણીતું હતું. અગાઉના સમયમાં કેટલાક પારેખ પરિવારો કરીમાં પણ સ્થાયી થયા હતા. નંદલાલ અમીન અને તેમના વારસદારોનાં મકાનો હાલમાં આવેલી ગોઝારિયા નાગરિક બેન્કની પાછળ આવેલા મહોલ્લા (માઠ)માં હતાં. ગોઝારિયા ગામમાં ઈનામદાર તરીકે ગામ વચ્ચે અમીન કુટુંબનું રાવઠી મકાન હતું. ટિવાળીના ટિવસે અહી ઉત્સવો અને કુટુંબની મિટિંગ આ રાવઠી મકાનમાં થતી હતી. તે બજાર વચ્ચે ભોગીલાલ કંદોઈ અને મનસુખરામ સોનીની દુકાન સામે હતું. ઘણીવાર અમીનો ગામના પ્રશ્નોમાં લવાદ તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. તે મકાન જીણ થતાં તેમને વેચીને તેની રકમ અમીન હિતેચું મંડળમાં જમા લેવામાં આવી હતી. બજારમાં અમીનોનો એક માઠ છે, આપણે તેને ‘ગબડભાના માઠ’ તરીકે ઓળખીએ છીએ. હાલમાં તે અસ્તિત્વ ધરાવતો નથી. એ સમયે અમીનવાસ રામજ મંદિર પાસે અને અન્ય તળપદમાં અમીનોના ઘરો હતાં.

૧૮૫૨માં સરકારનો ખેડે તેની જમીનનો ગણોત્તમારો અમલમાં આવતાં ઘણા અમીનોએ એમની જમીન વેચીને ધંધાથે ગોઝારિયા બહાર નીકળવા માંડ્યા હતા. હાલમાં એકાદ પરિવાર સિવાય બધા ગોઝારિયા બહાર છે. મોટાભાગના અમદાવાદમાં સ્થાયી થયા છે. ગોઝારિયામાં આવેલી સાર્વજનિક સંસ્થાઓમાં અમીનો પોતાના વતન માટે હમદર્દી રાખીને મોટી રકમ દાનમાં આપી છે. આજે પણ જ્યારે જરૂર પડે ત્યારે દાન આપવા તત્પર રહે છે.

બ્રહ્મ સમાજ

ગોઝારિયામાં પંડ્યા, દવે, વ્યાસ, પાઠક, રાવલ, શુક્લ, જોશી અને જાની જેવી જુદીજુદી અટક ધરાવતા બ્રહ્મ સમાજના પરિવારો વસે છે, કાલિકા માતાજીનો ગરબો કાઢતા સ્વર્ગરથ મંગળભાઈ પુરુષોત્તમદાસ પંડ્યા પરિવારના વંશજ રૂપેશભાઈ પંડ્યાના જણાવ્યા પ્રમાણે બ્રાહ્મણો ગોઝારિયાની સ્થાપના કાળજી વસ્ત્યા છે પાટીદાર પરિવારો તેમની સાથે પંડ્યા બ્રાહ્મણ પરિવારને ગામના ગોર મહારાજ તરીકે સાથે લાવ્યા હતા. એ બ્રાહ્મણો ગામમાં થાંભલી રોપી અને તોરણ બાંધીને ગામ વસાવવાની પૂજા વિધિ કરી હતી. તેમના કથા પ્રમાણે એ થાંભલી (ફાઉન્ડેશન સ્ટોન)માટીની સામે, રણધોરજીના મંદિર સામે ઘણાં વર્ષો સુધી જળવાઈ રહી હતી.

અગાઉના સમયમાં દર વર્ષ ગામનો નવચંડી યજ્ઞ કરી ગામની “ધારાવાડી” કાઢવામાં આવતી હતી. પંડ્યા સમાજના કુળદેવી શક્તાભિકાદેવી છાપી નજીક આવેલી છે અને બ્રાહ્મણ સમાજ કાલિકા માતાજી અને મહાદેવમાં વિશેષ શ્રદ્ધા ધરાવે છે. પરંતુ બ્રહ્મ સમાજની કુળદેવી તેમની અટક અને ગૌત્ર મુજબ જુદી-જુદી રહી છે. ગોઝારિયામાં બ્રાહ્મણ પરિવારનાં ૩૦૦ જેટલાં ધર છે. તેમાંથી ૯૦ ટકા જેટલા લોકો ગામમાં રહે છે. ૧૦૦% શિક્ષણ ધરાવતો આ સમાજ ઉચ્ચ મધ્યમ કષાની આર્થિક સ્થિતિ ધરાવે છે. ગામમાં બ્રાહ્મણ સમાજના જમણવારમાં એ સમયે પીળુ પીતામ્બર પહેરવાની પ્રણાલિકા હતી. સો ડિલો લાડુ ચયપટીમાં

ખવાઈ જતા હતા. તે સમયે મૂળજ્ઞભાઈ પંડ્યાના લાડુ અને ભીજાભાઈ પંડ્યાની દળ ખૂબ વખણાતી હતી. ગોઝારિયામાં કાળી માતાજીનો ગરબો કાઢતા પંડ્યા

પરિવારના વંશજ રસિકભાલ (ચીનુભાઈ) મંગળદાસ પંડ્યા ગોઝારિયા ખાતે હોમગાઈ યુનિટની સ્થાપનામાં મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો. એમનું કમાન્ડર તરીકે રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા સન્માન થયું હતું. તેમના પુત્ર રાજેન્દ્રભાઈ પંડ્યા શાળાની પ્રવૃત્તિઓમાં રસ દાખવે છે. તેઓ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ ઓફોમેશન (સિમન્સ)માં કાર્યરત છે. ગુજરાતી શાળાના શિક્ષક સ્વ. કાન્નિભાઈ ડાલ્યાભાઈ પંડ્યાના ભાઈ સ્વ. રમણભાઈ ડાલ્યાભાઈ પંડ્યા BE એન્જિનિયર થઈ નવસારીમાં કન્સ્ટ્રક્શનનો ધંધો કરતા હતા. સ્થાનિક હોસ્પિટલમાં એમનું યોગદાન હતું.

આશરે ૩૦૦ વર્ષ પહેલાં મીઠીધારીયાલ (ઓદીવાડા-મોઢેરા)થી ગામમાં અણાબનાવ બનતાં પંડ્યા, રાવલ તથા પાઠક ભાઈઓ ગોઝારિયા મુકામે આવી વર્યા, એ સમયે એમની અટક દવે હતી, પરંતુ તેઓ પંડ્યાવાસમાં વસતાં તેમણે પંડ્યા અટક સ્વીકારી લીધી હતી. ફોટોગ્રાફર સંજ્ય પંડ્યાના જણાવ્યા પ્રમાણે તેઓના દસ ધરો “દોલાભાના માટ” તરીકે ઓળખાતા હતા. હાલમાં તે ‘પંડ્યા સ્ટ્રીટ’ તરીકે ઓળખાય છે. તેઓના વડવાઓ છોકરાં ભણાવવાનું અને ખેતીકામ કરતા હતા. આ પરિવારમાંથી ગાંધીનગર રહેતા કનુભાઈ પંડ્યાના પિતાજી જ્યશંકર પંડ્યા એ વડોદરામાં અભ્યાસ કરી ગાયકવાડ સરકારમાં વિસનગર થી નાંધણી કામદાર તરીકે કારકિર્દી શરૂ કરી હતી. શ્રીમત ગાયકવાડ સાથેનો એમનો ફોટો આજે પણ તેમના પરિવારના વંશજો પાસે ઉપલબ્ધ છે.

ગામના રહેવાસી લલીતભાઈ ચીમનભાઈ દવે પરિવાર કલોલ પાસેના લુણાસણ ગામના રહીશ હતા. તેઓના પૂર્વજ દાદાના લગ્ન ગોઝારિયામાં થયા પછી, તેઓએ ગોઝારિયાને કર્મભૂમિ તરીકે

સ્વીકારી હતી. દવે પરિવારના ૧૫ જેટલાં ઘર ગામમાં છે. તેમના કુણદેવી લુણાસરના કાલિકા માતાજી છે. બ્રાહ્મણોની વાડીની સ્થાપના સાથે સંકળાયેલા ચીમનભાઈ શંકરભાઈ દવે અગ્રગણ્ય સામાજિક મહાનુભાવ હતા.

ચીમનભાઈ ભાઈશંકરભાઈ દવે (૧૯૦૪ - ૧૯૯૨)

ચીમનભાઈનો ૪૦મુંબઈ થયો હતો. તેઓએ મેટ્રિક પાસ કર્યા પછી અભ્યાસ કર્યો હતો. તે બાબતનું અસલ સાર્ટિફિકટ લખિતભાઈ પાસે છે. તેઓ રેલવેમાં જોડાઈ ટિકિટ ચેકરની નોકરી કરતા હતા.

એમને બહાર વધુ ફરવાનું થતું હોવાથી બ્રિટિશ કલર કેપનીમાં એકાઉન્ટન્ટ તરીકે જોડાયા હતા. ગાંધીજની આજાદીની ચળવળના સમયમાં ૧૯૨૮માં તેઓ બધા ગોઝારિયા આવ્યા. અને ચીમનભાઈએ કરિયાણાની દુકાન કરી હતી. એ સમયે લગ્નપ્રસંગે લાઇટ કરવા માટે ગામના લોકો એમની દુકાનેથી પેટ્રોમેક્સ ભાડે લાવતા હતા. તેમણે બ્રિન્સ સમાજની અને ગામની સાર્વજનિક પ્રવૃત્તિમાં સક્રિય યોગદાન આપ્યું હતું.

તેઓ ડૉ. એ. ડી. પટેલના ખાસ મિત્ર હતા. તેઓ ગામના સેવાભાવી સામાજિક કાર્યકર તરીકે સારી છાપ ધરાવતા હોવાથી દૈનિકપત્ર તારીખ ૮-૯-૧૯૯૨ના રોજ એમની અવસાન નોંધ છપાઈ હતી.

વાસ પરિવાર

ગામમાં વાસની ખડકીમાં વાસ પરિવાર રહેતા હતા. તેમાં રહેતા પુરુષોત્તમદાસ પોચા વ્યાસથી ગામમાં જાણીતા હતા. તેઓ કર્મકાંડ

ઉપરાંત જ્યોતિષનું કામ કરતા હતા. તેમને ગોવિદભાઈ અને જશુભાઈ નામના બે પુત્રો હતા. અમદાવાદમાં ભક્તિ અને ભાગવત કથાકાર તરીકે જાણીતા શંખુ મહારાજના બહેનના લગ્ન ગોવિદભાઈ પુરુષોત્તમ વાસ સાથે થયા હતાં. આ સંબંધના કારણે શંખુ મહારાજ ભાગવત કથા કરવા ઘણીવાર ગોઝારિયામાં આવ્યા હતા. ગાંધીનગરમાં રહેતા હરીશભાઈ ગોવિદભાઈ વાસના જણાવ્યા મુજબ તેમનો વાસ પરિવાર વાત્રક કિનારે આવેલા નાંદોલ ગામના કુટાવળા વાસ હતા. આ વાસ પરિવારની એક જાન વસાઈ ગામે જતી હતી. તેઓ પોરો (વિસામો) ખાવા ગોઝારિયામાં રોકાયા હતા. લગ્ન પછી કેટલાક વાસ પરિવાર ગોઝારિયામાં કાયમી રોકાઈ જઈ, કર્મકાંડ કથાવાર્તા અને વર્ષફળ, જ્યોતિષકામ કરવા લાગ્યા. જગુમહારાજ હરણાઓડાની ગુજરાતી શાળામાં શિક્ષક હતા. તેઓ સરસ કથાવાર્તા કરતા હતા. મેં પણ તેમની ઘણી કથાઓ સાંભળી હતી. અતેની ગુજરાતી શાળામાં પોપટલાલ વાસ, હર્ષદભાઈ વાસ શિક્ષકો હતા.

દિનેશભાઈ બાબુલાલ વાસ અમદાવાદ ખાતે શિક્ષક તરીકે નિવૃત્ત થઈ કલોલ ગાયત્રી મંદિર સાથે સંકળાયેલા છે. તથા ઘેંધુથી કલોલ જતા રોડ ઉપર ગિર ગાય સંવર્ધન ફાર્મ ચલાવે છે. જશુભાઈ વાસ નશાંધી ખાતામાં ઇન્સ્પેક્ટર હતા. બોગીભાઈ વાસ વસઈમાં અંગેજ શાળામાં શિક્ષક હતા. એમના નામથી અંગેજ વિષય માટે ઇનામ અપાય છે. તેમના બે દીકરા અને એક પુત્રવધુ ક્લાસ વન ઓફિસર છે.

પાઠક પરિવાર

સમી ગામમાં હનુમાનજનું મંદિર છે. તેમની પ્રતિષ્ઠા કરવા માટે લાવેલી મૂર્તિ ગોઝારિયા ગામમાંથી પસાર થઈ હતી. તેની સાથે પાઠક

પરિવારના કેટલાક સભ્યો જોડાયા હતા. મૂર્તિપ્રતિજ્ઞા પછી ગોર્જારિયામાં લક્ષ્મીશંકર લલુરામ પાઠકના પૂર્વજી ગોર્જારિયામાં વસ્યા હતા. લક્ષ્મીશંકરભાઈ ગોર્જારિયા રેલવે સ્ટેશન ઉપર આવેલી પાણીની ટાંકીનો વહીવટ સંભાળતા હતા. ગામમાં કાળી ટોપીવાળા “પાઠકકાડા” તરીકે ખૂબ જાણીતા હતા. તેમના પુત્ર કંતિભાઈ પાઠક પરિવાર સાથે ધંધાર્યે અમદાવાદમાં વસે છે. સ્વ. રજનીભાઈ લાભશંકર પાઠક ઇસનપુર સ્થાનિક સામાજિક કાર્યકર હતા.

શુક્લ અને રાવલ પરિવાર

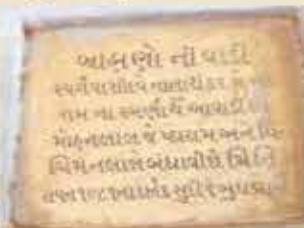
પરિવારમાંથી સ્વર્ગસ્થ ભોગીલાલ સોમનાથ શુક્લે ગોર્જારિયા કેળવણી મંડળમાં સ્ફુરણની સ્થાપના સાથે સંકળાયેલા હતા. ૧૯૫૭માં તેઓ મંડળના ઉપપ્રમુખ હતા.

સ્વર્ગસ્થ હરિપ્રસાદ શુક્લ ગુજરાત વિધાનસભાના સભ્ય MLA હતા. શુક્લ પરિવાર અંબાજ માતાજીની પૂજાવિધિ કરતા આવ્યા છે. ઊંઝા બાજુના રાવલ પરિવાર વાંટા વિસ્તારમાં વસ્યા હતા. પૂનામાં વસ્તા ગુજરાત લોજવાળા મફતલાલ રાવલનું ગામના આગેવાન

મહાપુરુષોમાં નામ ગણાતું. ગામના નીતિનભાઈ રાવલ અમદાવાદ ખુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં સિટી એન્જિનિયરનો હોદ્દો ધરાવતા હતા. તળપઢમાં વસ્તા રાવલ પરિવાર દ્વારકા બાજુથી આવ્યા હતા. શેલેખભાઈ કચરાલાલ રાવલ કેળવણી મંડળમાં સક્રિય છે.

બ્રાબણોની વાડી

ચીમનભાઈ ભાઈશંકર દવેના પુત્રો લખિતભાઈ અને નિર્જનભાઈએ બ્રાબણોની વાડીની ઐતિહાસિક રોચક માહિતી આપતાં કંધું હતું કે ઘણાં વર્ષો પહેલાં માણી સામે ગરબી ચોકમાં બ્રબસમાજનાં સમૂહ જમણવાર ચાલી રહ્યો હતો. તેમના પૂર્વજી દાદાના ભાઈ મોહનલાલ જે ઠાલાલ દવે પંગતમાં જમવા બેઠેલા હતા. એવામાં અચાનક માર્ગમાંથી એકાસેક દોડતી ભેંસ બે પંગત વચ્ચેથી દૂરથી પસાર થઈ. મોહનભાઈના અને અન્યોના ભાણમાં રેતી ધૂળ પડી. મોહનભાઈને આ બનાવથી દુઃખ લાગ્યું અને એ સમયે એમણે ગામમાં બ્રાબણોની વાડી ન બાંધું ત્યાં સુધી નાતમાં નહિ જમે અને વાડીમાં બ્રાબણોને જમાડીને પોતાની (પણ) બાધા પૂર્ણ કરશે.

એ પછી મોહનભાઈએ કરી પ્રાંતના સુખાની કચેરીમાં બ્રાબણાંની વાડી કરવા માટે જમીન ફાળવવા અરજી કરી. એ માટે ઘણા પ્રયત્નો કર્યા, છેલ્લે ગાયકવાડ સરકારે સરવે નંબર ૧૫૨૮ની આઠ ગુંડા જમીન રૂપિયા ૫૦/-માં આખ્યાનું ચાર આના દસ્તાવેજ પેપર ઉપર હુકમનામું ઓડર લખી આપ્યો હતો. તેની અસલ કોપી હાલમાં લલિતભાઈ પાસે છે. જમીન ખરીદીના પેસા મોહનભાઈ દવે ભાઈઓએ પોતાના ચૂકવ્યા હતા. તેઓ ત્રણ ભાઈઓ પેકી નાનાલાલ કલોલમાં અને ભાઈશંકર અને મોહનલાલ મુંબઈમાં રહેતા હતા. પણ તેમને ગામ સાથેના સંબંધો જાળવી રાખ્યા હતા. ગામની સામે અને હાલના બસ સ્ટેન્ડ પાછળ આવેલી આ વાડીની મૂળ જમીન ખરાબાની હતી. તેમાં ઘણા બધા ઊડા ખાડા હતા. મોહનભાઈને જમીન સરખી કરવાનો ખર્ચ રૂ. ૧૦૫ થયો હતો. એ સમયે બે આના મજૂરીના હતા. કરિયા, લુહાર, અને મિસ્ની ચાર આના લેતા હતા. સોણ આનાનો એક રૂપિયો થતો હતો. વાડી માટેના ગડર, લોખંડ અને પતરાં

મુંબઈથી ખરીદવામાં આવ્યાં હતાં. તે બધો સામાન ડાંગરવા રેલવે સ્ટેશને ઉત્તરવામાં આવ્યો હતો. પટેલોના ગાડાંની મદદથી તે સામાન ગોઝારિયામાં લાવવામાં આવ્યો. વાડીના દેખરેખની જવાબદારી ગામના દયાંશંકર રાવલે સંભાળી હતી.

વાડી વર્ષ ૧૯૮૨પ્રમાં તૈયાર થતાં, મોહનભાઈ દવેએ ગામના બ્રાબણ સમાજનો જમણાવાર કરી એમનું પણ (બાધા) પૂર્ણ કર્યું હતું. વાડીનું કામ પતી ગયા પછી મોહનભાઈ દવે, પતિ-પત્ની બદ્રીનારાયણની જીત્રા કરી આવ્યા. એમના પછી થોડાં વર્ષોમાં બંને અવસાન પાખ્યાં હતાં. બ્રાબણની વાડી ઉપર લગાડેલી તકતીની માહિતી મુજબ આ વાડીનું નિર્માણ ૧૯૮૨પ્રમાં થયું હતું. અને તેની તકતીમાં સ્થાપકોનાં નામ વંચાય છે. ગોઝારિયામાં ચીમનભાઈ દવે વાડીનો વહીવટ સંભાળતા હતા. ગામના અન્ય સમાજના લોકો પણ આ વાડીનો ઉપયોગ કરે છે. આ વાડીમાં દેશી નાટક કંપનીના નાટકો થતાં હતાં. તેનો એક ઉજળો અધ્યાય છે.

વિશા-દિશાવાળ વિનિક સમાજ

ગોઝારિયામાં મૂળ રહેવાસી વિણિકો પેકી તજપોજમાં વાણિયા વાસના નાકે આવેલી જીજરમાન હવેલીના માલિક નગીનિદાસ મોહનલાલ શાહ હતા. તેઓ મુંબઈમાં સ્થાયી થતાં આ હવેલી બંધ રહી હતી. ગ્રામજનો તેને ‘ભૂતિયા બંગલો’ તરીકે ઉલ્લેખ કરતા. થોડા વર્ષ પહેલાં તે હવેલી વેચાઈ જતાં હાલમાં ભર્જ અવસ્થામાં છે.

બાજુમાં આવેલો હાલનો ‘વાણિયા વાસ’ અગાઉ ‘દેવડા વાસ’ તરીકે ઓળખાતો હતો. જેમાં દેવડા દરબારોનાં ઘરો હતાં. સમય જતાં એમાં વિણિકો વસતાં વાણિયાવાસ તરીકે ઓળખાયો. એમ કહેવાય છે કે ગોઝારિયાના ગ્રામજનો કોઈપણ નાની મોટી સંસ્થા ચાલુ કરવી હોય તો પહેલા જાળીવાળા શેઠનું પ્રથમ દાન લઈને કામ ચાલુ

ભર્જ સ્થિતિમાં શેઠ નગીનિદાસની હવેલી

વાણિયા વાસ

કરતા. તેમની દાન આપવાની ઉદારતાને લીધે પાછળના બધાં જ દાન સારી રીતે પ્રાપ્ત થતાં હતાં. તેમના ત્યાં દાન લેવા જનાર કદી પાછો આવ્યો હોય એવું સાંભળવામાં આવ્યું નથી. વાસ્તવમાં તેઓ ગામના શ્રેષ્ઠી હતા. તેમના પુત્ર દીરાલાલના લગ્ન થયાં ત્યારે આજા ગામમાં પેટ્રોમેક્સના અજવાણે વરઘોડો કાઢ્યો હતો અને ઘરદીઠ વાસણ ભેટ આપ્યાં હતાં.

એવું કહેવાય છે કે કોઈક પોતાના વતનથી આકિત કે સંકટ આવતાં જે લોકો વીસ ગાઉ સુધી દૂર ગયા તે લોકો “વિશા” કહેવાયા અને જે લોકો દશ ગાઉ સુધી દૂર ગયા તે લોકો “દશા” કે “દિશા” કહેવાયા. ગોઝારિયા ગામમાં વિશા વણિક સમાજ રહે છે. આ સમાજ છેલ્લાં ૨૦૦ વર્ષથી ગોઝારિયા ગામમાં રહે છે. શરૂઆતમાં ગામમાં આ સમાજના કુલ ૫૦ (સાઈઠ) ઘર હતાં. તેમાંથી હાલ માત્ર ૧૦ જ ઘર વસવાટ કરે છે. બાકીનાં કુટુંબો નોકરી કે ધંધાર્યે મુંબઈ મહાનગરીમાં સ્થાયી થયાં છે.

કુળદેવી શક્તામ્બિકા માતા (ડિસા) અને ઈખ્રદેવતા શ્રીનાથજી ભગવાનમાં શ્રદ્ધા ધરાવતો આ સમાજ “નાનુ કુટુંબ - સુખી કુટુંબ”ના સુત્રમાં માને છે અને આર્થિક રીતે સધ્યર છે. ૧૦૦% શિક્ષણનું પ્રમાણ ધરાવતા આ સમાજમાં ઘણા લોકો ડોક્ટર - એન્જિનિયર અને શિક્ષકો બન્યા છે.

મુંબઈમાં જનભેલા સ્વ. ગોરધનભાઈ નથ્યુદાસ શાહ

ગોઝારિયા હાઈસ્ક્યુલના સ્થાપના કાળ ૧૯૩૭થી ૧૯૪૩ના સમયગાળામાં પાંચ વર્ષ ઉપગ્રહમુખ અને એક વર્ષ મંત્રી રહ્યા હતા. અનેમના પિતાજી ગામમાં ૩૦ વીધા જમીન લઈ જેતી કરાવતા હતા અને અમદાવાદમાં નગરી મિલ્સમાં ભાગીદાર હતા. ગોરધનભાઈએ સાર્વજનિક હોસ્પિટલના ખાતમુહૂર્તથી લઈ દસ વર્ષ સુધી ટ્રસ્ટી તરીકે સેવા આપી હતી. તેમના કારણે નગરી મિલના માલિક શેઠ રસિકલાલ ચીમનલાલ નગરી સાર્વજનિક દવાખાનાનું ઉદ્ઘાટન કરવા પદ્ધાર્યા હતા. તેમના પિતાજી નથ્યુભાઈ ગુલાબચંદે એ. વી. સ્ક્લાર્ન ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું.

સ્વ. શેઠ નાથાલાલ

ગોરધરલાલ શાહ ધોરણ જના અભ્યાસ પદ્ધી લાટીના વ્યવસાયમાં જોડાયા હતા. અનેમને ચાંદીની પાટ વેચી રૂપિયા ૧૫૦૦નું દાન શાળાના સ્થાપના વખતે કર્યું હતું. અનેમણે ૧૯૪૦માં શાળાના મકાનનું ખાતમુહૂર્ત કર્યું હતું.

જીવણલાલ ચુનીલાલ શાહ (૧૯૩૮-૨૦૧૮) એ ગોઝારિયામાંથી મેટ્રિક પદ્ધી બી.કો.મ. થયા. બેંક ઓફ ઇન્ડિયામાં ૩૧ વર્ષ મેનેજર તરીકે કારકિર્દી ધરાવતા હતા. તેઓ પરગજુ માણસ હતા.

વેપારી રસિકભાઈ

ભોગીલાલ શાહે કેળવણી મંડળમાં ચાર વર્ષ મંત્રીપદે સેવા આપી હતી. અને ૧૦ વર્ષ દ્વારકાધીશ મંદિરનો વહીવટ સંભાળ્યો હતો.

શેઠ ચુનીલાલ ગોરધરલાલ જાળીવાળા, શાહ ભોગીલાલ ડોસાભાઈ, શાહ કચરાલાલ છગનલાલ વગેરે વણિક સમાજમાં અગ્રગણ્ય હતા. કરિયાણાના વેપારી અમૃતભાઈ જે ઠાભાઈ શાહનું નામ ગામમાં ખૂબ જાણીતું હતું.

ગામમાં રહેતા નિવૃત શિક્ષક રમેશભાઈ રમણલાલ શાહ કેળવણી મંડળની પ્રવૃત્તિઓ સાથે સંકળાપેલા છે.

શ્રી વિશ્વા દિશાવળ વણિક જ્ઞાતિની વાડી
(સંવત ૧૯૮૮ - સને ૧૯૮૩)

ગોઝરિયામાં બ્રાબણોની વાડી બંધાયા પછી ગોઝરિયાના વૈષ્ણવ વણિક સમાજના શ્રેષ્ઠોઓને તેમના સમાજની વાડી બંધવાનો વિચાર આવ્યો.

ગામમાં અને ગામ બહાર વસતા વણિક સમાજમાંથી દાન મેળવીને સંવત ૧૯૮૮, સને ૧૯૮૩માં વાંટામાં હાલના સાર્વજનિક દવાખાનાના પાછળના ભાગમાં વાડી નિર્માણ કરવામાં આવી હતી. તે વાણીયાની વાડી તરીકે ઓળખાય છે. ડૉ. માણેકલાલ પટેલના 'સંસ્કાર મંડળ' દ્વારા આ વાડીમાં બે ત્રણ પિકચરના શો પાડવા હતા. ગામમાં અદ્યતન સુવિધાવાળી વાડીઓ બંધાતાં હાલમાં આ વાડીનો ઉપયોગ થતો નથી. સાર્વજનિક દવાખાનામાં ટ્રસ્ટી અને મંત્રી શોભનાબેન શાહના જણાવ્યા મુજબ વણિક વાડીના ટ્રસ્ટીઓએ સાર્વજનિક દવાખાનાના વિકસ (Extention of Hospital Services) માટે આ વાડી અને તેની જમીનનો ઉપયોગ કરવાની ખુલ્લા દિલથી પરવાનગી આપી છે. ગામની આરોગ્ય સેવા-સુવિધામાં વણિક વાડીનો સારો ઉપયોગ થાય અની આશા રાખીએ.
(માહિતી સ્ત્રોત : રમેશભાઈ રમણલાલ શાહ)

શ્રી દારકાંધીશનું મંદિર

વૈષ્ણવ સંપ્રદાયનું મંદિર વૈષ્ણવ સમાજે વાંટામાં ખારાકુવા સામે શ્રી દારકાંધીશનું મંદિર બનાવ્યું છે. જે દારકાંધીશની હવેલી તરીકે ઓળખાય છે. તેનું નિર્માણ સંવત ૧૯૫૯માં

કાગળ વઢી પાંચમના રોજ થયું હતું. આ જમીનના બાંધકામ માટે વરસોડા દરભારના શ્રી ઠાકોરે જમીન આપી હતી. એકસો એકવીસ વર્ષ પહેલાં કાંકરોલીવાળા (રાજસ્થાન) પ. પુ. ૧૦૦૮ શ્રી લાલકૃષ્ણ મહારાજના શુભ હસ્તે પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા થઈ હતી. મંદિરમાં શ્રીનાથજી બાવાની મૂર્તિનું નાનું સ્વરૂપ અતે જોવા મળે છે. અગાઉ ગામમાં જન્માસ્તમીના રોજ કૃષ્ણ-જન્મ ઉજવણીની શરૂઆત થઈ હતી. તેની પ્રસાદી પંજરીનો સ્વાદ આજે પણ યાદ આવે છે. મફતલાલ દીરાલાલ શાહે ૨૫ વર્ષ સુધી મંદિરનો વહીવટ સંભાળ્યો હતો. વણિક સમાજના ટ્રસ્ટી નંદુમાર રમણલાલ શાહ છેલ્લાં સાત વર્ષથી દારકાંધીશ મંદિરનો વહીવટ સંભાળી રહ્યા છે.

શાહ - જૈન સમાજ

મૂળ વતન રાજ્યાન - ભીલવાડા જિલ્લાના અને છેલ્લા ૬૫ વર્ષથી ગોઝારિયામાં વસતા જૈન ધર્મ સમાજનાં હાલ કુલ ૮ ઘર આવેલાં છે. આ સમાજ જૈન સ્થાનકવાસી શ્વેતાંબર તેરાપણી તરીકે ઓળખાય છે.

જૈન દેરાસર

ધણાં વખો પહેલાં સમો જૈન સંઘ માંડવી ચોકમાં જૈન ઉપાસણે બંધાવું હતું. એ સમયે બાજુમાં બહુચરમાતાની ઓરડી નિર્માણ પામી હતી. સમય જતાં આ ઉપાસરામાં જૈન

તીર્થકરની મૂર્તિ મૂકવામાં આવી હતી. હાલમાં સમો જવાના માર્ગ ઉપર નવું જૈન દેરાસર બાંધવામાં આવ્યું છે. તેથી જૂનું ઉપાસરાવાળું મકાન વેચાણથી કાઢી નાંખવામાં આવ્યું છે.

પ્રજાપતિ સમાજ

આશરે ૨૫૦ વર્ષ પહેલાં ગોઝારિયામાં વેડા-મકૃતુપુર અને જેતલપુરથી પ્રજાપતિ હુંભાર પરિવારો અહીં વસવા આવ્યા હતા. જે લોકો વેડાથી આવેલા તે વેડકિયા પ્રજાપતિ, જેતલપુરથી આવ્યા તે જેતલપુરીયા પ્રજાપતિ અને મકૃતુપુરથી આવેલા તે મકૃતુપુરીયા પ્રજાપતિ કહેવાયા. કુલ મળીને ૮૦થી પણ વધારે પરિવાર અહીં વસે છે.

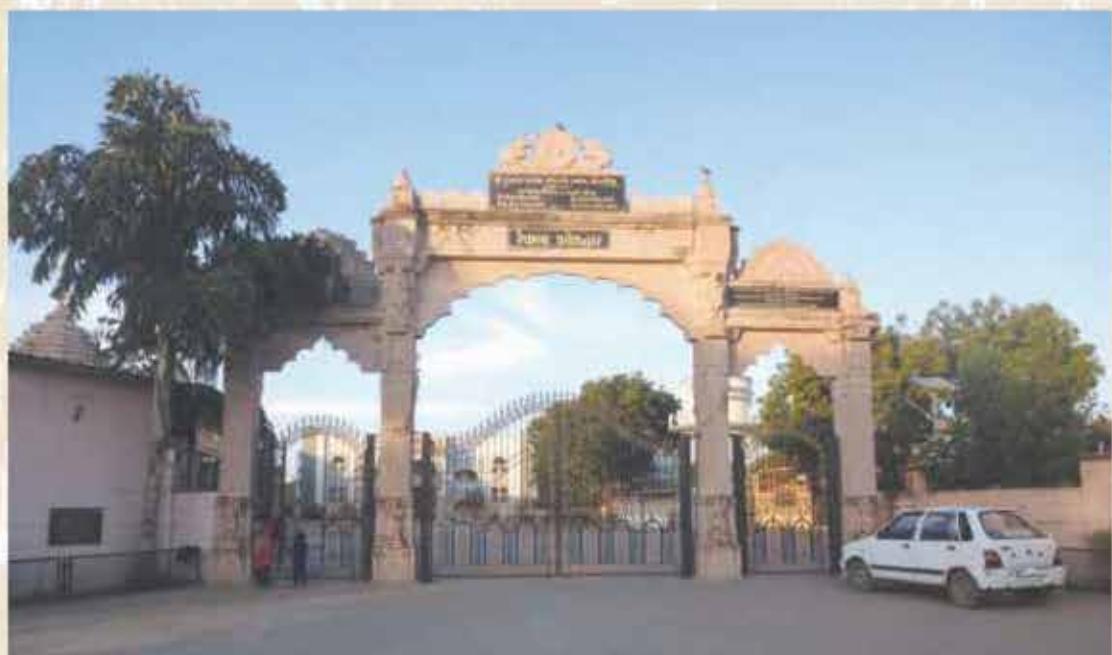

દંડાવ્ય - ૬૬ ગોળ પ્રજાપતિ સમાજ તરીકેની ઓળખ ધરાવતો અને બ્રહ્માણીમાને કુળદેવી તરીકે

પૂજતો આ સમાજ હિંટો પકવવાના અને માટલાં ઘડવાના વ્યવસાયમાં જોડાયેલો હતો. પરંતુ શિક્ષણ કેને તથા સામાજિક કેને વૈચારિક કાન્નિ કરીને હાલ આ સમાજ અન્ય પ્રગતિશીલ સમાજની હરોળમાં ઊભો છે.

આ સમાજમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ ખૂબ સારું છે. મોટેભાગે સ્વતંત્ર ધંધા અને નોકરી કરતો આ સમાજ દર વર્ષે માતાજીની થતી જાતર તથા આઠમના નિવેદમાં બહારગામ રહેતો સમાજ વતનમાં અવશ્ય હાજરી આપે છે.

હાલ ગોઝારિયામાં તળપદ વિસ્તારમાં આવેલા પ્રજાપતિ વાસમાં તેમની કુળદેવીનું મંદિર આવેલું છે. આ સમાજના પરિવારો લગ્ન પછી છેડા છોડવાની વિધિ તથા છોકરાની બાબરી ઉત્તારવાની વિધિ પણ અહીં થાય છે. આ સમાજના કેટલાક શિક્ષિતો નોકરી- ધંધા અર્થે મોટા શહેરોમાં જઈને વસ્યા છે. કેટલાક અભ્યાસ અર્થે વિદેશ પણ ગયા છે. આ સમાજમાંથી જ પ્રોફેસર, શિક્ષક, ડૉક્ટરના વ્યવસાયમાં પણ ઘણા જોડાયા છે.

બ્રહ્માણીમા ઉપરાંત સધી, મેલડી, મુગલાણી અને વહાણવટી માતાજી પ્રત્યે પણ વિશેષ શ્રદ્ધા ધરાવે છે. દંડાચ પ્રજાપતિ સમાજની મોટી વાડી મહેસૂણા જવાના હાઈવે પર આવેલી છે. જેમાં અધતન સુવિદ્યા ધરાવતા ડાઢીબા હોલેનું નિર્માણ કરવામાં આવેલું છે. દર વર્ષે વાડીમાં સમૂહ લગ્નો યોજાય છે. વાડીમાં બ્રહ્માણી માતાનું સુંદર મંદિર સમાજની શ્રદ્ધાનું કેન્દ્ર છે. ગોઝારિયા પ્રજાપતિ સમાજ સોઝ ભિલન સમારંભનું આયોજન કરે છે.

ગામના આગેવાન ખોડીઘસ જોઈતારામ

પ્રજાપતિ, આત્મારામ મોહનધસ પ્રજાપતિ (મેજર) ગામ માટે ઉમદ્ય સેવાકાર્ય કરી રહ્યા છે. મધુકાન્તભાઈ પુરુષોત્તમભાઈ પ્રજાપતિ સાહિત્યકાર તરીકે સર્જન કરી રહ્યા છે. ટિલીપભાઈ બબાભાઈ પ્રજાપતિ રાજકીય રીતે ભાજપના સક્રિય કાર્યકર છે. પ્રજાપતિ સમાજ ગોઝારિયા ગામની બધી જ્ઞાતિઓ સાથે હળીમળીને રહી ગામના વિકાસમાં ફાળો આપી રહ્યો છે. શાંત - મળતાવડા સ્વભાવના આ સમાજના લોકો ગામમાં અન્ય સમાજો સાથે સંપર્થી રહે છે.

માત્ર છ ધોરણ ભજોલા નારાયણભાઈ બેચરભાઈ પ્રજાપતિને કેળવણી મંડળના શ્રીમતી અમથીભેન શંકરલાલ જજધસ પટેલ બાલમંદિરના કન્વીનર તરીકે ૨૮ વર્ષ ઉમદ્ય સેવા આપી હતી. તેમણે ગોઝારિયા દૂધ ઉત્પાદક મંડળીની સ્થાપનામાં નોંધપાત્ર ફાળો આપ્યો હતો. અને બે વર્ષ પ્રમુખ રહ્યા હતા. તેમનું ગામની સંસ્થાઓમાં સક્રિય યોગદાન હતું. ૨૦૧૭માં અવસાન પાસ્યા હતા.

ગજજર સુથાર

ગોઝારિયામાં વસતો ગજજર સુથાર સમાજ મૂળ સિધ્યપુરના રહેવાસી હતા. સિધ્યપુરના રાજ સિધ્યરાજ જ્યસિંહનો સુવિષ્યાત રદ્રમહાલય આ સમાજના વડવાઓએ બનાવેલો એવું કહેવાય છે. આ સમાજના વડવાઓ સંવત ૧૨૧૫ની સાલમાં સુથાર અંગતજી ગામ વિસનગર આવીને વસ્યા હતા. વિસનગરથી વડવાઓ સને ૧૧૫૮ ઈન્ડ્રાડ (કડી) ગયેલા. અમારા વડવા દેવજીભાઈ સુથાર ગોઝારિયામાં સને ૧૩૫૪ એટલે કે સંવત ૧૪૧૦ની સાલમાં કાગણવદી ત્રીજના દિવસે તળપોજમાં રણછોડજીના મંદિર પાસે વખડાવાળી કોઢની ઓળખાતી જગ્યા પર સૌ પ્રથમ વસવાટ કરેલો. એ વાતને આજે ૬૯૭ વર્ષ થયાં. કુટુંબની સંઘ્યા વધવાથી અટવાભાઈ સુથાર વચ્ચે કોઢે રહેવા આવ્યા અને બીજા ભાઈ કમાભાઈ સામી કોઢમાં વસવા આવેલા હતા.

કલાકારીના કેન્દ્રે ગોઝારિયાના ગજજર સુથાર જ્ઞાતિના લોકો નિખાાત હતા. આજે ગામમાં જુના ધરોમાં કોતરણીકામના નમૂના હજુ પણ જોવા મળે છે. તળપદમાં છોટાલાલ અમથારામ રાવલ ગુગળીના મકાન રસ્તા પરથી જોતાં કોતરણીની સાંશી પૂરે છે.

કાઠ કલાપુકુન મકાન

ગજજર સુથારના છાસઠ ગોળનું પંચ સંવત ૧૯૮૮ના પોષ સુદ ૧૦ને તા. ૧૮-૦૧-૧૯૮૮ના રોજ ગોઝારિયા ગામમાં એકહું થયેલું કુટુંબના રીતરિવાજ માટે આ નિયમો ઘડેલા. તે વખતે ગોઝારિયાના ગજજર સુથારના ધરોની ગણતરી કરેલી. વખડાવાળી કોઢ ૨૪ ધર, સામી કોઢ ૩૪ ધર, વચ્ચે કોઢના ૧૧ ધર એમ કુલ ૮૮ ધર અને વિશ્વકર્મા ભગવાનનું મંદિર ૧ ગણતાં કુલ ૭૦ ધરો ગણતરીમાં બતાવેલાં. સમય જતાં મિસ્ની કામ કરી જવન નિર્વાહ કરતા આ સમાજના કુલ ૧૩૦ ધર વસવાટ કરતાં જોવા મળ્યાં. પણ હાલમાં ૩૨ ધર ૪ ખુલ્લાં છે. ૮૦% શિક્ષણ ધરાવતા આ સમાજમાં છોકરાઓની સાપેક્ષમાં છોકરીઓ વધુ ભણોલી છે.

કાઠ કલાપુકુન મકાન

આ સમાજ કુળદેવતા ભગવાન વિશ્વકર્માનો ઉપાસક છે અને રેલવે સ્ટેશન રોડ પર ભગવાન વિશ્વકર્માનું જુનું સુંદર મંદિર છે. મેવાડ સુથાર સમાજ જે હાલમાં વાંટામાં રહે છે અને ગજર સુથાર સમાજના ધરો તળપદમાં આવેલાં છે.

વિદ્ધલભાઈ મૂળચંદભાઈ
મિસ્ટ્રીમાં તેમના સુથારીકામ
ઉપરાંત બાંધકામમાં ડિગ્રી
વગરના એન્જિનિયર જેવી
કોઠાસૂર હતી. સંસ્થાઓના
બાંધકામમાં એમની સેવા
મળતી હતી. તેમના પુત્ર અરુણ
મિસ્ટ્રીને સાર્વજનિક દવાખાનામાં ૩૫ વર્ષ
નિષ્ઠાપૂર્વક નોકરી કરી હતી.

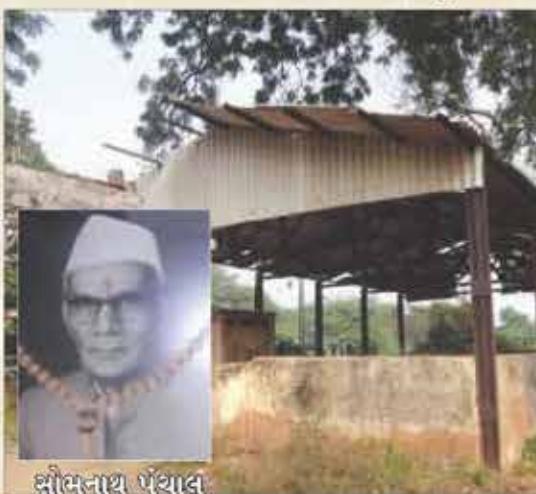
આ સમાજના મુખ્ય ને મંડળો જોવા મળ્યાં છે. (૧) શ્રી વિશ્વકર્મા પ્રગતિ મંડળ, કલોલ અને (૨) શ્રી વિશ્વકર્મા ગજર સમાજ, અમદાવાદ હાલ ગામમાં ફક્ત ૯ થી ૭ ભાઈઓ જ સુથારીકામ કરે છે.

હાલમાં કાઢ સાથે કારીગરી કરી સુમેળખ્યું
જવન જવતો આ સમાજ મધ્યમ આર્થિક સ્થિતિ
હોવા છતાં સુખ અને સંપર્યી રહે છે.

સમય બદલાતાં ગજર સુથારના બાળકો
સારો અભ્યાસ કરી સારી ડિગ્રી મેળવી શહેરોમાં
નોકરી તરફ વજ્યા. ઘણા લોકોએ બદલાતા સમય
સાથે દળવાની ઘંટી, લેથ તથા સબમર્સિબલના
કારખાનાં તથા ખાટલા બનાવવાના કારખાનાં
ઉદ્યોગ તરફ વજ્યા છે. (માહિતી સ્તોત્ર : સ્વ. અરુણ મિસ્ટ્રી)

પંચાલ સમાજ

મૂળ સિધ્ધપુર પાસે લાલપુર ગામના વતની
અને ત્યાંથી અહીં ગોજારિયા ગામની સ્થાપના થઈ
ત્યારથી વસવાટ કરતા પંચાલ સમાજનાં કુલ ૫૦
ઘર હતાં તેમાંથી ત્રણ ઘર જ ચાલુ હાલતમાં છે.
બાકીના અમદાવાદ જેવા શહેરોમાં સ્થાપી થયા છે.
લુહારીકામના વ્યવસાય સાથે જોડાયેલો આ સમાજ
મધ્યમ આર્થિક સ્થિતિ ધરાવે છે. કુળદેવતા

સ્રીભવનથ પંચાલ

વિશ્વકર્મા પ્રભુમાં આસ્થા ધરાવતો આ સમાજ
સંપીને રહે છે.

એક સમયે ગોજારિયા ગામમાં પાણીની ટાંકી
બાંધી આપવાની જેવના રાખનાર સોમનાથ
રણાંદુલાલ પંચાલ અમદાવાદમાં પોતાનો
વ્યવસાય કરતા હતા. રેલવે સ્ટેશન ઉપર ઉતારુ
માટેનો શેડ એમના દાનથી બન્યો છે. ગોજારિયા
હાઈસ્ક્વુલમાં તેમના નામના ઘડા બાંકડા હતા, જેના
ઉપર અમે પણ બેઠા હતા. શંકરભાઈ ઈશ્વરભાઈ
પંચાલનું અમદાવાદમાં ઓછલ
એન્જિન બનાવવાનું કારખાનું
હતું. ગામમાં રહેતા લુહારી
કામ કરતા મથુરભાઈ પંચાલ
હાથ કે પગ ઉતરી ગયો હોય
તો ભાડભુજ જેવી મહત સેવા
આપતા હતા.

સથવારા - કડિયા સમાજ

લગભગ ૨૦૦ વર્ષ પહેલાં મૂળ વતન ઉમતા(તા. વિસનગર)થી મજૂરી - રોજગારી અથે અહીં આવેલા હતા. મૂળ માત્ર ૨૨ ધર જ અહીં રહેતાં હતાં. પણ હાલમાં અન્ય ગામોમાંથી આવીને વસેલા આ સમાજનાં અન્ય ૧૦૦ ધર આવેલાં છે. એટલે કુલ મળીને ૧૨૨ ધરની વસ્તી ગોઝારિયામાં વસે છે.

કુળદેવી ઉમતાની ચામુંડા માતા અને દેવતા -

વિશ્વકર્માની કૃપાથી મધ્યમ આર્થિક સ્થિતિ ધરાવતા આ સમાજના સભ્યો સાછુ - સરળ જીવન જીવી રહ્યા છે. મોટાભાગના લોકો કડિયાકામ અને મજૂરી કરી ગુજરાન ચલાવે છે. આ સમાજમાંથી મણીભાઈ શીવરામ કડિયાનું નામ અચેસર છે. એક સમયે અમનું ગોઝારિયામાં ટાઈલ્સ બનાવવાનું કારખાનું હતું. નિવૃત્તિકાળમાં તેઓ કેળવણી મંડળની પ્રવૃત્તિઓ સાથે સંકળાયેલા હતા.

રાવળ - યોગી સમાજ

ગોઝારિયામાં વસતા રાવળ - યોગી સમાજનું મૂળ વતન મૂળી - જિ. સુરેન્દ્રનગર. તેઓ ધંધા - રોજગાર માટે ગોઝારિયા આવેલા અને હાલમાં જ્યાં અંબાજ મંદિર (જ્યાં) છે ત્યાં વસેલા. હાલમાં અમનો મુખ્ય વસવાટ ગુજરાતી શાળા બાજુમાં અને ત્રિકમપરાની સામે આવેલો છે.

આ સમાજના લોકોની કુળદેવી મા બ્રહ્માણી અને મા જોગણી છે. ૬૨ ત્રણ વર્ષે અહીં ૭૦૦ ધરની વસ્તી ધરાવતા ગામમાં જાતર થાય છે. ૨૮૨ ગોળ રાવળ યોગી સમાજમાં છોકરા તથા છોકરીના જન્મદરમાં સમાનતા જોવા મળે છે. વ્યવસાયમાં શાકભાજ - ફળફળાદિની વાડી તથા મજૂરી દ્વારા આ સમાજ ગુજરાન ચલાવે છે.

અહીંની સમાજ વ્યવસ્થા એવી છે કે જ્યારે કોઈ અણબનાવને કારણે લળનવિચ્છેદની પરિસ્થિતિ ઊભી થાય તો પંચ દ્વારા ઉકેલ લાવી દેવાય છે. આ ન્યાય સમિતિ જે નિર્ણય કરે તે શિરોમાન્ય ગણાવો પડે છે.

આ ગામમાં અન્ય શાખનાં રાવળ કુટુંબો જેવાં કે વરસોડિયા અને આસોડિયા તથા નાયણા પણ વસે છે. ગામમાં ડિનખાબ કાપડ વણતી શાળોના

કારીગરો આ રાવળ ભાઈઓ હતા.

પરંતુ આ બધામાં ઊડીને આંખે વળગે તેવી નોંધ દેવા જેવી બાબત છે આ સમાજના અમર શહીદ - રાવળ મોહનવીરની. તેની વિશેષ માહિતી આપણે આગળ જોઈ ગયા છીએ.

આજ રાવળ યોગી સમાજ ગોઝારિયાના આગેવાનો તેમના દીકરા-દીકરીઓનું શિક્ષણ વધે તે માટે પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. વર્ષ ૨૦૧૫માં ગોઝારિયામાં રાજ્યકક્ષાનો “યુવा-પરિચય અને પસંદગી મેળો” યોજાયો હતો. રેલવે સ્ટેશનની સામે એક રાવળ પરિવારનું કુટુંબ રહેતું હતું. જે ઓ ગામના બાવળોમાંથી દાતણ બનાવી અમદાવાદ વેચી આવતા હતા. ડૉ. માણેકલાલ પટેલ જણાવે છે કે આ પરિવાર અમના ઘરેથી

કારીગરી વાડી

ઇશ લઈને દાતણ આપી જતા હતા. તેમના ધરના બધા સભ્યો તેમના દાતણનો ઉપયોગ કરતા હતા. દાલમાં અને મના પરિવારમાં ગ્રેજ્યુએટ થયેલા યુવા રાવળ છે.

ગોઝારિયાના રાવળ યોગી સમાજની પોતાની એક વાડી છે. જેનું નામ ‘કાશીબા વાડી’ છે. આ

વાડીની અગાઉ ખૂણામાં જિલ્લા પંચાયતે બાંધેલો ફુવો હતો. જે રાવળિયાનો ફુવા તરીકે જાણીતો હતો. તેકોરે ટર્સનો ધધો કરતા જ્યંતિભાઈ લક્ષ્મણભાઈ રાવળ અને અમરતભાઈ જ્યંતિભાઈ રાવળ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળની પ્રવૃત્તિઓમાં સક્રિય છે. આ સિવાય ગામમાં તેમની કુણદેવીનું એક મંદિર આવેલું છે.

સોની સમાજ

મૂળ લાંઘણાજના ગોઝારિયામાં વસેલા સોની પરિવારના માણે કલાલ (માંકુસિંહ) સોની (સુવર્ણકાર), મફતલાલ સોની, મુલયંદ્ભાઈ સોની અને પ્રહલાદભાઈ સોની ચાર ભાઈઓ હતા. પ્રહલાદભાઈ લાંઘણાજમાં જ રહ્યા હતા. મફતલાલ સોનીની હોળી ચકલામાં પીપળાના ઝાડ પાસે દુકાન હતી. પાછળથી તેઓ તેમના મિત્ર પ્રહલાદભાઈ શંકરભાઈ પટેલની સાથે મુંબઈમાં

ધંધામાં જોડાયા હતા. મુલયંદ્ભાઈ સોનીની પરામાં જ્ઞાનદાસના માઠ પાસે દુકાન હતી. માંકુસિંહ આજીવન દેશસેવા, સેવાદળ, નશાબંધી જેવા કાર્યોમાં સમર્પિત હતા. મોટામાણના નાકે ચંદુભાઈ સોનીની દુકાન હતી. દાલમાં ગામમાં બહારથી આવેલા જવેલર્સની ઘણી દુકાનો છે. બજાર વચ્ચે જ્યંતીભાઈ સોનીની શાળાના અભ્યાસક્રમનાં પુસ્તકોની મોટી દુકાન હતી.

દરજ સમાજ

આશરે ૨૫૦ વર્ષથી વસવાટ કરતી આ દરજ કોમ હિન્દુ દરજ સમાજ, છોટેર ગોળ ગોઝારિયા તરીકે ઓળખ ધરાવે છે. ૧૦૦% શિક્ષણનું પ્રમાણ ધરાવતો આ સમાજ દાલ ગામમાં પર (બાવન) ધર ધરાવે છે. બજારમાં અને વાંટામાં દરજવાસ છે. કુણદેવી ચામુંડા માતાની કૃપાથી આ સમાજ દાલ દરજકામ કરી પોતાનો જીવન નિર્વાહ કરે છે. અગાઉના જમાનામાં દરજ એમનું મશીન લઈને કોઈ ગ્રાહકના ત્યાં કપડાં સીવવા જતા. તેમના ત્યાં પરિવારજનનોનાં કપડાં સીવી આપતા. પાટીદાર લોકો એની મજૂરી પેટે અનાજ આપતા હતા.

માણના નાકે બચુભાઈ દરજની દુકાન હતી. તેઓ લાંઘણાજથી આવેલા હતા. કે. કે. પટેલના શ્રુપના મિત્રોનું મીટિંગ સ્થળ બચુભાઈની દુકાન હતી.

ગામમાં કાળી ટોપીવાળા ભીજાભાઈ દરજ હતા. તેઓ નાટક જોવાના શોખીન હતા. દિમતભાઈ બાપુ જણાવે છે કે અંબાલાલ દરજ કામની સાથે કાપડનો વેપાર પણ કરતા હતા. મહિલાલ, શંકરભાઈ અને રતિલાલ જેવા અન્ય દરજ કામ કરતા હતા. મંગળદાસ દરજના પુત્ર પુણ્ણોત્તમભાઈ મંગળદાસ દરજ ગોઝારિયા હાઈસ્ક્વુલની પ્રથમ S.S.C. બચના વિદ્યાર્થી હતા. તેઓ દેલવાડા હાઈસ્ક્વુલમાં આચાર્ય હતા. તેમણે ગોઝારિયા હાઈસ્ક્વુલમાં ૧૯૮૫-૮૬ દરમિયાન આચાર્ય તરીકે અને પાછળથી મંડળમાં ઉર્જ મંત્રી તરીકે સેવા આપી હતી.

૬૫૫ પરિવાર

ગોજારિયા કેળવડી મંડળના શરૂઆતના વર્ષોમાં ડાખાભાઈ ઠક્કર ૧૮૩૭થી ૧૮૩૮ સુધી મંત્રી હતા. એમણે એ સમયે ગામમાં યોજાયેલા મહેસાણા જિલ્લાના ૧૧મા વ્યાચ સંમેલનમાં ભોજનાલયની જવાબદી નિભાવી હતી. એમની સુથારવાસ પાસે દુકાન હતી. તેમના વંશજ બેલગામમાં સેટ થયા છે. શિવરામ ફીરિરંદ ઠક્કર ગામમાં ખેતી અને વેપાર કરતા હતા. ગામમાં થતાં નાટકમાં તેઓ અદ્ધા કલાકાર તરીકે ભાગ લેતા હતા. છેલ્લે તેઓ

અમેરિકા ગયા હતા. તેમના ભાઈ શંકરભાઈ ઠક્કરની અમદાવાદમાં ગીતામંદિર લાટી બજારમાં મોટી દુકાન હતી. અશ્વિનભાઈ પટેલે જણાયું હતું કે “સી. જમનાલાલ એન્ડ ક્રેપની”ના પ્રકાશિતા થતાં “ઠક્કર એન્ડ કુટમુટીયા”ના સહાયક (ગાઈડ) પુસ્તકોની બોલબાલા હતી. ઠક્કર એટલે પ્રહલાદભાઈ પીતાંબરદાસ ઠક્કર ગોજારિયામાં શરાફ હતા અને ભાટિયા તરીકે ઓળખાતા હતા. તેઓ મુંબઈમાં સેટ થયા હતા.

ધોબી સમાજ

મૂળ વરસોડાના વતની અને ત્યાં નદીનો પટ સૂકાઈ જવાથી ધંધા રોજગાર માટે આશરે નવ પેઢીથી એટલે કે અંદાજીત ૪૫૦ વર્ષથી ધોબી સમાજ ગોજારિયામાં રહે છે. આ ગામમાં ધોબી

સમાજના કુલ ઉધર છે. અને તેઓ કપડાં ધોવાનું તથા કપડાંને છંસ્યી કરી આપવાનું કામ કરે છે. કુળદેવી ચામુંડા માતાનો ઉપાસક આ સમાજ શાંતિપૂર્ણ જીવન જીવે છે.

મોટ ઘાંચી અને મોદી સમાજ

ગોજારિયા ગામની સ્થાપના થઈ ત્યારથી જ અહીં વસેલો હિન્દુ મોઢ ઘાંચી સમાજ ગોજારિયામાં માત્ર બે જ ધર હતાં. શરૂઆતમાં તેલની ઘાણી અને ત્યારબાદ કરિયાણાના વેપારી તરીકેની ઓળખ ધરાવતો આ સમાજ મોઢેશ્વરી માતાનો ઉપાસક છે. સમય જતાં હાલમાં આજુભાજુના ગામ જેવા કે ખરણા, લાડોલ,

પારસા વગેરેથી મોદી પરિવારના ૧૭ ધરની વસ્તી અહીં આવીને વસી છે. મોદી લોકોનો મુખ્ય ધંધો કરિયાણાનો હતો. તેમાં અમથાભાઈ મોદી અગ્રેસર હતા. આર. કે. મેડીકલ સ્ટોર મોદી પરિવારનો છે. ચંપકભાઈ અંબાલાલ મોદી, હસમુખભાઈ અમથાલાલ મોદી કેળવડી મંડળમાં યોગદાન આપી રહ્યા છે.

રામી (માળી) સમાજ

કુલહારનો વ્યવસાય કરતા ૨૦૦ વર્ષથી ગોજારિયામાં વસવાટ કરતા માળી જ્ઞાતિનું માત્ર એક જ કુટુંબ આવેલું છે. મૂળ વતન પાટણ પરંતુ

ધંધાર્યે અહીં આવીને વસ્યા છે. આ સમાજની કુળદેવી મહાકાળી માતા છે જે હાલ પાટણમાં આવેલી છે.

ગોટ્વામી સમાજ

છેલ્લી સાત પેઢીથી ગોઝારિયા ગામમાં વસતા અને મંદિરમાં પૂજારી તરીકેની કર્તવ્યનિષ્ઠા બજાવતા આ સમાજના કુલ પાંચ ઘર છે. મૂળ કુકરવાડાથી અહીં આવીને વસેલ આ કોમની કુળદેવી માતા હિંગળાજ અને મહાકાળી છે. તથા

ઈષ્ટદેવ મહાદેવ છે. આ સમાજમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ મધ્યમ છે. વર્ષો પદેલાં સુરેન્દ્રપુરી ગોસ્વામી ગુજરાતી શાળામાં શિક્ષક હતા. તેઓ સારા ચિત્રકાર હતા.

નાયી સમાજ

નાની ૬૬ નાયી સમાજ તરીકે ઓળખાતો આ સમાજ ગોઝારિયાની સ્થાપના થઈ ત્યારથી અહીં વસવાટ કરે છે. કુળદેવી લીંબચ માતા (પાટણ)માં અખૂટ શ્રદ્ધા ધરાવતો આ સમાજ ગોઝારિયામાં હાલ ૫૦ (પચાસ) ધરની વસ્તી ધરાવે છે. આ સમાજના સત્યો પોતાના પરંપરાગત વ્યવસાય હેર કટીંગ સલૂનમાં જોડાયેલા છે. અગાઉના સમયમાં નાયી પરિવારજનો પાટીદાર સમાજ સાથે ખૂબ જ સંકળાયેલા હતા. તેઓ પાટીદાર પુરુષોનું તેમના ધરે જઈને નિયમિત ધોરણે હેરકટીંગ કરતા હતા. વિશેષમાં તેઓ પાટીદાર પરિવારના લભ પ્રસંગમાં ખાસ સેવામાં હાજર રહેતા હતા. નોતરાં-આમંત્રજ્ઞમાં એક જણાનું કે સહકૃટુંબમાં આવવાનું છે એ બાબતનું પૂરું શાન ધરાવતા હતા. જાનૈયાઓને સવિશેષ સેવા પૂરી પાડતા. પાટીદાર સમાજ દ્વારા નાયી સમાજને વર્ષભરનું અનાજ

આપવાની પરંપરા હતી. અગાઉના સમાજમાં ગોઝારિયામાંથી આંકિકા જનાર બાબુભાઈ સોમનાથ નાયી અને છનાભાઈ સોમનાથ નાયી હતા. કનુભાઈ શંકરલાલ નાયી, જ્યંતીભાઈ શંકરલાલ નાયી, ડાયાભાઈ નાયી, વિનુભાઈ ગોવિંદભાઈ નાયી, સતિખભાઈ ગોવિંદભાઈ નાયી વગેરે લંડનમાં સ્થાયી થયા છે. ગામમાં સલૂન ધરાવતા રાજુભાઈ કચરાલાલ નાયી તેમના સમાજની પ્રવૃત્તિમાં ખૂબ સક્રિય છે.

વર્ષમાં બે વાર ગોઝારિયાનો સમગ્ર નાયી સમાજ ચૈત્ર સુદ આઠમ અને માગસર સુદ ૧૧ના રોજ તિથિ ઉજવાણીના કાર્યક્રમમાં ગોઝારિયામાં આવેલા લીંબચ માતાના મંદિરમાં એકત્રિત થાય છે. ગોઝારિયા ગામના હિતેશ કનુભાઈ નાયીએ ગુજરાતી ફિલ્મ અને ટી.વી. કલાકાર તરીકે પોતાની નામના મેળવેલી છે.

શ્રી લિભ્યચ માતાજીનું મંદિર : “શ્રી લિભ્યચ માતા સેવા ટ્રસ્ટ” ગોઝારિયાના ઉપક્રમે શ્રી નાયી છાસઠ સમાજનું શ્રી લિભ્યચ માતાજીનું મંદિર વર્ષ ૨૦૦૩માં ચરાડ રોડ પર નિર્માણ પામ્યું છે. આ લિભ્યચામમાં વર્ષ ૨૦૧૮માં સાંસ્કૃતિક હોલ લોકોની સેવામાં ખૂલ્લો મૂકવામાં આવ્યો છે. હાલમાં છેલ્લા ૧૨ વર્ષથી મંદિરનો વહીવટ હીરાભાઈ સોમનાથ નાયી (પ્રમુખ) અને રાજુભાઈ કચરાલાલ નાયી (મંત્રી) સંભાળી રહ્યા છે.

રબારી સમાજ

રબારી બાવન

મૂળ રાજસ્થાનના જેસલમેરથી પશુઓના ધાસચારા માટે ગુજરાત આવેલી આ કોમ રબારી તરીકે ઓળખાય છે. આજે ગોઝારિયા ગામમાં રબારી સમાજના અંદાજિત ૧૦૦ ઘર આવેલાં છે. જેમાં મુખ્ય ત્રણ શાખો-સોભોળ, બલ્યા અને રોજ્યા છે અને તેમની શાખ પ્રમાણે દરેકની કુળદેવી જુદી-જુદી છે. આ રબારી સમાજના ૧૪ પરગણાં છે. તેમાં ગમે તે પરગણામાં રોટી-બેટી વ્યવહાર થઈ શકે છે. મુખ્ય વ્યવસાય પશુપાલન અને થોડીક માત્રામાં ખેતી સાથે જોડાયેલો આ

સમાજ મધ્યમ આર્થિક પરિસ્થિતિ ધરાવે છે. આ સમાજમાં મૃત્યુ પાછળના ભોજનનો વ્યવહાર આકરો હોય છે અને તેમાં જ ખર્ચ વધારે થાય છે.

એ સમયે આ જ્ઞાતિમાંથી ગંગાબહેન ગુજરાતી શાળામાં શિક્ષિકા હતાં. પહેલેથી શરીરે ખડતલ હોવાથી આ કોમના લોકો મોટેભાગે પોલીસ જાતામાં વિશેષ જોવા મળે છે. ગોઝારિયામાંથી જ �DYSP શ્રી નથુભાઈ સેંધાભાઈ દેસાઈ કે જેઓ હાલ સુરત શહેરમાં ACP તરીકે ફરજ બજાવે છે. તો વળી સ્વ. સેંધાભાઈ મહીજભાઈ દેસાઈ છેલ્લે કલોલ સીટી પોલીસ સ્ટેશનમાં પી.એસ.આઈ. તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. કોઈ નેવીમાં તો કોઈક મહેસાણા જિલ્લામાં પ્રાંત ઓફિસર તરીકે સેવા બજાવે છે. આમાંના વાધજીભાઈ સેંધાભાઈ દેસાઈ L.I.C.માં Class-1 ઓફિસર હતા અને હાલ અમદાવાદમાં છે. ચેહર માતામાં અખૂટ શ્રદ્ધા ધરાવતો આ સમાજ માતાજીની જાતરમાં પણ શ્રદ્ધાપૂર્વક ભાગ લે છે.

ખેર-પરમાર (દરબાર) સમાજ

છેલ્લાં ૫૦૦ (પાંચસો) વર્ષથી ગોઝારિયા ગામમાં વસવાટ કરતો આ સમાજ મૂળ ગામ મૂળી - સુરેન્દ્રનગરથી આવેલો. આશરે ૧૦૦ વર્ષ પહેલાં આ ગામના પટેલોએ દરબારોને જમીન આપેલી - કારણકે પટેલોની જાન જાય કે માતાજીનો રથ નીકળે ત્યારે ગામના સીમાડા સુધી મુકવા જતા.

આજે આ ગામમાં ખેર-પરમાર સમાજના આશરે ૬૫ ઘર આવેલાં છે. જેમાં દરબારોની જુદી-જુદી અટકો ડોડીયા, રાણા, દેવડા, રાઠોડ, ચાવડા, ચૌહાણ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ સમાજ ૧૦૦% શિક્ષણ ધરાવે છે. મોટેભાગે આ

સમાજના પુરુષો પોલીસ જાતામાં કે પછી મિલેટરીમાં જોડાયેલા છે.

કુળદેવી હરસિદ્ધિ ભવાની માતાનો ઉપાસક આ સમાજ દર વર્ષે હનુમાનજીની ઉજવણી વખતે ચેત્ર મહિનામાં ગોઝારિયામાં સુરાસણિયા હનુમાનજીએ એકઠો થાય છે. આ સમાજના ઈષ્ટદંડ માંડવરસાય ભગવાન એટલે કે સૂર્ય ભગવાન છે. અને તેમનું ગોત્ર પારાશૂર વંશ સૂર્યવંશ છે. મોટેભાગે ખેતી સાથે સંકળાયેલો આ સમાજ ગોઝારિયા ગામમાં સુમેળખર્યા સંબંધો બાંધીને રહે છે.

ગાડલિયા લુહાર સમાજ

ગાડાંની ગતિ સાથે ગામડે-ગામડે કરી આશરે ૮૦ વર્ષ પહેલાં અહીં આવેલો સમાજ એટલે ગાડલિયા લુહાર સમાજ.

મૂળ વતન ચિત્તોડગઢ, તેમના વડવાઓ કે જે રાજપૂત જ્ઞાતિના અને સિસોટિયા વંશના છે. આ રાજપૂતો મહારાણાને ત્યાં શસ્ત્રો બનાવવાનું, શસ્ત્રોને ધાર કાઢવાનું, હથિયારોને અભિનિમાં ટીપાવી તીક્ષ્ણ બનાવવાનું કામ કરતા. પરંતુ સમયનું ચક ફરતાં ટિલ્લીના મુસલમાન બાદશાહ અકબરે ચઢાઈ કરતાં રાણા પ્રતાપની હાર થઈ. આથી રાણા પોતાના સૈન્ય સાથે ભાગી છૂટવા અને એ સમયે આ પ્રજાના વડવાઓએ પણ પ્રતિજ્ઞા કરી કે અમારા મહારાજ હુંભી તો અમે પણ હુંભી. એટલે તેઓ ગાડાંમાં ઘરવખરી ભરી ગામડે-ગામડે ફરવા લાગ્યા અને તેમનું નામ પડ્યું ગાડલિયા લુહાર.

આજે ગોઝારિયામાં રહેતા આ સમાજની વાત કરીએ તો અહીં ગામમાં રપ વર છે. અન્ય સમાજની જેમ આ સમાજમાં પણ કન્યાઓની

અછત હોવાથી ફેરમાં લગ્ન કરવાં પડે છે. આ ખડતલ કોમનો વ્યવસાય ખેતીવાડીનાં ઓજારો ઘડવાનો છે. આ સમાજમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ મધ્યમ છે. દર વર્ષની ભાદરવી તથા ચેત્ર માસની સુદ તેરસના રોજ જસોલા (રાજસ્થાન-બાડમેર જિલ્લા)માં સમગ્ર સમાજ એકત્રિત થાય છે.

આ કોમની કુળદેવી માજસા એટલે કે ભટીયાણીમાં છે. અન્ય સમાજની જેમ અહીં પણ નવરાત્રિમાં આઠમના રોજ નેવેધ ઘરાવવામાં આવે છે. ગોઝારિયામાં લુહારોએ બનાવેલી દાતરડી આજુબાજુના ગામમાં વખણાય છે.

આ ગાડલિયા લુહાર જ્ઞાતિમાં પણ જુદી જુદી અટકો જેવી કે ચૌલાણ, વાલમુક, સાંબલ, સોલંકી, સાંખલા, ડાભી, બોડાણા, બાલાણી અને પઢિયાર વગેરેનો સમાવેશ થાય છે.

ગોઝારિયામાં વસતા આ ગાડલિયા લુહાર જ્ઞાતિના લોકો ગ્રામજનો સાથે સુમેળખર્યા સંબંધ જીવની શાંતિથી જીવન ગુજરે છે.

અનુસુચિત જતિ સમાજ

હિંદુ સમાજમાં સુવર્ણ અને પછાત જતિ જેવા ભાગ પડેલા જોવા મળે છે. એમાં અસ્પૃશ્યતા એ મહાદ્રૂષણ - મહારોગ છે. ગાંધીજીએ એમના જીવનકાળ દરમ્યાન અસ્પૃશ્યતા નિવારવાના ધણા બધા પ્રયોગો કર્યા હતા. એમણે પછાત જ્ઞાતિ - દલિત જ્ઞાતિ માટે “હરિજન” જેવો શબ્દ પ્રયોગ કર્યો હતો. અને તેઓ “હરિજન” નામથી સાખાદિક પ્રકાશિત કરતા હતા.

સરકારે દલિત જ્ઞાતિને અનુસુચિત જતિ શબ્દ

પ્રયોગ હેઠળ આવરી લીધા છે. આ આખા સમાજને માનપૂર્વક અતે સમાવવા પ્રયત્ન કર્યો છે. તે માટે રમણભાઈ ગંગારામ મહેરિયા અને જગદીશકુમાર ગોવિદલાલ શ્રીમાણી એડવોકેટ અનુસુચિત જતિ સમાજની માહિતી અમોને લેખિતમાં આપી છે. જેને આધારભૂત માહિતીસ્ત્રોત સ્વીકારીને અતે રજૂ કરવામાં આવી છે. અમારી તરફથી કોઈ ક્ષતિ રહી ગઈ હોય તો માફ કરશોજ. દલિત સમાજના વિસ્તારના નાકે રામદેવ ભગવાનનું મંદિર આવેલું છે. તેના સામેના ચોકમાં તુરીના ખેલ થતા હતા.

વણકર સમાજ

ગોઝારિયામાં આશરે 300 જેટલા વણકર સમાજના લોકો વસે છે. જેઓ અલગ અલગ ગામોમાંથી આવીને અહીં વસ્યા છે. તેમના મૂળ ગામના નામ ઉપરથી તેમની ઓળખ બની છે. ફુકરવાડાગામથી આવેલા ફુકરવાડિયા તરીકે ઓળખાય છે. તેમના 100 જેટલા પરિવારો છે. દેથરી ગામમાંથી આવેલા દેથળીયા અને દેવડા ગામેથી આવેલા દેવળીયા તરીકે ઓળખાયા. મૂળગામી એટલે કે વાંટામાં રહેતા મૂળ વતની વાંટીયા વણકર તરીકે ઓળખાયા. એમના બે વાસ છે. બધા જ વણકર ભાઈઓ અગાઉના જમાનામાં વણાટ એટલેકે કાપડ વણવાનું કામ કરતા હતા.

ડૉ. માણેકલાલ પટેલ જણાવે છે કે એમણે ડાયિજનવાસમાં વસતા મંગળભાઈ વણકરના ધરે જઈને દાથશાળ જોઈ હતી. તેઓ ધોતિયાનું વણાટનું કામ કરતા હતા. તેમના પરિવારના આત્મારામભાઈ, ગામના મોટાભાઈ સતીષભાઈ પટેલ સાથે મીઠાપુરમાં શિક્ષક હતા. દ્વિતી સમાજના સમાજસેવક ડૉ. પી. જ. જ્યોતિકર વણકર સમાજમાંથી આવે છે. અમદાવાદમાં મિલ ઉદ્યોગ શરૂ થતાં ગોઝારિયાના વણકર સમાજના અને અન્ય ભાઈઓ અમદાવાદમાં સ્થાયી થયા છે. વણકર મણીલાલના દીકરા છેલ્લા 20 વર્ષથી લંડનમાં નોકરી ધંધો કરે છે.

શંકરભાઈ માંનાભાઈ વણકર એક અદના વેપારી

તરીકે છાપ ધરાવતા હતા. એમની ટાવર ચોક પાસે દુકાન હતી. તેઓ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ અને સાર્વજનિક હોસ્પિટબમાં વણા વર્ષો સુધી કારોબારીના સભ્ય તરીકે સેવાઓ આપી હતી. તેઓ 40 વર્ષ ધંધો કરી 85 વર્ષની ઉમરે અવસાન પામ્યા હતા.

રોહિત સમાજ

સ્થાની સૌંદર્ય ઉપર આવેલો ચર્ચાદ્વારા

રોહિત સમાજ મૂળભૂત દિલ્હીના બાદશાહ અમદાવાદમાં આવ્યા ત્યારે એમની સાથે આવ્યા હતા. કાળુપુરમાં વસવાટ કરતા રોહિત સમાજના કેટલાક પૂર્વજોએ ગોઝારિયામાં આવીને વસવાટ કરી એમનો વ્યવસાય શરૂ કર્યો હતો. એવું આ સમાજના અગ્રણી રમણભાઈ જણાવે છે. રોહિત સમાજમાં ગણાતી મહેરીયા જતિ મુખ્ય ચયમાર જતિ છે. તેમનો મુખ્ય ધંધો મરેલા ઢોરના જાલ ચામડી ઉતારીને પકવવાનો હતો. તે ચામડું પગરખાં બનાવવામાં, ફુવામાંથી પાણી કાઢવાના કોશ બનાવવામાં થતો હતો. દાલમાં રોહિત સમાજ અન્ય ધંધામાં પરોવાઈ ગયો છે. મહેન્દ્રભાઈ રેવાભાઈ માસ્તર અને અમૃતભાઈ બેચરદાસ મહેરીયાના વંશજ અનુકૂમે કેનેડા અને લંડનમાં વસવાટ કરે છે.

ગામમાં રહેતા રમણભાઈ ગંગારામ મહેરીયા સામાજિક કાર્યકર છે. ૧૯૭૫થી સંસ્કૃત ૨૦ વર્ષથી ગ્રામ પંચાયતના સર્વ્ય છે. અને ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં કારોબારી

સર્વ્ય તરીકે પ્રવૃત્ત છે. તેઓ

૫૦ ગોળ રોહિત સમાજ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટના પ્રમુખ છે અને સંત રોહિદાસ સેવા સંકુલ, ગાંધીનગરમાં છેલ્લાં ૧૦ વર્ષથી મંત્રી તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે.

ગુરુ ભ્રાંશ સમાજ

ગોઝારિયા ગામમાં વસતા દલિત વર્ગોમાં પૂજાવિધિ કામ કરતા શ્રીમાળી ગરોડાના સમાજના ૧૦ ઘર છે. તેઓ હવે ગુરુ ભ્રાંશ સમાજ તરીકે ઓળખાય છે. એડવોકેટ જગદીશભાઈ શ્રીમાળીના જણાવ્યા પ્રમાણે તેમના પૂર્વજો રાજસ્થાનના જાલોર જિલ્લામાં આવેલું ભીમમાળ શહેર શ્રીમાળી નગર તરીકે જાણીતું હતું. તેમના પૂર્વજો ત્યાંથી ભાનુ ગામે આવીને વસ્યા હતા અને પાછળથી તેઓ ગોઝારિયામાં આવી સ્થાયી થયા હતા. તેઓ કર્મકાંડ અને જ્યોતિષનું કામ કરતા હતા. તેઓ ૨૮૨ નવ પરગણાંવાળા છે. આ સમાજમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ સવિશેષ જોવા મળે છે. આ સમાજના જગદીશકુમાર ગોવિંદલાલ શ્રીમાળી મહેસાણામાં એડવોકેટ તરીકે કામ કરે છે. શ્રી તેજાનંદધામ આરસોડિયાના સ્થાપક અને સામાજિક કાર્યકર છે. ગીરીશભાઈ ગોવિંદભાઈ પંડ્યા કલોલમાં નાયબ મામલતદાર છે. આ સમાજમાંથી ઘણા એન્જિનિયર, દાક્તરો તથા શિક્ષકો થયા છે. આ સમાજની કુળદેવી બ્રહ્માણી માતા છે. ઈષ્ટદેવ શંકર ભગવાન છે.

રાવત સમાજ

વર્ષો પહેલાં સેનમા-રાવત સમાજ ગામમાં પગીનું અને સીમમાં રખેવાળીનું કામ કરતો હતો.

તેઓ 'સેમાડિયા' તરીકે ઓળખાતા હતા. તેઓનો મૂળભૂત વ્યવસાય અનુસૂચિત જીતિના લોકોની ડેર્ક્ટોરીંગ બાલ-ઘાઢીનું કામ કરવાનો હતો. ગામમાં સાત જે ટલા ધરો છે. હાલમાં તેઓ અન્ય વ્યવસાયમાં જોડાઈ ગયા છે. તેમની કુળદેવી ચામુંડા છે.

સાધુ સમાજ

અનુસૂચિત જનજાતિમાંથી આવેલા સાધુજન હરીજન વાસમાં આવેલ રામાપીર મંદિરની સ્થાપના કરી હતી. ૧૭૫-૨૦૦ વર્ષ પુરાણા આ મંદિરના પૂજારી સાધુ સરબદાસ તરીકે ઓળખાયા. એમની જગ્યાએ મહત્ત રામદાસ બાપુ આવ્યા. એમનું પાંચ પરિવારનું કુટુંબ છે. રામાપીર મંદિરમાં જીલણી અગિયારસના દિવસે પાલણી કાઢીને વાજતે-ગાજતે મહોલ્લામાં ધરે ધરે પદ્ધરામણી કરવામાં આવતી હતી.

વાલ્ભીકિ સમાજ

અનુસૂચિત જાતિમાંથી સફાઈ કામ સાથે સંકળાયેલો સમાજ ગામમાં સફાઈ કામકાજ કરતા હતા. હાલમાં આ સમાજને વાલ્ભીકિ સમાજ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

લગભગ ગોઝારિયા ગામમાં વસવાટ થયો ત્યારથી લગભગ ૧૫ ઘર આ સમાજનાં વસવાટ કરે છે. ઋષિ પરગણા પંચનું મુખ્ય મથક ૨૮૨ ગોળ ધારવતું વાલ્ભીકિ સમાજનું - ગોઝારિયામાં બસસ્ટેન્ડ પાછળ વસવાટ કરતું આ જ્ઞાતિ - કુટુંબ પંચાયતમાં સફાઈ કર્મચારી તરીકે કામ કરે છે. આ જ્ઞાતિ હાલમાં ૫૦% સુધીનું શિક્ષણ ધરાવે છે. આ સમાજમાં પણ શ્રીમંતનો પ્રસંગ પણ મોટો અને મહત્વનો ગણાય છે. ગામના શ્રી હરિશભાઈ છગનભાઈ સોલંકી ગુજરાત રાજ્ય પાણી પુરવઠા બોડીમાં એક્ઝપ્યુક્ટીવ અંજિનિયર પદે સેવા આપી હમણાં જ નિવૃત્ત થયા છે.

(માલિનીસ્ત્રોત : રમણભાઈ ગંગારામ મહેરીયા અને જગદીશકુમાર ગોવિંદલાલ શ્રીમાળી એડવોકેટ)

મોચી (હિન્દુ જણસારી) સમાજ

શ્રી દશરથભાઈ જિરધરદાસ જોઈતારામ શંકરદાસ જણસારી (મોચી) આ કુટુંબ છેલ્લી સાત પેઢીથી ગોઝારિયા ગામમાં રહે છે.

આ ઉપરાંત મગન મન્દ્રાનો સમગ્ર પરિવાર (૧૦ ઘર) હાલ અમદાવાદમાં સ્થાયી થયેલો છે. શરૂઆતમાં મોચીકામના વ્યવસાય સાથે જોડાયેલો આ સમાજ આજે દરજીકામ અને અન્ય હુનરકળા દ્વારા ગુજરાન ચલાવે છે.

આ ઉપરાંત ગોઝારિયામાં ખરણાથી તથા જસદશ (વાળાકુટંબ)થી આવેલો સમાજ પણ અહીં રહે છે. હાલમાં ગોઝારિયામાં કુલ ૪ (ચાર) કુટુંબો રહે છે. ૧૦૦% શિક્ષણ ધરાવતા આ સમાજમાંથી બેન્ક મેનેજર, ઓન્ઝિનિયર અને શિક્ષકો મજ્યા છે. ચોટીલા સ્થિત ચામુંડા માતા કુણદેવીમાં શ્રદ્ધા ધરાવે છે. અન્ય સમાજોની જેમ આસોમાસની માતાજીની આઠમે બધાં ભેગાં થાય છે.

બજારિયા સમાજ

ગામના દ્વિક્ષણ છેડે નોળિયા વિસ્તારમાં છેલ્લી નણ-ચાર પેઢીથી વસવાટ કરતો આ સમાજ ૩૦થી ૮૦ ઘર ધરાવે છે. કુણદેવી ખોડિયાર માતા (ગોઝારિયા)માં શ્રદ્ધા રાખતા આ સમાજના તમામ સભ્યો માતાજીની

આઠમના દિવસે નેવેધ માટે એકઠા થાય છે.

જેત મજૂરી કરીને ગુજરાન ચલાવતો આ સમાજ મધ્યમ આર્થિક પરિસ્થિતિ અને ૭૦% શિક્ષણનું પ્રમાણ ધરાવે છે.

દેવી પૂજક સમાજ

ગોઝારિયાની શરૂઆતથી જ વસવાટ કરતી આ કોમનાં ગોઝારિયામાં આશરે ૧૦૦ ઘર આવેલાં છે. ૨૦% જે ટલું જ શિક્ષણ ધરાવતો આ સમાજ આર્થિક રીતે સામાન્ય પરિસ્થિતિ ધરાવે છે. આ સમાજની (ગોઝારિયાના) કુણદેવી વિસત માતાજી છે. આ સમાજમાં લગ્ન વિચ્છેદ માટે કોઈમાં જવાતું નથી પણ પંચનો નિર્ણય આખરી ગણાય છે. સૌથી વિશેષ બાબત એ છે કે આ સમાજમાં મૃત્યુ પણી મૃત્યદેહને દાટવાની પદ્ધતિ છે. મોહનભાઈ બેંબાજાવાળા આજા જિલ્લામાં પ્રાણીત હતા. આજા ગામમાં ભરધા-મરધી એમના વસવાટમાં જોવા મળે છે. ગામના લગ્ન પ્રસંગના જમણવાર વખતે એમની મહિલાઓને માટીનાં રમકડાં સાથે સૌંદ્રો જોવાં છે. તેઓ ખાવાના પેટે

બાળકોને રમકડાં આપતા હતા. ધૂળેટીના દિવસે રાત્રે દેવીપૂજા કોના વાસમાં મહાકાળી માતાજીનો ગરબો નીકળે છે. નિલમ મથુરભાઈ ઘનાભાઈ તેમની ચાર પેઢીથી આ ગરબો કાઢે છે.

કિશેર સમાજ

આજથી ચાલીસ વર્ષ પહેલાં કોકિલા દે નામના ડિનરે ગોઝરિયામાં વસવાટ કર્યો હતો. તેમના નિવાસસ્થાન મઠ કહેવામાં આવે છે. હાલમાં બુદ્ધિસાગર સોસાયટી-રાવળ વાસમાં તેમનો આ મઠ આવેલો છે. તેમનામાં ગુરુ-શિષ્ય પરંપરા અનુસાર સંબંધ હોય છે. હાલમાં કુલ ૧૨ ડિનર આ મઠમાં નિવાસ કરે છે. જેમાં વિમળાઈ, કોકિલાઈ, શારદાઈ અને લતાઈ વગેરે મુખ્ય છે. તારીખ ૧૨/૧૨/૨૦૧૮માં ગોઝરિયા ખાતે તેમનો વિશિષ્ટ ભંડારો અને બહુચર માતાની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા

યોજાઈ હતી. કોરોના કાળમાં તેમના મઠ દારા ગ્રામજનો પાસેથી રકમ એકઠી કરીને જરૂરિયાતમંદોને અનાજની કીટનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું. અત્યાર સુધીમાં તેમણે ડ(૭) કન્યાઓનાં લગ્ન કરાવી આખ્યાં છે તથા ૨૧ કન્યાઓને સમૂહલગ્નમાં દાન કર્યું છે. તેમણે સુરાસણીયા હનુમાન જવાના માર્ગ ઉપર પશુઓને પાછી પીવાનો હવાડો બાંધી આખ્યો છે. આમ, ડિનર સમાજ ગોઝરિયા ગામમાં હળીમળી ગયો છે.

મુસલમાન પરિવાર

આગજાના વાસ પાસે આવેલા મોચીખાડની બાજુમાં મુસલમાનનાં ઘર હતાં. ગોરડ મીયાં સૈયફને હુસેન મીયાં, બચુ મીયાં, ઘઢુ મીયાં એમ ત્રણ પુત્રો હતાં. હુસેન મીયાં ગામના લોકોના ગોડાં બનાવી આપતા હતા. તેમનો પુત્ર નબુ હુસેન મીયાં કે. કે. પટેલ અને ડૉ. માણેકભાઈનો કલાસમેટ હતો. જે અમદાવાદમાં સેટ થયો હતો. મુસલમાનના પરિવારોની તળાવના ડિનારે કબર છે. પરામાં નબી

મિયાંની દુકાન હતી. તેઓ પટેલો સાથે ટ્રાન્સપોર્ટનો ધંધો કરતા હતા. રાવળિયા વાસ સામે મીયાં પરિવારની સોડાવોટર બનાવવાની ફેક્ટરી હતી.

જરબી ચોકમાં બોરાવાસ છે. વર્ષો પહેલાં અહીં બોરા રહેતા હતા. તેમાં જ્યંતિભાઈ નારણભાઈ પટેલ અને રમેશભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ રહે છે. તેઓને બોરાવાસનું નવું નામ ‘માંડવી પોળ’ રાખેલું છે.

સિંધી પરિવાર

ઘણા વર્ષો પહેલાં ગોઝરિયામાં માંડવી ચોક પાસે આયરદાસ સિંધી અને દેવુમલ સિંધી રહેતા

હતા. ગામના એમની દુકાને બધુ કરિયાણું વ્યાજબી ભાવે મળતું હતું. ■

૭

સાંકૃતિક ગોળારિયા

કાળીકા માતાજીનો ગરબો

સામાન્ય રીતે દરેક ગામમાં નવરાત્રી નવ દિવસની થતી હોય છે. ગોળારિયામાં નવરાત્રી ૧૧ દિવસની થાય છે. દશોરાના બીજા દિવસે એટલે કે આસો સુદ અગિયારસની રાત્રે ૧૨:૦૦ વાગે રૂપેશભાઈ પંડ્યા વેશધારી કાળીકા માતાજી બની સાથે ગરબો મૂકીને માંડવી ચોક માં ગરબે રમવા આવે છે. રૂપેશભાઈ પંડ્યા ઈતિહાસના પાના ઉઠાવતાં જણાવે છે કે ગોળારિયાના રહેવાસી પુરણોત્તમ વલ્લભરામ પંડ્યા મેઉ ગામના શ્રી ચામુંડા માતાજીના મંદિરના પૂજારી તરીકે આજીવન સેવા કરી હતી. તેઓ દરરોજ ગોળારિયાથી જૂના કાળીકા માતાજીના રસ્તેથી મેઉ જતા હતા. સાથે સાથે તેઓ કાળીકા માતાજીનાં દર્શન કરી લેતા હતા. તેઓ માની કૃપા માનીને દર વર્ષે ગડુલીયો ચડાવતા. સાથે

સાથે તેઓ ગોળારિયા ગામના કાળીકા માતાજીમાં ગલુડીયા સાથે ગરબો કરતા હતા. જે માંથી એમણે જાતર (ભવાઈ) ખેલ કાઢવાનું શરૂ કર્યું. પાવાગઢના પતાઈ રાજાનો ખેલ કાઢવામાં આવે છે. જે માં જોગણીઓ, કાળીભેરવ, પતાઈ રાજા જેવા વેશધારી પાત્રો હોય છે. પુરણોત્તમ પંડ્યાજીએ આજીવન માતાજીનો ગરબો કાઢ્યો.

એમના દેહાંત પછી તેમના પુત્ર મંગળદાસ એ પરેપરા ચાલુ રાખી નહીં. માતાજીના ગરબાની અવગણના કરી. એમના પરિવારને અનહં કષ્ટ પડવા માંડચું. વડીલોએ એમને માતાજીનો ગારબો કાઢવા સમજાવ્યા પણ તેઓ માન્યા નહીં. માતાજી એ એમને અગ્નિ પરીક્ષા ઉપર મૂક્યા. મંગળદાસના પ્રથમ પુત્ર અને દ્વિત્ય પુત્ર

અને કમશ: ૨૨ અને ૧૧ વર્ષના લગ્નજીવન પછી ઘરે પારણું બંધાયું નહોતું. તેથી છેલ્લે એમણો થાકીને તે પણ (પ્રતિજ્ઞા) લીધી. મારા બંને પુત્રોને જો આ વર્ષમાં પુત્રો થાય તો હું માતાજીની આજીવન સેવા કરીશ. માતાજીએ તેમની પ્રાર્થના સાંભળી અને બંને દીકરાઓને ત્યાં પુત્રોનો જન્મ થયો, એટલે મંગળદાસ એ માતાજીના આશીર્વાદ સમજ આજીવન માતાજીના ગરબા કાઢ્યા એમના પછી તેમના પુત્ર અમૃતભાઈ એ માતાજીની પરંપરા નિભાવી. પંડ્યા વંશના રસિકભાઈ પંડ્યા અને પૂર્વ ધારાસભ્ય સ્વ. હરિપ્રસાદ શુક્લ પણ વિધિમાં ભૂતકાળમાં ભૈરવદાદાનું પાત્ર ભજવતા હતા.

સ્વાધ્યાય કાર્યક્રમોની શરૂઆત વેજનાથ આઠવલેજીએ ૧૯૨૫માં મુંબઈ ખાતે માધવબાગ ખાતે કરી હતી. એ પછી એમના પુત્ર પાંડુરંગ આઠવલે સ્વાધ્યાય પ્રદૂત્તિઓનાં ૧૯૪૨થી બાપ વધાર્યો. તેઓએ વેદ ગીતા ઉપનિષદના તેજસ્વી વિચારો નિસ્વાર્થ ભાવે માનવજીવનના વિકાસ અર્થે સતત વહેતા કર્યા છે. ગ્રામમાં ૧૯૮૮થી સ્વાધ્યાય પ્રવૃત્તિ ચાલુ થઈ. હું માણસ હું પ્રભુનો અંશ હું પ્રભુ મારી જોડે છે. પ્રભુ મારું જીવન ચલાવે છે, તો દિવસમાં ત્રણ વખત સવારે ઊઠતાં જમતાં અને

હાલમાં તેમના પરિવારના વટવા અમદાવાદમાં રહેતા ભાગવત કથાકાર રૂપેશભાઈ ગિરોશભાઈ પંડ્યા માતાજીનો શાણગાર સજી માથે ગરબો હાથ ને મુખમાં તલવાર લઈ માતાજીના નિજ મંદિરથી નીકળી માંડવી ચોકમાં ગરબો રમે છે. સદર ખેલમાં પતાઈ રાજાનું પતન થાય છે. શક્તિસ્વરૂપ કાળજી માતાજીનું રદ્ર સ્વરૂપ જોઈને ગ્રામજનો ભાવવિભોર થાય છે. આ પ્રસંગે ખૂબ મોટી સંખ્યામાં ગ્રામજનો માતાજીનો ગરબો જોવા અને આશીર્વાદ લેવા હાજર રહે છે. ૧૯૮૮માં ગરબાનો શતાબ્દી મહોત્સવ ઉજવામાં આવ્યો હતો. હાલમાં આ પરંપરાને ૧૩૮ વર્ષ થયાં છે તેમની શ્રદ્ધામાં દિનપ્રતિહિન વધારો થઈ રહ્યો છે.

સ્વાધ્યાય પરિવાર

રાત્રે સૂતાં પહેલાં કૃતક ભાવે ભગવાનને યાદ કરવા અને તે માટે રાત્રે ૮:૦૦ કુટુંબ પ્રાર્થનાનો પ્રયોગ જરૂરી છે.

હાલમાં શ્રી માધવાનંદ અમલેત આશ્રમ ખાતે રાત્રે ૮ થી ૧૦ના સમયે જ્ઞાતિભેદ વિના ભાવિક લોકો સ્વાધ્યાય માટે ભેગા થાય છે. બહુયર માતાજીના મંદિરમાં અને રણધોડજીના મંદિરમાં મહિલા કેન્દ્ર ચાલે છે. તેઓ દર અઠવાયિદે ભેગા થાય છે. ગોઝારિયા સ્વાધ્યાય કેન્દ્ર દ્વારા તાલુકા કક્ષાના ૧૯૮૪માં વિચારસત્ર. ૧૯૮૯માં ગીતાસાર અને ૧૯૯૮માં ધનંજ્ય કીડા સમૂહ રમતોત્સવ કાર્યક્રમો આયોજન થયેલ છે. આમ ગોઝારિયામાં સ્વાધ્યાય પ્રવૃત્તિ સરસ ચાલે છે.

ગાયત્રી પરિવાર

યુગાંગ્રથિ શ્રીરામ શર્મા આચાર્ય ગુરુદેવ શાંતિકુંજ હરિદ્વારના આશીર્વાદથી ગોઝારિયામાં ૧૯૭૭માં ગાયત્રી પરિવારની શાખા ખોલવામાં આવી છે. મહેસાણા જિલ્લામાં ગાયત્રી શક્તિ પીઠ દ્વારા શાખાનાં

૨૮૫ નંબર આપવામાં આવ્યો છે. શરૂઆતમાં થોડા સંભ્યો હતા હાલમાં ૩૦ જેટલા ભાઈઓ અને બહેનોની સંખ્યા છે. દર ગુરુવારે ગાયત્રી પ્રાર્થના શાંતિપાઠ અને અન્ય કાર્યક્રમો થાય છે.

ગાયત્રી પરિવાર ગોજારિયા દ્વારા તારીખ ૨૭-
૧૦-૧૯૮૮માં ટાવર ચોકમાં
ગાયત્રી મહાદેવ યજ્ઞાનું
આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.
તારીખ ૧૩-૩-૨૦૦૪ના રોજ
૧૦૮ કુંડી ગાયત્રી યજ્ઞ અને
લિરાટ વિચાર સંસ્કાર
મહાત્માવનું આયોજન

પ્રજાપતિવાડીમાં કરવામાં આવ્યું હતું. યજ્ઞમાં ૪૩૨
કપલ કુલ ૮૮૬ પણમાનોએ તેનો લાભ લીધો હતો.
બીજા દિવસે બીજી અને અન્ય સેવા પ્રવૃત્તિઓના
કેમ્પનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. ગાયત્રી
પરિવાર ગોજારિયા શાખામાં ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ
(પ્રમુખ), કનુભાઈ એમ પ્રજાપતિ (ઉપપ્રમુખ) અને
અરણભાઈ મિસ્ની (મંત્રી) અને જ્યંતીભાઈ રાવલ
વગેરે સર્કિય સભ્યો છે.

પ્રજાપતિ બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલય

પ્રજાપતિ બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ
વિદ્યાલય એક આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થા છે. જેનું
મુખ્ય કાર્યાલય માઉન્ટ આબુ ખાતે આવેલું
છે. આ સંસ્થા દ્વારા દેશ વિદેશમાં મોટા
શહેરો તેમજ નાના-મોટા ગામોમાં
આધ્યાત્મિક જ્ઞાન અને રાજ્યોગના શિક્ષણ
થકી માનવ જીવનના સર્વાંગી ઉત્થાનનું કામ
કરી રહ્યું છે. તા. ૫-૯-૧૯૮૦ના રોજ
ટાવરચોક ગોજારિયા ખાતે બ્રહ્માકુમારી
અમદાવાદ દ્વારા સૌ પ્રથમ એક આધ્યાત્મિક
ચિત્ર પ્રદર્શન આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.
તેનું ઉદ્ઘાટન હિંમતભાઈ પટેલે કર્યું હતું. ઈશ્વરીય
જ્ઞાનથી પ્રેરાઈને સ્થાનિક હરિવદનભાઈ અમીને
બ્રહ્માકુમારી પ્રવૃત્તિઓ શરૂ કરી. આ રીતે
ગોજારિયામાં પરમાત્માના જ્ઞાનયજ્ઞની સ્થાપના
થઈ. બળદેવભાઈ મફતલાલ પટેલ પણ એમની
સાથે જોડાયા. દિવસો જતાં અનેક વડીલોની
જ્ઞાનયજ્ઞમાં જોડાયા શરૂઆતમાં અમદાવાદથી
બ્રહ્માકુમારી બહેનો આવતાં જતાં હતાં હરિભાઈના
ઘરે આ બધી પ્રવૃત્તિઓનું કેન્દ્ર રહ્યું. એ પછી અનેક
જગ્યાએ ભાડાના મકાનમાં ભાઈ-બહેનોના
સહયોગથી કેન્દ્રની પ્રવૃત્તિઓ ચાલતી હતી.

૧૯૮૫માં બ્રહ્માકુમારી સંસ્થામાં જોડાયેલા
બ્રહ્માકુમારી નીતાબેન ગોજારિયા કેન્દ્રમાં
૨૦૦૪થી સેવાઓ આપી રહ્યાં છે. સૌએ સાથે

મળી વૈશાલી સિનેમાવાળા પ્લોટ ખરીદીને સંસ્થાનું
પોતાનું મકાન બનાવ્યું છે. સવારે પાંચથી સાત
પિસ્તાળીસ સુધી થોગ અને આધ્યાત્મિક પ્રવૃત્તિઓ
થાય છે. રાજ્યોગ મેડિટેશનના કોર્સ ચલાવવામાં
આવે છે. જન્માષ્ટમી અને રક્ષાબંધન જેવા
ઉત્સવોની ઉજવણી કરવામાં આવે છે. વિસન
મુક્તિના કાર્યક્રમો કરવામાં આવે છે. આ સંસ્થાના
નેત્ર હેઠળ પારસા, ખરણા અને ચરાડુમાં
બ્રહ્માકુમારી કેન્દ્રો ચલાવવામાં આવે છે.

ડૉ. માણેકભાઈ જણાવે છે કે મારો માઉન્ટ
આબુ ખાતે આ સંસ્થાના વડા સ્વ. પ્રકાશમણિ દીદી
અને શિલા દીદી સાથે ઘણો સત્સંગ થયો હતો તથા
તેમના આશીર્વાદ સાંપડ્યા હતા. તેમણે માઉન્ટ
આબુ ખાતે ત્રણ દિવસ માટે તેન્ટલ કોન્ફરન્સ
થોજવા માટે બધી જ સગવડી પૂરી પાડી હતી.

ઉત્સવ પરંપરા

ગુજરાતના દરેક ગામોમાં ઉત્સવો ધાર્મિકથી ઉજવવામાં આવે છે. આપણા ગામમાં યોજાતા ઉત્સવોમાં કેટલી અલગ પરંપરા જોવા મળે છે.

મેળા ઉત્સવ

આપણા ગામમાં વર્ષોથી શ્રાવણ માસમાં દર સોમવારે બહુચર માતા મંદિર અને સિદ્ધનાથ મહાદેવ વચ્ચેના ખુલ્લા ભાગમાં મેળો ભરાતો હતો. જન્માષ્ટમીના દિવસે મોટો મેળો થતો હો. માઝોક પટેલ જણાવે છે કે એ સમયમાં મેળામાં વાપરવા માટે ઘરમાંથી અમને એક આનો (જુના ચાર પેસા - હાલના છ પેસા) મળતો હતો. અમે તેનો ચેવડો અને મુક્લિ ખાતા હતા. અગાઉના વર્ષોમાં બહારગામ રહેતા ગ્રામજનો જન્માષ્ટમી ઉજવવા ગામમાં ખાસ આવતા હતા.

છેલ્લા પાંચ વર્ષથી શ્રાવણ માસમાં દર સોમવારે યોજાતા ગામના મેળા બંધ થયા છે. હવે ફક્ત જન્માષ્ટમીના દિવસે મેળો યોજાય છે. આ દિવસે ગામના લોકો મોટી સંઘામાં અંબાજી માતાના મંદિરે દર્શન કરવા જાય છે. દારકાધીશના મંદિરમાં જન્માષ્ટમી ઉજવવામાં આવે છે.

દશોરા ઉત્સવ

દશોરાના દિવસે આપણા ગામમાં ખરણા ગામ જવાના રોડ ઉપર ઘોડા દોડની હરિફાઈ થતી હતી. જેમાં અગાઉના વર્ષોમાં ખુદરભાઈ શીવાભાઈ પટેલ, જીભાઈદાસ અમથાદાસ પટેલ અને અન્યના ઘોડા ભાગ લેતા હતા.

ઈશ્વરભાઈ પી. પટેલ જણાવે છે કે ગામના લોકની સુખાકારી માટે દશોરાની રાત્રે ગામ મધ્યેથી - હાલની નાગરિક બેંકના ચોકમાંથી અત્યારે પણ વિજયરથ કાઢવાની પરંપરા ચાલુ છે. અગાઉના સમયમાં દલિતભાઈઓ ચરામાંથી ખોજડાનું લાકડું લાવતા. ગામના મિસ્ટ્રીઓ તેમાંથી રથ બનાવતા.

પિઝારા તેમાં કપાસિયા મૂકતા. મોટી પૂજા માટે દિવેલ આપતા. રાવળ ભૂવા ધૂણી રથ્યા પછી બ્રાહ્મણ રથની પૂજા કરે અને છેલ્લે દરબારો રથને ખેંચીને ખરણા જવાના રસ્તે સિમાડે મૂકી આવતા. સમય જતાં રથ બનાવવાની પ્રક્રિયાઓ બંધ થઈ ગઈ છે, હાલમાં બજારમાંથી તૈયાર રથ બરોદીને તેને કાઢવામાં આવે છે.

નવા વર્ષની પરંપરા

આપણો ત્યાં બેસતા વર્ષના દિવસે ગામના લોકો જે તે વિસ્તારોમાં મળીને સૌ બજાર મધ્યે ભેગા થઈ પાથરેલી મોદ(પાથરણાં)માં બેસતા હતા. જેમાં ગામના ભ્રદ્ર જ્યોતિષી નવા વર્ષના ભવિષ્યની માહિતી વાંચી સંભળવતા હતા. જેને 'વરતારો' કહેવામાં આવતો. વધિક વર્ગની અલગ મોદ રહેતી હતી. છેલ્લા ૧૫-૨૦ વર્ષથી આ પ્રકારના લોક મેળાપની અને 'વરતારો' વાંચવાની પરંપરા બંધ થઈ ગઈ છે.

હોળી ઉત્સવ

હિંદુ ધર્મમાં હોળી-પર્વનો ઘણો મહિમા છે. ગોઝારિયામાં તળપદમાં શેઠ હોટાલાલ ગુગળીના મકાન સામે આવેલા પોચાના વાસના નાકે હોળી પ્રગટાવવામાં આવતી હતી. તેથી તે વિસ્તાર હોળી-ચકલા તરીકે જાહીતો થયો હતો. ઘણું કરીને

૧૯૮૫માં હોળીને કારણો હોળી ચકલામાં આવેલા ચંદ્રકાન્ત મથુરદાસ પટેલના મકાનમાં આગ લાગી હતી, એવી માહિતી ઉપલબ્ધ થઈ છે. તેથી ૧૯૮૭થી દવેની ખડકીની સામે અને સાર્વજનિક પુસ્તકાલયની વચ્ચેના ત્રણ રસ્તાના ખુલ્લા ભાગમાં હોળી પ્રગટાવવાનું શરૂ કરવામાં આવ્યું. આ રીતે આ નવો હોળી ચકલા બન્યો. તેના ગ્રીજા વર્ષે નજીકમાં આવેલા મહેશભાઈ કેશવલાલ પટેલના

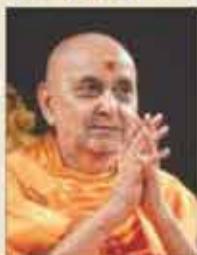
મકાનને આગ લાગવાની ઘટના બની હતી. એ દિવસોમાં પટેલના ઘરોમાં ઘાસના પૂણા રાખવામાં આવતા હતા. હવે સમય બદલતાં ઘરે પૂણા રાખવાનું બંધ થયું છે. એટલે હાલમાં આ ત્રિકોણિયા જગ્યામાં તળપદની હોળી પ્રગટાવવામાં આવે છે.

વાંટામાં આવેલા ગરબી ચોકમાં હોળી પ્રગટાવવામાં આવે છે.

સંતોના પાવન પગલાં

ગોજારિયા ગામમાં પથારેલા જાણીતા સંતો-મહારાજોની માહિતી અને ૨જૂ કરવામાં આવી છે.

શ્રી પ્રમુખસ્વામી મહારાજ

બોચાસણવાસી અક્ષર પુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી (પ્રમુખ સ્વામી મહારાજ) ગોજારિયા ગામમાં ત્રણ વખત પથાર્યો હતા. સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં સેવા આપતા સર્જન ડૉ. જીતુભાઈ પટેલના સમયમાં પૂર્ણ શ્રી મહેત સ્વામી મહારાજ સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં પથાર્યો હતા અને રાત્રિ

રોકાણ કર્યું હતું. ડૉ. જીતુભાઈ પ્રમુખ સ્વામીજીના અનુયાયી છે. તેમની હોસ્પિટલનું નામ 'પ્રમુખ હોસ્પિટલ' રાખેલ છે. પ્રમુખ સ્વામીના કેટલાક અંગત દર્દીઓ ડૉ. જીતુભાઈ પટેલના ત્યાં દર્દી તરીકે સારવાર લીધેલ છે અને આ હોસ્પિટલમાં એમણે પગલાં પાડેલ છે.

વિદેશમાં રહેતા લિભાયિયા ગોવિંદભાઈ રણછોડભાઈએ ૧૯૮૧માં બ્રાનિશની વાડીમાં પારાયણ કરેલી જેમાં પ્રમુખસ્વામીએ હાજરી આપી હતી.

શ્રી મુક્તજીવનદાસજી સ્વામી

૧૯૯૮માં મહિનગર સ્વામિનારાયણ સંસ્થાના સ્થાપક શ્રી મુક્તજીવન સ્વામી અમેરિકા ગયા હતા,

ત્યારે શિકાગોમાં કે. કે. પટેલના ઘરે રહ્યા હતા, અને ત્યાંથી શિકાગોમાં તેમના સત્સંગ ગોઠવ્યા હતા. તે સમયે એમણે કે. કે. પટેલને જણાયું હતું કે એમણો એક્સિટેન્ટ ઈન્સ્યોરન્સ કેસ આ વર્ષે પતી જશે. વાસ્તવમાં એમની ભવિષ્યવાણી સાચી પડી હતી. ૧૯૭૦માં ગોજારિયા ખાતે કે. કે. પટેલના ઘરે સ્વામિનારાયણ મંદિર, મહિનગરના સંસ્થા સ્થાપક, શ્રી મુક્તજીવનદાસજી સ્વામી ખાસ પથાર્યા હતા. એમની સાથે શ્રી પુરુષોત્તમપ્રિયદાસજી સ્વામી હતા. જે ઓ મુક્તજીવન સ્વામીના ઉત્તરાધિકારી થયા હતા.

શ્રી શંકરાચાર્ય મહારાજ

દારકા પીઠાધીશર સ્વરૂપાનંદજી શંકરાચાર્ય મહારાજ ઉમિયા માતાજી મંદિરની મૂર્તિની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરવા માટે તા. ૧૪-૧૦-૧૯૮૭ના રોજ ગોજારિયા આવ્યા હતા અને એમણે સ્વયં પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરી હતી.

શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદ મહારાજ

કાળુપુર સ્વામિનારાયણ મંદિરના પૂર્વ આચાર્ય શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદ મહારાજ ઉમિયા માતાજી મંદિરના વસંતોત્સવ કાર્યક્રમમાં હાજરી આપવા આવ્યા હતા.

શ્રી સ્વામી સચ્ચિદાનંદ

દંતાલી આશ્રમના શ્રી સચ્ચિદાનંદજી મહારાજ સાર્વજનિક હોસ્પિટલના જાહેર કાર્યક્રમમાં મહેમાન તરીકે પથાર્યા હતા. તે સમયે મારી એમની સાથે રૂબરૂ મુલાકાત થઈ હતી. વળી તેઓ ઉમિયા માતાજીના વસંતોત્સવ કાર્યક્રમમાં હાજર રહ્યા હતા. વળી તેઓ ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલના સુવર્ણ મહોત્સવમાં મહેમાન થયા હતા. અગ્રે સ્વામી સચ્ચિદાનંદજીની વિશેષ નોંધ લેવા માંગું છું. આપણા ગામના હાઈવે ઉપર સરદાર વલલભભાઈ પટેલની એક નાની ઊભી પ્રતિમા હતી. એના

અનુસંધાનમાં સ્વામી સચ્ચિદાનંદ ગોજારિયા ખાતે એક પત્ર લખ્યો હતો કે સરદાર વલલભભાઈ પટેલની પ્રતિમા એમની પ્રતિભાને અનુરૂપ નથી. તેમની પ્રતિમા બદલવાની ખાસ જરૂરી છે, એવું વિનંતિપૂર્વક જણાવ્યું હતું.

એ સમયના તાલુકા પંચાયતના સદર્ય શૈલેશભાઈ મહિલાલ પટેલ, સંજ્ય આત્મારામ પટેલ અને હિમતભાઈ શંકરલાલ પટેલ (બાપુ) તથ૾ જણા મારા ધરે આવ્યા હતા. ગાંધીજીની પ્રતિમા બનાવનાર શિલ્પી પંચશ્રી કાન્તિભાઈ પટેલ સાથે મારે અંગત સંબંધ છે, એવું બાપુ જાણતા હતા. અમે ચારે જણા કાન્તિભાઈ પટેલના ચાંદ્લોડિયામાં આવેલા શિલ્પ સ્ટુડિયોમાં જઈને ઓર્ડર આપીને સરદાર વલલભભાઈ પટેલ - 'હેડ સ્ટેચ્યુ' બનાવવાયું હતું - જે હાલમાં સરદાર સર્કલમાં જોવા મળે છે. આ પ્રતિમાનો નિર્માણ ખર્ચ આત્મારામ પટેલે ચૂક્યો હતો.

મહંત શ્રી નરસિંહદાસજી મહારાજ

ગામના રામજીમંદિરના મહંત શ્રી રામદ્યસજીએ એમના સમયમાં ટાવરચોકમાં મહાનવર્યાંની યજ્ઞ કર્યો હતો. એ સમયે અમદાવાદમાં જમાલપુરમાં આવેલા જગ્નાથજી મંદિરના

મહંત શ્રી નરસિંહદાસજી મહારાજ ખાસ હાજર રહ્યા હતા. એ પછીના સમયમાં આ મંદિરના મહંત રામધર્ષદાસજી મહારાજ ડૉ. માણેક પટેલના આચાહથી સંસ્કારમંડળ દ્વારા આયોજિત શાનયજ્ઞ (સપ્નાદ)ના ઉદ્ઘાટક તરીકે હાજર રહ્યા હતા.

શ્રી સ્વામી આચ્યાત્માનંદજી

અમદાવાદમાં સેટેલાઈટ રોડ ઉપર આવેલા શિવાનંદ આશ્રમના યોગાચાર્ય સ્વામી શ્રી

આધ્યાત્માનંદજી શ્રી ગોજારિયા
કેળવણી મંડળ અસ્ત દશાબ્દી
મહોત્સવમાં ત્રીજી દિવસના
કાર્યક્રમમાં હતા. ૩૧-૧૨-

૨૦૧૮માં સમારેભના મુખ્ય વક્તા તરીકે હાજર
રહ્યા હતા. ખૂબ મોટી સંઘામાં ગ્રામજનોએ
અમની વાણીનો લાભ લીધો હતો.

શ્રી ગોજારિયા સાર્વજનિક ધર્માદા સંસ્થા ટ્રસ્ટ

ગોજારિયા ગામની કેટલીક ધર્માદા સંસ્થાઓના વહીવટ કરવાના આશયથી ગામના સંનિષ્ઠ મહાનુભાવ ચીમનભાઈ બાબાઈદાસ પટેલ શ્રી ગોજારિયા સાર્વજનિક ધર્માદા સંસ્થા (અ - ૮૨૭ - મહેસાણા, ૦૮-૧૨-૧૯૫૩) નામનું

રજિસ્ટર્ડ ટ્રસ્ટ બનાવ્યું. જેમાં તેઓ સંસ્થાના પ્રમુખ અને મુખ્ય વહીવટદાર બન્યા હતા. તેમની સાથે રમણભાઈ જોઈતારામ શીવદાસ પટેલ મંત્રી તરીકે જોડાયા હતા.

એ સમયે ચરામાં આવેલું અંબાજી માતાજીનું મંદિર, પંચાયત ઓફિસ પાસે આવેલું કાલિકા માતાજીનું મંદિર અને માંડવી ચોકમાં આવેલું રણાંદ્રજીનું મંદિર તથા ફુતરાના રોટલા કેન્દ્ર અને પંખીધર એમ કુલ પાંચ સંસ્થાઓનો વહીવટ કરવાનો મુખ્ય આશય રાખવામાં આવ્યો હતો.

ચીમનભાઈના દેહાન્ત પછી વર્ષ ૧૯૮૫થી રમણભાઈ જોઈતારામ પટેલ વહીવટદાર તરીકે તથા સંસ્થાના પ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી હતી. પછી ગામના તત્કાલિન સરપંચ ડિમતભાઈ શંકરભાઈ પટેલ સંસ્થાના પ્રમુખ થયા. એ પછી ગામના યુવાન કાર્યકર પટેલ રમેશભાઈ પ્રહલાદભાઈ પ્રમુખ થયા. વાસ્તવમાં રમેશભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ સંસ્થાના ૧૯૮૮થી સભ્ય તરીકે સક્રિય હતા. વર્ષ ૧૯૯૮થી ૨૦૧૫ દરમિયાન રમેશભાઈ શંકરલાલ પટેલે આ

સંસ્થાના વહીવટદાર અને મંત્રી તરીકે કાર્યભાર સંભાળ્યો હતો. રમેશભાઈ શંકરલાલે જણાવ્યું કે તેમના કાર્યકાળ દરમિયાન દર વર્ષે ગ્રામસભા રાખીને સંસ્થાનો હિસાબ ગ્રામજનો સમક્ષ મુક્તા હતા. હાવમાં ટ્રસ્ટના રેકૉર્ડમાં અમનું નામ ચાલુ છે. વર્ષ ૨૦૧૫થી આશિષભાઈ મંગળદાસ પટેલ સંસ્થાના મંત્રી તરીકે સેવાઓ આપી રહ્યા છે. અને હાવમાં રમેશભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ સંસ્થાના પ્રમુખ તરીકે કાર્યરત છે.

આ સંસ્થા દ્વારા ત્રણેય મંદિરોનો ઘણી વખત જીણોદ્વાર કરવામાં આવ્યો છે. સરળ વ્યવસ્થા માટે એક અલગ જીણોધ્વર સમિતિ તેનો વહીવટ સંભાળી રહી છે. થોડા વર્ષ પહેલાં રણાંદ્રજીના મંદિરનો જીણોદ્વાર

કરવામાં આવ્યો હતો. હાલમાં જીજોથ્થારનો નાણાંકીય વહીવટ વિષ્ણુભાઈ શીવાભાઈ પટેલ સંભાળી રહ્યા છે.

પ્રમુખશ્રી રમેશભાઈ પટેલની સાથે સ્થાનિક કાર્યકરોની મદદથી શ્રી મહાકાળી માતાજી મંદિર પરિસરમાં આવેલા શણગાર ભવન અનિધિ હોલ, ટ્રસ્ટ ઓફિસ, પૂજારીની રૂમ વગેરે કામ થયાં છે.

ભીખાભાઈ સોમાભાઈ લલુદસ પટેલ, નાથાભાઈ અંબાલાલ પટેલ (મેવા પરિવાર) હર્ષદભાઈ રામભાઈ પટેલ વગેરે ઘણા દાનાઓનાં દાન મળ્યાં છે. વર્ષ ૨૦૨૦માં મંદિરની સામેના હવનકુડ ઉપર વિશાળ ધૂમ્મટનું બાંધકામ કરવામાં આવ્યું છે. શ્રી કણીદસ ગંગારામ પટેલ મેવા પરિવાર તરફથી રૂ. ૧૯ લાખ ૫૧ હજારનું દાન મળ્યું છે.

જીવદયા ટ્રસ્ટ

ગોઝારિયા ગામમાં છેલ્લા ૪૦ વર્ષથી જીવદયા ટ્રસ્ટ ચાલી રહ્યું છે. જે ફૂતરા માટે બાજરીના રોટલા તથા પક્ષીઓના ચણની સેવાકીય પ્રવૃત્તિ ચલાવે છે. હાલમાં ગોઝારિયા ગામમાં અંબકેશ્વર મહાદેવ (નાના મહાદેવ) વાંટામાં આ ટ્રસ્ટ ચાલી રહ્યું છે. જેમાં ભીખાભાઈ સોમાભાઈ પટેલ (રામ)ને વર્ષોથી જીવદયા ટ્રસ્ટની કામગીરી

સંભાળી હતી. હાલમાં મહેન્દ્રભાઈ ભોજાભાઈ પટેલ આ પ્રવૃત્તિ નિષ્ઠા અને ખંતથી બજાવી રહ્યા છે. ટ્રસ્ટનું મુખ્ય સૂત્ર છે “જીવદયા”.

પરામાં ટાવરચોકમાં થોડા વર્ષોથી ‘કર્તવ્ય જીવદયા કેન્દ્ર’ ચાલે છે. જેમાં ફૂતરાના રોટલાના બનાવવાની પ્રવૃત્તિ ચાલે છે. જેનો વહીવટ રાજુભાઈ ચુનીલાલ પટેલ સંભાળે છે.

છેલ્લાં ૩૫ વર્ષથી પ્રભાતફેરી કરતા બાબુભાઈ હીરાભાઈ કરિયા

ગોઝારિયા ગામના વાંટા વિસ્તારમાં ગાયત્રી પોળમાં રહેતા કૃપ વર્ષની ઉમરના બાબુભાઈ હીરાભાઈ કરિયા છેલ્લાં ૩૫ વર્ષથી અવિરત એકલા પ્રભાતફેરી કરે છે. સપારે ૫૦૦ હાથમાં ડડો અને ખંબે જોણી નાખી જ્ય જ્ય રામની ધૂન સાથે ઘરેથી નીકળી ગામની પોળો અને સોસાયટીઓમાં ફરીને છેલ્લે દ્વારકાધીશ

મંદિરે એમની પ્રભાતફેરી પૂરી કરે છે. પ્રભાતફેરી દરમિયાન મળેલ અનાજને ઉમિયા માતાજીના મંદિર સામે આવેલા બે પંખી ઘરમાં સવાર-સાંજ બે સમય નાંખે છે. પંખી માટેના પાણીના વાસણને સાફ કરીને નવું પાણી ભરે છે. એક સમયે ગામમાં નિયમિત પ્રભાતફેરી થતી, જેમાં ઘણા બધા જોડાતા. સમય સમયનું કામ કરે છે બાબુભાઈ થાક્યા નથી એમની પ્રવૃત્તિને બિરદઘવવી રહી!

કુલકોત્રદાસજી મહારાજ

ગોઝારિયાના પોચાના વાસમાં રહેતા અને કે. ડી. પટેલના પરિવારના છનાભાઈ આત્મારામ પટેલ ધોરણે-એનો અભ્યાસ કરી આ સંસારનો ત્યાગ કરી ગામ છોડી દીધું હતું. બ્રમજા કરતાં કરતાં પંજાબમાં ઘણું રહ્યા.

તેમને એક ગુરુ મળ્યા. એમણે કુલકોત્રદાસ નામ

ધારણ કરી રાજસ્થાનના ગંગાનગરની નજીક અને પંજાબ બોર્ડરમાં ઢીલું ગામમાં આશ્રમમાં સ્થાયી થયા અને આશ્રમ પ્રવૃત્તિઓ કરતા હતા. જેમાં તેઓ સદ્ગ્રત ગૌશાળા ચલાવતા હતા. તેઓ ગોઝારિયામાં કુટુંબીજનનોના લગ્ન પ્રસંગમાં તેમની સાથે એમના ચેલા શિખને લઈને દાજરી આપવા આવ્યા હતા. ચાર વર્ષ પદેલાં તેમનો સ્વર્ગવાસ થયો છે.

સંત ગરીબદાસ બાપુ

ગોઝારિયા ગામના વતની રમેશભાઈ ગોરધનદાસ પટેલને સંસારમાંથી મન ઉડી જતાં ૧૯૮૮માં ગામ છોડ્યું. સંસાર છોડ્યો. મુંબઈ, પાચાગઢ, જૂનાગઢ, સત્તાધાર ફરતાં ફરતાં ૧૯૮૮માં કેશોદ પહોંચ્યા. તેઓએ સનાતન આશ્રમના નરસિંહદાસ સેવાદાસ

મહંતને ગુરુ તરીકે સ્વીકારી ગરીબદાસ નરસિંહદાસ નામ ધારણ કર્યું. ૧૯૮૮માં કાગવડ-ડેડી, રાજકોટ-ગોવિંદભાગ, રામાપીર, હીરાપીરથી ૧૯૮૮માં ટેકારામાં આશ્રુદ્ધ હનુમાનમાં રોકાયા. ત્યાં પૌરાણિક શીતળામાતાની ધાર છે, ત્યાં નાની દેરી આગળ બાવળ કપીને ડાંડરની ઝુંપડી બનાવી રહ્યા અને આ સ્થળને ધબકૃતું કરવા પ્રતિજ્ઞા લીધી.

૭૦૦ વર્ષ જૂની શીતળામાતાની ધારને ચેતનવંતી કરવા આજુભાજુના ગ્રામજનોનો સહકાર મેળવી પાંચ વીધા જમીનને સમતળ કરાવી. જાડ ઉંધેરા. અમરભા આશ્રમ સ્થાપ્યો. ૧૯૮૮માં પ્રથમ સપ્તાહનું આયોજન કર્યું. અત્યાર સુધીમાં એમણે ૧૪ સપ્તાહો, એક માટા વિષ્ણુયજ્ઞ અને અન્ય પજો કર્યા. ત્રણ વખત આજુભાજુના ફરતા ત્રણ ગામોને જમાડ્યાં છે. ૨૦૧૦માં રામદેવપીરનું મંદિર બનાવી ભગવાનની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા કરી. ધારમાં આશ્રમમાં ૨૨ રૂમો, બે રસોડાં, બાળકોને રમવાની સગવડ અને ૧,૦૦૦ વ્યક્તિ રોકાઈ શકે એવી સુવિધા ઉભી કરી છે. ચોવીસ કલાક અમલેત ચાલે છે. આજુભાજુમાં ગરીબદાસ બાપુના કાયોની સુવાસ પ્રસરેલી છે. અમરમા આશ્રમ ટેકારાથી ૪ કિ.મી. પૂર્વે, મોરબીથી ૨૪ કિ.મી. અને વાંકાનેરથી ૨૨ કિ.મી. દૂર છે. ■

આદ્યાનાં સ્થાનકો - મંદિરો

શ્રી અંબાજી માતાનું મંદિર

આશરે ૧૨૭૦ વર્ષ પહેલાં ગૌચરમાં તોડાની માતા અંબાજની દેરી બનાવી તોરણ બાંધીને ગોજારિયા ગામનો અહીં વસવાટ શરૂ થયો હતો અને સમય જતાં હાલના સ્વરૂપવાળું મંદિર બંધાયું. મંદિરમાં પતિજી પામેલી અંબાજ મૂર્તિની ભવ્યતા ખરેખર ધ્યાનાકર્ષક છે.

ગામમાં વસતા પાટીદારો તેમની કુળદેવી ઊજાના ઊમિયા માતાજની જેમ એટલું જ મહત્વ અને શ્રદ્ધા આ અંબાજ માતાના મંદિરમાં ધરાવે છે. પાટીદાર સમાજમાં લગ્ન પછી વરસાજનું મીઠળણ છોડવા અહીં આવે છે. ત્યારે વર વહુ વચ્ચે સોટી રમાડવાની પ્રથા આજે પણ ચાલુ છે. ગમે ત્યાં લગ્ન

થયા હોય પણ મીઠળણ છોડવા વરવહુ ગોજારિયાના અંબાજ મંદિરે અચૂક આવે છે. આ જ પ્રમાણે દરજી, કરિયા, સુધાર જ્ઞાતિના કેટલાક પરિવારો આ મંદિરમાં શ્રદ્ધા ધરાવે છે દૂર સાદરાથી દરજી પરિવાર પણ અહીં દર્શનાર્થે નિયમિત આવે છે.

ગામના સેવાભાવી ડૉ. એ. ડી. પટેલને ચરામાં આવેલ અંબાજ માતાનો વાઘ વરસાદમાં પલળે છે એવું સ્વખ આવ્યું હતું. તેથી તેમના પુત્રો જ્યંતિભાઈ, ગુણવંતભાઈ અને સુરેશભાઈએ વાઘની ઉપર ઘુમ્મટ બનાવીને પિતાજનું સ્વખ પંદર વર્ષ પહેલાં પૂર્ણ કર્યું હતું.

દર વર્ષે શ્રાવણ વદી ८, જન્માષ્ટમીના દિવસે અહીં મેળો ભરાય છે. દર વર્ષે આજા ગામના લોકો અહીં દર્શનાર્થે આવે છે. દર આસો સુદ આઠમના રોજ હવનનું આયોજન થાય છે. દર સુદી પૂનમના

રોજ મોટી સંઘયમાં લોકો અને દર્શનાર્થે આવે છે. આ મંદિરનો વહીવટ 'ગોઝારિયા સાર્વજનિક ધર્માદા સંસ્થા ટ્રસ્ટ' કરે છે.

શ્રી મહાકાળિનું મંદિર

ગોઝારિયા ગ્રામ પંચાયતનને અડીને પ્રાચીન મહાકાળી માતાજીનું મંદિર વિશેષ માહાત્મ્ય ધરાવે છે. શક્તિ સ્વરૂપે પૂજાતાં મહાકાળી માતાજીની અહીં અલૌકિક રૌદ્રસ્વરૂપની પ્રતિમા જોવા મળે છે. ગામમાં આવેલાં મંદિરો પૈકી સૌથી વધુ આસ્થા ધરાવતું મંદિર છે.

કાળીકા માતાજીનો ગરબો કાઢતા રૂપેશભાઈ પંદ્રા જણાવે છે કે હાલના ગોઝારિયાનો વસવાટ શરૂ થયો ત્યારે તોડાની માતાજી તરીકે કાળીકા માતાજીને તોરડા બાંધીને ગામ વસ્યું હતું. તેથી વર્ષોથી આ મંદિર ગામનું શ્રદ્ધા કેન્દ્ર રહ્યું છે. લગ્ન પ્રસંગે જાન પ્રસ્થાન અને આગમન આ મંદિરના દર્શનથી થાય છે. કાળી ચીદસના ફુલોના ગરબાનું વિસર્જન આ મંદિર પરિસરમાં લાવીને માતાજીને સપ્રેમ ભેટ ધરી પાંચ ગરબા ધૂમીને કરવામાં આવે છે. નવરાત્રિમાં દ્શોરા પદ્ધી નીકળતો માતાજીના ગરબો વિશિષ્ટ હોય છે. તેની માહિતી આપણે અગાઉ જોઈ ગયા છીએ.

કાળીકા માતા મંદિરનું પરિસર ગામની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓનું સાક્ષી રહ્યું છે. એ સમયે ગામની

સભાઓ મંદિરના પરિસરમાં થતી હતી. અને

શરૂઆતમાં પ્રાથમિક શાળા બેસતી હતી. ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલ છાત્રાલય અને પછી રાત્રિ છાત્રાલય શરૂ થયાં હતાં. ગામની ખેડૂત જૂથની સહકારી મંડળી અહીં ઘણા વર્ષ કાર્યરત રહી હતી. ગામની છ.છ.બી. અને નાયબ મામલતદારની કચેરી પણ અહીં શરૂઆતમાં બેસતી હતી. ગામના વિકાસની ઘણી ગાથાઓ અહીં લખાઈ હતી. કાળીકા માતાજીમાં અખૂટ શ્રદ્ધા ધરાવતા કે. કે. પટેલે સ્વભાવો કાળીકા માતાજી મંદિરની બધી જ દીવાલો માર્બલ ટાઇલ્સથી મઢી આપી હતી અને વળી તેના નવીન કળશ સાત

તોલા સોનાથી મઢી આપ્યો હતો. એ સમયે ગામમાંથી રસ્તા પર પસાર થતા બધા લોકો દર્શન કરી શકે એવા હેતુથી દીવાલમાં બાર્દી પાડવામાં આવી હતી. હાલમાં સ્વ. કાળાભાઈ ગંગારામ પટેલ મેવાના મુખ્ય દાનથી મંદિર અને પરિસરની રૂપરેખા બદલાઈ ગઈ છે. પરિસરમાં ઓફિસ, પૂજારીનું રહેઠાણ અને પ્રસ્નગમાં ઉપયોગ થાય એવા ઓરડા બનાવવામાં આવ્યા છે. વળી તાજેતરમાં મંદિરની આગળ હવનકુંડ માટે ભવ્ય ધુમ્મટ બનાવવામાં આવ્યો છે.

શ્રી સિદ્ધનાથ મહાદેવનું મંદિર

વાંટામાં ભાગોળે આવેલ શ્રી સિદ્ધનાથ શિવાલયની સ્થાપના સને વર્ષ ૧૭૪૯ સંવત ૧૮૦૨ના ચૈત્ર વદી પાંચમના રોજ શિવલિંગની વિધિપૂર્વક પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી હતી. તેનો મૂળ ઇતિહાસ જોઈએ તો વર્ષ ૧૭૪૪ સંવત ૧૮૭૭માં અમીનોના આદ્યપુરુષ નંદલાલ પ્રેમજી દ્વારાકાની જ્યાત્રાએ ગયા હતા અને એક મહાત્માના આશીર્વાદથી ગોમતી સરોવરમાંથી સંકેદ શિવલિંગ મળી આવ્યું હતું. તે શિવલિંગ સિદ્ધનાથ મહાદેવ શિવાલયમાં પૂજાય છે.

આ શિવાલયમાં સંત જેવા મહંત અર્જુનભારથી પછી એમના શિષ્ય મહંત વસંતભારથીએ પૂજારી તરીકે લોકચાહના મેળવી હતી. તેઓ બંનેની સમાધિ(દરી) મહાદેવના પરિસરમાં આવેલી છે. આપણે સૌએ બંગાળી પૂજારી મહંત કેશવગીરીજીને જોયા છે. ૧૮૭૫માં એમનું અવસાન થતાં, એમની સમાધિ નિર્માણ કરવામાં આવી છે. ગ્રામજનો ગોળ ચઠાવવાની બધા રાખે છે.

સિદ્ધનાથ મહાદેવના શિવાલયમાં શ્રી ગણપતિ મહારાજની મૂર્તિ ઘણા વખતથી ખંડિત થઈ ગઈ

હતી તેથી કેટલાંક વર્ષોથી શ્રી ગણપતિની આરસપહાણની મૂર્તિ લાવવામાં આવી હતી. પણ સ્થાપના કરવામાં આવી નહોતી. ડૉ. ભોગીલાલ અમીનના સૌજન્યથી વર્ષ ૧૯૫૫ના જૂન માસમાં પ્રાણપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ સૌ અમીન પરિવારો અને ગ્રામજનોની હાજરીમાં કરવામાં આવ્યો હતો અને સૌ કુદુંબીજનોએ સાથે ભોજન લીધું હતું. અમીન પરિવારો એવું માને છે કે નંદલાલ પ્રેમજીએ જે જાહોજલાલી ભોગવી હતી. એના પછી વારસદારોમાં સંતોષકારક સંપ નહોતો. શ્રી ગણેશ

મહારાજની નવી મૂર્તિના સ્થાપન મહોત્સવ પછી વારસદારોમાં સંપની સાથે બુદ્ધિ આવી. એ પછી સૌ અમીન પરિવારો પ્રગતિના પંથે છે આજે પણ પ્રતિવર્ષ ચેત્રી સુદ પાંચમના સ્થાપના દિને સમસ્ત અમીન પરિવારો પૂજાપાઠ કરી સહભોજન કરે છે.

સિદ્ધનાથ મહાદેવનું પરિસર ખરેખર ખૂબ સરસ છે. તેનો વહીવટ ‘અમીન હિતેચ્છુ મંડળ’ સરસ રીતે સંભાળે છે. ગામના સાર્વજનિક પ્રોગ્રામમાં મહેમાનોના સ્વાગત માટેનું આ પ્રથમ સ્થાન બની રહે છે.

શ્રી રામજી મંદિર

અમીનોના આધ્યાત્મિક નંદલાલ પ્રેમજીના વંશજો વિષ્ણુ સંપ્રદાયમાં માનતા હોવાથી અમીન પરિવારોએ વર્ષ સંવત ૧૯૦૦માં શ્રી રામજી મંદિરની સ્થાપના કરીને રાધાકૃષ્ણની મૂર્તિઓની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરી હતી. તેથી તેઓ આ રામજી મંદિરને ઉર્કે રાધાકૃષ્ણ મંદિર તરીકે ઉલ્લેખે છે. રામજી મંદિર પરામાં અમીનવાસ પાસે આવેલું છે.

આ મંદિરમાં આ પંથકમાં આવતા વૈષ્ણવ સંપ્રદાયના અને હિન્દુ સાધુઓને વિશ્રાંમ આપવામાં આવતો હતો. મંદિરના સ્થાપના કાળમાં

મહંત શાંતિદાસજી હતા. એમના પછી આવેલા મહંત રામદાસજી આ મંદિરનો અને તેની ભિલકતોનો વહીવટ મહંત સંભાગતા હતા. તેઓ મંદિરમાં આયુર્વેદ ઔપધાલય અને ગૌશાળા ચલાવતા હતા. એમણે મંદિરનો માલોલ જીવંત રાખ્યો હતો. પરિસરમાં ભાગવત કથા અને ભજન-સત્સંગ જેવા કાર્યક્રમો યોજાતા હતા.

મહંત રામદાસજીએ ઘણાં વર્ષો પહેલાં પરામાં હાવના ટાવરચોકમાં મોટો નવચંડી મહાયજનનું આયોજન કર્યું હતું. એ સમયે ખાસ જગતાથ

મંદિરના મહેત ઉપસ્થિત રહ્યા હતા હાલમાં ટાવરચોકમાં જે ઓટલો છે એ યજ્ઞ સ્થળ હતું.

રામદાસજી પછી સુખદેવજી મહારાજ પૂજારી તરીકે આવ્યા એ વર્ષ જાન્યુઆરી, ૧૯૮૭થી યોગેન્દ્રભાઈ બદ્દ પૂજારી તરીકે ફરજ બજાવે છે. મંદિર જીણી થયું હતું. સ્થાનિક હરિભાઈ અમીન આ મંદિરના વહીવટમાં ધાન રાખતા હતા. તેમની ઉંમર થઈ હતી. એમની ખબર કાઢવા આવેલા મુખીયાસી ડૉ. અનિલ અમીન (ડૉ. ભોગીભાઈ અમીનના પુત્ર) અને શ્રીમતી તરંબહેન અમીન પતિ-પત્નીને મંદિરના જીણોદ્વારની વાત કરી. વર્ષ

૨૦૧૫માં શ્રીમતી તરંબહેન અનિલભાઈ અમીન ખૂબ રસ લઈ પોતાની દેખરેખ હેઠળ સ્વ-ખર્ચે જીણોદ્વાર કરાવ્યો હતો. વળી, નાંધપાત્ર વાત એ હતી કે રામજી નામથી ઓળખાતા આ મંદિરમાં રામ ભગવાનની મૂર્તિ નહોતી. તેથી તેઓએ રામ, સીતા અને ગણપતિની મૂર્તિઓની મંદિરમાં પ્રતિષ્ઠા કરાવી.

હાલમાં હરિવદનભાઈના પુત્ર હરેશભાઈ અમીનની દેખરેખ હેઠળ શ્રી અમીન હિતેઝુ મંડળ દ્વારા મંદિરના અન્યભાગમાં જીણોદ્વારનું કામકાજ સંભાળી રહ્યા છે.

શ્રી રામેશ્વર મહાદેવ - શ્રી નર્મદેશ્વર મહાદેવ

ગામના ત્રૈ વર્ષનું આયુ ધરાવતા પત્રકાર ચંદુભાઈ બબાભાઈ પટેલના કહેવા પ્રમાણે ચરામાં જ્યાં ગાય ચરતી હતી લ્યાં ખોદકામ કરતાં શિવલિંગ મળી આવ્યું હતું. ગ્રામજનોએ એ શિવલિંગને ગામના તણાવ ડિનારે શ્રી રામેશ્વર મંદિર બનાવીને તેમાં પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. એટલે કે આ શિવાલય ગોજારિયા ગામની મૂળ ઉત્પત્તિના સમયકાળનું પૌરાણિક મંદિર મનાય છે.

આ શિવાલય જીણી થતાં વર્ષ ૨૦૦૮માં ગામના સ્વ. સોમનાથ શીવલાલ પટેલ પરિવારના સુપુત્રો માધુભાઈ અને લાલભાઈ એ માતૃશ્રી ગંગાબાના હસ્તે મંદિરનો જીણોદ્વાર કરાવ્યો હતો.

કરી ૨૦૧૫માં આ પરિવારે ગૌરીપ્રત કરતી કન્યાઓને પૂજાપાઠની સગવડ માટે ઓટલો, શેડ અને પંખીઓ માટે ચબુતરો બાંધી આપ્યો છે.

રામેશ્વર મહાદેવ પરિસરમાં શ્રી નર્મદેશ્વર મંદિર આવેલું છે. એમ માનવામાં આવે છે કે પાઠક બળદેવભાઈ, નારણભાઈ અને હીરાભાઈના પૂર્વજી જાત્રાએ ગયા હતા ત્યારે નર્મદા નદીમાંથી શિવલિંગ પ્રાપ્ત થયું હતું. જેની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા કરીને નર્મદેશ્વર નામ આપવામાં આવ્યું હતું. શિવરાત્રીએ પાઠક પરિવાર દ્વારા પૂજન-અર્ચન કરવામાં આવે છે.

વિશ્વકર્મા પ્રભુનું મંદિર

વિશ્વકર્મા સૃષ્ટિના રચયિતા કહેવાય છે. તેમને બ્રહ્મા પણ કહેવાય છે. આધુનિક યુગમાં આપણે તેમને સ્થપતિ-આર્કિટેક્ટ કહી શકીએ. તેઓ નિર્માણ સાથે જોડાયેલા દેવ છે. ખાસ કરીને સુધ્યાર, કરિયા લુહાર, શિલ્પી, સોની વગેરે સમાજના તે આરાધ્ય દેવ ગણાય છે. રામ - કૃષ્ણ અને શિવજીના મંદિરો આ દેશમાં ગામેગામ હોય છે, પરંતુ વિશ્વકર્મા પ્રભુના મંદિર જવલ્લે જ જોવા મળે છે. આખા દેશમાં ઠિલોડગઢ (હેંદ્રાબાદ), જૂનાગઢ અને ગોઝારિયાનું વિશ્વકર્મા મંદિર મુખ્ય છે, તે પછી બીજા કેટલાક સ્થાનો પર પણ મંદિર નિર્માણ પામ્યા છે.

ગોઝારિયા રેલવે સ્ટેશન માર્ગ પર વિશ્વકર્મા પ્રભુનું સુંદર મંદિર આવેલું છે. આ મંદિરની મૂર્તિ વિશે એવું કહેવાય છે કે ગામના રામજી મંદિરના મહંતશ્રી ગણેશાદસજી મહારાજને સ્વખ આવ્યું કે ગામથી એક ડિલોમીટર દૂર અંબાજ માતાના મંદિર

પાસે બ્રહ્માજીની મૂર્તિ જમીનમાં દ્બાયેલી છે. તે કારીગર વર્જના છિદ્રદેવ છે. તેથી તેમને વાજતે ગાજતે લાવીને તેની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરવી જોઈએ. ગામના કારીગર ભાઈઓએ મહંતે બતાવેલી જગ્યાએ ખોદકામ કરતાં ભવ્ય વિશ્વકર્માની મૂર્તિ મળી આવી. નાંધ્યાત્ર બાબતમાં મૂર્તિ ખંડિત થયા વિના બહાર કાઢવામાં આવી હતી. આ રીતે ગોઝારિયા ગામમાં સંવત ૧૯૮૭ના પોષવદ આઠમને રવિવારે વિશ્વકર્માનું પ્રાગટ્ય થયું. તે મૂર્તિને સુથારવાસમાં એક ઓર્ડીમાં મૂકવામાં આવી. પરંતુ મોટી સંખ્યા ધરાવતા સુથાર અને કરિયા સમુદ્ધાયે એક નવું જ મંદિર બનાવી તેની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરવાનું નક્કી કર્યું. ૬૬ ગોળના સુથારો અને અન્ય આગેવાનોએ ફરી ફરીને દાન એકત્ર કર્યું. એ સમયે ગોઝારિયાના વૈદ્ય નાથુભાઈ શર્માની આગેવાની હેઠળ છત્રાલ, અમદાવાદ, માણસા, કરી, સરદાર ગામોના ૧૦ મહાનુભાવોની કમિટી બનાવી. મંદિર નિર્માણનું કામ શરૂ કર્યું. ગોઝારિયા રેલવે સ્ટેશન પાસે જમીન ખરીદવામાં આવી. સંવત ૧૯૮૮ના શ્રાવણ મહિનામાં ખાતમુહૂર્ત કરવામાં આવ્યું. મંદિર સ્થાપત્યમાં જાણીતા એવા ધિણોજના શિલ્પશાસ્ત્રી મનસુખલાલ ભુદ્રદાસને મંદિર નિર્માણનું કામ સંચાપવામાં આવ્યું.

એક જ વર્ષના દુંડ ગાળામાં રૂ.૧૬,૬૦૦/-ના ખર્ચથી મંદિરનું કામ પૂરું થયું. અને સંવત ૧૯૮૮ના વૈશાખ સુદ સાતમને તારીખ ૧૨-૦૫-૧૯૮૯ને ગુરુવારના રોજ મંદિરની ધામધૂમથી પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી, જે માં ૧૦,૦૦૦થી પણ વધુ લોકોએ ભાગ લીધો હતો. મંદિરના પૂજારી તરીકે મહિતલાલ ગણપત્રરામ પંડ્યાજીએ વર્ષો સુધી સ્થાન શોભાવ્યું. મહાસુદ તેરસ એટલે કે વિશ્વકર્મા પ્રભુના પ્રાગટ્ય દિવસે અહીં મોટો મેળો ભરાય છે અને દર્શનાર્થીઓ દૂર દૂરથી અહીં દર્શન કરવા

આવે છે. દિવાળીના દિવસોમાં અહીં અશ્રૂટ ભરવામાં આવે છે. બહારગામથી ઘણા યાત્રાળુંઓ આવતા હોવાથી તેમને માટે ગામના સુધાર હરજીવનદાસ અંબાલાલે સર્વર્ગસ્થ માતા-પિતાના સ્મરક્ષાર્થે સંવત ૧૯૮૭માં ધર્મશાળા બંધાવી આપી છે. શ્રી વિશ્વકર્મા મંદિર, ગોઝારિયાનું ટ્રસ્ટ તા.

૧૧-૦૨-૧૯૮૫ના રોજ પબ્લિક ટ્રસ્ટ નંબર ૪/૮૯૮ મહેસાણા ખાતે રજિસ્ટર્ડ છે. જેમાં દિલીપભાઈ ગજજર પ્રમુખની સાથે બીજા ચાર ટ્રસ્ટીઓ છે.

(માહિતીસ્વોત : સ્વ. અરૂપભાઈ મિસ્ટ્રી)

શ્રી સુરાસણીયા હનુમાન મંદિર

ગોઝારિયા ગામની પણ્યમ બાજુએ ત્રિકમપુરાથી ખેતરો તરફ જતાં ઘણાં વર્ષાથી ‘સુરાસણા’ નામનું તળાવ છે. એમ માનવામાં આવે છે. સુરાસણા તળાવના ખોદકામ વખતે હનુમાનજની મુર્તિ ભળી આવી હતી. તે મુર્તિને તળાવના કિનારે વડની નજીકમાં ટેકરા ઉપર હનુમાનજની પ્રતિષ્ઠા કરી મંદિર બનાવવામાં આવ્યું હતું.

એ મંદિરમાં અગાઉના શીવાભારતી પૂજારી ધોડી વર્દી ભિક્ષા અને દીવો ઉધરાવવા ગામમાં આવતા હતા. એમના પછી મસ્તરામ પૂજારીએ ઘણા લાંબા સમય સુધી પૂજા-સેવા સંભાળી હતી. અંતિમ દિવસોમાં એમણે ભક્તોને કહેલું કે એમના દેહને બાળતા નહીં. પણ નર્મદામાં વહેતો મૂકી દેજો. મસ્તરામના ભક્તો એ એમની ઈચ્છા મુજબ એમના દેહને નર્મદામાં વહેતો મૂકી દીધો હતો.

આ મંદિર જીર્ણ થતાં તેનો જીણોધ્યાર કરવા કાયમી કમિટી બનાવી તેનું ટ્રસ્ટ બનાવવામાં આવ્યું છે. અગાઉ આ મંદિરનો વહીવટ મુખ્યત્વે જોઈતારામ ઈશ્વરભાઈ પટેલ, કેશવભાઈ જેસીંગદાસ પટેલ, ગણપતભાઈ, બાબુભાઈ વિહૃલભાઈ સંભાળતા હતા. કેશવલાલ જેસીંગદાસ પટેલ, ૨૮ વર્ષ સુધી અગાઉ મંત્રી તરીકે મંદિરનો વહીવટ સંભાળ્યો હતો. આમ તો મંદિર પાસે ક ખેતરો હતાં. તેમાંથી ત્રણ ખેતરો મંદિર સાથે લીધાં છે.

હાલમાં આના ટ્રસ્ટમાં ૧૧ જેટલા ટ્રસ્ટીઓ છે. સ્વ. કાન્તિભાઈ ધૂળાભાઈ (ક.રી.) પટેલ,

પ્રમુખ અને માણેકલાલ વિહૃલભાઈ પટેલ, મંત્રી તરીકે પ્રવૃત્ત છે. તેમની સાથે કમલેશભાઈ મણીલાલ મિસ્ટ્રી, કનુભાઈ સોમાભાઈ પટેલ, દશરથભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ, અશોકભાઈ ગોપાળદાસ પટેલ, વિપુલભાઈ કાંતિભાઈ પાઠક, ભીખાભાઈ પટેલ વગેરે સેવા આપે છે.

વર્ષ ૨૦૦૬થી મંદિરનો જીણોધ્યર શરૂ

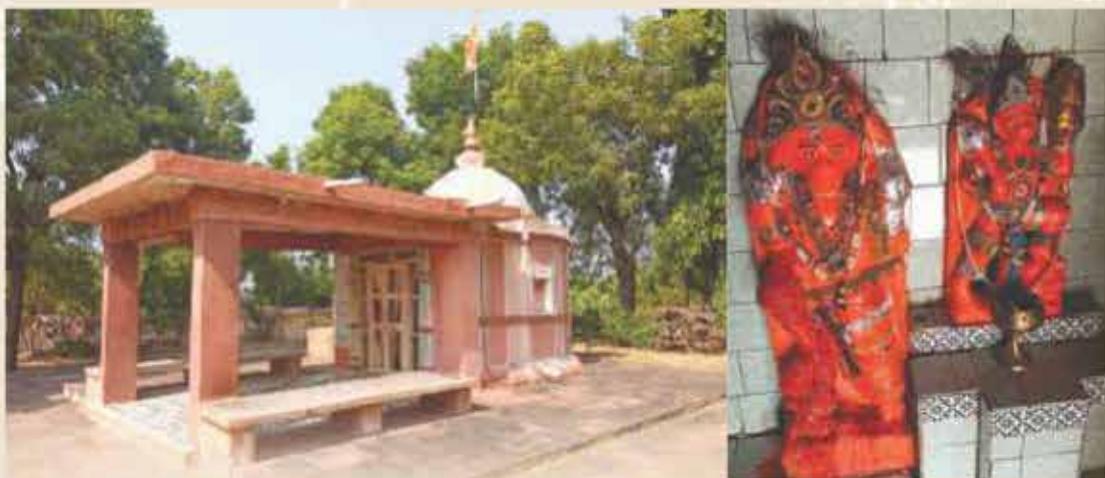
કરવામાં આવ્યો છે. તેમજ પરિસરમાં સુવિધાઓ ઊભી કરવામાં આવી છે. તે પાછળ આશરે રૂપિયા ૨૭ લાખ જેટલો ખર્ચ થયો છે. જેમાં મુખ્ય દાતાઓમાં સ્વ. પટેલ બળદેવભાઈ કચરાભાઈ ચોકસી પરિવારના કંચનભાઈ પટેલ, સ્વ. નથુભાઈ હાલદાસ પટેલ પરિવાર, શેઠ હીરાલાલ ચુનીલાલ પરિવાર, નટુભાઈ ઈશ્વરદાસ પટેલ,

પોપટભાઈ ધુળાભાઈ પટેલ વગેરે ઘણા બધા દાતાઓએ સહયોગ આપ્યો હતો.

આજે મંદિર પૂર્ણ કક્ષાનું વિકસ્યું છે. પરિસર, ચબૂતરો અને શેડ જેવી સગવડો ઊભી કરવામાં આવી છે.

(માહિતીસ્ત્રોત : સ્વ. કે. ડી. પટેલ)

શ્રી હડમતીયા હનુમાન

ગોઝારિયા ગામથી વસ્થ જવાના રસ્તા ઉપર, રેલવે ફાટકની નજીકમાં પૌરાણિક મંદિર આવેલું છે. પૌરાણિક કથા પ્રમાણે એક પવન વેળી વાનરે સૂર્યને ફળ સમજ ખાવાની શરૂઆત કરવા ગયો, ત્યારે દેવોને આ વાત ધ્યાનમાં આવતાં, અમણે તેની દાઢી ઉપર પ્રહાર કર્યો. દાઢીને હનુમંત કહેવામાં આવે છે. એ હનુમંત વાનર હતો. હનુમંતનો અપભંશ થતાં હડમતીયા થયું હોવાની શક્યતા છે!

આ મંદિરના ભક્તજનો માને છે કે તેથી હનુમાનજના કપાળ પર 'માથા સાટે માલ' લખેલું હતું મંદિર બાંધનાર વજાજારાએ એનું ધન હનુમાનજના માથામાં સંતારયું હતું. ચોરે એ વાત સાચી સમજને હનુમાનજનું માથું તોડી નાંખ્યું હતું. ચોરને ધન મળ્યું કે નહીં તેની માહિતી

ઉપલબ્ધ થઈ નથી. પૂજારીએ હનુમાનજના માથાને સિમેન્ટથી તેના ધડ શરીર સાથે સાંધી દીધું. તેનો સાંધાવાળો ભાગ નજરે પડે છે. ખંડિત મૂર્તિની મંદિરમાં પૂજા કરવાનું વર્જિત માનવામાં આવે છે. એટલે ગ્રામજનોએ હનુમાનજના નવી મૂર્તિ લાવીને પ્રતિષ્ઠા કરી છે. હનુમાનજની મોટી મૂર્તિ ખંડિત છે. નાની મૂર્તિ નવી છે.

પરામાં રહેતા અંબાલાલ માધવલાલ પટેલે સ્વખર્યે આ મંદિરનો જીણોધ્યાર કર્યો હતો. અને સાથે સાથે પરબ, સંડાસ અને અન્ય સુવિધા ઊભી કરી હતી. તેની નજીકમાં મફતલાલ રાવવે ફૂવો (કિયારી) બાંધી આપ્યો હતો. હાલમાં આ મંદિરનો વહીવટ બાબુભાઈ છનાભાઈ પટેલ અને છોટુભાઈ કુબેરદાસ પટેલ સંભાળી રહ્યા છે.

શ્રી રામાપીરનું મંદિર

પરામાં દૂધિયા કુવા પાસે આવેલા રામાપીરના મંદિરની સ્થાપના વિશે રોચક માહિતી ઉપલબ્ધ થઈ છે. આ મંદિર રામાપીર ભગવાનની આજીવન સેવા-પૂજા કરનાર હીરાભાઈ શીવદાસ પટેલની પુત્રી મંગુલહેણ (ઉ.વ. ૮૦) કે જે સરઢવ પરણાબાં છે. તેઓએ અને શીવદાસ હળદાસ પટેલના વંશજોએ રામાપીર મંદિરની સ્થાપના વિશે માહિતી આપી છે.

એ મુજબ ઘણાં વર્ષો પૂર્વ નવા પરામાં હાલની મોટી પોણમાં શીવરામ હઠીદાસ પટેલને એમના મકાનનો પાયો ખોદતાં રામદેવપીર ભગવાનની મૂર્તિ મળી હતી. એ મૂર્તિને તેઓ ધરમાં પહેલા માળે રાખીને પૂજા કરતા હતા. શિવાબાપાના ત્રણ પુત્રો કાશીરામભાઈ, મણિભાઈ અને હીરાભાઈ રામાપીરની પૂજામાં સંકણાપેલા હતા. આ પરિવારજનો સાથે મળીને રણુજી ગયા હતા ત્યાંથી

રામાપીરનું મંદિર બનાવીને તેમાં મૂર્તિની પ્રતિષ્ઠા કરવાની સલાહ મળી. દૂધિયા કુવા પાસે દેવીપૂજક ભાઈના કબજાવાળી જમીન-વાડો હતો. શરૂઆતમાં એમણે એ જમીન મંદિર માટે આપવાની ના પાડી, યોડા દિવસોમાં એમને સપનામાં રામાપીર ભગવાને લાકો માર્યો. એવો પરચો થતાં એમણે વાડામાં રામાપીરનું મંદિર બાંધવા પરવાનગી આપી. સ્થાનિક સૌ લોકો સાથે મળીને મંદિર બનાવી રામાપીર ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા કરી. મણિભાઈ અને પછી કાશીરામભાઈના નાની ઊંમરે દેહાંત થતાં ત્રીજા ભાઈ હીરાભાઈના માથે મંદિરની જવાબદારી આવી. એમણે રામાપીર ભગવાનની આજીવન સેવા પૂજા કરી. તેઓ મંદિરના વહીવટી કર્તા હોવાથી ગ્રામ પંચાયતના રેકોર્ડમાં મંદિરનો કબજો એમના નામે ચયદ્યો હતો. એ સમયે હીરાભાઈની સાથે શીવરામભાઈ પટેલ, વિહુલભાઈ જેસિંગદાસ પટેલ અને નથ્યદાસ હાલદાસ પટેલ સેવામાં રહેતા હતા. એ સમયે કબૂતર માટે ઘણી જાર ભેગી થતી હતી અને કબૂતરો ખૂબ મોટી સંખ્યામાં આવતાં. હીરાભાના આખા શરીર ઉપર ઘણાં કબૂતરો બેસી જતાં, એવું સ્થાનિક લોકોએ નજરે જોયું છે. કેશાભાઈ જેસિંગદાસે પણ કબૂતરોની જાર સેવા ઘણાં વર્ષો સુધી સંભાળી હતી.

૨૧૧૧૨

મંદિરમાં જીલણી
અગિયારસનું પર્વ
અગાઉ ભવ્ય રીતે
ઉજવવામાં આવતું
હતું. એ દિવસે
રામાપીરની મૂર્તિને
પાલખીમાં કાશીના
તળાવમાં સ્થાન

કરાવવા લઈ જવામાં આવતી એ પછી એમની સવારી આજા ગામમાં કેરવવામાં આવતી જે મની ઈચ્છા હોય તે પરિવાર રામાપીરની ઘરમાં પદ્ધરામણી કરાવતા હતા. પાલખીની સાથે ધજાવણા યુવકો અને ટેવીપૂજક લોકોની બેન્ડ સાથેની હાજરીથી ધાર્મિક માહોલ સરસ થતો હતો. હાલમાં લોકોનો રસ ઓછો થઈ ગયો છે. રામજ મંદિરનું પરિસર મોટું હોવાથી લગ્ન પ્રસંગે મહેમાનોની આગતા સ્વાગતા માટે ઘણો ઉપયોગ થતો. જગુ મહારાજે અહી ઘણાં વખો સુધી

આખ્યાનો કર્યો હતાં. સ્થાનિક ભક્તજનો દ્વારા રામજ મંદિર અને પરિસરને તોડીને નવું મોટું મંદિર બનાવવાનું કામકાજ હાલમાં ચાલી રહ્યું છે. સ્વ.કે.ડી.પટેલ અને જીવણભાઈ નથુભાઈ પટેલ મંદિરનું કેટલુંક ફરજ જાળવી રાખવાની જવાબદારી નિભાવે છે. હાલમાં મંગળભાઈ સોમનાથ પટેલ (પ્રમુખ) અને તેમના સાથી કાંઈકરો તથા પંકજભાઈ પટેલની 'આપડું ગામ ફાઉન્ડેશન'ની ટીમ મંદિર નવ નિર્માણમાં સક્રિય છે.

જૂના મહાકાળી માતાજીનું મંદિર

ભ્રયુસણા નેળિયેથી મેઉ જવાના રસ્તા ઉપર જૂના મહાકાળી માતાજીનું પૌરાણિક મંદિર આવેલું છે. એમ માનવામાં આવે છે કે અત્રે કુવો ખોદતાં તેમાંથી મહાકાળી અને જોગણી માતાઓની મૂર્તિઓ મળી આવી હતી. નવરાત્રિમાં આગિયારસનો ગરબો કાઢતાં પહેલાં રૂપેશભાઈ પંડ્યા અને તેમના પૂર્વજ પુરુષોત્તમદાસ પંડ્યા સવારે જૂના મહાકાળી માતાજીને ત્યાં ધીનો દીવો અચૂક કરતા આવ્યા છે.

આમ વખો પહેલાં આ વિસ્તાર જંગલ જેવો હતો. ખાસ કોઈ દર્શનાર્થે આવતા નહોતા. ભગવાનજીદાસ નામના સાધુએ અહીં તપશ્ચર્યા કરી હતી અને પછી સેવા પૂજા કરવા રોકાઈ ગયા હતા. ઘણાં વખો પહેલાં આંકડાથી રમાતું વલ્લી-મટકું જુગારમાં કેટલાક જુગારીઓને ભગવાનદાસજીએ આપેલા આંકડાથી કાયદો થવાથી તેમના ભક્તજનોમાં ઘણો વધારો થયો હતો. જેનાથી સમય જતાં આ મંદિરનો મહિમા વધી ગયો. ભગવાનદાસજી મહારાજ પછી મુનિ મહારાજ પૂજા કરતા હતા. તેઓ બંનેની સમાધિ પરિસરમાં જોવા મળે છે. કેટલાક શ્રદ્ધાળુઓ માને છે કે મંદિરના પરિસરમાં ઘન દાટેલું છે. કેટલાક લોકોએ પરિસરને ખોદવા ઘણા પ્રયત્નો કરેલા હતા. પરંતુ

ભમરા ઊડી આવતાં કે ખાડામાંથી સાપ નીકળતાં ચોરો અધૂરે કામ મૂકીને જતા રહેતા હતા.

એમ માનવામાં આવે છે કે ૪૨ સમાજના મેઉવા પરિવારના લોકો વખો પહેલાં ગોઝારિયામાં વસવાટ કરવા આ રસ્તેથી આવ્યા હતા. ત્યારે તેઓ એમની માતાજીને અહીં મૂકીને ગોઝારિયામાં પ્રવેશ્યા હતા. તેથી મેઉવા પરિવારના ઘણાં લોકો આ મંદિરમાં ખૂબ શ્રદ્ધા ધરાવે છે.

શ્રી ઉમિયા માતાજી મંદિર

પરામાં ટાવર પાસે આવેલું ભવ્ય ઉમિયા માતાજીનું મંદિર પાટીદાર પ્રજાજનો માટે શ્રધ્યેય છે તે ટાવરચોકની શોભામાં અભિવૃદ્ધિ કરે છે. તેની સ્થાપનામાં ગ્રામજનોએ ખૂબ ઉત્સાહપૂર્વક કામ કર્યું હતું. વર્ષો પહેલાં ગોજારિયા ગામમાં નવરાત્રી મહોત્સવની ઉજવણી તળપદ અને આંટા વિસ્તારમાં થતી હતી. આશરે ૧૯૮૦ના સમયમાં છનાભાઈ જ્ઞબાઈદાસ, સ્વ. છોટાભાઈ જોઈતારામ, સ્વ. શંભુભાઈ નરોતમદાસ અને સોમાભાઈ જોઈતારામ પટેલ વગેરે મિત્રોએ 'શ્રી ઉમિયા સેવા સમિતિ'ના નામથી ટાવર પાસે નવરાત્રી મહોત્સવ શરૂ કર્યો અને આખા વિસ્તારના લોકો નવરાત્રી મહોત્સવમાં જોડાયા. એકવાર નવરાત્રિમાં સુંદર પાવાગડનો પર્વત બનાવવામાં આવ્યો હતો. ૫-૬ વર્ષનો સમયગાળો પસાર થતાં નવરાત્રી આયોજકો અને સ્થાનિક લોકોમાં ટાવર પાસે ઉમિયા માતાજીનું મંદિર

સ્થાપવાનું વિચાર બીજ રોપાયું.

સૌના મનમાં મંદિરની જગ્યા ગ્રાસ્તિની રટણા કરતાં ટાવર પાસેના વાડાના માલિક પટેલ ભીખાભાઈ ત્રિમદ્ધાસ તરફથી જગ્યા માટેની ઓફર આવી. એ પછી ચક્કો ગતિમાન થતાં પટેલ ગોરધનભાઈ વિહૃલદાસ એમના વાડાની જગ્યા આપવામાં તૈયાર થયા. સ્થાનિક લોકો લેગા મળીને 'શ્રી ઉમિયા માતાજી મંદિર ટ્રસ્ટ' કુલ ૧૫ ટ્રસ્ટીઓવાળું ટ્રસ્ટ (રજી. નં. એ-૨૪૪૨, મહેસાણા તા. ૨૮-૧૧-૧૯૮૯) બનાવ્યું. જેમાં સ્વ. રામાભાઈ નથ્યદાસ પટેલ(પ્રમુખ), છનાભાઈ જ્ઞબાઈદાસ (ઉપપ્રમુખ), ગોવિંદભાઈ દશરથભાઈ પટેલ (મંત્રી), મોહનભાઈ ઉમેદભાઈ પટેલ, મણિલાલ શંકરભાઈ પટેલ, પ્રો. જિરીશભાઈ અને પટેલ વગેરે સ્થાનિક ટ્રસ્ટીઓ તરીકે જોડાયા.

આ શુભ કાર્ય માટે કીર્તન કેસરી ગોભક્ત શ્રી શંભુ મહારાજની ભાગવત પારાયણ કરવામાં

આવી. એ પછી વર્ષ ૧૯૮૭, સંવત ૨૦૪૩, માગસર સુદ-જના રોજ ગોઝારિયાના અમદાવાદના ઉદ્ઘોગપતિ અંબાલાલ સેંધાભાઈ પટેલના માતૃશ્રી મણીબેનના વરદ્દહસ્તે ખાતમુહૂર્ત કરવામાં આવ્યું. તેઓ મંદિર પ્રોજેક્ટના મુખ્ય દાતા થયા હતા. મુખ્ય મહેમાન અમદાવાદના ચોક્સી યોગેન્ડ્રભાઈ અંબાલાલ સરકાર, અતિથિ વિશેષ આભારામ મગનદાસ પટેલ હાજર રહ્યા હતા. આ પ્રસંગે અમદાવાદના જગતમાથ મંદિરના મહત શ્રી રામહર્ષદાસજી મહારાજે ઉપસ્થિત રહીને આશીર્વયન આય્યાં હતાં.

મંદિરના પ્રાણપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની શરૂઆતમાં તા. ૭-૧૦-૧૯૮૭થી શ્રી શંભુમહારાજની ભાગવત સપ્તાહનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. તા. ૧૪-૧૦-૧૯૮૭ના રોજ, દ્વારકાના પીઠાધીશ્વર ૧૧૦૮ જગતગુરુ શ્રી શંકરાચાર્ય સ્વરૂપાનંદજી મહારાજે સ્વયં મૂર્તિની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠાન કરી. આ પ્રસંગે દાતા મહિબહેન પટેલ, ઊજા સંસ્થાના કેશવલાલ વિહુલદાસ પટેલ અને ટ્રસ્ટીઓની સાથે ગામના હજારો નાગરિકો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ કાર્યક્રમની સાથો સાથ પંચકુંડી શતચંડી મહાયજનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આજે ઉમિયા માતાજીનું મંદિર પાટીદારોની શ્રદ્ધાનું સ્થાનક છે. અતે વસંતપંચમીએ વસંત-ઉત્સવ ઉજવવામાં આવે છે. દંતાલી આશ્રમના શ્રી સંચિદાનંદ મહારાજ,

ચાણસમા આશ્રમના સંત સંચિદાનંદજી મહારાજ, સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી, વડનગરના સંત શ્રી નારાયણ સ્વામી વગેરેનાં વસંત ઉત્સવ નિમિત્તે ઘણા સંતોનાં પાવન પગલાં પટેલાં છે. છોટાભાઈ જોઈતારામ પટેલના સ્વર્ગવાસ પછી ગોવિંદભાઈ ઇશ્વરદાસ પટેલે ઘણાં વર્ષો સુધી મંત્રી તરીકે સેવા આપી છે. હાલમાં ઉમિયા માતાજી મંદિર દ્રસ્ટમાં હિમતભાઈ સોમાભાઈ પટેલ (પ્રમુખ) છનાભાઈ જીભાઈદાસ પટેલ (ઉપપ્રમુખ) જગદીશભાઈ રામભાઈ જીવાભાઈ પટેલ મંત્રીની સાથે અન્ય ટ્રસ્ટીઓ વહીવટ સંભાળી રહ્યા છે મંદિરની સાથે નવરાત્રિ મહોત્સવની ઉજવણી સરસ રીતે થાય છે. અહીં થતા હિડોળા મહોત્સવમાં હિડોળા જુલાવવામાં સર્વ ગ્રામજનો ભાગ લેતા હોય છે. વળી તુલસી વિવાહ, હોળી-ધૂળોટી, દીવાળી જેવા તહેવારો પણ ઉજવવામાં આવે છે.

અતે એક નાંદ લેવી જરૂરી છે. શ્રી ઉમિયા સેવા સમિતિના વિવિધ કાર્યક્રમોમાં છનાભાઈ જીભાઈદાસ પટેલના સાથી કાર્યકરોની ટીમે કે. કે. પટેલ અને ઘણા દાતાઓ પાસેથી દાનની રકમ એકટી કરી હતી. જેને કારણે શ્રી ઉમિયા સેવા સમિતિ પાસે સારી એવી રકમનું ભંડોળ હતું. આર. સી. પટેલની મધ્યસ્થી થી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ અને ગામની સાર્વજનિક હોસ્પિટલને તે રકમનું દાન આપવામાં આવ્યું છે.

શ્રી બહુચર માતાજીનું મંદિર

વાંટામાં હાલમાં આવેલું બહુચર માતાજીનું મંદિર અગાઉ વખડાવાળા બહુચર માતાજી તરીકે ઓળખાતું હતું. એમ માનવામાં આવે છે કે સંવત ૧૨૭૦માં ગોઝારિયામાં વાંટા વિસ્તારમાં પાટીદારોએ અહીં બહુચર માતાજીની દેરી બનાવી તોરણ બાંધી વસવાટ કર્યો હતો. વાંટામાં રહેતા

ગામના પૂર્વ સરપંચ રમેશભાઈ સેંધાભાઈ પટેલે આ મંદિરની માહિતી અમોને આપી છે.

આજથી આશરે ૮૦ વર્ષ અગાઉ વાંટા વિસ્તારમાં કુદરતી આફતમાં રોગચાળો ફાટી નાકબ્યો અને ઘણા માણસો તથા નવાં જન્મતાં બાળકોનાં મૃત્યુ થવા લાગ્યાં. આથી વાંટા

વિસ્તારના સાત ભાગના પાટીદાર ભાઈઓ આ કુદરતી આફતની ચર્ચા કરવા લાગ્યા કે કુદરતી આફત કાઢવા શું કરવું? ઘણા ભૂવા અને જ્યોતિષીઓને બોલાવ્યા. પરંતુ તેનું કોઈ નિરાકરણ આવ્યું નહીં. તેવામાં હાલ જે માધવાનંદ આશ્રમ છે તેમાં એક ઋષિ મુનિ આવ્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે આ બહુચર માતાજીની મૂર્તિ જંડિત થયેલ છે જે હાલમાં જોઈ શકાય છે. ઋષિમુનિઓ આપેલ માર્ગદર્શન ઉપર ચર્ચા વિચારણા કરવા માટે સાત ભાગના પાટીદાર ભાઈઓ એકઠા થયા. ચર્ચા વિચારણાના અંતે શ્રી બહુચર માતાજીનું નવીન મંદિર બનાવીને શ્રી બહુચર માતાજીની સ્થાપના કરવાનું નક્કી કર્યું. જુના વખડાવાળા બહુચર માતાજીના મંદિરની ચારેબાજુ વરસાદી પાણી ભરાઈ રહેતું હોવાથી સાત ભાગના પાટીદારોએ રાત્રે અને દિવસે બળદગાડાં જોડીને માટી લાવ્યા અને જમીનને સમતલ કરી.

શ્રી બહુચર માતાજીની નવી મૂર્તિ લેવા માટે ચાર પાટીદાર ભાઈઓની કમિટીની રચના કરવામાં આવી. મૂર્તિ લેવા માટે તેઓ જયપુર રાજસ્થાન ગયા અને મૂર્તિકારોને શ્રી બહુચર માતાજીની મૂર્તિ બનાવવાની છે એમ કહ્યું. મૂર્તિકારે કહ્યું, હાલ મૂર્તિ તૈયાર નથી અને તૈયાર થતાં ઘણો સમય લાગે તેમ છે. પાટીદાર ભાઈઓએ વિચાર્યું કે આટલે બધે દૂર આવ્યા છીએ તો જે લક્ષી માતાજીની મૂર્તિ તૈયાર હતી તે લઈને પરત આપણા

ગામમાં જઈએ, અને નક્કી કર્યું કે આ વાત કોઈને કહેવી નહીં.

શ્રી બહુચર માતાજીના પ્રાણ પ્રતિષ્ઠાનનું શુભ મુહૂર્ત સંવત ૧૯૮૮(સને વર્ષ ૧૯૪૩)માં આસો સુદ ૧૫ બુધવારના દિવસે મોટા યજ્ઞનું આયોજન કરેલ અને સાથેસાથે પણ પૂર્ણ થયા બાદ સમૂહભોજન માતાજીના પ્રસાદ સ્વરૂપે લેવાનું નક્કી કર્યું. માતાજીના પ્રાણ પ્રતિષ્ઠાના દિવસે વસ્તી બાજુથી ગાંડાતુર થયેલા ગ્રણ હાથીઓનું આગમન જોઈને બધા ભાઈઓ વિચારમાં પડી ગયા! આ બધું શું થયું? અને ગભરાઈ ગયા. પણ ગાંડાતુર થયેલા હાથી સૂંદ્રમાં પાણીલ લઈને માતાજીની મૂર્તિને સૂંદ્રથી પાણીનો અભિપેક કર્યો અને લોકોએ ફૂલો ચડાવ્યાં.

પ્રાણ પ્રતિષ્ઠાને દિવસે જે કમિટીના ચાર ભાઈઓ મૂર્તિ લાવ્યા હતા. તેઓએ વિચાર્યું કે આપણો જે સત્ય હકીકત છુપાવી છે, તે સત્ય હકીકત ભાઈઓ સમક્ષ રજૂ કરી અને પોતાની ભૂલ કબૂલ કરી કે આ મૂર્તિ શ્રી બહુચર માતાજીની નથી પરંતુ લક્ષી માતાજીની મૂર્તિ છે. લક્ષીજીની મૂર્તિને હાથી ઉપર સવારી કરાવીને સમસ્ત ગામ વરઘોડો નીકળ્યો અને માતાજીના નવા મંદિરમાં પદ્મરામણી કરવામાં આવી હતી. સાત ભાગના પાટીદાર ભાઈઓએ પૂર્ણાદૃષ્ટિ બાદ માતાજીનો પ્રસાદ લીધો અને એકબીજાને ભેટીને આવી એકતા રાખવાનું નક્કી કર્યું.

આજે પણ મંદિરમાં આસો સુદ પુનમના દિવસે

યજ્ઞ કરવામાં આવે છે અને સાત ભાગના પાટીદાર ભાઈઓ યજ્ઞ પૂર્ણ થયા બાટ સમૂહમાં માતાજીનો પ્રસાદ ગ્રહણ કરે છે. બહુચર માતાના આશીર્વાદથી અત્રેના સાત ભાગના ભાઈઓમાં એકતા જળવાઈ રહી છે.

ડૉ. માણેકભાઈ પટેલ અને જ્યંતીભાઈ એન. પટેલ બંને સાથે નવા બંધાયેલા શ્રી બહુચર માતાજીના પરિસર જોઈને ખૂબ ખુશ થયા. તેઓ

બંનેએ બહુચર માતાજીની ખૂબ નજીક જઈને માતાજીનાં દર્શન કર્યા. પૂજારીએ માતાજીનાં વાહન કુકડાને દૂર કરતાં સ્પષ્ટ રીતે લક્ષ્મીજીની મૂર્તિ હેખાઈ આવી. અમોને અગાઉની મળેલી માહિતી મુજબ જાત તપાસ કરતાં મંદિરમાં લક્ષ્મીજીની મૂર્તિને બહુચર માતાજીની મૂર્તિ તરીકે પૂજવામાં આવે છે તે સાચું છે. શ્રાવજી માસમાં અહીં ભરાતા મેળામાં આ મંદિરનું મહત્વ વધી જાય છે.

શ્રી રણાંધોડજીનું મંદિર

તળપદ વિસ્તારમાં માંડવી ચોકમાં પંડ્યા પરિવાર દ્વારા સ્થપાયેલ રણાંધોડજીનું મંદિર અગાઉ હવેલી સ્વરૂપનું હતું. ૨૦૧૧થી ૨૦૧૩ દરમિયાન તેનો જીર્ણોદાર કરીને પથરનું સુવર્ણ શિખરબંધ મંદિર ગ્રામજનોના સહકારથી ઘનશ્યામભાઈ ભીખાભાઈ પટેલના નેતૃત્વમાં જીર્ણોધાર સમિતિ દ્વારા તૈયાર કરી ધર્માદા ટ્રસ્ટને સૌંપવામાં આવ્યું છે. આ મંદિરમાં રણાંધોડજી અને લક્ષ્મીજીની ભવ્ય મૂર્તિઓ છે.

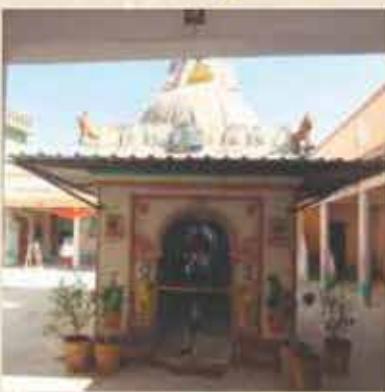
શ્રી બહુચર માતાજીનું મંદિર (માંડવી ચોક)

માંડવી ચોકમાં દવે અને પંડ્યા પરિવાર પાટીદાર પરિવારોના સાથ સહકારથી માંડવી કાઢતા હતા. હાલ જ્યાં બહુચર માતાનું મંદિર છે, ત્યાં અગાઉ ઓરડી હતી. દવે પરિવારે ઘરેથી બહુચર માતાનો ફોટો લાવીને તેમાં સ્થાપના કરી હતી. તેઓએ તરફોજના પાટીદારો સાથે મળીને કઢીમાંથી માંડવી બનાવી લાવી, ગરબી-નવરાત્રિ ઉજવવાની પ્રથા શરૂ કરી હતી. પંડ્યા પરિવારજનો માતાજીના ગરબામાં પાત્રો ભજવે છે.

શ્રી અંબકેશ્વર મહાદેવનું મંદિર (નાના મહાદેવ)

વાંટા વિસ્તારના પાટીદાર ભાઈઓના મહાદેવનું મંદિર વાંટામાં આવેલું છે. નાના મહાદેવ તરીકે ઓળખાતું આ મંદિર વાંટાના સ્થાપનાકાળનું મનાય છે. વર્ષ ૨૦૧૨-૧૩માં વાંટા વિસ્તારના પાટીદારો દ્વારા અહીં લઘુરદ્ર યજ કરવામાં આવ્યો હતો. મંદિરના વહીવટ સાથે સંકળાયેલા શૈલેશભાઈ સોમાભાઈ પટેલ જણાવે છે

કે આ મંદિરમાં છલ્લા ૪૫ વર્ષથી ફૂતરાના રોટલા બનાવવાનો કાર્યક્રમ ચાલે છે. તેનો વહીવટ ભીજાભાઈ સોમાભાઈ પટેલ (રામ) સંભાળે છે.

મહિલા ભજન મંડળ તરફથી મંદિરમાં છલ્લા ૫૦ વર્ષ રાત્રે ભજનો થાય છે. નોંધપાત્ર બાબત એ છે કે આ મહિલા મંડળ ગામની ધાર્મિક સંસ્થા અને બીજી સંસ્થાઓમાં ફાળો આપી દાન કરે છે.

શ્રી ચેહર માતાજીનું મંદિર

મેઉ જવાના રસ્તે ભયુસણ વિસ્તારમાં વધો પહેલાં ભાણાભાઈ અમીચંદ્રાસ પટેલ પરિવાર ચેહર માતાની દહેરી બાંધી હતી. તેમના પરિવારના કેશવલાલ ભજિસભર પૂજા કરતા હતા. આશરે ૨૫ વર્ષ પહેલાં જ્યેન્દ્ર નટવરભાઈ

શીવાભાઈ પટેલ (USA)-ના મુખ્ય સહકારથી આ મંદિરને નવું સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું હતું. ગણપતભાઈ આત્મારામ પટેલ, રેવાભાઈ શંકરભાઈ પટેલ વગેરે સ્થાનિક કાર્યકરો-ભક્તગણોએ તેને સારી રીતે વિકસાવ્યું છે.

શ્રી સધી માતાનું મંદિર

વાંટામાં બહુચર માતાજીના મંદિરની સામે બાજુએ સધીમાતાનું જૂનું મંદિર આવેલું છે. એ જ રીતે સ્વ. તળસીદાસ મનારદાસ પટેલ પરિવારનું સધી માતાનું મંદિર ચરામાં અંબાજ માતાના મંદિર જવાના માર્ગ આવેલું છે. શરૂઆતમાં તાં નાની ડેરી હતી પછી તેમના પરિવારજનોએ તા. ૧૩-૨-૨૦૦૮ના રોજ

જીણોદાર કરાવ્યો છે. તો ના પારિસાર માં વાટે માર્ગું ઓ માટે પાછળીની પરબાની વ્યવસ્થા કરેલી છે ધૂળાભાઈ બાપુદાસના વડ પાસે સાઈબા પરિવારની સધીમાતાનું મંદિર આવેલું છે. વાંટામાં રબારી વાસમાં કડિયાભાઈઓએ આ વર્ષમાં સધી માતાનું મંદિર બનાવ્યું છે.

શ્રી બાપા સીતારામની મદુલી

વર્ષ ૨૦૧૪માં ગોઝારિયા મિત્ર મંડળ ગામના

પંચવટી વિસ્તારમાં બાપા સીતારામની મહુલીની સ્થાપના કરી છે. તેમાં ભીજાભાઈ બાલચંદ્રભાઈ પટેલના દાનથી આ પરિસરમાં ૨૦૧૫માં સાંઘભાબાની મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી છે. છોટાભાઈ કુબેરદાસ પટેલ, રસિકભાઈ પટેલ અને દિનેશભાઈ છનાભાઈ પટેલ વગેરે મિત્રો આ માટેનો વહીવટ સંભાળે છે. અતે કનુભાઈ પંડ્યાના દાનથી પાણીની પરબ શરૂ કરવામાં આવી છે. વળી પરિસરમાં પગપાળા સંઘના ઉતારા માટે વાડીની સુવિધા કરવામાં આવી છે.

સ્વામિનારાયણ મંદિર

માંડવી ચોક પાસે આવેલી વખડાવાળી કોઢમાં ૧૦૦ વર્ષ પહેલાં સ્વ. દેવજ્ઞભાઈ જેઠાલાલ મિસ્ન્નીએ ઘરમાં સ્વામિનારાયણ મંદિર બનાવ્યું હતું. એ સમયે એમણે કાષ્ટકલાયુક્ત પાલખામાં સ્વામિનારાયણ ભગવાનની છબિ પદ્ધરાવવામાં આવી હતી. તે ઘર ગોરધનભાઈ જોઈતારામ જમદાસ મિસ્ન્નીના પરિવારનોના કબજ્જામાં બંધ હાલતમાં છે તેથી અપૂર્જ (પૂજા વિનાનું) છે. હાલમાં જોવા મળતું મંદિર અગાઉ પ્લોટના પાછળના ભાગમાં હતું.

(માહિતીસ્તોત્ર : બાબુભાઈ ગજજર)

બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ મંદિર

પ્રગટ ભ્રષ્ટસ્વરૂપ પ. પૂ. મહેતસ્વામી મહારાજની મેરણાથી પંચવટી વિસ્તાર, ગોઝારિયામાં નવું બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ મંદિર બંધાઈ રહ્યું છે. તેનું ખાતમૂર્હુત અખરદામ, ગાંધીનગરના સદગુર સંત - પ. પૂ. ઈશ્વર

ચરણદાસ સ્વામીએ ભૂમિદાતા - ડાલ્યાભાઈ પટેલ, કાંતિભાઈ પાટક, ડૉ. જતુભાઈ પટેલ અને ઘણા ધર્મપ્રેમીઓની હાજરીમાં કર્યું હતું.

(માહિતીસ્તોત્ર : કાંતિભાઈ પાટક)

ગોઝારિયા ગામમાં જુદા જુદા વિસ્તારોમાં જ્ઞાત મુજબ નાનાં મોટાં ઘણાં મંદિરો આવેલાં છે. તેની નામાવલિ ઘણી મોટી છે. આ બધાને અતે સમાવવાનું શક્ય નથી, તો અમને માફ કરશોજ. ■

€

ખેતી અને મપાર ઉદ્યોગ

ખેતી અને પશુપાલન ગોઝારિયા ગામનો મુખ્ય વ્યવસાય રહ્યો છે. અગાઉના જમાનામાં ફૂવામાંથી કોશ દરા પાણી બેંચવા માટે બળદની મદદ લેવામાં આવતી હતી. કોશ ચામડામાંથી બનાવવામાં આવતો હતો. તે સમયે ખેડૂતો વરસાઈ આધારિત વધુ હતા. સમય જતાં ઓઈલ એન્જિનનો જમાનો શરૂ થયો. ખેતરોમાં ઓરડી બનાવી તેમાં ઓઈલ એન્જિનો ગોઠવાઈ ગયાં. ફુડ ઓઈલથી ચાલતાં ભશીનો હતાં. ડૉ. માણોક પટેલ જણાવે છે કે ગોઝારિયા ગામના શંકરભાઈ પંચાલનું અમદાવાદમાં 'ગુજરાત' નામનું ઓઈલ એન્જિન બનાવવાનું કારખાનું હતું. આ કારખાનું સરસપુર વિસ્તારમાં આવેલું હતું. તે સમયે અમે રૂ. ૨૪૦૦/-માં ખેતરના જામીન ઉપર ઓઈલ એન્જિન ખરીદ્યું હતું. ગામમાં મુળજભાઈ મિસ્ટી

અને પ્રહલાદભાઈ મિસ્ટી ઓઈલ એન્જિન રીપેર કરવાના એક્સપર્ટ કારીગરો હતા.

ઘઉં, બાજરી, રાયડો, કઠોળ, એરેડા, વરિયાળી, કપાસની ખેતી થતી હતી. એ પછી જામફળ, બોર, ચીકુ, લીંબુ વગેરેની વાડીઓ થવા માંડી. ગોઝારિયાના જામફળ અને પપૈયા આજુબાજુના વિસ્તારોમાં વેચતાં હતાં.

સમય પલટાયો. ઈલેક્ટ્રિક મોટરનો યુગ શરૂ થયો. પછી સબમર્સીબલ પંપ આવ્યા. આપણે ત્યાં અગાઉ પાણીનું સર ઊંચું હતું. સમય જતાં પાણીનું સર ખૂબ ઊંચું ગયું છે. પાણીની વ્યવસ્થાથી ખેતરોમાં શિયાળો, ઉનાળો અને ચોમાસું એમ ત્રણ ઋતુમાં પાક લેવાય છે. ગોઝારિયામાંથી કેનાલ પસાર થાય છે, તેનો ખેતીમાં સારો ઉપયોગ થાય છે.

પ્રતિકાન્તમક આંદહ એન્જિન

ગોજારિયામાંથી ઘણા લોકો કુવામાં બોર કરવાનું કામ કરતા હતા. તેમાં ભાલા જેવા સાયડાનો ઉપયોગ કરતા હતા. આનો વ્યવસાય કરતા અમથાભાઈ લખ્ખુદાસનો પરિવાર ભાલોડા તરીકે પ્રખ્યાત થયા હતા. પ્રો. પ્રકાશભાઈ પટેલ આ ભાલોડા પરિવારમાંથી આવે છે અને એમના ઘરે એ સમયનો ભાલો - સાયડો સંગ્રહાયેલો પડ્યો છે.

પશુપાલન

ખેતીના પૂરક વ્યવસાય તરીકે ખેડૂતો ઘરે પશુઓ પાળતા. જેમાં ભળદાનો ખેતી માટે ઉપયોગ થતો. ભેંસો દૂધના વ્યવસાય માટે રાખતા. એમ કહેવાતું કે વિધવા પણ એક ભેંસના સહારે એનું જીવન વિતાવી શકતી. રબારી પરિવારો ગાય રાખતા. ગામમાં આશરે ૭૦૦ ભેંસો અને ૧૨૦૦ જેટલી ગાયો હશે. અગાઉના જમાનામાં પટેલ

ખેડૂતો ઘરે માખણા - ધી બનાવતા હતા. હવે બધું દૂધ ડેરીઓમાં પહોંચી જાય છે.

દૂધ સાગર ડેરીઓમાં ચાર શાખાઓમાં આશરે ૫૫૦૦ લીટર રોજનું દૂધ ભરાય છે. જે ગામની વાર્ષિક આવકમાં રૂપિયા એક કરોડનો દૂધનો વેપાર થતો હશે!

ગોજારિયા માર્કેટ યાઈ

ધી એ. વી. સ્કૂલ, ગોજારિયા દ્વારા ૧૯૮૮મા પ્રકાશિત થયેલા 'પ્રકાશ' અંકની માહિતી મુજબ, એ સમયે - બંગાળી માણનું ચલણ હતું. ૪૦ શેર

વજનથી 'બંગાળી મણ' અને ૨૦ શેરથી ગુજરાતી મણ બને છે. ગામમાં રેલવેની માલગાડી, ગાડા, ટિટ દ્વારા અને પેસેન્ઝર ટ્રેન દ્વારા માલની આયાત-નિકાસ થતી હતી. દા. ત. આયાત થયેલી ચીજો બંગાળી મણમાં કેરોસીન-૧૧૪, ટેલ-૮૮૧,

ચોખા-૨૭૭, ખાડ-૧૮૭૮, મીઠું-૨૪૪૮, તેલીબીયા-૪૮૮૮૩, ઇમારતી લાકડું-૩૨૫૦૦, ગોળ-૭૭૮, સિમેન્ટ-૧૬૭૨, કોલસી-૬૮૦૦, એરંડા-૪૫૬ હતી. નિકાસ પામેલી ચીજો બંગાળી મણમાં મરચા-૩૨૩૮, સક્કરિયા-૧૨૧૪, વરીયાળી-૧૭૪૪, એરંડા-૪૮૦, અનાજ કઠોળ-૫૫૦ હતા.

વેપારી ભીખાભાઈ બહેચરદાસ પટેલ, અરવિંદભાઈ ચંદુભાઈ પટેલ અને બળદેવભાઈ જોઈતારામ પટેલે આપેલી માહિતી અનુસાર ગોજારિયા માર્કેટ યાઈ ૧૯૫૭માં બંધાઈ રહ્યું હતું અને વર્ષ ૧૯૯૦માં કાર્યરત થયું હતું.

તેની મૂળભૂત માહિતીમાં ગોજારિયા ગામની

માર્કેટ યાઈનો આવેલો ગોજાઉન

૧૯૪૭માં...

અદ્ય વર્ષ ખેડોના ૧૫૫૭માં જીવાની
ખોડી હતી એરે દેશમાં વિલિન જોડેના
બાળ આ પ્રમાણે દાખા; વનસ્પતિ પોં
કિલોન્ ૩. ૫.૫૦; ગોળા દાખ ચલ્યા;
ઘરી ૨૩ પેસા; પ્રાણી ૨.૫૦ કિલો; ચા
ઘરી ૧૦ પેસા, તેવેસેન ૨૩
પેસે લીટર પેટેલ ૪૦ પેસે લીટર અને
સોનું ૧૦ ગ્રામના ૩. ૧૦૨.
(મુંબઈ) — લેખ. વી. પારેલ

જેતી પેદાશો રેલવે દ્વારા નિકાસ કરવામાં આવતી હતી. અને કપાસીયા-ખોળ, ગોળ, સિમેન્ટ, કુડ ઓઈલ વગેરે ચીજો રેલવે દ્વારા બીજા રાજ્યોમાંથી આપ્યાત થતી હતી.

એ સમયે ગોઝારિયા ગામમાં શેઠ ડોસાભાઈ માધવજી, ચુનીલાલ રણાધોડદાસની લહ્હા કંપની, બળદેવભાઈ દેવકરણ પટેલ, મ્રભુદાસ દલસંગરામ, મફતલાલ શીવલાલ પટેલ અને અંબાલાલ કબીરની કંપની, ચંદુભાઈ રામદાસ પટેલ કંપની, ખોડાભાઈ જોઈતારામ પ્રજાપતિ, નવીનયંત્ર નાનદાસ પટેલ વગેરે નામાંકિત વેપારીઓ હતી. અમાંના ઘણા વેપારીઓ ગામના ખેડૂતોના જીવન વ્યવહારના પ્રસંગોમાં સમજદારી પૂર્વક હમદર્દ બની મદદરૂપ બનતા હતા. ગોળ કોલાપુરી તથા સાંગલીથી રેલવે મારકતે આવતો હતો. ચંદુભાઈ રામદાસ અને મોઢી અમથાલાલ નાથાલાલ તેના વેપારમાં અગ્રેસર હતા. કુંના વેપારમાં મફતલાલ શીવલાલ, ચુનીલાલ રણાધોડદાસ અને બળદેવભાઈ દેવકરણદાસ અગ્રેસર હતા. સિમેન્ટના વેપારમાં બાબુલાલ છોટાલાલ, ચંદુલાલ રામદાસ, ચુનીલાલ રણાધોડદાસની કંપનીઓ કામ કરતી હતી.

કોર્નેગેટ પતરાંમાં અને ગોળ-અનાજના વેપારમાં ખોડાભાઈ જોઈતારામ પ્રજાપતિ મહત્વનું કામ કરતા હતા.

ગોઝારિયામાં રેલવે સ્ટેશન નજીક નવા માર્કેટાઈની સ્થાપનામાં મહેસાણા જિલ્લાના સહકારી કાર્યકર આત્મારામકાકાનો ખૂબ સહયોગ મળ્યો હતો. વખત જતાં ગોઝારિયાના વેપારી ભાઈઓએ આત્મારામકાકાની ચાંદી તુલા (૭૫ કિલો ચાંદી)થી કરવામાં આવી હતી.

ગોઝારિયાના વેપારીઓને વેપાર ધંધામાં આર્થિક સહયોગ માટે ગોઝારિયા નાગરિક સહકારી બેંક, બેંક ઓફ બરોડા અને ધી મહેસાણા ડિસ્ટ્રીક્ટ કો. ઓ. બેંકની મદદ મળી રહેતી હતી.

ગોઝારિયા માર્કેટ યાઈની સ્થાપના મહેસાણા જિલ્લામાં વિજાપુરના APMC પહેલાં થયું હતું. ગોઝારિયા માર્કેટમાં આજુભાજુના ૨૦-૨૫ ગામના નાના ખેડૂતો માલ વેચવા આવતા હતા. માર્કેટનો એક વખત તેજનો જમાનો હતો. વેપારીઓની બોલબાલા હતી. ખૂબ મોટો વેપાર થતો હતો. માર્કેટ યાઈ ૧૫ દુકાનોથી શરૂ થયું હતું. સમય જતાં નવા વેપારીઓ જોડાતાં કુલ ૪૦ દુકાનો અસ્થિત્વમાં આવી હતી. સમય સમયનું કામ કરે છે. હાલમાં અત્રે ૨૦ જેટલા વેપારીઓ કાર્યરત છે. અંદાજે માર્કેટ યાઈનું ૫૦ કરોડ જેટલું ટર્ન ઓવર થાય છે.

ધાથ શાળ

અમદાવાદ - ગુજરાત એના કીનખાબના ધંધા માટે મુખલના સમયથી જાડીતું હતું. અમદાવાદમાં ખાસ કરીને દરિયાપુરમાં ડિનાખાબ વણવાની ઘણી ધાથશાળો હતી. સમય જતાં એ જ વેપાર મહેસાણા જિલ્લામાં ઘણા કારીગરો અનેમના ઘરે ધાથશાળ રાખીને કામ કરતા હતા. ગોઝારિયામાં ૧૦૦થી વધુ ધાથશાળો હતી. પટેલ અને રાવળ પરિવારો તેમાં મુખ્યત્વે સંકળાયેલા હતા.

મોટા માઠમાં કણીદાસ શંકરદાસ પટેલ,

પુરષોત્તમદાસ લલુદાસ પટેલ(બને ભાઈઓ) અને રણાંગેડાઈ અમથાદાસ પટેલ હતા. પરામાં વિહુલદાસ જેસીંગદાસ પટેલ, ગોપાળદાસ કાશીદાસ પટેલ, મધુરભાઈ મહોદાસ પટેલ, કાંતિભાઈ જિરધરદાસ પટેલ, પ્રહલાદભાઈ ઉગરદાસ પટેલ અને વાંટામાં કેશાભાઈ સાંકાભાઈ પટેલ વગેરે હાથશાળમાં પ્રવૃત્ત હતા. તેઓ માલ સામાન - કસબ અને દોરા વગેરે અમદાવાદથી લાવતા હતા અને માલ તૈયાર થતાં અમદાવાદમાં વેચી આવતાં હતા. પ્રમુખ કે. કે. પટેલના પિતાજીનો આ વ્યવસાય હોવાથી એમણે આ ધંધાની જવાબદારી નિભાવી હતી.

જી.આઈ.ડી.સી.

ગુજરાત ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ડેવલોપમેન્ટ કોર્પોરેશન - GIDC યોજના ડેઢણ ગુજરાતમાં ઘણા શહેરો અને કર્ણા વિસ્તારોમાં ઔદ્યોગિક વિસ્તાર - ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ઝોન શરૂ કરવામાં આવ્યા હતા. ઝોન શરૂ કરવામાં આવ્યા હતા. ગોજારિયામાં હિમતભાઈ શંકરભાઈ પટેલ (બાપુ) સરપંચ હતા, એ સમય દરમિયાન ૧૯૮૫માં ગુજરાત સરકારે ગોજારિયાની ચરાની (ગોચરની) જમીનમાં ઔદ્યોગિક વિસ્તાર મંજૂર કર્યો હતો. શરૂઆતમાં ૫૦ વિધા જમીનમાં સરકારે વિકાસ કર્યો. તે પછી ૨૦૦ વિધા જમીનમાં હરિઓમ એસ્ટેટ, અમદાવાદ વિકાસ કરવા શરીરી. જે પછી તેવલાય થઈ.

૨૦૦૦થી વધુ લોકોને રોજગારી આપણા ગામનો ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ઝોનમાં સ્પિનિં મિલ, પેપર મિલ, કાસ્ટિંગ, રોડ ઈક્વીપમેન્ટ્સ, કેમિકલ ફાર્મા, કેસિન્ટિંગ, રોડ ઈક્વીપમેન્ટ્સ, કેમિકલ ફાર્મા,

પ્લાસ્ટિક, ટ્રાન્સફોર્મર, એંગ્રો ઈન્ડસ્ટ્રીયલ જેવા ઘણા યુનિટ કાર્યરત છે. કેટલાક યુનિટ એક્સપોર્ટ ઓરિએન્ટેડ છે. ગોજારિયામાં ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ઝોન લાવવાનો શ્રેય હિમતભાઈ પટેલ (બાપુ)ને આપવો રહ્યો!

શો મિલ્સ

ગોજારિયામાં કચ્છીભાઈઓઓ સ્ટેશન રોડ ઉપર વિશ્વકર્મા મંદિર પાસે જમીનમાં ૧૯૭૦માં સર્વ પ્રથમ શો મિલ્સ (લાકડા કાપવા - વેરવાના ડેન્સા) વિરજભાઈ કરસનભાઈ પટેલે ભાગીદારીમાં કરી હતી. બરાબર તેની સામેની બાજુએ પ્રહલાદભાઈ અમીંદભાઈ પટેલે છનાભાઈ મિસ્ત્રીને સાથે રાખીને

શો મિલ્સ શરૂ કરી હતી. ૧૯૭૦ના સમયમાં ત્રણ જેટલી શો મિલ્સ કાર્યરત હતી. ટાવર સામે જીભાઈદાસ પટેલની શો મિલ હતી. ૧૯૮૫માં આ કેન્દ્રમાં જડીપી પ્રગતિ થવા માંડી. ગોજારિયા ગામની હદ સુધીમાં તર જેટલી શો મિલ્સ કાર્યરત છે. મહેસાણા જિલ્લામાં ગોજારિયાનો શો મિલ્સ ઉદ્યોગ પ્રથમ હરોળમાં છે.

ડાસ ઉદ્યોગો

લાકડાની સાથે સંકળાયેલ અન્ય ધંધો - ખાટલા બનાવવાનો ધંધો અગાઉ પણ સારો ચાલતો હતો. હાલમાં પણ ખાટલા બનાવવાના કારખાનાં ઘણાં છે. સ્ટેશન રોડ ઉપર કાપડ ઉપર છાપવા માટેનાં બીબાં બનાવવા માટેનાં કારખાનાં હતાં. આ માટેના

નિષ્ણાત મિસ્ટ્રી કારીગરોને અમે બીબાં બનાવતા જોયા હતા. એ જ રીતે ગોઝારિયા લાકડાનાં ગાડાં બનાવવાનો ઉદ્યોગ મોટો હતો. આજુબાજુ ગામમાંથી અને દૂર દૂરથી ગોઝારિયામાં ગાડુ ખરીદવા આવતા હતા, એવું મને અણણભાઈ મિસ્ટ્રીએ રૂબરૂ જણાવ્યું હતું. ગાડા ઉપર માલિક ખેડૂત અને બનાવનાર મિસ્ટ્રીનાં નામ જોવા મળે છે. ગોઝારિયાના મિસ્ટ્રી કારીગરો ધરોમાં કાફકલા - કોતરણી કામ કરવાના નિષ્ણાત હતા.

હીરા ઉદ્યોગ

અગાઉના જમાનામાં ગોઝારિયાના ગ્રામજનો સુરતમાં જરી અને હીરા ઉદ્યોગ સાથે સંકળાયેલા હતા. કેટલાક એમના વ્યવસાયને કરણે 'જરીવાળા' અટક બની ગઈ હતી. જ્યારે હીરા ઉદ્યોગમાં તેજી આવી ત્યારે ગોઝારિયાના ઘણા યુવાનો સુરત પહોંચી ગયા હતા. તેના પરિણામ સ્વરૂપે વિસનગર પદ્ધી ગોઝારિયા ગામમાં હીરા ઉદ્યોગ વિકસ્યો. એક સમયે આપણું ગામ 'હીરા ઉદ્યોગનું હબ' જેવું બની ગયું હતું. ૧૯૮૫-૧૯૮૮ના અરસામાં ગામને મુખ્ય રોજગારી હીરા ઉદ્યોગમાંથી મળતી હતી. ગામમાં ૧૦૮ જેટલાં

નાનાં-મોટાં હીરાનાં કરખાનાં કાર્યરત હતાં. ૧૦૦થી વધારે કારીગરોને રોજગારી મળતી હતી.

શાકભાજી માર્કેટ

એક સમયે આંબલિયાસણ રેલવે સ્ટેશનના શાકમાર્કેટમાં શાક ખરીદવા જવું પડતું હતું. મોટાભાગની રાવળ પરિવારની બહેનો ગામમાં જુદ્ધ જુદ્ધ વિસ્તારોમાં - પોળના નાકે ટોપલામાં શાક વેચવા બેસતી હતી. ડૉ. માણેકભાઈ કહે છે કે એ સમયે

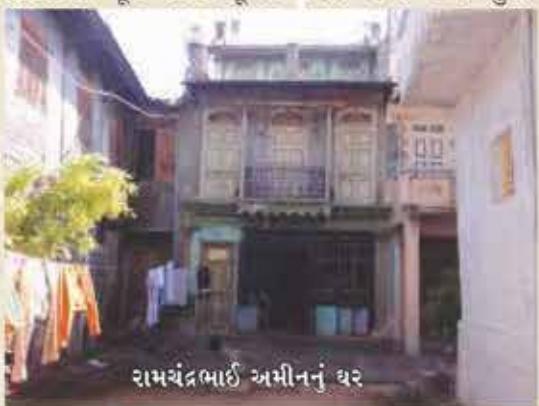

પાટીદાર સમાજ અનાજ (બાજરી-ઘઉ) આપીને બદલામાં શાક ખરીદતા હતા. આ વિનિમયની પ્રથા મેનજરે જોઈ છે. કારણ કે મારા ધરમાંથી હું અનાજ વઈને શાક ખરીદવા જતો હતો. કેટલીક વાર પણ્યું પણ આ રીતે ખરીદલું છે. સમય જતાં ગામના હાઈવેનો વિકાસ થતાં ૧૯૮૮ના ગાળામાં બસ સ્ટેન્ડની બાજુમાં શાક માર્કેટ શરૂ થઈ ચુક્યું હતું. રાવળ સમાજની શાક માર્કેટના ધંધામાં મોનોપદ્ધી જોવા મળે છે. ખેડૂતોને તેમનાં શાકભાજી ઉત્પાદનને બહારગામ કે શહેરમાં વેચવા જવું પડતું નથી. ■

શતન દીવસી - વ્યક્તિ વિશેષ

ગોઝારિયા ગામની ગણના મહેસાણા જિલ્લામાં પ્રથમ હરોળમાં લેવાય છે. ગોઝારિયા ગામની સંસ્થાઓ-હાઇસ્ક્યુલ અને સાર્વજનિક હોસ્પિટલની સુવાસ આજુબાજુના વિસ્તારમાં ફેલાયેલી છે. એમાં અતેની આઈ.ટી.આઈ. ગુજરાતમાં પ્રથમ અને સમગ્ર ભારત દેશમાં પાંચમા સ્થાને આવેલ છે. જેમ મંદિરની સુવાસ તેના સારા પૂજારીથી લેવાય છે, તેમ સંસ્થાઓની સુવાસ તેના નિષ્ઠાવાન સૂત્રધારો-કર્મવીરોના કામથી વધે છે. તેઓ ગામના રતન દીવડાં છે, તેમના કામના પ્રકાશનું તેજ તેજસ્વી હોય છે. ગોઝારિયા ગામમાં કે ગામની અંદર આવેલી કોઈ સંસ્થાનો ખૂબ નિષ્ઠાપૂર્વક ઘણાં બધાં વર્ષો સુધી

રામયંદ્રભાઈ અમીનનું ઘર

કર્મયોગીની જેમ સારી સેવા કરી હોય, યોગદાન આખ્યું હોય એવી ગામની સ્વર્ગવાસી કે જીવિત કેટલાક મહાનુભાવોને આપણો જાણવા જોઈએ.

રામયંદ્ર જમનાદાસ અમીન (૧૮૯૫-૧૯૭૫)

‘કિયે ગામ રહેવું?’ ‘રહેવું તો ભા, ગોઝારિયામાં.’ ‘પેલું રામયંદ્ર અમીનવાળું તો નહિ?’

એક જમાનામાં ગોઝારિયા ગામનો પરિચય શ્રી રામયંદ્ર અમીનના નામથી થતો. એવા પ્રબળ પુરુષાથી સમાજ સેવક, અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓથી મધ્યમધતું જીવન જીવી જનાર શ્રી રામયંદ્ર જમનાદાસ અમીનનો જન્મ ગોઝારિયામાં થયો હતો. બાળવયમાં ચાર વર્ષની ઉંમરે તેમણે પિતા ગુમાવ્યા. નવ વર્ષની વયે માતુશ્રી લક્ષ્મીબાળનું અવસાન થયું. માતા પિતા વિહોદ્ધા રામયંદ્રભાઈ, મોટાભાઈની હુંકમાં ઉછર્યા. પ્રાથમિક ગુજરાતી શાળામાં સાતમા ધોરણમાં પ્રથમ નંબરે ઉત્તીર્ણ થયા. વડીલબંધુ પુરુષોત્તમભાઈ ખેણની બિમારીથી ભરયુવાન વયે સ્વર્ગવાસી થયા ત્યારે દૃઢ મનોબળ અને તેજસ્વી અભ્યાસ હોવાથી બેન-

બનેવીએ અભ્યાસ ચાલુ રહાયો. સને ૧૯૧૨માં મેટ્રીક થયા. ગુજરાત કોલેજમાં દાખલ થઈ, ૧૯૧૭માં ઓનર્સ સાથે બી.એ. થયા. મુંબઈ જઈ સને ૧૯૧૮માં એલ.એલ.બી. થયા. તરત જ વિજાપુરની કોટમાં વડીલાત શરૂ કરી. ૧૯૧૯થી ૧૯૪૮ સુધી વડીલાત કરી. એક બાહોશ વડીલ તરીકે નામના મેળવી.

કારડિદીની શરૂઆતથી જ સમાજહિત તથા શૈક્ષણિક અનેક વિવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં ઉંડો રસ લીધો. સને ૧૯૧૮માં કડીમાં કડવા પાટીદાર કેળવણી ઉતેજન મંડળની સ્થાપના થઈ. તેમાં અગ્રભાગ લીધો. તેઓ આજીવન કડી મંડળના સેવક રહ્યા. ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં તેઓ સ્થાપક પ્રમુખ હતા. એમણે સને ૧૯૩૭થી ૧૯૪૭, ૧૯૫૦થી ૧૯૫૧, ૧૯૫૨થી ૧૯૫૫ સુધી પ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી હતી. અમારું સદ્ભાગ્ય કે અમે એમને નજરે જોયા હતા. વિજાપુરમાં છઢા ધોરણનો અંગ્રેજ ખાનગી વર્ગ બે વર્ષ સુધી ચલાયો. તેમણે ઉત્તમ લોકસેવા ભજાયા બદલ વિજાપુરના નાગરિકોએ ૧૯૭૮માં જાહેર સન્માન કરી, ચાંદીના કાસ્કેટમાં સન્માનપત્ર અર્પણ કર્યું હતું. મહેસાણા જિલ્લા પ્રજામંડળની સ્થાપનામાં અગ્રણી બન્યા. છેવટે ૧૯૪૭માં પ્રજામંડળ પદ્ધતા નેતા તરીકે ચુંટાઈ આવ્યા. વડોદરા રાજ્યની ધારાસભામાં સને ૧૯૨૯, ૧૯૨૮ અને ૧૯૩૫માં બિનહરીક ચુંટાયા અને પ્રજાના મુશ્કેલ પ્રશ્નો ઉકેલવામાં સફળ થયા. ૧૯૪૨ની 'હિંદ છાડો'ની ચળવળમાં 'જીલનિવાસ' કર્યો. વડોદરા રાજ્યમાં પ્રથમ પ્રજાકીય પ્રધાનમંડળની પસંદગી થઈ ત્યારે ૧૯૪૮માં તેઓશ્રી જાહેર બાંધકામ, રેલવે અને વીજળી ખાતાના પ્રધાન બન્યા. નાયબ દિવાન તરીકે સફળતા પૂર્વક કામગીરી ભજાવી.

અમદાવાદમાં કડવા પાટીદાર વિદ્યાર્થીઓને

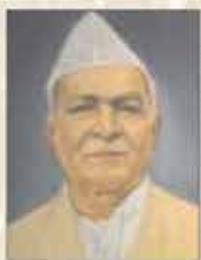
માટે તેમના મોટાભાઈ પુણ્યોત્તમ જમનાદસ અમીનની પુણ્યસ્મૃતિમાં પુ. જ. (પી. જ.) કડવા પાટીદાર વિદ્યાર્થી ભવનને મોટી રકમની સખાવત આપી તેને કાયમ અને સ્થિર બનાવ્યું. આ છાત્રાલય આજે વિદ્યાર્થીઓને રહેવા તથા જમવાની અધ્યતન સગવડ પૂરી પાડે છે. ૧૯૪૦થી ૧૯૫૫ સુધી મહેસાણા જિલ્લા સેન્ટ્રલ કો-ઓપરેટિવ બેંકના પ્રમુખ તરીકે ઉત્તમ કામગીરી ભજાવી.

૧૯૫૪માં તેમને ૬૦ વર્ષ પૂરાં થતાં તેમના સન્માનાંથે પછ્ય પૂર્તિ સન્માન સમારેભ કડીમાં યોજાયો. તા. ૧-૧-૫૬ના રોજ ચાંદીના કાસ્કેટમાં સન્માનપત્ર અર્પણ થયું. પિલવાઈમાં ઉત્તર-પૂર્વ ગુજરાત ઉચ્ચ કેળવણી મંડળની સ્થાપનામાં અગ્રગણ્ય ભાગ ભજવ્યો. કન્યા કેળવણી મંડળ, ઉંઝ જે કન્યાઓના સંસ્કાર અને શિક્ષણનું સુંદર ઘડતર કરે છે. તેના ઉપપ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી. આમ, કડી, પિલવાઈ, ઉંઝ, ગોજારિયા અને અમદાવાદમાં સમાજસેવા માટે સતત કાર્યરત રહેતા. ઉપરાંત આધ્યાત્મિક પવનથી તેઓ હંમેશાં રેગાયેલા રહેતા. ગીતાનું તેમનું ચિંતન ઉંડું હતું. તેમણે શ્રીમદ્ ભાગવત કથાસારની પુસ્તિકા છપાવી પ્રસિદ્ધ કરી હતી.

મહાગુજરાતની ચળવળ સને ૧૯૫૭માં શરૂ થઈ તેના આગેવાન તરીકે તથા સત્યાગ્રહીઓની એક ટુકડીની નેતાગીરી સંભાળવાથી સને ૧૯૫૮માં એક માસ માટે જેલ નિવાસની સાજ થઈ હતી.

છેલ્લે, ૧૯૭૯માં મહેસાણાની લોકસભાની સીટ પર પ્રચેંડ બહુમતિથી ચુંટાઈ લોકસભાના સભ્ય તરીકે ૧૯૭૧ સુધી સેવા આપી. આર્ય પ્રણાલિકા અનુસાર ગૃહસ્થ જીવન પછી વન પ્રવેશ થતાં, વાન પ્રસ્થાવસ્થામાં પણ નિવૃત્તિમાં લોકસંગ્રહાંથે પ્રવૃત્તિમય જીવન ગાળતા હતા. એમની કાયમી સૂતિ માટે ગોજારિયા હાઈસ્ક્વુલના પ્રાર્થના ડોલમાં એમનું તેલચિત્ર મૂકવામાં આવ્યું છે.

હિમતભાઈ ગીરધરદાસ પટેલ (૧૮૯૨-૧૯૯૭)

વિશિષ્ટ વ્યક્તિત્વ ધરાવતી કેટલીક વિરલ વ્યક્તિઓનો પરિચય કરાવવો પડતો હોતો નથી. તેમનું વ્યક્તિત્વ પોતે જ બોલતું જ હોય છે. એવું સૌભ્ય અને પ્રભાવક વ્યક્તિત્વ ધરાવતા શ્રી ગોજારિયા

કેળવણી મંડળના મોબ સમાન મૂક કાર્યકર્તા શ્રી હિમતભાઈની સેવાઓને કોણ ભૂલી શકે? ગોજારિયા ગામના પ્રાંગણમાં પાંગરી વટ વૃક્ષ સમી બનેલી ગોજારિયા હાઈસ્ક્વુલના વિકાસમાં ૧૯૪૩-૧૯૪૪ દરમિયાન ૧૦ વર્ષ સુધી કારોબારી સભ્ય, ૧૯૫૮ મંત્રી અને ૧૦ વર્ષ પ્રમુખ તરીકે તેમણે સતત જ મહત્વપૂર્ણ સેવાઓ આપી હતી. તેઓ કેળવણી મંડળના ઇતિહાસના એક પ્રકરણસમાં હતા!

તેમણે થોડોક ધંધાકીય અનુભવ પ્રાપ્ત કરી ગામમાં કાપડના વ્યવસાયના શ્રીગણેશ માંડચા અને ગામની જાહેર સંસ્થાઓનાં કામોમાં રસ લેવા માંડચા. તેમની સૂજ, સમજ અને વ્યવહાર કૌશલ્ય તેમજ વહીવટી કુશળતા જોઈ મંડળ તેમને સંસ્થાના મંત્રી તરીકેની અને પછી પ્રમુખ તરીકેની જવાબદારી સૌંપી. પોતાની નિઃસ્વાર્થ કર્તવ્ય નિષ્ઠા, દીર્ઘદૃષ્ટિ અને સૌભ્ય પ્રકૃતિ જેવા ઉમદા ગુણોથી તેમણે આ સંસ્થાની પ્રગતિ કરવામાં મહત્વનો ફાળો આપ્યો હતો. એમના જીવનની અંતિમ છથ્યા ગોજારિયા ગામમાં કોલેજ સ્થાપવાની હતી. જે હાલ દાતાઓ અને કેળવણી પ્રેમી સજજનોના સામ્ભૂલિક સહકારથી સાકાર થઈ છે. અને એમનો શુદ્ધ આત્મા પણ સ્વર્ગમાં આ જોઈને સંતુષ્ટ થઇ રહ્યો હશે!

ઓછું બોલવું અને વધુ કામ કરવું એ એમના જીવનનો મુદ્રાલેખ હતો. પોતાનો કાપડનો ધંધો હોવા છતાં અવારનવાર શહેરોના પ્રવાસો ખેડી

કેડફાળો ઉધરાવી લાવતા તથા ગામમાં જેના ઘરે શુભ પ્રસંગ હોય તાં જાતે રૂબરૂ જઈ ગાંધીનો ચાંલ્વો લખાવીને સંસ્થા માટે ફાળો એકત્રિત કરતા. એવું એમનું વ્યક્તિત્વ હતું કે સંસ્થાના ફડફાળા માટે એ જ્યાં જાય ત્યાંથી કદી ખાલી હાથે પાછા કર્યા નથી. એ જ્યાં હાથ લાંબો કરે ત્યાં લક્ષ્મી સાથે જ પાછો ફરે અને એથી જ આ સંસ્થાનો આવો સુંદર વિકાસ થયો છે. નિવૃત્તિ પછી નાદુરસત તબિયત હોવા છતાં પણ એમણે, એમની સાથે મુલાકાત લેનાર પ્રત્યેકની સમક્ષ આ સંસ્થાની પ્રગતિ, વિકાસ અને છેવટે કોલેજની વાત કર્યા સિવાય રહેતા નહીં. આ હતી સંસ્થા પ્રત્યેની તેમની મમતા અને નિષ્ઠા. તેઓ ગોજારિયા સાર્વજનિક હોસ્પિટલના પણ આજીવન ટ્રસ્ટી રહ્યા હતા તથા તેમણે ગામના સરપંચ તરીકે પણ સેવા આપી હતી. પોતાના જીવનને સાર્થક બનાવી આશરે ૮૫ વર્ષની ઉમરે ૧૧-૧૦-૧૯૮૭ના રોજ સ્વર્ગવાસી થયા. તેમનો પુત્ર ડૉ. બીજુભાઈ પટેલ અમદાવાદમાં પ્રકટીસ કરે છે.

શંકરભાઈ જીજદાસ પટેલ (૧૯૦૦-૨૦૦૩)

શ્રી ગોજારિયા કેળવણી મંડળની કારોબારીની મિટિંગ છે. દરેક સભ્યના ચહેરા પર ચિંતાની રેખાઓ ખેંચાયેલી છે. શિક્ષણની નવી નીતિ અનુસાર ઉચ્ચતર માધ્યમિક વિભાગ ખોલવો અત્યંત આવશ્યક છે. પણ તે માટે તો સારા એવા નાણાંની જોગવાઈ કરવી પડે તેમ છે. શું કરવું? ત્યાં પ્રમુખપદેશી શ્રી શંકરલાલ જીજદાસ પટેલ ઊભા થાય છે. સભામાંથી બહાર નીકળી, પોતાના દીકરાઓ શ્રી પદ્મલાલભાઈ અને શ્રી હિમતભાઈ સાથે કંઈક સલાહ મસલત કરે છે. સભામાં આવી, પોતાના પરિવાર વતી રૂ. ૧,૧૧,૧૧૧/-નું દાન આપવાની જાહેરાત કરે છે. અકલિયત એવા આ

ઘડકાથી સૌ સભ્યો અવાકુ બની જાય છે. પછી તો તરત જ આ ઓફરને તાળીઓના ગડગડાટથી વધાવી, મીઠાઈથી મોં ગળ્યું કરી મંડળ ચિંતામુક્ત બને છે. સ્વ. શંકરભાઈ પટેલના યોગદાનથી ગોઝારિયામાં ઉચ્ચતર માધ્યમિક વિભાગ ખૂલ્યો. આ વાત થઈ સને ૧૯૭૫ની. મુરબ્બી શંકરભાઈએ વર્ષ ૧૯૭૭થી ૧૯૮૮ સુધી ઉપપ્રમુખ અને ૧૯૮૮થી ૧૯૯૮ સુધી પ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી હતી.

આવા આપણા શંકરદાનો, જન્મ તા. ૨૫-૨-૧૯૦૦ સોમવાર-શિવરાત્રીના રોજ થયા હતો. એટલે એમનું નામ શંકરલાલ પાડવામાં આવ્યું. આ સંસ્થા અને શિક્ષણ પ્રત્યેની આવી પ્રબળ ભાવના ધરાવતા શેઠ શ્રી શંકરભાઈ જજીધસ પટેલના કુટુંબને નિરદાવતાં અત્યંત ગૌરવ અનુભવીએ છીએ.

તેઓ જ્યા ત્યા સુધી મુરબ્બી શ્રી શંકરભાઈ પોતાની સમગ્ર કમાણી દીકરાઓને નહીં આપતાં દાન ધર્મથી જ દર વરસે આપી દેતા અને પોતાની ટેકનું પૂરેપૂરું પાલન કરતા. ધન્ય છે એવા કર્મ યોગીદાતાને !

આમ તેમની ઉદાર સખાવતથી, આટર્સ, કોમર્સ અને વિજ્ઞાન ભવન આકાર પામ્યાં. તેમના ધર્મપત્ની ગં. સ્વ. શ્રીમતી અમથીબેન શા. જી. પટેલ બાલમંદિર શરૂ થયું. આ વિદ્યાદાનમાં તેમના સુપુત્રો શ્રી માધુભાઈ, શ્રી મહલાદભાઈ અને શ્રી હિમતભાઈનો પૂરેપૂરો સહકાર રહેલો હતો. ૧૯૮૮માં સ્વ. શંકરભાઈ પટેલ કેળવણી મંડળના પ્રમુખ હતા; ત્યારે એમણો કે. કે. પટેલને ગોઝારિયા હાઈસ્ક્વિલના સુવર્ણ મહોત્સવનું આયોજન કરવા કન્વીનર તરીકે નિયુક્ત કરીને સર્વ જવાબદ્યારી સંંપી હતી. અશ્વિનભાઈ સાહેબ અને હિમતભાઈએ ખબેખભો મિલાવી સહકાર આપ્યો હતો. તેમના આશીર્વાદથી સુવર્ણ મહોત્સવ ભવ્યતૃપે ઉજવાયો અને અંતે મંડળમાં રૂ. એક કરોડનું બંડોળ એકહું થયું હતું.

મુ. શ્રી શંકરભાઈએ વેડા-ગોવિંદપુરા સાર્વજનિક હોસ્પિટલ અને ગોઝારિયા સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં ઉમદા દાન આપીને ચક્કુ વિભાગની શરૂઆત કરવામાં મહત્વના ફાળો આપ્યો હતો.

એમના ધર્મપત્ની શ્રીમતી અમથીબેન પણ એમના સર્વકાર્યોમાં સાથ સહકાર આપવામાં સદાય તત્પર રહેતાં. આમ એમનું સમગ્ર કુટુંબ તન, મન અને ધનથી ગામના લોકકલ્યાણના કાર્યોમાં અને કેળવણીના વિકાસમાં સતત સક્રિય છે.

ગામ-પરગામ તેમજ સમાજ અને સંસ્થાના પરમ શુભચિંતક તથા અગ્રગણ્ય દાતા શ્રી શંકરદાને યાદ કરીએ અને એમનામાંથી પ્રેરણા લઈ આપણી શાળા માટે યોગદાન આપીએ.

મહિતલાલ પ્રભુરામ રાવલ (૧૯૦૦-૧૯૯૪)

જેમના દિવામાં પ્રભુ વસેલા છે એવા દિવદાર મહિતલાલ પ્રભુરામ રાવલની પૂણોમાં ‘ગુજરાત લોજ’ હતી. પૂણોમાં આવતા ગામના લોકોને સ્વાસ્થ્ય ભોજન કીમાં પૂરું પાડતા. તો મનું ધર ગોઝારિયાવાસીઓ માટે પિયરની ગરજ સારતું! જરૂરિયાતમંદ બાળકોને વધુ અભ્યાસ માટે મદદ કરવામાં હંમેશાં તત્પર રહેતા.

મહિતભાઈએ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં ૧૯૮૮થી ૧૯૯૧ સુધી ૪ વર્ષ ઉપપ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી હતી. ગામનું પ્રથમ ‘ઉમિયા બા બાલમંદિર’ એમણે બાંધી આપ્યું હતું. એમણે સાર્વજનિક હોસ્પિટલને ભેટ આપેલી જમીનમાં ૧૯૯૪માં ટી. બી. ડિલિનિક બનાવવામાં આવ્યું છે. એમણે ૧૯૯૮માં હોસ્પિટલમાં ‘અતિથિ ગૃહ’ બાંધવા દાન આપ્યું હતું. એ મકાનમાં હાલમાં નર્સિંગ ક્વાર્ટર્સ આવેલું છે. ચરાડાની સ્કૂલમાં તેઓ એક રૂમના દાતા હતા.

તેઓ જવનના છેલ્લા શાસ સુધી પરોપકારી

પ્રવૃત્તિઓ કરતા રહ્યા. તેઓ પૂણોમાં ગુજરાતી સમાજમાં અગ્રણી હતા. ત્યાં આર. સી. એમ. હાઇસ્ક્યુલના કાર્યક્રમમાં પ્રમુખપદેશી ભાષણ કરતાં કરતાં દેહ છોડ્યો હતો. પૂણો મુનિસિપલ કોર્પોરેશને એમના કામની કદર કરી, એક રોડનું નામકરણ એમના નામ સાથે જોડ્યું છે.

ભોગીલાલ ડોસાભાઈ શાહ (૧૯૦૭-૧૯૭૭)

શાહ ડોસાભાઈ માધવજીના મોટા પુત્ર નાનપણમાં માતાપિતાની જીવનાથા ગુમાવતાં

તેમના પરભાઈ શક્રાલાલ, સાંકુલેન, અને શાન્તીબેનની જવાબદારી આવતાં માઝી ચંચળબાગે તેમને ઉછેર્યા અને ઉચ્ચ સંસ્કારોનું સિંચન કર્યું. એમણે મેસર્સ ડોસાભાઈ

માધવજીની કંપનીની જવાબદારી સંભાળી. મળતાવડા અને લોકોને ઉપયોગી થવાની ભાવનાને લીધે ગ્રામ્યજનોનો ગ્રેમ સંપાદન કર્યો.

વ્યવહાર કુશળ અને સક્ષમ વહીવટને લીધે તેમની કંપનીએ આજુભાજુના ગામોમાં નામના મેળવી. ગામ અને સમાજને સહાયભૂત થવાની ભાવનાને લીધે સામાજિક કાર્યો, ગ્રામપંચાયત, માર્કેટયાર્ડ, દ્વારકાધીશ મંદિરના વિકાસને વેગ આપવામાં રસ લેતા રહ્યા.

ગામના અગ્રગણ્ય મહાનુભાવોને મેડીકલ સુવિધા માટે ગામમાં એક હોસ્પિટલની જરૂરિયાત જણાઈ. જે આજુભાજુના ગ્રામજનોને પણ ઉપયોગી થઈ શકે. આ પ્રસ્તાવને ગ્રામજનોનો પૂરતો સહકાર મળી રહેશે તેમ જણાતાં મુરજ્બી શ્રી ચુનીકાકા સાથે મળીને સંયુક્ત ઘનથી હોસ્પિટલના પ્રસ્તાવને સમર્થન આપ્યું. નાના પાયથી શરૂઆત કરવામાં આવેલી હોસ્પિટલ જે આજે અધ્યતન સુવિધાઓ ધરાવતી નામાંકિત હોસ્પિટલમાં પરિણમી છે.

ગોઝારિયા કેળવણી મંડળને સખાવતની સાથે

સાથે તેમણે ૧૯૪૩-૪૪થી ૧૯૪૫-૪૬ અને ૧૯૫૯-૬૦થી ૧૯૬૭-૬૮ એમ કુલ ૫ વર્ષ ઉપમુખપદે સેવાઓ આપી હતી.

તેમની ગ્રામ પ્રત્યેની અદમ્ય ભાવનાને કારણે ગ્રામજનો તેમના દર્શાવેલ સૂચનાને હંમેશાં માન આપતા.

કચરાભાઈ શંભુદાસ પટેલ

એક સામાન્ય ખેડૂત કુટુંબમાં જન્મ પરતું મજબૂત ઈરાદા અનો પરોપકારિતા જેવા ગુણોને કારણે તેમણે ગોઝારિયા દ્વારા ઉત્પાદક સહકારી મંડળીની સ્થાપનામાં સિહેજણો આપ્યો અને તેઓ મંડળીના પ્રથમ પ્રમુખપદે રહી સારો એવો

વિકાસ કર્યો. તેમણે મહેસાણા જિલ્લા સહકારી દ્વારા ઉત્પાદક સંઘના ડિરેક્ટર તરીકે અને ગોઝારિયા ખેડૂત જૂથ વિવિધ કાર્યકારી સહકારી મંડળીના પ્રમુખ તરીકે પણ સેવાઓ આપેલ હતી. વાંટા વિસ્તારના એક અગ્રગણ્ય અનુકરણીય કાર્યકરણનું દ્રષ્ટાંત પૂરું પાડી ૧૯૭૮માં અવસાન પામ્યા હતા. તેમના પુત્ર બાબુભાઈ સમાજ સેવામાં સક્રિય છે.

ખોડાભાઈ જોઈતારામ પ્રજાપતિ (૧૯૨૫-૨૦૨૦)

સામાન્ય કુટુંબમાં જન્મ. ક વર્ષની ઉંમરે પિતાનું અવસાન થતાં માતા દીવાળીબાએ ઉછેર્યા. ક ધોરણ સુધી અભ્યાસ કરી પરામાં નરોત્તમદાસ ત્રિકમદાસ પટેલના ત્યાં નોકરી કરી અને કારકિર્દીની શરૂઆત કરી પછી મોટા વેપારી બન્યા.

ગુજરાત વેપારી મંડળની કારોબારીમાં સંભ્ય અને સલાહકાર રહ્યા હતા. ગુજરાત પ્રજાપતિ સમાજના ૨૫ વર્ષ પ્રમુખપદે રહ્યા. ગોઝારિયા

માર્કટયાર્ડમાં પ્રથમ મંત્રી તરીકે સેવાઓ આપી હતી. ગોજારિયા નાગરિક બેન્કની પરવાનગી માટે સૌ પ્રથમ અરજી કરી હતી. ગોજારિયા સાર્વજનિક હોસ્પિટલની સ્થાપનાથી લઈ આજીવન ટ્રસ્ટી રહ્યા. ગો. કે. મ. ના મંત્રીપદે ૧૯૬૪-૬૫થી ૧૯૬૮-૬૯ અને ૧૯૭૭-૭૮થી ૧૯૭૮-૮૦ એમા કુલ ૮ વર્ષ સેવાઓ આપી હતી. એમણે પ્રજાપતિ જ્ઞાતિને સંગઠિત કરી શિક્ષણ અને જાળૃતિ માટે નેતૃત્વ પૂર્ણ પાડ્યું હતું.

રામુભાઈ ચીમનલાલ પટેલ (૧૯૨૮-૨૦૧૯)

ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગ જગતના કર્મયોગી અને રચનાકરી રામુભાઈ ચીમનલાલ પટેલે ૧૯૫૦માં એસ.એસ.સી. પાસ કરી અને જે. જે. સ્કૂલ ઓફ આર્ટ્સ, મુંબઈમાંથી કાફિ ડ્રેનિંગ

મેળવી ગોજારિયા હાઇસ્ક્વલમાં ઉદ્યોગ શિક્ષક તરીકે જોડાયા. ૧૯૫૫માં ગાંધીજીના ભત્રીજા કુખ્યાદાસ ગાંધી પાસેથી 'અંબર ચરખા'ની તાલીમ લઈ હાઇસ્ક્વલમાં અંબર ચરખા કેન્દ્ર શરૂ કર્યું.

૧૯૫૮માં રતિભાઈ જોશીના આગ્રહથી સર્વોદ્ય આશ્રમ-વાલમના સંચાલક તરીકે જવાબદારી સ્વીકારી અને સંસ્થાના પ્રમુખ તથા ટ્રસ્ટી બન્યા. ૧૯૬૦માં ગાંધી આશ્રમ અમદાવાદ પાસે આવેલી ખાદી ગ્રામોદ્યોગ પ્રયોગ સમિતિમાં એક વર્ષ સુધી વ્યવસ્થાપક તરીકે સેવાઓ બજાવી વાલમ પરત આવ્યા હતા.

૧૯૬૬માં રામુભાઈને વસંતભાઈ અને કાંતિભાઈ શાહની સાથે મળી માદી સર્વોદ્ય આશ્રમની સ્થાપના કરી. અંતિમ શાસ સુધી ખાદી પ્રવૃત્તિઓમાં કાર્યરત રહ્યા. ગુજરાતમાં ખાદી ઉત્પાદનમાં માદી આશ્રમનો નંબર બીજો રહ્યો! આશ્રમના ૭૫ જેટલા સ્વાવલંબી ખાદી કેન્દ્રો

કાર્યરત હતાં. ૧૯૭૫માં - ગુજરાત રાજ્ય ખાદી ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડના સદસ્ય - સચિવ તરીકે જોડાઈ ૧૯૮૦ સુધી પ્રવૃત્ત રહ્યા. ૧૯૮૦ - ૮૧માં ફરી ગુજરાત રાજ્ય ખાદી ગ્રામોદ્યોગ બોર્ડના સદસ્ય - સચિવ બની ૧૯૮૪ - ૮૫ સુધી કામ કર્યું.

રામુભાઈને ગોજારિયા કેળવણી મંડળ સાથે ખૂબ લગાવ હતો. જેને કારણે ગોજારિયા કેળવણી મંડળને જમીનનું દાન કર્યું હતું. તેઓ કારોબારીના સભ્ય તરીકે દરેક પ્રસંગે અચ્યુક હજાર રહેતા હતા. એમણે ૨૦૦૮-૧૦માં આઈ.ટી.આઈ. વિભાગમાં કોમ્પ્યુટર સેન્ટર શરૂ કરવા દાન આપ્યું હતું.

એમને વારસામાં ગાંધી વિચારો મળ્યા હતા. તેમણે આજીવન નિષ્ઠાપૂર્વક ખાદી પ્રવૃત્તિઓ કરી. ઉપરાંત નિસર્ગોપચાર અને રક્તપિતા સંસ્થા રાજેન્ડ્રનગર માટે પણ કિમતી જમીન દાનમાં આપી આ સંસ્થાના વિકાસમાં મહત્વનો ફળો આપ્યો હતો. ગાંધીજી, પ્રભુદાસ પટવારી, વિનોભા ભાવે અને ઠક્કરબાપા વગેરેની છાપ તેમના વ્યક્તિત્વ પર પડેલી હતી.

કાનછભાઈ દુંગરદાસ પટેલ (૧૯૩૨-૨૦૨૦)

વર્ષ ૧૯૮૮થી ગોજારિયામાં ચાલતી જમનાબેન કાનછભાઈ માધ્યમિક શાળાના દાતા ઐઝૂત પુત્ર કાનછભાઈ દુંગરદાસ પટેલ ૧૯૫૫માં મેટ્રિક કરી તુલે કલકત્તામાં એમના બનેવી સી. પી. પટેલના તાં ધંધા રોજગારમાં જોડાયા. ત્યારબાદ ૧૯૫૮માં મુંબઈ

આવી 'માસ્ટર ક્લોક' કંપનીમાં એકાઉન્ટ-મેનેજર તરીકે કામ કર્યું. ૧૯૭૦માં તેઓ અમદાવાદ આવી 'મેસ્કોટ ઇન્ડિયા' ઔદ્યોગિક કંપનીમાં ભાગીદાર બન્યા અને ૧૯૮૦માં છુટા પડ્યા. વળી તેમના સોના ચાંદીના અને પ્લાયવુડના ધંધામાં પ્રવૃત્ત હતા.

૧૯૭૨માં ગોજારિયા હાઇસ્ક્વલ માટે ફળો

ઉધરાવવા હોદેદારો સાથે અમેરિકા ગયા હતા. અને સારો ફળો એકત્ર કરી લાવ્યા હતા.

તેઓ જાતે ડ્રાઇવિંગ કરીને નિયમિત ગોજારિયા એમના 'નંદિશ ફાર્મ'માં જતા હતા. તેઓ વૈજ્ઞાનિક ઢબે ખેતી કરતા હતા. એમની માતાજનાં નામે ગામમાં એમના કુટુંબની 'સુરજવાડી' બંધાવી હતી.

તેમણે ઘણાં વર્ષો સુધી દર પૂનમે અંબાજી જવાનો કુમ બનાવ્યો હતો. એમણે અંબાજીમાં 'જમના સદન' નામની ધર્મશાળા બનાવી હતી. જિંદગીના છેલ્લા ચાસ સુધી બગલાની પાંખ જેવા સફેદ આર કરેલા જાભ્યો અને લેંધો પહેરતા હતા અને જાતે જ મોટરગાડી ચલાવતા હતા. એમનો વિલપાવર ઘણો મજબૂત હતો.

કાન્નીભાઈ ધૂળાભાઈ પટેલ (૧૯૩૩-૨૦૨૧)

ગોજારિયા ગામના ડિચી વગરના કર્મઠ છજનેર

ધૂળાભાઈ બાપુદાસ પટેલના પુત્ર કાંતિભાઈ ૧૯૫૭માં ગોજારિયા હાઇસ્ક્વલની એસ.એસ.સી.ની બીજી બેચના રેકર વિદ્યાર્થી હતા. તેમણે ૧૯૫૭માં ગણિત વિષયમાં B.Sc. અને ૧૯૬૨માં

B.Ed. કર્યું.

તેમણે ૬ વર્ષ શિક્ષક અને ૧૮ વર્ષ બિલોદ્રામાં હાઇસ્ક્વલમાં આચાર્યપદે રહી નિવૃત્ત થઈ ગોજારિયાની સાર્વજનિક સંસ્થાઓમાં વધુ સક્રિય થયા. ૧૯૮૮થી ૧૯૯૮ દરમિયાન ગોજારિયા નાગરિક સહકારી બેન્કમાં M.D. તરીકે સેવાઓ આપી. ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં ૧૯૮૭થી જોડાઈ રૂક વર્ષ ઉપમુખ પદે, મંત્રીપદે ૧ વર્ષ, સહમંત્રી પદે ૩ વર્ષ અને સભ્ય તરીકે છેલ્લા રૂક વર્ષથી કાર્યરત હતા. તેમના હદ્દ્યમાં વિદ્યાર્થીઓ વસેલા હતા અને તેથી તેઓ હમેશાં તેમના ડિલ-વિદ્યાભ્યાસ માટે સતત ચિંતિત રહેતા હતા. તેઓ નાદુરસત હોવા છતાં ટ્રસ્ટી બની સંસ્થામાં વરીવ

વિદ્યાગુરુ-જ્ઞાપ મુનિની જેમ મૃત્યુપર્યંત નિષ્ઠાપૂર્વક સેવા આપતા હતા.

તેઓ માંકુસિલ સુવર્ણકાર સાથે સેવાદળ પ્રવૃત્તિઓમાં સક્રિય હતા. એ સમયે ગામના મોટા ફુવાની પાણીની ટાંકીની સ્વચ્છતા કરવામાં સેવાળ દૂર કરતા હતા. રસ્તાઓ સાફ કરતા હતા. સતત ચાલતા રહેતા કાન્નીભાઈએ સુરાસણીયા હનુમાન દ્રસ્ટના પ્રમુખપદે સેવા આપી હતી. કોવિડની બીજી લહેરમાં તા. ૨૦-૩-૨૦૨૧ના રોજ અવસાન થયું.

ઈશ્વરભાઈ પુરખોત્તમદાસ પટેલ (જન-૧૯૩૭)

યોગાનુયોગ ગોજારિયા કેળવણી મંડળનું સ્થાપના વર્ષ અને ઈશ્વરભાઈ પુરખોત્તમભાઈ પટેલનું જન્મ વર્ષ એક જ છે. ગોજારિયા હાઈસ્ક્વલની ૧૯૫૭માં એસ.એસ.સી.ની ચોથી બેચના વિદ્યાર્થી ઈશ્વરભાઈએ ૧૯૬૦માં સેન્ટ ઝે ટિલાચાર્સ કોંટોઝ, અમદાવાદમાંથી B.Sc.

(ઓનર્સ) પાસ કરી ધી યુનિયન હાઈસ્ક્વલ, લાંઘણજમાં શિક્ષકની નોકરી સ્વીકારી. પછી ૧૯૬૨માં S.T.C. અને B.Ed. કરી શેડ સી. એમ. હાઈસ્ક્વલ, સમૌમાં ૧૯૬૪થી ૧૯૮૭ સુધી શિક્ષક અને ૧૯૮૭થી ૧૯૯૨ સુધી આચાર્યપદે ફરજ બજાવી નિવૃત્ત થયા.

ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં ૧૯૮૦થી શરૂઆતમાં સભ્ય તરીકે સંકળાઈ, ૨ વર્ષ સહમંત્રી અને તે પછી સતત ત૪ વર્ષ સંણંગ મંત્રી તરીકે રહ્યા. છેલ્લા પાંચ વર્ષથી સંસ્થાના ખજાનચી તરીકે સેવાઓ આપી રહ્યા છે. આ સંસ્થાને કોઈ નાકારાંકીય ગોલમાલનો ડાખ નથી લાગ્યો અનો મુખ્ય શ્રેય બધા હોદેદારોની સાથે મંત્રી - ખજાનચી ઈશ્વરભાઈને વિશેષ આપવો રહ્યો. તેઓ હિસાબ-કિતાબ માં ખૂબ ચીવટ રાખે છે. તેઓની નખરિયા પ્રમાણિકતામાટે

કેળવણી મંડળ ગૌરવ અનુભવે છે. છેલ્લા ૪૦ વર્ષથી સંસ્થા સાથે સંકળાયેલા ઈશ્વરભાઈ ટ્રસ્ટી તરીકે હાલમાં પ્રવૃત્ત છે. વળી તેઓ સુરાસણીયા હનુમાનની કારોબારીના સભ્ય બની સેવા આપી રહ્યા છે.

પ્રો. જિરીશભાઈ નાથુભાઈ પટેલ (જન્મ-૧૯૩૮)

ગોજારિયા ગામના વતની, શિક્ષણ પ્રેમી -

શિક્ષણશસ્ત્રી પ્રો. જિરીશભાઈ નાથુભાઈ પટેલનું પ્રાથમિક શિક્ષણ સાચું હતું. એમણે કોલેજનું પગથિયું ચડવા વિના, ઘર બેઠાં એક્સ્ટર્નલથી B.A., B.Ed., M.Ed., L.L.B. ડિગ્રીઓ મેળવી છે.

એમણે ખેરવા સ્કૂલમાં શિક્ષક તરીકે કારકિર્દી શરૂ કરી આઠ વર્ષ નોકરી કરી હતી. તેઓ મહેસાણામાં વિવેકાનંદ બી.એડ. કોલેજમાં ૧૯૬૮માં જોડાઈ રહે વર્ષ પ્રોફેસર અને ૮ વર્ષ પ્રિન્સીપાલ પદે હતા. આમ, તેઓ આ કોલેજ સાથે ૩૧ વર્ષ સંકળાયેલા હતા. એ પછી એક વર્ષ સર્વિદ્યાલય ગાંધીનગરમાં પ્રિન્સીપાલ હતા. તેઓ કુલ ૪૨ વર્ષ શિક્ષણ કેને પ્રવૃત્ત રહ્યા હતા.

પ્રો. જિરીશભાઈ ૧૯૮૮માં ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં શિક્ષણ વિભાગના અધ્યક્ષ હતા. પુનઃ ૧૯૯૭થી ૨૦૦૦ દરમિયાન રીન હતા. ૧૦ વર્ષ યુનિવર્સિટીના સેનેટ સભ્ય રહ્યા. વળી તેઓ ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં શિક્ષણ વિભાગમાં બોર્ડ ઓફ સ્ટડીઝમાં ત્રણ વર્ષ કાર્યરત હતા. ૧૯૮૮થી ૧૯૯૧ દરમિયાન ગુજરાત રાજ્ય માધ્યમિક બોર્ડના સભ્ય હતા, ચાર ટર્મ સુધી સક્રિય રહી બોર્ડ મેંબર તરીકે ગુજરાત રાજ્યની ૧૪૦૦ જેટલી શાળાઓની મુલાકાતો લીધી હતી. વળી તેઓ મહેસાણા જિલ્લા માધ્યમિક શાળા સંચાલક મંડળમાં દશ વર્ષ સક્રિય સભ્ય હતા. એ દરમિયાન ત્રણ વર્ષ પ્રમુખ પદે હતા. આંબેડકર યુનિવર્સિટી - મહેસાણા સેન્ટરના

ડાયરેક્ટર હતા. આ રીતે તેઓ ૨૦૦૩ સુધી શિક્ષણ કેને વિવિધ હોદાઓથી ખૂબ પ્રવૃત્ત રહ્યા હતા. તેઓ સાચા અર્થમાં શિક્ષણકાર છે.

એમને ગોજારિયા ગામ પ્રત્યે ઘણો લગાવ છે. તેઓ ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં છેલ્લાં ૫૦ વર્ષથી કારોબારીના સભ્ય તરીકે સંકળાયેલા રહ્યા છે. તેઓ ૧૩ વર્ષ ઉપપ્રમુખપદે અને હાલ સંસ્થાના ટ્રસ્ટી તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે. ગોજારિયા નાગરિક સહકારી બેન્કમાં ૧૮ વર્ષ સુધી ચેરમેન તરીકે સેવા આપી હતી. સાથે સાથે ગુજરાત અર્બન બેન્ક ફેડરેશનમાં ત વર્ષ ડાયરેક્ટર પદે હતા. ગોજારિયા સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં દશ વર્ષ કારોબારી સભ્ય અને ટ્રસ્ટી રહ્યા હતા. ગામની ઉમિયા માતાજી મંદિરની સ્થાપના કાળથી ટ્રસ્ટી છે. તળપદ-પરા પાટીદાર સ્મશાનગુહના મુખ્ય ઘના નથુભાઈ હાલદાસ પટેલ પરિવારના મોભી છે. એક ખેડૂત પુત્ર દુઢ મનોબળ અને પુરુષાર્થી કેટલું મેળવી શકે છે અને કેટલું યોગદાન આપી શકે છે. એ જાણવા પ્રો. જિરીશભાઈ પટેલની તરફ નજર નાંખવી રહી!

હિમતભાઈ શંકરદાસ પટેલ (બાપુ) (જન્મ-૧૯૪૨)

સંસ્કાર, શિક્ષણ અને સેવાના ત્રિવેણી સંગમ સમાં હિમતભાઈ પટેલ (બાપુ)નો જન્મ તા. ૧૧-૩-૧૯૪૨માં ગોજારિયા ગામમાં થયો. પિતા શક્રભાઈ અને માતા અમથીબેનના સંસ્કાર સિચન થડી તેમનું જીવન ઘડતર થયું. મધુરભાઈ અને ગુણગ્રાહી અંચે હિમતભાઈને સૌ 'બાપુ'ના નામે ઓળખે છે.

પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણ ગોજારિયામાં લઈ માણસા કોલેજમાંથી ૧૯૬૫માં ગ્રેજ્યુએટ થયા. ત્યારબાદ મુંબઈની ગવર્નર્નેન્ટ કોલેજમાંથી કાયદાના અભ્યાસ કર્યો. અહીં જ બોરીવલી સ્થિત મોટાભાઈ પ્રહલાદભાઈની પ્રિસિસન ઇન્ડસ્ટ્રીઝમાં જોડાયા. ઈ.

સ. ૧૯૭૨માં અમેરિકા ગયા. ત્યાંથી પરત આવ્યા બાદ અમદ્વાદમાં કેળવણી મંડળના વર્તમાન પ્રમુખશ્રી કે. કે. પટેલ તથા કલજાઈ દુગરદાસની ભાગીદારીમાં ‘મેસ્કોટ ઇન્ડિયા’ નામની ઈન્ડસ્ટ્રીઝ નાંખી. ત્યારબાદ ૧૯૮૨થી કન્સ્ટ્રક્શનનો વ્યવસાય અપનાવ્યો.

તેમણે ઇ.સ. ૧૯૮૧થી ૮૯ સુધી ગોઝારિયા ગામના સરપંચપદે સેવાઓ બજારી વિકાસના કાર્યો કર્યા. ઇ. સ. ૧૯૮૮થી ૧૯૯૮ સુધી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળના પ્રમુખ તરીકે ઉમદા સેવાઓ આપી. નીમા ગર્વી કોલેજ શરૂ કરવામાં તેમનું મહત્વનું યોગદાન રહ્યું. એ પછી તેઓ ૨૦૧૫ સુધી કેળવણી મંડળના અધ્યક્ષ તરીકે નિયુક્ત થયા હતા. તેમણે ગોઝારિયા જેડૂત ગ્રાહક સહકારી મંડળીના પ્રમુખ તરીકે તેમજ ગોઝારિયા નાગરિક સહકારી બેંકના ડિરેક્ટર તરીકે પણ મહત્વનું યોગદાન આપ્યું. ગોઝારિયાની ઘ્યાતિપ્રાપ્ત સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં દ્રસ્તી તરીકે તેનો વિકાસ કર્યો. ઉપરાંત ગોઝારિયા તળપદ પરા પાટીદારના અધ્યતન સ્મશાનગૃહ માટે દાન મેળવી તેનું નિર્માણ કર્યું. ગોઝારિયા ગામમાં ઈન્ડસ્ટ્રીયલ જોન લાવવાનો શ્રેય તેમને જાય છે.

કડવા પાટીદાર પરિવારમાં કોષથાક્ષ રહી ચૂકેલા હિમતભાઈ અમદ્વાદ સ્થિત ગોઝારિયા પ્રગતિ મિત્ર મંડળના પ્રમુખ, તરીકે સેવા આપી રહ્યે છે. ગોઝારિયા ગ્રામ વિકાસ ટ્રસ્ટના પણ તેઓ પ્રમુખ છે. વોટ્સન સમિતિના પ્રમુખ તરીકે ગામમાં ઓવરહેડ અને અન્ડરગ્રાઉન્ડ ટાંકીઓ બનાવી. સેવાભાવી અને પરગજુ સ્વભાવના શ્રી હિમતભાઈ સાચા અર્થમાં એક કર્મઠ સેવાધારી અને ઉદ્ઘરદિલ દાતા છે. તેમના સમકાળીન સાથીઓ કે. કે. પટેલ, ગિરીશભાઈ પટેલ, કે. ડી. પટેલ તથા ડૉ. માણેકભાઈ પટેલ સાથે મળી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળના વિકાસ માટે સતત પ્રયત્નશીલ છે. હિમતભાઈનાં પરિવારમાં તેમનાં ધર્મપત્ની શ્રીમતી કપિલાબેન અને અમદ્વાદ સ્થિત સુપુત્ર શ્રી

નિલેશભાઈ અને અમેરિકા સ્થિત સુપુત્ર ચિરાગભાઈનો પારિવારિક સહકાર સતત મળતો રહ્યો છે. તેથી હિમતભાઈના કાર્યોમાં સોનામાં સુગંધ ભળી છે એમ કહી શકાય.

ખોડાલભાઈ કાળીદાસ પટેલ

(કે. કે. પટેલ) (જન - ૧૯૪૯)

સુવર્ણ જ્યંતી મહોત્સવ ઉજવવા સારુ ૧૯૮૮માં કારોબારીની મિટિંગ ચાલે. તત્કાલિન પ્રમુખ સ્વ. શ્રી શંકરભાપાના આદેશથી ડૉ. એ. ડી. પટેલ અને શ્રી કે. કે. પટેલને આમંત્રિત કર્યા. ચર્ચામાં બર્યના રૂ. ૩ લાખ દાન પેટે એકત્રિત થાય તેમ નક્કી થયું. આને

પહોંચી વળવા સોચિનિયર છાપી જાહેરાત મારકતે બર્યને પહોંચી વળવું. આ કામ કોણ સંભાળે તેની ચર્ચા દરમ્યાન શ્રી કે. કે. પટેલ જણાવ્યું કે ‘જો રૂ. ૩ લાખના બર્યને પહોંચી વળવા રૂ. ૩ લાખનું ખાનિંગ કરીએ તો તેમાં આપણે શું કમાઇએ?’ બરેખર તો રૂ. ૩ લાખની જગ્યાએ ૩૦ લાખનું દાન મેળવવાનું લથ્ય રાખીએ. અને જે ફેંડ વધે તેમાંથી નવી સંસ્થાઓ વિકસાવીએ તો આપણે મહોત્સવ ઉજવ્યો લેખે લાગે.’ બધા ચોકી ગયા અને રૂ. ૩૦ લાખ જેટલી મોટી રકમ કેવી રીતે ભેગી થાય. ચર્ચાઓ થઇ. અને પ્રમુખશ્રીએ શ્રી કે. કે. પટેલને સુવર્ણજયંતી મહોત્સવના કન્વીનરની જવાબદારી સૌંપવામાં આવી. આમ, ગામ લોકોના સહકાર તથા ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓના ઉત્સાહ અને ઉમંગ તથા શ્રી કે. કે. પટેલના અંગત સંબંધનો ઉપયોગ કરે આવ્યો. શેઠશ્રી કર્સનભાઈ પટેલ નિરમાવાળાના મુખ્ય મહેમાનપદે સુવર્ણ જ્યંતી મહોત્સવ ઉજવવાનું દાનનો લક્ષ્યાંક રૂ. ૩૦ લાખનો હતો તે લગભગ રૂ. ૧ કરોડ સુધી પહોંચી ગયો.

આવો ચમત્કાર બીજવાર ૨૦૧૮માં થયો. કેળવણી મંડળે અન્દરદાઢિ મહોત્સવ ઉજવવાનું

ઠરાવ્યું. બધી રૂપરેખા તૈયાર થઈ ગઈ. નવીન શાળા સાથે અન્ય સુવિધાઓ સાચ ટાઇટલ અને રકમ નક્કી કરી કુલ રૂ. ૩ કરોડ જેટલું દાન મેળવવું તેમ નક્કી થયું. ડિસેમ્બર ૨૮, ૩૦ અને ૩૧ - ૨૦૧૮ના રોજ પોઝયેલા અસ્ત દશાબ્દી મહોત્સવમાં દાનાઓના દાનની સરવાણી લગભગ રૂ. ૫.૭૫ કરોડ પછોંચી ગઈ. અસ્ત દશાબ્દી મહોત્સવ ઉજવવામાં ઉમ્ભગનો દરિયો છલકાયો.

શ્રી કે. કે. પટેલે જ્યારથી પ્રમુખપદ સંભાળ્યું ત્યારથી આજ હિન સુધી હંમેશાં ટ્રસ્ટ કે કારોબારી કે સાધારણ સભાની મિટિંગમાં વિવાદીઓના ઉત્કર્ષ માટે જ બધાયે સાથે મળી પવિત્રતાથી અને પ્રમાણિકપણે કામ કરવું તેમ ભારપૂરક આગ્રહ રાખતા. પેસાની જરા પણ ચિંતા કરવી નહીં. ભગવાન હંમેશાં સાચ જ કરશે. તેમણે હંમેશાં નાણાકીય જવાબદારીઓ પોતાના શિરે જ રાખી છે

અને સજળતાપૂર્વક નિભાવી પણ છે.

કે. કે. પટેલ અમેરિકાથી પરત આવ્યા પછી એમના અંગત મિત્રો સાથે મેસ્કોટ ઇન્ડિયા ઇન્ડસ્ટ્રીઝમાં જોડાયા હતા. સમય જતાં તેઓએ ભાગીદારીમાં નિરમા ડેમિકલ્સની કોલકતા જાતે એજન્સી સંભાળી. એ પછી નિરમા યુનિવર્સિટીમાં સી.ઈ.ઓ. થયા અને હાલમાં તેઓ વાધુસ પ્રેસિડેન્ટ તરીકે નિરમા યુનિવર્સિટીનો કારોબાર સંભાળી રહ્યા છે. તેઓ સાલી ગામના પીપળેશ્વર મહાદેવના ટ્રસ્ટી અને કલુપુર કોર્મિશિયલ બેંકના ડિરેક્ટર છે. ખૂબ બિજી રહેવા છતાં કે. કે. પટેલ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ અને ગામના પ્રશ્નો માટે સમય કાળવે છે, વળી ચાલુ વર્ષ ૨૦૨૧માં એમણે કેળવણી મંડળને રૂપિયા ૧૦ લાખનું દાન આપીને અત્યાર સુધીમાં રૂપિયા એક કરોડનું દાન કરેલ છે.

નારીશક્તિ - નોંધપાત્ર મહિલાઓ

ડૉ. ઉપાબેન અમીન

સને ૧૯૩૭માં ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વલની સ્થાપના થઈ ત્યારે કન્યાને શાળામાં દાખલ કરવામાં આવતી ન હતી. પરંતુ એક ખાસ કેસ તરીકે મુંબઈમાં રહેતા ગોઝારિયાના વતની ડૉક્ટર શ્રી ભોગીભાઈ અમીને શાળાના આચાર્યને ખાસ આગ્રહ કરીને, પોતાની દીકરી માટેની સંપૂર્ણ જવાબદારી પોતાના શિરે લઈ સને ૧૯૪૦માં દીકરી 'ઉપા'ને શાળામાં દાખલ કરાવી. હાઇસ્ક્વલમાં પ્રથમ કન્યા ઉપાબેન ભોગીલાલ અમીન હતાં. સને ૧૯૪૦થી ૧૯૪૪ સુધી શાળામાં આ એક જ કન્યા અભ્યાસ કરતી હતી. જેણે આ શાળામાં ચાર અંગ્રેજ ધોરણ ભક્તિને બહાર

દાકતરી અભ્યાસ પૂરો કર્યો. ડૉક્ટર ઉપાબેન વિજાપુર તાલુકામાં સૌ પ્રથમ ડૉક્ટર બનવાનું અને ગાયનેક સુવર્ણાચંદ્રક પ્રાપ્ત કરવાનું ગૌરવ પ્રાપ્ત કરેલ હતું.

પટેલ શારદાબેન જીવણલાલ (૧૯૩૪-૨૦૨૦)

ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વલમાં ૧૯૫૪માં એસ.એસ.સી. મેટ્રિક પાસ થનાર પ્રથમ કન્યા વિવાદીની શારદાબેન જીવણલાલ હતાં. એમને શિક્ષિકાની નોકરી શરૂ કરી કારકિર્દીની શરૂઆત કરી હતી. એ પછી તેઓ તાલુકા પંચાયતમાં મુખ્ય સેવિકા તરીકે નોકરીમાં જોડાયાં અને મ્રમોશન મળતાં તાલુકા વિકાસ અધિકારી (ટીડીઓ) થયાં હતાં. ૫૮ વર્ષ સુધી

નિષ્ઠાપૂર્વક કામ કરી નિવૃત્ત થયાં. એમણે ગોજારિયાના પ્રથમ મહિલા સરપંચ તરીકે ઉમદા કામ કર્યું. ખૂબ સરળ સ્વભાવનાં શારદાવાન પટેલ પ્રામાણિક અધિકારી તરીકે છાપ ધરાવતાં હતાં અને આજે ગ્રામજનો એમને યાદ કરી રહ્યા છે.

સુશીલાબહેન ડાકોરપ્રસાદ અમીન (૧૯૩૫-૨૦૦૮)

ગોજારિયા ગામના વતની ડાકોરપ્રસાદ છોટાલાલ અમીનનાં પત્ની શ્રીમતી સુશીલાબહેન લગ્નજીવનના બે વર્ષ પછી ૧૯૮૫માં બી.એ. થયાં હતાં. તેઓ બી.એડ. કરી અમદાવાદની નૂતન કન્યા વિદ્યાલયના લેડી સુપ્રિટેન્ડન્ટ તરીકે પાંચ વર્ષ કાર્યરત રહ્યાં.

તેઓ ૧૯૯૨માં શ્રી મોટા સાથે પ્રથમવાર પરિચયમાં આવ્યા હતાં. એમણે સુશીલાબહેનને મહિલાઓના ઉત્કર્ષ માટે કામ કરવાની ખાસ સલાહ આપી હતી. સુશીલાબહેને તા. ૮-૫-૧૯૮૪ના રોજ મહિલા ઉત્કર્ષ નાગરિક સહકારી બેન્ક લી. નારણપુરામાં સ્થાપના કરી અને મેનેજર ડિરેક્ટર બની રૂપિયા ૨૧ કરોડની મૂડી ઊભી કરી હતી. એ પછી ધી ગુજરાત સ્ટેટ કો. ઓપ. બેન્ક ફિડરેશન લી.માં ત્રણ વર્ષ સભ્ય રહી ચૂક્યાં હતાં.

પાટીદાર મહિલાના ઉત્કર્ષ માટે એમણે ૧૪ મી એપ્રિલ ૧૯૮૮ના રોજ શ્રી કડવા પાટીદાર પરિવારમાં મહિલા પાંખમાં ‘મહિલા પાટીદાર મંડળ’નાં સ્થાપક બન્યાં અને આજીવન પ્રમુખ તરીકે કાર્યરત રહ્યાં હતાં. એમના નામે ઈ-૧૯૮૮, અમદાવાદ તા. ૮-૩-૧૯૮૫ નામે ટ્રસ્ટ રજીસ્ટર થયું હતું. ગુજરાત ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઈન્ડસ્ટ્રીઝમાં લેડીઝ વિંગ શરૂ થતાં સ્થાપક વાઈસ ચેર-પર્સન (૧૯૮૭થી ૧૯૮૮) અને ચેર-પર્સન

(૧૯૮૮થી ૧૯૯૧) અને આજીવન આમંત્રિત સભ્ય તરીકે સેવા આપી હતી. વળી સુશીલાબહેન લાયંસ ક્લબ ઓફ અમદાવાદ સેન્ટ્રલ ઇન્ટરનેશનલના સ્થાપક ડિરેક્ટર (૧૯૮૭થી ૧૯૮૮) હતાં. એમની સહકારી બેન્ક કેત્ર સેવાની કદર કરી એવોડ મેળવ્યા અને ‘મહિલા પાટીદાર શિરોમણી રલ’ એવોડથી પણ સન્માનિત કરવામાં આવ્યાં હતાં. તેઓએ આજીવન મહિલા પ્રવૃત્તિઓ કરી અમદાવાદમાં એક ઓળખ બનાવી હતી.

મંજુલાબહેન મનુભાઈ પટેલ (જન્મ : ૧૯૩૭)

માઢી આશ્રમના સ્થાપક સ્વર્ગસ્થ રામુભાઈ ચીમાનભાઈ પટેલ દાના શિક્ષાક ભાઈ મનુભાઈ ચીમનભાઈનાં ગેજ્યુએટ અભ્યાસ કરેલાં પત્ની મંજુલાબહેન પટેલે પાંચોટ ગામની શાળામાં પાંચ વર્ષ ઉદ્યોગ શિક્ષિકા તરીકે કામ કર્યું. એમણે મહેસાણામાં રહીને મહિલા પ્રવૃત્તિઓમાં સક્રિય રહી પોતાની મહિલા સામાજિક કાર્યકર તરીકે ઓળખ બનાવી.

મંજુલાબહેન પટેલે, કેશુભાઈ પટેલ અને નરેન્દ્ર મોટી ગુજરાત રાજ્યના મુખ્યમંત્રી તથા આનંદીબેન પટેલ શિક્ષણમંત્રી હતાં, તારે ગુજરાત રાજ્ય મહિલા આર્થિક વિકાસ નિગમના અધ્યક્ષ તરીકે વર્ષ ૧૯૮૮થી ૨૦૦૩ એમ પાંચ વર્ષ સુધી નિષ્ઠાપૂર્વક કાર્યભાર સંભાળ્યો. એમણે મહિલા સશક્તિકરણને વેગ આપી રોજગારી મળે અને આનંદિબેન બને એવી સરળ કામગીરી કરી હતી મોટી ઉમર હોવા છતાં મંજુલાબહેને વર્ષ ૨૦૦૧ના કચ્છના ભૂકુપ વખતે સુંદર કામ કર્યું હતું. આ કાર્યકાળ પછી પાટણ જિલ્લાના સરસ્વતી તાલુકાના નાનકડા વાયડ ગામની સરકારી શાળાનું સાક્ષરતા અભિયાન હેઠળ ટ્રેવર્સના મંજુલાબહેન એકલા શાળામાં રહીને ‘વન વુમન શોંની જેમ

શાળાનું સંચાલન કરી રહ્યાં છે. તેમની શાળામાં અભ્યાસ કરતાં ૧૭૦૦ બાળકોની સંખ્યામાં ૪૦૦ દીકરીઓ અભ્યાસ કરી રહી છે. નારી શક્તિ શું કરી શકે છે, એનો ઉમદા દાખલો મંજુલાબેને પૂરો પાડ્યો છે.

કલાબેન બીપીનભાઈ અમીન (૧૯૪૪ -૨૦૧૯)

કલાબેન બીપીનભાઈ અમીન મહિલા પ્રવૃત્તિઓમાં અગ્રેસર હતાં. તેઓ લાયન્સ કલબ અમદાવાદ મેઈનમાં પ્રેસિડેન્ટ તરીકે ૩૮૦ ચંકુદાન, સ્કીન બેન્ક અને જ્યાપુર ફૂટ માટે મદદ જેવાં કાર્યો કરી 'બેસ્ટ વેલફેર વર્ક એવોર્ડ' મેળવ્યો હતો. વળી તેઓ લાયન્સ ડિસ્ટ્રીક્ટમાં કો-ચેરપર્સન અને લાયન્સ કલબ ઓફ ઇન્ટરનેશનલમાં કમિટી મેબર પદે રહી ચૂક્યા હતાં. કડવા પારીદાર પરિવારની પાંખ 'કડવા પારીદાર' મહિલા સમાજમાં જ વર્ષ સેકેટરી રહી; ૨૦૦૮થી આજુવન પ્રમુખ તરીકે પ્રવૃત્ત રહ્યાં હતાં. એમને બેસ્ટ પ્રેસિડેન્ટ એવોર્ડથી નવાજવામાં આવ્યા હતાં. ગુજરાત ચેમ્બર ઓફ કોમર્સની મહિલા વિંગમાં પ્રેસિડેન્ટ તરીકે સુંદર કામ કરી 'ગરિમા એવોર્ડ' મેળવ્યો હતો. વળી ગ્રાહક સુરક્ષામાં જોઇન્ટ સેકેટરી તરીકે પ્રવૃત્ત હતાં. ધી સ્પોર્ટ કલબ ઓફ ગુજરાતમાં કમિટી મેબર પદે હતાં.

શોભનાબેન બાબુલાલ શાહ (જન્મ- ૧૯૯૩)

ગોઝારિયા સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં ઓન. સેકેટરી તરીકે સોવા આપતાં શોભનાબેન બાબુલાલ શાહ M.A., M.Ed. થઈ ટિટોદણની શાળામાં ૨૦૦૦માં મદદનીશ શિક્ષિકા તરીકે જોડાઈ સાત વર્ષ શિક્ષણ કાર્ય સંભાળ્યું. એ પછી ડાભલાની શાળામાં આચાર્યી

તરીકે ૨૦૦૦થી ૨૦૦૮ સુધી પ્રવૃત્ત રહ્યાં એ પછી તેઓ વિસનગરમાં ડી. ડી. પરીખ કન્યા વિદ્યાલયમાં આચાર્યી તરીકે જોડાયાં અને હાલમાં ત્યાં પ્રવૃત્ત રહ્યે છે. તેઓ શિક્ષણક્ષેત્રે ઉજળી કારકિર્દી ધરાવે છે. તેમને ૨૦૧૫માં શ્રેષ્ઠ શિક્ષિકાનો ગુજરાત સરકારનો એવોર્ડ એનાયત થયો હતો. વળી તેઓ રાજ્યની સ્કાઉટ ગાઈડ પ્રવૃત્તિ સાથે સંકળાયેલાં છે. સને ૨૦૧૫માં તેઓને મેડલ ઓફ મરીટનો એવોર્ડ મળ્યો હતો.

શોભનાબેન ૧૯૮૫માં તાલુકા પંચાયતના સભ્ય રહી ગામના વિકાસ કાર્યોમાં રસ દાખલ્યો. તેઓ ગામની સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં વર્ષ ૨૦૦૦થી પ્રવૃત્ત રહ્યે. ૨૦૧૭થી સંસ્થાનાં મંત્રી અને દ્રસ્તી છે. હાલની કોરોનાની મહામારીમાં હોસ્પિટલનો સારો એવો કારોબાર સંભાળ્યો હતો. તે ઉપરાંત તેઓ ગુજરાત ચેરીટેબલ હોસ્પિટલ કેડરેશનમાં ૨૦૦૦થી પ્રવૃત્ત રહ્યે અને હોદેદાર છે. ૨૦૧૫માં Gujarat Women Sales of National Human Rights and Women Child Development Commissionમાં પ્રેસિડેન્ટ હતાં. ગામમાં રહીને નારીરલ તરીકે કર્મયોગી તરીકે પ્રભાવી કામ કરી રહ્યાં છે.

ડૉ. તેજશ્રી પટેલ

ડૉ. તેજશ્રી પટેલ એમ.ડી. ગાયનોક કરી એમણે વિરમગામમાં 'ભાગ્યોદય હોસ્પિટલ' શરૂ કરી. વર્ષ ૨૦૦૦માં અમદાવાદ જિલ્લા પંચાયતમાં ચુંટાયાં હતાં. ડેવ્યુ કમિટીનાં ચેરપર્સન હતાં. વર્ષ ૨૦૧૨માં વિરમગામમાંથી વિધાનસભાનાં સદસ્યા તરીકે ચુંટાયાં અને પાર્ટીનાં સ્પોકપર્સન બન્યાં હતાં.

તેમની બે બહેનો જ્યાશ્રી અને રાજશ્રી બને જગ્યા ઉનિટસ્ટ છે અને તેઓ અમેરિકામાં સ્થાયી

થયાં છે. આ તરણો બહેનો ગોજારિયાના પ્રથમ સિવિલ એન્જિનિયર ચીમનભાઈ હીરાભાઈ પટેલની પુત્રીઓ થાય છે.

જલ્યાબદેન રૂપેશકુમાર પંડ્યા (જન્મ-૧૯૭૪)

અમ.અ.નો અભ્યાસ કર્યા પછી જલ્યાબદેન રૂપેશભાઈ પંડ્યાને શિક્ષિકા તરીકે કારકિર્દી શરૂ કરી. સાથે સાથે અમદાવાદમાં સ્થાનિક સામાજિક સેવા અને મહિલા પ્રવૃત્તિઓ કરે છે. હાલમાં તેઓ અમદાવાદના વટવા વોર્ડમાં ખૂનિસિપલ કાઉન્સિલર તરીકે બે ટર્મથી વટવા વોર્ડના વિકાસમાં યોગદાન આપી રહ્યાં છે. તેઓ કાલિકા માતાજીનો ગરબો કાઢતા ભાગવત કથાકર રૂપેશભાઈ પંડ્યાનાં પત્ની છે.

મિતલ યોગેન્દ્રકુમાર જોધી (જન્મ-૧૯૮૦)

ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલ વાલીમંડળના પ્રમુખ અને રિલાયન્સ લાઈફ ઇન્સ્યુરન્સના ઓફિસર યોગેન્દ્રકુમાર જોધીની પત્ની મિતલબહેને B.A,D.Ed, B.Ed, PG DCAની સાથે DIS LIAનો

વિશિષ્ટ અભ્યાસ કરીને હાલ બહેરા મૂંગા શાખા ટ્રેનિંગ કોર્સ કોર ટીયર્સ ઓફ ધ ટેક T.C.TD અમદાવાદમાં વ્યાખ્યાતાની સાથે ઈન્ટરગ્રેટર તરીકે ફરજ બજાવી રહ્યાં છે.

મિતલબહેને ગુજરાત સરે

ભારતીય સાંકેતિક ભાષામાં તજજ્ઞા તરીકે વિશિષ્ટ લાયકાત મેળવી છે. ગુજરાતમાંથી દિલ્હી જઈને ભારતીય સાંકેતિક ભાષામાં વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરનાર પ્રથમ મહિલા છે. અમણે શારીરિક સેવા અથે આ ક્ષેત્ર પસંદ કર્યું છે. (ગુજરાતમાં ૧૮ લાખ બહેરાં મૂંગા છે) તેઓ ન્યૂઝ ૧૮, ગુજરાતી ચેનલમાં હિયાંગ સમાચારમાં 'ફેફ એન્કર' તરીકે સેવા આપે છે. વળી તેઓ બહેરા મૂંગા બાળકોને નોકરી અપાવવામાં મદદ કરી રહ્યાં છે. આમ ગોજારિયાના નારીરત્નોમાં પોતાના કૌશલ્ય અને વિશિષ્ટ જ્ઞાન દ્વારા વિશેષ ઓજસ પાથરીને મિતલબેન જોધીએ માત્ર પોતાના કુદુંબનું જ નહિ, પરંતુ ગોજારિયા ગામ અને ગુજરાતનું ગૌરવ વધાર્યું છે.

કલાસવન ઓફિસર્સ

ચીમનભાઈ હીરાભાઈ પટેલ (જન્મ-૧૯૭૨)

ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલના ૧૯૫૧ના 'વાયામ વીર'. ચીમનભાઈ હીરાભાઈ પટેલ ૧૯૫૨ની પ્રથમ મેટ્રિક (એસ.એસ.સી.) બેચમાંથી વિસનગર સેન્ટરમાંથી પ્રથમ નંબરે આવ્યા હતા. કડવા પાટીઘાર પરિવારે એમને ગોડ મેડલ અનેનાયત કર્યો હતો. ૧૯૫૭માં વલ્યાબવિદ્યાનગરમાંથી ફર્સ્ટ કલાસ બી.ડ. સિવિલ એન્જિનિયર થયા. તેઓ ગામમાંથી પ્રથમ એન્જિનિયર થયા હોવાથી ગામના નાગરિકોએ

નંબરે આવ્યા હતા. કડવા પાટીઘાર પરિવારે એમને ગોડ મેડલ અનેનાયત કર્યો હતો. ૧૯૫૭માં વલ્યાબવિદ્યાનગરમાંથી ફર્સ્ટ કલાસ બી.ડ. સિવિલ એન્જિનિયર થયા. તેઓ ગામમાંથી પ્રથમ એન્જિનિયર થયા હોવાથી ગામના નાગરિકોએ

તા.૨૮-૦૭-૧૯૫૭ના રોજ એમનો જાહેર સન્માન સમાર્થ શાળામાં રાખ્યો હતો.

ચીમનભાઈએ કારકિર્દીની શરૂઆત ૧૯૫૭માં ટ્રેક સમય માટે તાપી ઈરોગેશન અને પછી ડેચ્યુટી એન્જિનિયર તરીકે ગુજરાત હાઉસીંગ બોર્ડ (રાજકોટ અને જામનગર)માં જોડાયા. તેઓ ૧૯૬૨માં ડેચ્યુટી એન્જિનિયર (સુરત હાઉસીંગ બોર્ડ) અને ૧૯૭૧માં એક્ઝિક્યુટિવ એન્જિનિયર (રાજકોટ, જામનગર, વડોદરા અને અમદાવાદ હાઉસીંગ બોર્ડ) અને છેલ્લે ૧૯૮૭માં આસીસ્ટન્ટ હાઉસીંગ કમિશનર અને ચીફ વિશ્વલન્સ ઓફિસર (અમદાવાદ અને વડોદરા) કાર્યભાર સંભાળી ૧૯૯૦માં નિવૃત્ત થયા. તેઓ

કર્તવ્યનિષ્ઠ અને પારદર્શક વહીવટ માટે જાણીતા હતા. તેઓ ગોજારિયાનું ઝણા ભૂલ્યા નથી. તેમને અને તેમના ચાર સંતાનો (ત્રણ ડાંકટર પુત્રીઓ અને એક પુત્ર) એ એમનો પ્રથમ પગાર ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં જમા કરાયો હતો. એ પરેપરા એમના પરિવારે ચાલુ રાખી છે. અમેરિકા રહેતા પુત્ર અન્ધનિયર ભરત પટેલ ચીમનભાઈની હાજરીમાં એ વાત ડૉ. માણેકભાઈને રૂબરૂ મુલાકાતમાં જણાવી હતી.

મધુસૂદન રામચંદ્ર અમીન (જન્મ: ૧૯૩૮)

સિલિલ અન્ધનિયર
મધુસૂદન રામચંદ્ર અમીન
ગુજરાત રાજ્યમાં PWD - રોડ
અને બિલ્ડિંગ વિભાગમાં
૧૯૫૪થી ૧૯૮૯ (૩૨ વર્ષ)
સેવા આપી. જુનિયર
અન્ધનિયર તરીકે શરૂઆત

કરી, ડેયુટી એક્ઝિક્યુટિવ અન્ધનિયર થયા અને છેલ્લે એક્ઝિક્યુટિવ અન્ધનિયર પદેથી નિવૃત્ત થયા.
મધુભાઈ પોતાના પિતાના ઉમદા દાનથી
પ્રસ્થાપિત ૮૮ વર્ષ જૂની અને ઐતિહાસિક સંસ્થા -
'અમીન પી. જી. - કે. પી. વિદ્યાર્થી ભવન'ના
આજ્ઞાન ટ્રસ્ટી છે. તેઓ આ સંસ્થામાં
૧૯૮૮માં મંત્રી અને ૨૦૦૬થી ઉપપ્રમુખ તરીકે
યોગદાન આપી રહ્યા છે.

બળદેવભાઈ કાશીરામ પટેલ (બી.કે.પટેલ)

અમોને મળેલ માહિતી મુજબ ગાંધીનગર
સચિવાલયમાં ગોજારિયામાં તે સમયે મેટ્રિક પાસ
બળદેવભાઈ કાશીરામ (બી.કે.) પટેલ સચિવાલય
કર્મચારી તરીકે જોડાયા હતા. લાંબી સર્વિસ ધરાવતા
બળદેવભાઈ નિવૃત્ત થયા ત્યારે કલાસ વન ઓફિસર
અંડર સેકેટરી હતા. તેમનો પુત્ર અનિલ બળદેવભાઈ
પટેલ પણ કલાસવન ઓફિસર તરીકે નિવૃત્ત થયા
છે. પ્રયત્ન કરવા છતાં તેઓની વિશેષ માહિતી
ઉપલબ્ધ થઈ શકી નથી.

પ્રો. જ્યંતિભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ

(૧૯૪૨-૨૦૦૪)

ગોજારિયાના ખેડૂત અને
મીલ કામદારના પુત્ર જ્યંતિભાઈ
પ્રહલાદભાઈ પટેલ ૧૯૬૦માં
એસ.એસ.સી. થઈ ૧૯૬૫માં
એલ. ડી. અન્ધનિયરોંગ
કોલેજમાંથી B.E. મિકેનિકિલ
અન્ધનિયર અને ૧૯૮૮માં

માસ્ટર ડીશ્રી મેળવી. સુરત પોલિટેકનિકમાં પ્રાથ્યાપક
તરીકે જોડાયા. ૧૯૭૦માં પાટણ પોલિટેકનિક,
૧૯૭૪માં અમદાવાદ પોલિટેકનિક, ૧૯૮૪માં
હિમતનગર પોલિટેકનિક અને ૧૯૮૭માં ભાવનગર
પોલિટેકનિક સેવા આપી. છેલ્લે અમદાવાદની આર.
સી. ટેકનિકલ કોલેજમાં આવ્યા. અને ૨૦૦૦માં
પ્રોફેસર તરીકે નિવૃત્ત થયા. તેઓએ પોલિટેકનિકમાં
નિષ્ઠા ભરી સેવાઓ આપી હતી.

આત્મારામ પ્રજાપતિ (જન્મ-૧૯૪૨)

આત્મારામભાઈ ONGCમાં કલાસવન
ઓફિસર હતા. તેમની વિશેષ માહિતી દેશની સાથે
પ્રકરણમાં સામેલ છે.

પ્રો. ડાલ્યાભાઈ વરવાભાઈ પ્રજાપતિ (જન્મ-૧૯૪૩)

ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલમાં
૧૯૬૨માં એસ.એસ.સી. પાસ
કરી ૧૯૬૬માં વિસનગર
કોલેજમાં (વનપતિશાસ્ત્રમાં)
B.Sc.માં પાસ થતાં આ જ
કોલેજમાં ડેમાસ્ટ્રેટરની નોકરી
મળી. ૧૯૭૧માં કોટક કોલેજ,
રાજકોટમાં જોડાઈ સર્વિસ સાથે ૧૯૭૩માં M.Sc.
કર્યું ૧૯૮૮માં તેઓ ગુજરાત કોલેજ અમદાવાદમાં
જોડાયા. વચ્ચે ૧૯૮૮માં ફક્ત છ માસ માટે વાલોડ
સાયન્સ કોલેજ સર્વિસ કરી ફક્ત ગુજરાત કોલેજમાં
વનપતિશાસ્ત્રના અધ્યક્ષ તરીકે પાંચ આવ્યા અને

૨૦૦૫માં નિવૃત થયા. નિવૃતિ પછી મહાદેવભાઈ દેસાઈ ગ્રામ્ય સેવા મહાવિદ્યાલય સાદરામાં ૨૦૦૮થી ૨૦૧૬ સુધી મુલાકાતી અધ્યાપક તરીકે પ્રવૃત્ત રહ્યા. સાથે સાથે ૧૯૮૦થી ૨૦૧૦ સુધી નિરવ પ્રકાશનમાં સાતક કક્ષાનાં પુસ્તકો લખ્યાં હતાં. વળી ૨૦૧૪થી ૨૦૧૮ દ્રભિયાન એમણે ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડમાં વનસ્પતિશાસ્ત્રના સાત પુસ્તકો લખ્યાં હતાં.

માધુભાઈ સોમાભાઈ પટેલ (જન્મ-૧૯૪૪)

માધુભાઈએ

૧૯૯૨માં ગોજારિયામાં એસ.એસ.સી. પાસ કરી એલ.ડી. એન્જનિયરિંગ માંથી બી.ઈ. મીકેનિકલ એન્જનિયર થયા. ૧૯૯૦૨૧૧૦ ટો આં બી.એસ.એન.એલ.માં જોડાયા અને બી.એસ.એન.એલ. ટેલીકોમ્યુનીકેશન ઓફિસર

શ્રેષ્ઠ સંચાર સેવા પદક એવોડ પ્રાપ્ત કર્યો. તેઓ ૨૦૦૮માં ડીવીઝનલ એન્જનિયર તરીકે નિવૃત થયા. તેમના પરિવારે ૨૦૦૮માં રામેશ્વર મહાદેવનો જીવોધ્યાર કરાવ્યો હતો.

ડૉ. અમૃતભાઈ નથુદાસ પટેલ (જન્મ-૧૯૪૪)

૧૯૯૨માં ગોજારિયામાં એસ.એસ.સી. પાસ

કરી ૧૯૯૮માં B.V.Sc and A.H. વેટરનરી સર્જનનો અભ્યાસ કર્યો અને ગુજરાત સરકારમાં ૧૯૯૮માં પશુપાલન વિભાગમાં જોડાયા. ૧૦ વર્ષની નોકરી પછી સરકારે આણંદ વેટરનરી કોલેજમાં વધુ અભ્યાસ અર્થે મોકલ્યા. ૧૯૮૧-૮૨ના શૈક્ષણિક વર્ષ દરમ્યાન અનુસ્નાતક કક્ષામાં સર્વ શ્રેષ્ઠ વિદ્યાર્થી તરીકે કુલાધિપતિ સુવર્ણાંદ્રક (ચાન્સેલર એવોડ) મેળવ્યો. ગુજરાત વેટરનરી કાઉન્સિલમાં પાંચ વર્ષ રજીસ્ટ્રાર અને પાંચ વર્ષ ચુંટાયેલા કાઉન્સિલ સભ્ય તરીકે

કામગીરી કરી. તેઓ ગૌસેવા આયોગના પ્રથમ સભ્ય થયા. વર્ષ ૨૦૦૨માં તેઓ ગુજરાત સરકારમાંથી જોઇન્ટ ડાયરેક્ટર તરીકે નિવૃત થયા હતા. હાલમાં નિવૃત જીવન ગાળી રહ્યા છે.

શ્રીમતી રમાબેન કનુભાઈ પંડ્યા (જન્મ-૧૯૪૫)

રમાબેન કે. પંડ્યા મહેસુણા જિલ્લા પંચાયતમાં કર્મચારી તરીકે જોડાઈ કારકિર્દીની શરૂઆત કરી હતી. આગળ જતાં પ્રમોશન મળતાં તેઓ ગુજરાત સ્ટેટ કેડરમાં ૧૯૯૪માં ૨૧૬૮ની કર્મચારી

વિજિલાસના વિકાસ કમિશનર, ગુજરાત રાજ્યના કલાસવન ઓફિસર તરીકે ૨૦૦૩માં નિવૃત થયા. તેઓ ગાંધીનગર રહેતા ગોજારિયાવાસી કનુભાઈ પંડ્યાના પત્ની થાય છે.

દુરથભાઈ મણીલાલ પટેલ (જન્મ-૧૯૪૭)

૧૯૯૪માં ગોજારિયામાં એસ.એસ.સી. પાસ

કરી ૧૯૯૮માં બી.ઈ. સિવિલ એન્જનિયર થયા. ૧૯૭૧માં એમણે કારકિર્દીની શરૂઆત ગુજરાત સરકારના શહેરી વિકાસ વિભાગમાં સર્વેયર તરીકે વડોદરામાં જોડાયા. ૧૯૭૭માં શહેરી નગર વિકાસમાં મહેસુણાની કચેરીમાં અને ૧૯૮૮માં અમદાવાદમાં આસીસ્ટન્ટ ટાઉન ખાનર (વર્ગ-૨) બન્યા. વચ્ચે કેટલોક સમય અમદાવાદ ટ્રાફિક ખાનિગમાં કામ કર્યું ૧૯૮૭માં આસીસ્ટન્ટ ટાઉન ખાનર તરીકે રાજકોટ ગયા. ૧૯૮૮માં તેઓ અમદાવાદમાં ઓફિસ ઘોડાસરની કચેરીમાં આસી. ટાઉન ખાનર હતા.

ક્રષ્ણમાં ધરતીકેપ પછી ૨૦૦૩માં ભુજમાં જુનિયર નગર નિયોજક તરીકે જોડાઈ ૨૦૦૪માં નિષ્ઠાવાન કલાસ વન ઓફિસર તરીકે નિવૃત થયા. હાલમાં તેઓ નિવૃત થઈ રાણીપ અમદાવાદમાં રહે છે.

શ્રીમતી શ્રીદેવી નિર્ણન શુક્લ (જન્મ ૧૯૫૨)

ગોઝારિયાવાસી નિર્ણનભાઈ શુક્લનાં પત્ની શ્રીદેવીને ગુજરાત સરકારમાં વિવિધ વિભાગોમાં ઉચ્ચ અધિકારી તરીકે નિવૃત્તિ પછી એમને સરકારે માહિતી કમિશનર તરીકે ૨૦૧૪ મે થી ૨૦૧૫ ફેબ્રુઆરી સુધી નિમણૂક કરી હતી. હાલમાં તેઓ રાજ્ય સરકારની કેટલીક કંપનીઓમાં ઈન્ડિપેન્ટન્ટ ડિરેક્ટર તરીકે નિમાયા છે. નિર્ણન બલદેવપ્રસાદ શુક્લ (જન્મ ૧૯૪૭) એ ગુજરાત સરકારમાં વિવિધ વિભાગોમાં ફરજ બજાવીને વર્ષ ૨૦૦૫માં રાજ્યપાલશ્રીની કચેરીમાંથી સેક્સન ઓફિસર તરીકે નિવૃત્ત થયા છે.

ડૉ. અમૃતભાઈ મહીલાલ પટેલ (જન્મ-૧૯૫૫)

૧૯૭૩માં ગોઝારિયામાં એસ.એસ.સી. પાસ કરી ૧૯૭૮માં B.V.Sc and A.H કરી વેટરનરી સર્જન થયા. ૧૯૮૦માં ગુજરાત પણ્ણક સર્વિસ કમિશન દ્વારા ગુજરાત સરકારના પશુપાલનની કચેરીમાં કલાસ ટુ ઓફિસર તરીકે જોડાયા. પશુ જીવિક સંસ્થા, ગાંધીનગર વર્ષ ૨૦૦૭માં અને પશુ સુધારણા યોજનામાં કામ કર્યું. મદદનીશ પશુપાલન નિયામક, મોરબીમાં અને ૨૦૦૮થી પશુપાલન યોજના, અમદાવાદમાં ફરજ બજાવી ૨૦૧૨માં નાયબ પશુપાલન નિયામક (કલાસ વન) જામનગરમાં ફરજ બજાવી તા. ૩૦-૮-૨૦૧૩માં ૩૩ વર્ષ સરકારી સર્વિસ કરી નિવૃત્ત થયા હતા. હાલમાં નિવૃત્તિ જીવન ગાળી રહ્યા છે.

ભરતભાઈ પોપટલાલ પટેલ (જન્મ-૧૯૭૦)

પરાના બાબાભાઈ હરજીભાઈ પટેલ પરિવારના ભરતભાઈ પોપટલાલ પટેલ B.Com,

LLB થઈ રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયામાં ૧૯૮૮માં જોડાયા. ૨૦૨૦માં તેઓ આસિસ્ટન્ટ મેનેજર કલાસ વન ઓફિસર તરીકે નિવૃત્ત થયા છે.

જ્યોત્સનાબેન મધુકાન્ત પ્રજાપતિ (જન્મ-૧૯૭૧)

આ પુસ્તકના સહસંપાદક મધુકાન્ત પ્રજાપતિનાં પત્ની શ્રીમતી જ્યોત્સનાબેન એમ. પ્રજાપતિ ગુજરાત સરકારના મહિલા અને ભાળ વિકાસ વિભાગના આઈ. સી. ડી. એસ.માંથી જિલ્લા પ્રોગ્રામ અધિકારી હતાં. એમ.એ. સુધી અભ્યાસ કરી જ્યોત્સનાબેન સરકારના આઈ.સી.ડી.એસ.માં સુપરવાઈઝર તરીકે ૧૯૮૪માં જોડાયાં હતાં. ત્યારબાદ કરી ખાતે ચાઈલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોજેક્ટ ઓફિસર તરીકે સેવાઓ આપી. છેલ્લે એમણે સાબરકાંઠા જિલ્લાના હિંમતનગર ખાતે કલાસ વન પ્રોગ્રામ અધિકારી તરીકે સરસ કામ કરી ૨૦૨૦ માં નિવૃત્ત થયાં છે.

પંકજભાઈ ગોવિંદભાઈ પટેલ (જન્મ-૧૯૭૪)

ગોઝારિયાના વતની અને અમદાવાદમાં ૨૫ તાં ગોવિંદભાઈ ઇશ્વરભાઈ નથ્યુદાસ પટેલના પુત્ર પંકજ ભાઈ ૧૯૮૮માં ટેલિફોન ડિપાર્ટમેન્ટમાં જુનિયર ટેલિકોમ ઓફિસર તરીકે જોડાયા. બી.એસ.એન.એલ.ની રચના થતાં ૨૦૦૦માં તેઓ કલાસ વન ઓફિસર થઈ, ૨૦૧૮માં પાલનપુર ખાતેથી નિવૃત્ત થયા છે.

રમેશભાઈ પોપટભાઈ બબાભાઈ પટેલ (જન્મ-૧૯૭૫)

તેઓ B.A. થઈ ગુજરાત સરકારમાં સચિવાલય ૧૯૮૯માં જોડાયા. હાલમાં તેઓ ગાંધીનગરમાં નર્મદા નિગમમાં અંડર સેકેટરી તરીકે કાર્યરત છે.

અશોકભાઈ ચંદુભાઈ બબાભાઈ પટેલ

ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વલના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી અશોકભાઈ ચંદુભાઈ બબાભાઈ પટેલ એ ૧૯૮૨માં B. Sc. કરી ૧૯૮૪માં BSNLમાં જુનિયર ટેલિકોમ ઓફિસર તરીકે

જોડાયા. ૧૯૯૮માં સબ

ડિવિઝનલ અને ૨૦૧૦ ડિવિઝનલ ઓફિસર તરીકે પ્રમોશન મેળવ્યું. તેઓ ૨૦૧૦માં નિવૃત્ત થયા છે.

મનહર ચંદુભાઈ બબાભાઈ પટેલ

ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વલના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી મનહરભાઈ ચંદુભાઈ બબાભાઈ પટેલે ૧૯૮૯માં B.Sc. અને ૧૯૮૮માં M.Sc. કર્યું. તેઓ ૧૯૮૮માં જુનિયર ટેલિકોમ ઓફિસર તરીકે BSNLમાં

જોડાયા. પ્રમોશન મળતાં ક્લાસ વન ઓફિસર થયા અને ૨૦૨૦માં VRS લઈ નિવૃત્ત થયા છે.

ડૉ. પૂર્વીબેન શરદકુમાર પટેલ (જન્મ-૧૯૭૩)

પૂર્વ ક્લાસ વન ઓફિસર ડૉ. અમૃતભાઈ નથુદાસ પટેલની પુત્રવધુ ડૉ. પૂર્વીબેન શરદકુમાર પટેલે ૧૯૭૭માં એમ.ડી. (પેથોલોજી) કરી

શહેરની બી. જે. મેડીકલ કોલેજમાં જોડાયા. હાલમાં તેઓ આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર ઓફ પેથોલોજી તરીકે ફરજ બજાવે છે. તેમના પતિ ડૉ. શરદકુમાર એ. પટેલ (એમ.ડી) બાળકોના ડૉક્ટર તરીકે અમદાવાદમાં પ્રેક્ટિશ કરે છે.

મનીષકુમાર ભોગીલાલ વાસ

૧૯૮૮માં BSNL

સુરતમાં JTO તરીકે જોડાઈ મનીષભાઈ વાસ, ૨૦૦૫માં BSNL, અમદાવાદમાં સબડિવિઝન ઓફિસર થયા. અને તેઓ ૨૦૨૦થી ડિવિઝનલ ઓન્ઝિનિયર તરીકે કાર્યરત છે.

સુરભીબેન મનીષકુમાર વાસ

ક્લાસ-વન ઓફિસર

મનીષકુમાર ભોગીલાલ

વાસનાં પણી સુરભીબેન

વાસ ગુજરાત સરકારમાં

ગુજરાત ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ

એન્જિન્યુલેશનલ ટેકનોલોજીમાં

૨૦૦૭થી ૨૦૧૩ સુધી

કર્મચારી તરીકે કામ કર્યું. એ પછી તેઓ ESISમાં

(૨૦૧૩-૨૦૧૭), પે એન્ડ એકાઉન્ટ ઓફિસ,

ગાંધીનગરમાં (૨૦૧૭થી ૨૦૨૦) અને હાલમાં

૨૦૨૦થી GRA ઇન્કમટેક્ષ, અમદાવાદમાં ક્લાસ

વન ઓફિસર તરીકે કાર્યરત છે.

કૃષ્ણકાન્ત ધૂળાભાઈ પટેલ

કૃષ્ણકાન્તભાઈ ધૂળાભાઈ

છનાભાઈ પટેલે B.E. (Civil)

૨૦૦૧માં ગુજરાત સરકારમાં

માર્ગ અને મકાન વિભાગમાં

આસિસ્ટન્ટ ઓન્ઝિનિયર

(Class-II) તરીકે જોડાયા.

૨૦૧૬માં તેમને આ ૪ વિભાગમાં તેઘુટી એક્ઝિક્યુટિવ એન્જિનિયર ક્લાસ-વન તરીકે પ્રમોશન મળ્યું. હાલમાં તેઓ એક્ઝિક્યુટિવ એન્જિનિયર કેપિટલ પ્રોજેક્ટ ડિવિઝન-III, ગાંધીનગરમાં કાર્યરત છે.

રિક્રીન અધ્યિનભાઈ પટેલ

ગોઝારિયાના રીડિન અધ્યિનભાઈ ગોરધનદાસ પટેલ ૨૦૧૫માં એન્જિનિયર થઈ,

૨૦૧૭માં ટાઉન ખાનિગમાં M.Tech કર્યું. તેઓ ૨૦૧૮માં GPSCમાં પંદરમા રેનકમાં આવ્યા અને વોટર રિસોર્સિસ ડિવિઝનમાં એક્ઝિક્યુટિવ એન્જિનિયર - ક્લાસ વન ઓફિસર તરીકે નિમણું પાચ્યા. હાલમાં તેઓ WRI ડિવિઝન, પાલનપુરમાં એક્ઝિક્યુટિવ એન્જિનિયર તરીકે ફરજ બજાવે છે.

પીએચ.ડી. ધારકો

સ્વ. પ્રો. ડૉ. રામુભાઈ ભુદરદાસ પટેલ

ગોઝારિયામાં હોડી રાજતા ભુદરદાસ શીવરામ પટેલના મોટા પુત્ર રામુભાઈ ભુદરદાસ પટેલે B.Sc, M.Sc. કેમેસ્ટ્રી કરી દ્રવ્યાણી સાયંસ કોલેજમાં પ્રાધ્યાપક તરીકે જોડાઈ

પીએચ.ડી. કર્યું હતું. નિવૃત્તિ પછી તેઓ દમણ રહેતા હતા.

ડૉ. જશવંતલાલ મફનલાલ પંડ્યા (જન્મ-૧૯૪૩)

૧૯૬૦ જ. ૧૨ ચાલું અને સા. અને સા. સ્ટી. થાઈ બી.એસ.સી.. કેમેસ્ટ્રીના અભ્યાસ કરી ડૉ. જશવંતલાલ મફનલાલ પંડ્યા ૧૯૬૫માં સાયન્સ કોલેજમાં ડેમોસ્ટ્રેટર તરીકે જોડાયા. તેમણે

૧૯૬૭માં અકાર્બનિક રસાયણ સાથે એમ.એસ.સી. કર્યું. એ પછી બીજી વખત ૧૯૭૨માં ભૌતિક રસાયણમાં એમ.એસ.સી. કર્યું. ૧૯૭૮માં એમણે 'Studies In Corrosion of Alluminium and its Alloy' વિષય પર પીએચ.ડી. કર્યું. ગોઝારિયાના પ્રથમ ડબલ પોસ્ટ ગ્રેજ્યુઅટ એમ.એસ.સી. અને

પ્રથમ પીએચ.ડી. થતાં જશુભાઈ પંડ્યાનો ગામના નાગરિકોએ ૧૩મી જૂન ૧૯૭૮ના રોજ બ્રાબણની વાડીમાં જાહેર સન્માન કર્યું હતું. તેઓ પછી પિલવાઈ કોલેજ અને ૧૯૮૮માં મહેસુલા સાયન્સ કોલેજમાં પ્રોફેસર અને એચ.ડી.ટી.તરીકે નિયુક્ત થયા. તેમના હાથ નીચે સાત વિદ્યાર્થીઓ પીએચ.ડી. થયા છે. તેમણે તર રિસર્ચ પેપર પ્રકાશિત કરેલ છે. ૧૯૮૫માં institution of Chemsit India એ એમણે ફ્લોનિયુક્ત કરી સન્માન્યા. ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં ૨૦૦૦થી ૨૦૦૩ દરમિયાન કેમેસ્ટ્રી વિભાગના ચેરમેન હતા. તેઓ ૨૦૦૫માં નિવૃત્ત થઈ ગાંધીનગરમાં રહે છે.

ડૉ. અમિત પી. જ્યોતિકર (જન્મ-૧૯૭૪)

પિતા-પુત્ર બંને પીએચ.ડી. હોય એવી એક ઘટના ગોઝારિયા સાથે સંકળાપેલી છે. ગાંધીનગર આર્ટિસ કોલેજના ઇતિહાસના પ્રોફેસર અને હેડ સ્વ. ડૉ. પી. જ. જ્યોતિકર પીએચ.ડી. હતા. તેમના પુત્ર અમિત પી. જ્યોતિકર આંબોડકરની ચળવળમાં પીએચ.ડી. કર્યું છે. અમિતભાઈ વિવિધ કોલેજમાં

ઇતિહાસના વિજિટિંગ લેક્ચરર તરીકે સેવા આપીને ૨૦૧૭ સુધી ગુજરાત યુનિવર્સિટી ખાતે એકેડેમિક સ્ટાફ કોલેજમાં સેક્શન ઓફિસર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. તેમના ઘણાં પુસ્તકો પ્રકાશિત થયાં છે. તેઓ પિતાજીનો વારસો જીજી રહ્યા છે.

ગાયત્રી બ્રિજેશ પંડ્યા (જન્મ-૧૯૭૮)

શ્રી ગોઝારિયા વિકાસ મંડળ, મુંબઈના હાલના મંત્રીશ્રી અંબેપ્રસાદ નર્મદાશંકર પંડ્યાના પુત્રપદ્ધતિ શ્રીમતી ગાયત્રી બ્રિજેશ પંડ્યાને મેથેમેટીક્સમાં 'સિસ્ટમ ઓફ નોન લિનિયર ઇક્વેશન્સ : કન્સીટન્સી અનાલિસિસ' વિષય

પર કવિંગા યુનિવર્સિટી, રાયપુર, ઇત્તીસગઠે પીએચ.ડી.ની ડિશ્રી તારીખ ૨૦૨૦ના રોજ અનાયત કરી છે. તેઓ વિલોપાલ્સ મુંબઈમાં અવેલી દારકાદાસ જે. સંઘવી એન્જિનિયરિંગ કોલેજમાં ૨૦૦૩થી મેથેમેટીક્સના પ્રોફેસર તરીકે કામગીરી કરે છે.

ધોગેશભાઈ ભોગીલાલ પ્રહલાદભાઈ પટેલ (જન્મ-૧૯૮૫)

H.S.C. સુધી ગોઝારિયામાં અભ્યાસ કરી ૨૦૦૫માં B.Sc (Botany) પ્રથમ વર્ગમાં પાસ

કરી. ૨૦૦૭માં B.Sc અને ૨૦૦૮માં B.Ed કર્યું. ૨૦૧૨માં તેમણે M.Phil (Botany Specialization in Weed and Major Crops Species and their economics) પ્રથમ વર્ગ ડિસ્ટીક્શન સાથે પાસ કર્યું. ૨૦૧૭માં "Economical Assesment strategies for Tree Diversity of Gandhinagar Forest Division, Gujarat, India" વિષય ઉપર Ph.D. કર્યું છે. હાલમાં તેઓ કેનેડામાં સ્થાયી થયા છે.

નિકેતન ભરતભાઈ પટેલ (જન્મ ૧૯૮૯)

નિકેતન ભરતભાઈ પટેલ M.S., MBA કરી ૨૮ વર્ષની ઉમરે ૩૧-૦૧-૨૦૧૪ના રોજ સેન્ટ જોલન યુનિવર્સિટી, અમેરિકા ખાતે પીએચ.ડી.ની પદવી પ્રાપ્ત કરેલ છે અને ગોઝારિયા ગામનું ગોરવ વધાર્યું છે.

* * *

શ્રેષ્ઠ એવોર્ડ વિજેતા શિક્ષકો

શિક્ષકશ્રીનું નામ	વર્ષ	મેળવેલ એવોર્ડ	સંસ્થાનું નામ
તુલસીદાસ જીવરામ પટેલ	૧૯૭૦	રાજ્ય પારિતોષિક	શ્રી ગોઝારિયા હાઇસ્ક્યુલ
કાન્નિલાલ અંબાલાલ પટેલ	૧૯૮૭	રાજ્ય પારિતોષિક	આર. બી. એલ. ડી. હાઇસ્ક્યુલ, માણસા
ભરતભાઈ આઈ. પટેલ	૨૦૦૬	રાજ્ય પારિતોષિક	શ્રીમતી અમ. કે. પટેલ હાઇસ્ક્યુલ અને શ્રીમતી અ. અસ. જે. પટેલ હાયર સેકન્ડરી સ્કૂલ
જિતેન્દ્રકુમાર એ. પટેલ	૨૦૦૮	રાખ્યોય એવોર્ડ ઈન્ટેલ, ગવર્નર્મેન્ટ ટેકનોલોજી એવોર્ડ ઓફ ગુજરાત	શ્રીમતી અમ. કે. પટેલ હાઇસ્ક્યુલ અને શ્રીમતી શ્રીમતી એ. અસ. જે. હાયર સેકન્ડરી સ્કૂલ
ડૉ. સોમભાઈ જી. પટેલ	૨૦૧૩	રાખ્ય ભાષા ગૌરવ	નીમા ગર્લ્સ આર્ટ્સ કોલેજ, ગોઝારિયા
	૨૦૨૦	રાખ્યોય પ્રતિભા સન્માન	
શોભનાબેન બી. શાહ	૨૦૧૬	રાજ્ય પારિતોષિક	શ્રી પરીખ ડી. ડી. કન્યા વિદ્યાલય, વિસનગર.
મુકેશભાઈ બી. લીભાચીયા	૨૦૧૭	રાજ્ય પારિતોષિક	શ્રી. કે. કે. પટેલ ગર્લ્સ છા. સે. સ્કૂલ ગોઝારિયા.
	૨૦૨૦	મહાત્મા ગાંધી રાખ્યોય સન્માન	
કુ. ગીતાબેન એલ. વાંદેલા	૨૦૨૦	મહેસાણા તાલુકા શ્રેષ્ઠ શિક્ષક	શ્રી આદર્શ પ્રાથમિક કન્યા શાળા ગોઝારિયા
પ્રવિષણભાઈ અસ. પટેલ (શ્રી પી. અસ. પટેલ)	૨૦૨૦	રાજ્ય પારિતોષિક	કે. આર. પટેલ, અમ. અમ. પટેલ સાર્વજનિક હાઇસ્ક્યુલ, પારસા (ભૂ.પૂ. શિક્ષક - ગોઝારિયા હાઇસ્ક્યુલ)

દેશની સાથે

આજાદીની ચળવળ

આ પ્રકરણમાં આપણા ભારત દેશની મહત્વની ઘટના - આજાદીની ચળવળ, મહાગુજરાત, અનામત અને પાટીદાર જેવા આંદોલનોમાં ગોઝારિયા ગામની ભૂમિકા રજૂ કરવામાં આવી છે. સાથે સાથે દેશની સેવામાં લાગેલા અને ભોગ આપેલા સૈનિકોને યાદ કર્યા છે. ગ્રામ પંચાયતના સરપણ્યો, તાલુકા અને જિલ્લા પંચાયતના સભ્યો તથા ભૂતપૂર્વ ધારાસભ્ય અને સંસદ સભ્ય વગેરેની વક્તિ વિશેષ માહિતી રજૂ કરવામાં આવી છે. ચાલો, સૌ

પ્રથમ આજાદીની લડતમાં આપણા ગામનો ફાળો જાણીએ.

મહેસાણા જિલ્લામાં આજાદીની લડતનાં મૂળ ઘણાં ઊડાં છે. ૧૮૫૭થી આજાદીની ચળવળનાં બીજ રોપાણા હતાં. સને ૧૮૫૭ના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રહમાં તા. ૨૮-૧૧-૧૮૫૭ના

રોજ ૧૨ જે ટલા કંતિકારીઓને સમીમાં ફાંસી આપી હતી. એ શહીદોની ખાંભી સમીમાં પંચાયતધરમાં આવેલી છે. તેની ચિનગારી આજા જિલ્લામાં ફેલાઈ ગઈ હતી. એ દુઃખ ઘટનાને આજે ૧૫૭ વર્ષ થયાં છે.

મહાત્મા ગાંધીજીનો ૧૯૧૫માં અમદાવાદમાં સાબરમતી આશ્રમ સ્થપાતાં અને ૧૯૩૦માં એમની દંડીકૂચ પછી ભારતભરમાં લોકોમાં આજાદીની ભૂખ જાગી હતી. લોકો આજાદીના આંદોલન માટે જાગૃત થયા. સને ૧૯૪૨ની લડતમાં લોકો જોડાયા.

ગોઝારિયા ગામના રામચંદ્ર અમીન, રતિભાઈ અમીન, અચિનભાઈ સો. પટેલ જેવા ઘણા જાગૃત માણસો ચળવળમાં સક્રિય હતા. લાડોલથી કચરાભાઈ પટેલ વારેવાર ગોઝારિયા આવી, ભાષજો આપતા. તેઓ શાળાના વિદ્યાર્થીઓને લઈને સરધસ કાઢતા હતા. અચિનભાઈ અને તેમના મિત્ર હીરાભાઈએ રેલવેના સિનન્દ સાથે ચેડાં કરી આંબલીયાસણથી આવતી ગાડીને અડધો કલાક લેટ કરી હતી. લડતમાં ખૂબ સક્રિય એવા આ રામચંદ્રભાઈએ ૧૯૪૨ની 'હિંદ છોડો' ચળવળમાં જે લવાસ ભોગવ્યો હતો.

એમણે ચળવણના સેનાની તરીકે મળતા ચંદ્રક કે લાભ સ્વીકાર્ય નહોતા.

એ જ રીતે ડૉ. બોગીભાઈ અમીન એમના અભ્યાસ દરમ્યાન આજાદીની ચળવણમાં સક્રિય રહી છ માસનો જે લવાસ ભોગવ્યો હતો.

છલ્લે ભારત દેશ ૧૫મી ઓગસ્ટ, ૧૯૪૭ના રોજ આજાદ થયો. એની ઉજવણીના ભાગરૂપે શાળાના મેદાનમાં ખાસ ધ્વજવંદનમાં શાળાના બાળકો, શિક્ષકો અને ગામના નાગરિકો હાજર રહ્યા હતા. ભારત દેશની આજાદીના પ્રથમ અંતિધારિક ધ્વજવંદનની યાદ કરાવતો શ્રી અમૃતભાઈ જી. શાહે ખંચેલો ફોટોગ્રાફ જળવાઈ રહ્યો છે.

કોંગ્રેસ સેવાદળ

આજાદી પછીના પ્રારંભિક તબક્કામાં ગાંધીજીના સ્વખ મુજબ ગામડાંના ઉજ્જવળ ભવિષ્ય માટે રાષ્ટ્રીય ભાવનાવાળી સેવાદળ પ્રવૃત્તિ મહેસાણા જિલ્લામાં જમાવવા માટે કોંગ્રેસ સેવાદળના આજીવન ભેખધારી સેનિક અમૃતભાઈ ટીલવાવાળાએ મહેસાણા જિલ્લાધિનાયક તરીકે કાર્યભાર સંભાળ્યો અને સમય જતાં મોતીભાઈ ચૌધરી (ગ્રામભારતી), માંકુસિંહ સુવર્ણકાર (ગોઝારિયા), ઈશ્વરભાઈ પટેલ (સફાઈ વિદ્યાલય), અમૃતભાઈ મોદી (સાબરમતી આશ્રમ), રામુભાઈ ચી. પટેલ (વિજાપુર-ગોઝારિયા), મગનભાઈ જો. પટેલ (ગુજરાત

વિદ્યાપીઠ) અને હરિસિંહ ચાવડા (લોકનિકેતન), ગોવિંદભાઈ રાવળ (ગુજરાત વિદ્યાપીઠ) જેવા સહકાર્યકરો મળ્યા. આ બધા કાર્યકરોના યોગદાન અને સેવાઓ વિશે આપણે જાણીએ છીએ.

માંકુસિંહ સુવર્ણકાર (૧૯૧૯-૨૦૦૨)

અમૃતભાઈ ટીલવાવાળા ‘સેવાદળની મારી સ્મરણાયાત્રા’ પુસ્તકમાં લખે છે - માંકુસિંહ સુવર્ણકારે મહેસાણા જિલ્લાધિનાયક તરીકેની જવાબદારી પણ સંભાળી. પહાડી ખડતલ શરીર, સ્વભાવે ગમતીલા અને મધુરકંઠને કારણે એ મહેસાણા જિલ્લામાં જ નહિ, પણ આખા ગુજરાતમાં લોકપ્રિય રહ્યા. પાછળથી તેમણે નશાબધી અને ગ્રામરક્ષક દળના કાર્યકર તરીકે કામગીરી બાળવી હતી. ગોઝારિયાના માણેકલાલ સોની માંકુસિંહ સુવર્ણકાર તરીકે જાણીતા હતા. તેમની સાથે કે. ડી. પટેલ સહયોગી કાર્યકર હતા.

ભારતના લોકપ્રિય વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી ગુજરાત રાજ્યના મુખ્યમંત્રી હતા ત્યારે એમણે ડૉ. માણેક પટેલને ગાંધીનગરમાં મુલાકાત આપી હતી. એ સમયે વાતચીત વખતે ગોઝારિયાની વાત નીકળતાં શ્રી નરેન્દ્રભાઈએ માંકુસિંહ સુવર્ણકારને ખાસ યાદ કર્યા હતા. આ રીતે માંકુસિંહની સુવાસ ગામ બલાર સંવિશેષ હતી.

માંકુસિંહ ગોઝારિયા ગામના બધા જ સાર્વજનિક કાર્યક્રમોમાં અંગેસર રહેતા. એમની નિઃસ્વાર્થ સેવાનો આજીવન ગામને લાભ મળ્યો હતો. વર્ષ ૧૯૮૮માં યોજાયેલા ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વુલના સુવર્ણ મહોત્સવમાં માંકુસિંહની સેવાદળ અને યુવા પ્રવૃત્તિઓમાં સંનિષ્ઠ સેવાની કદર કરીને સંભાનપત્ર આપીને જાહેર સંમાન કરવામાં આવ્યું હતું.

ગુજરાતના આંદોલનોમાં ગોઝારિયા

મહાગુજરાતનું આંદોલન

આજાઈ પછી આપણું ગુજરાત મુંબઈ રાજ્યમાં જોડાયું. સૌરાષ્ટ્ર અલગ રાજ્ય બન્યું. કચ્છ કેન્દ્ર શાસિત રાજ્ય બન્યું. ગુજરાતી ભાષા બોલતા ગુજરાતીઓ ત્રણ ભાગમાં વહેંચાયા. તેના લાંબા સમય સુધી માગણી પૂર્ણ ના થતાં ૧૯૫૬માં મહાગુજરાત આંદોલન શરૂ થયું. મહાગુજરાત આંદોલનના કારણો ગોઝારિયામાં ઘણીવાર હડતાલો પડી હતી. ઘણીવાર સ્કૂલો બંધ રહી હતી. અમૃતભાઈ રતનદાસ પટેલ અને પુરુષોત્તમ મોતીરામ પ્રજાપતિ વગેરે મિત્રોએ મહાગુજરાત જિદ્દબાદનાં બોર્ડ ચિરત્યા હતાં. એમણે અંબાલાલ મગનલાલની નાની હોટલ ઉપર ઓફિસ શરૂ કરી હતી. એ સમયમાં મહારાજા શ્રી ફંદેલસિંહ ગાયકવાડ ગોઝારિયા આવ્યા હતા. એમની ગાડી આગળ એક મિસ્ટ્રીએ આડો પડી ગાડી રોકી હતી. રામચંદ્રભાઈ અમીન અમદાવાદમાં સ્થાયી થયા હતા. તેઓ મહાગુજરાતના આંદોલનના આગેવાનોને સાથ સહકાર આપી તેના પ્રચાર માટેની સભાઓમાં ખાસ દાજર રહીને લોકોને આંદોલનનું મહત્વ સમજાવતા હતા. અમદાવાદના શરૂઆતના ભાગ રૂપેની મહત્વની લો કોલેજના મેદાન ઉપર થયેલી વિશાળ કાંતિકારી સભામાં પણ રામચંદ્રભાઈ અમીને પ્રેરક વાણીમાં પ્રવચન આપ્યું હતું. જેમાંથી મહાગુજરાત જનતા પરિપદે આંદોલનનો દોર હાથમાં લીધો. રામચંદ્રભાઈએ ખાંબી સત્યાગ્રહની એક ટૂકડીની આગેવાની લઈ ૧૯૫૮માં એક માસનો સાબરમતી જેલમાં અસ્વસ્થ તબિયત હોવા છતાં જેલવાસ આનંદપૂર્વક ભોગવ્યો હતો.

આ જ રીતે જિલ્લાવાર તાલુકાવાર ગામદેશી સત્યાગ્રહીઓની ટૂકડી અમદાવાદમાં આવતી. અને માણોકચોકમાં ભેગા થઈ લાલ દરવાજા, કોંગ્રેસ

ભવન ખાંબી સ્થળે સરખસકારે પહોંચતી. તેમાં વિસનગરના રમણિકલાલ મણિયાર નેતા અને ખંભાતના રશજીતરાય શાસ્ત્રી ઉપનેતાની ટૂકડીમાં ગોઝારિયાના વતની દિનકરભાઈ અમીન જોડાયા હતા. અને તેમણે ત્રણ માસનો જેલવાસ ભોગવ્યો હતો. એ સમયની ટૂકડીમાં સૌથી નાની ઊમરના સત્યાગ્રહી દિનકરભાઈ અમીન હતા. જેલમાંથી છૂટતાં તેમના સ્વાગત વખતની તસવીરમાં દિનકરભાઈ અમીનની સાથે રમણિકલાલ મણિયાર દાજર હતા.

ખાંબી સત્યાગ્રહના સમય દરમિયાન ઇન્દ્રલાલ યાજીંકે બે પોસ્ટકાર્ડ દિનકરભાઈને લાખ્યાં હતાં. એ બે પત્રો લઈને ૧૬૩ મે ૨૦૧૦માં સ્વર્ણિમ ગુજરાતના મહા કાર્યક્રમમાં દિનકરભાઈ દાજર રહ્યા હતા. લાખો માણસોની હાજરીમાં એમના ખાંબી સત્યાગ્રહને લગતાં બે પોસ્ટકાર્ડ ગુમ થતાં દિનકરભાઈ વયિત થયા હતા. તેની નોંધ એ દિવસના સંદેશ દૈનિકમાં ન્યુઝ તરીકે છપાઈ હતી.

અનામત આંદોલન (૧૯૮૧)

સ્વતંત્ર ભારતમાં બંધારણમાં પદ્ધત જ્ઞાત સમુદ્ધયના ઉત્થાન માટે ૧૦ વર્ષ માટે અનામતની કાયદાકીય જોગવાઈ કરવામાં આવી. સમય જતાં અનામતની ટકાવારીમાં વધારો થવા માંડ્યો. જેને કારણે સમાજમાં સરકારની અનામત પ્રથા વિરલ્ય આંદોલનનાં બીજ રોપાયાં. જેથી એક સમાજ બે ટૂકડામાં વહેંચાવા માંડ્યો અને સમાજમાં મોટી તિરાદ ઉભી થઈ.

અમારો આશય સરકારની અનામત પ્રથાના વિશ્વેષણો નથી. એંશીના ધ્યકામાં ગોઝારિયા ગામમાં એક ધટના બની હતી. તે તવારિયમાં ઉલ્લેખ પામેલી હોવાથી અહીં તેનો ઉલ્લેખનો હેતુ છે.

અનામત વિરોધ આંદોલનમાં ગામની શાળાના વિદ્યાર્થીઓ ક્રાંતી બાકાત રહી રહે ? હાઇસ્ક્વુલના વિદ્યાર્થીઓ હડતાલમાં જોડાયા. તેઓ ગામમાં સરધસ કાઢે. આ બધું નવેમ્બર-ડિસેમ્બર ૧૯૮૧માં રોજનો કાર્યક્રમ બની રહ્યો હતો.

યુવાનોના કાર્યક્રમો થકી દલિતો તરફ આકોશ જોવા મળતો હતો ! અને બીજા સમાજો વચ્ચે સંઘર્ષ ઘટનાઓ થવા માંડી હતી ! તા. રપમી કેખુઆરી ૧૯૮૧ના રોજ અનામત વિરોધી સમિતિ તરફથી મશાલ સરધસનું આયોજન કર્યું હતું. તેનું પ્રસ્થાન ટાવર ચોકથી થનાર હતું. એટલે ત્યાં સાંજે યુવાનો એકઠા થયા હતા. ત્યારે વિજાપુર તાલુકાના મામલતદાર, પોલિસ અને સ્ટેટ રિજર્વ ફોર્સ સાથે હાજર હતા. તેમણે યુવાનોને સરધસ ન કાઢવા સમજાવવામાં ખૂબ પ્રયત્ન કર્યો, પણ યુવાનો એકના બે ના થયા. તેઓ મશાલ સરધસ કાઢવા મક્કમ હતા અને તેમણે ગામના મુખ્ય માર્ગો પરથી મશાલ સુત્રોચાર સાથે શિસ્લબધ રીતે કાઢવું. સરધસ માર્ગમાં કોઈ અનિયચ્છન્ય ઘટના બની નહીં. પણ રાત્રે નવ વાગ્યાના સમયે એસ.આર.પી. ફોર્સ દારા ટાવર ચોકમાં આવેલા સવણોના મહોલ્લાઓ અને ઘરોમાં ધૂસી નિર્દોષ વડીલો ઉપર લાઠી ચાર્જ કર્યો. ટાવર ચોકમાં આવેલા શંભુભાઈ નરોતમદાસ પટેલ ઘંટીવાળાના ઘરમાં પ્રવેશતાં પોલીસનો તેમની પત્ની મંજુલાબહેન પટેલે હિમતભેર દરવાજા વચ્ચે ઊભા રહીને પ્રતિકાર કર્યો હતો.

ચોકમાં એકઠા થયેલા યુવકોને બાજુમાં આવેલા દલિતોના આવાસો ઉપર પથ્યર મારો કર્યો. પછી સામસામો પથ્યરમારો થયો. એસ.આર.પી. તેને કંટ્રોલ લાવવા લાઠી ચાર્જ કરવા માંડી. ટાવર ચોકમાં મોટી ભાગમભાગ થવા માંડી. યુવાનો આજુભાજુના સુવણોના ઘરોમાં સંતાઈ ગયા. પોલીસ તેમને શોધી શોધીને મારતી હતી. યુવાનોનું મોટું ટોળું બેકાબૂ થયું.

એસ.આર.પી.ને ગોળીબાર શરૂ કર્યા, જાણો એવું લાગતું હતું કે ૧૯૮૪ની આજાદીની લડતના સૈનિકો ઉપર અંગેજ સરકારની પોલીસ ગોળીબાર કરી રહી હોય ! પરિસ્થિતિ ઘણી સ્ફોર્ટક હતી ! યુવાનોના હથિયાર પથ્યરો હતા ! પોલીસ તેમના પાછળ દોડતી. એમને ગોળીબાર કરવાનો આદેશ મળતાં ગોળીઓ ઘૂટવા માંડી એક... બે... ત્રણ... ચાર... ગોળીબારના અવાજો શરૂ થયા. ગોળીબારના આઠ રાઉન્ડ થયા. જેમાં અમથાભાઈ ગણેશભાઈ પટેલ (મેવા) તથા વાંટાના શંભુભાઈ ગોપાલભાઈ પટેલને ગોળીઓ વાગતાં બંને એ જ સ્થળે ઢળી પડ્યા અને મૃત્યુને ભેટ્યા. ત્યાં આંબલીનું મોટું જાડ હતું. ઘણા યુવાનો આ જાડ પાછળ સંતાઈ ગયા હતા.

તેમાંના જગદીશભાઈ અમરતભાઈ પટેલના ખભાને તથા ગોવિંદભાઈ ભીખાભાઈ પટેલના લમણાના ભાગે ગોળી વાગી હતી. પણ તેઓ મોટી જાનહાનિથી બચી ગયા હતા. રક્તપાત કરતી ઘટના શાન્ત થતાં સમય લાગ્યો. બીજો દિવસ ઘણો મોટો શોકદાયક રીતે પસાર થયો. ગામમાં ૧૪૪ની કલમ લાગુ પાડવામાં આવી હતી.

વિરોધ પક્ષના આગેવાન નેતા માન. લાલકૃષ્ણ અડવાણી, સ્વ. અશોક ભંડ, હરિન પાઠક, સ્વ. પ્રો. મંગળભાઈ પટેલ ગામમાં આવ્યા અને અસરગ્રસ્ત પરિવારોની મુલાકાત લઈ સાંત્વના પાઠવી હતી. સરપંચ હિમતભાઈ પટેલ બહારગામ હતા, કે. કે. પટેલની સાથે સ્વ. ચીમનભાઈ પટેલ ગોઝારિયા આવ્યા હતા. બીજો દિવસે હિમતભાઈ ગામમાં આવી ગયા અને પરિસ્થિતિને નિયંત્રણમાં લાવવામાં સકળ રહ્યા.

સમય સમયનું કામ કરે છે સમય જતાં

પદ્ધતિકારીઓ અને અવિકારીઓના પ્રયાસોથી દલિતો અને સવણો વચ્ચે સમાધાન થયું. દલિતોનો સામાજિક બહિષ્કાર પાછો ખેંચવામાં આવ્યો. આંદોલનકારીઓ પરના પોલીસ કેસો પાછો ખેંચવામાં આવ્યા. બે ત્રણ મહિનાની કવાપત પછી ગામમાં રાખેતા મુજબ શાંતિ થઈ હતી.

પાટીદાર અનામત આંદોલન (૨૦૧૫)

પાટીદાર અનામત આંદોલન-૨૦૧૫ અનામતના વિષ વલોણા જેવું ગુજરાતમાં પાટીદાર અનામત આંદોલન થયું હતું. ક જુલાઈ ૨૦૧૫માં મહેસાણામાં જિલ્લાના પાટીદારો એકત્રિત થઇ તેમણે ઓ.બી.સી.માં અનામત આપવા સરકારને જાહેર અપીલ કરી હતી. એ સમયે આપો પાટીદાર સમાજ ર૨ વર્ષના હાર્ટિક પટેલની આગેવાનીમાં જોડાયો હતો. મહેસાણામાં લાવજીભાઈ પટેલ આ બાબતમાં ખૂબ જ સક્રિય હતા. હાર્ટિક પટેલ ગોજારિયામાં આવ્યા હતા. ગામમાં સરઘસ

કાઢવામાં આવ્યું હતું.

અમદાવાદ પાટીદાર અનામત આંદોલનનું કેન્દ્ર હતું. આજા ગુજરાતમાં આંદોલન પૂરજોશામાં પ્રસરી ગયું હતું. એના એક ભાગકુપે આંદોલનના તોફાનો રોકવા સરકાર ગોળીબાર કર્યા હતા. એમાં ગોજારિયાનો એક યુવાન સહિત થયો હતો. તારીખ ૨૫-૮-૨૦૧૫ના રોજ સતાધાર ચાર રસ્તા, અમદાવાદ પાસે થયેલા ગોળીબારમાં આશરે ૪૦ વર્ષની ઉમરના નિમેખભાઈ કંતિલાલ મહિલાલ પટેલ જાન ગુમાવ્યો હતો. તેમની પત્ની અને બે દીકરીઓએ એમનો આધાર ગુમાવ્યો હતો. ગુજરાત સરકાર અને પાટીદાર આંદોલન સમિતિ દ્વારા તેમના પરિવારને આર્થિક મદદ કરવામાં આવી હતી.

દેશની સેવામાં... ગામના સપૂત્રો...

જનની અને જન્મભૂમિ સ્વર્ગથી પણ અધિક છે એવું શાસ્ત્રોમાં કહ્યું છે દેશ આજાદ થયા પછી તેની સરહદોની સુરક્ષા માટે ગોજારિયાના સપૂત્રો પણ પાછળ રહ્યા નથી. દેશના લશકરી દળોમાં કડક અનુશાસન અને શિસ્તની તાલીમ લઈને માં ભારતીની સેવા કરવાની તક સાહસિક, બહાદુર અને દેશભક્ત લોકોને જ મળે છે.

રતિલાલ મધુરદાસ પટેલ (૧૯૩૭-૧૯૯૦)

પરામાં રહેતા મધુરદાસ કાનદાસ પટેલના પુત્ર અને ખાદીદારી સર્વોદ્યો કાર્યકર મનુભાઈ મધુરદાસ પટેલના ભાઈ રતિલાલ મધુરદાસ પટેલ ૧૮૫૨માં એસ.એસ.સી પાસ થઈ મુંબઈ ફરવા ગયા હતા. ત્યાં ગેરીટ ઓફ

ઈન્ડિયા સામે નેવીની ભારતીની લાઈન લાગેલી હતી. રતિભાઈ પટેલ અની લાઈનમાં ઊભા રહ્યા અને પસંદગી પામી ગયા. જરૂરી નેવી ટ્રેઇનિંગ માટે સીધા જવાનું થયું. છ મહિના પછી ઘરે મળવા આવ્યા. એમની નોકરી દરમિયાન ગોજારિયા હાઈસ્ક્વુલમાં રતિભાઈનું સન્માન અને લેક્યુર રાખવામાં આવ્યું હતું. તેમણે ૧૫/૮/૧૯૫૨ થી ૧/૮/૧૯૬૨ એમ દર વર્ષ નેવીમાં દેશની સેવામાં કામ કર્યું હતું. એ પછીના સમયમાં મુંબઈમાં ટ્રેડિંગ ધંધો શરૂ કર્યો હતો. છેલ્લે ગોજારિયામાં જ્યોતિષ શાસ્ત્રમાં રસ કેળવી જ્યોતિષી તરીકે કામ કર્યું હતું.

* * *

મંગળભાઈ રેવાભાઈ પટેલ

માઠમાં રહેતા મંગળભાઈ રેવાભાઈ પટેલ

એસ.એસ.સી. પછી બેંગલોરમાં એરકોર્સમાં દાખલ થયા હતા. ૧૧ મહિના ટ્રેઇનિંગ અને સર્વિસ કરી પાછા ફર્યા હતા.

દેશની સેવામાં ગામના જે સપુતોએ લશકરી ક્રેને યોગદાન આપ્યું હતું અને કેટલાક આપી રહ્યા છે - એ વિષયક માહિતી અને રજૂ કરવામાં આવી છે.

આત્મારામ મોહનલાલ પ્રજાપતિ (જન્મ: ૧૯૪૨)

પ્રજાપતિ પરિવારના
આત્મારામ મોહનલાલ
પ્રજાપતિ ૧૯૫૨માં
એસ.એસ.સીનો અભ્યાસ
કરીને આર્મીમાં જોડાયા.
સીનલ કોર એટલે કે
સંદેશાવ્યવહાર એ સેનાનો

મહત્વનો વિભાગ છે તેમાં દોડ વર્ધની જબલપુર ખાતે સખત ટ્રેનિંગ લીધા પછી તેમની બદલી અમદાવાદ કેમ્પમાં થઈ. તે સમયે ૧૯૬૫માં ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચે ભયાનક યુધ્ય ફાટી નીકળ્યું. ત્યારે આત્મારામભાઈ અને તેમની બિગ્રેડને પાકિસ્તાનથી અડીને આવેલી કચ્છની ખાવડા સરહદે મોકલવામાં આવી. લગભગ ચાલીસ દિવસના ભયાનક યુધ્યમાં પાકિસ્તાનની કારમી હાર થઈ ત્યારબાદ બિગ્રેડ પર અમદાવાદ આવી ત્યાંથી તેમની જામનગર અને ૧૯૭૭માં પૂર્વોત્તરના પલાડી વિસ્તાર અને નાગાલેન્ડમાં બદલી થઈ. ત્યાં સુંદર કામગીરી બદલ તેમને લશકર તરફથી નવાજીને મેડલ આપવામાં આવ્યો.

૧૯૭૮માં કૌટુંબિક કારણોસર તેમને મિલિટરીમાંથી રાજીનામું આપી ગોઝારિયા આવ્યા. ગામમાંથી સૌ પ્રથમવાર આર્મીમાં જવાનું શ્રેય આત્મારામભાઈ ને જાય છે ત્યારબાદ તેઓ મહેસાણા ખાતે ૧૯૭૮માં O.N.G.Cમાં કોમ્યુનિકેશન ઇપાર્ટમેન્ટમાં જોડાયા. સને ૧૯૮૮

માં ટેલીકોમ્યુનિકેશન કલાસ વન ઓફિસર તરીકે નિવૃત થયા છે. વતનને વહાલું ગણી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ, બાંધકામ સમિતિના ચેરમેન તરીકે ઉત્તમ કામ કર્યું. વળી તેઓએ નાગરીક બેંક સહિતની અનેક સંસ્થાઓમાં પોતાની સેવાઓ આપી રહ્યા છે.

લાલભાઈ મગનભાઈ પટેલ (૧૯૪૪-૨૦૧૮)

ગોઝારિયામાં મિલેટ્રી તરીકે ઓળખાતા લાલભાઈ મગનભાઈ પટેલ ઓફ એસ.એસ.સી પાસ કરી ગ્રામ પંચાયતમાં જોડાયા. તેમના પરિવારમાંથી સોમાભાઈ મગનભાઈ પટેલ ૧૯૭૧માં આર્મીમાં જોડાઈ, ચાર વર્ષ કામ કરી પાછા આવ્યા હતા. એમની પ્રેરણાને કરણો ઘરેથી દસ રૂપિયા લઈ

લાલભાઈ ૧૯૭૫માં ઉત્તર ગુજરાતમાં ભરાયેલા આર્મીના ભરતી મેળામાં જઈ ૧૨ મહાર રેઝિનેન્ટ સાગર મધ્યપ્રદેશમાં જોડાયા. ગામમાંથી તેઓ ભાગેજુ જાહેર થયા હતા. તેઓ આર્મી ટ્રેનિંગ પૂરી કરીને ગોઝારિયા પરત આવ્યા હતા, ત્યારે પરિવારજનોને શાંતિ થઈ હતી. લાલભાઈ મગનભાઈ પટેલનું સિપાઈ સેનિક તરીકે નાગાલેન્ડ, જમ્બુ-કાશ્મીર અને

ગ્વાલિયર અને વિવિધ જગ્યાઓ પોસ્ટિંગ થયું હતું. તેમના પુત્ર ચંદ્રકાંતભાઈએ લેઝિટમાં આપેલી માહિતી મુજબ પાકિસ્તાન સામે થયેલા ૧૯૭૧ અને ૧૯૭૫ના યુદ્ધમાં લાલભાઈએ યોદ્ધા તરીકે ભાગ લીધો હતો. યુદ્ધ દરમિયાન તેઓ લાડાર સુધી પહોંચી ગયા હતા. તેમને જમણા પગની જંધ પર મોટી છજા થઈ હતી. યુદ્ધના એમણો બે સ્ટાર મેડલ મેળવ્યા હતા. વળી એમણો અલગ અલગ સ્થળના પોસ્ટના બીજા છ મેડલ મેળવ્યા હતા. તે બધા મેડલ્સ એમના આર્મી યુનિફોર્મ ઉપર

લગાડેલા જોવા મળે છે. પાકિસ્તાનના યુદ્ધ પછી જ્યારે લાલભાઈ પટેલ ગોજારિયા આવ્યા ત્યારે રેલવે સ્ટેશનને અને ગામમાં ફુલહારથી સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું. ૧૫ વર્ષ સુધી લશકરી સેવા કરી તેઓ જ્વાલિયરથી નિવૃત્ત થઈ ગોજારિયા સ્થાયી થયા. તેમની ટૈનિક સેવાની કદરરૂપે સરકારે તેમને સમી તાલુકામાં ભાદરણ ગામમાં ૨૨ વીધા જમીન સપ્રેમ ભેટ આપી હતી. જેમાંથી ૮ વિધા એમના નામે ચઢી હતી. સરકારના આદેશ મુજબ ગોજારિયા ગ્રામપંચાયતે એમને મકાન બાંધવા માટે એક ગાળો (જીવ્યા) ફાળવી આપી હતી. પરામાં દ્વાધિયા ફુવાસામે તેમનું મકાન આવેલું છે. નિવૃત્તિ પછી એમણે ગોજારિયા જી.ઈ.બીમાં સિક્યુરિટી માટે જોડાયા હતા.

ગોજારિયામાં હોમગાર્ડ યુનિટ કાર્યરત છે, તેની સ્થાપનામાં રસિકભાઈ પંડ્યાની સાથે લાલભાઈ પટેલનું યોગદાન હતું.

પટેલ મહેન્દ્રભાઈ નાથાલાલ (જન્મ ૧૯૫૮)

ગોજારિયા ગામના પટેલ મહેન્દ્રભાઈ નાથાલાલ ૧૯૮૦ માં થલસેના - આર્મીમાં જોડાયા. દેશસેવામાં નોકરીના ગાળા દરમ્યાન દેશના જુદા જુદા રાજ્યોમાં સેવાઓ આપી. સને ૧૯૮૭ માં નિવૃત્ત થઈ બોરીયાવી ખાતે

નોકરી કરી હાલ પરિવાર સાથે ગોજારિયા ખાતે રહી નિવૃત્ત જીવનનો આનંદ માણી રહ્યા છે. આર્મીની શિસ્ત તથા દેશસેવાના સંસ્કારો આજે પણ નિવૃત્ત જીવન પછી શ્રી મહેન્દ્રભાઈમાં જોવા મળી રહ્યા છે.

પટેલ નવીનભાઈ અમથાભાઈ (જન્મ: ૧૯૭૨)

મુજા ગોજારિયાના ૪૨ ગામ કડવા પાટીદાર સમાજના વતની પટેલ નવીનભાઈ અમથાભાઈ વર્ષ ૧૯૮૮માં ભારત સરકારના આર્મીના તોપ વિભાગમાં જોડાયા. નાસિક ખાતે સફળ ટ્રેનીંગ પૂરી કરી બિકાનેર, આસામ, અમૃતસર, લેલ-લદાખ, મેરઠ, હરિદ્વાર-ઝાંઘિકેખ ખાતે સફળ સેવા બજાવી. હરિદ્વાર - ઝાંઘિકેખના પર્વતીય વિસ્તારમાં માઈનસ ૨ થી ૫ ની કણજાને થીજવી નાખે તેવી હઠીમાં દેશસેવા માટે ખડે-પગે રહી પાટીદાર સામાજ તેમજ ગોજારિયા ગામનું નામ રોશન કરેલ છે. તા. ૩૦-૦૫-૨૦૦૧ ના રોજ નિવૃત્ત થઈ હાલ પરિવાર સાથે ગોજારિયામાં રહે છે.

ચંદુભાઈ મગનભાઈ રાવળ (જન્મ ૧૯૭૨)

ગોજારિયાના વતની ચંદુભાઈ મગનભાઈ રાવળ ૧૯૮૧માં આર્મીમાં જોડાયા. ઈલોકિટ્રોક મીકે નીકલ એન્જીનિયરિંગ વીંગમાં મધ્યપ્રદેશના ભોપાલ ખાતે બરોડા ઈ.આ.મ.ઈ સ્કૂલ ખાતે તાલીમી સેવા લઈ પંજાબ ફિરોજપુર કે જ્યાં ભગતસિંહ, રાજગુરુ અને સુખદેવની સમાચિ છે ત્યાં સેવાઓ આપી. સાથે સાથે કાશ્મીરમાં પુંસ રજોરી, ઉધમપુર, નંગધાટ, ન્યારી તથા મધ્યપ્રદેશ, અરુણાચલ પ્રદેશ તવાંગ ચાઈના બોર્ડર નોર્થ ઈસ્ટ ફોર્સ્સ એરિયા વગેરે જગ્યાઓથી સફળ કામગીરી

કરી ૨૦૦૧માં નિવૃત્ત થયા. હાલ નિમા ગર્ભ્સ આટર્સ કોલેજમાં સિક્યુરિટી મેન તરીકેની સેવા બજાવી રહ્યા છે.

પોપટજી બબાજી ઠાકોર (જન્મ ૧૯૭૨)

પોપટજી બબાજી ઠાકોર ૧૯૮૦ માં સેન્યમાં મહાર રેઝમેન્ટમાં ભરતી થઈ મહારાષ્ટ્રના બેલગામ ખાતે મરાઠા લાઈટ ઇન્ડસ્ટ્રીમાં પોતાની સેવાઓ આપી નિવૃત્ત થયા. નિવૃત્ત જીવન પરિવાર સાથે આનંદિત પસાર કરી થોડા સમય પહેલાં મૈયત થયા છે. હાલમાં તેમનો પરિવાર અમદાવાદ ખાતે રહે છે.

પરમાર ડાલ્યાભાઈ ગોવિંદભાઈ (જન્મ ૧૯૭૪)

ગોજારિયાના વતની એવા પરમાર ડાલ્યાભાઈ ગોવિંદભાઈ ૦૩-૧૦-૧૯૮૩ ના રોજ થલસેનામાં જોડાયા. દેશદાઝ તથા દેશચાહના કારણો પરિવારથી દૂર રહી દેશસેવા માટે હરહંમેશ ખડેપગે રહ્યા છે. તા. ૩૦-૧૦-૨૦૦૦ ના રોજ નિવૃત્ત થઈ હાલ કલોલ મુકામે બી.એસ.એન.એલ માં નોકરી કરી રહ્યા છે.

સુરેશભાઈ રમણભાઈ પટેલ (જન્મ ૧૯૭૭)

ગામના જ સુરેશભાઈ રમણભાઈ પટેલ ૧૯૮૫માં આર્મ્ઝ્માં ઉત્તરપ્રદેશના મેરઠ ખાતે રીમાઉન્ટ વેટરનીટી કોરમાં જોડાયા અને ૨૦૦૪માં નિવૃત્ત થયા. સેવાકાળ દરમ્યાન નાગાલેન્ડ, ઉધમપુર, જમ્મુ કશ્મીર, પંજાબ-પઢાણકોટ, આસામ-ગૌધાટી, લેહ લદાખ, બારામુલ્લા, શ્રીનગર તથા નેપાળ

બોર્ડર ખાતે ગરમી-ઠંડી કે વરસાદની કપરી પરિસ્થિતિમાં અનુકૂલન સાધી થઈ સફળ કામગીરી બજાવી ગોજારિયા ગામનું નામ રોશન કર્યું. હાલ નિમા ગર્ભ્સ આટર્સ કોલેજમાં સિક્યુરિટી મેન તરીકેની સેવા બજાવી રહ્યા છે.

દેસાઈ જગદીશભાઈ કલ્યાણભાઈ (જન્મ ૧૯૭૯)

દેસાઈ જગદીશભાઈ કલ્યાણભાઈ બાહોશ માનવી દેશસેવાની નેમ સાથે ૧૯૮૫ માં નૌકાદળમાં જોડાયા. શરીરે ખડતલ - સરળ માણસ, લોકોમાં પ્રિય એવા જગદીશભાઈ ૨૮-૦૨-૨૦૧૦ ના રોજ નિવૃત્ત થયા. હાલ મામલતદાર ઓફિસ - વિસનગર ખાતે સેવા બજાવી રહ્યા છે.

સથવારા સંજ્યભાઈ નટવરભાઈ (જન્મ ૧૯૮૨)

વતન ગોજારિયામાં પ્રાથમિક માધ્યમિક શિક્ષણ મેળવી તા. ૧૭-૦૮-૨૦૦૨ના રોજ થલસેના ભારત સરકારમાં જોડાયા. દેશસેવા માટે ૧૭ વર્ષ ખડેપગે રહી નિયમોનુસાર ૩૧-૧૨-૨૦૧૮ના રોજ નિવૃત્ત થઈ હાલ પ્રાઈવેટમાં નોકરી કરી રહ્યા છે.

ગોસ્વામી મહેન્દ્રગીરી

મહેન્દ્રગીરી ૧૯૮૫માં આમીમાં જોડાયા. બેગલોર ખાતે નાયક તરીકે સેવાઓ બજાવી ૨૦૦૫માં નિવૃત્ત થયા. હાલ તેઓ મહેસ્સાણ ખાતે GEB માં સેવાઓ આપી રહ્યા છે.

પટેલ ભૂપેન્દ્રભાઈ પ્રહલાદભાઈ (જન્મ: ૧૯૬૦)

ગોજારિયાના વતની ભૂપેન્દ્રભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ પ્રાથમિક - માધ્યમિક શિક્ષણ માટે વતન પૂર્ણ કરી દેશસેવાની નેમ સાથે ૧૫-૦૩-૨૦૧૯ ના રોજ સિઝનલ રેજિમેન્ટસ ની પોસ્ટ ઉપર નિમાયા. હાલ પંજાબમાં અમૃતસર મુકામે ખડેપગે રહી દેશસેવા કરી રહ્યા છે.

રાવળ સુનિલભાઈ પ્રવિષ્ણભાઈ

ગોજારિયામાં રેલ્વે સ્ટેશન વિસ્તારના રહેવાસી રાવળ સુનિલભાઈ પ્રવિષ્ણભાઈ પણ દેશસેવાના રૂંગે રંગાઈ આસામ મુકામે સી.આર.પી.એફ માં પોતાનું યશસ્વી યોગદાન આપી રહ્યા છે.

ઠાકોર દશરથભાઈ મંગળભાઈ (જન્મ ૧૯૬૭)

ઠાકોર દશરથભાઈ મંગળભાઈ માધ્યમિક શિક્ષણ ગોજારિયા પૂર્ણ કરી લશ્કરમાં જોડાઈ દેશસેવાની કલ્યાનાને સાકાર કરવા ૨૦૧૭માં

લશ્કરમાં જોડાયા. હાલ આસામમાં સિઝનલ રેજિમેન્ટસ વિભાગમાં સફળ કામગીરી કરી રહ્યા છે.

રાવળ પારસ દશરથભાઈ

મૂળ ગોજારિયાના વતની એવા રાવળ પારસ દશરથભાઈ હરિયાણામાં રાજ પૂરા રાઈફલની પોસ્ટ પર નિયુક્ત થઈ દેશસેવા કરી રહ્યા છે.

સ્વ. શંકરજી ઠાકોર

નાનારગામથી આવી ગોજારિયા રેલવે સ્ટેશન રહેતા સ્વ. શંકરજી ઠાકોર લશ્કરી સેવામાં હતા.

હીરેન ચંદુભાઈ હરગોવનભાઈ પટેલ

હીરેન ચંદુભાઈ હરગોવનભાઈ પટેલ એમિલ, ૨૦૨૧થી B.S.F.માં જોડાયા છે. તેમની ટ્રેનિંગ ઉધમપુરમાં ચાલુ છે.

* * *

સ્થાનિક પ્રજાતંત્ર

અગાઉના ગાયકવાડી સમયમાં મુખી ગામનો વહીવટ સંભાળતા હતા. વરસોડા દરબાર વહીવટદાર મૂકતા હતા. ગામમાં બંનેના ચોરા અલગ હતા. આ મુખીપ્રથા પંચાયતરાજ આવ્યું ત્યાં સુધી ચાલુ રહેવા પામી હતી. ગામમાં પટેલોની સંઘ્યા વધુ હતી. ગામમાં મુખી “પોલીસ પટેલ” તરીકે ઓળખાયા. જીવણભાઈ જેસંગદાસ પટેલ

છેલ્લા પોલીસ પટેલ હતા. એમના પછી ગોજારિયામાં પંચાયતરાજ - સરપંચનું રાજ શરૂ થયું. ગામના લોકપ્રિય ડૉક્ટર એ. ડી. પટેલ પ્રથમ બિનહરીક સરપંચ ચૂંટાયા હતા.

ગોઝારિયા ગ્રામ પંચાયત સરપંચશ્રીઓની નામાવળી

અ.નં	નામ	ક્યાર્થી	ક્યાં ચુધી
૧	ડૉ. અમીયંદભાઈ ડૉ. પટેલ	તા.૦૧-૦૪-૧૯૫૨થી	તા.૨૩-૦૪-૧૯૫૭
૨	શક્રાભાઈ ડોસાભાઈ શાહ (ઈ.ચા.)	તા.૨૪-૦૪-૧૯૫૭થી	તા.૧૮-૦૭-૧૯૫૭
૩	જોઈતારામ ઈશ્વરદાસ પટેલ	તા.૧૯-૦૭-૧૯૫૭થી	તા.૧૦-૦૨-૧૯૫૧
૪	શંકરભાઈ ઈશ્વરદાસ પટેલ	તા.૧૧-૦૨-૧૯૫૧થી	તા.૩૧-૦૩-૧૯૫૪
૫	ઈશ્વરભાઈ અમીયંદદાસ પટેલ	તા.૦૧-૦૪-૧૯૫૫થી	તા.૦૪-૧૦-૧૯૬૭
૬	હિમતલાલ ગીરધરદાસ પટેલ	તા.૦૫-૧૦-૧૯૬૭થી	તા.૧૨-૦૪-૧૯૭૦
૭	જીભાઈદાસ અમથારામ પટેલ	તા.૧૩-૦૪-૧૯૭૦થી	તા.૧૦-૦૮-૧૯૭૧
૮	હરિપ્રસાદ વિહુલરામ શુક્લ (ઈ.ચા.)	તા.૧૧-૦૮-૧૯૭૧થી	તા.૨૦-૦૮-૧૯૭૧
૯	જીવણભાઈ નથુરામ પટેલ	તા.૨૧-૦૮-૧૯૭૧થી	તા.૩૧-૧૨-૧૯૭૪
૧૦	હરિપ્રસાદ વિહુલરામ શુક્લ	તા.૦૧-૦૧-૧૯૭૫થી	તા.૩૧-૧૨-૧૯૮૦
૧૧	હિમતલાલ શંકરદાસ પટેલ (બિનહરીફ)	તા.૦૧-૦૧-૧૯૮૧થી	તા.૧૭-૦૪-૧૯૮૭
૧૨	રમેશભાઈ ધૂળાભાઈ પટેલ	તા.૧૮-૦૪-૧૯૮૮થી	તા.૨૭-૦૪-૧૯૮૮
૧૩	ડાયાભાઈ વિહુલદાસ પટેલ (ઈ.ચા.)	તા.૨૮-૦૪-૧૯૮૮થી	તા.૧૯-૧૨-૧૯૮૮
૧૪	ગોવિંદભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ	તા.૧૭-૧૨-૧૯૮૮થી	તા.૧૭-૦૩-૧૯૯૨
૧૫	બબાભાઈ ત્રિભોવનદાસ પટેલ	તા.૧૮-૦૩-૧૯૯૨થી	તા.૧૭-૦૩-૧૯૯૭
૧૬	કુ. શારદાબેન જીવણભાઈ પટેલ	તા.૧૮-૦૩-૧૯૯૭થી	તા.૦૨-૦૪-૨૦૦૨
૧૭	નીપાબેન શાહ	તા.૦૩-૦૪-૨૦૦૨થી	તા.૧૩-૦૮-૨૦૦૪
૧૮	વી. એન. શુક્લ (વહીવટદાર)	તા.૧૪-૦૮-૨૦૦૪થી	તા.૨૮-૦૧-૨૦૦૪
૧૯	નીપાબેન ભરતભાઈ પટેલ	તા.૨૬-૦૧-૨૦૦૫થી	તા.૧૯-૦૪-૨૦૦૫
૨૦	જગદીશભાઈ રામાભાઈ પટેલ (ઈ.ચા.)	તા.૧૭-૦૪-૨૦૦૫થી	તા.૨૨-૦૬-૨૦૦૫
૨૧	નીપાબેન ભરતભાઈ પટેલ	તા.૨૩-૦૬-૨૦૦૫થી	તા.૦૧-૦૪-૨૦૦૭
૨૨	નીપાબેન ભરતભાઈ પટેલ	તા.૦૨-૦૪-૨૦૦૭થી	તા.૦૨-૦૪-૨૦૧૨
૨૩	રમેશભાઈ સેંધાભાઈ પટેલ	તા.૦૫-૦૪-૨૦૧૨થી	તા.૦૪-૦૪-૨૦૧૭
૨૪	રમેશભાઈ સેંધાભાઈ પટેલ	તા.૦૬-૦૪-૨૦૧૭થી	તા.૨૪-૦૮-૨૦૧૮
૨૫	પરેશકુમાર રસિકભાઈ પટેલ (ઈ.ચા.)	તા.૨૫-૦૮-૨૦૧૮થી	તા.૦૮-૧૨-૨૦૨૧
૨૬	રમેશભાઈ સેંધાભાઈ પટેલ	તા.૦૬-૧૨-૨૦૨૧થી	ચાલુ

કેટલાક સરપંચોના ફોટોગ્રાફ્સ

અમીચંદ દેવકરણદાસ પટેલ

જોઈંતારામ ઈશરદાસ પટેલ

ઇશરભાઈ અમીચંદદાસ પટેલ

વાણભાઈ નથુરામ પટેલ

રમેશભાઈ બુજાભાઈ પટેલ

ડાવાભાઈ વિલાસદાસ પટેલ (ઈ.યા.) ગોવિંદભાઈ ઈશરભાઈ પટેલ

ગોવિંદભાઈ ઈશરભાઈ પટેલ

બનાભાઈ વિલાસદાસ પટેલ

નીલાબેન શાહ

જગદીશભાઈ રામભાઈ પટેલ
(ઈ.યા.)

રમેશભાઈ સંધાભાઈ પટેલ

પરેશકુમાર રસિકભાઈ પટેલ
(ઈ.યા.)

નોંધ : બાકીના સરપંચોના ફોટોગ્રાફ્સ અન્ય જગ્યાએ સમાવ્યા છે.

તાલુકા પંચાયતના સદર્યો

કુસુમબેન ગોવિંદભાઈ કચરાભાઈ પટેલ

માણસા કોણો જ ના।
પ્રાધ્યાપક જ. કે. પટેલનાં
પત્ની કુસુમબેન જ. પટેલ
તાલુકા પંચાયતના સભ્ય હતાં.
હાલમાં તેઓ પરિવાર સા�ે
અમેરિકામાં રહે છે.

ભીખાભાઈ અમથાભાઈ પટેલ

વાંટા વિસ્તારના જાગૃત
કાર્યકર ભીખાભાઈ અમથાભાઈ
પટેલે તાલુકા પંચાયતમાં સભ્ય
તરીકે સેવા આપી હતી.

કાન્જિભાઈ ચુનીલાલ પટેલ (૧૯૨૭-૨૦૧૦)

શ્રી કાન્જિભાઈ ગોળારિયા હાઈસ્ક્વુલમાં
૧૯૫૦થી ૧૯૬૪ સુધી શિક્ષક અને ઉપાયાર્થ

તરીકેની ફરજો બજાવી હતી. ૧૯૭૫થી અલગ-
અલગ સ્કૂલોમાં આચાર્ય તરીકે
ફરજ બજાવી ૧૯૮૧માં સેવા
નિવૃત્ત થયા. તેઓ ગો.કે.મં.ના
કારોબારી સભ્ય રહી, વર્ષ
૧૯૮૩-૮૪થી ૧૯૮૫-૮૬
દરમ્યાન સહમંત્રી હતા. ગામના
એક જાગૃત નાગરિક તરીકે
એમણે ૧૯૮૫ થી ૧૯૯૦ દરમ્યાન તાલુકા
પંચાયતના સદસ્ય તરીકે ઉમદા કામ કર્યું હતું.

શોભનાબેન બાબુલાલ શાહ (જન્મ-૧૯૭૩)

શોભનાબેન બાબુલાલ શાહે ૧૯૮૫થી એક
ટર્મ માટે તાલુકા પંચાયતમાં સભ્ય બની ગામના
વિકાસમાં સારી એવી કામગીરી કરી હતી.

પ્રેમિલાબેન સુરેશભાઈ પટેલ (જન્મ: ૧૯૭૪)

વર્ષ ૨૦૦૦-૨૦૦૫ના
સમયગાળામાં તાલુકા પંચાયતમાં
નીપાબેન શાહ અઢી વર્ષ સદસ્ય
તરીકે રહ્યા હતાં. બાદીના અઢી
વર્ષ માટે પ્રેમિલાબેન સુરેશભાઈ
પટેલ સદસ્ય તરીકે કાર્યભાર
સંભાળ્યો હતો.

શૈલેષભાઈ મહેલાલ પટેલ (જન્મ: ૧૯૭૬)

તેઓ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં ૧૩ વર્ષ
આમંત્રિત સભ્ય અને વર્ષ ૨૦૧૫-૧૭થી મંત્રી

તરીકે માનદ્ર સેવાઓ આપી
રહ્યા છે. તેઓ પાટીદાર
સમશાનગૃહ સમિતિના ૧૨ વર્ષ
કારોબારી સભ્ય અને છેલ્લા ૫
વર્ષથી મંત્રી છે. મહેસાણા
તાલુકામાં તાલુકા પંચાયત સભ્ય
તરીકે એક ટર્મ ચુંટાઈ આવ્યા

હતા. ગોઝારિયા ઉમિયા માતાજી મંદિર દ્રસ્ટના ઉ
વર્ષથી દ્રસ્ટી, ગોઝારિયા સુરાસણીયા હનુમાન
દ્રસ્ટના કારોબારી સભ્ય, ગોઝારિયા ૪૨ સમાજ
પ્રગતિ મંડળના શરૂઆતથી (૨૧ વર્ષથી) સહમંત્રી
તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે.

કિશ્યાબેન જગહીશભાઈ પટેલ (૧૯૭૫)

એસ.એસ.સી. સુધીનો
અભ્યાસ કરેલા કિશ્યાબેનને
૨૦૧૦-૧૫ દરમિયાન
મહેસાણા તાલુકાના સદસ્યા
(ઊલિગેટ) રહીને ગામનું
ગૌરવ વધાર્યું હતું.

કેતનભાઈ અમરતભાઈ પટેલ

કેતનભાઈ અમરતભાઈ
પટેલ યુવા કાર્યકર અને ગામમાં
સ્વાદ પાર્લરનો ધંધો કરતા
તાલુકા પંચાયતના સભ્ય તરીકે
ચુંટાઈ આવ્યા છે.

જિલ્લા પંચાયતના સદસ્યો

સ્વ. જીભાઈદાસ અમથાદાસ પટેલ

સ્વ. જી.ભાઈદાસ
અમથાદાસ પટેલ ગામના
સરપંચ હતા અને જિલ્લા
પંચાયતના સદસ્ય પદે રહી
ચુક્કા હતા. તેઓ ધોડી રાખતા
હતા. હાલમાં ટાવર ચોકની

બાજુમાં આવેલ કોમ્પ્લેક્સવાળી જગ્યામાં એમનો
લાકડાનો ડેન્સો હતો.

સ્વ. રમણભાઈ લાલદાસ પટેલ

સુરલમાં જરીનો ધંધો
કરનાર સ્વ. લાલભાઈ
અંબાલાલ પટેલ જરીવાળાના
પત્ર સ્વ. રમણભાઈ લાલમાઈ

પટેલ - હીરા ઉદ્ઘોગમાં જોડાયા હતા. એ પછી અમણે વિસનગર અને મહેસાણામાં હોટલ કરી હતી. હીરાઉદ્ઘોગમાં તેજ આવતાં ગોઝારિયામાં હીરાની ફેકટરી કરી હતી. અમણે જિલ્લા પંચાયતના સદસ્ય તરીકે સેવા બજાવી હતી.

નારણભાઈ મત્રાલાલ વૈધ

તેઓ ૧૯૭૫થી ૧૯૮૦ સુધી મહેસાણા જિલ્લા પંચાયતની આરોગ્ય સમિતિના ચેરમેન પદે અને ગુજરાત જનતા પાર્ટીની રાજ્ય કક્ષાના ડેવોગેટ પદે રહી સેવાઓ આપી હતી. અમણી વિશેષ માહિતી ગોઝારિયા નાગરિક બેન્કમાં સમાવી છે.

આનંદીબેન પુરુષોત્તમભાઈ પટેલ (જન્મ-૧૯૫૯)

આનંદીબેન પુરુષોત્તમભાઈ પટેલ ૧૯૬૫થી ૧૯૮૮ વર્ષ દરમ્યાન તાલુકા પંચાયતના સદસ્ય હતાં. મોટાભાઈ-સતીપભાઈ પટેલે સ્થાપની સંસ્થા ભગીની સમાજમાં આનંદીબેન મંત્રી તરીકે કામ કર્યું હતું. તેઓ હાવલમાં અમેરિકામાં સ્થાયી થયાં છે.

દશાબેન ભીખાભાઈ પટેલ (જન્મ - ૧૯૯૮)

ધારેણ નૃસિંહ સુધી લાંઘણાજમાં શિક્ષણ લઈ કલોલની વખારિયા કોલેજમાંથી B.A. પાસ કર્યું. ૨૦૦૦થી ૨૦૦૫ની ટર્મમાં મહેસાણા જિલ્લા પંચાયતના ડેવોગેટ તરીકે ચુંટાઈ આવ્યાં અને

૨૦૦૦થી ૨૦૦૩ દરમ્યાન મહેસાણા જિલ્લા પંચાયતના પ્રથમ મહિલા પ્રમુખ બન્યાં હતાં. શ્રીમતી દશાબેન ગામના બિલડર્સ ભીખાભાઈ સોમાભાઈ પટેલનાં પત્ની છે.

મિહીરભાઈ રમેશભાઈ પટેલ

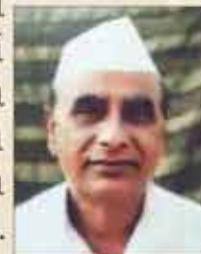
સામાજિક કાર્યકર રમેશભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલના પુત્ર મિહીરભાઈ પટેલ ૨૦૨૧માં મહેસાણા જિલ્લા પંચાયતના સભ્ય તરીકે ચુંટાઈ આવ્યા છે. કોવિડ-૧૯ની મહામારીમાં ગોઝારિયામાં કોવિડ સેન્ટર શરૂ કરી રાત-દિવસ ખડે-પગે સેવા કરી હતી.

* * *

ધારાસભ્ય શ્રી હરિપ્રસાદ વિઠ્ઠલરામ શુક્લ

તેઓ ૫ વર્ષથી તેઘુટી સરપંચ અને બાદમાં ૫ વર્ષ માટે ગોઝારિયા ગામના સરપંચ તરીકે સેવા આપી હતી. તેઓ તેમના સરકારી પાવરકુલ ડ્રાઇટીંગ માટે જાહીતા હતા. ૧૯૮૫થી ૧૯૯૦ દરમ્યાન તેઓ માણસા વિધાનસભા સીટના ધારાસભ્ય રહ્યા. આ સમયગાળામાં અમણે મળતી ગ્રાન્ટની રકમ ગોઝારિયા ગામની સંસ્થાઓને ફાળવીને મોઢું કામ કર્યું હતું. ગોઝારિયા ગામમાંથી ચુંટાયેલા તેઓ એક માત્ર વિધાનસભાના સભ્ય હતા.

સંસદ સભ્ય શ્રી સ્વ. રામચંદ્ર જમનાદાસ અમીન

૧૯૭૭માં મહેસાણાની લોકસભાની સીટ પર પ્રયોગ બહુમતિથી ચુંટાઈ લોકસભાના સભ્ય તરીકે ૧૯૭૧ સુધી સેવા આપી હતી. ગોઝારિયામાંથી ચુંટાયેલા તેઓ એક માત્ર સંસદસભ્ય હતા. અમણી વિશેષ માહિતી - વક્તિ વિશેષ પ્રકરણમાં સમાવવામાં આવી છે. ■

રમત - રમત

ગામની ભૂલાઈ ગયેલી જૂની રમતો

પ્રાચીન સમયથી રમત એ આપણા જીવનનો એક અમૂલ્ય ભાગ છે. રમતથી શારીરિક અને માનસિક અને બને રીતે વિકાસ થાય છે. આપણા શરીરના લોહીના પરિભ્રમણ તેમજ મગજના વિકાસમાં રમત ખૂબ જ લાભદારી છે. રમત એ વ્યાયામનું મુખ્ય સાધન છે. રમત જ શરીરને સ્વૃત્તિવાન અને મજબૂત બનાવે છે. તેનાથી સંધ્ય ભાવના અને નેતૃત્વના ગુણોનો વિકાસ થાય છે.

જ્યાં કોણ ? જ્યાં કોણ ? રમનારા સો જતી ગયા.
લાંબો કોણ ? લાંબો કોણ ? વેર બેઠા સો લારી ગયા.

આ વાક્યો મોટી ઉમરના લોકો બાળકોને યાદ કરાવે છે. ગામમાં રમતાં દેશી રમતો જેવી કે ગિલ્લીંડા, ભમરડા, કબડી, લંગડી, ઘોકા, અંબલી પિંપળી, ગોદમળી જેવી રમતા હતા, તેવું યાદ આવી જાય છે.

અંબલી પિંપળી રમતમાં એક ખેલાડી દાવ લેતો. જમીન પર કુંડળામાં એક ડંડો મૂકવામાં આવતો. બાકીના ખેલાડીઓ જાડ પર ચડી જતા. દાવ લેનાર ખેલાડી તેના ડંડાને કોઈ અડકી જાય તે પહેલાં અડકી જતો તો તેનો દાવ આવતો. ગામમાં

જ્યાં પિંપળીનાં જાડ હતાં, ત્યાં આ રમત રમતાં હતી. પરામાં ઝુવાની નજીકમાં, દેવીપૂજકોના રહેઠાણો બાજુ પિંપળી હતી. તેમાં અમે રમત રમ્યા હતા.

કબડીના મેદાનના પાટા દોરવા એક છોકરો જમીન પર બેસતો અને બીજા છોકરા તેના બે પગ પકડી ખેંચતા. આમ કરતાં મેદાન તૈયાર થઈ જતું. ધૂળમાં રમવાની મજા કંઈક અલગ જ હતી. હાલના જમાનામાં યુવાનો પોળના નાકે આવેલા બાંકડા ઉપર બેસીને મોબાઈલ ગેમ રમતા જોવા મળે છે.

ધેધાની રમત (ધેધા યુધ)

હોળીના દિવસોમાં યુવાનો રબારી ભાઈઓના નેસરે જઈને છાણા એકત્રિત કરતા. રાત્રે નવ વાગ્યા પછી મોટા વડ પાસેના ખુલ્લા મેદાનમાં

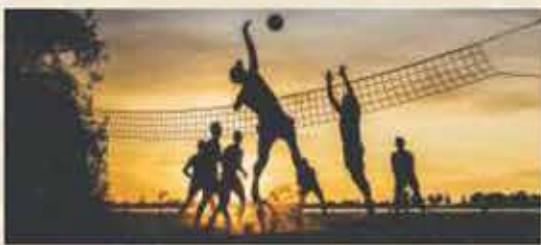
છાણાનો ફગવો કરી સળગાવવામાં આવતાં. યુવાનોના બે ભાગ પાડવામાં આવતાં. ખેલાડીઓને અડધા અડધા સળગતા છાણા ભાગ મુજબ આપવામાં આવતાં. મેદાનની વચ્ચે એક સરહદ બાંધવામાં આવતી. ટીમના ખેલાડીઓ પોત પોતાના મેદાનમાં ગોઠવાઈ જતા. રમત શરૂ થતાં ખેલાડીઓ એક બીજા ઉપર સળગતા છાણા કેક્તા. સળગતા છાણા કેક્તા એ નિયમ રહેતો. આ રમતમાં હારજીતનું કોઈ મહત્વ નહોતું. આ રમતને ધેધાની રમત કે ધેધા યુધ્ધ તરીકે ઓળખાતું. રમત પછી સાં સાથે મળીને ચવાણું અને ખજૂરનો સ્વાદ માણાતા હતા.

વ્યાયામ ક્ષેત્રની નોંધપાત્ર ઘટના

એ. વી. સ્કૂલ, ગોઝારિયાની સ્થાપના થયાના બે વર્ષ પછી ૧૯૭૮માં ગોઝારિયા ગામના નાગરિકોના સહકારથી તળાવની સામે આવેલા મેદાનમાં ૧૧મું મહેસૂણા જિલ્લા વ્યાયામ સંમેલન યોજાયું હતું. આ આપણા ગામ માટેનો પડકાર હતો - જેનું સફળતાપૂર્વક આયોજન થયું હતું. એની માહિતી આપણે અગાઉ જોઈ ગયા છીએ.

સ્વ. મનુભાઈ પટેલ જણાવે છે કે અમારા સમયમાં માંકુસિલ સુવર્ણકાર સેવાદાન ચલાવતા. યુવાનો સવારે ૪:૩૦ વાગ્યે બ્યુગલના અવાજ સાથે પથારીમાં ઉઠી જાય અને હાઈસ્કૂલના મેદાનમાં સમયસર પહોંચી જતા. બધા મન ભરીને કસરતો કરતા. દેશ ભક્તિની વાતો થાય. ‘ભારત માતાકી જય’ બોલીને છુટા પડતા!

ગોઝારિયા બોલીબોલ પ્રિમિયર ટુર્નામેન્ટ - GVPT

૧૯૭૫માં ડૉ. મનહરભાઈ શાહના પ્રયાસોથી તેમના નામનો એક શિલ્પ ગોઝારિયાના સ્પર્ધા માટે શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો. દિવાળીના દિવસોમાં આ ટુર્નામેન્ટનું આયોજન થતું. છ થી આઈ ટીમો આ સ્પર્ધામાં ભાગ લેતી હતી. બેસતા વર્ષના દિવસે ટુર્નામેન્ટની ફાઇનલ યોજાતી. ખેલાડીઓને પ્રોત્સાહિત કરવા માટે ગામના રમત રસીયાઓ મોટી સંઘ્યામાં ઉપસ્થિત રહેતા હતા. આ સ્પર્ધા લગભગ ૨૫થી ૩૦ વર્ષ સુધી લોકોએ રસ પૂર્વક માણી હતી.

ટુર્નામેન્ટના ચુંનદ્ય ખેલાડીઓ મનુભાઈ પટેલ, પી.કે.પટેલ, અશોક પટેલ, વસંતભાઈ, ભીજાભાઈ પટેલ, અનીલ, રાજુ પંડ્યા, બહેચર પટેલ તથા ત્રિપુરી પી.પી., નટુભાઈ અને ભરત તો ખરા જ.

ગામમાં વોલીબોલની રમત રમતા જાહીતા ખેલાડીઓ જેવા કે માફુસિલભાઈ સુવર્ણકાર, મફતલાલ સોની, બુપેન્દ્ર અમીન, ચુનીકાકા, બી.પી.પટેલ (વાટામાં) હતાં.

* * *

અમારા સમયમાં ડૉ. એ. ડી. પટેલની પુત્રી મધુબેન પટેલ ‘વીરભાગા’ બની હતી. સંસ્થાના ભૂતપૂર્વ સ્વ. પ્રમુખ દિવસભાઈ પટેલના પુત્ર ડૉ. ભીજુભાઈ પટેલ શાળામાં એલ્યુટિકમાં અંગેસર હતા.

ગોઝારિયા પોસ્ટ ઓફિસના પોસ્ટ માસ્ટર વિસનગરના શ્રી પંડિત સાહેબ જિલ્લી દંડાની રમતમાં જૂના બાળમંદિર તળપોજના મેદાનમાં પોતે ભાગ લઈ પ્રોત્સાહિત કરતા હતા.

ગોઝારિયા પ્રીમિયર ટિકેટ ટુર્નામેન્ટ (GPCT)

શ્રી રણાંગરાય યુવક મંડળ દર વર્ષ દિવાળીના દિવસોમાં કિકેટ ટુર્નામેન્ટનું સુંદર આયોજન કરે છે. છેલ્લા દસ વર્ષથી આ ટુર્નામેન્ટના આયોજનમાં પ્રો. એ. જી. પટેલના માર્ગદર્શન હેઠળ થાય છે અને યુવાનોના ઉત્સાહમાં બુસ્ટઅપ કરે છે. હાલમાં આ ટુર્નામેન્ટમાં ૨૦થી ૨૫ ટીમો ભાગ લે છે. ચેમ્પિયન અને સેક્રેડ ટીમને કૃપ આપવામાં આવે છે. દરેક મેચમાં ‘મેન ઓફ દી મેચ’ અને વધારે કેચ કરનારને પ્રોત્સાહિત કરાય છે.

ગોઝારિયાના વ્યાયામ શિક્ષકો

શંકરભાઈ મણીલાલ પટેલ (જન્મ-૧૯૪૦)

ગોઝારિયા ગામના સર્વ પ્રથમ વ્યાયામ શિક્ષક શંકરભાઈ મણીલાલ પટેલ ગુજરાત વિદ્યાપીઠના સ્નાતક થએ અને સી. એન. વિદ્યાલયમાં D.P.Ed કરીને ૧૯૭૫માં લાંઘણજની શાળામાં વ્યાયામ શિક્ષક તરીકે જોડાયા. ૩૩ વર્ષ સુધી નિષ્ઠાપૂર્વક શાળામાં સેવા કરી ૧૯૮૮માં નિવૃત્ત થયા. અમની પ્રેરણાથી ગોઝારિયા ગામમાં ઘણા બધા વ્યાયામ શિક્ષકો થયા છે.

પ્રો. મનુભાઈ અંબાલાલ પટેલ (૧૯૪૩-૨૦૨૧)

વર્ષ ૧૯૮૨માં ભારત દેશમાં ટિલ્લીમાં યોજાયેલ એશિયન ગેમ્સમાં એલ્યુટિક રમતમાં અભ્યાયર તરીકે ગોઝારિયાના પ્રો. મનુભાઈ અંબાલાલ પટેલ સફળ કામગીરી બજાવી ગામનું ગૌરવ વધાર્યું હતું. તેઓ આંલ છન્દિયા કવોલિફાઈડ ઓફિસિયલ હતા.

મનુભાઈ ગુજરાત કોલેજમાં અમના B.A.ના અભ્યાસ દરમિયાન ૧૯૯૪માં ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં ફિલ્મ ફિનેસ કોમ્પ્યુટીશનમાં પ્રથમ નંબરે 'મિ. યુનિવર્સિટી' તરીકે વિજેતા થયા હતા. અમણે વ્યાયામ ક્ષેત્રે D.P.Ed અને જ્વાલિયર તથા પતિયાલાની નેશનલ ઇન્સિટટ્યુટમાંથી વિશેષ અભ્યાસ કર્યો હતો. અમણે માણસાની આર્ટસ એન્ડ કોમર્સ કોલેજમાં સંણંગ ૪૦ વર્ષ અધ્યાપક તરીકે સેવા આપી હતી.

તેઓ પતંજલિ યોગની શિક્ષા વહી, ગાંધીનગર જિલ્લા પતંજલિ યોગ સમિતિના પ્રથમ અધ્યક્ષ હતા. તેઓ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળમાં

કારોબારીના સભ્ય તરીકે ઘણા વર્ષોથી સંકળાયેલા હતા. આ અમની ખૂબ જ નોંધપાત્ર સેવા હતી. અમણે અષ્ટદશાબ્દી સ્મૃતિ ગ્રંથ અને આ પુસ્તકના લેખન અને સંપાદનમાં મને ઘણી મદદ કરી છે.

પ્રો. અશોકભાઈ ગિરધરદાસ પટેલ (જન્મ-૧૯૭૪)

ગોઝારિયા કેળવણી મંડળની પ્રવૃત્તિઓમાં સક્રિય યોગદાન આપનાર પ્રો. અશોકભાઈ ગિરધરદાસ પટેલ - બી. એ. થએ D.P.Ed કરી, ૧૯૮૮માં સરકારી નખત્રાણ હાઈસ્ક્યુલમાં જોડાયા. એ પછી

ગાંધીનગર, આહવા-ડાંગ, ગુજરાત કોલેજ, અમદાવાદ અને હાલમાં ગાંધીનગર આર્ટસ કોલેજમાં વ્યાયામના પ્રોફેસર તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે. અમણે M.P.E કર્યું છે. અમણે ૧૯૮૮માં સરકાર સંચાલિત ક્રમતા માપન કસ્ટોટીઓમાં ત્રણ વાર રાજ્યક્ષાત્રા એવોર્ડ માટે જ્વાલિયર મુકામે ભાગ લેવા ગયા હતા. અમણે અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવમાં ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી સમિતિના કન્વીનર હતા.

યોગેશ હર્ષદભાઈ વાસ (જન્મ: ૧૯૭૨)

ગુજરાત રાજ્યમાં મોટી ઉમરના ખેલાડીઓ માટે માસ્ટર એલ્યુટિક્સ સ્પર્ધાઓ યોજાય છે જેમાં વર્ષના જુદા જુદા ગૃહ્ય હોય છે. કલ્યાણ હાઈસ્ક્યુલ, અમદાવાદના વ્યાયામ શિક્ષક યોગેશભાઈ હર્ષદભાઈ વાસ ૨૦૦૭થી આવી સ્પર્ધાઓમાં ભાગ લઈ, ૧૦૦ મીટર દોડ, ૨૦૦ મીટર દોડ, તીવ્ચીકૂદ વગેરે રમતોમાં રાજ્ય ક્ષાત્રે વિજેતા બન્યા છે. વળી તેમને નેશનલ ક્ષાત્રે પણ ભાગ લઈ ગોઝારિયા નું ગૌરવ વધાર્યું છે.

રાજ્ય / રાષ્ટ્ર કક્ષાના શાળાના વિજેતાઓ

શ્રીમતી એમ. કે. પટેલ હાઈસ્કૂલ અને
શ્રીમતી એ. એસ. જે. પટેલ હાઇર સેકન્ડરી સ્કૂલ

આ શાળાની રમત ગમતની સ્પર્ધામાં રાજ્ય/રાષ્ટ્ર કક્ષાને શ્રેષ્ઠ દેખાવ કરનાર
વિદ્યાર્થીઓની માહિતી અને ૨૫૨ કરવામાં આવી છે.

ક્રમ	ખેલાડીનું નામ	વર્ષ	સ્પર્ધાનું નામ	રાષ્ટ્રીય	વિજેતા
૧	પટેલ પ્રવીણ આર.	૨૦૦૨ - ૨૦૦૩	ગ્રામીણ વેઈટ લીફ્ટોંગ	પંજાબ	તૃતીય
૨	પટેલ હિતેશ આર.	૨૦૦૨ - ૨૦૦૩	ગ્રામીણ રસ્સા ખેચ	કશ્માટક	તૃતીય
૩	ઠાકોર કલ્યેશ સી.	૨૦૦૨ - ૨૦૦૩	ગ્રામીણ રસ્સા ખેચ	કશ્માટક	તૃતીય
૪	પટેલ સુગમ જે.	૨૦૦૪ - ૨૦૦૫	રસ્સા ખેચ	આગ્રા	તૃતીય
૫	કડિયા જયેશ જે.	૨૦૦૪ - ૨૦૦૫	રસ્સા ખેચ	આગ્રા	તૃતીય
૬	દેવડા વિજયરાજ	૨૦૧૦ - ૨૦૧૧	વેઈટ લીફ્ટોંગ	ભોપાલ	તૃતીય

ખેલકૂદના વિજેતાઓ

ભાગ લીધાનું વર્ષ	ખેલાડીનું નામ	રમત	સ્થળ	જિલ્લા કક્ષાએ	રાજ્ય કક્ષાએ
૫૭-૫૭	પટેલ બી.પી.	લંગડી ફાળકૂદ	કલોલ	દ્વિતીય	
૫૭-૫૭	પટેલ શાંતાબેન	લોબીકૂદ	બહુચરાજ	પ્રથમ	મુંબઈ રાજ્ય
૭૩-૭૪	પટેલ ડાહીબેન સી.	દોરડાકૂદ	મહેસાણા	તૃતીય	
૭૫-૭૭	પટેલ માણોકલાલ વી.	ગોળાફેંક	વિજાપુર	પ્રથમ	
૭૭-૭૭	પટેલ ચંપાબેન એસ.	૪૦૦મી ફોડ	ખેરાલુ	દ્વિતીય	
૭૭-૭૮	પટેલ શાંતાબેન એસ.	લાંબીકૂદ	ચાણસ્મા	દ્વિતીય	
૭૮-૭૯	પટેલ હસમુખભાઈ	કુશ્ટી	ઉંઝા	દ્વિતીય	
૭૮-૭૦	પટેલ મફતલાલ એ.	વાંસકૂદ	ઉંઝા	દ્વિતીય	
૭૯-૭૨	પટેલ મંજુલાબેન	૧૦૦મી ફોડ	રણુંજ	દ્વિતીય	
	પટેલ મંજુલાબેન	ઉંચી ફૂદ	રણુંજ	તૃતીય	
૮૦-૮૧	પટેલ એ. જી.	૧૦૦મી ફોડ		દ્વિતીય	
	પટેલ એ. જી.	ઉંચી ફૂદ		તૃતીય	

ભાગ લીધાનું વર્ષ	ખેલાડીનું નામ	રમત	સ્થળ	જિલ્લા કક્ષાએ	રાજ્ય કક્ષાએ
૮૧-૮૨	દેસાઈ વસરામ	કુશ્ટી		પ્રથમ	
૮૩-૮૪	પટેલ ભરત પી.	વાંસફૂદ		તૃતીય	
	પટેલ ગોવિંદભાઈ ડી.	૪૦૦મીટોડ		તૃતીય	
૮૩-૮૪	ઠાકોર દશરથ જે.	૪૦૦મી ટોડ		તૃતીય	
	ઠાકોર દશરથ જે.	૪૦૦મીટોડ		પ્રથમ	
૮૪-૮૫	ઠાકોર દશરથ જે.	૪ ૪૦૦ રીલે		પ્રથમ	
	પટેલ મુકેશ એમ.	૪ ૪૦૦ રીલે		પ્રથમ	
	પટેલ રાજેશ પી.	૪ ૪૦૦ રીલે		પ્રથમ	
	પટેલ વિન્દી કે.	૪ ૪૦૦ રીલે		પ્રથમ	
૮૫-૮૬	ઠાકોર લક્ષ્મીબેન બી.	૧૦૦મી વિલ્ન ટોડ		પ્રથમ	
	ઠાકોર લક્ષ્મીબેન બી.	૧૫૦૦મી ટોડ		દ્વિતીય	
	ઠાકોર લક્ષ્મીબેન બી.	લાંબીફૂદ			
		૧૦૦મી ટોડ		દ્વિતીય	
૮૬-૮૭	રાવળ જીતન્દ્ર કે.	૨૦૦મી ટોડ		દ્વિતીય	
	ઠાકોર ભરત જી.	૪૦૦મી ટોડ		દ્વિતીય	
	પટેલ સાગાર	ઉંચી ફૂદ		દ્વિતીય	
૮૭-૮૮	પટેલ હસમુખભાઈ એ.	ગોળા ફેક		તૃતીય	
	પટેલ ધારા એમ.	વિલ્ન ટોડ		પ્રથમ	
૧૯૯૮-૯૯	પટેલ હિતેશ જે.	ઉંચી ફૂદ	સાદરા	દ્વિતીય	
૧૯૯૯-૨૦૦૦	પટેલ જીતન્દ્ર એન.	ઉંચી ફૂદ, ચક ફેક	ગાંધીનગર	દ્વિતીય	
૨૦૦૧					
૨૦૦૦-૨૦૦૧	ચાવડા હિંગિજ્ય	બરછી ફેક	ગાંધીનગર	દ્વિતીય	
૨૦૦૦-૨૦૦૧	પટેલ ભારતી બી.	ગોળા ફેક	દેવગઢભારીયા	પ્રથમ	દિલહી
૨૦૦૧-૨૦૦૨	પટેલ સંદીપ એ.	હથોડા ફેક	ગાંધીનગર	પ્રથમ	
૨૦૦૧-૨૦૦૨	પટેલ જીતન્દ્ર એન.	ગોળા ફેક	ગાંધીનગર	પ્રથમ	

ભાગ લીધાનું વર્ષ	ખેલાડીનું નામ	રમત	સ્થળ	જિલ્લા કક્ષાએ	રાજ્ય કક્ષાએ
૨૦૦૧-૨૦૦૨	પટેલ જલ્યા જે.	૧૦૦મી દોડ, ૨૦૦મી દોડ	ગાંધીનગર	દ્વિતીય	
૨૦૦૩-૨૦૦૪	પટેલ જલ્યા જે.	૪/૪૦૦ રીલે	દેવગઢબારીયા	પ્રથમ	
	પટેલ જલ્યા જે.	૨૦૦મી દોડ	દેવગઢબારીયા	તૃતીય	
	પટેલ નીલમ બી.	૮૦મી વિનાદોડ	ગાંધીનગર	દ્વિતીય	
૨૦૦૪-૨૦૦૫	પટેલ કિંજલ બી.	૪૦૦મી દોડ, ૪/૪૦૦મી રીલે	ધ્રાણગઢા	પ્રથમ	
	પટેલ હીના બી.	૪૦૦મી દોડ, ૪/૪૦૦મી રીલે	ધ્રાણગઢા	પ્રથમ	
	પટેલ હીના બી.	૨૦૦મી દોડ	દેવગઢબારીયા	તૃતીય	
	પટેલ હીના બી.	૧૦૦મી દોડ	રાજ પીપળા	દ્વિતીય	
૨૦૦૫-૨૦૦૭	પટેલ પ્રીતી અસ.	૫ કિમી જલદ ચાલ	પીપળજ	પ્રથમ	
૨૦૦૭-૨૦૦૮	પટેલ કૃષ્ણાલ આર.	કુશ્ટી	સુરેન્દ્રનગર	પ્રથમ	
	પટેલ મનોજ એ.	કુશ્ટી	સુરેન્દ્રનગર	તૃતીય	
૨૦૦૮-૨૦૦૯	પટેલ પાર્થ પી.	કુશ્ટી	સુરત	તૃતીય	
૨૦૦૯-૨૦૧૦	રાવળ ભાવેશ બી.	કુશ્ટી	વડોદરા	દ્વિતીય	ચેત્રાઈ
	રાવળ વિપુલ અસ.	કુશ્ટી	વડોદરા	દ્વિતીય	
	પટેલ દક્ષેશ કે.	કુશ્ટી	સુરત	દ્વિતીય	
૨૦૧૦-૨૦૧૧	પટેલ સારશ પી.	૪૦૦મી વિના દોડ	હિમતનગર	પ્રથમ	
૨૦૧૧-૨૦૧૨	ગોસ્વામી સહેન્દ્ર પી	કુશ્ટી	સીતાપુર	તૃતીય	
	રાવળ રવીન્દ્ર પી.	કુશ્ટી	સીતાપુર	તૃતીય	
	પટેલ હર્ષ બી.	કુશ્ટી	સીતાપુર	તૃતીય	
૨૦૧૨-૨૦૧૩	પટેલ દક્ષેશ કે.	કુશ્ટી	નવસારી	તૃતીય	
૨૦૧૨-૨૦૧૩	ઠાકોર કલેશ સી.	૪૦૦મી દોડ			કણ્ણાટક
	ઠાકોર કલેશ સી.	૪/૧૦૦મી દોડ			કણ્ણાટક

સ્પર્ધા : વેઈટ લિફ્ટિંગ

ક્રમ	વિદ્યાર્થીનું નામ	સ્થળ	રાજ્ય/રાજ્ય	મેળવેલ સિદ્ધિ
૧	ચૌધરી પીન્ડુ જી.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
		ભોપાલ	રાજ્ય	ભાગ લીધેલ
૨	જ્યસ્વાલ કૃષ્ણાલ એ.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
૩	ચાવડા બળવંત એમ.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
૪	પટેલ પ્રવીણ આર.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
૫	પટેલ સુહાસ આર.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
૬	પટેલ જ્યોતિ કે.	સુરત, કશ્યાટક	રાજ્ય	પ્રથમ
૭	પટેલ જગ્નેશ સી.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
૮	પટેલ ખુશ્યુ આર.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
૯	ચૌધરી બ્રિજેશ એસ.	સુરત, દાહોદ	રાજ્ય	પ્રથમ
૧૦	પટેલ તિમ્મલ આર.	દાહોદ, સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
૧૧	પટેલ માર્ગી જે.	દાહોદ, સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
		ગોવા, પંજાબ, ચેમાઈ	રાજ્ય	ભાગ લીધેલ
૧૨	પટેલ ભૂમિ આર.	સુરત, મિઝોરમ	રાજ્ય	પ્રથમ
૧૩	પટેલ પાર્થ પી.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
		ગોવા, ચેમાઈ	રાજ્ય	ભાગ લીધેલ
૧૪	પટેલ નિમિષા એ.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
		પંજાબ	રાજ્ય	ભાગ લીધેલ
૧૫	પટેલ હેતલ આર.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
		પંજાબ	રાજ્ય	ભાગ લીધેલ
૧૬	પટેલ હિમાંશુ બી.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
		પંજાબ, ચેમાઈ	રાજ્ય	ભાગ લીધેલ
૧૭	દવે રાહુલ એન.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
		ચેમાઈ	રાજ્ય	ભાગ લીધેલ
૧૮	પટેલ હિતેશ કે.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
		ચેમાઈ	રાજ્ય	ભાગ લીધેલ

ક્રમ	વિદ્યાર્થીનું નામ	સ્થળ	રાજ્ય/રાખ્રી	મેળવેલ સિદ્ધિ
૧૯	રાવલ મીરા વી.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
૨૦	ગોસ્વામી બિજલ પી.	સુરત, સરભોણા, નવસારી, અંકલેશ્વર મહારાખ્રી, છતીસગઢ	રાજ્ય	પ્રથમ
૨૧	પ્રજાપતિ અમી આર.	સરભોણા, હાથીજણા મહારાખ્રી, તુમંકોર	રાજ્ય	પ્રથમ
૨૨	પટેલ મમતા એસ.	સરભોણા, નવસારી મહારાખ્રી	રાજ્ય	પ્રથમ
૨૩	ચૌધરી સુસ્મિતા વી.	સરભોણા મહારાખ્રી	રાજ્ય	પ્રથમ
૨૪	ચૌધરી મિત જે.	સરભોણા મહારાખ્રી	રાજ્ય	પ્રથમ
૨૫	વણજારા કિશન સી.	સરભોણા, નવસારી	રાજ્ય	પ્રથમ
૨૬	ત્રિવેદી રિતુ વાય.	નવસારી છતીસગઢ	રાજ્ય	પ્રથમ
૨૭	પટેલ દશેશ કે.	નવસારી દિલ્લી	રાજ્ય	પ્રથમ
૨૮	ગોસ્વામી સહેન્દ્ર પી.	નવસારી દિલ્લી	રાજ્ય	પ્રથમ
૨૯	પટેલ હિરલ બી.	નવસારી તુમંકોર	રાજ્ય	પ્રથમ
૩૦	રાવળ વિપુલ જે.	નવસારી, તુમંકોર	રાજ્ય	પ્રથમ
૩૧	રાવળ રવિન્દ્ર પી.	નવસારી તુમંકોર	રાજ્ય	પ્રથમ
૩૨	પટેલ યોગેશ આર.	નવસારી	રાજ્ય	પ્રથમ
૩૩	પટેલ દિશા બી.	નવસારી મહારાખ્રી	રાજ્ય	પ્રથમ
૩૪	પટેલ જશ્નીન આર.	અંકલેશ્વર	રાજ્ય	પ્રથમ
૩૫	પટેલ પ્રેરણા આર.	અંકલેશ્વર, હાથીજણા મહારાખ્રી, ગોહાટી	રાજ્ય	પ્રથમ
			રાખ્રી	ભાગ લીધેલ

ક્રમ	વિદ્યાર્થીનું નામ	સ્થળ	રાજ્ય/રાખ્રી	મેળવેલ સિદ્ધિ
૩૬	પટેલ જીનલ વી.	અંકલેશ્વર મહારાખ્રી, ગૌહાતી, આસામ	રાજ્ય રાખ્રી	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૩૭	પટેલ પ્રતિક એસ.	પીપળી	રાજ્ય	પ્રથમ
૩૮	પટેલ જ્ય આર.	ગોઝારિયા, હાથીજણા રાંચી	રાજ્ય રાખ્રી	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૩૯	બારોટ ચાહત એમ.	ગોઝારિયા	રાજ્ય	પ્રથમ
૪૦	પટેલ અક્ષય વી.	હાથીજણા	રાજ્ય	પ્રથમ
૪૧	રાઠોડ હેલી એ.	હાથીજણા રાંચી, ગૌહાતી	રાજ્ય રાખ્રી	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૪૨	આચાર્ય હની એસ.	નવસારી, હાથીજણા રાંચી, ગૌહાતી, હૈદરાબાદ	રાજ્ય રાખ્રી	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૪૩	પટેલ જેમિન ડી.	હાથીજણા ગૌહાતી	રાજ્ય રાખ્રી	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૪૪	સથવારા મિતુલ એસ.	સુરત દિલ્હી	રાજ્ય રાખ્રી	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૪૫	જ્યસ્વાલ હિનલ સી.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
૪૬	દેસાઈ યશ આર.	સુરત, નવસારી દિલ્હી	રાજ્ય રાખ્રી	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૪૭	પટેલ અર્થ એ.	નવસારી દિલ્હી	રાજ્ય રાખ્રી	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૪૮	ઠાકોર સતીષ ડી.	નવસારી દિલ્હી	રાજ્ય રાખ્રી	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૪૯	પટેલ ધરતી પી.	રાજપીપળા	રાજ્ય	પ્રથમ
૫૦	પ્રજાપતિ નયન જી.	રાજપીપળા	રાજ્ય	પ્રથમ
૫૧	પટેલ તીર્થ વી.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
૫૨	લુહારિયા મુકેશ એ.	સુરત	રાજ્ય	પ્રથમ
૫૩	દેવડા વિજય કે.	તુમકોર	રાજ્ય	પ્રથમ

ક્રમ	વિદ્યાર્થીનું નામ	સ્થળ	રાજ્ય/રાખ્રે	મેળવેલ સિદ્ધિ
૫૪	પટેલ રિયા એસ.	મોરબી, વડોદરા, રાજકોટ	રાજ્ય	પ્રથમ
૫૫	લુહારિયા હિતેશ ડી.	મોરબી	રાજ્ય	પ્રથમ
૫૬	પટેલ સહર્ષ જે.	મોરબી	રાજ્ય	પ્રથમ
૫૭	ઠાકોર રિપલ ડી.	અમદાવાદ, વડોદરા કુન્ડુલ આંગ્રેન્ડેશ	રાજ્ય રાખ્રે	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૫૮	પ્રજાપતિ આશિષ એ.	વડોદરા કુન્ડુલ આંગ્રેન્ડેશ	રાજ્ય રાખ્રે	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૫૯	પટેલ હેત્યી એ.	રાજકોટ વડોદરા	રાજ્ય રાખ્રે	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૬૦	પ્રજાપતિ વિધિ આર.	વડોદરા કુન્ડુલ આંગ્રેન્ડેશ	રાજ્ય રાખ્રે	પ્રથમ ભાગ લીધેલ
૬૧	પટેલ પાર્થ બી.	સુરત રાજકોટ	રાજ્ય રાખ્રે	પ્રથમ ભાગ લીધેલ

આમ, આપણી શ્રીમતી એમ. કે. પટેલ હાઈસ્ક્વુલ અને શ્રીમતી એ. એસ. જે. પટેલ હા. સેં. સ્ક્વુલમાં ઈ.સ. ૧૯૮૮થી ૨૦૧૭ સુધી રાજ્યમાં પ્રથમ નંબર મેળવનાર ૧૨૦ વિદ્યાર્થીઓ, દ્વિતીય નંબર મેળવનાર ૮૦ વિદ્યાર્થીઓ, રાજ્યમાં તૃતીય નંબર મેળવનાર ૩૨ વિદ્યાર્થીઓ, એમ કુલ ૨૭૨ વિદ્યાર્થીઓએ વિવિધ રમતોમાં ભાગ લઈ ગોજારિયા ગામનું ગૌરવ વધાર્યું છે. વિદ્યાર્થીઓને તૈયાર કરનાર શાળાના વ્યાયામ શિક્ષક દિનેશભાઈ રાઠોડ તથા આગૃતિબેન પટેલ અભિનંદનને પાત્ર છે.

શ્રી કે. કે. પટેલ ગર્લ્સ હાઇર સેકન્ડરી સ્કૂલ, ગોજારિયા

શાળાની સ્થાપના થયેથી રાજ્ય ક્ષા અને રાખ્રે ક્ષા એ ભાગ લીધેલ ખેલાડીઓની યાદી

ક્રમ	ખેલાડીનું નામ	રમતનું નામ	રાજ્યક્ષાંએ ભાગ લીધાનું વર્ષ	રાખ્રે ક્ષાંએ ભાગ લીધાનું વર્ષ
૧	ચૌધરી મંજુલાબેન	કબડી	૧૯૮૮	
૨	પટેલ હર્ષિંદાબેન	વોલીબોલ	૧૯૮૩/૧૯૮૪	૧૯૮૪
૩	પટેલ અમીતાબેન	વોલીબોલ	૧૯૮૩	
૪	હર્ષિંદાબેન	વોલીબોલ	૧૯૮૩	
૫	શોભનાબેન	વોલીબોલ	૧૯૮૩	

ક્રમ	ખેલાડીનું નામ	રમતનું નામ	રાજ્યકલ્યાણે ભાગ લીધાનું વર્ષ	રાષ્ટ્રકલ્યાણે ભાગ લીધાનું વર્ષ
૫	મીનાબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૩	
૭	રબારી દેવિકાબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૩	૧૯૯૩
૮	ચેતનાબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૩	
૯	ગજજર પારુલબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૩	
૧૦	અલ્પાબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૩	
૧૧	ચૌધરી રીટાબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૩	
૧૨	પટેલ પારુલબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૪	૧૯૯૪
૧૩	પટેલ નીલ્યાબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૫	
૧૪	પટેલ પિનલબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૫	
૧૫	પટેલ પારુલબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૫	
૧૬	પટેલ સુખાબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૫	
૧૭	પટેલ ભારતીબેન આર.	વોલીબોલ	૧૯૯૭	
૧૮	પટેલ આશાબેન બી.	વોલીબોલ	૧૯૯૭	
૧૯	પટેલ પ્રિયંકાબેન અમૃતભાઈ	વોલીબોલ	૧૯૯૮/૧૯૯૯	૧૯૯૯
૨૦	પટેલ આશાબેન હિમતભાઈ	વોલીબોલ	૧૯૯૮/૧૯૯૯	૧૯૯૯
૨૧	પટેલ હેતલબેન ભીજાભાઈ	વોલીબોલ	૧૯૯૮/૧૯૯૯	
૨૨	પટેલ પીન્ટુબેન	વોલીબોલ	૧૯૯૮	
૨૩	પટેલ પ્રિતીબેન બાબુભાઈ	વોલીબોલ	૧૯૯૮/૧૯૯૯	૧૯૯૯
૨૪	પટેલ ચૈતાલીબેન રજનીકાન્ત	વોલીબોલ	૧૯૯૯	
૨૫	રાવળ જ્યોતિબેન ચંદ્રકાન્ત	વોલીબોલ	૧૯૯૯	
૨૬	પટેલ દ્વાબેન નટવરભાઈ	વોલીબોલ	૧૯૯૯	
૨૭	પટેલ બીનાબેન સન્મુખભાઈ	વોલીબોલ	૧૯૯૯	
૨૮	મહેશ્વરી દર્શનાબેન નવલભાઈ	વોલીબોલ	૧૯૯૯	
૨૯	પટેલ ચરુલતાબેન ભીજાભાઈ	વોલીબોલ	૧૯૯૯	
૩૦	નાકોર શણગારબેન પ્રતાપજી	વોલીબોલ	૨૦૦૧/૨૦૦૨	
૩૧	પટેલ હેતલબેન શંભુભાઈ	વોલીબોલ	૨૦૦૧	

ક્રમ	ખેલાડીનું નામ	રમતનું નામ	રાજ્યક્ષાંસે ભાગ લીધાનું વર્ષ	રાષ્ટ્રક્ષાંસે ભાગ લીધાનું વર્ષ
૩૨	ઠાકોર આશાબેન બાબુભાઈ	વોલીબોલ	૨૦૦૧	
૩૩	નાથી સોનલબેન નવીનભાઈ	વોલીબોલ	૨૦૦૧	
૩૪	પ્રજાપતિ વર્ધબેન છોટાલાલ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૦૨	
૩૫	પટેલ બિજલબેન પોપટભાઈ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૦૨/૨૦૦૩	
૩૬	પટેલ પુર્વબેન ગોવિંદભાઈ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૦૨	
૩૭	ઠાકોર સજજનબેન	વોલીબોલ	૨૦૦૨	
૩૮	ગોસ્યામી મનીધાબેન	વોલીબોલ	૨૦૦૨	
૩૯	સોલંકી જ્યોત્સનાબેન	બરછી ફેક	૨૦૦૨	
૪૦	ઠાકોર નીતાબેન ઉદાજ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૦૩	
૪૧	ચૌધરી જ્ઞબેધાબેન માનસિંહભાઈ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૦૩	
૪૨	પટેલ અંકિતાબેન રમણભાઈ	વોલીબોલ	૨૦૦૩	
૪૩	પટેલ સેજલબેન રમેશભાઈ	ટુગઓફવોર	૨૦૦૩	
૪૪	જાલા રંજનભાઈ ભાથુજ	ટુગઓફવોર	૨૦૦૩	
૪૫	ઠાકોર આશાબેન લાલાભાઈ ગોળાફેક	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ ૨૦૦૪/૨૦૦૫		
૪૬	પટેલ દિપીકાબેન ઘનશ્યામભાઈ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૦૪	
૪૭	પ્રજાપતિ અલ્યાબેન કે.	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૦૫	
૪૮	પટેલ નિરમાબેન હર્ષદભાઈ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૦૫/૨૦૦૬	૨૦૦૬
૪૯	રાવળ મીરાબેન વિષ્ણુભાઈ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૦૬	૨૦૦૬
૫૦	રાઠોડ આશાબેન કપૂરજ	ગોળાફેક	૨૦૦૭/૨૦૦૮	
૫૧	સોલંકી વિષ્ણુબેન દશરથજ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૦૮	૨૦૦૮
૫૨	ઠાકોર ચંદ્રિકાબેન ગલાભજ	ખો-ખો	૨૦૧૦	
૫૩	પટેલ રીયાબેન કનૈયાલાલ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૦/૨૦૧૧/ ૨૦૧૨	૨૦૧૦/૨૦૧૧
૫૪	ઠાકોર રમીલાબેન શંભુજ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૦/૨૦૧૧	૨૦૧૦/૨૦૧૧
૫૫	ઠાકોર અલ્યાબેન સોમાજ	વેલ્ટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૦	૨૦૧૦

ક્રમ	ખેલાડીનું નામ	રમતનું નામ	રાજ્યકલ્યાણે ભાગ લીધાનું વર્ષ	રાષ્ટ્રકલ્યાણે ભાગ લીધાનું વર્ષ
૫૬	પ્રજાપતિ નૃતન મહેન્દ્રભાઈ	ઉંચીકુદ	૨૦૧૦	
૫૭	ચૌધરી ભૂમિબેન રમેશભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૧	૨૦૧૧
૫૮	દરજ શિવાબેન દશરથજી	વેઠ લિફ્ટિંગ ૧૦૦મી	૨૦૧૧/૨૦૧૨ ૨૦૧૦	૨૦૧૧
૫૯	રાઠોડ અમરબેન કપૂરજી	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૧/૨૦૧૨ ૨૦૧૪	૨૦૧૨/૨૦૧૪
૬૦	ઠાકોર અલ્યાબેન સોમાજી	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૧	
૬૧	પટેલ રીધીબેન બીપીનભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ ગોળાફંક	૨૦૧૩ ૨૦૧૧	૨૦૧૩
૬૨	રાઠોડ સોનલબેન કનુજી	૮૦૦ મીટર	૨૦૧૧	
૬૩	ઠાકોર લક્ષ્મીબેન દશરથજી	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૨/૨૦૧૩/ ૨૦૧૪	૨૦૧૨/૨૦૧૩ ૨૦૧૪
૬૪	રબારી પિનલબેન લાલજીભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૨	
૬૫	રાવળ સજનબેન લાલાભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૨	
૬૬	ઠાકોર ઉર્મિલાબેન શાંભુજી	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૩	
૬૭	ચૌધરી જશોદાબેન રતિલાલ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૩	૨૦૧૩
૬૮	રબારી હેતલબેન મહાદેવભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૨/૨૦૧૩/ ૨૦૧૪	૨૦૧૩/૨૦૧૪
૬૯	રબારી અમીશાબેન સાહરભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૩	૨૦૧૩
૭૦	પટેલ પૂજાબેન અમરતભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૩	
૭૧	તડવી હેતલબેન મુકેશભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૩	૨૦૧૩
૭૨	ચૌધરી મનીધાબેન ગોવિંદભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૩	૨૦૧૩
૭૩	લુંહારિયા રોશની સંજયભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૩/૨૦૧૪	૨૦૧૪
૭૪	રાવળ સેજલબેન નટવરલાલ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૪/૨૦૧૫	૨૦૧૪
૭૫	પ્રજાપતિ દિવ્યાબેન રમણભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૪	
૭૬	ચૌધરી રીયાબેન નારાયણભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૪	
૭૭	રાવળ શોભનાબેન રમેશભાઈ	વેઠ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૫	

ક્રમ	ખેલાડીનું નામ	રમતનું નામ	રાજ્યક્ષાંસે ભાગ લીધાનું વર્ષ	રાષ્ટ્રક્ષાંસે ભાગ લીધાનું વર્ષ
૭૮	રાહોડ ભારતીબેન સુરસંજી	વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૫/૨૦૧૬	
૭૯	ઠાકોર જાગૃતિબેન કરશનજી	વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૬	
૮૦	ઠાકોર મમતાબેન રમેશજી	વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૬	
૮૧	રબારી અર્થના રાજુભાઈ	વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૬/૨૦૧૭	
૮૨	પટેલ કરિશ્માબેન બડુલભાઈ	વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૬	
૮૩	ઠાકોર તેજલબેન પ્રહલાદજી	વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૭	
૮૪	ચૌધરી શ્રદ્ધા અમરતભાઈ	વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૭	
૮૫	પટેલ સુનીધિબેન હિનેશભાઈ	વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૭	
૮૬	રાવળ પૂજાબેન દિલીપભાઈ	પાવરલિફ્ટિંગ વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૮/૨૦૧૯ ૨૦૧૮/૨૦૧૯	૨૦૧૮/૨૦૧૯ ૨૦૧૮
૮૭	ચૌધરી મેશાબેન મુકેશભાઈ	પાવરલિફ્ટિંગ વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૮/૨૦૧૯ ૨૦૧૭	૨૦૧૮
૮૮	ઠાકોર દક્ષાબેન રોહિતભાઈ	પાવરલિફ્ટિંગ વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૮ ૨૦૧૭/૨૦૧૮ ૨૦૧૯	૨૦૧૮
૮૯	જાલા તેજલબેન અજીતસિંહ	પાવરલિફ્ટિંગ વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૮ ૨૦૧૭/૨૦૧૮ /૨૦૧૯	૨૦૧૮
૯૦	ઠાકોર કાજલબેન તલાજી	વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૯	
૯૧	ઠાકોર મહેકબેન ભરતભાઈ	વેઈટ લિફ્ટિંગ	૨૦૧૯	

શાળાની સ્થાપનાથી આજ સુધી કુલ ૮૧વિદ્યાર્થીની બહેનોએ વિવિધ રમતોમાં રાજ્ય ક્ષા / રાષ્ટ્રક્ષાંસે ભાગ લઈ શાળા અને ગોઝારિયા ગામનું ગૌરવ વધાર્યું છે. વિદ્યાર્થીની બહેનોને તૈયાર કરનાર શાળાના વ્યાયામ શિક્ષિકા કુસુમબેન રાવલ તથા વિપુલભાઈ પટેલ અભિનંદનને પાત્ર છે.
(માહિતી સ્ત્રોત : પ્રો. મનુભાઈ પટેલ, હિનેશભાઈ રાહોડ, જાગ્રત્તિબેન પટેલ, વિપુલભાઈ પટેલ, મુકેશભાઈ વિભ્યાચિયા)

ગોઝારિયા બહાર વસેલું ‘ગોઝારિયા’

અમદાવાદમાં ગોઝારિયા

ગોઝારિયા ગામનો નાગરિક અભ્યાસ, નોકરી કે વેપાર અથે જે તે શહેરમાં સ્થાયી થયો હોય એવા પરિવારોને શોધવા અમે એક નવો પ્રયાસ કર્યો હતો. પરંતુ સંતોષકારક માહિતી ઉપલબ્ધ થઈ નથી. અમાને અમદાવાદ, મુંબઈ, અમેરિકા, કેનેડા જેવા દેશોમાં સ્થાયી થયેલા પરિવારો સાથે સંકળાયેલા મંડળો દ્વારા જે માહિતી મળી છે. તે અતે રજૂ કરીએ છીએ.

હાલમાં શ્રી ગોઝારિયા પ્રગતિ મિત્ર મંડળ, અમદાવાદના રેકોર્ડ મુજબ અમદાવાદમાં સર્વ શાતિના ૭૫૯ પરિવારો અને કુલ સત્ય સંખ્યા ૨૭૨૫ છે. અમારી દાખિએ આશરે ૪૦૦૦થી વધારે પરિવારો અમદાવાદમાં વસતા હશે.

ગોઝારિયાથી અમદાવાદમાં પ્રથમ ક્યા પરિવારો આવ્યા હતા ?

આ દિવ્યા ભયો પ્રશ્ન છે! તેનો જવાબ શોધવો મુરકેલ છે. અમદાવાદમાં વર્ષ ૧૮૯૧માં પ્રથમ મિલ સ્થપાયા પછી મિલ ઉદ્ઘોગ જામી પડ્યો. ગુજરાતમાંથી મિલોમાં નોકરી અથે વણા બધા

અમદાવાદ પહોંચી ગયા હતા. હાલમાં સ્થાયી થયેલા મિલ કામદારોમાં પ્રથમ ક્યા પરિવારો આવ્યા હતા, તેની સાચી માહિતી ઉપલબ્ધ થઈ નથી.

ગોઝારિયામાં જ્યારે અંગેજ શાળા શરૂ થઈ નહોતી ત્યારે કેટલાક અમદાવાદમાં અભ્યાસ અથે આવ્યા હશે! સંશોધન કરતાં જાણવા મળ્યું કે રામયંત્રભાઈ અમીન ૧૯૦૫-૦૬માં અમદાવાદમાં મિલ સ્કૂલમાં દાખલ થયા હતા. અને તેઓ તેમના બનેવી ડાખાલાલ ભોગીલાલ (આઠિયા) દરિયાપુર, કડવાપોળમાં માંતીલાલ શેઠની પોળમાં રહેતા હતા. તેઓ છેલ્લે અમદાવાદમાં એલિસબ્રિજમાં પટેલ સોસાયટીમાં રહેતા હતા. આ જ રીતે મુંબઈ રહેતા ડૉ. ભોગીભાઈ અમીન ગોઝારિયામાં છ ધોરણ ભણીને અંગેજ ધોરણ અને કોલેજ અભ્યાસ કરવા અમદાવાદમાં અને મેડિકલ અભ્યાસ મુંબઈમાં કરી ડૉક્ટર થયા હતા.

કેટલાક ધંધાર્થે અમદાવાદ આવ્યા હતા. ૧૯૩૮માં રામભાઈ ઉમેદભાઈ પટેલ, ૧૯૪૨માં

બળદેવભાઈ ઉમેદભાઈને પછી સેંધાભાઈ મોહનભાઈ વગરે અમદાવાદમાં આવ્યા હતા. પટેલ જોઈતારામ અવ્યલદાસ માસ્તર, હશ્વરભાઈ નથ્યદાસ પટેલ, ભાઈચેંદ્રદાસ જીવીદાસ પટેલ પરિવારજનનો આવેલા. આ બધા પરિવારો અમદાવાદમાં દૂધનો ધંધો કરતા હતા.

સ્વ. જોઈતારામ અવ્યલદાસ પટેલ

ગોઝારિયાના સ્વ. જોઈતારામ અવ્યલદાસ પટેલ સમીની પ્રાથમિક શાળામાં શિક્ષક હતા. તેઓ માસ્તર તરીકે જાણીતા હતા. દુધિયા ફૂવા પાસે, પરામાં તેમની હવેલી - મકાન આવેલું છે.

તેઓએ ચાર જાળ ભેગા થઈ લાલ મરચાનો ધંધો શરૂ કર્યો હતો. ધંધામાં તેઓને ખૂબ મોટું નુકસાન થયું. ઘર-જમીન ગીરવે મૂકીને તેઓ - તેમની પત્ની અને પિતા અવ્યલદાસ સાથે ઘરેથી નીકળી પડ્યા. ચાલતા ડાંગરવા સ્ટેશનથી ગાડીમાં બેસીને અમદાવાદ આવ્યા હતા.

એ સમયે ગોઝારિયાનો એક મિસ્ટ્રી માદલપુર (વી. એસ. હોસ્પિટલની સામે) રહેતો હતો. તેઓ થોડા દિવસો એ મિસ્ટ્રીને ત્યાં રોકાયા. થોડા દિવસો પછી હાલની નગરી હોસ્પિટલ છે ત્યાં છાપરામાં રહી દૂધનો ધંધો શરૂ કર્યો. એમણે બાજુની જગ્યા ભાડે લઈને, છાપરાં બાંધી છાપરાની ભાડાની આવક શરૂ કરી. પછી એમણે દુકાન કરી. પ્રિતમનગરના ઢાળે એમના પુત્ર પોપટભાઈ જોઈતારામ પટેલે આનંદ પ્રોવિઝન સ્ટોર્સ ૫૦ વર્ષ ચલાવ્યો. શરૂઆતમાં એલિસબ્રિજમાં શારદા સોસાયટીમાં બંગલો બાંધ્યો હતો.

ગોઝારિયાથી તેઓ નીકળ્યા ત્યારે કહેલું કે “આ ગામનું દેવું નહિ ભરું ત્યાં સુધી ગામનું પાણી

નહિ પીઉ” એ વચ્ચન એમને પાણી બતાવ્યું. આ કથા પોપટભાઈને જાતે લખેલી છે. અને એવું ફલિત થાય છે કે ગામનો મિસ્ટ્રી- અમદાવાદમાં એમના અગાઉ આવ્યા હતો.

* * *

ગોઝારિયાના દિવિત પરિવારોમાંથી ઘણાં ઘરો નોકરી અર્થે અમદાવાદમાં આવ્યા હતાં. વણકરવાસમાં રહેતા ગણેશભાઈ કુબેરભાઈ પરમાર એમના પરિવારના ચાર સભ્યો અમદાવાદમાં આવ્યા હતા. ગણેશભાઈને સુઅેજમાં કામ શરૂ કરી કારકિર્દી શરૂ કરી હતી. કેટલાક દિવિત ભાઈઓ ગોળ-લીમડા જમાલપુરમાં રહેતા હતા અને મિલોમાં નોકરી કરતા હતા. શહેરમાં કોમી હુલ્લડ થતાં દિવિત પરિવારો ઘણીલીમડા વિસ્તારમાં સ્થાયી થયાં હતાં. ઘણીલીમડામાં ગોઝારિયાના ૪૦થી ૫૦ દિવિત પરિવારોનાં ઘરો આવેલાં છે. તેમના પરિવારોમાંથી ઘણા બધા સરકારી નોકરીઓમાં જોડાયા છે. ડૉ. પી. જી. જ્યોતિકર અને સાહિત્યકાર યતુરભાઈ સોલંકી વગરે નામ આ પરિવારમાંથી ઉપસી આવ્યાં છે.

એક નિમિત્ત ઘટના

આ જ રીતે અમીનો ગામ છોડીને અમદાવાદમાં વસ્યા. ચોકસી માણોકલાલ હીરાલાલ પટેલ અને ચોકસી ચંદુભાઈ હીરાલાલ પટેલ પરિવાર અમદાવાદમાં સ્થાયી થયા. ૧૯૪૪માં છનાભાઈ ગિરધરલાલ પટેલ એમના સંબંધી અમદાવાદમાં કાલુપુરમાં આવેલી બળદેવભાઈ ડોસાભાઈની પેઢીમાં સર્વિસ કરવા આવ્યા હતા. તેઓ દરિયાપુરમાં આવેલી મોટી સાલેપરી પોળમાં રહેતા હતા. આપણી દાસ્તિમાં આ ઘર ઐતિહાસિક કહેવાય! કારણ કે તે ઘર “શ્રી ગોઝારિયા પ્રગતિ મિત્ર મંડળ”ની સ્થાપનાનું નિમિત બન્યું હતું.

શ્રી ગોઝારિયા પ્રગતિ મિત્ર મંડળ, અમદાવાદ

સ્થાપના : શ્રી ગોઝારિયા મિત્ર મંડળ, અમદાવાદની સ્થાપના સને ૧૯૮૮માં થયેલી. કોઈ સારી પળે એક શુભ વિચાર આવતાં, સને ૧૯૮૮માં બહેચરભાઈ સોમનાથ પટેલને સૌ પ્રથમ અમેરિકા જવાનું નક્કી થયું ત્યારે મોટી સાલેપરીમાં છનાભાઈ ગિરધરદાસ પટેલના ઘરે ગોઝારિયા નિવાસી અમદાવાદમાં રહેતા મિત્રોની એક મિટિંગ બોલાવવામાં આવી. પરસ્પર ચર્ચા વિચારણાના અંતે આ મંડળની સ્થાપના કરવામાં આવી.

હેતુ : અમદાવાદ સ્થિત સૌ મિત્રોમાં પરસ્પર પરિચય કેળવાય, સૌ સૌના નોકરી-ધંધાથી વાકેફ થવાય, પરસ્પર ભાઈયારો અને આભીયતા કેળવાય તથા જરૂર જણાય ત્યારે એક બીજાને મદદરૂપ થવાય એવા આશયથી આ મંડળ અસ્તિત્વમાં આવ્યું. તેની સાથે બચત મંડળની સ્થાપના થઈ. એની પાછળ એક મહત્વનો હેતુ હતો પરિવારોને મદદરૂપ થવાનો.

મંડળની ઓફિસ : ‘સ્વ. શંકરલાલ જીજદાસ પટેલ’ પરિવાર તરફથી મળેલ દાનમાંથી અમદાવાદમાં શ્રી ગોઝારિયા પ્રગતિ મંડળની ઓફિસ ‘શંકર સ્મૃતિ ભવન’ નામથી ઓળખાય છે. મંડળની ઓફિસ ડૉ. કે. કે. નગર ચાર રસ્તા, ઘાટલોડિયા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૯૧ ઉપર આવેલી છે.

પ્રવૃત્તિઓ : સામાન્ય રીતે કારોબારીની દર બે માસે એક મિટિંગ સંસ્થાની ઓફિસમાં મળે છે. જે માં પ્રવૃત્તિઓ અને દિસાબોની સમીક્ષા કર્યા પછી આવેલી લોન અરજાઓમાંથી જરૂરિયાતવાળા મિત્રોને નક્કી કરેલ મર્યાદામાં લોન આપી સહદૃપ થાય છે. જ્યારે મંડળની ઓફિસ નહોતી ત્યારે કારોબારીની સભાઓ સભ્યશ્રીના ઘરે મિટિંગ રાખવામાં આવતી હતી.

સામાન્ય રીતે દર વર્ષના અંતે વર્ષ અનુકૂળતા મુજબ, આ મંડળનું સ્નેહસંમેલન કોઈ દૂરના ધાર્મિક અથવા સુંદર પ્રાકૃતિક સ્થળે પોજવામાં આવે છે. જે માં પ્રત્યેક પરિવાર પોતાનાં સંતાનનો સાથે જોડાય છે. તેઓ એક વિશિષ્ટ યાત્રા કર્યાનો વિશેષ આનંદ પ્રાપ્ત કરે છે. આમ, બહુચરાજી, અંબાજી, પાવાગઢ, ડાકોર, ખેડુભાના-અંબાજી, દારકા-સિદ્ધસર, સોમનાથ-ટીવ, નારાયણ સરોવર, સરદાર સરોવર, તીર્થલ-પોયચા, શ્રીનાથ-ઉદેપુર, સુંધામાતા જેવા યાત્રાધામોના પ્રવાસ કરવામાં આવ્યા છે.

સભ્યશ્રીને પ્રાયમિકરૂપે થયેલ મેડિકલ જર્ચર ‘શ્રી કે. કે. પટેલ આરોગ્યનિધિ’ માંથી આવેલ વ્યાજમાંથી યોગ્ય મર્યાદામાં મદદ કરવામાં આવે છે.

પરિવાર દર્શન ગ્રંથ

શ્રી ગોઝારિયા પ્રગતિ મિત્ર મંડળના પરિવાર દર્શન ગ્રંથ પ્રકાશિત કરવાની શરૂઆત ૧૯૮૮માં

ગોવિદભાઈ છગનભાઈ પટેલે કરી હતી. ૧૯૮૮માં બીજો અંક ૨૮૯ પરિવારોનો બાબુભાઈ કાનજીભાઈ પટેલે તૈયાર કર્યો. જીંશે અંક ૧૯૯૭માં ડૉ. કનુભાઈ સોમનાથ પટેલે ૩૫૫ પરિવારોનો પ્રકાશિત કર્યો. અચિનભાઈ સોમનાથ પટેલે ચોથો અંક ૧૯૯૭માં ૫૫૧ પરિવારોનો અને પાંચમો અંક ૨૦૦૩માં ૭૯૪ પરિવારોની માહિતી સભર મંડળને ૫૦ વર્ષ પૂર્વથાં સુવર્ણ મહોસુસ પ્રકાશિત થયો હતો. ૨૦૧૮માં પ્રગતિ મંડળને ૫૦ વર્ષ થતાં ૩૦-૪૪ પૂર્તિ સ્મૃતિ થંથ મંડળે પ્રકાશિત કર્યો હતો અને સાથે સુંદર કાર્યક્રમ રાખ્યો હતો.

દ્રસ્તી મંડળ : શ્રી ગોજારિયા પ્રગતિ મિન્ડ મંડળ ચેરિટી ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ તા. ૫-૩-૧૯૮૧ના રોજ એક રજિસ્ટર્ડ ટ્રસ્ટ છે. દ્રસ્તી મંડળમાં લલિતભાઈ જોઈતારામ પટેલ(પ્રમુખ) તથા મેનેજિંગ દ્રસ્તી તરીકે બાબુભાઈ કાનજીભાઈ પટેલ તથા દ્રસ્તી તરીકે મંગળભાઈ કાનદાસ પટેલ, હિમતભાઈ શંકરલાલ પટેલ, ગોવિદભાઈ માણેકલાલ પટેલ, મનુભાઈ બળદેવભાઈ પટેલ વગેરે છે.

હાલમાં મંડળનો વહીવટ વ્યવસ્થાપક કારોબારી સમિતિ સંભાળે છે. મંડળને નિષ્ઠાવાન પ્રમુખો અને મંત્રીઓ મળ્યા છે. સ્થાપક પ્રમુખ જોઈતારામ સોમનાથ પટેલ ગોળવાળા ૧૯૫૮થી સર્વાંગ આજીવન ૪૦ વર્ષ સુધી પ્રમુખ રહ્યા હતા. એ પછી બળદેવભાઈ કચરાભાઈ પટેલ ચાર વર્ષ પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી. અમના પછી ચંદુભાઈ અંબાલાલ પટેલ ઉ ૩ વર્ષ પ્રમુખ રહ્યા. છેલ્લા ૧૫ વર્ષથી હિમતભાઈ શંકરભાઈ પટેલ (બાપુ) પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે.

મંડળની સ્થાપના સમયે જોઈતારામ ઇશ્વરભાઈ પટેલ ત્રણ વર્ષ મંત્રી તરીકે રહ્યા હતા. અમના પછી સર્વાંગ ૨૮ વર્ષ બળદેવભાઈ મંત્રી થયા હતા. હાલમાં બાબુભાઈ કાનજીભાઈ પટેલ મંત્રી તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે.

મંડળમાં સક્રિય સભ્યો ચંદુલાલ અંબાલાલ પટેલ, લલીતભાઈ જોઈતારામ પટેલ, કાંતિભાઈ ભગવાનદાસ પટેલ, અમૃતભાઈ દલસુખરામ પટેલ, દિનેશભાઈ નથ્યુદાસ પટેલ, રમેશભાઈ ડાલ્યાભાઈ પટેલ, નટવરભાઈ ઇશ્વરભાઈ પટેલ, અશોકભાઈ ગોપાળભાઈ પટેલ વગેરે ખેડેપગે તૈયાર હોય છે.

શ્રી અમીન હિતેચુ મંડળ,
(ગોજારિયા - અમદાવાદ)

અગાઉ જાણ્યા મુજબ સ્વ. નંદનલાલ પ્રેમજી પારેખને બાબી સરકારને, કડી તરફથી અમીનનો છલકાલ મળતાં, તેઓ ‘અમીન’ તરીકે ઓળખાયા ! તેમના પરિવારો ‘અમીન’ અટકથી જાણીતા થયા. તેઓ મૂળ વજ્ઞપુરા, નવરંગપુરાના કડવા પાટીદાર છે. અમીન વારસદારોની કેળવણીની અભિવૃદ્ધિ, આર્થિક સામાજિક અને નૈતિક ઉત્ત્તિ સાધવા માટે તે વખતના આદ્ય સ્થાપકો સ્વ. રામયંડ જમનાદાસ અમીન, સ્વ. દશરથભાઈ ઉમિયાલાલ, સ્વ. મોતીલાલ કેશવલાલ, સ્વ. લાલજીભાઈ ચુનીલાલ અને લાલજીભાઈ નથ્યુભાઈ અમીન વગેરેએ સંવત ૧૯૭૭ના કારતક સુદ એકમને રવિવાર તા. ૫-૧૧-૧૯૭૧૦ના રોજ ‘શ્રી અમીન હિતેચુ મંડળ’ની ગોજારિયા મુકામે સ્થાપના કરી હતી.

૧૧૧ વર્ષ જૂની આ સંસ્થાનું બંધારણ સ્વર્ણ અને સુંદર અક્ષરોમાં સ્વ. નાનુભાઈ કાનદાસે લખીને તૈયાર કર્યું હતું. તેની કોપી આજે પણ જળવાઈ રહી છે. તે મુજબ તા. ૧૨-૧૧-૧૯૭૧૭ની સામાન્ય સમાઝે વિવિધ મંડળની સ્થાપના જાહેર કરી જેમાં રામયંડ જમનાદાસ અમીન (પ્રમુખ), દશરથલાલ ઉમિયાલાલ અમીન (મંત્રી), લાલજીભાઈ ચુનીલાલ અમીન (દ્રેઝર), મોતીભાઈ કેશવલાલ અમીન (લાઇબ્રેરીયન) અને લાલજીભાઈ નથ્યુભાઈ અમીન (ઓડિટર) વિગેરેનું વ્યવસ્થાપક મંડળ હતું. ત્યારથી શ્રી અમીન હિતેચુ મંડળ કાર્યરત છે. મંડળ ઘણા

સન્માન સમારંભો ગોજારિયા અને અમદાવાદ મુકામે આયોજિત કર્યા છે.

ઉપરાંત ગામમાં બજારની મધ્યે અમીન કુટુંબની લાઈભેરી હતી અને તે દશરથભાઈ ઉમિયાલાલ અમીન સંભાળતા હતા. પછીથી તેનાં પુસ્તકો ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલમાં તેમજ રામજ મંદિરમાં આપી દીધાં હતાં.

૫૦ વર્ષ પહેલાં અમીનોના ઇષ્ટકેવ સિદ્ધનાથ ઘાણની ચૈત્ર સુદ પાંચમની ઉજાણી મહાદેવમાં અલગ અલગ જગાએ થતી હતી. પરંતુ કુટુંબની ભાવના વધે એકબીજાને મળી શકાય તે હેતુથી ૧૯૫૭થી સમૃદ્ધ ઉજાણી ચૈત્ર સુદ પાંચમે સિદ્ધનાથ મહાદેવના સ્થાપના હિવસે થાય છે. તેના ઉજાણી ફંડના વ્યાજમાંથી દર વર્ષે ઉજાણી થાય છે. મંડળના શતાબ્દી વર્ષ નિમિત્તે મંડળ દ્વારા ઘર દીઠ એક સ્મૃતિ ચિન્હ આપવામાં આવ્યું હતું અને ૭૫ વર્ષના હયાત સભ્યોનું શાલ ઓડાડી સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. શતાબ્દી વર્ષ અને જમણવાર ઉજવણી વર્ષનો ખર્ચ સ્વ. જયંતિલાલ મહિલાલ અમીન પરિવારના પારસદારોએ ભોગવ્યો હતો. શાંતિલાલ મહિલાલ અમીન (જ. -૧ : ૧૯૩૦) અને ગોજારિયામાં ૧૯૫૦માં મેટ્રિક (S.S.C.) પાસ કરી, B.Sc થઈ શિક્ષક થયા હતા. તેમણે ૧૯૬૫થી અમીન હિતેચુ મંડળમાં મંત્રી અને ૨૦૧૦થી પ્રમુખ તરીકે હાલમાં છેલ્લા ભાવન વર્ષ સેવા આપી રહ્યા છે. તેમની સાથે હાલમાં શરદભાઈ અંભાલાલ અમીન મંત્રી છે.

કેટલાક અગ્રગણ્ય અમીનો

નંદ્લાલભાઈના વંશજો પેકી ગોજારિયા ગામ માટે યોગદાન આપનારા અને અમીન સમાજમાં કેટલાક અગ્રગણ્ય મહાનુભાવો થયા. તેમાં શ્રી રામચંદ્ર અમીનનું નામ આજે પ્રથમ હરોળમાં છે.

રનિલાલ ડાલ્બાભાઈ અમીન

ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલના સ્થાપના કાળમાં ખૂબ સક્રિય રહ્યા હતા. ગાંધીજના સ્વાતંત્ર્ય આંદોલનથી પ્રેરાઈને તેમણે સર્વ વિવાલય કરીમાં જોડાઈ સંસ્થામાં વિદ્યાર્થી આશ્રમમાં ગૃહપતિ તરીકે સેવા આપી હતી. ૧૯૪૯ થી તેઓ અમદાવાદમાં સ્થાયી થઈ પાટીદાર સમાજના ‘ધર્તી’ માસિકમાં સહતંત્રી અને અમીન હિતેચુ મંડળમાં પ્રમુખ તરીકે સક્રિય રહી ધંધી સામાજિક પ્રવૃત્તિઓ માં યોગદાન આપ્યું હતું.

ગોજારિયા ખાતે દાદુભાઈ અમીન ખૂબ સક્રિય હતા. ડૉ. ભોગીલાલ મહિલાલ અમીન મુંબઈમાં સ્થાયી થયા હતા. ડૉ. શાંતિભાઈ લાલજીભાઈ અમીન અમદાવાદમાં MBBS ડૉક્ટર હતા. તેમના સ્વર્ગવાસ પછી એમના વશજો એ ગોજારિયા સાર્વજનિક હોસ્પિટલ માં મોટું દાન આપ્યું હતું.

ગોજારિયાની પ્રથમ એ. વી. સ્કૂલની શરૂઆત દશરથભાઈ ઉમિયાશંકર અમીનના મકાનમાં શરૂ થઈ હતી. વળી એમણે એ સ્કૂલના બાંધકામમાં સિહફાળો આપ્યો હતો.

ગોજારિયામાંથી ૮૮ ટકા અમીન પરિવારો ગામ છોડીને મુખ્યત્વે અમદાવાદમાં અને અન્ય જગ્યાએ સ્થિર થયા. ગોજારિયા ગામમાં અમીનોનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા હરિવદનભાઈ ચીમનલાલ અમીન વર્ષ ૨૦૧૪માં અવસાન પામતાં એમનો પુત્ર હરેશભાઈ અમીનોના મંદિરોનો વહીવટ સંભાળે છે.

અમદાવાદસ્થિત કેટલાક મહાનુભાવો

ગોજારિયા નિવાસી કેટલાક જાણીતા મહાનુભાવો અચિનભાઈ સોમનાથ પટેલ, પ્રો. ગિરીશભાઈ પટેલ, હિમતભાઈ પટેલ, કે. કે.

પટેલ, ઈશ્વરભાઈ પુરુષોત્તમદાસ પટેલ, સ્વર્ગસ્થ કાનજીભાઈ દુંગરદાસ પટેલ, સ્વર્ગસ્થ રામુભાઈ ચિમનભાઈ પટેલ જેવા ઘણા અમદાવાદ શહેરમાં રહે છે કે રહેતા હતા. એમનો વ્યક્તિ વિશેખ પરિચય અન્યત્ર સમાવવામાં આવ્યો છે.

પટેલ બળદેવભાઈ કચરાભાઈ ચોક્સી (૧૯૨૨-૨૦૦૪)

બળદેવભાઈને ધોરણા ૮ સુધી અભ્યાસ કરી ગોજારિયામાં શંકરભાઈ ફીરચાંડ ઠક્કર અને વિહુલભાઈ શિવલાલ શાહના ત્યાં નોકરી કરી ત્યારબાદ તેમણે અમદાવાદમાં આવી

સોના - ચાંદીની દુકાનમાં નોકરી કરી અનુભવ મેળવીને માણોકચોકમાં દુકાન કરી. ધંધો જામતાં તેઓ પટેલ અટકને બદલે ગ્રાહકો અને સમાજમાં 'ચોક્સી' તરીકે જાહીતા થયા. એ પછી એમણે નજીકના કુટુંબી કાનજીભાઈ દુંગરદાસ પટેલ સાથે ભાગીદારીમાં દુકાન કરી હતી.

ધંધામાં સ્થિરતા આવી જતાં અને ચોક્સીના ધંધામાં બહોળો અનુભવ મેળવી એમના ગ્રાહ પુત્રો મનુભાઈ, કચરનભાઈ અને સુરેશભાઈને સી. જ. રોડ ઉપર અલગ અલગ દુકાનો કરી. ગ્રાહીય ભાઈઓએ જવેરી તરીકે અમદાવાદમાં આગવી ઓળખ ઉભી કરી છે

ગ્રાહીય ભાઈઓ તેમના પિતાજીની જેમ ગામને ભૂલ્યા નથી. તેમણે ૨૦૧૩માં ગોજારિયા હાઈસ્કુલમાં સ્વનિર્ભર ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા શરૂ કરવામાં દાન આપ્યું હતું. ૨૦૧૮માં શાળાના અષ્ટદશાબ્દી મહોત્સવ પ્રસંગે મલ્ટીમીડિયા થિયેટરના ટાઈટલ દાતા બન્યા હતા.

બળદેવભાઈને શ્રી ગોજારિયા પ્રગતિ મંડળમાં સ્થાપના કાળથી આજીવન નિષ્ઠાપૂર્વક ઉમદા

સેવાઓ આપી હતી. એમણે અનેકને ધંધા પર ચડાવ્યા છે. સોના ચાંદીના ધંધામાં તો તેઓ અર્જુન હતા! અને ગ્રામજનો માટે સારથિ હતા!

લક્ષ્મીપ્રસાદ ચંદુલાલ અમીન (૧૯૨૫-૨૦૧૨)

શ્રી અ. વી. સ્કુલ, ગોજારિયાના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી બી.એ., એલ.એલ.બી. થઈ લક્ષ્મીપ્રસાદ સી. અમીન થોડો સમય સરકારમાં લેબર એન્ડ વેલફેર ઓફિસર તરીકે કામ એ પછી એમણે ૧૯૫૨માં

મેસર્સ એલ. જી. અમીન એન્ડ કેપનીની સ્થાપના કરીને ધંધાકીય કારકિર્દીની શરૂઆત કરી. તેઓ અમદાવાદમાં એસ્બેસ્ટોઝ સિમેન્ટ સિટ્સ, પેઠિન્ટ, સેનેટરીવેર્સ, પ્લાયવુડ, સિમેન્ટ વગેરેના વેપારમાં અગ્રહરોળમાં હતા. વેપારની સાથે અમદાવાદના વિવિધ ધંધાકીય એસોસિએશનના સભ્ય અને હોદેદાર થયા.

૧૯૭૫માં ધી અમદાવાદ મેન્ટાઇલ કો. બેન્કમાં ડિરેક્ટર થયા અને ૧૯૮૦માં એમણે બેન્કનું સુકાન સંભાળ્યું. આજની AMCO બેન્કની ટ્રેડ ઓફિસનું જિલ્ડીગ નિર્માણ તેમની દુર્દેશીનું જીતમ ઉદાહરણ છે. એમણે આઠ માસના સમય ગાળામાં બેન્કની શાખાઓ કંપનીની સુવાસથી ગુજરાત અર્બન કો. ઓ. બેન્ક ટ્રેડઑશનમાં બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સમાં સ્થાન પામ્યા હતા. ૧૯૮૫માં એમને લક્ષ્મીપ્રસાદ મંડળમાં અધ્યક્ષ નીચે રાજીનામું આપ્યું હતું.

તેઓ ધર્મપ્રેમી હતા. પૂજ્ય શ્રી મોટાના સત્સંગી હતા. એમના ટ્રસ્ટ તરફથી ગોજારિયાના પ્રાથમિક શાળા શરૂ કરવામાં યોગદાન આપ્યું હતું. તેઓ શ્રી અમીન ડિસેન્ટ્યુ મંડળમાં અને સિદ્ધનાથ મહાદેવ ટ્રસ્ટમાં સક્રિય રહ્યા હતા અને હોદેદાર હતા. તેઓ સાચા અર્થમાં વતન પ્રેમી હતા.

ચંદુભાઈ મગનભાઈ પટેલ (૧૯૨૭-૧૯૯૮)

ચંદુભાઈ ગોજારિયામાં ધોરણ ક સુધી અભ્યાસ કરી લગભગ ૧૯૪૫ની સાલમાં અમદાવાદમાં આવી નોકરી સ્વીકારી. માણે કચોકમાં સોના-ચાંદીની દુકાન શરૂ કરી. ૧૯૭૧ની સાલમાં

પોતાની ચોકસી ચંદુલાલ મગનલાલ પટેલના નામે સોના-ચાંદીની પેઢીની શરૂઆત કરી. ૧૯૭૧માં ચાંદીની ભારત બુલીયન રીફાઇનરીની સ્થાપના કરી. એમણે ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં ૧૯૮૩-૮૪થી ૧૯૮૮-૮૯ દરમિયાન ઉપમુખ તરીકે સેવાઓ આપી હતી.

આ ઉપરાંત ગોજારિયા પ્રગતિ મિત્ર મંડળ, અમદાવાદના ઉપમુખ, ધી માણેકચોક કો. ઓપરેટરિંગ બેંક લિ. અમદાવાદમાં ડિરેક્ટર તથા મેનેજર ડિરેક્ટરપદે આશરે ૨૫ વર્ષ તથા ચોકસી મહાજન અમદાવાદના પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી હતી. ૧૯૭૫માં ગોલ્ડ કન્ટ્રોલ એક્ટ નાબૂદ કરવા માટે ગુજરાતના તમામ સોના - ચાંદીના એસોસિએશન વતી તે વખતના વડાપ્રધાન ઈન્ડિયા ગાંધીની મુલાકાત લીધી હતી.

જોઈતારામ સોમનાથ પટેલ (૧૯૨૭-૨૦૦૩)

જેમના યશસ્વી નામથી ગોજારિયા કેળવણી મંડળનું રણયામણું કેમ્પસ ઊભું છે તે જોઈતારામાનાં ૧૯૨૮ ગોજારિયાના બોડ્યુલ પરિવારમાં થયો હતો. મેટ્રિક સુધીનો અભ્યાસ કરીને તેમણે ૧૯૪૪થી ૧૯૪૭ સુધી ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલમાં શિક્ષક તરીકેની સેવાઓ આપી. બાદમાં શિક્ષકની નોકરી છોડી ૧૯૪૯-૪૭માં તેમણે મહારાષ્ટ્રના

કોલ્પાપુરમાં ગોળ માર્કેટયાર્ડમાં ચાર વર્ષનો અનુભવ લઈ; સને ૧૯૫૧માં અમદાવાદમાં આવી માધુપુરામાં ગોળનો વેપાર શરૂ કર્યો. પ્રમાણિક વેપારીની છાપને કારણે તેઓ જુના માધુપુરા વેપારી મંડળના પ્રમુખ બન્યા. ગરીબોને વ્યાજની દરે સારવાર મળે તે હેતુથી જુના માધુપુરા દ્વારાનાની શરૂઆત કરી.

ઉપરાંત શિક્ષણાલ્યુ હોવાથી જોઈતારામભાઈ પટેલ ગોજારિયા કેળવણી મંડળમાં ૧૯૯૮-૧૦થી ૧૯૭૫ સુધી સાત વર્ષ સુધી પ્રમુખપદે રહી બહુ કરકાઈથી સંસ્થાનો સુંદર વહીવટ કર્યો. ગોજારિયા શાળામાં ગણિત વિષયમાં સૌથી વધુ ગુણ લાવનાર વિદ્યાર્થીઓને રોષ્ય ચદ્રક આપી પ્રોત્સાહિત કરતા. ૧૯૮૮માં તેમણે ગુજરાત રાજ્ય ગોળ વેપારી મહામંડળની સ્થાપના કરી આજીવન પ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી. તેમણે જુના માધુપુરા વેપારી મહાજનમાં આશરે ૨૧ વર્ષ પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી હતી. એ પછી જોઈતારામભાઈ પટેલ અને સાથી મિત્રોએ વેપારીઓને વેપારમાં જરૂરી આર્થિક સહાય મળી રહે તેવા હેતુથી સને ૧૯૭૨માં ભાણ્યોદ્ય કો. ઓ. બેંકની સ્થાપના કરી હતી અને ડિરેક્ટરપદે સેવાઓ આપી હતી.

૧૯૫૮માં અમદાવાદમાં વસતા ગોજારિયા ગામની વતનીઓને સંગઠિત કરી મદદરૂપ થવા ગોજારિયા પ્રગતિ મિત્ર મંડળની સ્થાપના કરી તેમણે ૪૧ વર્ષ સુધી પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી હતી. તેમના પરિવારમાં લલિતભાઈ અને ગિરીશભાઈ નામના બે પુત્રો છે. જેઓ પિતાનો વારસો સંભાળે છે. લલિતભાઈ ૨૦૦૧થી ૨૦૧૨ દરમિયાન જુના માધુપુરા વેપારી મહાજનના પ્રમુખ થયા હતા. તેમના ભાઈ બહેચરભાઈ ભણવામાં હોશિયાર હોવાથી એમને ૧૯૫૮માં એન્જિનિયર બનાવીને અમેરિકા ભણવા મોકલ્યા હતા.

પટેલ માણોકલાલ ડિરાભાઈ ચોક્સી
(૧૯૨૭-૧૯૯૯)

૧૯૪૮માં માણોકલાલ ડિરાભાઈ પટેલે અમદાવાદમાં આવી ચોક્સી બજારમાં નોકરી શરૂ કરી કારકિર્દીની શરૂઆત કરી હતી. સોના-ચાંદીના ધંધામાં ગ્રાહકો સાથે નેકદિલ અને સાચી સલાહ આપનાર

પટેલ માણોકલાલ ડિરાભાઈ ચોક્સી ગામની કોઈપણ વ્યક્તિ ઉપર વિશ્વાસ મૂકી સોનુ ઉધાર આપે. ભલે એના જિસ્સામાં પેસા ના હોય, રતનપોળમાં અમની દુકાન હતી. અમના ત્રણ પુત્રો પેકી મોટા ગોવિંદભાઈ પટેલ સ્ટ્રક્ચરલ એન્જિનિયર છે. તેઓ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળની શાળાની ઇમારતોની સ્ટ્રક્ચર ડિઝાઇન અને સલાહ-સૂચન માટે દિલથી ફી સેવા આપે છે.

પ્રો. ડૉ. પી. જી. જ્યોતિકર (૧૯૩૭-૨૦૨૦)

દલિત સમાજ સુધારક ગુજરાતમાં બૌદ્ધ ધર્મ પ્રવૃત્તિના પ્રણેતા અને સ્થાપક તથા ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરના ચિંધાયેલા માર્ગના યાત્રી પ્રિયદર્શી પી.

જી. જ્યોતિકર એટલે

ગોઝારિયામાં જન્મ લેનાર વણકર પુંજાભાઈ ગણેશભાઈ પરમાર. અમણે ગોઝારિયામાં પ્રાથમિક શાળામાં અભ્યાસ કર્યો પછી અમદાવાદમાં BA, MA, LLB, L.S.G.D કર્યું અને ગુજરાતમાં આંબેડકરી આંદોલન વિષયમાં પીએચ.ડી. કર્યું. પી. જી. પરમારે ૧૯૭૧માં પોતાનું નામ પ્રિયદર્શી ગણેશભાઈ જ્યોતિકર ગેઝેટમાં નામ છપાવીને બદલ્યું. પી. જી. જ્યોતિકરે ૧૯૭૭થી ગુજરાતમાં ઘણી બધી સરકારી આર્ટ્સ કોલેજેમાં ઇતિહાસ વિભાગના

પ્રાધ્યાપક તરીકે કામ કર્યું. છેલ્લે ગાંધીનગરની આર્ટ્સ કોલેજમાં ઇતિહાસ વિભાગના પ્રોફેસર અને હેડ તરીકે ૧૯૮૮માં આવ્યા. ૧૯૭૭થી પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ટીચર હતા.

૧૯૮૮માં આ કોલેજમાંથી નિવૃત્ત થયા પછી પી. જી. જ્યોતિકરે દલિત સામાજિક પ્રવૃત્તિમાં વિશેષ સક્રિય થયા. આંબેડકરી આલમમાં તેઓ પી.જી.ના હુલામણા નામથી ખૂબ જાણીતા હતા. ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરના જીવન અને કથન વિશેના ડૉ. જ્યોતિકરને એક આધારભૂત સ્ત્રોત તરીકે ઉત્ખેખવામાં આવતા હતા. ડૉ. જ્યોતિકરનું આંબેડકર વિશેનું ધંધું લેખન અને પ્રકાશન થયું છે. ગુજરાતમાંથી બૌદ્ધ ધર્મ સ્વીકારવાના પાયામાં જ્યોતિકર હતા. ભગવાન બુદ્ધ અને આંબેડકરી વિચારધારાના પ્રચાર-પ્રસાર માટે અમણે ૧૯૫૭માં ‘જ્યોતિ’ સામાચિક શરૂ કર્યું. અમણે ખોટ વેઠી ત્રણ વર્ષ પ્રકાશિત કર્યું. ૧૯૫૮માં તેમણે ‘મહાબોધિ આંબેડકરી મિશન’ની સ્થાપના કરી. બૌદ્ધ ધર્મના પ્રચાર અને પ્રસારમાં લાગી પડ્યા. ૮૨ રવિવારે બુદ્ધવંદનાના કાર્યક્રમો શરૂ કર્યા. ગુજરાતભરમાં બુદ્ધ જન્મજયંતી અને ડૉ. આંબેડકર સાહેબ જન્મજયંતિના કાર્યક્રમો શરૂ કર્યા. અમણે બૌદ્ધ બિલ્કુઓને બોલાવીને ગુજરાતમાં આઠ બૌદ્ધ પરિષદો અને એક સંગ્રહિતનાં આયોજન કર્યા.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર દારા સ્થાપિત ‘બુધિસ્ટ સોસાયટી આંક ઈન્સિયા’માં સાત ટ્રસ્ટીઓ પેકીના પી. જી. જ્યોતિકર ૧૯૮૧થી ટ્રસ્ટી હતા. તેઓ એક માત્ર ગુજરાતમાંથી બાબાસાહેબ આંબેડકરના પવિત્ર અસ્થિ ધરાવે છે. જે ગોઝારિયાની ગૌરવ ધટના છે. દલિત સમાજ સુધારક ડૉ. જ્યોતિકર પતિ-પત્ની કોરોના મહામારીમાં ‘બુધ્ય શરણ ગણ્યામિ’ થયા છે. તાજેતરમાં ડૉ. પી. જી. જ્યોતિકરના જીવનકવન વિશે પુસ્તક પ્રકાશિત થયું છે.

ભોગીભાઈ છનાભાઈ પટેલ (૧૯૪૦ - ૨૦૦૮)

એમના પૂર્વજ ભાઈયંદભાઈ જીવીદાસ ગોજારિયાથી અમદાવાદ આવી દૂધના ધંધામાં સ્થિર થયા હતા. ભોગીભાઈ પટેલો ભાઇઓ સાથો નારણપુરામાં વિકિમ તેરીની સ્થાપના કરી હતી. તેઓએ ગોજારિયા મંડળની સ્થાપના કાળમાં યોગદાન આપ્યું હતું.

અને અમદાવાદમાં ધરતી અને કડવા પાટીદાર પરિવારમાં ખૂબ સક્રિય હતા. એમણે “લગ્નસેતુ” માટે હરતો-ફરતો મેરેજ બ્યુરો બની સમાજ ની ખૂબ સેવા કરી હતી.

બાબુભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ (જન્મ - ૧૯૪૧)

જાણીતા સિનિયર ચાર્ટડ એકાઉન્ટન્ટ શ્રી બાબુભાઈ પટેલ ગોજારિયા કેળવણી મંડળ સંચાલિત તમામ સ્વનિર્ભર સંસ્થાઓના ડિસાબ કોઈપણ જતની ફી લીધા વિના ધણા વર્ષોથી ઓડીટ કરી આપે છે. અને ગ્રાન્ટેડ સંસ્થાઓમાં સરકારી ધોરણો ફી સ્વીકારે છે. તેઓ મંડળને જરૂર પડે આર્થિક બાબતોમાં માર્ગદર્શન પણ આપે છે. હાલમાં પણ તેમની નિઃશુલ્ક સેવાઓ ચાલુ છે.

ડૉ. માણોક પટેલ ‘સેતુ’ (જન્મ - ૧૯૪૫)

દંત ચિકિત્સા વ્યવસાય કેને પ૦વર્ષની સફળ કારકિર્દી ધરાવતા ‘સેતુ તેન્ટલ સેન્ટર’, નારણપુરા અમદાવાદના ડૉ. માણોક પટેલનું નામ ગુજરાતભરમાં સિનિયર તેન્ટલ સર્જન તરીકે જાણીતું છે. ગોજારિયામાં એસ.એસ.સી. કર્યા પછી માણોકભાઈ ૧૯૭૮માં તેન્ટલ સર્જન થયા. તે સમયે તેન્ટલ છક્કિયપમેન્ટની ખૂબ અધિત હતી. ત્યારે એમણે પોતાનું તેન્ટલ યુનિટ જીતે બનાવી

ખોખરામાં પ્રેક્ટીસની શરૂઆત કરી હતી.

ગુજરાતમાં તેન્ટલ છન્ડસ્ટ્રીજ શરૂ કરવામાં તેઓ પાયાના પથથર હતા. પ્રેક્ટિશની સાથે એમણે મહિનગરની શેઠ એલ. જી. મુનિસિપલ હોસ્પિટલ અને મુનિસિપલ મેડિકલ કોલેજમાં પાર્ટ ટાઈમ એસોસિયેટ પ્રોફેસર ઓફ તેન્ટસ્ટ્રી તરીકે ૧૫વર્ષ કામ કર્યું. એ સમયે માનવસેવામાં પ્રભુના દર્શન કરનાર ડૉ. માણોકભાઈએ મિત્રો સાથે ‘જનકલ્યાણ દ્રસ્ટ’ની સ્થાપના કરી. એલ. જી. હોસ્પિટલમાં દાખલ થયેલ ગરીબ દર્દીઓને મજિત દવા આપતા હતા. ડૉ. માણોક પટેલના ચેરમેનપદે ૧૯૯૮માં ૪૭મી નેશનલ તેન્ટલ કોન્ફરન્સ, ગાંધીનગર ખાતે ભરાઈ હતી. એ પછી એમના ચેરમેનપદે તેન્ટલ પ્રેક્ટિશનસ સોસાયટીનું સિલ્વર જ્યુબિલી સેલિબ્રેશન ૧૯૯૭, જડીસી એલ્યુમની એસોસિએશનની વર્લ્ડ તેન્ટલ કોગ્રેસ (૨૦૦૫) અને DCIની નેશનલ તેન્ટલ સ્ટ્રોન્ટ્સ વર્કશૉપ (૨૦૧૭) યોજાઈ હતી.

દંત આરોગ્ય પ્રત્યે જનજીવની લાવવાનું અભિયાન ચલાવવા એમણે ૧૯૯૮માં મિત્રોના સહકારથી ‘તેન્ટલ હેલ્થ ફાઉન્ડેશન’ની સ્થાપના કરી. આ સંસ્થાનો હું સેકેટરી હોવાથી છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી એમની ચેરમેન તરીકેની સેવા પ્રવૃત્તિથી વાકેફ છું. તેન્ટલ કોલેજોની પરમિશન આપતી સંસ્થા તેન્ટલ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા (ડી. સી. આઈ.) દિલ્હીના તેઓએ બે ટર્મથી મેમ્બર હતા. ભારત સરકારના આરોગ્ય ખાતા દ્વારા તેઓ બીજી ટર્મ માટે ગુજરાતભરમાંથી પ્રથમવાર નિયુક્ત થયા હતા. જે આપણા સૌના માટે ગૌરવભરી ઘટના છે. અમે સૌ મિત્રો ભેગા થઈને એમનો ભૂપ્રેણી જન્મ દિવસ ‘માણોકોસ્વ’ તા. ૧૫-૨-૨૦૨૦ના રોજ ઉજવ્યો હતો. ડૉ. માણોક પટેલની જાહેર દંત

આરોગ્ય સેવાઓની કદર કરીને યુનિવર્સિટી ઓફ સેન્ટ્રલ અમેરિકાએ તેમને 'ઓનરરી ડૉક્ટરેટ (D. Litt) કેબૂઆરી, ૨૦૨૧માં અનાયત કરી છે.' Indian Dental Association અને કેમ્પન્ટે એમને લાઈફ ટાઈમ ઓચિવમેન્ટ એવોર્ડથી નવાજ્યા છે. ૨૦૨૧માં GOMHA-India તરફથી ડૉ. માણેક પટેલને 'India's Top 100 Dentists'માં નિયુક્ત કર્યા છે. હું દ્વારા કહીશ - "Dr. Manek Patel's Contribution in Dental Profession is Remarkable." એમની પ્રેક્ટિશને ૫૦ વર્ષ થતાં, 'સેતુ તેન્ટલ સેન્ટર સુવર્ણ જ્યંતી મહોત્સવ' તા. ૧૪-૧૧-૨૦૨૧ના રોજ ઉજવવામાં આવ્યો હતો.

તેઓ ઓવર બીજી રહેવા છતાં તેમના ગામને ભૂલ્યા નથી. ગોળારિયા કેળવણી મંડળમાં છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી ઉપપ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી રહ્યા છે. (માહિતીસ્વોત : ડૉ. જે. આર. પટેલ વાઈસ ચાન્સેલર : માંકળયંદ પટેલ યુનિવર્સિટી, વિસનગર)

ચંદુભાઈ અંબાલાલ પટેલ (જન્મ: ૧૯૪૭)

ગોળારિયા પ્રગતિ મિત્ર મંળમાં છેલ્લા ૫૦ વર્ષથી સક્રિય કાર્યકર તરીકે કામ કર્યા રહ્યા હૈ. પ્રમખ ચંદુભાઈ અંબાલાલના પિતાજીની ગોળારિયામાં હોટલ હતી. ગામની શાળામાં અભ્યાસ પછી અમદાવાદમાં પોટરી વક્રસમાં (કપરકાબી બનાવવાના ધંધામાં) જોડાયા. એ પછી એમણે માણેકયોકમાં સોનાચાંદીના ધંધામાં જોડાયા. ઢાલમાં સી.જ.રોડ ઉપર એમનો શોરૂમ છે. ચાલુ વર્ષમાં તેઓ ગો.કે. મંડળમાં ટ્રસ્ટી તરીકે નિયુક્ત થયા છે.

બાબુભાઈ કાનજીદાસ પટેલ (જન્મ: ૧૯૪૭)

છેલ્લા સિસેર વર્ષથી અમદાવાદમાં રહેતો

એમનો પરિવાર છે. બાબુભાઈએ મીરાભિક માધ્યમિક શાળામાં ૩૭ વર્ષ નોકરી કરી છે. આ દરમિયાન અન્ય એક શાળાના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી અને બીજી શાળાના ટ્રસ્ટી તરીકે ઘણાં વર્ષ પ્રવૃત્ત રહ્યા હતા. તેઓ ગોળારિયા પ્રગતિ મંડળમાં છેલ્લા ૩૫ વર્ષથી સેવા આપી રહ્યા છે. જેમાં ૩૨ વર્ષથી ઓફિશિયલ મંત્રી તરીકે રહ્યા છે. તેઓ કોઈપણ પ્રકારના કુદુંબવાદ વિના, નઅભાવે અને પ્રમાણિકતાથી સેવા આપી રહ્યા છે. આપણે તેમને બિરદાવવા જોઈએ.

હરેશભાઈ પણલાદભાઈ પટેલ (જન્મ: ૧૯૫૨)

દાનવીર અને પરોપકારી પણલાદભાઈ શંકરદાસ પટેલના પુત્ર હરેશભાઈ સરદવ-ગોળારિયા અને મુંબઈમાં અભ્યાસ કરી મિકેનીકલ એન્જિનિયર થયા. ૧૯૭૪માં અમદાવાદમાં મેસ્કોટ છન્ડસ્ટ્રીટ થાલ નાના મેન્યુફ્લેક્ચરિંગ અને રિયલ એસ્ટેટના ધંધામાં જંપલાવી સ્થિર થયા છે. મોરનાં ઈડાં ચીતરવા ના પડે એમ સાલસ અને સરળ સ્વભાવના હરેશભાઈ સમાજ ઉપયોગી પ્રવૃત્તિમાં રસ લઈ ગામની સંસ્થાઓમાં દાન આપતા આવ્યા છે.

તેમના ભાઈ રાજેન્દ્રભાઈ પટેલ અમેરિકામાં સ્થાયી થયા છે. નીંજે પંકજભાઈ પટેલે મુંબઈમાં પણ સાથે ધંધાકીય અનુભવ લઈ અમદાવાદમાં પ્રિસિજન વાલ્વ ઈન્ડસ્ટ્રીજમાં સ્થાયી થયા છે. એમણે ૨૦૨૧માં 'આપણું ગામ ફાઉન્ડેશન' નામની સંસ્થા સ્થાપીને

ગોઝારિયા ગામના સર્વોંગી વિકાસ માટે પ્રવૃત્તિઓ શરૂ કરી દીધી છે. ચાલુ વર્ષે નવરાત્રિ મહોત્સવ ઉજવીને ગામના કામ કરવાના શ્રી ગણેશ કર્યા છે.

આર. સી. પટેલ (જન્મ-૧૯૫૪)

અમદાવાદમાં આર.
સી.ના હુલામણા નામથી
ઓળખાતા રમેશભાઈ
છનાભાઈ પટેલ ગોઝારિયા
ગામના વતની છે. વર્ષ
૧૯૮૭માં અમદાવાદ
મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની

સભાસંદોની ચુંટણીમાં નારણપુરા વોર્ડમાંથી યુવા કાર્યકર આર. સી. પટેલ કાઉન્સિલર તરીકે નરહરિ અમીન સાથે ચુંટાઈ આવ્યા. રમેશભાઈએ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં સ્કૂલ બોર્ડ અને એ.એમ.ટી.એસ. કમિટીના સભ્ય બની, નગરજનોની સેવામાં સેવાપરાયણની ભાવનાથી નિષ્ઠાપૂર્વક કામ કર્યું. વળી તેઓ ગુજરાત હાઉસિંગ બોર્ડના ડિરેક્ટર તરીકે પણ હતા. લાયન્સ કલબ અમદાવાદના ચાર્ટડ પ્રેસિડેન્ટ તરીકે સસ્તાદરના ફિઝિયોથેરાપી સેન્ટરની સ્થાપના કરી. હાલમાં તેઓ નરહરિ અમીન સ્થાપિત જનસહાયક ટ્રસ્ટમાં ટ્રસ્ટી અને સેકેટરી તરીકે પ્રવૃત્તિશીલ રહે છે. તેઓ વિદ્યાનગર હાઇસ્કૂલ પૂર્વ વિદ્યાર્થી મંડળના પ્રમુખ તરીકે અને પાટીધાર સમાજ સંસ્થાઓમાં સક્રિય યોગદાન આપી રહ્યા છે. રમેશભાઈ ગામ પ્રત્યે ઘણો લગાવ ધરાવે છે. અને ગામની સંસ્થાઓમાં અને તેના કાર્યક્રમોમાં સક્રિય રહીને સેવા આપવામાં અગ્રેસર રહે છે

દિનેશકુમાર નાથાલાલ પટેલ (જન્મ-૧૯૫૪)

ગોઝારિયા ગામમાંથી ગુજરાત સરકારના આર.ટી.ઓ. વિભાગમાં પ્રથમ છન્નપેક્ટર તરીકે દિનેશકુમાર નાથાલાલ પટેલ જોડાયા હતા અને ૨૦૧૨માં નડિયાદમાંથી આર.ટી.ઓ. તરીકે

નિવૃત્ત થયા. કેળવણી મંડળના અષ્ટદશાબ્દી મહોત્સવમાં ભૂ. પુ. વિદ્યાર્થી સંમેલનના કન્વીનર તરીકે ફરજ બજાવી હતી.

કંચનભાઈ બળદેવભાઈ પટેલ (જન્મ-૧૯૫૯)

અમદાવાદમાં સી.જ.રોડ ઉપર 'કે. બી. જવેરી' નામનો સોના ચાંદીનો શૌં રૂમ ધરાવતા કંચનભાઈ બળદેવભાઈ કચરાભાઈ પટેલ મૂળ ગોઝારિયાના છે. તેઓ કન્સટ્રુક્શન લાઈનમાં

ઝંપલાટી, ભાડજ-છસ્કોન મંદિર પાસે 'સુપર સિટી' નામની અઘતન ટાઉનશીપ ડેવલપ કરી બિલ્ડર તરીકે જાહીતા થા છે. ખૂબ સરળ સ્વભાવના કંચનભાઈ ગામની સંસ્થાઓ અને ગ્રામજનોને મદદ કરવા તત્પર રહે છે. તેમના મોટાભાઈ મનુભાઈ જવેરી અને નાનાભાઈ સુરેશભાઈ જવેરી પણ સી.જ.રોડ ઉપર શૌં રૂમ ધરાવે છે. અષ્ટદશાબ્દી મહોત્સવ વખતે સ્વ. બળદેવભાઈ કચરાભાઈ પટેલ પરિવાર મદ્દીમીદિયા થિયેટરના દાતા થયા હતા. તેમનો પરિવાર ગોઝારિયા મિત્ર મંડળની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ માટે સહયોગ આપે છે.

ડૉ. જિતેન્દ્ર મગનલાલ પટેલ (જન્મ-૧૯૭૪)

ગોઝારિયા, અમદાવાદ અને મુંબઈમાં અભ્યાસ કરી ડૉ. જિતેન્દ્ર મગનલાલ પટેલ ઇલેક્ટ્રો ડોમિનોપેથી કરી. ગોઝારિયા પ્રમુખસ્વામી ડોસ્પિટલમાં ચાર વર્ષ નોકરી કરી. ૨૦૦૨થી તેઓ કેનેડા કાયમી વિઝા થતા સ્ટુડન્ટ્સ વિઝાનું કન્સલ્ટિંગ કામ Fortune Consultancy બેનર ડેટન કરી રહ્યા છે. અત્યાર સુધીમાં એમણે

૭૦૦થી વધુ કુટુંબોને
કેનેડાના પી.આર.વિજા તથા
સ્ટુડન્ટ વિજા અપાવ્યા છે.
તેમની સાથે ભાઈ ચેતનભાઈ
પટેલ અને કરીન જી. કે.
પટેલ ધંધાકોય રીતે
સંકળાયેલા છે. તેઓ

Fortune Consultancy ગોઝારિયાની
ગૌરવગાથા પુસ્તકના સૌજન્ય દાતા છે.

ધૂમિલ (નવલ) દિનેશભાઈ પટેલ (જન્મ-૧૯૮૨)

ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં ૨૦૦૨ - ૨૦૦૩માં

સેનેટ મેસ્બર હતા. સનેર૨૦૦૦થી ગુજરાત
યુનિવર્સિટી સિન્ડિકેટના સભ્ય
તરીકે પ્રવૃત્ત છે. ભાજપ યુવા
પ્રદેશ કારોબારીના સભ્ય છે.
વળી તેઓ ગોઝારિયા
કેળવણી મંડળની કારોબારીના
સભ્ય છે. તેઓ ઉત્તર પ્રદેશના
રાજ્યપાલ આનંદીબોન
પટેલના પર્સનલ આસિસ્ટન્ટ તરીકે સેવા બજાવી
હતી. હાલમાં તેઓ મુખ્યમંત્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલના
પી.એ. તરીકે કાર્યરત છે.

ગૌરવશાળી ગોઝારિયા

ચાલો, ગોઝારિયા ચાલો, જઈને મજા કરીએ, (૨)

સિધ્ધનાથ મહાદેવની, સહુએ પૂજા કરીએ. (૨)

....ચાલો, ગોઝારિયા.

વાંટા તળપદ અને પરા વિસ્તાર છે, (૨)

હર એક કોમનો અદભુત સથવાર છે.

હળીમળીને સૌ રહે મારા ગામમાં, (૨)

પહોંચી ત્યાં પ્રેમથી હરીએ - ફરીએ.

....ચાલો, ગોઝારિયા.

મંદિર અંબાજીનું ચરામાં શોભતું, (૨)

મંદિર મહાકાળીનું સૌનાં મન મોહતું,

છેવાડે ગામના બજરંગી બિરાજે, (૨)

દર્શનથી એમના રે પાવન થઈએ.

....ચાલો, ગોઝારિયા.

પુસ્તકાલય અને આરોગ્યધામ છે, (૨)

પ્રાથમિક, માધ્યમિક સ્કૂલનાંયે નામ છે,

સંસ્કારી ને સેવાભાવી આ ગામનું, (૨)

'જગદીશ'ની સંગે સૌ ગૌરવ લઈએ.

....ચાલો, ગોઝારિયા.

- જગદીશ ભગત 'અંનમ: શિવાય', અમદાવાદ, મો. ૮૭૫૮૨૩૪૪૩૮

ગાંધીનગરમાં ગોઝારિયા

ગોઝારિયા, ફક્ત ૩૫ કલોમીટર દૂર આવેલા ગુજરાતના પાટનગર ગાંધીનગર સાથે ખૂબ સંકળાપેલું છે. સરકારી કર્મચારીઓ, ડૉલેજ જતા વિદ્યાર્થીઓ, વ્યવસાયિક અને સર્વિસ કરતા કર્મચારીઓના રહેઠાણ માટે ગાંધીનગર ખૂબ અનુકૂળ પડે છે. સચિવાલયમાં કલાસ વન ઓફિસર તરીકે નિવૃત થયેલા બળદેવભાઈ કાશીરામ પટેલના નાનાભાઈ પુરુષોત્તમભાઈ કે. પટેલ સચિવાલયમાં કર્મચારી હતા. તેમનો પુત્ર કર્તિકભાઈ રાજકીય કારડિદી ધરાવે છે.

કનુભાઈ જે પંડ્યા
બી.એ., એલ.એલ.બી. થઈ
એ લા.આઈ.સી. અનો
જ.આઈ.સી.માં ડેવલપમેન્ટ
ઓફિસર હતા. ગાંધીનગર
ખાતે એમની Life Insurance

પ્રવૃત્તિને કારણે ગાંધીનગરના ઉચ્ચ અધિકારીઓ સાથે ખૂબ સારા સંબંધો થયા, જેથી તેઓ ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વુલ અને અન્ય સંસ્થાઓના તથા સાર્વજનિક હોસ્પિટલના વહીવટી મંજૂરી કામ મેળવવામાં ઉત્સાહભર મદદ કરતા આવ્યા છે.

ગાંધીનગર જવાના માર્ગ
વચ્ચે આવેલી ટફુકો નામની રેસ્ટોરન્ટ ઘણાં વર્ષથી જાણીતી છે. તેના માલિક છનાભાઈ જીભાઈદાસ પટેલ પરિવારના નિમેખભાઈ પટેલ કારોબાર ચલાવે છે. નિવૃત જીવન જીવતા છનાભાઈ પટેલ સ્થાનિક ધર્માદ્ધા સંસ્થાઓમાં પ્રવૃત્ત રહે છે. આ પરિવારના જ્ય મનીપભાઈ છનાભાઈ પટેલ ગુજરાત સરકારમાં નિમલૂક પામ્યા છે. સ્વ. શંભુમહારાજના ભાણીયા

હરીશભાઈ ગોવિંદભાઈ વ્યાસ ગાંધીનગરમાં અગ્રહરોળના જ્યોતિષ આચાર્ય તરીકે પ્રવૃત્ત છે. તેઓ ગુજરાત સમાચાર ટીવીમાં જ્યોતિષ કાર્યક્રમોમાં જોવા મળે છે.

સંદીપ પ્રિયદર્શી જ્યોતિકર

બુદ્ધિસ્ત સોસાયટી ઓફ ઇન્ડિયાના ટ્રસ્ટી ડૉ. પી. જી. જ્યોતિકરના મોટા પુત્ર એડવોકેટ સંદીપ જ્યોતિકર ગાંધીનગરની નગરપાલિકામાં ખુનિસિપલ કોર્પોરેટર તરીકે ૨૦૧૧થી ૨૦૧૯ માટે ચૂંટાઈ આવ્યા હતા.

કર્તિક પુરુષોત્તમદાસ પટેલ (જન્મ-૧૯૭૦)

યુવા અને સામાજિક પ્રવૃત્તિઓ માટે ભારત સરકારના યુવા, સેવા અને સાંસ્કૃતિક રમતગમત મંત્રાલય દ્વારા માનનીય વડાપ્રધાન નરેન્દ્રભાઈ મોટીના હસ્તે રાખ્યીય યુવા નેશનલ યુથ

એવોડ ૧૯૮૮માં મેળવનાર કર્તિક પુરુષોત્તમદાસ પટેલ ગાંધીનગરની પ્રથમ મહાનગરપાલિકામાં બે ટર્મથી સિટી કાઉન્સિલર ચૂંટાઈ આવ્યા હતા. પ્રથમ વખતે તેઓ ડેપ્યુટી મેયર તરીકે ચૂંટાયા હતા. બીજી ટર્મમાં તેઓ સ્ટેન્ડિંગ કમિટીના ચેરમેન તરીકે કાર્યરત હતા. હાલમાં તેઓ અમદાવાદમાં શાહપુર ટચુટોરિયલ હાઇસ્ક્વુલમાં આચાર્ય છે.

મુંબઈમાં ગોર્ગારિયા

મુંબઈમાં રહેતા શ્રી ગોર્ગારિયા વિકાસ મંડળ, મુંબઈના સક્રિય કાર્યકર રતિલાલ છનાલાલ પટેલને ગોર્ગારિયાથી મુંબઈમાં કોણો પ્રથમ વસવાટ કર્યો હતો - એ પ્રશ્નના જવાબમાં એમણો જે માહિતી એકઠી કરી, એ નીચે મુજબ છે.

ગોર્ગારિયામાં તળપદ/તરપોજમાં રહેતા શેઠ નગીનદાસ મોહનદાસ શાહ ધણું કરીને વર્ષ ૧૮૮૫ના સમય ગાળામાં મુંબઈમાં પ્રથમ આવી સ્થિર થયા હતા. તેમના વારસદારો મુંબઈમાં રહ્યા. ગોર્ગારિયામાં કરિયાણાની દુકાન ધરાવતા ચીમનભાઈ દવેના પિતાજી ભાઈશંકરભાઈ ત્રણ ભાઈઓ હતા. એ પેકી નાનાલાલ દવે કલોલમાં રહેતા હતા. ભાઈશંકર દવે અને મોહનલાલ દવે ૧૮૮૫ના સમયગાળામાં જંબલી મહોલ્લા ભૂલેશ્વરમાં પોતાના મકાનમાં રહેતા હતા. તેઓ બસે ભાઈઓ દુકાને દુકાને ફરીને ભગવાનના ફોટોને હાર ચડાવવાનું કામકાજ કરતા હતા. ચીમનભાઈ દવેનો જન્મ મુંબઈમાં ૧૮૦૪માં થયો હતો અને મુંબઈમાં નોકરી કરી હતી. મોહનભાઈ દવેએ બ્રાહ્મણની વાડી બાંધવા માટે મુંબઈથી સરસામાન મોકલ્યો હતો. ૧૮૨૮માં તેઓ બધા મુંબઈ છોડી ગોર્ગારિયા સ્થાયી થયા. ભૂલેશ્વરમાં હાટકેશ્વર મહાદેવમાં ગોર્ગારિયાના એક બ્રાહ્મણભાઈ પૂજારી તરીકે કામ કરતા હતા. વર્ષ ૧૮૦૫માં શેઠ નથ્યુભાઈ ગુલાલચંદ શાહ મુંબઈમાં સ્થાયી થયા હતા અને યાઈનો વેપાર કરતા હતા. તેમના પુત્ર ગોરધનભાઈ નથ્યુભાઈ શાહનો જન્મ મુંબઈમાં થયો હતો. જેમણો ગોર્ગારિયા હાઈસ્ક્વુલની સ્થાપનામાં યોગદાન આપ્યું હતું.

મોહનલાલ માધવજી ભાવસાર, તેમના ભાઈઓ પ્રભુદાસ અને પ્રહલાદજી સાથે ૧૮૧૦ના સમયગાળામાં મુંબઈ આવી સ્થાયી થયા હતા. વર્ષ ૧૮૧૫માં આશરે છોટાલાલ અમથારામ રાવલ (ગુગરી) મુંબઈ આવી શરૂઆતમાં નોકરી કરી

ધંધામાં સ્થાયી થયા હતા.

શાહ ચુનીલાલ ગિરધરલાલ જાળીવાળા ૧૮૧૮માં ધંધાર્યે સ્થાયી થયા હતા. તેમણે જાળી બનાવવાનો ધંધો શરૂ કર્યો હતો.

વર્ષ ૧૮૫૦થી ૧૮૭૫ના સમયગાળામાં ગોર્ગારિયાથી ધરા બધા નોકરી કે ધંધાર્યે મુંબઈમાં આવ્યા. તેની નામાવલિ ધર્ષી મોટી છે - તે પેકી કેટલાક નામ લઈએ તો રમણલાલ વૈજનાથ રાવલ, ચંદુભાઈ પ્રહલાદજી રાવલ, બળદેવભાઈ ભાઈચંદ્રદાસ પટેલ, નાથભાઈ જેસીનાંદાસ શાહ, ભોગીલાલ ચંદુલાલ શાહ, અશોકભાઈ શક્રાભાઈ શાહ, પ્રહલાદભાઈ શંકરલાલ પટેલ, સેંધાભાઈ મોહનદાસ પટેલ, અંબાલાલ ભીખાભાઈ પટેલ, અંબાલાલ માધવદાસ પટેલ અને તેમના ભાઈ ડાલ્યાભાઈ, મફનલાલ સોની, નારણભાઈ કેશવલાલ નાચી વગરે નામો ઉલ્લેખી શકાય. વર્ષ ૧૮૭૫-૭૬ના સમયગાળામાં જતુભાઈ અંબાલાલ પટેલ અને રતિલાલ છનાલાલ પટેલ મુંબઈમાં શિક્ષક તરીકે કેરિયર શરૂ કરી હતી.

શ્રી ગોર્ગારિયા વિકાસ મંડળ, મુંબઈ

વર્ષ ૧૮૯૦-૧૮૭૫ના સમય ગાળામાં ધરા યુવા ગોર્ગારિયા વાસીઓ મુંબઈમાં આવ્યા. તેઓ ભાયંદર વિસ્તારની ચાલીમાં રહેતા હતા. તેઓને નાના મોટા ધરા પ્રશ્નો હતા. તે પ્રશ્નોની ગુંજ માટ દાદભાઈ શંકરભાઈ પટેલના કાન સુધી પહોંચ્યો અનો તો માટો આગેવાની લઈ મુંબઈમાં રહેતા દાદભાઈ

ગોઝારિયાવાસીઓને વાત કરી. જેને લીધે તા- ૧૪-૪-૧૯૭૫ના રોજ 'શ્રી ગોઝારિયા વિકાસ મંડળ', મુંબઈની સ્થાપના થઈ. જેમાં પ્રહલાદભાઈ પટેલ પ્રમુખ અને સોમાભાઈ કેશવલાલ પટેલ મંત્રી પદે નિયુક્ત થયા. જેમાં મંડળનું ધારાધોરણ, કાર્યક્રમ, ધ્યેય અને માળખું નક્કી કરવામાં આવ્યું.

મુંબઈમાં 'રોટલો મળે પણ ઓટલો ના મળે' આ લોકોકિતથી પ્રેરણા લઈ મુંબઈમાં આવતા આગંતુકો માટે ભાયેદર-પણ્યમ ખાતે ૧૫૦૦ ચો. ફૂટની 'શંકર આશિષ ભુવન રહેઠાણ યોજના' માટે જગ્ગા ખરીદવામાં આવી. આ પ્રકલ્પના પ્રણોત્તા અને દાતા પ્રહલાદભાઈ શંકરભાઈ જીજદાસ પટેલ હતા. તેની સાથે સાથે નોટબુક વિતરણ, વિદ્યાભ્યાસમાં વિવિધ ઈનામ યોજનાઓ શરૂ કરવામાં આવી.

પૂર્વ પ્રમુખોની યાદી

પ્રહલાદભાઈ શંકરલાલ પટેલ મંડળમાં ૧૯૭૫થી ૧૯૭૮ સુધી પ્રમુખ રહ્યા એ પછી બળદેવભાઈ ભાઈચંદ્રસ (૧૯૭૮), વાડીભાઈ જેઠાલાલ શાહ (૧૯૮૦), અંબાલાલ ભીજાભાઈ પટેલ (૧૯૮૦થી ૮૧), અશોકભાઈ શંકરલાલ શાહ (૧૯૮૩, ૨૦૦૩થી ૨૦૦૬) નાથાલાલ જેસિંગદાસ શાહ (૧૯૮૪થી ૮૫, ૧૯૮૮થી ૨૦૦૦), રમણલાલ વેજનાથ રાવલ (૧૯૮૯થી ૮૮) બાબુભાઈ દામોદર જાની (૧૯૮૮થી ૮૧) કેશવલાલ મોહનલાલ પટેલ (૧૯૮૮થી ૮૩), બાબુભાઈ વિહૃલભાઈ શાહ (૧૯૮૪થી ૮૬), અંબાલાલ માધવવાલ પટેલ (૧૯૮૮, ૨૦૦૧થી ૨૦૦૨), જીતન્દ્રકુમાર અંબાલાલ પટેલ (૧૯૮૮), શંકરભાઈ હરગોવનદાસ પટેલ (૨૦૧૧થી ૨૦૧૩, ૨૦૧૭), રમણભાઈ પટેલ (૨૦૧૪થી ૨૦૧૯) એ મંડળમાં પ્રમુખ તરીકે ઉલ્લેખનીય યોગદાન આવ્યું હતું. પ્રમુખના લીસ્ટમાંથી કેશવલાલ પટેલ,

જીતન્દ્રકુમાર પટેલ, રમણભાઈ પટેલ અને રત્નલાલ પટેલ મંડળમાં મંત્રી પદે રહી ચુક્કા હતા.

હાલમાં રાજેન્દ્ર અંબાલાલ પટેલ (ધરમરાજ પરિવાર) સને ૨૦૧૮ થી પ્રમુખ તરીકે નાંધપાત્ર કામ કરી રહ્યા છે.

પૂર્વ મંત્રીઓ

શ્રી ગોઝારિયા વિકાસ મંડળમાં સોમાભાઈ કેશવલાલ પટેલે મંત્રી તરીકે ૧૯૭૯થી ૧૯૭૮ તરીકે કાર્યભાર સંભાળ્યો. પછી રસિકભાઈ ભોગીલાલ શાહ, રામાભાઈ મહિલાલ પટેલ, ચીમનભાઈ બબુદાસ પટેલ, કાંતિભાઈ માધવદાસ પટેલ, બાબુભાઈ વિહૃલદાસ શાહ, નિંદુંજકુમાર ડાખાભાઈ શાહ, ધીરેન્દ્ર માણેકલાલ સોની, રાકેશ વાડીલાલ શાહ, લલિત રમણલાલ પટેલ, રોહિતભાઈ નટવરલાલ પટેલ, પ્રવીણભાઈ કચરાલાલ પટેલ મંત્રી તરીકે સેવાઓ આપી હતી. ૨૦૧૭થી અંબેપ્રસાદ નરમદાશંકર પંડ્યા મંત્રી તરીકે સંસ્થાની સેવા આપી રહ્યા છે.

શ્રી ગોઝારિયા વિકાસ મંડળ, મુંબઈ તા. ૨૪-૭-૨૦૧૫, નં. E-૩૧૪૫૨ (મુંબઈ)થી રજિસ્ટર્ડ સંસ્થા કરવામાં આવી છે.

(માહિતી સ્રોત : રાજેન્દ્રકુમાર અંબાલાલ પટેલ, રત્નલાલ અને અંબુલાલ પંડ્યા)

મુંબઈના કેટલાક મહાનુભાવો

ડૉ. ભોગીભાઈ મહિલાલ અમીન (૧૯૧૩-૧૯૮૨)

નંદલાલ મેમજ અમીનના સાતમી પેઢીના વંશજ ડૉ. ભોગીભાઈ મહિલાલ અમીન ગોઝારિયામાં છ ધોરણ સુધી અભ્યાસ કર્યો હતો. એમણે અમદાવાદમાં આજાદીની ચળવળમાં જોડાઈ જેલવાસ ભોગવ્યો હતો. મુંબઈમાં KEM હોસ્પિટલ મેડિકલ કોલેજમાંથી M.B.B.S. થનાર વિજાપુર તાલુકામાંથી ગોઝારિયાના પ્રથમ ડૉક્ટર હતા. ગામના પ્રજાજનોએ એમનું જાહેર સન્માન

તા. ૨૩-૧-૧૯૮૮ના રોજ કર્યું હતું. એમણે

M.D. પેથોલોજીનો અભ્યાસ કરી ડૉ. ગજજરની પેથોલોજી લોબોરેટરીમાં જોડાયા. ૧૯૫૦માં ડૉ. ભોગીભાઈને 'બોમ્બે હોસ્પિટલ'માં પેથોલોજી ડિપાર્ટમેન્ટ શરૂ કરવાની સુવાર્ણ તક મળી.

એમણે નિષ્ઠાથી પેથોલોજી ડિપાર્ટમેન્ટની સ્થાપના કરી અને જ્યાં ત્યાં સુધી પેથોલોજિસ્ટ તરીકે કામ કર્યું એમણે ગોજારિયા ગામનું નામ મુંબઈ શહેરમાં ઉઝાયું. એનું ગ્રામજનો ગૌરવ લે છે.

ડૉ. ભોગીભાઈના પરિવારની વાત કરીએ. એમનાં લગ્ન બાળપણમાં સાણંદ નિવાસી કમળાબેન પ્રહલાદભાઈ પટેલ સાથે થયાં હતાં. એમને બે પુત્રો અને બે પુત્રી હતાં. ચારે જણ ડૉક્ટરો થયા. ડૉ.

ઉપાબહેન અને ડૉ. દિવ્યબાળા અમદાવાદમાં સેટ થયાં. ડૉ. પ્રફુલભાઈ અને ડૉ. અનીલભાઈ - પેથોલોજિસ્ટ થયા. અને તેમણે ડૉ. ભોગીભાઈનાં વારસો સંભાળ્યો. ડૉ. પ્રફુલભાઈ અમીને એમની કેરિયર બોમ્બે હોસ્પિટલના પેથોલોજિસ્ટ તરીકે શરૂ કરી હતી. તેમની પત્ની ડૉ. નીલમબહેન પેથોલોજિસ્ટ અને ડૉ. અનિલભાઈ પણ પણા સાથે

કામમાં જોડાયા. ડૉ. અનિલભાઈ અમીનના લગ્ન સરફલના બદ્ધી પરિવારના તરુલતાબહેન સાથે થયાં. ડૉ. ભોગીભાઈની જેમ એમના બંને પુત્રોએ ગોજારિયા ગામ અને મુંબઈમાં રહેતા ગોજારિયા પરિવારના સભ્યો સાથે ગ્રેમથી અને હમદર્દીઓએ વ્યવહાર જાળવી રાખ્યો છે.

૧૯૮૮માં સારી તક મળતાં ડૉ. અનિલભાઈ અમીન યુરોપના નોર્બ દેશમાં હોસ્પિટલમાં ડેડ પેથોલોજિસ્ટ તરીકે જોડાયા. એમણે નોર્બમાં ૧૯૮૭થી ૨૦ વર્ષ પ્રાઇવેટ પેથોલોજી પ્રેક્ટિસ કરી. પછી યુનિવર્સિટીમાં પ્રોફેસર તરીકે FISH PETHOLOGYમાં એમના આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાના બે એટલાસ પ્રકાશિત થયા. ડૉ. ભોગીભાઈ અમીનના શતાબ્દી વર્ષ ૨૦૧૩માં એમનાં પુત્રોએ મુંબઈની KEM હોસ્પિટલની GS મેડિકલ કોલેજના જૂના કોન્ફરન્સ હોલને રિનોવેટ કરી. અઘતન સાધનો T.V., પ્રોઝેક્ટર, સ્માર્ટ બોર્ડ વિગેરેથી સાજવી આપ્યો. આ એક વિશિષ્ટ સિધ્યિ છે.

વર્ષ-૨૦૧૫માં ડૉ. અનિલભાઈ અને તરુલતાબહેન રામજી મંદિરનો જલ્દોદાર પોતાની દેખરેખ હેઠળ કરાયો. એમણે અમીન વાસમાં પૂર્વજના ઘરનું રિસ્ટોરેશન કર્યું છે. અમે ઈચ્છિએ કે તેઓ કેટલોક સમય ગોજારિયામાં પસાર કરે!

(માહિતી સ્વોત : શ્રીમતિ. તરુલતાબહેન અનિલભાઈ અમીન.)
છોટાલાલ અમથારામ રાવલ (૧૯૦૯-૧૯૮૦)

ગોજારિયામાં ડ ધોરણ સુધી અભ્યાસ કરી ભાગ્ય અજમાવવા ૧૪ વર્ષની વયે મુંબઈ ગયા. ૨૭ વર્ષના કપરા સંઘર્ષ પછી એમણે અમૃતલાલ છોટાલાલની કંપની સ્થાપી, ગુલાબવાડીમાં નોન ફેરસ મેટલના ધંધાની શરૂઆત કરી અને પછી એમના દિવસો બદલાયા.

તેમણે ૧૯૬૭-૬૮થી ૧૯૬૯-૭૦ સુધી ઉ વર્ષ ગોજારિયા કેળવણી મંડળના ઉપરમુખ પદે રહી સેવાઓ આપી. તેમણે સામાજિક, ધાર્મિક તથા કેળવણી મંડળ માટે સખાવત કરેલી. તેમણે દંડાય ઓફિસ બ્રાબણ સમાજમાં મુંબઈ, મહેસાણામાં વિદ્યાર્થીભવન માટે તેમજ ગોજારિયા બ્રાબણ સમાજ માટે યથાશક્તિ સેવા આપી હતી.

રમણલાલ વૈજનાથ રાવલ (૧૯૨૪-૨૦૧૮)

મીઠા વીરડાનું પાણી જેમ જેમ ઉલેચાય તેમ તેમ નવાં અમૃત જરણાં ફૂટાં જ હોય છે. આંબો પોતાનાં અમૃતફળોનો આસ્વાદ પ્રકૃત્યા બનીને સૌને પ્રદાન કરે છે.

આપણા ગામના સદ્ગ્રાહ્યે આવા પ્રકારના મહાનુભાવો ધરતીની ધૂળમાંથી ઉત્પસ થયા છે. તેમાં રમણલાલ વૈજનાથ રાવલનું નામ મોખરે છે. શ્રી ગોઝારિયા વિકાસ મંડળ, મુંબઈના પૂર્વપ્રમુખ રમણભાઈ વી. રાવલનું નામ આપણા ગામના સુપુત્રોમાં સુવણ્ણિકરે લખાયેલ છે. પોતાના શક્તિ, વગ અને આવડત દારા અનેક પ્રકારનાં દાન આપી, અપાવી, સમન્વય સાધી, સુંદર કાર્યક્રમતા દાખવી છે.

શેઠ શ્રી આર. વી. રાવલે આપણી સંસ્થામાં ટેકનિકલ ઇન્સ્ટિટ્યુટ માટેનું ઉદાર દાન આપ્યું. આજે આ સંસ્થા રાજ્યભરમાં મહત્વનું સ્થાન ધરાવે છે.

શ્રી બળદેવભાઈ ભાયચંદ્રાસ પટેલ તથા શેઠ શ્રી રાવલ કોમ્પ્લેક્સ જે આપણા ગામની ભધ્યમાં ભવ્ય અને ઉત્સુક અદ્વિતીય બિલ્ડિંગ છે તે એમના ભવ્ય પુરુષાર્થનું પ્રતીક છે.

બાબુલાલ દામોદરદાસ જાની (૧૯૨૯-૨૦૧૮)

મૂળ સમી ગામના વતની પણ ગોઝારિયાના ભાણેજ હોવાથી ગોઝારિયાને વતન સ્વીકાર્યું. નાની ઊમરે મુંબઈ આવી એક સફળ વ્યાપારી બન્યા. તેમણે ગોઝારિયા વિકાસ મંડળ, મુંબઈમાં ઉપપ્રમુખ અને પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી હતી, એક દાતા બની ગામની સંસ્થાઓમાં રસ લેતા હતા.

કેશવલાલ મોહનદાસ પટેલ (૧૯૨૯-૨૦૧૮)

સામાન્ય શિક્ષણ પણ મહેનતું જેણું પુત્ર કેશવલાલ પટેલે મુંબઈમાં કોપર બનાવવાનું કારખાનું નામી, પગભર અને સફળ થયા. ગોઝારિયા વિકાસ મંડળ, મુંબઈમાં સક્રિય કાર્યકર્યા હોદેદાર બની પ્રમુખ તરીકે સેવાઓ આપી હતી.

નાથલાલ જેસિંગદાસ શાહ (૧૯૩૨)

મેટ્રિકનો અભ્યાસ કરી ગોઝારિયામાં ગોળ તેલનો જથ્થાબંધ વેપાર શરૂ કર્યો હતો. નસીબ અજમાવવા મુંબઈ આવી જવેરી બજારમાં નોકરી શરૂ કરી. ૧૯૬૦માં તેમણે સ્ટેઇલનેસ સ્ટીલના ધંધામાં ભાગીદારીમાં પદ્ધતિપણ કર્યું. ચારેક વર્ષ બાદ એમણે સંગીતા મેટલ કોપોરેશનના નામે સ્ટેઇલનેસ સ્ટીલની કેટલીક આઈટમ બનાવવાનો ધંધો ગોરેગાંવ મુંબઈમાં શરૂ કર્યો. તેમના પુત્ર રોહિતભાઈએ આ ધંધાનું સંચાલન સંભાળ્ય. તેઓ ડીસામાં થતા નિઃશુલ્ક નેત્રયજ્ઞના મુખ્ય દાતા હતા. તેમના પુત્ર ડૉ. કમલેશભાઈની મલાડમાં લાઈફલાઈન હોસ્પિટલ છે. તેઓએ મુંબઈ દિશાવાળા સમાજ દારા શ્રીનાથદારામાં માતાપાના નામે બંધાયેલ 'મંગુબા ભવન' ધર્મશાળા માટે માતબર દાન આપ્યું છે. એમણે મુંબઈને કર્મભૂમિ બનાવી હોવા છતાં તેઓ માદરે વતન ગોઝારિયામાં માતૃશ્રીની ૧૯૮૦ની સ્મૃતિમાં 'મંગુબેન જેસિંગદાસ બાલમંદિર' માટે દાન આપ્યું છે. વળી એમણે કેળવણી મંડળની સાથે ગામની અન્ય સંસ્થાઓમાં દાન આપ્યા છે. એમના સમાજે એમને 'દિશાવળ રલ' અને 'ગિરનાર એવોઈ'થી નવાજ્યા છે.

પ્રહલાદભાઈ શંકરદાસ પટેલ (૧૯૩૨-૨૦૦૨)

શ્રી પ્રહલાદભાઈને માતા અમથીબેન, પિતા શંકરલાલનો ધાર્મિક અને સામાજિક સંસ્કાર વારસો મળ્યો હતો. ગોઝારિયા હાઈસ્ક્વિલમાં મેટ્રિક સુધીનો અભ્યાસ કરીને તેમણે પિતાની જે મ વેપારમાં

જંપલાવવાનું નક્કી કર્યું. તેમણે કપાસ તેમજ પશુઆહાર (ખોળ પાપડી), સિમેન્ટ પાઇપ, ટાઇલ કારખાનાનું તથા કરિયાણાની દુકાન જેવા વેપાર શરૂ કર્યા. તેઓ કપાસની સિજનમાં કપાસ ખરીદી આદરની જ્ઞનમાં પ્રોસેસમાં મોકલતા. તેઓ વિજાપુર તાલુકા સહકારી સંઘ તથા પંચાયતના સભ્ય તરીકે ચૂંટાયા.

એ પછી પ્રહલાદભાઈ ૧૯૭૪માં મુંબઈમાં જિંદ ગોરેગાંવમાં પ્રિસિસન છન્ડસ્ટ્રીઝ ઔદ્યોગિક એકમની સ્થાપના કરી. તેમણે અમેરિકા અને જાપાનનો પ્રવાસ જેડી પોતાની સાહસિકતાનો પરિચય આપ્યો. મુંબઈમાં એમણે 'સેન્ટ્રલ ટ્યૂબ્સ' નામથી ટ્રેડિંગ કંપની શરૂ કરી હતી. મુંબઈમાં રહી તેમણે કડવા પાટીદાર મોટાબાર સમાજના મંડળની સ્થાપના કરી અને પ્રમુખ રહ્યા. ઉપરાંત મુંબઈમાં ગોઝારિયા મિત્ર મંડળની સ્થાપના કરી. વર્ષો સુધી પ્રમુખની જવાબદારી વહન કરી વતનબંધુઓના દિલ જીતી લીધા.

કેળવણીમાં તેઓ આર્થિક રીતે નબળા વિદ્યાર્થીઓને મદદ કરવા સદ્ય તત્ત્વર રહેતાં. તેમણે અનેક વિદ્યાર્થીઓને ગુપ્ત રીતે આર્થિક મદદ કરી ઉચ્ચ અભ્યાસ કરાવ્યો. ગોઝારિયાની અનેક સંસ્થામાં તેમણે દાન આપી સંસ્થાઓને પગભર બનાવી. તા. ૧૮૮૮-૨૦૦૨ના રોજ ટૂંકી માંદળી બાદ મુંબઈમાં બોરીવલી મુકામે તેમનું નિધન થયું. તેઓ આગવી ધંધાકીય સૂજ અને કુનેદથી મુંબઈમાં ઉદ્યોગપતિ 'પટેલ શેઠ'ના નામે જાણીતા થયા.

તેમણે પિતા શંકરલાલ અને દાદા જજાદાસના સંસ્કારોને આગળ રાખી અનેક લોકપથોળી કાર્યોમાં અગ્રેસર રહ્યા હતા. તેમના ધર્મપત્ની શારદાબેન ખૂબ જ હસમુખાં સરળ સ્વભાવનાં હતાં. તેમના પુત્રો હરીશભાઈ, રાજેશભાઈ અને પંકજભાઈએ પિતાનો આ વારસો આગળ ધપાવ્યો છે.

બળદેવભાઈ ભાયયંદદાસ પટેલ (૧૯૩૫-૨૦૧૩)

પવિત્રભૂમિ ગોઝારિયામાં શેઠશ્રી બળદેવભાઈ પટેલનો જન્મ સને ૧૯૩૫માં ધાર્મિક અને પવિત્ર તેવા મુખીકુળમાં થયો. માધ્યમિક શિક્ષણ મોસાળ લાંઘણજમાં મેળવ્યું. ત્યારબાદ મુંબઈમાં રેલવે સ્ટેશન માસ્ટરની નોકરી કરતાં કરતાં પુરુષાર્થી જ બી.એ. અને એલ.એલ.બી.ની ડીગ્રી માપ કરી. ધીરેધીરે તેઓ આત્મવિશ્વાસથી આગળ વધ્યા. ખંતપૂર્વકની કામગીરી અને ધગશથી તેઓ સેલ્સટેક્ષ, ઇન્કમસ્ટેક અને લેબર કન્સલટન્સીમાં નિષ્ણાત બન્યા.

પુરુષાર્થ અને અનુભવના બળે સ્વતંત્ર ધંધામાં જંપલાવ્યું. નાના મોટા બિજનેશ કરતા ગયા. એક પછી એક સફળતાના શિખરો સર કરતા ગયા. એમણે ઉદ્યોગ, શેરબજાર અને બિલ્ડિંગ કન્સ્ટ્રુક્શન ક્ષેત્રે નોંધપાત્ર સફળતા મેળવી.

માત્ર ધંધાકીય કે આર્થિક ક્ષેત્રોમાં જ સફળતા પ્રાપ્ત કરવાનું તેમનું ધ્યેય ન હતું. સાથેસાથે તેઓએ સામાજિક અને શૈક્ષણિક ક્ષેત્રોમાં પણ સુવાસ ફેલાવેલી છે. તેઓશ્રીએ બોરીવલી એજ્યુકેશન સોસાયટીના લાઈફ મેભર તરીકે, બોરીવલી પેસેન્જર્સ એસોસિએશનના સંકિય કાર્યકર તરીકે ગોઝારિયા વિકાસ મંડળના મુંબઈના પ્રમુખ તરીકે ૧૯૮૩-૮૪ના લાયન્સ ક્લબ બોરીવલીના પ્રમુખ તરીકે, બારગામ કડવા

પાટીદાર સમાજના પ્રમુખ તરીકે - આદર્શ અને બેનમૂળ સેવાઓ બજાવી હતી. તેટલું જ નહિ, ધરતી પરિવાર, જીવદ્યા મંડળ, સર્વોદ્ય ઉત્કર્ષ મંડળ, પ્રગતિ મિત્ર મંડળ, ગોઝારિયા સાર્વજનિક હોસ્પિટલ વગેરે અનેક નાની મોટી સંસ્થાઓમાં તેમનું પ્રદાન અમૃત્ય છે.

એમની સેવા પરાયણતા, સુવાસથી મહારાભ્ર સરકારે પ્રભાવિત થઈ એમને સ્પેશ્યલ એક્ઝિક્યુટિવ મેન્જિસ્ટ્રેટ (એસ.ઈ.એમ.)ની માનદ્દ પદવીથી નવાજ્યા હતા. તેમણે વિદ્યા, ધરણ અને ક્રિતિની સાથે સાથે લક્ષ્મીને વહેતી રાખી. એમણે ગોઝારિયા કેળવણી મંડળને પ્રાર્થના હોલ અને વારિગૃહ માટે તથા સુવર્ણ જ્યંતિ પ્રસંગે દાન આપ્યાં છે. ગામની સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં પણ દાન આપ્યું છે. ટાવર પાસે એમની સ્મૃતિ આપતું કોમલેક્ષ જોવા મળે છે.

અંબાલાલ માધાભાઈ પટેલ (૧૯૩૫-૨૦૧૫)

સતત ધોરણનો ગોઝારિયામાં અભ્યાસ કરી સતત વર્ષની ઉંમરે મુંબઈ આવી કાપડ બજારમાં નોકરીથી જીવનની શરૂઆત કરી. પંદર વર્ષ પછી શરૂઆતમાં તેમના નાનાભાઈ ડાલ્યાભાઈ સાથે ભાગીદારીમાં અને પછી સ્વતંત્ર ધંધો અ. એમ. પટેલ એન્ડ કેપની નામથી શરૂ કર્યો. એમના પુત્રો ક્રમલેશભાઈ અને રજનીકાન્નભાઈ કોમર્સ ગ્રેજ્યુએટ થઈ તેમના ધંધામાં જોડાયા. તેઓએ મુંબઈની સામાજિક સંસ્થામાં સહકાર અને યોગદાન આપ્યું છે. અને ગામની સંસ્થાઓમાં સારાં દાન આપ્યાં છે.

અંબાલાલ ભીખાભાઈ પટેલ (૧૯૪૨-૨૦૨૧)

૧૯૭૨માં ગોઝારિયા હાઈસ્ક્વલમાં એસ.એસ.સી. પાસ કરી મુંબઈમાં હિમકો ઇન્ડિયા

પ્રાઇવેટ લિમિટેડ અને ઇન્ટરનેશનલ ટીન કોર્પોરેશન સાથે સંકળાઈ ઉદ્યોગપતિ તરીકે સ્થિર થયા. શ્રી ગોઝારિયા વિકાસ મંડળ મુંબઈમાં વિવિધ હોલ ઉપર રહી ચૂક્યા છે. તેમણે ગામની સંસ્થાઓ હોસ્પિટલ અને શાળા તથા પાણીની ટાંકી માટે દાન આપેલ છે.

અશોકકુમાર શક્રાલાલ શાહ (જન્મ-૧૯૪૪)

મોટ્રોક કર્યા પછી ૬૮. એ. સા. સ્ટી. ૧૬૧ ગોઝારિયાની દાદાની પેઢી ડોસાભાઈ માધવજીમાં જોડાઈ અશોકભાઈ શક્રાલાલ શાહ ધંધારીય અનુભવ મેળવ્યો. વધુ પ્રગતિ માટે મુંબઈ આવી ભાઈઓના ધંધામાં અને અન્ય ધંધામાં જોડાયા. મુંબઈની સામાજિક સંસ્થાઓ શ્રી નવગામ વિશ્વ દિશાવળ મિત્ર મંડળ ગોરેગામની શ્રી મહનમોહન પ્રભુની હવેલીને શ્રી વલ્લભાચાર્ય ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટમાં તથા સાર્વજનિક હોસ્પિટલ, ગોઝારિયામાં હાવમાં પ્રમુખ તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે.

જીતન્દ્રભાઈ અંબાલાલ પટેલ (જન્મ-૧૯૪૭)

જીતન્દ્રભાઈએ મલાડની ડી. જે. હાઈસ્ક્વલમાં વિજ્ઞાન શિક્ષક તરીકે કારડિટી શરૂ કરી. ગ્રાન્ટ રોડની ફેલોશિપ હાઈસ્ક્વલમાં 'પટેલ સર' તરીકે જ્યાતિ મેળવી. તેમણે આચાર્ય પદેથી નિવૃત્ત થઈ સંસ્થામાં એડમિનિસ્ટ્રેટર તરીકે ૧૨ વર્ષ કામ કર્યું. એમણે શ્રી ગોઝારિયા વિકાસ મંડળ, મુંબઈની વિકાસ યાત્રામાં નોંધપાત્ર સેવાઓ આપી છે. તેમની પુત્રી

ડૉ. પલ્લવી રવિશ ધાનો MBBS , MD થઈ ભારતમાં સર્વપ્રથમ DNB (ગોલ્ડ મેડલિસ્ટ) કર્યું. સ્વ. પૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ અબ્દુલ કલામના હસ્તે ગોલ્ડ મેડલ મેળવ્યો હતો. દાલમાં તેઓ યુ.કે.માં સ્થાયી થયાં છે. જીતેન્દ્રભાઈ હાલમાં ગોઝારિયાના નિવૃત્તિ માણી રહ્યા છે.

રતિલાલ છનાલાલ પટેલ (જન્મ:૧૯૫૨)

રતિલાલભાઈએ એમ.એસ.સી બી.એડ્ કરી સી. એન. હાઇસ્ક્વલ સાન્ટાકુળમાં શિક્ષક તરીકે કરકિદી શરૂ કરી. ૧૯૮૨થી શ્રીમતી ગોકળભાઈ સ્ક્વલ અને જુનિયર કોલેજમાં ૧૫ વર્ષ ઇન્દ્રાજિત તરીકે જવાબદારી સંભાળી. કરી ૨૦૦૭માં સી. એન. હાઇસ્ક્વલમાં આચાર્ય બની ૨૦૧૦માં નિવૃત્ત થયા. શ્રી ગોઝારિયા વિકાસ મંડળ મુંબઈમાં એમણે પ્રમુખ અને મંત્રીપદે રહી વિવિધ યોજનાઓ શરૂ કરી અને સાથે સાથે મંડળમાં સંગઠનનું પાયાનું કામ કર્યું છે. રતિભાઈએ શ્રી ગોઝારિયા વિકાસ મંડળ, મુંબઈ અને મુંબઈમાં રહેતા ગોઝારિયા નિવાસી મહાનુભાવોની માહિતી મેળવી આપવામાં અમોને ખૂબ સહયોગ આપ્યો છે, એમની આભાર સાથે નોંધ લઉંછું.

રાજેન્દ્રભાઈ અંબાલાલ પટેલ (ધરમરાજ પરિવાર) (જન્મ-૧૯૫૫)

ધરમરાજ પરિવારના ફુળટીપક તરીકે ઓળખાતા રાજેન્દ્રભાઈ અંબાલાલ પટેલે ધો. ૮

સુધી ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વલમાં અભ્યાસ કરી, બાકીનો ધોરણ-૧૨ સુધીનો અભ્યાસ આર.બી.એલ.ડી. સ્ક્વલ માણસામાં ક્રો. તેમણે B.Sc. માણસાની જ એચ. એલ. સાયન્સ કોલેજમાંથી પાસ કર્યું. કોલેજ પૂર્ણ કર્યા બાદ તેઓ નોકરી ધંધાની શોધમાં મુંબઈ પહોંચ્યા. ત્યાં તેમણે વિલ્સન બોલપેન કંપની અને કોલો બોલપેન કંપનીમાં અનુભવ મેળવી, ૧૯૮૫માં એમ. આર. સિલિકોન ઇન્ડસ્ટ્રીઝ મેન્યુફેક્ચરરીં કંપનીની સ્થાપના કરી. જે આજે આપા ભારતમાં સિલિકોન પ્રોડક્ટ બનાવતી ૧૦ કંપનીમાંની એક છે.

રાજેન્દ્રભાઈ અંબાલાલ પટેલ ગોઝારિયા કેળવકી મંડળના અભદ્રદશાબ્દી મહોત્સવના મુંબઈ શહેરના કન્વીનર હતા. અભદ્રદશાબ્દી મહોત્સવના સોંજન્યદાતા હતા. હાલ તેઓ ગોઝારિયા વિકાસ મંડળ મુંબઈના પ્રમુખપદે સેવા આપી રહ્યા છે. અગાઉ બાવીસ ગામ કડવા પાટીદાર સમાજ મુંબઈના પ્રમુખપદે સેવા આપી ચૂક્યા છે. આ ઉપરાંત તેઓ ધાર્મિક સંસ્થાઓમાં પણ દાનાની ગંગા વહેવડાવતા રહ્યા છે.

* * *

આ સિવાય મુંબઈમાં ગોઝારિયાના ઘણા બધા મહાનુભાવો છે. જેમને વતન અને વતનની સંસ્થાઓમાં કામ કરી વતનનું નામ ઉજ્જવળ કર્યું છે. સર્વેને આજના તબક્કે વંદન કરીએ છીએ.

સુરતમાં ગોઝારિયા

સુરતમાં વસવાટ કરતા આપણા ગોઝારિયા ગામના સભ્યોની ગાથા રજૂ કરતાં આનંદ થાય છે, આપણા ગામવાળાનો વસવાટ સુરતમાં લગભગ ૧૨૫૩૦ વરસનો છે. જૂના વસવાટ કરનારમાં અમારી જાણ પ્રમાણે રતનજીભાઈ અમથાદાસ પટેલ તથા પરસોતમદાસ ત્રિકમદાસ પટેલ, લાલભાઈ અંબારામદાસ પટેલ, પુંજીરામ જીવણદાસ પટેલ, સોમાભાઈ અંબારામદાસ પટેલ, મણીલાલ હીરાલાલ પટેલ, પ્રહલાદભાઈ શામળદાસ પટેલ, ડાચાભાઈ શામળદાસ પટેલ, સેંધાભાઈ બહેચરદાસ પટેલ, દેવકરણભાઈ જોઈતારામ પટેલ, કચરાભાઈ હરીદાસ પટેલ, કાંતીલાલ એ. પંડ્યા, રમાકાન્ત પ્રહલાદભાઈ

શુક્લ વગેરે ઘણા બધા ભાઈઓ વરસો પહેલાં સુરત આવેલા. આ જૂની પેઢી વધારે પડતા જરીના ધંધા સાથે સંકળાયેલા હતા. એમાં અમૃક ભાઈઓએ તો જરીના ધંધામાં વિકાસ કરી અને સુરત જેવા જરી ઉદ્યોગના મથકામાં પોતાની આગવી ઓળખ ઉભી કરી હતી. લગભગ બધા આર્થિક રીતે સદ્ગ્રા પણ હતા. અતે વર્ષ ૧૯૩૭ના સમયની ખાસ નાંધવા જેવી બાબત છે. ગોઝારિયામાં હાઈસ્ક્વલની સ્થાપના કરવામાં આદ્યાતા લાલભાઈ અંબાલાલ પટેલ અને સોમાભાઈ અંબાલાલ પટેલ સુરત શહેરમાં જરીનો ધંધો કરતા હતા અને તેઓ જરીવાલા ઓળખાતા હતા.

ગોઝારિયામાં ધી એ. વી. સ્ક્રુલ (૧૯૩૭)ના આદ્યાતા

સ્વ. લાલભાઈ અંબારામ
જરીવાલાનો જન્મ પણ
આપણા જ ગામના સામાન્ય
ખેડૂત શ્રી અંબાલાલ હીરદાસ
પટેલને ત્યાં થયો. સ્વ. શ્રી
સોમાભાઈ અંબારામ
જરીવાલાનો જન્મ ગોઝારિયા
ગામના એક સામાન્ય ખેડૂત

સ્વ. લાલભાઈ

શ્રી અંબારામ બહેચરદાસ પટેલને ત્યાં થયો. બંનેનું જીવનધડતર, ધંધાની ભાગીદારી અને એકસૂત્રતા જોતાં ઘણા તેમને સગાભાઈ તરીકે આજે પણ ઓળખે છે. (વાસ્તવમાં એવું નહોંતું, એ એક આશ્વર્ય ગણાય!) નાનપણમાં બંનેએ સામાન્ય પ્રાથમિક શિક્ષણ મેળવ્યું. કારકિર્દીની શરૂઆત ખેતીવાડીથી કરી. પરંતુ ખેતીના ધંધાથી કટાળી સુરત ગયા. બંનેએ સુરત મુકામે રોજરોટી કમાવા સખત પુરુષાર્થ આદ્યો. ચાંદીના તાર ખેંચવાના કારખાનામાં દરરોજના અઢાર-અઢાર કલાક મજૂરી કરી. આમ કરતાં કરતાં કાર્યાનુભવ મેળવી, બંનેએ ભાગીદારીમાં સ્વતંત્ર જરીનું કારખાનું શરૂ કર્યું. આમ શ્રી સોમભાઈ એન્ડ લાલભાઈની કુ. સુરત, અસ્તિત્વમાં આવી. કુદરતે ધારી આપતાં પેસે ટકે સમૃદ્ધ થતા ગયા.

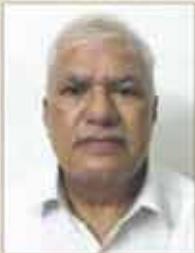

સ્વ. સોમભાઈ

સ્વ. સોમભાઈ જરીવાલા
સ્વચિકાસને કારણે જ નહિ પણ
વિશાળ બુદ્ધિશક્તિ અને
બ્રહ્માર કુશળતાને કારણે
સામાજિક તેમજ જાહેર
પ્રવૃત્તિઓમાં જળકી ઊઠ્યા. શ્રી
લાલભાઈ પોતાના સરળ અને
ઉદ્ધર સ્વભાવને કારણે એક
આર્થિક જીજજન ગૃહસ્થ બન્યા. દૃષ્ટિબિંદુ અને
વિચારસરણી વિશાળ બનતાં તેમણે વતન તરફ નજર
દોડવી અને ગામ માટે કંઈક કરી ધૂટવાની તમના
જાગૃત થઇ તેમણે જોયું કે ગામમાં અંગેજ શિક્ષણની
ખાસ આવશ્યકતા છે. આ અગાઉ ત્રણચાર પ્રયત્નો
થયેલા પરંતુ નાણાંને અભાવે સાકાર બની શકેલા
નહિ. તેથી શ્રી સોમભાઈ તથા શ્રી લાલભાઈની કુ. એ
સંયુક્ત રીતે ગામના નાગરિકો સમક્ષ અનુદ્ઘનનો
પ્રસ્તાવ મૂક્યો. જે ગ્રામજનોએ તાત્કાલિક અત્યંત
સહર્ષ વધાવી લીધો. જેના પરિપાક રૂપે ધી એ. વી.
સ્ક્રુલનું બીજ રોપાયું. આગળ જતાં તેમાંથી ‘ગોઝારિયા
હાઈસ્ક્વલ’ બની.

શ્રી ગોજારિયા પ્રગતિ મંડળ, સુરત

અમારા સમય એટલે કે ૧૯૬૨થી ૧૯૭૦ દરમિયાન જે ભાઈઓ સુરત આવ્યા, તેઓ હીરાના

અરવિંદભાઈ પરસોતમદાસ પટેલ શંકરભાઈ કાળીદાસ પ્રજાપતિ લાલભાઈ સોમાભાઈ પટેલ રમેશભાઈ મગનભાઈ પટેલ

ધંધામાં આવેલા અને જૂની પેઢીવાળાઓના સાથ સહકાર પણ પાછળથી આવેલાને મળતો રહેતો હતો. કારણ કે એ સમયે વતનથી આટલે દૂર પોતાના ગામના માણસ મળો એટલે આનંદ થતો અને ભાઈચારો કેળવાતો અને તેના પરિવામ સ્વરૂપે આપણા ગામના ડાલ્યાભાઈ લલ્યુદાસ પટેલ તથા અરવિંદભાઈ પરસોતમદાસ પટેલ બંને જણાએ ઘેર ઘેર ફરી આપણા ગામના ભાઈઓના સંપર્ક કરી ૧૯૬૨-૬૩ના અરસામાં ગામનું સુરતમાં એક સંગઠન બનાવ્યું. જે “શ્રી ગોજારિયા પ્રગતિ મંડળ, સુરત”ના નામથી હાલ ચાલે છે. જેમાં અત્યાર સુધીમાં ડાલ્યાભાઈ લલ્યુદાસ પટેલ, ડૉ. અમરતભાઈ જીલ્લાભાઈ પટેલ, રમણભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ, ચંદ્રકાન્ત ડાલ્યાભાઈ જરીવાળા, અરવિંદભાઈ (પ્રવિષ્ણભાઈ) પુરુષોત્તમ પટેલ, રણાંદુભાઈ સોમાભાઈ પટેલ અને લાલભાઈ સોમાભાઈ પટેલે પ્રમુખ તરીકે છ વર્ષ સેવાઓ આપી છે. એકબીજાના સાથ સહકાર થકી આ મંડળના સુરતના સભ્યો તરફથી ગોજારિયા સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં (I.C.U.) પણ બનાવવામાં સહકાર આપ્યો હતો તથા ગોજારિયા કેળવણી મંડળ આયોજિત અંગેજ માધ્યમની શાળા માટે એક રૂમ શ્રી ગોજારિયા પ્રગતિ મંડળ, સુરતના નામની બનાવવાનું દાન જાહેર કરેલ છે.

શ્રી ગોજારિયા પ્રગતિ મંડળ, સુરત દ્વારા સુરતમાં આપણા ગામના સભ્ય પરિવાર માટે

વરસમાં એક સ્નેહમિલન સમારોહનું આયોજન કરવામાં આવે છે. જેમાં મંડળના સભ્યોના તેજસ્વી ભાગકોને ઈનામ વિતરણ તથા વક્તૃત્વ સ્પર્ધા,

સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવે છે. વધારે નહીં તો એક દિવસ તો એમ જ લાગે કે આપણે ગોજારિયામાં આવેલા છીએ તેવો અનુભવ દરેકને થાય છે. એક વરસ સુરતમાં પ્રોગ્રામ થાય છે અને એક વરસ સુરતની બહાર પ્રવાસમાં લઈ જઈએ છીએ. અમોઅને સભ્યોને નાસિક, શેરડી, ત્રંબકેશ્વર, દ્વારકા, સોમનાથ જેવા સ્થળોએ પ્રવાસ કરાવ્યો છે. હાલ સમયમાં આપણા ગામના સભ્ય પરિવારો જરીના ધંધામાં પણ અમુક ભાઈઓ હીરાના ધંધામાં અને કાપડના ધંધામાં છે. યંગ સભ્યો આઈ. ટી., કોમ્પ્યુટર તથા એન્જ. લાઈનમાં છે. પહેલાં કરતાં હાલમાં લગભગ બધા સંખ્યા છે. એકબીજાના સાથ સહકારથી રહે છે. લાલભાઈએ ગોજારિયા ગામમાં સંસ્થાકીય દાન આપાવવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવી છે. સુરતમાં આ મંડળની સ્થાપનામાં અગ્રકાળો આપનાર અરવિંદભાઈ પટેલ અને સાથી મિત્રો ઘણા સક્રિય હતા. મંડળના સ્થાપનાકાળથી ૨૯ વર્ષ સુધી નિઝાપૂર્વક મંત્રી તરીકે શંકરભાઈ કાળીદાસ પ્રજાપતિએ કામ કર્યું છે. પરામાં મગનભાઈ મારવાડી તરીકે ઓળખાતાના પુત્ર રમેશભાઈ મગનભાઈ પટેલ ૨૦૨૦થી પ્રમુખ તરીકે કાર્યરત છે. તેઓ ખોડિયાર ભક્ત છે અને સમાજની પ્રવૃત્તિમાં અંગેરે રહે છે. તેમની સાથે કૃષ્ણાલ ચંદ્રકાન્ત જરીવાલા મંત્રી તરીકે જોડાયા છે.

(માહિતી સ્ત્રોત : લાલભાઈ સોમાભાઈ પટેલ, માઝ પ્રમુખશ્રી, શંકરભાઈ કાળીદાસ પ્રજાપતિ, મંત્રીશ્રી, અરવિંદભાઈ પરસોતમદાસ પટેલ, સ્થાપક : ગો. પ્ર. મંડળ, સુરત)

અમેરિકામાં ગોજારિયા

ગોજારિયાથી પરદેશ ભણવા જવું કે સ્થાયી થવા જવું એ એક મોટું એચિવમેન્ટ ગણાતું. હાલમાં આડિકા, લંડન, અમેરિકા, કેનેડા, ઓસ્ટ્રેલિયા અને અન્ય દેશોમાં આશરે ૫૦૦ જેટલા પરિવારો વસતા હશે. ગોજારિયા હાઈસ્ક્યુલના પ્રથમ ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી ચન્દ્રકાન્ત શાહ પુરોપમાં ફાન્સમાં ભણવા ગયા. એ પછીની અમની વિશેષ માહિતી ઉપલબ્ધ થઈ નથી. ૧૯૮૮માં અમેરિકામાં જનાર બેચરભાઈ સોમદાસ પટેલ પ્રથમ હતા. અને તેમના પછી નટુભાઈ નથ્યુદાસ પટેલ અમેરિકા ગયા હતા.

તેઓ બનેનો ગોજારિયા હાઈસ્ક્યુલમાં જાહેર વિદ્યાય સમારંભ રાખવામાં આવ્યો હતો. તે પછીના સમયમાં ભૂપેન્દ્રભાઈ દાદુભાઈ અમીન, કે. કે. પટેલ, રામુભાઈ અમીયંદ પટેલ અને ગોવિંદભાઈ માણેકલાલ પટેલ (ચોક્સી) ગયા હતા. બેચરભાઈ, નટુભાઈ, રામુભાઈ પટેલ અમેરિકામાં સ્થાયી થયા. ભૂપેન્દ્રભાઈ અને ગોવિંદભાઈ માણેકલાલ પટેલ ભારત પાછા આવ્યા. કે. કે. પટેલ (ખોડાભાઈ કાળીદાસ પટેલ) વર્ષ ૧૯૯૭માં અમેરિકા ગયા હતા. એ દરમિયાન એમણો નટવરભાઈ તુલસીદાસ પટેલ, છનાભાઈ સોમનાથ પટેલ અને કનુભાઈ ધૂળાભાઈ પટેલ વગેરે મિત્રોને અમેરિકા બોલાવી તેમને સાથે રાખીને સ્થાયી થવામાં ઘણી મદદ કરી હતી. રસિકભાઈ છનાભાઈ ગિરધરદાસ અમેરિકામાં કે. કે. પટેલ સાથે રહ્યા હતા. તેમના પરિવારના ભાઈઓ પણ અમેરિકામાં સ્થાયી થયા છે. એ પછીના સમયમાં ગોવિંદભાઈ લખખુદાસ પટેલ અમેરિકા પહોંચીને પોતાની કારકિર્દી બનાવી.

એ પછીના સમયમાં ગોજારિયામાંથી અમેરિકા જવાનો પ્રવાહ શરૂ થઈ ગયો. ગામના ઘણા બધા વિદ્યાર્થીઓ અમેરિકા પહોંચી ગયા. એ પછીના

સમયમાં ઘણા બધા અમેરિકામાં સ્થાયી થયા છે. આશરે ૪૦૦ જેટલા પરિવારો અમેરિકામાં સ્થાયી થયા હશે! એ પૈકી ઘણા પરિવારો એવા છે કે તેઓ ગોજારિયાને ભૂલ્યા નથી એ પૈકી ઘણાંએ ગોજારિયામાં આવેલી સંસ્થાને સારી રકમ દાન આપી છે.

વર્ષ ૧૯૮૪માં કાનજીભાઈ પટેલ અને હિમતભાઈ પટેલ ગોજારિયા આઈ.ટી.આઈ માટે ફાળો ઉધરાવવા અમેરિકા ગયા હતા. તેઓ સારી એવી રકમ ગામ નિવાસી ભાઈઓ પાસેથી ફાળો ઉધરાવી લાવ્યા હતા.

ગોજારિયા પરિવાર USAનો પ્રથમ સ્નેહમિલન કાર્યક્રમ-૨૦૧૯

અમેરિકામાં ગોજારિયાના ઘણા પરિવારો અમેરિકામાં વર્ષોથી સ્થાયી થયા છે. આ બધા ઘૃદા છવાયા USAમાં જુદા જુદા વિસ્તારો રાજ્યોમાં રહેતા હોઈ ગોજારિયા ગામનો એક ઉત્સાહી યુવક વર્ષ ડિસેમ્બર ૨૦૦૭ માં સ્ટુડન્ટ વિજા પર અમેરિકા જઈ અભ્યાસ પરિપૂર્ણ કર્યા પછી સ્થાયી થયો. પોતાનો ઘંધો વિકસાવ્યો. તેઓ ગોજારિયામાં થનાર અંગેજ શાળા દાતા છે. એ યુવા ગૌરવકુમાર જયંતીભાઈ પટેલ (નુંગોર પરિવાર)ને એકવાર અમેરિકામાં વસતા ગોજારિયાના બધા પરિવારોને ભેગા કરવા અને એકબીજાનો પરિચય કેળવવા માટે સ્નેહમિલન કાર્યક્રમ કરવાનો વિચાર આવ્યો. એ વાત એમની ઉમરના ગોજારિયામાં ગર્ભ હાયર સેકેન્ડરી સ્કૂલના પ્રાર્થના હોલના યુવાદાતા નિરુંજકુમાર દિનેશભાઈ પટેલ (જેરતીયા પરિવાર)ને વાત કરી અને તેમણે આવકારી. નિરુંજભાઈ ગર્ભ હાઈસ્ક્યુલના પ્રાર્થના હોલના દાતા છે. આ બંને યુવાનોએ વડીલોને સંપર્ક કરી એમના વિચારો જણાવ્યા જેમાં એમને ત્રીન સિગનલ મળતાં પ્રથમ નાની મિટિંગ શિકાગો ખાતે સત્તિપ શંકરચંદ

પટેલના એપ્રિલ, ૨૦૧૯માં રાખી. જેમાં હિતેષ દશરથભાઈ પટેલ, કલ્પેશ અંબાલાલ પટેલ (બોસ્ટન) ભરત ગંગારામ પટેલ, આર. ડી. પટેલ અને સ્થાનિક મિત્રો હાજર રહ્યા હતા. એ મિટિંગમાં ગોઝારિયા પરિવાર USA કન્વેશન-૨૦૧૯ શિકાગો ખાતે રાખવાની નક્કી કર્યું અને તેની સ્પોન્સરશીપ આ બંને મિત્રોએ પ્રેમથી સ્વીકારી લીધી. આ પ્રસંગ પોતાનો અને તહેવારાની જેમ દર્ખ-ઉલ્લાસથી ઉજવવા કટિબધ્ય થયા. અને ૩-૪ સપ્ટેમ્બર-૨૦૧૯ તારીખ નક્કી કરવામાં આવી. ઘણા દૂરથી મિટિંગમાં આવનાર ભાઈઓની ગૌરવ અને નિરુંજ બંને મિત્રોએ એર ટિકિટ સ્પોન્સર કરી હતી.

ગૌરવ, નિરુંજ, ભરતભાઈ, સતિપભાઈ તથા સ્થાનિક શિકાગોના મિત્રોએ સમય કાઢીને પ્રોગ્રામની તૈયારીમાં લાગી પડ્યા. શિકાગોના હનુમાન મંદિરને કાર્યક્રમ સ્થળ નક્કી કરવામાં આવ્યું. રેઝિશન હોટલમાં ૮૦ રૂમ્સ બુક કરવામાં આવી. પરિવારજનોને લાવવા એક લક્જરી બસ ન્યૂયોર્કથી અને બીજી બસ બોસ્ટનથી કરવામાં આવી. નિયત તારીખ સમયે કાર્યક્રમ માતાજીની આરતીના વધામણાથી શરૂ થયો. સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ અને જગદીશ ત્રિવેદીનો હાસ્યનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો. આ કાર્યક્રમમાં ભાઈઓ અને ગામની દીકરીઓ - બહેનોને પણ સહપરિવાર આમંત્રણ આપવામાં આવેલું. ગૌરવભાઈએ દીકરીઓને રિટન ગિફ્ટ તરીકે ચાંદીનો સિક્કો આપ્યો હતો.

આ કાર્યક્રમના સ્પોન્સર ગૌરવભાઈ

જ્યંતીભાઈ પટેલ અને કો. સ્પોન્સર નિરુંજ દિનેશભાઈ પટેલે આ કાર્યક્રમનો તમામ ખર્ચ ઉપાડ્યો હતો. ગોઝારિયા ગામના નાગરિકો તરફથી બંને યુવાઓને ધન્યવાદ પાઠવવામાં આવ્યા.

ગોઝારિયા પરિવાર USAનો બીજો સ્નેહમિલન કાર્યક્રમ-૨૦૧૯

ગૌરવભાઈ, નિરુંજભાઈ અને નરેન્દ્રભાઈ (લાલો)ના સહયોગથી અમેરિકામાં વસતા ગોઝારિયાના પરિવારોનો બીજો સ્નેહમિલન કાર્યક્રમ શિકાગોમાં હનુમાન મંદિર ખાતે સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૯માં યોજાયો હતો.

આ કાર્યક્રમને સફળ બનાવવામાં હિતેષ પટેલ, ભરતભાઈ પટેલ, કલ્પેશ પટેલ, સતિપભાઈ પટેલ વગેરે સહયોગી રહ્યા હતા.

સ્નેહમિલન કાર્યક્રમ (વર્ષ : ૨૦૧૯) ટેન્સી સ્ટેટ-USA

અમેરિકાના ટેન્સી (Tennessee) સ્ટેટમાં ૨૦૧૮માં ગોઝારિયાના પરિવારોનો સ્નેહમિલન કાર્યક્રમ સ્થાનિક પરિવારોના સહકારથી યોજાયો હતો. તેમાં મેઈન સ્પોન્સર - (સ્વ.) શંકરભાઈ જીજદાસ પટેલ પરિવાર અને સ્વ. બબાભાઈ ત્રિભુવનદાસ પટેલ પરિવાર, કો-સ્પોન્સર - નરેન્દ્ર ભક્તિભાઈ પટેલ, અશોક કાન્તિભાઈ પટેલ, સર્પોટિગ સ્પોન્સર - શનાભાઈ સોમનાથ પટેલ પરિવાર, રામભાઈ અમીરચંદ પટેલ, કાન્તાબેન ડિશોરભાઈ પટેલ, રમેશભાઈ ધૂળાભાઈ પટેલ, સમીર રમણભાઈ પટેલ અને સતિપ કાળાભાઈ પટેલ હતા. સદર કાર્યક્રમ

ટેનસી સ્ટેટના મરકીસબારામાં હિમતભાઈ શંકરભાઈ પટેલ (બાપુ)ના પ્રમુખસ્થાને યોજવામાં આવ્યો હતો. આ પરિવારના યુવા કાર્યકરો રાજ્ય પ્રહલાદભાઈ પટેલની સાથે જોડાયા. સદરહુ કાર્યક્રમ બે દિવસનો હતો. મોટખમાં ૧૩૦ જેટલી રૂમ્સ બુક કરવામાં આવી હતી. ૫૦૦થી વધારે વ્યક્તિગ્રૂપોએ લાજરી આપી હતી. તેમને ગોઝારિયા ગામની માહિતી આપતી તૃવીકી બલાવવામાં આવી હતી. ગરબા સાથે ડિનરનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રોગ્રામમાં આવેલી ગામની દીકરીઓને સ્વ. શંકરદાસ જીજદસ પટેલ પરિવાર હસ્તે રાજેન્ડ્રભાઈ પટેલ તરફથી ગિફ્ટ આપવામાં આવી હતી.

કેટલીક વિશેષ વ્યક્તિગ્રૂપ -USA

બેચરભાઈ સોમનાથ પટેલ (જન્મ - ૧૯૩૫)

બી.એ. એન્જિનિયરિંગ કરી બહેચરભાઈ પટેલ ૧૯૫૮માં અમેરિકા ગયા. એમ.એ.સ. કરી AMF કંપનીમાં નોકરી શરૂ કરી. ૨૫ વર્ષની સર્વિસમાં વાહિસ પ્રેસિડેન્ટ સુધી પહોંચ્યા. ૧૯૮૭માં ગણપતભાઈ પટેલની Cherokee Internationalમાં વાહિસ પ્રેસિડેન્ટ તરીકે જોડાયા. ૧૯૯૫માં તેઓએ Bitkor નામની કંપની ખરીદી અને તેમાં પ્રેસિડેન્ટ થયા. ૧૯૯૭માં Bitkorનું Cherokeeમાં મર્જર કર્યું. અને તેમાં વાહિસ પ્રેસિડેન્ટ અને પાર્ટનર બન્યા. ૨૦૦૮માં Cherokee Inter-nationalમાંથી નિવૃત થયા. ગણપત યુનિવર્સિટીમાં તેઓ બી. એસ. પટેલ પોલિટેકનિકના દાતા છે. તેઓ ગોઝારિયા કેળવણી મંડળના દાતા છે અને શાળાના શુભેચ્છક છે. ૨૦૧૮માં પતિ-પત્નીએ શાળાની વિઝિટ લઈને કોમ્પ્યુટર પ્રયોગશાળાના દાતા બન્યા હતા.

શનાભાઈ સોમનાથ પટેલ (જન્મ - ૧૯૪૩)

ભારતમાં ગ્રેજ્યુઅટ થયા પછી શનાભાઈ

૧૯૭૦માં અમેરિકા ગયા. તો મણો નાંકરી સાથે એમ.બી.એ. કર્યું પછી ડેનેટ કોર્ઝીના ધંધાની શરૂઆત કરી મોટર બિજનેસમાં જોડાયા. તેમાં તેમને સારી સફળતા મળી. તેઓ એક સારા દાતા

છ. એમણે ૧૯૮૮માં પિતાજના નામે ઉત્ત્ર પ્રાથમિક શાળા માટે, ૧૯૯૫માં સાર્વજનિક દવાખાનામાં પેથોલોજ વિભાગ શરૂ કરવા અને ૨૦૧૮માં શાળામાં જલધારા માટે દાન આપ્યા છે.

ગોવિંદભાઈ લઘુદાસ પટેલ

ગોઝારિયામાં આવેલી ધનીબા વાડીના દાતા ગોવિંદભાઈ પટેલ ગ્રેજ્યુઅટ થઈ ૧૯૭૩માં શિકાગો ગયા. અભ્યાસ પછી પ્લાસ્ટિક કંપનીમાં જોબ કરી. ૧૯૮૫માં એમને પોતાની મેન્યુફેક્ચરરીંગ

કંપની શરૂ કરી. જાહીતી ઓટોમોબાઇલ કંપની માટેની પ્રોડક્ટ બનાવતા હતા. તેમણે ભારતના ધણા બધાને નોકરીએ રાખ્યા હતા. એ પછી મોટર્સ અને ગેસ સ્ટેશન બિજનેસમાં જોડાયા. તેઓ એક સારા દાતા છે. એમણે સાર્વજનિક દવાખાનામાં, લાઈસ્ક્લબમાં, કન્યાશાળામાં અને સમશાન ગૃહ વગેરેમાં દાન કર્યા છે.

નટવરભાઈ તુલસીદાસ પટેલ

ગોઝારિયા હાઈસ્ક્વુલના પૂર્વ આચાર્ય સ્વ. તુલસીભાઈ જીવરામ પટેલના પુત્ર નટવરભાઈ પટેલે અમેરિકા જઈને એમ.બી.એ. કર્યું. અને મોટર બિજનેસમાં જોડાયા. તેઓ શાળાના પુસ્તકાલયના

દાતા છે. ૨૦૧૮માં યોજાયેલ અષ્ટદશાબ્દી મહોત્સવમાં એમનાં પત્ની કલાબેન ડાજર રહ્યા અને એમના પુત્ર મનીષભાઈએ ગર્ભ કોલેજની લાઇબ્રેરી માટે દાન આપ્યું. નદુભાઈ અમેરિકામાં ગુજરાત કલ્યાર એસોસિયેશનના ઉપરમુખ હતા.

સ્વ. રસિકભાઈ છનાભાઈ પટેલ

ભારતમાં એન્જિનિયરિંગના અભ્યાસ પણી

અમેરિકામાં સ્થાયી થયા. અમેરિકામાં દાન ઉચ્ચારવવા માટે રસિકભાઈએ હિમતભાઈને એમની ગાડીમાં ફેરવ્યા હતા. એ સમયે તેઓ એકરૂમના દાતા બન્યા હતા. તેઓ મારા ક્વાસમેટ હતા. એમનો પરિવાર, ભાઈઓ તથા બચુભાઈ રણધોડદાસ પટેલના ભાઈઓ અમેરિકામાં સ્થાયી થયા છે. ભોગીભાઈ રણધોડભાઈ પટેલ અષ્ટદશાબ્દી મહોત્સવ સમયે ખાસ હાજર રહ્યા હતા.

અરવિંદભાઈ અમીન : દીપ કુડવાળા

અમેરિકાની પ્રાયાત કુદુસ કંપની 'દીપ કુદુસ છન્ટરનોશનલ' ગ્રુપની સ્થાપના ન્યૂજર્સી અમેરિકામાં ૧૯૭૭માં ગોરારિયાના વતની અરવિંદભાઈ અમીને કરી હતી. ભારતમાં આ કંપની લગભગ ૩૭૦૦ માણસોને રોજગારી પૂરી પાડે છે. સમાજસેવા માટે અરવિંદભાઈ અને ભગવતીબેન અમીને ૨૦૦૫માં દીપ-કિરણ ફાઉન્ડેશનની સ્થાપના કરી છે. તેઓ ગુજરાતના ધૂટાછવાયા પણાત વિસ્તાર અને અંતરિયાળ વિસ્તારમાં વસતા બાળકોને શિક્ષણની સુવિધા પ્રદાન કરે છે. જેમાં આપણા ગામના દિનકરભાઈ અમીન ટ્રસ્ટી તરીકે સેવા આપે છે.

કેનેડામાં ગોરારિયા

અમોને મળેલ જાણકારી મુજબ, પરામાં રહેતા

સ્વ. નરોત્તમ ત્રિકમદાસ પટેલના પુત્ર રમેશભાઈ નરોત્તમદાસ પટેલ ૧૯૭૦ના સમયમાં કેનેડા ગયા હતા. એમણે કેનેડામાં વસવાટ માટે (ઇમિગ્રાન્ટ્સ) લોકોને મદદ કરતા હતા. તેઓ પરામાં રહેતા સ્વ. કાન્નિભાઈ ચુનિલાલ પટેલના પુત્ર રશ્મિકાન્તભાઈને કેનેડામાં સેટ કરવામાં મદદરૂપ રહ્યા હતા. ૨૦૦૦માં રમેશભાઈ નિવૃત્ત થયા. રશ્મિભાઈ અને રમેશભાઈ વગેરેએ ૨૦૦૧માં મોટા બાર સમાજની રચના કરી અને કાર્યક્રમો

કરવા લાગ્યા. શરૂઆતમાં ૨૫ જેટલા પરિવારો હતા. - હાલમાં ૭૦થી વધારે પરિવારો કેનેડામાં વસી રહ્યા છે. રશ્મિભાઈ આઈટીના નિષ્ણાત હોવાથી www.canadianadesi.com નામની વેબસાઈટ બનાવી અને લોકોને મદદ કરવા લાગ્યા. આ વેબસાઈટ ખૂબ પોષ્યુલર થઈ. ૧,૮૦,૦૦૦ લોકોએ વિઝિટ કરી છે. હાલમાં રશ્મિકાન્તભાઈ અમેરિકામાં સ્થાયી થયા છે. રશ્મિકાન્તભાઈ ભારતમાં હતા ત્યારે એમણે AMC ટેક્સ વિભાગ, પુનિ. પ્રવેશ વિભાગ, HSC અને SSCની માર્કસશીટ વગેરે આઈટી કેન્દ્ર માટે કામ કર્યું હતું.■

ગામમાં સુવિધાઓ

પંચાયતના દીવા અને વીજળી

ગામમાં વીજળી નહોતી ત્યારે પંચાયત દ્વારા બધા વિસ્તારોમાં પોળના નાકે ફાનસવાળા દીવા મૂકવામાં આવતા. કાચના બોક્સમાં એક દરવાજો ખોલી તેમાં રાખેલા કેરોસીનના દીવા પ્રગટાવવામાં આવતા હતા. આ માટે પંચાયતનો એક માણસ લાકડાની ઘોડી ઉપર ચઠી, ફાનસમાં મૂકેલા દીવામાં કેરોસીન ભરતો હતો. આ બધું મેનજરે જોયું છે.

આપણા ગામ પહેલાં વસઈમાં વીજળી આવી ગઈ હતી. તે સમયે ગોઝારિયામાં વીજળી માટે

લોંડના થાંભલા નાંખેલા મેનજરે જોયા હતા. એ પછી તેની જગ્યાએ સિમેન્ટના થાંભલા ઉપર વીજળીના વાયર-તાર નાંખવામાં આવ્યા હતા. ૧૯૯૦માં ગોઝારિયામાં વીજળીનો પ્રવાહ શરૂ થયો હતો.

વીજળી આવતાં ગામના ખેડૂતોએ ઓઈલ એન્જિનો કાઢીને છલેક્ઝિક મોટરો નંખાવી. પણ પાવર રાતે મળતો હોવાથી ખેડૂતોને ખેતરમાં પાણી પાવા રાતે જવું પડતું હતું.

વીજળી આવતાં ગામના સાર્વજનિક દવાખાનામાં રાહત અને સગવડ થઈ. પરંતુ

વીજળીમાં 'કટઓફ' બંધ રહેતાં ઓપરેશનોમાં તકલીફ પડતી હતી. ઘણી રજૂઆતો કરતાં તા. ૨૦-૪-૧૯૭૭થી ગોઝારિયામાં ૨૪ કલાક વીજળીનો પ્રવાહ શરૂ થયો છે.

પાણીના નળ

આ અંગેની વિશેષ માહિતી ઈશરભાઈ પી. પટેલે પ્રકરણ ૧૮માં 'મને સાંભરે રે...માં 'મારુ ગામ ગોઝારિયા' લેખમાં સમાવી છે.

વોટ્સન કમિટી દ્વારા નિર્મિત પાણીની ટાંકીઓ :

દિમતભાઈ પટેલ (બાપુ)એ આપેલી માહિતી મુજબ, નીપાબેન શાહ જ્યારે ગામનાં સરપંચ હતાં ત્યારે કેન્દ્ર સરકારની વોટ્સન સ્કીમ હતી. જે માં ગામનો દસ ટકા લોકફાળો અને ૮૦% કેન્દ્ર સરકારની મદદથી પાણીની સુવિધા માટે 'ટાંકી નિર્માણ યોજના' હતી. દિમતભાઈ પટેલ બાપુના પ્રમુખપદે વોટ્સન કમિટીની રચના કરવામાં આવી. જે માં ભોગીલાલ પ્રહલાદભાઈ પટેલ, મગનભાઈ જોઈતારામ પટેલ અને શેલેખભાઈ મણિલાલ પટેલ મંત્રીઓ હતા. તેમાં પંચાયતમાંથી અને ગામમાંથી કેટલાક કમિટી સભ્યો હતા.

આ કમિટી દ્વારા ગામમાં તળપદમાં જૂની વાડીલાલ શેડવાળી ટાંકીની બાજુમાં અન્ડરગ્રાઉન્ડ ટાંકી, હાઈવે પંચવટીની પાછળ બાપુના વડ સામે,

પરામાં અને વાંટામાં હાઈવે નજીક ઓપરહેડ ટાંકી બનાવવામાં આવી. તળપદની બાકીની ત્રણ ઓપરહેડ ટાંકીની બાજુમાં ત્રણ અન્ડરગ્રાઉન્ડ ટાંકી પણ બનાવવામાં આવી હતી. આ રીતે સ્કીમમાં કુલ સત્ત ટાંકીઓ નિર્માણ પામી હતી. ટાંકીઓના પાણી માટે પાંચથી છ કિલોમીટર લાંબી અન્ડરગ્રાઉન્ડ પ્લાસ્ટિકની પાઇપો નંબાઈ છે. બે ટાંકીઓને ઈમરજન્સી માટે એકબીજાથી જોડવામાં આવી છે. તળપદ અને વાંટામાં હવાડા અને કપડા ધોવાના ઘાટ બનાવવામાં આવ્યા. વોટ્સન કમિટી દ્વારા આશરે રૂપિયા ૬૫ લાખ રૂપ્ય થયો હતો. જેમાં ૧૦ ટકા મુજબ ગામના ઘાતાઓ પાસેથી લોકમદદ તરીકે લેવામાં આવ્યા હતા. આમાં દિમતભાઈ પટેલનું કામ પ્રસંશનીય હતું.

રોડ અને હાઈવે

નેશનલ હાઈવે ૯૮ અને સ્ટેટ હાઈવે ૭૧ ઉપર ગોઝારિયા આવેલું છે. હાઈવેને કારણે ગોઝારિયાનો વિકાસ એકદમ વધી ગયો. ગાંધીનગરથી અંબાજી હાઈવે વાયા ધેઢુ, ગોઝારિયા, વસઈ, વિસનગર પાકો રોડ ૧૯૭૮માં નિર્માણ પામ્યો હતો. એ જ રીતે માણસાથી મહેસૂસાથી હાઈવે રોડ વાયા સમ્ભૌ, ગોઝારિયા, મેઉ પાકો રોડ ૧૯૮૨માં તૈયાર થયો હતો. ૧૯૯૮માં ગોઝારિયાથી લાંઘણજ વાયા ચરાડુ રોડ બંધાયો.

સ્ટેટ ટ્રાન્સપોર્ટની બસોની સગવડો વધતાં અને

વાંટામાં આવેલી પાણીની ટાંકી

જરદાર જર્કલથી ગામ તરફ

દરદાર સર્કલથી વાંચીનગર તરફ

સરદાર સર્કલથી વિસનગર તરફ

જનતા પાસે પોતાનાં વાહનો ખરીદવાની શક્તિ વધતાં રેલવેનાં દિન-પ્રતિદિન ઉપયોગ ઓછો થવા માંડ્યો. સ્ટેશન ઉપરનાં માર્કેટનો ધંધો ઘટતાં હાઈવે ઉપર બજારો વધવા માંડ્યાં. હાઈવે ઉપર દિન-પ્રતિદિન નવાં નવાં કોમ્પ્લેક્સ બંધાઈ રહ્યાં છે. ગામમાં નવા ધંધાની સાથે રોજગાર વધવા માંડ્યા. ઈશ્વરભાઈ પટેલની નોંધ મુજબ ગોઝારિયાની જડપી પ્રગતિ અને ગામમાં સલામતીને ધ્યાનમાં રાખીને ગામમાં બહારના લોકોએ ધંધાના રોકાણની સાથે સાથે રહેઠાણનાં મકાનો (ઘરો) બનાવવા માંડ્યાં, જે ગોઝારિયાની ઊંચી શાખ બતાવે છે. હાઈવે ધંધાનું કેન્દ્ર બન્યું. જેને પરિષ્કારે ગામની વસ્તીમાં દિન-પ્રતિદિન વધારો થવા માંડ્યો. ગામની અંદર પંચાયતે પાકી હેઠો પાથરીને તેના ઉપર ધાબુ ભરીને પાક જાહેર માર્ગ બનાવ્યા છે. પાક માર્ગ બનાવવાની શરૂઆત મળેલી જાણકારી મુજબ બજારમાં અને વાંટામાં બહુયર માતાજી મંદિર પાસેના જાહેર માર્ગ જાન્યુઆરી ૧૯૯૭માં

નિર્માણ પામ્યો હતો. એ પછી ગામમાં ધંધા જાહેર માર્ગ બનવા લાગ્યા. ગામથી સુરાસણિયા હનુમાન સુધીનો માર્ગ ૨૦૧૭માં બંધાયો હતો. જાન્યુઆરી, ૨૦૧૮ સુધીમાં આપું ગામ પાક રોડવાળું બની ગયું. આ બાબતમાં પંચાયતના કામને ધન્યવાદ પાઠવવા જોઈએ. સરદાર સર્કલ ગામની શોલા વધારી રહ્યું છે.

ગાર્ટર

ગોઝારિયામાં પંચાયતના બીજા સારા કામની વાત કરીએ તો ગામનું ગંદુ પાણી કાઢવા માટે ૨૦૧૮-૨૦૧૯માં ગાર્ટર યોજનાનો અમલ કર્યો. ૧૪-૧૧-૨૦૧૪થી ઘરમાંથી પણ ગંદુપાણી ગાર્ટરમાં જોડવાની સુવિધાનો અમલ કર્યો.

પોસ્ટ ઓફિસ

ભારત દેશમાં મે, ૧૮૭૩માં પોસ્ટકાર્ડ શરૂ થયાનું નોંધાયું છે. એ સમયે ૩ પાઈનું પતું (પોસ્ટકાર્ડ) હતું. આપણે ૧૫ પૈસામાં પોસ્ટકાર્ડનો ઉપયોગ કર્યો

જુની પોસ્ટ ઓફિસના મકાનમાં ટપાલ નાંખવાનો ખોચો (જગ્યા) હાલમાં પ્રસ્તુત છે

છે. હાલમાં ૫૦ પૈસામાં પોસ્ટકાર્ડ વેચાય છે.

ગોજારિયાથી ગાયકવાડ સરકારના એક અધિકારી તરીકે અરવિંદ ઘોષે તા. ૧૧-૧-૧૮૮૪ના રોજ તેમના ઘાઘળને લખેલા પત્રમાં લખે છે કે “આપનો તાર અને પોસ્ટકાર્ડ બંને એકો સાથે બધોરે મળ્યાં. હું અત્યારે ખૂબ જ અંદરના ભાગમાં એવા ગામમાં છું જ્યાં પંદર માઈલના વેરાવામાં ક્યાંય પોસ્ટ ઓફિસ નથી. આ સ્થિતિમાં તમને તાર કરવાનું તો શક્ય જ કેમ બને?...” આ લખાણનું અર્થઘટન આપના ઉપર છોડું છું કે ગોજારિયામાં ક્યારે પોસ્ટઓફિસ શરૂ થઈ હતી? મને મળેલી માહિતી મુજબ ગોજારિયામાં ૧૮૩૦ના ગામામાં બજાર વચ્ચે હાલમાં જ્યાં આર. કે. મેડિકલ સ્ટોર્સ છે. ત્યાં પોસ્ટ ઓફિસ હતી. આ જગ્યાએથી મેં પોસ્ટકાર્ડ ખરીદ્યા હતું. એ સમયે પોસ્ટકાર્ડ ૧૫ પૈસામાં મળતું હતું. પોસ્ટકાર્ડ આમ જનતાનું સંદેશાચ્ચવહારનું એક માત્ર સંસ્તું માધ્યમ હતું. બીજુ માધ્યમ ટેલીગ્રાફ (તાર) હતું. ટેક ટેક કરતું એ મશીન મેં પોસ્ટ ઓફિસમાં જોયું હતું. એ સમયે ગામમાં કોઈના ઘરે come soon, કે Your father is no more.. કે you are pass જેવા ઘણાને ઘરે તાર આવતા હતા. આ બધા તાર છમરજન્સી માટે આવતા હતા. પોસ્ટ ઓફિસમાં ફોન આવતા. આપણા નામનો ફોન આવે તો, જે તે વ્યક્તિને ઘરેથી બોલાવવામાં આવે, ફોન કરનાર વ્યક્તિ સાથે લાઈન મેળવવામાં આવે. આ બધી પ્રક્રિયામાં ઘણી વાર ૨-૪ કલાક વીતી જતા હતા. ત્યારે વાતચીત શક્ય બનતી હતી. મૂળવાત પોસ્ટ ઓફિસ ઉપર આવીએ. અગાઉના ગાયકવાડના વખતમાં ગુજરાતી શાળાના શિક્ષકોને પોસ્ટ ઓફિસની વધારાની સેવા (જવાબદારી) કરવાની રહેતી હતી! ગામમાં ૧૮૫૫-૬૦ના સમય દરમિયાન રતિભાઈ ટપાલી હતા. એવું સ્મરણ આવે છે. તેઓ દિવાળીમાં એક એક ડુપિયાની બોણી માંગતા હતા. જ્યાંતીભાઈ પટેલે સીતારામ ટપાલી વિશે વિશેષ - ‘મને સાંભરે રે’ વિભાગમાં લખ્યું છે.

બજારમાંથી આ પોસ્ટ ઓફિસ ૧૮૬૭માં મોટી હોટલની બાજુ માં ચીમનભાઈ ભાઈશાંકરભાઈ દવેના મકાનમાં ખસેડવામાં આવી હતી. લલીતભાઈ દવેના જણાવ્યા મુજબ એ સમયે સરફવના પોપટભાઈ વાડીભાઈ પટેલ પોસ્ટ માસ્તર હતા. આ મકાનમાં ૧૫ વર્ષ પોસ્ટ ઓફિસ ભાડે રહી હતી. અહીંથી આ પોસ્ટ ઓફિસ પરામાં, ટાવર પાસે વર્ષ ૧૮૮૮માં પોતાના નવા મકાનમાં ખસેડવામાં આવી હતી. એ જગ્યાએ મારા પરિવારના ઉકરડા હતા. હાલમાં આ જગ્યાએ પોસ્ટ ઓફિસ કાર્યરત છે.

ટેલીફોન

ગામ મધ્યે ઘણુભાઈ અમીનના ઘરની સામેની બાજુ હોળી ચોક પાસેના શેઠ છનાલાલ શાહના મકાનમાં ૩૧-૧૨-૧૮૬૫ના રોજ ટેલીફોન એક્ષયેન્જ કાર્યરત થયું હતું. એ સમયે પ્રથમ નંબર એક્ષયેન્જ ઓફિસ માટે રિઝર્વ રાખીને બીજો નંબર ગોજારિયા નાગરિક બેન્કને અને ત્રીજો નંબર ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલને ફાળવવામાં આવ્યો હતો. એ સમયે એક્ષયેન્જ ઓફિસથી ગ્રાહકના ઘર કે ઓફિસ સુધી ટેલીફોન લાઈન નાંખવામાં આવતી હતી.

કેટલાક વર્ષ પછી ટેલીફોન એક્ષયેન્જ ઓફિસ ઉમિયા માતાજીના મંદિરની નીચે આવેલી જગ્યામાં ખસેડવામાં આવી હતી. એ પછી છેલ્લે ટેલીફોન એક્ષયેન્જ પોતાનું મકાન મેળે ચોકરીની બાજુમાં સ્મશાનની સામે બાંધવામાં આવ્યું છે અને ત્યાં આજે હાલમાં ઓફિસ કાર્યરત છે. મોબાઈલનો યુગ શરૂ થતાં ભારતીય દૂર સંચાર સંસ્થા BSNLના લેન્ડ લાઈન ટેલીફોનનો ઉપયોગ ઘણો ઘટી ગયો છે.

રેલવે સ્ટેશન

આ અંગેની માહિતી જ્યંતીભાઈ પટેલે 'મને સાંભરે રે...' પ્રકરણમાં 'હું ગોજારિયા રેલવે સ્ટેશન છું' લેખ લાખ્યો છે.

સ્વ. જીવીબેન નથ્યુભાઈ પટેલ શાન્તિધામ

ગોજારિયામાં વસતા તળપદ-પરાના કડવા પાટીદાર સમાજનું ગામના તળાવની નજીક નાના ટીબા ઉપર પતરાની છત્રીવાળું સ્મશાન હતું. તેની આજુભાજુ ઉકરડા અને બાવળિયાનાં જાડ હતાં. સામાન્ય રાતે સ્મશાને આવતા ડાઢુઓ ખૂલ્લા પગે આવતા હોય છે. તેમને પગે કાંટા પણ વાગે! આ પતરાની છત્રી ચુનાભાઈ રણાંધોડદાસ પટેલ પરિવાર તરફથી બાંધવામાં આવી હતી. શબને બાળવા માટે તેન્સામાંથી લાકડું લાવવામાં આવતું હતું.

વર્ષ ૨૦૦૩ના સમયગાળામાં તળપદ અને પરાના કડવા પાટીદારોની એક જાહેર સભા ઉમિયા માતાજી મંદિર ખાતે રાખવામાં આવી હતી. જેમાં ચચ્ચાનો મુખ્ય મુદ્દો આપણા સમાજના સ્મશાનમાં પડતી મુશ્કેલીઓને કારણે એક અઘતન નવું સ્મશાનગૃહ બાંધવાના આયોજનનો હતો. આ મિટિંગમાં એક અઘતન સ્મશાન બાંધવાનું નક્કી કર્યું. જેનું નામ 'શાન્તિધામ' રાખવાનું હરાવવાનું આવ્યું. હિમતભાઈ શંકરભાઈ પટેલ (બાપુ)ને આ અંગે સંપૂર્ણ જવાબદારી સૌંપવામાં આવી અને તેમને 'શાન્તિધામ'નો ઝોંંગ અને એસ્ટિમેટ સાથેનો પ્રોજેક્ટ રિપોર્ટ બીજી મિટિંગમાં રજૂ કરવાનું જણાવવામાં આવ્યું.

બીજી મિટિંગ ઉમિયા મંદિરમાં થઈ. હિમતભાઈએ આશરે ૧૪-૧૫ લાખના એસ્ટિમેટવાળો સ્મશાનગૃહનો પ્રોજેક્ટ રિપોર્ટ રજૂ કર્યો. આ અંગે મુખ્યદાતા છત્રી, દીવાલ, બેઠક, બગીચો, લાકડાધર, બાથરૂમ, ગરમ પાણીની વ્યવસ્થા અને પરિસરમાં મૂકાવવાની વિવિધ મૂર્તિઓ વગેરે ખર્ચની જોગવાઈ વિચારવામાં આવી હતી. હિમતભાઈની સાથે કિરીટ રમણભાઈ જોઈતારામ પટેલને મંત્રી તરીકેની જવાબદારી સૌંપવામાં આવી. હિમતભાઈએ હિમતભેર આ પ્રોજેક્ટનો કાર્યભાર સંભાળ્યો.

મુખ્ય દાતા તરીકે સ્વ. નથ્યુભાઈ હાલદાસ પટેલ પરિવાર આગળ આવ્યા અને કામકાજ શરૂ થયું. દીવાલ, છત્રી, બેઠક, બગીચો વગેરેના નાના મોટા ઘણા દાતાઓના સહકારથી અઘતન સ્મશાનગૃહ - શાન્તિધામ ૨૦૦૫માં તૈયાર થયું. બહારની બાજુઓ બાળકો માટે રમવાના સાધનોવાળું કીડાંગણ બનાવવામાં આવ્યું છે.

હિમતભાઈ પટેલ (બાપુ)ના દેખરેખ ડેઢળ છેલ્લે આ શાન્તિધામ પાછળ રૂપિયા બાવીસ લાખનો ખર્ચ થયો. શાન્તિધામના નિર્માણ દરમિયાન અને પ્રારંભિક વર્ષોમાં સ્વ. કિરીટભાઈ

રમણભાઈ જો. પટેલ મંત્રી તરીકે ખૂબ સુંદર કામગીરી બજાવી હતી. રિઝર્વ ફિડમાંથી લાકડાં ખરીદવામાં આવે છે. જે માંથી ગામના કડવા પાટીદારના શબને માત્ર એક રૂપિયા ટોકન ચાર્જ થી બાળવામાં આવે છે.

હિમતભાઈને ખૂબ પ્રસંશનીય કાર્ય કર્યું હોવાથી એમના કામની કદરરૂપે તા. ૧-૧-૨૦૦૬ના રોજ એમને સન્માનપત્ર આપીને ગામના પાટીદાર પરિવારજનો તરફથી આહેર સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું.

આપણા ગામમાં બહારગામના ઘણા બધા પરિવારો રહે છે. એમનું ગામમાં સ્મશાનગૃહ ના હોય, એ સ્વાભાવિક છે. એટલે ગામના કડવા પાટીદાર સિવાયના પરિવારના મૃતદેહને બાળવા માટે લાકડાં ખર્ચથી લઈને, આ સ્મશાનગૃહનો ઉપયોગ કરવા દેવાનો ઠરાવ છ વર્ષ પહેલાં કરવામાં આવેલ છે. હાવમાં શાન્તિધામનો વહીવટ હિમતભાઈ પટેલ (બાપુ) પ્રમુખ અને મંત્રી તરીકે શેલેશભાઈ મણીલાલ પટેલ વહીવટ સંભાળે છે.

શ્રી માધવાનંદ સરસ્વતી અમલેત આશ્રમ

ગોઝારિયા ગામમાં છેલ્લા પચાસ વર્ષથી ગરીબ નિરાધાર ગામની કોઈપણ હોસ્પિટલમાં દાખલ થયેલા દ્રીઓને ટિકિન સેવા તથા સાધુ સંતોને રોટલો અને ઓટલાની સેવા આપતી સંસ્થા એટલે શ્રી માધવાનંદ સરસ્વતી અમલેત આશ્રમ. તેની નવી છમારત બહુચર માતા મંદિર અને વડની સામે ૧૮૮૫માં બાંધવામાં આવી છે. આ સંસ્થા સાથે સંકળાયેલું નામ શ્રી માધવાનંદ સરસ્વતી આશ્રમની પ્રાથમિક જાગ્રાતી જાણીએ.

૧૯૪૩માં બહુચર માતાની નવી મૂર્તિની પ્રતિષ્ઠા થઈ હતી, ત્યારે માધવાનંદ આશ્રમ અસ્તિત્વ ધરાવતો હતો. આશરે ૧૨૫ વર્ષ પૂર્વે માધવાનંદ સરસ્વતી ગોઝારિયામાં બહુચર માતાના મંદિરની સામે આવેલા જાડ નીચે જુંપડી બાંધીને રહેતા હતા. જુંપડી આગળ અનિંકુડ હતો. અને તેની સામે હાથ નીચે લાકડાના દંડનો ટેકો રાખી લાંબો સમય મુદ્રામાં રહેતા. તેઓ દંડીસ્વામી તરીકે પ્રખ્યાત હતા. ગ્રામજનો એમનું ભોજન પૂરું પાડતા. સ્થાનિક લોકોના કહેવા મુજબ તેઓ ચમત્કારી મહારાજ હતા! સમય જતાં ત્યાં પાડું મકાન અને પતરા શેડવાળી જગ્યા બનાવવામાં આવી હતી. જે માં સાધુ-સંતોને આશરો આપતા હતા. એક સમયે અહીં વાંટાનું કામચલાઉ બાલમંદિર શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. સ્થાનિક સેવાભાવી લોકોએ બાજુના મકાનમાં અમલેત જેવી પ્રવૃત્તિ શરૂ કરી હતી. સ્થાનિક મહિલાઓ અમલેત ચલાવવામાં મદદરૂપ થતી હતી. નાના પાયે શરૂ થયેલ અમલેતની ગામમાં એક શાખ બંધાઈ, જેથી અને નવું સ્વરૂપ આપવા માટે શ્રી માધવાનંદ સરસ્વતીની મૂર્તિમાં આ સંસ્થા ૧૮૮૫થી નવી છમારતમાં કાર્યરત છે. છેલ્લે અતે સેવા આપતા ગામના કાર્યકરો કોઈપણ પ્રકારની અપેક્ષા વિના, પોતાના નામને આગળ ધર્યા વિના, સેવા, નિર્ઝાથી કામ કરી રહ્યા છે. તેમના કામને ખૂબ ખૂબ ધન્યવાદ.

(માહિતીઓનોં : વિકાસ પટેલ, મારી કરજ કાઉન્સિલ)

સાર્વજનિક પંખીધર અને ઓટલા

વાંટામાં દ્વારકાધીશ મંદિર સામે આવેલી પહેલી પોળના નાકે એક ચબુતરો હતો. તે જીણી

થતાં તેને જમીનદોસ્ત કરવામાં આવ્યો હતો. વાંટામાં પક્ષીઓને દાણા નાંખવા માટે કેટલાક સ્થાનિક લોકોએ બીજી પોળની સામે ખૂશાવાળી જગ્યામાં ઓટલો બનાવ્યો. સમય જતાં વર્ષ ૨૦૦૧માં સથવારા મંદિરલાલ અને સથવારા કાલિદાસ મોતીરામના આર્થિક સહયોગથી ઓરડા (ચભૂતરા)નું નિર્માણ થયું. તે બાબતની હાલ તાં તકતી જોવા મળે છે. સમય સમયની વાત છે, તે બૂઢીના ઓટલા તરીકે ઓળખાતો હતો. રમેશભાઈ આર. શાહે મેળવેલ માહિતી મુજબ એક ઉમરલાયક બૂઢીબહેનનું ઓટલો - ઓરડા આશ્રમસ્થાન હતું. તે આજુબાજુના ગામમાંથી આવી અહીં રહેતી હતી. તેના પતિએ એનું નાક કાપી નાખ્યું હતું અને ઘરમાંથી કાઢી મૂકી હતી. તે આજીવન ઓટલાને ઘર બનાવી રહી હતી. રમેશભાઈ શાહે આ બૂઢીબહેનને નજરે જોયા હતાં.

બ્રાહ્મણોની વારી જામેનો વડ

પરામાં જ્યાં નવચંડી યક્ષ થયો હતો ત્યાં ઓટલો બનાવવામાં આવ્યો હતો. હાલમાં તે વડિલો માટે આશીર્વાદરૂપ છે. બ્રાહ્મણની વાડીની સામે આવેલા વડલા નીચે સરસ મજાનો ઓટલો બનાવવામાં આવ્યો છે.

(માહિતી સોત : રમેશભાઈ શાહ)

ઘેઘૂર વડ અને વિસામો

આપણો ત્યાં ઉત્તર ગુજરાતના દરેક ગામના પાદરમાં વડનું જાડ જોવા મળે છ. તમામ વૃક્ષોમાં વડની મહત્વા અનેરી છે. તેની વિશાળ ઘટા, મોટાં પણને લટકતી વડવાઈઓ તેની ભવ્યતા વધારે છે. જૂના સમયમાં જ્યારે વાહન વ્યવહાર ઉપલબ્ધ નહોતો તે કાલખંડમાં ઊનાળાના બળબળતા બપોરે પાદરના મુસાફરી કરનારા વટેમાર્ગું ગામના પાદરમાં પ્રવેશો, ત્યારે વડની નીચે, ગામના કોઈ શ્રેષ્ઠી દ્વારા ચલાવાતી પરબનાં માટલાં, વડની છાયામાં વાગ્યેની પશુઓ, વડની ઘટામાંનાં પક્ષીઓનો કલરવ, વડવાઈઓ પકડીને ઝુલતા તોફાની બાળકો અને વડની ટેકે નિદ્રાધીન ગોવાળ વગેરે પાદરના વડનો વૈભવ ગણાય છે.

ગોઝારિયા ગામની ભાગોળે મોટા ફૂવા પાસે, બ્રાહ્મણોની વાડી સામે, પરાથી ચરાડુ જવાના રસો બહુયર માતાના મંદિર સામે અને ભયૂસણમાં

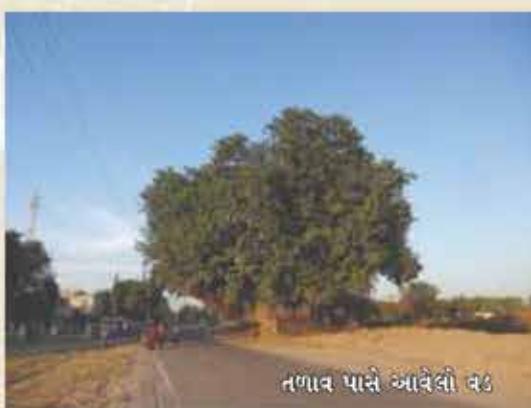
બ્રાહ્મણોની વારી વડ નીચેનો વિસામો

બંધુરાણી પાસે આવેલો વડ

બાપુભાનો વડ

તળાબ પાસે આવેલો વડ

ખાડી-પીણી

૧૯૫૨થી તળપદ વિસ્તારમાં અંબાલાલ નથ્યદાસ પટેલની હોટલ(મોટી હોટલ) નામે જાહીરી હતી. ગામડામાં ચા-પાણીની દુકાનને હોટલ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. તે સવારે પંચ વાગ્યાથી રાત્રે દસ વાગ્યા સુધી ખુલ્લી રહેતી. આ મોટી હોટલ ઉપર ચાના રસિયાઓ, બંધાણીઓ ચાનાં સ્વાદ માણતા હતા. બેસતા

આવા ઘેઘુર વડ જોવા મળે છે. પંચવટી પાસે સ્વ. કે. ડી. પટેલના દાદાનો 'બાપુભાનો વડ' આવેલો છે. આવો એક વડ રેલવે ફાટક પાસે અને માર્કેટ પાઈની પાછળ હતો. ભયૂસશના વડ નીચે પાડો વિસામાં હાલમાં જોવા મળે છે. માથે પોટલા અને ચારાનો ભારો ઉપાડીને જતી બહેનોને પોરો (આરામ) કરવા આવા વિસામાનો ઉપયોગ થતો. આ વિસામાઓ ઉપર પોટલો મૂડી પરબનું પાણી પી, વિસામાની દીવાલે ટેકો લઇ આરામ કરી, કોઈની મદદ વગર બહેન જાતે વિસામા ઉપરથી માથા પર પોટલો ઉપાડીને ધર તરફ વાટ પકડી લેતી હતી. ગાયકવાડ સરકારે ગામોમાં આવા ઘણા વિસામા બંધાવ્યા હતા.

(માહિતી ઓત : જ્યંતીભાઈ બેન. પટેલ)

મોટી હોટલ

વર્ષના દિવસે સવારે ૧૨ વાગ્યા સુધી આ હોટલમાં કાળી ટોપી વાળા અંબાલાલ શેઠ મફત ચાથી સ્વાગત કરતા હતા. ■

સાહિત્ય અને કલા-સંક્રાંતિ

પોકેટ બુક લેખક - ચતુરભાઈ સોલંકી

દિવસે AMTS લાલ બસ અમદાવાદમાં ૩૦ વર્ષ પંચ ખખડાવતા કંડકટર ચતુરભાઈ ડાખાભાઈ સોલંકી સાંજે ઘરે પહોંચા પછી હાથમાં પંચની જગ્યાએ પેન લેતા હતા. નાના સરખા ટેબલ સામે ખુરશી ઉપર બેસી લેખકનું રૂપ ધારણ કરતા ચતુર સોલંકીના નામે ૬૦ જેટલી પોકેટ બુકો- નવલકથાઓ પ્રગટ થઈ ચૂકી છે. ‘આરજી’ નામની નવલકથા લોક સમાચારમાં હપ્તાવાર પ્રગટ થઈ હતી. સામાજિક નવલકથાઓ પછી તેમનો વાચક વર્ગ ‘ડાકુ સાવજ’ની સીરીઝ ‘ચંબલની કસમ’, ‘થામલે બંદુક’, ‘વેર વેર વેર’વગેરે ઉભો કર્યા છે. તેઓએ ચંબલના કોતરોમાં રૂબરૂ જઈને અભ્યાસ કર્યો હતો. કંડકટરની નોકરીમાં હોવાને કારણે તેમણે એક કથા ‘સરી જતા આંસુ’માં કંડકટરનું પાત્ર મુક્કું હતું. થોડા વર્ષો પહેલાં તેઓ ડૉ. માણેકભાઈને રૂબરૂ મજ્યા હતા ત્યારે તેમના પિતાજી ગોઝારિયાના વણકર હોવાનું જણાવ્યું હતું. એ સમયે તેઓ ગીતામંદિર રોડ ઉપર રહેતા હતા.

સુશિલાબહેન અમીન (૧૯૩૫ - ૨૦૦૮)

મહિલા વિકાસનાં દરેક ક્ષેત્રે પ્રવૃત્ત વ્યક્તિત્વ ધરાવતાં સુશિલાબહેન ઠાકોર પ્રસાદ અમીન એક લેખિકા હતાં. તેઓ નાદિયાદના હરિઓમ આશ્રમવાળા શ્રી મોટાના પરિચયમાં આવ્યાં. એ પછી એમને એક ગંભીર અક્સમાત થયો હતો. તેઓ એમાં બચી ગયાં. તેઓ શ્રી મોટાની પ્રવૃત્તિઓમાં જોડાઈ ગયાં. તેઓ ‘હરિવાણી ટ્રસ્ટના’ અને ‘હરિભાવ માસિક’ના ટ્રસ્ટી બની સક્રિય લેખન પ્રવૃત્તિમાં પ્રેરાયાં. તેમના નોંધપાત્ર પુસ્તકોમાં ‘નારી જીવન-ધર્મ’, ‘જીવન સંસાર’, ‘તપોવન’, ‘સાધક એટલે.....’, ‘જીવન સાધના’, ‘કર્મ અને જ સાધના’ જેવા પુસ્તકોનું સંકલન અને સંપાદન કર્યું છે. એમનો ૬૦ જેટલા જ્ઞાણીતા સંતોના જીવન ચરિત્રો હરીભાવ માસિકમાં પ્રકાશિત થયાં હતાં. તેમણે પૂજ્ય મોટા અને હરિઓમ આશ્રમ અને “શ્રી મોટાના ૧૦૦ જીવન પ્રસંગો” વગેરે પુસ્તકો લખ્યાં છે.

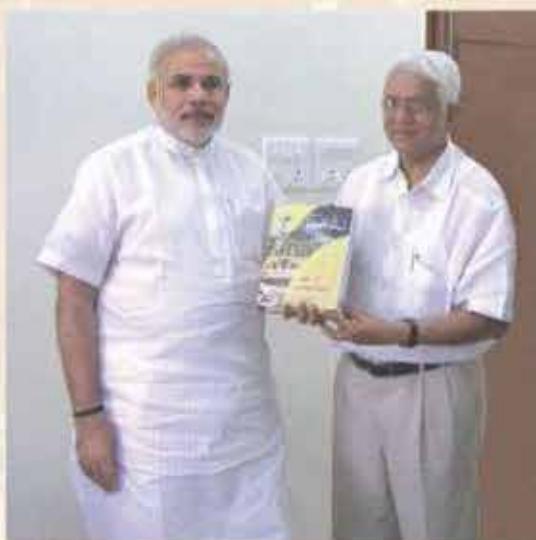
(માહિતીસ્ત્રોત : વીરાંગનાઓની વસુંધરા, ગરવી ગુજરાત, આલોક પ્રકાશન)

પુરખોત્તમભાઈ મોતીરામ પ્રજાપતિ (૧૯૩૯-૧૯૯૮)

પ્રો. મનુભાઈ પટેલ જણાવે છે, “જ્યારે અમે ગોરાડિયા હાઈસ્કૂલમાં અભ્યાસ કરતા હતા ત્યારે પુસ્તકાલયમાં આવતા ‘રમકું’ માસિકમાં અમારા સાહાધ્યાચી પુરુષોત્તમ પ્રજાપતિની વાર્તા છપાતી હતી અને અમે હોશે હોશે વાંચતા હતા.” પુરખોત્તમ પ્રજાપતિ બી.એ.બી.એડ.(B.ed.) કરી રાષ્ટ્રીય સાર્વજનિક હાઈસ્કૂલમાં ૧૯૭૦થી નિવૃત્તિકાળ સુધી શિક્ષક રહ્યા. તેમણે અનેક વાર્તાઓ લખી હતી. તેમની નવલક્ષ્યા ‘ત્રિવેણી સંગમ’ સંદેશના સાંથે દેનિક ‘સેવક’માં એક વર્ષ સુધી પ્રકાશિત થઇ હતી. તેમણે પાયાના કાર્યકરથી ભારતીય જનતા પાર્ટીના રાષ્ટ્રીયના મંત્રી પદે સેવા આપી હતી.

ડૉ. માણેક પટેલ ‘સેતુ’ (જન્મ-૧૯૪૫)

અમદાવાદને ચાહનારા સેંકડો લોકો હશે, પણ ‘અમદાવાદના આશિક’ તો એકમાત્ર ડૉક્ટર માણેકભાઈ પટેલ. તેઓ જન્મે અમદાવાદી નથી,

પણ કર્મ અમદાવાદી છે. તેઓ હાલતાં-ચાલતાં અમદાવાદ શહેર વિશે વિચારે છે. અમદાવાદના સ્વભ જુબે છે. એમણે અમદાવાદ શહેર અને મહાત્મા ગાંધી વિષયક છંલ્ખાં ૨૫ વર્ષ વ્યાપક અભ્યાસપૂર્વ ખેડાણ કર્યું છે. ડૉક્ટર માણેકભાઈએ ગુજરાતના જાણીતા દેનિકો ‘ગુજરાત સમાચાર’, ‘દિવ્ય ભાસ્કર’ અને ‘નવગુજરાત સમય’માં ‘અમદાવાદનો ઇતિહાસ’ અને તેનાં વિવિધ પાસાં વિષયક કટાર લેખન કર્યું છે. જેમાંથી ‘અમદાવાદ કથા’ તથા ‘આ છે અમદાવાદ’ અને “Welcome to Ahmedabad” જેવા સંશોધન પૂર્વ પુસ્તકો તપશ્યાર્થના રૂપ સ્વરૂપે સર્જન પામેલ છે. આપણા વર્તમાન વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ “Welcome to Ahmedabad”ની પ્રસ્તાવના લખી છે. તેમને દંતકથાઓ લખતાં આવડતું નથી. આમ તો હું એમને ‘રમકું’ તરીકે ઉલ્લેખ હું. તેઓ અમદાવાદની મોટાભાગની પોળોમાં રમકુંચા છે. અભ્યાસ અર્થે ખૂબ ભ્રમણ કર્યું છે. દૂર-દૂર ન્યુ રાષ્ટ્રીય, આંબલી બોપલ, લાંબા, હાથીજણા, બાપુનગર વગેરે પરાંની અને ઘણીબધી વ્યક્તિઓને રૂબરૂ મુલાકાત દ્વારા અભ્યાસ કરીને ‘અમદાવાદના પોળો અને પરાં’ આલેખ્યું છે. એમણે જાતે પુસ્તક માટે ફોટોગ્રાફી પણ કરી છે. એમનાં અમદાવાદ વિષયક પુસ્તકો અમૃત્ય નજરાણાં સમાન પુરવાર થયાં છે. એમણે અમદાવાદના શહેરના ઇતિહાસ અને વિરાસત વિશે ‘વેલકમ ટુ અમદાવાદ’ નામની ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં દસ્તાવેજ ફિલ્મ નિર્માણ કરી છે. આ રીતે એમનો “Exlooring Ahmedabad as never before” મિશન-મંત્ર બરાબર સિદ્ધ કર્યો છે.

તેઓ માને છે કે એમની પ્રગતિમાં મિત્રોનો ઘણો બધો ફાળો રહ્યો છે. એમણે લખેલું ‘મૈત્રી માધુર્ય’ પુસ્તક મિત્રોએ પ્રકાશિત કર્યું હતું. ભલે તેઓ ખાદી નથી પહેરતા, પણ એમનો ગાંધીપ્રેમ અને ગાંધી ભક્તિ અનેરી છે. તેમણે અથાગ પરિશ્રમ કરીને ‘ગાંધીજી : અમદાવાદને આંગણો’

પુસ્તક આવેયું છે. વળી એમણે ‘સાબરમતી કે સંત’ (હિન્દી), ‘ગાંધી એટ અહમદાબાદ’ (હિન્દી) અને સ્વચ્છાગ્રહ (ગુજરાતી) નામની તરફ દસ્તાવેજ ફિલ્મો નિર્માણ કરી છે.

ટીવી મીડિયામાં આવતા સંવાદો અને યોજાતા વક્તવ્યોમાં ડૉ. માણેકભાઈ ઘણીવાર દેખાય છે. તેઓ સાહિત્ય જગતમાં “સેતુ” ઉપનામથી જાહીતા જ નહિ લોકપ્રિય છે.

(માહિતીસ્નોટ : રોહિત શાહ, સાહિત્યકાર, અમદાવાદ)

મધુકાન્ત પુરુષોત્તમભાઈ પ્રજાપતિ

(જન્મ-૧૯૫૨)

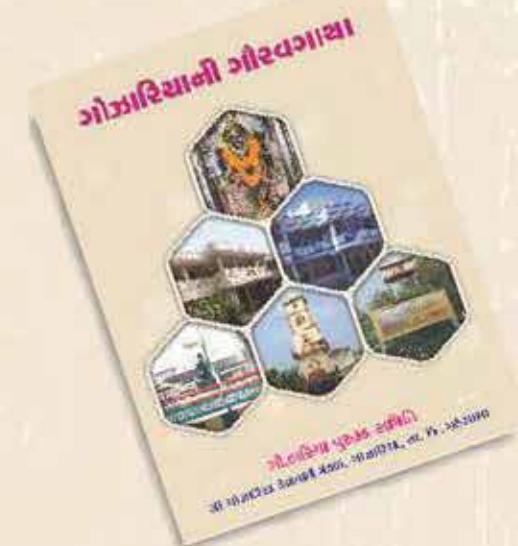
ગુજરાત સરકારના ટાઉન પ્લાનિંગ ખાતામાં ૩૫ વર્ષ સેવાઓ આપી હમણાં નિવૃત્ત થયેલા મધુકાન્ત પ્રજાપતિ છેલ્લા ૨૮ વર્ષથી સાધના સાન્નાહિકના બાળ વિભાગના સંપાદક તરીકે સેવા આપી રહ્યા છે. સ્ત્રી સાન્નાહિકમાં પાંચ વર્ષ સુધી ‘યુથ કલબ’ નામની કોલમ આવેલી હતી. મધુકાન્તભાઈનાં ૧૫ જેટલાં પુસ્તક પ્રકાશિત થઈ ચુક્યાં છે. તેમના વાર્તાસંગ્રહ ‘ઉપકારનો બદલો’ ને ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમીના શ્રેષ્ઠ પુસ્તકનું પારિતોષિક મેળવ્યું છે. તેમની અનેક વાર્તાઓ લેખો સંદેશ, ગુજરાત સમાચાર, સાધના, ફૂલવાડી, ઝગમગ, કલરવ તેમજ ‘ઉપનિષદ્ધની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ’, ‘પંચતંત્રની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ’, ‘સ્વામી વિવેકાનંદ’ પુસ્તકો ભારે પ્રસિદ્ધ પામ્યા છે. તેઓ રાણીપ સાર્વજનિક પુસ્તકાલય રાણીપના મંત્રી તેમજ સંસ્કાર વાંચનાલય, નિર્ણયનગરના મંત્રી તેમજ ‘પ્રજાપતિ મંચ’ પાકિના ‘સહતંત્રી’ તથા ‘સમરસતા’ મંચના મંત્રી તરીકે સેવાની સુવાસ ફેલાવી છે. તેમના પુત્ર કંદ્રપનું તાજેતરમાં ‘દો અલ્ફાજ’ પુસ્તક પ્રકાશિત થયું છે.

* * *

ગામના જ્યાબેન બાબુભાઈ મહેરીયા એમ.એ. કુચ્છમાં શિક્ષિકા છે. એમનું ‘અભિસારિકા’ પુસ્તક પ્રકાશિત થયું છે. વસંતીબેન મહેરીયા છેલ્લા દસ વર્ષથી ‘મારો અવાજ’ નામના સાન્નાહિકનાં તંત્રી છે.

* * *

ગોઝારિયાની ગૌરવગાથા લેખન, સંકલન અને સંપાદન

શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ અને દશાબદી મહોત્સવ - ૨૦૧૮ના સ્મૃતિગ્રંથ પ્રકાશન માટે ડૉ. માણેક પટેલ ‘સેતુ’ના કન્વીરપટે સ્મૃતિગ્રંથ સમિતિની રચના કરવામાં આવી હતી. એ જ સમિતિએ ગોઝારિયાની ગૌરવગાથા પુસ્તક પ્રકાશન કરવાનું હતું. ડૉ. માણેક પટેલ ‘સેતુ’ એ લેખન, સંકલન અને મુખ્ય સંપાદક તરીકે નિર્ણાપૂર્વક જવાબદ્યારી નિભાવી છે. તેમજ સહસંપાદક તરીકે મધુકાન્ત પ્રજાપતિ અને ગ્રો. પ્રકાશ પટેલે જવાબદ્યારી સંભાળી છે. આ સમિતિના મોટાભાગની વ્યક્તિઓના પરિચય જે તે વિભાગમાં સમાવવામાં

આવ્યા છે. તેમાં બાકી રહી ગયેલ કેટલીક વ્યક્તિઓના ટ્રૂક પરિચય નીચે મુજબ છે.

પ્રો. પ્રકાશ પટેલ (જન્મ: ૧૯૭૭)

ગોઝારિયામાં ભાલોડા પરિવાર તરીકે ઓળખાતા પ્રો. પ્રકાશ અંબાલાલ પ્રલાદભાઈ પટેલ ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વુલના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી હતા. એમણે B.E. છલેક્ટ્રોનિક એન્ડ કોમ્પ્યુનિકેશન અને M.Tech - VLSIમાં કરી વર્ષ ૨૦૦૦થી ગણપત પુનિવર્સિટીમાં પ્રાધ્યાપક તરીકે ફરજ બજાવે છે.

એમણે ગોઝારિયા કેળવણી મંડળના અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવમાં મહત્વપૂર્ણ યોગદાન આપ્યું હતું. તેના સોવિનિયર અને આ પુસ્તકમાં પાયાની માહિતી ખાસ કરીને વ્યક્તિ વિશેષ અને ઐતિહાસિક સ્થળો - મંદિરોની આધારભૂત માહિતી મેળવવામાં યોગદાન આપ્યું છે. મંડળના કારોબારીના સભ્ય તરીકે પ્રવૃત્ત છે. શાળામાં 'રિડિંગ કલબ' શરૂ કરવાનો શ્રેય પ્રકાશભાઈને જાય છે.

નીરભાઈ કેશવલાલ પટેલ (જન્મ: ૧૯૫૩)

ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ ઉસ્તકની બધી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના નિયામક નીરભાઈ કેશવલાલ પટેલ અતે ૨૦૧૫થી ફરજ બજાવે છે. મૂળ લાડોલ ગામના ખેડૂત પુર નીરભાઈ બી.એ., બી.એડ., ડી. પી. એડ., થઈ પાલનપુરમાં શૈક્ષણિક કેન્દ્ર કારકિર્દી બનાવી હતી. છેલ્લે મહેસાણા જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારી તરીકે નિવૃત્ત થયેલા એમણે અમારી સાથે સ્મૃતિગ્રંથ અને આ પુસ્તકના કમિટી સભ્ય તરીકે ઉત્સાહભરે સહયોગ આપ્યો છે.

જિતેન્દ્રકુમાર અમૃતલાલ પટેલ

ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વુલમાં છેલ્લા ૨૧ વર્ષથી સિનિયર મદદનીશ ગણિત-વિજ્ઞાન શિક્ષક તરીકે સેવા આપતા જિતેન્દ્ર કુમાર અમૃતલાલ પટેલ મૂળ લાંઘણજ ગામના વતની છે. ગણિત વિષય સાથે પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ થયેલા છે. શિક્ષણ જગતમાં ટેકનોલોજી દારા શિક્ષણમાં એમનું નામ ગુજરાતભરમાં અગ્ર હરોળમાં છે. ૨૦૦૮માં તત્કાલીન મુખ્યમંત્રી શ્રીમતી આનંદીબેન પટેલે છન્ટેલ ગવર્નેન્ટ ઓફ ગુજરાત ટેકનોલોજી એવોડ ઈન એજ્યુકેશનથી સન્માન્ય હતા. અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવ અને સોવિનિયર પુસ્તક કમિટીના સભ્ય તરીકે તેમણે કોમ્પ્યુટર સ્કિપ્ટ તૈયાર કરવાની જવાબદારી નિષ્કાપૂર્વક નિભાવી હતી. આ પ્રસંગે ખાસ ધ્યાન દોરવું ગમશે કે, અષ્ટ દશાબ્દી મહોત્સવ ગ્રંથ તથા ગોઝારિયાની ગૌરવગાથા પુસ્તકનાં બધા જ પ્રકરણનાં બધાં જ પેજ તેમણે જાતે ગુજરાતીમાં કોમ્પ્યુટરમાં ટાઈપ કરીને આપેલ છે. આ પ્રસંગે તેમની સેવાની કદર કરવી રહી.

પારસ ભોગીલાલ ડાબગર (જન્મ: ૧૯૭૭)

ગોઝારિયા હાઇસ્ક્વુલમાં ઉચ્ચતર માધ્યમિક વિભાગમાં ગુજરાતી વિષયના મદદનીશ શિક્ષક પારસ કુમાર ભોગીલાલ ડાબગર (એમ.એ., બી.એડ., એમ. ફિલ.) વર્ષ ૨૦૦૫થી સેવા આપી રહ્યા છે. તેઓએ આ પુસ્તક માટેની ધર્ણી બધી માહિતી એકઠી કરવામાં ધર્ણી મહેનત કરી છે. ગોઝારિયાના લોકજીવનની જાંખી માટે જુદા જુદા સમાજોમાંના વડીલ

બંધુઓને મળીને તેમનો વ્યક્તિગત ચેંદરવો નિષાઠી ફરજ બજાવી છે. તેમણે આ પુસ્તકનું એકઠો કરવામાં સખત મહેનત કરી છે. એમણે મૂક રિટિંગ પણ કરેલ છે.

કાવ્યધારા

સરસ્વતી માતાને

ઓ મા સરસ્વતી : વંદન તુજને
વંદન તુજને શત શત મારાં. ઓ મા...
આરે સદનમાં તારો આવાસ
ત્યાં છે મીઠી મીઠી સુવાસ. ઓ મા...
કુમ-કુમ પગલાં તુજ અમ આંગણ
તેથી બન્યું આ મંદિર પાવન. ઓ મા...
દુર્લભ દર્શન સૌને સુલભ
સધળાં દિલડાં નાચે થન-થન. ઓ મા...
ખ્યાલ બને આ મંદિર જગમાં
દર્શક દોડી આવે ચરણમાં. ઓ મા...
જનવાનાં હૈયાં બને પાવન
ગામ ગોઝારીયા બની રહે શોભન. ઓ મા...

અધ્યિન પટેલ, ૦૧-૧૨-૧૯૫૧

જન્મભૂમિ

અમે ગોઝારિયાના ઉમંગીની બાળકે સાચા,
અમારા અંતરે જેની પ્રબળ સેવા તણી છરણા.
અહા ! સિદ્ધનાથ દાદાનું, વળી બહુચર માતાનું,
પુરાણાં મંદિરો કેળે મધુરું ધામ એ પુરું.
તરુની ડાળીઓ જુલે, પ્રભુની જ્યાં કૃપા વરસે,
રસીલો ઢોલતો વાયુ, અનેરી ચેતના પ્રેરે.
અમારું સ્વર્ગ એ સાચું, મારી મુક્તિ એ માંધું,
અમારાં પૂર્વ પુણ્યોનું, મહાફળ ગામ એ રૂદું.
અમારું દ્રવ્ય એ માટે; અમારું જ્ઞાન એ માટે,
અમારાં દેહ એ માટે, અમારાં પ્રાણ એ માટે.
ગરીબ વિદ્ધાન, ધનિક, ! મધુર જન્મભૂમિનું.
(“પ્રકાશ”માંથી - ધી એ. વી. સ્કૂલ, ગોઝારિયા, ૧૯૪૮)

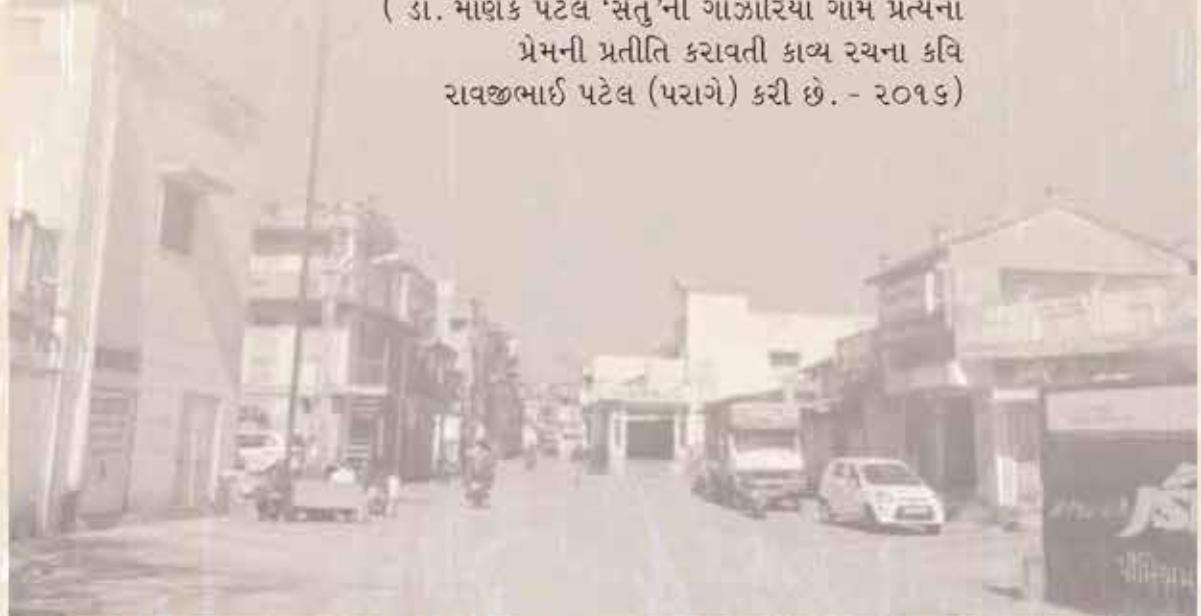

મા ભોમકા ખોળે

ગૌયર શેહે વસ્યું, વતન વહાલું ગામ;
પ્રદેશ પંથક મહી, પંકાયું ગોજારિયા નામ.
મા અંબા તણું રૂડું, શ્રદ્ધા મંદિર છે પાસ;
પગરણ મંડાયાં ત્યાં, વસ્યો માઠ જન વાસ.
માણોક સંભ રોષ્યો, પાટીદાર સંઘજી પરિવાર;
વાંટા વચ્ચે કા'ના બાપા, દિવદાર પાટીદાર.
લીબડી નવા પરની પોળ, મુજ આગમન ભૂમિ;
મેં હેતને હીડોળે ગુલાવી, ઉમેં એને ચૂમુ.
પ્રેરણામૂર્તિ પિતા, બચપને ગુમાવી છાયા;
બંધુ બેલડી મુજને, અર્પી અપૂર્વ માયા.
સુંદર વિદ્યાવાડી ઝીલી, બની સંસ્કાર વાડી;
ગુણલાં ગાતાં ગાતાં, થાકે ના! મધુર વાણી;
મા ભોમકા ખોળે સદા, પેલતાં ફુદ્દાં મિત્રવૃદ્ધ;
શીતળ સંસ્મરણો નિત દેખું, પૂનમ કેરો ચંદ.
તું સ્વર્ગ કરતાં અવની પર, નિત્ય લાગે નિરાણી;
કદી ઋણ અદા ન થાય! ભવો ભવ જાય ખાલી.

ગોજારિયા ખીલ્યું, ડોલ્યું, ને મહેઽક્યું સર્વત્ર;
નિત નિત વંદન કરે 'સેતુ' સદાય જન્મભૂમિને.

(ડૉ. માણોક પટેલ 'સેતુ'ની ગોજારિયા ગામ પ્રત્યેના
પ્રેમની પ્રતીતિ કરાવતી કાચ રચના કવિ
રાવઞ્ચભાઈ પટેલ (પરાગે) કરી છે. - ૨૦૧૯)

હું ગામનો ઝાણી છું

ગૌચર માંહે ગાય જરતી, એ સ્થાને મુજ ગામ વસ્યું,

‘ગોઝારિયા’ નામે પંકાયું, અંબાજ મંદિર બન્યું,

ખેતર-પાધર, આંબાવાડી, હરિયાળીથી ખૂબ સજ્યું,

હું ગામનો ઝાણી છું, હું વતનનો ઝાણી છું

પરથમ મોટો માઠ બન્યો ને, સંઘજી પટેલ પરિવાર વસ્યો,

ત્યારપછી, વાંટાની મધ્યે, કાના પટેલ પરિવાર વસ્યો,

વાંટા, તળપદ અને પરાથી, જાણીતું મુજ ગામ થયું,

હું ગામનો ઝાણી છું, હું વતનનો ઝાણી છું

ગોઝારિયાના નવા પરામાં, લીંબડી પોળે હું જન્યો,

ઉછેર મારો ત્યાં જ થયો ને, યારો સંગે રમ્યો-ભર્યો,

મન મુજ મોદ્યું એ માટીથી, હેયું મારું ખૂબ ઠર્યું,

હું ગામનો ઝાણી છું, હું વતનનો ઝાણી છું

માધ્યમિક શાળા ને ગામે, આધું મુજને અવિયળ જ્ઞાન,

વતનને માટે હરહંમેશાં, ઉપજે મુજને અતિશય માન,

પરિવાર-સંસ્કાર થકી હું, તનમન ધનથી ઉજ્જવળ છું,

હું ગામનો ઝાણી છું, હું વતનનો ઝાણી છું

- ડૉ. માણોક પટેલ ‘સેતુ’

વતન : ગોઝારિયા, કર્મભૂમિ : અમદાવાદ
પદ્ધરચના સહયોગ : જગદીશ ભગત “ઉં નમઃ શિવાય”

બાપુ હત્યા

દાલમાં અમેરિકામાં સ્થાયી થયેલા શિક્ષક પ્રહલાદભાઈ અમીયંદાસ પટેલ કબીર (MA)એ “બાપુ હત્યા” નામથી અનુષ્ઠાપ અને ઉપજાતિ છંદમાં પ્રેર પંક્તિઓવાળી કાવ્ય રચના લખી હતી. એમણે ૧૮૫૮માં અમદાવાદના મિલ માલિક શ્રી જ્યોતિષા હરિવલ્લબ શેઠના આર્થિક સહકારથી પ્રકાશિત કરી હતી. આ કાવ્ય રચના બાપુ હત્યા, અંતિમ શબ્દો, માનવ સૃષ્ટિનો શોક, પ્રકૃતિનો શોક, બાપુનું શબ્દ બિરલા ભવનમાં, બાપુની સ્મરણ યાત્રા, બાપુ કાષ્ટ શૈયા ઉપર, હિંદ મૈયાનું રૂદન, બાપુનું અગ્નિ સાન, અને વિરાટ બાપુ એમ દશ સર્ગ (વિભાગો)માં છે. પ્રહલાદભાઈએ આમાંથી પ્રેરણ લઈને “અભ્રાહમ લિકન” વિશે અંગ્રેજમાં કાવ્ય રચના કરી હતી. ૨૦ પેજમાં પ્રકાશિત થયેલી ‘બાપુ હત્યા’ પુસ્તિકાના સર્ગ - “વિરાટ બાપુ”ની છેલ્લી ૧૦ પંક્તિઓ અને લેવામાં આવી છે. ચાલો, તેને માણીએ.

વહેશે તેમનું નામ	વાશે પવન જ્યાં લગી
ચમકે તેમનું નામ	ચમકે ચાંદ જ્યાં લગી
બાપુની દિવ્ય વાણીના	સંદેશે અવનિ વિશે
જુલ્દ ભય અને દુઃખ	અશાંતિ નાશ પામશે
બાપુના વારસાથી રે	ઉત્કર્ષ હિંદ સાધશે
જગ પ્રવાહને ભૂલ્યા	સીધા રાહે લઈ જશે
ગુણ ગાઈ શકીએ ના	હે બાપુ, એમ માનવી
ગુણ ગાઈ શકે તારા	સુરગણ જ સ્વર્ગમાં,
પવિત્રતમ ને પુષ્ય	હે ભવ્ય જ્યોતિ મંદિર,
અમ જગજનોનાં છે,	તેને વંદન શાશ્વત

પ્રહલાદભાઈ અમીયંદાસ પટેલ (કબીર)
(દાલમાં પુ.એસ.એ.)

(માહિતીસ્તોત્ર : અધિનભાઈ સો. પટેલ)

કલાસંસ્કૃતિ

કનિશા પટેલ (જન્મ-૧૯૮૫)

નિલોશ હિમતભાઈ (બાપુ) પટેલની પુત્રી કનિશા પટેલ શેઠ. સી. એન. ફાઈન આર્ટ્સ કોલેજની ગ્રેજ્યુએટ છે. ૨૦૧૩માં એડો ફોટોગ્રાફીનો વન વુમન શો કર્યો હતો. ગુજરાત લલિતકલા

એકેડેમીની સ્પર્ધાઓમાં ભાગ લઈ ૨૦૧૫માં છન્દિયા વુમન આર્ટિસ્ટ કન્ટેમ્પરીમાં એવોર્ડ મેળવ્યો હતો. ૨૦૧૬માં આર્ટિસ્ટ તરીકે પસંદગી પામ્યાં હતાં. ૨૦૧૬માં એમણે આઠ કલાકારો સાથે “દેહલિજ” નામનો ચુપ શો કર્યો હતો. તેમના કામની ટીવી મીડિયાએ નોંધ લીધી હતી. દાલમાં તેઓ લેડી ગારમેન્ટ ડિઝાઇનિંગ કામમાં પ્રવૃત્ત છે.

સિમ્બુલ જગદીશભાઈ પટેલ

ગોઝારિયા ગામની પ્રથમ નૃત્યાંગના ડૉ. જગદીશભાઈ મનુભાઈ પટેલની પુત્રી સિમ્બુલે ૧૩ વર્ષના ઉંમરે આર્ગેન્રમ્યુ કરી - નૃત્યકલાનો અભ્યાસ પૂર્ણ કર્યો. તે ભણવામાં હોશિયાર હોવાથી MBBS પછી પેથોલોજીમાં MD કરી લેબોરેટરી કરી છે. તેમના પતિ ડૉ. જગર પટેલ MD મેડિસિન છે.

કુ. ત્વિષા પ્રકાશ પટેલ (જન્મ-૨૦૦૩)

કુ. ત્વિષા પ્રકાશ પટેલનો ભરતાનાટ્યમનો આર્ગેન્રમ કાર્યક્રમ ડૉ. અમૃતભાઈ નથ્યાદાસ પટેલ પરિવારે વર્ષ ૨૦૧૬માં ટાગોર હોલ,

અમદાવાદ ખાતે રાખેલ હતો. કુ. ત્વિષાએ મુદ્રાનૃત્ય સ્કૂલમાંથી સાત વર્ષની ઉમરે નૃત્યશિક્ષણ શરૂ કરી, તેરમા વર્ષ ધોરણ આઠ શિક્ષણ પૂર્ણ કર્યું હતું. તેઓ ગાંધીજી મહાવિદ્યાલય સ્કૂલ, અમદાવાદ તરફથી ઓફિસિયલ ભરતનાટ્યમાં પ્રમાણિત થયાં છે. ત્વિષા હાલમાં ધોરણ ન્યુ સાયન્સમાં અભ્યાસ કરે છે.

ચિત્ર પ્રદર્શન

૧૯૫૦ના સમયગાળામાં પ્રથમ ચિત્ર પ્રદર્શન ગામના રામશ્રી મંદિરમાં યોજવામાં આવ્યું હતું. તેમાં અંબાલાલ છોટાલાલ અમીન (ગબડભાના માઢના રહેવાસી) અને મુંબઈમાં રહેતા કનુભાઈ પંડ્યા (જેઠાભાઈ પંડ્યાના ભાઈ) અને બે કલાકારોનાં ચિત્રો પ્રદર્શિત કરવામાં આવ્યાં હતાં. કનુભાઈએ મુંબઈની સર જે. જે. સ્કૂલ ઓફ આર્ટ સ્કૂલમાં અભ્યાસ કર્યો હતો. ગામના ચિત્ર શિક્ષક અચિનભાઈ પટેલ ૧૯૫૭-૫૮ મુંબઈ ભણતા હતા, તારે રૂબરૂ મળ્યા હતા. ગોઝારિયા હાઇસ્કૂલ શરૂ થતાં શાળાની પ્રવૃત્તિના ભાગરૂપે ચિત્ર પ્રદર્શનો થવા લાગ્યાં. ગોઝારિયા ગામમાંથી ઘણા બધા ચિત્ર શિક્ષકો થયા છે. અને અમાં પ્રથમ નામ અચિનભાઈ પટેલનું આવે છે. શાળાની દીવાલો મહાપુરુષોના ચિત્રોથી શોભી રહી છે. જે તે સમયના ચિત્ર શિક્ષકોએ દોધ્યાં હતાં. વીરપુરમાં ચિત્ર શિક્ષક તરીકે કામ કરતા જ્યેન્દ્રભાઈ કટિયાએ શાળામાં બે ચિત્રો ભેટ આપ્યાં છે.

ફોટોગેલેરી

ગો. કે. મ. અષ્ટ દશાંદી મહોત્સવ - ૨૦૧૮માં ખાસ ફોટો ગેલેરીનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. શાળાની સ્થાપના કાળથી અત્યાર સુધીની સફરના વિવિધ ફોટોગ્રાફ્સ અને રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા. તેની સાથે વિજ્ઞાન પ્રદર્શનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

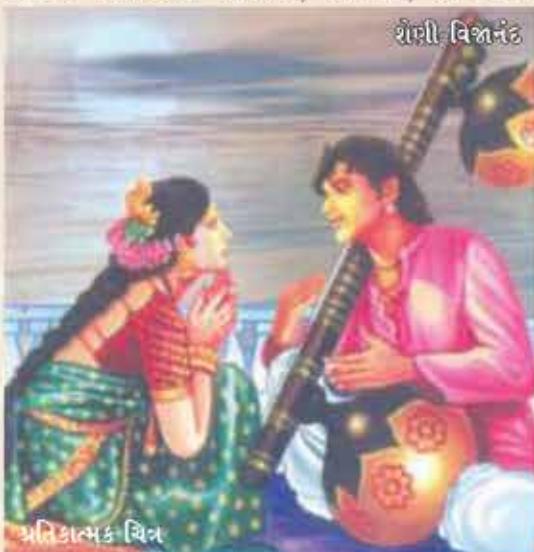
નાટ્યકલા

ઘણાં વર્ષો પહેલાં હરિજનવાસમાં તૂરીના ખેલ થતા હતા. તેમાં થોડો ઘણો અશ્વીલ (દ્વિઅથી) સંવાદોનો ઉપયોગ થતો હતો. પચીસ કે પચાસ પૈસામાં જીલ બદલવામાં આવતું. પેટ્રોમેક્સના અજવાણે પડદાની આગળ ખેલ થતા હતા. હરિજનવાસમાં રામદેવપીર મંદિર સામે આવેલા મેદાનમાં તૂરીના ખેલ જામતા હતા.

અંગ્રેજ શાળા શરૂ થતાં તેના વાર્ષિક કાર્યક્રમમાં નાટકો ભજવવાનાં શરૂ થયાં હતાં. એ સમયગાળામાં ગ્રામજનો દ્વારા લેગા થઈને બ્રાલફાની વાડીમાં ‘પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ’ નાટક ભજવવામાં આવ્યું હતું. જેમાં પાત્રોની નાંધ લઈએ તો, દાદુભાઈ અમીન દ્વારા પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ, મફતલાલ સોની દ્વારા મહુમદ ધોરી, માંકુસિલ દ્વારા ચંદ બારોટ અને પટેલ દાલ્ખાભાઈ સોમાભાઈ (કંદોઈ) દ્વારા ‘શ્રીપાત્ર-સંયુક્તા’ ભજવાયું હતું. આ સમયગાળામાં ગામની અંદર ગરબી ચોકમાં કે વાંટામાં દૂધની તેરી પાસે તરગાળાના ભવાઈ નાટકો થતાં હતાં. બહારગામથી આવતા નાયક સમાજના તરગાળા ભાઈઓની આ ખાસિયત હતી.

નાટક કંપનીઓ

બહાર ગામની નાટક કંપનીઓ ગામમાં નાટક કરવા આવતી બ્રાહ્મણની વાડીના વહીવટકર્તા લલીતભાઈ દવેએ આપેલી માહિતી મુજબ દસ દિવસ કે ૨૦ દિવસ કે મહિનો કે વધારે સમય તેમનો પડાવ બ્રાહ્મણની વાડીમાં રહેતો. સામાન્ય રીતે તેઓ દશેરાના દિવસે નાટક શરૂ કરતા. કીર્તિ, દિવજિય, નટરાજ જેવી વિવિધ નાટક કંપની આવતી હતી. અને આવેલી નાટક કંપનીઓમાં પ્રહલાદભાઈ નાયકની કંપની મુખ્ય હતી. તેઓના 'વડીલોના વાંકે', 'રાજ હરિશચંદ્ર', 'શેતલના કાંઠે', 'માલવપતિ મુજ', 'કાદુ મકરાણી', 'કુવરભાઈનું મામેણે', 'નળ દમયંતી', 'લેલા મજનુ', 'ગરીબ કન્યા', 'સર્વોદય' જેવાં નાટકો ગ્રામજનોએ દિલથી માણ્યાં હતાં. નટવર નોવેલ્ટી, સુલોચના અને મોતીલાલ મારવાડી કોમેડી કરતા કલાકારો હતા. શબનમનો ડાન્સ ખૂબ વખણાયો હતો. કેટલાક લોકો નાટક જોવાના બંધાણી હતા. તેઓ દરરોજ નાટક જોવા જતા. કેટલાક એવા હતા કે તેઓ શબનમનો ડાન્સ જોઈને જતા રહેતા હતા. મધુકાન્ત પ્રજાપતિને મળેલી માહિતી મુજબ વિજય નાટક કંપનીના માલિક વૃજલાલ દ્યાશંકર નાયક પાંચોટિયા ૧૯૪૮, ૧૯૫૭, ૧૯૮૮માં

શેલી વિલાનંદ

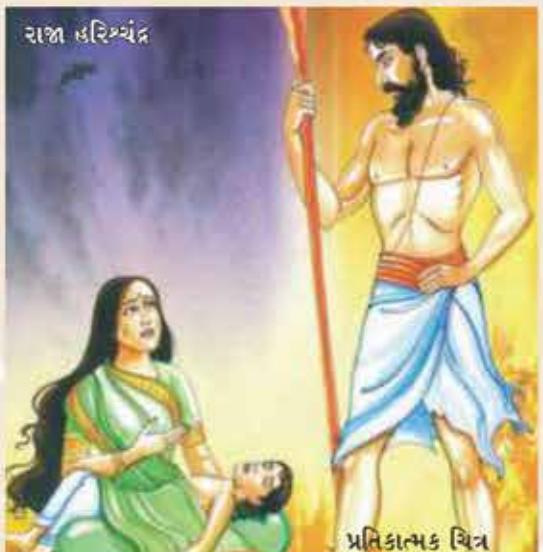
ગોઝારિયામાં એમણે દિવસ-તારીખ-વાર પ્રમાણે ભજવાયેલા નાટકોની અને તેના કલાકારો સાથેની માહિતી પૂરી પાડી હતી. કેટલીકવાર તેઓ એક કે બે મહિનાથી વધુ સમય રોકાયા હતા. એક વાર છોકરાઓની પરીક્ષાના દિવસો નજીક હોવાથી નાટક કંપનીને ગામજનોએ નાટકના શો બંધ કરવા ફરજ પાડી હતી.

સિનેમા શો

અમારા સ્કૂલના દિવસો દરમિયાન કે. કે. પટેલના ભિત્રોના ચુપ દ્વારા અમદાવાદમાંથી આર. ટોલાટ કંપનીમાંથી ફિલ્મ અને પ્રોજેક્ટર ભાડે લાવીને બ્રાહ્મણની વાડીમાં ફિલ્મ શો કરતા હતા. મને એમનો 'મા-બાપનો' શો કર્યાનું યાદ આવે છે.

સિનેમાગૃહ

ગોઝારિયામાં સિનેમાગૃહ ઘણાં વર્ષો પહેલાં નહોતું. ગામમાં ૧૯૭૪થી સી. બી. સાઉન્ડ નામની કંપની ચલાવતા ચંહુભાઈ બબાભાઈ પટેલ (જન્મ ૧૯૪૩) એ હાલમાં આવેલા એસ.ટી. સ્ટેન્ડ સામે આવેલા ખેતરમાં

રાજ હરિશચંદ્ર

પ્રતિકાલનક ચિત્ર

૧૯૭૬માં “જગદીશ ટુરિંગ ટોકીઝ” શરૂ કરી હતી. તેમને વીજળીના લોડ શેડિંગના કારણે ઘણીવાર શોં બંધ રાખવા પડતા. ચોમાસામાં ફિલ્મ શોં થતા નહીં. ઉપ એમ.એમ.ની ફિલ્મ બતાવતા. એમણે આપેલી માહિતી મુજબ ૧૯૮૯ સુધી સિનેમા શો કરતા આવ્યા હતા.

વૈશાલી સિનેમા ગૃહ

પ્રો. મનુભાઈ પટેલ આપેલી માહિતી મુજબ હાઇવે પર પેટ્રોલપંપ પાસે વૈશાલી સિનેમાનું તા.૧૮-૧૨-૧૯૮૧ના રોજ કલેકટરશ્રી અને

સરપંચ ડિમતભાઈ પટેલ (બાપુ)ની ઉપસ્થિતિમાં ૫૧૦ પ્રેક્ષકોની કેપેસિટીવાળા અધતન સિનેમાગૃહનું ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું હતું. અપર કલાસની ટિકિટનો દર ૨-૨૫ પેસા હતો અને લોઅર કલાસની ટિકિટનો દર ૧-૨૫ પેસા હતો. સો પ્રથમ શોમાં સંપૂર્ણ રામાયણ પિકચર બતાવવામાં આવ્યું હતું. “દેશ રે જોયા, દાદા પરદેશ જો ધા।” આ

ચલચિત્ર પાંચ અઠવાડિયાં સુધી ચાલ્યું હતું. દરરોજ ત્રણ શો ચાલાવાનામાં આવતા હતા.

ભાગીદારીમાં શરૂ થયેલ વૈશાલી સિનેમાનો વહીવટ અશોકભાઈ કચરાભાઈ પટેલ કરતા હતા. તેથી તેઓ અશોકભાઈ મેનેજર તરીકે ઓળખાતા હતા. મનોરંજનના અન્ય સાધનોના વિકલ્પોને કારણે ૨૦૦૪માં વૈશાલી સિનેમાગૃહ બંધ થયું. અને એ સ્થળે શિવમુકોમ્પલેકનું નિર્માણ થયું છે. ■

મને સાંભાડે એ...

અંધશ્રદ્ધા વિરુદ્ધ મારું આંદોલન

- અચિનભાઈ સો. પટેલ

ગામડામાં વસતા લોકોમાં શ્રદ્ધા કરતાં અંધશ્રદ્ધા વિશેપ જોવા મળે છે. શ્રદ્ધા હોવી એક સારી વાત છે. ભગવાન એક અકલ્યનીય શક્તિ છે. એની હસ્તી વિશે વાદવિવાદ કરવાની કોઈ જરૂર નથી. સવાર-સાંજ મંદિરે જરૂર, પ્રાર્થના કરવી, દર્શન કરવાં એ શ્રદ્ધાનો વિષય છે. જેનાથી સૌને ઊર્જા મળે છે. શક્તિ મળે છે. કામ શરૂ કરવાનો ઉભેગ મળે છે. પરંતુ અંધશ્રદ્ધા એક દૃષ્ટા છે.

આશરે ૮૦ વર્ષ પૂર્વે ગોગારિયાના લોકોમાં વહેમો અને અંધશ્રદ્ધાઓ પ્રવર્તતી હતી. તેમાં દોરા, ધાગા, માદળીયાં, ભૂતનો વળગાડ, શુકન, અપશુકન, બાધા માનવી, નજર ઉતારવી, નજર ન લાગે તે માટે મેશનું કાળું ટપકું કરવું, બળીયા બાપા પથારવા, માતાનો રથ ફરી જવો, આંજોટમાં આવવું, ચાર રસ્તે કુંડાળું કરી નાળિયેર કે દીવો મૂકવો વગેરે પાયા વિનાની માન્યતાઓ લોકોમાં ઘર કરી ગયેલી જોઈ મારી દૃષ્ટિએ લોકોના માનસપટ ઉપર આ એક અંધારપટ છે. આ એક પ્રકારનું માનસ પ્રદૃષ્ટા છે.

મારા વિદ્યાર્થીકાળમાં અને હાઈસ્ક્યુલના એક શિક્ષક તરીકે અધ્યાપન કાળમાં મેં એકલે હાથે આ પાયા વિનાની ગેરમાન્યતાઓ વિરુદ્ધ સામનો કર્યો. આંદોલન ખેડું. મને લાગ્યું કે આ વહેમો-અંધશ્રદ્ધા નિવારણ માટે યુવાશક્તિમાં પ્રથમ જાગૃતિ લાવવાની જરૂર છે. એના માટે મેં ‘ગ્રામ સુધારણા મંડળ’ સ્થાપ્યું. આ પ્રવૃત્તિમાં યુવા વિદ્યાર્થીઓ અર્જુનભાઈ અમીન, ભૂપેન્દ્ર અમીન, ભગુભાઈ પટેલ, રામુભાઈ પટેલ, મારા નાનાભાઈ ડાચિભાઈ બી. ટી. પટેલ, કે. ડી. પટેલ અને માણેકલાલ સોની (માંકુસિંહ) વગેરેનો સાથ મળ્યો. ઘણા એવા યુવાનો હતા, જે અંધશ્રદ્ધામાં માનતા ન હતા. પણ માબાપની બીકને કારણે તેઓ નૈતિક ડિમતના અભાવે જાહેરમાં આવતા ન હતા. પરંતુ એકલે હાથે વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિ કેળવી મારું અભિયાન ચાલુ રાખેલું. અને એક-બે પ્રસંગો યાદ આવે છે. જે અહીં રજૂ કરું છું.

બળીયા પથારવા

મારા મિત્ર પટેલ કેશવલાલ અંબાલાલ કબીર

મોટા માઠમાં મારી પડોશમાં રહેલા હતા. કેશવલાલનાં પત્ની હીરાભાઈએ એક પુત્રને જન્મ આપ્યો. તેનું નામ જ્યંતી હતું. તેના જન્મ પછી ચારેક મહિનાનાં થયો, ત્યારે એને શીતળાનાં રોગ લાગુ પડ્યો. ગામમાં એને બજીયા બાપા પદ્ધાર્યા છે, એમ કહેવાતું. ઘર બહાર દરવાજે-નકુચે લીમડાની ડાળીઓ લટકાવેલી હતી. મેં એમના ઘરમાં જઈ જોયું તો બાળકને આખા શરીરે મોટા મોટા ફોલ્લા થયેલા. સખત ભારે તાવ હોય એવું લાગ્યું. એની છાતી હાંફતી હતી. મને તો છમરજનસી જેવું લાગતું હતું. મેં હિમતભેર હીરાભાઈને કહ્યું, “ભાલ્યી તમે મને રજા આપો તો હું એક પ્રયોગ કરું? લોકો ટીકા કરશે.” પણ એમણે મને સંમતિ આપી.

માઠમાં લીમડાનું જડ હતું. તેના પરથી લીમડાનાં ઢગલો પાંદડાં લેગાં કર્યા. ઘેર આવી, ગોળના રવાનું ચાદરું(કંતાન) હંડા પાણીથી ભીનું કર્યું, નાની ખાટલી (ઢોલડી)માં લીમડાનાં પાંદડાં પાથર્યા. તેના ઉપર ભીનું કરેલું કંતાન પાથર્યું. તેના પર બાળકને ધીમે રહીને સુવાડ્યું. ઘરમાંથી રાખ લાવ્યો. ચાળણીથી ચાળી બારીક રાખને ચાંદા ઉપર લગાડી. બાળકની આજુબાજુ લીમડાના પાંદડા મૂક્યાં. અટલામાં આજુબાજુની ડોશીઓ આવી એને કહેવા માંડી કે આવું ના કરાય.

બળિયા બાપાનું વટકલું પડશે તો દીકરો ગુમાવીશ; હીરાભાઈ મક્કડ રહ્યાં. કેશવલાલ ભાઈ સમજુ હતા. તેઓ ચૂપચાપ બધું નિહાળી રહ્યા હતા. દસ-પંદર મિનિટ થતાં બાળકની હાંફ ઓછી થઈ તાવ ઉત્તરવા માંડ્યો. બીજીવાર કંતાન ભીનું કરી એ પ્રક્રિયા ફરી બીજીવાર કરી. થોડીવાર પછી બાળકે આંખો ખોલી સમય જતાં એનો તાવ ઉત્પાદાન ભગવાને બચાવી લીધો. જ્યંતીભાઈના માં ઉપર બળિયા ચાઠાં ધૂષા વર્ષો સુધી રહ્યાં હતાં. જ્યંતીભાઈ શાળામાં અભ્યાસ દરમિયાન કે. કે. પટેલ એને ડો. માણોકલાલ પટેલના કલાસમાં હતા.

તેઓ આજે અમેરિકામાં શિકાગોમાં હાઈ સ્પેશ્યાલિસ્ટ ડૉક્ટર છે.

શીતળા સાતમ

હાલના સંજોગોમાં શીતળા (ચિકનપોક્સ) રોગ જોવા મળતો નથી. તેમ છતાં મહિલાઓમાં શીતળા માતાની આસ્થા જળવાઈ રહી છે. શીતળા-સાતમના દિવસે ગામના બળિયાદેવના મંદિરે ખૂબ મોટી સંઘામાં મહિલાઓ દર્શન કરવા આવે છે.

ગોઝારિયા-પારસા જવાના રસ્તા પર બળિયાબાપાનું મંદિર આવેલું છે. તેમાં બળિયાબાપાના માથાની પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવેલી છે. મારા મિત્ર ભીખાભાઈ શંકરભાઈની પત્નીએ ઘરમાં બળિયાબાપાની બાધા માની હતી. તેને પૂરી કરવા માટે માથે સંગતી સગડી મૂકી, મોઢામાં ખાસડુ (ચાપ્પલ) રાખી ચાલતાં ચાલતાં બળિયા બાપાના મંદિર સુધી ગયેલાં. ખુલ્લામાં પવન લાગતાં સગડીના કોલસા પ્રજળતાં માથું બળવા માંડ્યુ. જો સગડી નીચે ઉતારીએ તો, બળિયા બાપાનું આંતકડુ પડે, એ બીકે એમણે સગડી નીચે ન ઉતારી. પણ ચાલવાની જડપ વધારી. તેમના માથાના વાળ બળી ગયા અને ચાંદુ પડ્યું. પત્ની પથારીવશ હોવાથી આ પરિસ્થિતિમાં ભીખાભાઈએ ઘરમાં રાંધી ખવડાવેલું.

એ સમયગાળામાં અમીનોના ગબડભાના માઠના મેઢા ઉપર રાત્રે છાત્રાલય ચાલતું હતું, હું

રાત્રે છાત્રાલયમાં જતો. અમે યુવા મિત્રોએ મળી ગામમાં દીવાલો ઉપર (ભીતપત્રમાં) બળિયા કોઈ દેવ નથી. જો દેવ હાય તો એ નિર્દોષ બાળકોને ભરખી ના જાય! બળિયા એક રોગ છે. તેની વૈજ્ઞાનિક (ડૉક્ટરી) સારવારની જરૂર છે બાધાની જરૂર નથી, એવું લખાણ લખ્યું. આ ભીતપત્રથી બીજા દિવસે ગામ આખું ખળભળી ઊઠ્યું! તેના પ્રત્યાધાતૃપે ગામના આગેવાનોએ મને કાલિકા માતાના મંદિરમાં બોલાવ્યો. ત્યાં ગામના આગેવાનો સમક્ષ હું હાજર થયો. નથુભાઈ ખુશાલદાસ, શીવાભાઈ નારાણદાસ, જોઈતારામ ઈશ્વરદાસ અને ચીમનકાકા વગેરે હાજર હતા. અમણે મને ઘણા પ્રશ્નો પૂછ્યા. મેં અમને સ્પષ્ટ જણાવ્યું કે બળિયા એક રોગ છે, દેવ નથી. સારવાર કરવાની જરૂર છે.

સાદાઈથી લઘુ

ઘણાં વર્ષો પહેલાં એ સમયે લઘુ સાદાઈથી થતાં નહોતાં. લઘુ પાછળ ખર્ચ થતો હતો. ત્રણ દિવસનો કાર્યક્રમ બનતો. જાન ત્રણ દિવસ રોકાતી

પાંચ પક્વાન બનાવવાની ફેશન આવી ગઈ હતી. જેનાથી મધ્યમ વર્ગ ગરીબી તરફ જતો રહેતો. પટેલ કેશવલાલ કબીર સમાજ-સુધારામાં માનતા હતા. તેમના નાનાભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ કબીર મારા મિત્ર હતા. એમના ઘરે પૂજા માટે મેં ગણપતિનું ચિત્ર દોરેલુ. સૌ મિત્રો સાથે મળી ચર્ચા કરતા પ્રહલાદભાઈ સાદાઈથી લગ્ન કરવા તૈયાર થયા. ૨૫-૩૦ માણસો જાનમાં લઈ જવામાં આવ્યાં. સાદાઈથી લગ્ન કરી એક જ દિવસમાં જાન પરત આવી. ચાંદ્લો લેવામાં આવ્યો નહીં, ન કોઈ પોંખવાની વિશ્વિ કરી. ના કોઈ બ્રાહ્મણને બોલાવવામાં આવ્યો. બધી જ પ્રક્રિયાઓ અમે જાતે કરી. ના પતાસા વેચ્યાં, ના કોઈ ધમાલ. વર-વધૂને અંબાજીનાં દર્શન કરાવી આવ્યા પણ સોટી રમાડી નહોતી. ગોજારિયા ગામમાં સાદાઈથી થયેલાં લગ્નનો આ પ્રથમ પ્રસંગ હતો. સમય જતાં ગામ સુધારણા મંડળનું 'વિનિત મંડળ' માં રૂપાંતર થયું. વિનિત મંડળે પણ ઘણું કામ કર્યું હતું.

શી-૧૫, નિલમ એપાર્ટમેન્ટ,
ચાંદ્લોડિયા રેલવે સ્ટેશન સામે, અમદાવાદ.

માં ગામ ગોગારિયા

- ઈશ્વરભાઈ પી. પટેલ

ગામમાં ચાર મોટા કૂવા હતા. (૧) તળાવ કિનારે આવેલો ગામકૂવો કહેવાતો. કેટલાક તેને મોટો કૂવો કહેતા. તેનું પાણી ખૂબ મીઠું. ગામજનો આ કૂવાનું પાણી પીતા. (૨) દૂધિયો કૂવો - પરામાં આવેલો છે. (૩) ખારો કૂવો - વાંટામાં દ્વારકાધીશ મંદિર સામે હતો. આ બીજો મોટો કૂવો મેઉ અને સ્ટેટ હાઈવેના ત્રણ રસ્તાના ખૂણા ઉપર હતો. વળી ગામના માદોમાં કૂવા હતા. અને મંદિરોમાં ડિયારીવાળા કૂવા હતા. મારી જીણ અને સમજ મુજબ ગામના તળનું

મોટા કૂવા પસેનો ડંવડો

પાણી મીંઠું હતું. અને પણ્યમ દિશા તરફના ફુવાઓનું પાણી ખાંડું હતું. તળાવ કિનારે આવેલો ગામફૂવો વણજારાએ બાંધકારી હતો. તે બાવન લાથ ઊંડો છે. આ ફુવાની બાજુમાં થોડે ફૂર સતીમાતાના નામનું ખેતર આવેલું છે. ત્યાં હાલ બાંધકામ થયેલ છે. તેમાં ખૂણા ઉપર થોડી જમીન પડી રહી છે. ત્યાં એક મોટો પણ્યર છે.

ગામના ફુવાઓની બાજુમાં પ્રાણીઓને પાણી પીવા માટેના હવાડા બનાવવામાં આવેલા. જે માનિયમિત પાણી ભરવામાં આવતું હતું. મારી જ્ઞાનકારી મુજબ આ પાણી ભરનાર ભાઈને દરેક ભેસ દીઠ ચાર્જ આપવામાં આવતો હતો. બીજા કોઈ પ્રાણીને પાવાનો ખર્ચ લેવામાં આવતો ન હતો.

પંચાયત રાજ શરૂ થતાં ધર્યાં કરીને ડૉ. એ. ડી. પટેલ સરપંચ હતા, એ સમયે ગાળામાં ગામના મોટા ફુવા પર પાણીની ટાંકી બનાવવામાં આવી હતી. નીચેના ભાગમાં ઓઈલ એન્જિન મૂકવામાં

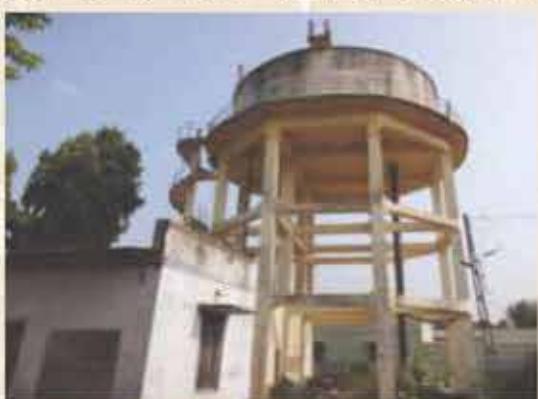
આવ્યાં હતાં. એ ઓઈલ એન્જિનો ગામના શંકરલાલ ઈશ્વરદાસ પંચાલ પરિવારે આપ્યાં હતાં. હાલમાં જોવા મળતી જૂના વૉટર વર્ક્સની ઇમારત ઉપર વૉટર વર્ક્સ યોજના અને તેમાં મૂકવામાં આવેલા એન્જિન ખરીદીના ખર્ચની માહિતી આપતી બે તક્તીઓ મોજુદ છે. લાલભાઈ અંબાલાલ પટેલે તેનું ૩-૪-૧૯૫૭ના રોજ ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. આ રીતે પરામાં અને વાંટામાં પાણીની ટાંકી બનાવવામાં આવી હતી. બાજુમાં પાણીના નળ અને કપડાં ધોવાની સગવડ કરવામાં આવી હતી.

સમય જતાં ગામના વાડીભાઈ જેઠાભાઈ શાહના દાનથી પ્રજાપતિઓના ઘરો આગળ વારિગૃહ બાંધવામાં આવ્યું હતું. ૧૯૭૩માં પાણીના નળ શરૂ થઈ ગયા હતા. પંચાયત તરફથી ગામના ત્રણો ફુવાઓ પાસે પાણીના નળવાળા સ્ટેન્ડ બનાવવામાં આવ્યાં હતાં.

બાજુમાં કપડાં ધોવાની સગવડ કરવામાં આવી હતી. છોકરાં નળ નીચે નાહવા બેસતાં હતાં. વારિગૃહની બાજુમાં બાલમંદિરની પાછળ બગીચો બનાવવામાં આવ્યો હતો. પંચાયત તરફથી જરૂરી કાળજી ન લેવાતાં તેની સ્થિતિ બરાબર રહી નથી.

અગાઉ પરામાં ટાવર ચોકમાં બસ સ્ટેન્ડ હતું.

માણસા-મહેસાણાની બસ આ બસ સ્ટેન્ડથી રેલવેના સમય મુજબ સ્ટેશન સુધી જતી હતી. કલોલ તરફની છેલ્લી બસ અહીં રાને રોકાતી મેં જોઈ છે. બ્રાબ્રણની વાડી પાસે નવું બસ સ્ટેન્ડ તા. ૨-૧૨-૧૯૮૮ના રોજ નિર્માણ પામ્યું છે.

મારું ગોઝારિયા ગામ કેવું છે, તેની એક વાત અહીં ટાંકવા જેવી છે. ગામ કુવા પાસેથી બે વૃદ્ધા એસ.ડી. સ્ટેન્ડથી રેલવે સ્ટેશન તરફ જતાં હતાં અને તે વખતે એક વૃદ્ધ બીજા વૃદ્ધાને કહેતાં હતાં કે ગોઝારિયા ગામ એટલું સારું છે કે આવતા ભવે અવતાર માણસનો તો શું પણ ચકલી અવતાર

ગોઝારિયામાં મળે તેવી ભગવાનને પ્રાર્થના કરું છું.

પરમાં, ત્રીજી પોળ, ગોઝારિયા.
મો. - ૯૪૨૯૩ ૪૭૨૭૭

'વો ભી એક જમાના થા'

- પ્રો. મનુભાઈ પટેલ

આપણે સૌ ડાઇનિંગ ટેબલ પર પરિવારજનો સાથે જમવા બેઠા હોઈએ, ત્યારે કોઈકવાર ઘરના વડીલ વાત કરતા હોય છે. અમારા જમાનામાં રોટલો-કઢી મુખ્ય ખોરાક હનો. ઘરમાં વલોણું હોય ત્યારે માખડા ખાવા મળે. તમને બધાંને (ધોકરા સામું જોઈને) દાળ, ભાત, રોટલી ખાતાં જોર આવે છે? આજે મને ૮૦ વર્ષ થયાં ક્યારેક ગ્રાન્ડસન કે મિત્રો સાથે બેઠા હોઈએ ત્યારે ગોઝારિયામાં પસાર કરેલો સમય યાદ આવે છે- 'વો ભી એક જમાના થા' મને સાંભરે રે

સાધનો વગરની રમતો દારા મનોરંજન

મનોરંજનનાં સાધનો - અમો સ્કૂલના સમયમાં હરીજનવાસમાં તૂરી જોવા જતા. ગામના બજારમાં પડદા બાંધી તરગાજા ભવાઈ કરતા. કેટલાક યુવક મંડળો ગામમાં અમદાવાદમાંથી આર-ટોલાટ ત્યાંથી પિક્ચર લાવી પાડતા! એ સમયે બ્રાબ્રણની વાડીમાં નાટક કંપનીનાં નાટકો જોવાની મજા આવતી હતી.

સમય બદલાયો - ૧૯૮૧માં ગામમાં સિનેમા થિયેટર થયું. લોકો એ બાજુ વણ્ણા. કરી સમયે કરવટ બદલી. થિયેટર બંધ થયું. ટી.વી. મીડીયાએ

દુનિયા બદલી કાઢી છે. મોબાઈલમાં પિક્ચર જોવા મળે છે, તો પછી થીયેટરમાં જવાની ક્યાં જરૂર?

વાદળી ચડી ખાણી થેલી - ગોઝારિયા હાઈસ્કૂલમાં સફેદ શર્ટ-બ્લુ ચડી/કોક યુનિફોર્મ હતો. ધોકરા ધોકરીઓ પુસ્તકો હાથમાં કે પછી બ્લુ/બાંધી થેલી(ફંકર)માં લઈ જતા જોવા મળે! સમય બદલાયો છે. હવે પ્લાસ્ટીકની સ્કૂલ બેગ લઈને જતાં બાળકો જોવા મળે છે. તેમના ગળામાં આઈકાઈ લટકતું હોય છે.

સાયકલ એક લક્જરી હતી - અમારા સ્કૂલના દિવસો દરમિયાન રેલવે સ્ટેશન ઉપર અને ગામમાં ધુળાબાપુની એમ બે સાયકલની દુકાન હતી. ભાડાની સાઈકલને શીખતા. એના ઉપર સવારી કરી હાઈસ્કૂલના મેદાનમાં રાઉન્ડ મારવાની મજા આવતી હતી. એ સમયે ગામમાં થોડી વ્યક્તિઓ પાસે સાઈકલો હતી. લોકો પાસે ગાડાં હતાં. પણ સાઈકલ નહોતી. હાવમાં ગામમાં બે પેડાવાળાં કે ચાર પેડાવાળાં વાહનો વિશેષ જોવા મળે છે

પાણીયારાનું પાણી - ગામમાં બધાનાં ઘેર પાણીયારાં જોવા મળે. પાણીયારાની ઉપર સરસ મજાના ગોંડવેલા વાસણોની લોગ હોય છે,

કેટલાક દેગડામાં
ચોખા હોય ! એકાદ
દેગડો પેસાની
તિજોરી તરીકે
વપરાય. દિવાળી
આવતાં પહેલાં
ઘરનાં બૈરાં વાસણો
તાજાનો લઈનો
ગેટકવા જતાં,
ચકાચક ચમકતાં
વાસણોથી ઘર
શાંભી ઉઠતું.

સામાન્ય રીતે આ બધાં વાસણો વહુ એના પિયરેથી
લાવી હોય છે. પાણીયારા નીચે બે ત્રણ માટલામાં
મીઠા ફૂવાનું પાણી ભરવામાં આવતું. ઉપર ઢાંકણું
મૂકવામાં આવતું. મને પાણીયારાનું પાણી પીવું
બહુ ગમતું. હવે જમાનો બદલાઈ ગયો છે. નવા
બનેલા રસોડામાંથી પાણીયારું ગાયબ થયું છે.
લોગનાં વાસણો-દેગડાં વેચાઈ ગયાં છે. સ્ટેન્ડિંગ
કિચન બની ગયાં છે.

‘વો ભી એક જમાના થા’...

૧, એસ્ટર, સુકન એપાર્ટમેન્ટ,
સાયન્સ સિટી સામે, સોલા, અમદાવાદ-૩૦

ગોઝારિયાના સંસ્કાર

પરાની લીંબડી પોળમાં અમારું ઘર આવેલું છે,
હું ભણવામાં ઠીકઠીક હોશિયાર ખરો ! પણ
રખડવાનું મને ખૂબ થતું હતું. બે-ત્રણ વખત
નજીકના વાડામાં આવેલા ઉકરડામાં દફતર સંતાડી
રખડવા જતો રહેતો. મારા ભાઈ અમૃતભાઈને આ
વાતની ખબર પડી ગઈ. અમારાં બે ઘર મોટી
પરસાળ (માંડી)વચ્ચે બે થાંભલા હતા. તેની વચ્ચે
મને કાથીની દોરીથી બાંધીને અમૃતભાઈ જાડ
લઈને મારા ઉપર તૂટી પડ્યા હતા. તે પછી
શાળામાં મારી સો ટકા હાજરી રહેતી હતી.

અમારા ઘરે વીજળી નહોતી. શાળાના રાત્રિ
છાત્રાલયમાં વાંચવા જતો અને ત્યાં જ સૂતો.
હાલમાં કેળવણી મંડળની ઓફિસ છે. તે જ
અમારો કલાસરૂમ હતો. તેમાં છેલ્લી પાટલી નીચે
અમારી પથારીઓ મૂકતા. મારા કલાસમાંથી
પ્રહલાદભાઈ પ્રજાપતિ, ધીરેન્દ્ર માણોકલાલ સોની
વગેરે રાત્રિ વાંચનાના સાથીઓ હતા. કોઈક કોઈક
વાર અમે વાંચવામાં ગુલ્લી મારતા. હરિજનવાસમાં
'તૂરી' જોવા જતા. બાજુના વસે ગામમાં સિનેમા
પડતી રાતની ગાડીમાં અમો પિકચર જોવા વસે
જતા. પિકચર જોઈ રાત્રે ગાડીના પાટેપાટે ત્રણ

ચાર માઈલ ચાલી પાછા આવતા અને સ્ફૂર્લમાં સૂઈ
જતા પણ એક વાત ચોક્કસ હતી કે અમે ભણવામાં
ધ્યાન આપતા હતા.

સંસ્કાર મંડળ - શાન સપ્તાહ

અમે પરાના મિત્રો બાબુભાઈ જોઈતારામ
પટેલ(હાલમાં ડૉ. બી. જે. પટેલ યુ.એસ.એ.)
ચીનુભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ(ભગત), પુરુષોત્તમ
સોમાભાઈ પટેલ, કનુભાઈ સોમનાથ પટેલ,
ગોવિંદભાઈ ઈશ્વરદાસ પટેલ, ગોવિંદભાઈ
લખુદાસ પટેલ (હાલમાં યુ.એસ.એ.) વગેરેના
સહકારથી 'સંસ્કાર મંડળ' સ્થાપ્યું હતું. આ બેનર

ધાર્યિક શાન સપ્તાહનો કાર્યક્રમ

હેઠળ ધાર્મિક જ્ઞાન સપ્તાહનું આયોજન ટાવર પાસે રાખ્યું હતું. હાલમાં ઉપરના ભાગમાં ત્યાં સોસાયટી બંધાઈ છે. મોટી સંખ્યામાં માણસો બેસે એટલો મોટો મંડપ બાંધ્યો હતો. ‘ધાર્મિક જ્ઞાન સપ્તાહ’નું ઉદ્ઘાટન કરવા માટે અમદાવાદથી જગતાથ મંદિરના મહિત શ્રી રામહર્ષદાસજી મહારાજ આવ્યા હતા. વરીલ કાનજીભાઈ દુંગરદાસ પટેલ એમને અમદાવાદથી લાવવા અને મૂકી આવવાની જવાબદારી નિભાવી હતી. સાત દિવસના સાત જુદાજુદા વક્તાનું આયોજન કર્યું હતું. વક્તાઓને અમદાવાદથી નિયમિત લાવવાનું કામ ચીનુભાઈ ઈશ્વરદાસ ભગતે નિભાવ્યું હતું. મોટા ભાગે રાત્રિ કાર્યક્રમો થતા હતા. જેમાં જાણીતા ભગત કે મહારાજનાં ભજન-કીર્તન કે કથાનો કાર્યક્રમ થતો. એક દિવસ શંખુ મહારાજ આવ્યા હતા. તેઓ યુવાઓની - અમારી પ્રવૃત્તિથી ખુશ થયા હતા. એમણે કથા-કીર્તન દરમિયાન ટહેલ નાંખીને અમારા માટે પેસાની મદદ કરી આપી હતી.

પરામાં જ્ય પરમાત્મા સંપ્રદાયના ઘણા સત્સંગીઓ છે. અમદાવાદમાં બેરવનાથ રોડ ઉપર ઊંકારેશ્વર મંદિરના વ્યાસજી રમુજીલાલ વલ્લભરાયના પરિવારમાં એક બહેન પદ્ધાર્યા હતાં. તેમનું નામ સ્મૃતિમાં નથી. તેમની સાથે નવસારીથી એક પારસી કે. બી. માસ્ટર ઊં પરમાત્માના સત્સંગ કરવા પદ્ધાર્યા હતા. આજુબાજુના ગામથી તેમના સત્સંગીઓ મોટી સંખ્યામાં હાજર રહ્યા હતા. ‘ભારત સેવક સમાજ’માંથી એક સંન્યાસી વક્તા આવ્યા હતા. અમદાવાદથી બહુમુખી પ્રતિભા ધરાવતા. સંસ્કૃતના વિદ્યાન ડૉ. ભગવતીપ્રસાદ પંડ્યાને વક્તા તરીકે બોલાવ્યા હતા, એમનું રાત્રિભોજન પ્રો. ગિરીશભાઈને ત્યાં રાખ્યું હતું. અમે વાણિયાની વાડીમાં સંપૂર્ણ રામાયણ’ અને ટાવર પાસે સંત જ્ઞાનેશ્વર’ નામનાં પિકચર પાડ્યાં હતાં. ચીનુભાઈએ અમદાવાદના - આર. ટોલાટમાંથી આ ફિલ્મ અને પ્રોજેક્ટર લાવવાનું કામ કર્યું હતું. આ રીતે ગામમાં સંસ્કાર મંડળો વિશિષ્ટ વિવિધ કાર્યક્રમો કર્યા હતા.

સંસ્કાર મંડળના બેનર હેઠળ અમદાવાદમાં ટાઉનહોલમાં દિવાળીના દિવસો દરમિયાન ‘સૂરી વચ્ચે સોપારી’ નામનું નાટક રાખ્યું હતું. એ સમયે અમદાવાદ શહેરના મેયર શ્રી કૃષ્ણવદન જોધી મુખ્ય મહેમાન તરીકે હાજર રહ્યા હતા. તેઓ રિક્ષામાં આવ્યા અને રિક્ષામાં પાછા ગયા કોઈ જાતનો આંદભર નહીં, તદન સરળ અને સરસ વ્યક્તિને મળવાનો આનંદ થયો હતો.

ચીનુભાઈની ચૌકસી

હું અને ડૉ. બાબુભાઈ ડોક્ટર હોવાથી સંસ્કાર મંડળના ઉપકરે ગામની સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં મોટા પાયે રોગનિદ્યન યજી રાખ્યો હતો. એ સમયે ડૉ. સુરેન્દ્ર પટેલ, ડૉ. જગુભાઈ પટેલ, ડૉ. કિરીટ વૈદ - ઘણી મોટી મેડિકલ ટીમ હાજર રહી હતી. સૌ દર્દીઓ માટે ફી દયા અને જમવાની વ્યવસ્થા કરી

હતી. આ પ્રસંગમાં માણેકલાલ હીરાલાલ ચોક્સી, ચંદુભાઈ મગનભાઈ ચોક્સી અને કાનજીભાઈ દુગરદાસ હાજર રહી મદદ પણ કરી હતી. પરામાં રણાછોડભાઈની દુકાન આગળ ઓટલો છે એ ઓટલો અમારા મિત્રોનું મિટિંગસ્થાન હતું અમે અને ‘ઓટલા પરિષદ’ કહેતા.

મારા જીવનના વિકાસમાં મારા માતા-પિતા અને પરિવારજનો, મિત્રો અને ગામના સંસ્કાર તથા શાળામાંથી મેળવેલ શિક્ષણ અને શિસ્તનો મહામૂલો ફાળો રહ્યો છે. મારા ગામને ચાહું ધું. તેનો હું કાયમી ઋણી ધું.

સેતુ ઇન્ટલ સેન્ટર, ૮૫, શંકર સોસાયટી, વિભાગ-૨ અંકુર રોડ, નારકાપુરા, અમદાવાદ -૧૩. મો. ૯૮૨૫૦૪૨૨૩૧

મારા પિતાજીમાં પ્રભુનો વાસ હતો

- શારદાબેન પંચોલી (રાવલ)

શરૂઆતમાં અમારી સ્થિતિ સારી નહોતી. મારા પિતા મફતભાઈ પ્રભુદાસ રાવલે મુંબઈમાં નોકરી કરતાં, રાંધવાનું આવડી જતાં પૂનામાં આવી, વિદ્યાર્થીઓનાં ચાર-પાંચ ટિકિન સેવાથી કામ શરૂ કર્યું. જે માંથી ગુજરાત લોજનો જન્મ થયો. પૂનામાં કોઈ ગુજરાતી નહીં હોય જે ગુજરાત લોજમાં જમ્યો ના હોય. લોજ શરૂ થતાં સ્ટાફ સૌ પ્રથમ જમી લે, નાસ્તો કરી લે. એ પછી અંબાજની આરતી કર્યા પછી રોજનું કામકાજ શરૂ થાય. દસ-બાર માણસો વાસણો સફાઈ કરવા રાખેલા.

મારાં લગ્ન ગોઝારિયામાં થયેલાં. એ સમયે અમદાવાદથી જનરેટર અને મંડપવાળાને બોલાવ્યા હતા. ગોઝારિયામાં ચુંટણીના સમયે પ્રચાર માટે શ્રીમંત કટેસિંહ ગાયકવાડ આવ્યા હતા. એમને ગામમાં ભાષ્યક કરવા દીધું નહોતું. તેમનો કાફલો અમારા ઘરે જમવા આવ્યો હતો. લાડુ, દાળ, ભાત, શાક બનાવ્યા હતા. લાડુ બનાવતાં મારી વીઠી નીકળી ગઈ હશે! એ વીઠી શ્રી ગાયકવાડના કોળિયામાં મોં માં આવી હતી. મને મારી વીઠી પાછી મળી ગઈ હતી.

એકવાર મારી આંખમાં લેન્સ નંખાવવા અમે નવસારી ગયા હતા. ત્યાંના આંખના ડોક્ટરનું મોટું નામ હતું. હોસ્પિટલની નજીકમાંથી એક પ્રજાપતિ ભાઈની રેસ્ટોરન્ટમાંથી ચા-પાણી નાસ્તો જમવાનું આવતું હતું. વાતચીત કરતાં, અમે એમને પૂનાથી ઓપરેશન કરાવવા આવ્યા છીએ, તેમ જણાવ્યું. તો તેઓએ અમને પૂછ્યું કે “પૂનામાં ગુજરાત લોજવાળા મફતલાલ શેઠને તમો ઓળખનો છો?” અમે જણાવ્યું કે હું જ મફતલાલ શેઠની પુત્રી શારદાબેન ધું. એ જાણીને પ્રજાપતિ એટલા બધા ખુશ થયા કે તેમણે એક અઠવાડિયા સુધી ઘરની જેમ જમાડયું. મફતભાઈએ એમને ખૂબ મદદ કરી હતી. એવું વાતચીતમાં તેમણે જણાવ્યું હતું.

મને બરાબર યાદ છે કે ગોઝારિયાથી દલિત ભાઈઓનું એક શ્રુપ પૂના બાજુ ફરવા આવ્યું હતું. તેઓને પૂનામાં રાખીને બધા દિવસ જમાડયા હતા. ઘરે જતી વખતે બધાની રેલવે ટિકિટ કરાવી આપી હતી અને વાસણો ભેટમાં આપ્યા હતાં. હાલમાં ગુજરાત લોજ ઇમારતમાં હોટલ મારા ભત્રીજા ચલાવી રહ્યો છે. મારા પિતાના હૃદયમાં પ્રભુ વસેલા હતા. તેમને ગામ પ્રત્યે ઘણો લગાવ હતો. દિવાળીમાં એ સમયે ગુજરાત લોજના નામવાળા કેલેન્ડર દર્શા ઘરે-ઘરે ભેટ આપતા હતા. તેઓ ગામમાં આવે ત્યારે સૌને આર્થિક મદદ કરતા હતા. તેમના અવસાનના સમાચાર મળતાં ગામમાં

મફતલાલ પ્રભુદાસ રાવલનું ઘર

વ्यापारीओंએ ધંધા વેપાર બંધ કરી રજા
(પાકી)પાડી હતી.

છેલ્લે મને ગોઝારિયાની એક વાત આવે છે.
મારાં દાઢી મહિનાલાલનાં માતૃશ્રી ઉમિયા બા ઘણાં
માંદાં પડ્યાં હતાં. પણ એમને શહેરમાં ડોક્ટરને
ભતાવવા જવા ઊંટગાડી કરીને ડાંગરવા રેલવે લઈ
ગયા હતા. એ સમયે ગોઝારિયામાં રેલવે શરૂ થઈ

નહોતી. ભાઈના હદ્યમાં પ્રભુનો વાસ હતો.

શારદાનેન વિનોદભાઈ પંચોલી
એ-૩, નેલલ એપાર્ટમેન્ટ, ૭૧૫ સંચાપીર સ્ટ્રીટ, પૂરે કેન્સ,
મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય

(પુનામાં રહેતા ગોઝારિયાના વતની મહિનાલાલ
પ્રભુદશ રાવલની વિશેષ માહિતી મેળવવા માટે પ્રો. પ્રકાશ
પટેલે તેમની પુની શારદાનેન રાવલ (ઉ.ગ. ૮૦)સાથે
ટેલિજનિક મુલાકાત લીધી હતી. એ રેકૉર્ડ કરેલા ઇન્ટરવ્યુ
પરથી ડૉ. માણેકભાઈ પટેલે સદર લેખ તૈયાર કર્યાં છે.)

હીરાભાઈ શેઠનું હિર

- શાહ મુકેશભાઈ હીરાલાલ જારીવાલા

આશરે ૧૦ વર્ષ પહેલાં લંડનથી મારા ઉપર
ફોન આવ્યો હતો. તેમણે એવું જણાવ્યું હતું. મારા
દાઢા ચુનીલાલ શેઠ એમને પરદેશ જવા માટે
આર્થિક મદદ કરી હતી. ધંધાકીય રીતે સેટ થતાં
તેમને ઘણાં વર્ષો પછી ચુનીદાદાનો ઉપકાર યાદ
આવતાં, તેઓ એ રકમ અમોને પરત કરવા
માંગતા હતા. મેં એમણે કલ્યું કે ચુનીદાદા હથાત
નથી. એમણે આપને મદદ કરી હશે, એની એમને
ખબર નથી અને એ રકમ અમને લેવાનો કોઈ હક
નથી. તેઓનો એ રકમ પરત કરવાનો પાકો ઈરાદો
હતો. એટલે મેં એમને કલ્યું કે તમારે એ રકમ પરત
કરવી જ હોય તો તમારે સીધી ગોઝારિયા
સાર્વજનિક હોસ્પિટલમાં તમારા નામે દાન તરીકે
મોકલી શકો છો. એ પછી ગોઝારિયાના
દવાખાનામાં એમની દાનની રકમ જમા આવી

હતી. એવું મારા પણ હીરાભાઈ એ કલ્યું હતું.

અમારા ચુનીદાદા ઓલિયા રાજા જેવા હતા.
સાચા અર્થમાં નગરશેઠ હતા. બધાને મદદ કરતા
હતા. ગોઝારિયા ગામમાં એમનાં આશરે નાનાં-
મોટાં કુલ ૧૧૦ જેટલો મકાનો હતાં. તેમાં રેલવે
સ્ટેશન ઉપર મકાનોની હારમાળા એમણે બાંધી
હતી. બજારમાં પણ મકાનો હતાં. મારા પિતાજીએ
અમારે રહેવા પૂરતું મકાન રાખીને બાકીનાંને
વેચીને જે રકમ આવી તે બધી રકમ ગોઝારિયા
સાર્વજનિક દવાખાનામાં અને અન્ય સંસ્થાઓમાં
દાન પેટે આપી છે. મારા પિતાજી દવાખાનામાં
સાચા અર્થમાં ટ્રસ્ટી બની રહ્યા. એમને સંસ્થા પ્રત્યે
ખૂબ જ લગાવ હતો.

વડોદરા. મો. ૮૮૨૫૪૫૬૪૩૭

શ્રી મોટાનો ચમત્કાર

- ટિનકરભાઈ રામુભાઈ અમીન

ગોઝારિયાના વતની લક્ષ્મીપ્રસાદ અમીનના
દેયે ગામ પ્રત્યે ઘણો લગાવ હતો. એમને થયેલ
એક ચમત્કારિક અનુભવની વાત કરવી છે.
૧૯૭૭માં તેઓ અને તેમના ભાગીદાર

વનરાજભાઈ અમીન નિદ્યાદમાં પૂજ્યશ્રી મોટાના
આશ્રમમાં એક અઠવાડિયું મૌનમાં બેઠા.
અઠવાડિયાના અંતે શ્રી મોટાને લક્ષ્મીપ્રસાદને
પૂછ્યું, ‘ભઈલા, મૌન કેમ રહ્યું’ લક્ષ્મીપ્રસાદને

જવાબ આપ્યો. મૌન સાંચે રહ્યું. આનંદ આવ્યો. પરંતુ, મને કોઈ ચમત્કાર ન થયો. તમે કોઈ ચમત્કાર કરી બતાવો, તો તમને સાચા સંત તરીકે બિરદાવું.

પૂજ્ય શ્રી મોટાએ શરત કરી પૂધ્ય, તું મને કેટલી રકમ આપીશ. લક્ષ્મીપ્રસાદે કહ્યું હું આપને ઓરો ચેક આપીશ. શ્રી મોટાએ લક્ષ્મીપ્રસાદ સાથે થોડી ચર્ચા કરી અને તેમને માપી લઈ કહ્યું ‘તારે જ્યારે મારી જરૂર પડે ત્યારે મને યાદ કરજે, હું તારાથી બંધાયેલો છું.’

એ વાતને સમય પસાર થઈ ગયો. લક્ષ્મીપ્રસાદના ભાગીદાર વનરાજભાઈ અમીન લક્વાની માંદગીમાં પટકાયા. ગુલાબભાઈ હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. તથિયત વધારે બગડતાં ડૉક્ટરો છૂટી પડ્યા હતા અને દર્દીને ઘરે લઈ જવાનું કહ્યું. આ પ્રસંગે લક્ષ્મીપ્રસાદભાઈને પૂજ્ય મોટા યાદ આવ્યા અને અમણે વિગતવાર માહિતી સાથે શ્રી મોટાને તાર કરી ખબર આપી. તાર મળતાં શ્રી મોટા ગુલાબભાઈ હોસ્પિટલમાં આવ્યા. વનરાજભાઈ છેલ્લા શ્વાસ લઈ રહ્યા હતા. અમને દર્દીના શરીર ઉપર હાથ ફેરવ્યો અને બે મિનિટ મૌન રહ્યા. ચમત્કારિક રીતે વનરાજભાઈના શરીરમાં સારા

થવાના ચિલ્લો દેખાવા માંડચાં. નાડી વ્યવસ્થિત થવા માંડી. તેમના શરીરમાં ચેતના આવવા માંડી. શ્રી મોટાએ લક્ષ્મીપ્રસાદને કહ્યું, ‘દીકરા વનરાજભાઈ’ અત્યાર સુધી હું તારાથી બંધાયેલો હતો, આજથી હું તારાથી છૂટો. પ્રભુ તારે કામ પૂરું પાડશે. વનરાજભાઈને ચમત્કારિક રીતે સાંચે થઈ ગયું. ત્યારપછી બીજા આઠ વર્ષ સુધી જીવ્યા.

આ પ્રસંગ પછી લક્ષ્મીપ્રસાદભાઈ પોતે અને તેમના પરિવારજનનો સહકૃતુંબ શ્રી મોટાને સમર્પિત થયા. શ્રી મોટાની પ્રવૃત્તિઓ સાથે જોડાઈ ગયા. ‘શ્રી હરીઓમ આશ્રમ’ નિર્દિયાદના તેઓ ટ્રસ્ટી બન્યા. ‘હરિવાણી’ પ્રકાશનના પ્રમુખ થયા. નીલકંઠ મહાદેવ અસારવાના ટ્રસ્ટી બન્યા. અમના ઘરે અમીન સોસાયટીમાં હરિઓમના નિયમિત ઘોરણો કાર્યક્રમો કરતા. પૂજ્ય શ્રી મોટાએ ૧૯૭૫માં સ્વેચ્છાએ દેહત્યાગ કર્યો, ત્યારે અમની પાછળ અમદાવાદના સ્વજનોની આગેવાની લઈને અમને ઘરે ઘરે લોકસેપક કર્યો અને એક કરોડ રૂપિયા જેટલી માતાબર રકમ ઉધરાવી. હરિઓમ આશ્રમે એ રકમ ગામડાની સ્કૂલના મકાનોના જણોદાર અને નવા ઓરડા બાંધવામાં વાપર્યા હતા.

અમીન સોસાયટી, રેલવે કોંસિન પાસે, નારકાપુરા,
અમદાવાદ -૧૩ મો. ૯૮૯૮૭૯૮૯૯૧

ગોજારિયા
જોમારસયાઓજારિયા

રેલવેસ્ટેશન છું

- જયંતિભાઈ એન. પટેલ

મને ઓળખો છો? એ ધમધમતા જીવંત યુગનું ભૂલાયેલું ખંડેર છું. હું ગોજારિયા રેલવે સ્ટેશન છું. મારો જન્મ ૧૯૮૧ સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૮ના રોજ થયો હતો. એની થોડીક વાત જણાનું. અમારી આંબલીયાસણ-વિજાપુર રેલવે લાઈન શરૂ કરવામાં મુખ્ય ફાળો વિજાપુરના નગરવાસીઓનો

હતો. જેમાં અગ્રસ્થાને ગોજારિયાવાળા વકીલ રામયંદ્ર અમીન હતા. મારા જન્મદાતા વડોદરાના ગાયકવાડ રાજ્યના સયાજીરાવ ગાયકવાડ હતા. તેઓ જાતે અમારા ઉદ્ઘાટન સમાર્થ્ભમાં હાજર રહ્યા હતા. એ સમયે અમારી રેલવે લાઈન ‘ગાયકવાડ બરોડા સ્ટેટ રેલવે’ (GBSR) તરીકે

ઓળખાતી હતી. શરૂઆતમાં મારું નામ ગુજરાતીયા હતું. પછી ગોઝારિયા થયેલું. ઉમરલાયક અન્ધિનભાઈ સાહેબે ઘણાં વર્ષો પૂર્વ મારી જુની ટિકિટ સાચવી રાખી હતી. મારા ઉપર આવેલી ટાંકીમાં પાણી ભરવાનું કામ લાગશાંકર પાછક સંભાળતા હતા.

પેસેન્જરોની ચહેરાએ પહેલથી હું ખુશ હતું. એક આખી પેઢીએ પોતાની જીવન સફરની શરૂઆત કરેલી. સાસરે જતી દીકરીને વળાવવા આવેલી જનેતાને રોઈ રોઈ રાતીયોળ થયેલી આંખોમાં રહેલી વેદના મેં વાંચી છે. વ્યવસાય કે નોકરી માટે મુંબઈ, સુરત કે અમદાવાદ પોતાના પુત્રને મોકલવા આવેલા પિતાની મનોવ્યથા આજે પણ મને વંચાય છે. વર્ષોથી દૂર દેશાવર રહેલા લોકો ગોઝારિયાના વતનીઓ, જ્યારે દેશાવરથી અહીં ઉત્તરતા અને એમના હેઠાંમાં વતન આવવાનો અને પોતાના સ્વજનોને મળ્યાનો આનંદ મેં અનુભવ્યો છે. ફરિયાના ધંધાદારી અવાજ... બાળકોનો કલશોર મારા કાનમાં હજુ પણ પડવાય છે.

વિજાપુર કોટ્ટમાં જતા - આવતા વાદી અને પ્રતિવાદીઓની કતરાતી આંખોની કડવાશ મેં અનુભવી છે. આંખલીયાસણાના ગોટા ખાવા જતા યુવાનોનો થનગનાટ મેં જોયો છે. પરોઢિયેથી રાત સુધી ચાર વખત વાગતી ટ્રેનની ચિચિયારીઓથી આજુબાજુના લોકો જાગૃત રહેતા હતા. મારા વૈભવના ટિવસો જોવા તમે બધા, મનુભાઈ, ડૉ. માણેકભાઈ વગરે ઘણા મિત્રોને મેં જોયા છે. તેઓને તેમના ગૃહમાં પાટા ઉપર પતિ-પત્નીની જેમ હાથ પકડી ચાલતા જોયા છે.

પ્રો. મનુભાઈ પટેલ 'વો ભી એક જમાના થા.' - અમારા સમય ને યાદ કરીને કહે છે - મારા ઉપરથી ચાર વખત રેલવે ગાડી પસાર થતી હતી. હું જાણો ગોઝારિયા ગામનું એરપોર્ટ હોંગ એવો મજાનો મારો વૈભવશાળી માહોલ હતો. બધા મિત્રો રામભાઈના ગોટા અને નાયકનું ચવાણું ખાવા મારી પાસે આવતા હતા. અગાઉ યુનિવર્સિટીનું પરિણામ દેનિકપત્રમાં છપાતું હતું. રિઝલ્ટ લેવા ઘણા યુવાનોને મારી મુલાકાત લેવી પડતી હતી.

ગોઝારિયામાં એક દિવદાર માણસ વસતો હતો. એમનું નામ સોમનાથ રણાંધોડદાસ પંચાલ હતું. પેસેન્જરોના માથે પડતી ગરમીથી ભયાવવા રહ્યી જાન્યુઆરી, ૧૯૪૭ના રોજ મારા ઉપર સરસ મજાનો શેડ બાંધી આપ્યો હતો. પીવાના પાણીની સગવડ કરી આપી હતી.

મારે ત્યાં ઘણા V.I.P. અને ગાયકવાડ સરકારના માણસો આવતા. તેમના ઉતારા માટે એમણે મારી નજીકમાં સરસ મજાની ગોઝારિયા સાર્વજનિક ધર્મશાળા બાંધવામાં આવી હતી. તેના બાંધકામમાં ગામના મગનલાલ દામોદરદાસ દવે અને મહેસાણા પ્રાંત પંચાયતનો આર્થિક સહયોગ મળ્યો હતો. લોકો તેમને સર્કિટ હાઉસ કહેતા!

સમય જતાં દેશ આજાદ થયો. ગાયકવાડ સરકાર ભારત સરકાર સાથે જોડતાં અમારા માભાપ ભારત સરકાર બન્યા. સમય પલટાયો, મારી પડતીના દિવસો શરૂ થયા. આજે તો ટ્રેનના પાટા ઉપર આવતી રેલવે બસ પણ બંધ થઈ ગઈ છે. પાલોદરવાળા રામભાઈ અને ગંગારામ અને

નાયકની ભજ્યાં, ચવાણા અને ચા-પાણીની દુકાનો બંધ થઈ ગઈ છે. મફતલાલ આચાર્યની પાન બીડી અને ભાડાની સાયકલની દુકાન કર્યાં ગઈ? ગામના નગરશેઠ ચુનીલાલ જાળીવાળાને બંધાવેલાં મકાનોની હારમાળા મારા સુવર્ણકણની સાક્ષી પૂરી રહ્યાં છે. કાળે કેવો ખેલ કર્યા? મારો એ સુવર્ણયુગ આથમી ગયો. - ઘણા વડીલોએ, જૂની પેઢીઓએ અમારી ભય જાહોજલાલી નજરે નિહાળી છે. તમારી પાસે કોઈ ફોટોગ્રાફ્સ હોય તો મને મોકલશો. આપને યાદ તાજ કરાવવા મારા કેટલાક ફોટોગ્રાફ્સ આ સાથે રજૂ કરે છુ. આપનામાં હજુ સંવેદના બાકી હોય! બચી હોય તો મને એક વાર મળવા આવજો. આપને મળીને મને અનહંદ આનંદ થશે - તમારી સાથે ઘણી વાતો કરવી છે. હાલ તો હું વૃદ્ધાશ્રમના વડીલની જે મ નિસાસા નાખીને જીવી રહ્યો છુ. મારે ખંડેર તરીકે ઓળખાવું નથી. મારી પાસે આજા યુગનો જીવંત વારસો છે. વૃધ્ય વડીલ તેના પુત્રની રાહ જોતો સમય પસાર કરી રહ્યો હોય એમ હું તમારી રાહ જોઉ છુ. હું ગોઝારિયા રેલવે સ્ટેશન છુ. મારી ગાડી લીલીઝિંડિની રાહ જોઈ રહી છે. વિસલ વાગવાની તૈયારી થઈ રહી છે! મારી ગાડી ઉપડી જાય એ પહેલાં મળી લો, ખીજ, દુકમ.

દ્રસ્તીશ્રી, શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ,
માંડવીની પોળ, તણપદ, ગોઝારિયા.

કાળી ચૌદશની એક રાત

- કે. કે. પટેલ

બધાય દિવાળી પર્વની વાત કરે છે. મારે અત્રે કાળીચૌદશની વાત કરવી છે. ભગવાન શ્રીકૃષ્ણો આ દિવસે રાક્ષસ નરકાસુરનો વધ કર્યો હોવાથી નરક ચતુર્દશી તરીકે ઉજવાય છે. લોકમાન્યતા પ્રમાણે પદ્મપૂજન કરવાથી નરકવાસ થતો નથી. શક્તિ પરેપરા મુજબ કાળક માતાજીની ઉપાસના આ દિવસે સવિશેષ કરવામાં આવે છે. આપણા ગામ નજીક આવેલા મહુડી ગામનું વંટાડરી - મહાવીર મંદિર કાળી ચૌદશનું વિશેષ મહત્વ ધરાવે છે. આ દિવસે સૌ ઘરમાં સાફ-સફાઈ કરી કચરો બહાર કાઢે છે. વાસ્તવમાં આપણા મનમાં ભરાઈ ગયેલો અંધશ્રીદાનો - વહેમનો કચરો દૂર કરવાની જરૂર છે.

ગામડામાં આજે પણ માન્યતા પ્રવર્તે છે કે કાળી ચૌદશના દિવસે મધ્ય રાત્રિએ ભૂત બહાર નીકળે છે. લોકો સ્મશાનમાં કે ભાગોળે જતાં ગભરાય છે. અમે મિત્રો કાળક માતાના મંદિરે દર્શન કરી સામે આવેલા પુસ્તકાલયના ઓટલે સમય પસાર કરીએ. મારા કોલેજ કાળના સમયની એક વાત છે. કાળી ચૌદશના દિવસે પુસ્તકાલયના ઓટલા ઉપર અમારી શુપ મિટિંગમાં ગુજરાત કોલેજમાં અભ્યાસ કરતા આર. બી. પટેલ જરૂર કર્યું - “આજે મધ્ય રાત્રિના ૧૨ વાગ્યા પછી જે કોઈ સ્મશાનમાં જાય - અને તેનો સાક્ષી પુરાવો રજૂ કરે તો, તેને હું એકાવન રૂપિયા છનામ પેટે આપીશ.”

આ શરત સાંભળતાં દૂબળા પાતળા શંકરભાઈ મહિલાલ પટેલ બોલ્યા - “શરત પાકી છે?” આર. બી. પટેલ કર્યું - “પાકી, ૧૦૦ ટકા પાકી શરત.” આ શરત મુજબ શંકરભાઈ મધ્ય રાત્રિએ સ્મશાન ભૂમિની છત્રી સુધી જવાનું નક્કી કર્યું અને મિત્રોએ તેમના સાક્ષી તરીકે મને મોકલવાનું નક્કી કર્યું.

કાળી ચૌદશનો દિવસ. રાત પડતાં ગામમાં

નિરવ શાન્તિ! રાત્રિના બાર વાગતાં હું અને શંકરભાઈ મોટી હોટલ આગળ ભેગા થયા. કાળક માતાના બહારથી દર્શન કરી અમે તળાવ તરફની દિશા પકડી. દૂર દૂરથી આવતો તમરાંનો અવાજ સંભળાય! બેંકાર મારતી રાત્રિ પણ શંકરભાઈ હિમતથી ચાલે. હું મનમાં ગભરાતો ગભરાતો એમની પાછળ ૧૦-૧૫ ફૂટ દૂરથી ચાલતો હતો. શંકરભાઈએ સ્મશાનની છત્રી નજીક પહોંચી, નક્કી કર્યા મુજબ નિશાની મૂકી. દૂર ઊભો રહીને શંકરભાઈની પ્રવૃત્તિ મેં નિહાળી. શરત પૂર્ણ થતાં અમે બંને જણ જડપથી પાછા કર્યા. એ દિવસે રાત્રે હું બરાબર ઊંઘી શક્યો નહીં!

બીજા દિવસે સવારે પુસ્તકાલયના ઓટલે સૌ મિત્રો ભેગા થયા અને મેં રાતનો રિપોર્ટ જાહેર કર્યો - “શંકરભાઈએ શરત મુજબ કાળી ચૌદશની મધ્ય રાત્રિએ સ્મશાનમાં ગયા હતા. નક્કી થયા મુજબ એમણે ત્યાં નિશાની મૂકી હતી. હું તેનો સાક્ષી હું.”

હવે શરત મુજબ આર. બી. પટેલે એકાવન રૂપિયા શંકરભાઈને ચૂકવવાના હતા. પણ આર. બી. પટેલે આ વાત મજાકમાં હતી - એમ કહીને એકાવન રૂપિયા આપવા ગલ્યાં તલ્ખાં કરવા લાગ્યા. આમ આર. બી. પટેલ શરતના પૈસા આપવામાં ફરી ગયા!

આપણામાં કેટલીક અંધશ્રીદાઓ ઘર કરી ગઈ છે, જેના કારણે આપણે બીક - ડરથી ગભરાઈએ છીએ. મારી દૃષ્ટિએ કાળી ચૌદશ એટલે પરાકમનો દિવસ છે. પરાકમ કરવાનો દિવસ છે.

શરત જતનાર શંકરભાઈ પટેલ ગામના પ્રથમ વ્યાપાર શિક્ષક હતા અને શરત હારી જનાર સ્વ. આર. બી. પટેલ દમણ કોલેજમાં કેમેસ્ટ્રીના પ્રોફેસર હતા.

- ૨, તીર્થનગર-૩૩, સોલા રોડ, અમદાવાદ.

- જીતેન્દ્રભાઈ અંબાલાલ પટેલ

ગોજારિયા હાઇસ્કુલ, ગોજારિયા ધોરણ-૭માં અભ્યાસ શાળામાં ઓરડાના અભાવે ધોરણ પાંચ અને છના વર્ગાં વિશ્વકર્મા મંદિરના પરિસરમાં લેવાતા હતા. ખબર નહીં, ધોરણ-૧૧ એસ.એસ.સી.ના વિદ્યાર્થીઓને પૂજ્ય તુલસીભાઈ સાહેબ સાથે શું વાંધો પડ્યો? કે બીજા દિવસે શાળામાં જતા નાના-મોટા અન્ય વિદ્યાર્થીઓને રાવળીયાના કુવા પાસે અટકાવવાનું શરૂ કરી દીધું. ઉચ્ચા કદાવર અને મજબુત બાંધાના વિદ્યાર્થીઓ બાળકોને શાળામાં જતાં રોકે અને ઉચ્ચા અવાજે બોલે કે આજે શાળામાં કોઈએ જવાનું નથી. આજે રજા, કરો મજા. ધીરે-ધીરે બાળકોનું ટોળું વધવા લાગ્યું. બાળકોના ટોળામાંથી કોઈકને મજા પડી ગઈ, તો કોઈ રડવા જેવા થઈ ગયા. તો કોઈ ઘરે પાછા કરવાનું વિચારવા લાગ્યા. નિશ્ચિયત સમયે બાળકોના ફરીસ્તા એવા પૂજ્ય સાહેબ આવી પહોંચ્યા. પરિસ્થિતિનું અવલોકન કરીને બાળકોને આદેશ આપ્યો, કોઈએ ઘરે પાછા જવાનું નથી. શાળામાં ભણાવવાનું કામકાજ થવાનું જ છે. થોડા ઘણા બાળકો મારા હાથ પકડી લો, અને બાકીના

બાળક મારી પાછળ પાછળ ચાલ્યા આવો.

સાંકળી રચીને ઊભેલી વિદ્યાર્થી સેનાએ પ્રતિકાર કર્યો. પરંતુ મહારથી એવા સાહેબે સેનાને હટાવી અને તિતર-બિતર કરી દીધી. પરંતુ એમ કંઈ, એ સેનાના યોદ્ધાઓ ગાંજ્યા જાય? શાળા શરૂ થયા પછી વિશ્વકર્મા મંદિરમાં અમારા વર્ગો પર પચ્છરબાળ શરૂ થઈ. થોડી જ વારમાં સાહેબ અને તેમના સાથીદાર શિક્ષક મિત્રો અને કર્મચારીઓએ તેઓને ભગાડી દીધા. શારીરિક બળ અને સંસ્કારપૂર્ણ ચળવળનો કરણ અંત આવ્યો. બ્યવસ્થાપક મંડળના સભ્યોને તેમજ ચોક્કસ વિદ્યાર્થીઓના વાલીઓને બોલાવી કુનેહથી તંગ પરિસ્થિતિનો જવાબદારીથી સુખદ અંત સાહેબે આપ્યો. ઉપરોક્ત પ્રસંગ મારા જીવનની સમજણાના ભાગરૂપે જિંદગીની કોઈ પણ પ્રકારની પરિસ્થિતિમાં સમરસતા જળવવા માર્ગદર્શક રહ્યો છે. શાળા અને સાહેબ બંનેને મનપૂર્વક સ્નેહવંદન.

ધોરણ-૧૧ એસ.એસ.સી., ૧૯૭૫
નિવૃત્ત આચાર્ય, મુંબઈ - ગોજારિયા

સીતારામભાઈ ટપાલી વિશેના સંસ્મરણો

- જ્યંતીભાઈ એન. પટેલ

આ તસવીરમાં મારા વહી ગયેલા ભૂતકણના મધુર સંસ્મરણોને હું શોધી રહ્યો છું. આ સુકલકરી કાયા... માથે સુંદર મજાની ટોપી... ખખે લટકાવેલ ખાખી થેલો... ખાખી પોશાક.... હાથમાં ગ્રામજનોના મહત્વના કાગળો... એકદમ નિખાલસ સ્વભાવ... સરળ અને સમરસ વ્યક્તિત્વ... મારા બાળપણની અને યુવાવસ્થાની આ પવિત્ર મૂર્તિ મારા હદ્યમાં અંકિત થઈ ચૂકી છે... અરે મારા જ નહિ

અનેક ગોજારિયાવાસીઓના સ્મરણપટ પર છવાયેલી છે... વીસમી સદીના સાતમા-આઠમા દાયકા સુધી જન્મેલી પેઢીએ બે બે યુગ જીવી જાણ્યા છે.... પણ આજની નવી પેઢીને આ મારા એ પસાર થઈ ગયેલા ભવ્ય ભૂતકણના એક પાત્રથી તો પરિચિત કરાવું... હે ગોજારિયા, તારી એક એક શેરીની ધૂળમાં જેમનો સ્પર્શ આજે પણ જીવત છે... જેનું એક એક ડગલું આજે ગોજારિયા ઘરે ઘરે

સચવાઈને પડ્યું છે... આજે પણ 'ટપાલ....ટપાલ' શબ્દો વર્ષો વિધીને પણ મારા કાન સુધી પહોંચી જાય છે.. હા.... હું સીતારામભાઈ ટપાલીની વાત કરું છું.

આજે તો આખો યુગ બદલાઈ ગયો છે ત્યારે વિલેલા યુગના તારે ખોળે ઉછરેલ તારા સંતાનોને કેવી રીતે ભૂલી શકાય ! સીતારામભાઈ જન્મે ધોખી હતા... વારસાગત વ્યવસાયની સુધડતા તેમના ટપાલના વ્યવસાયમાં પણ હતી... એક એક ઘરના સ્વજન એવા સીતારામભાઈની તે સમયે કાગડોળે રાહ જોવાતી... સંસારના સુખદુઃખનો થેલો લઈને ફરતા સીતારામભાઈ જાણો કે સુખ અને દુઃખના સંવાહક જ હતા.

આજે તો બદલાયેલા જમાનામાં ટપાલીનું મહાર ઘટી ગયું છે. પણ જ્યારે ધૂળિયા રસ્તાઓ હતા... વાહનવ્યવહારમાં રેલવે સિવાય કોઈ સગવડ ન હતી ત્યારે દૂર દેશાવર રહેતા સ્વજનોના વાવડ ટપાલી જ પહોંચાડતા... કોન અને મોબાઇલનો જમાનો તો હમણાં આવ્યો... હા... તારની સગવડ હતી પણ... અનો ઉપયોગ ખૂબ ઓછા લોકો ખાસ મહત્વની પરિસ્થિતિમાં જ કરતા. એ જમાનામાં અમદાવાદ હોય કે મુનાઈ એ પરદેશ જેવું જ લાગતું... નોકરીનું ઇન્ટરવ્યુ હોય.... નોકરીનો ઓર્ડર હોય... સંબંધીઓના સારા કે માઠ સમાચાર હોય... આ બધો જ વ્યવહાર ટપાલ દ્વારા જ થતો... ધૂમકેતુની જાણીતી નવલિકા "પોસ્ટઓફિસ"માં અલીડોસા દ્વારા પોતાની પુત્રી મરિયમની ટપાલની રાહ જોવાતી તેમજ સીતારામભાઈની આતુરતાપૂર્વક ગ્રામજનો રાહ જોતા. સીતારામભાઈના થેલામાંથી નીકળતી ટપાલ વાંચવા માટે અમો તવપાપડ થઈ જતા... સીતારામભાઈની ટપાલથી કોઈના ઘરે હરખનાં આંસુ હોતાં, તો કોઈના ઘરે વહાલા સગાના મૃત્યુના આધાતનાં દૂસરાં. આમ છતાં સીતારામભાઈ શ્રી ભગવદગીતાના ભજિત્યોગની જેમ બને પ્રસંગે

સ્થિતપ્રકા જ રહેતા. આમ, છતાં વ્યવહારું ડાખાપણ ઉમેરી આશાસન આપી કોઈનું દુઃખ ઓછું કરવા અવશ્ય પ્રયાસ કરતા. નોકરીના સમયબાદ પરંપરાગત કપડાંની ધોલાઈ અને કડક છસ્તીની

ટાવર પાસેની દુકાને તેમનાં ધર્મપત્ની સાથે કાર્યરત રહેતા. સીતારામભાઈનો કર્મયોગ આજે આંખો સામે તરવરે છે. સીતારામભાઈ ખરેખર વીસમી સદીના છેલ્લા ત્રણ દાયકાના ગોઝારિયાના ગ્રામ સેવક હતા.

આજે તો સીતારામભાઈ પણ નથી રહ્યા.... ટાવરની સામે પોસ્ટ ઓફિસ મોજૂદ છે... આ પોસ્ટ ઓફિસ આજે પણ ટપાલ વહેંચીને

પરત ફરતા એ વડીલ ટપાલીની રાહ જુએ છે... ટાવરના ટકોરા સમયને બદલી રહ્યા છે.... એક એક ટકોરો ભૂતકાળ બની ભવિષ્યના સામેયા કરી રહ્યો છે... સીતારામભાઈને ત્રણ દીકરા અને એક દીકરી હતા... એમાં બે દીકરા પણ આજે હયાત નથી... સમય સમયનું કામ કરી રહ્યો છે.... ચૂપચાપ વહેયે જતા સમયને અમે એક વખત ખૂબ માણ્યો છે... આ ગામનો નાનો માણસ પણ સીતારામભાઈ ટપાલી એની ઉત્તમ સેવાથી તેમજ સાથે સાથે તેમના પરંપરાગત વારસાઈ વ્યવસાયથી દરેક ગોઝારિયાવાસી માટે ઘણા મહત્વના મોટા માણસ હતા...

આ તસવીર અચાનક મારે હાથ લાગી ગઈ ત્યારે મારો ભૂતકાળ આગસ ખંખેરી બેઠો થઈ ગયો.... આ આંખોની નઅતા.... સાલસતા... ટોપી નીચે વૃદ્ધત્વની ચાડી ખાતા સંકેદ વાળ.... આ પ્રેમાળ બજિત્વ મારી આંખોમાંથી પસાર થઈ જાય છે.... આ વંદ્નીય બજિત મારા જીવનમાં આવેલા મહાન ગોઝારિયાવાસીઓમાંના એક છે....

હે ગોઝારિયા ! આજે તારા આ મૌંથા સંતાનની

વात करतां કરतां ખૂબ સंવेदनशीલ બની ગયો છું. આદરણીય વડીલો તમે જે મણો પણ સીતારામભાઈની સેવાને અનુભવી છે... એમના પરિચયમાં આવ્યા છો... મને ભરોસો છે... કે અત્યારે હું જે અનુભવી રહ્યો છું, એ આપ પણ અનુભવી રહ્યા છો... ભર્યે

અત્યારે આપ દૂર દેશાવર રહેતા હોય પણ જ્યારે ગોજારિયા આવો ત્યારે સીતારામભાઈના ધરે અવશ્ય જશો... એમના સંતાનો દાદાની પવિત્ર સેવાનો ગર્વ અનુભવશે.

માંડવીની પોળ, તળાપદ, ગોજારિયા

અમારા પિતા - માંકુસિંહ સુવર્ણકાર

- મંજુભહેન અને ભારતીબહેન માણેકલાલ સોની

અમે માણેકલાલ ચુનીલાલ સોનીનાં પાંચ સંતાનો - ધીરેન્દ્ર, મંજુ, વિજય, ભારતી અને પંકજ. 'આપણું ગામ ફાઉન્ડેશન' માધ્યમ દ્વારા નવરાત્રિ વખતે પ્રો. પ્રકાશ પટેલનો સંપર્ક થયો અને અમને લેખ લખવાની તક મળી. અમારા પિતાજી માંકુસિંહ સુવર્ણકાર તરીકે ગુજરાતભરમાં જાહીતા હતા. તેમણે કોંગ્રેસ સેવાદળ, નશાબંધી મંડળ અને હોમગાર્ડ - એમ ત્રણ ક્ષેત્રે કામ કરવા મહેસૂલા જિલ્લા ઉપરાંત ૧૧૦૦ ગામોમાં કામ કર્યું હતું. ગામની રેલવેનો એમણે ખૂબ ઉપયોગ કર્યો હતો.

જવાહરલાલ નહેરને અને ઈન્ડિયા ગાંધી વડાપ્રધાન તરીકે ગુજરાતમાં પધાર્યા હોય ત્યારે એમણે 'એસ્કોટ' કરવાની જવાબદારી સંભાળી હતી. ભાવનગરમાં ભરાયેલ કોંગ્રેસ અધિવેશનમાં સેવાદળના કાર્યકર તરીકે ઘણું કામ કર્યું હતું. (એક સમયે મેં અમદાવાદમાં શ્યામ સ્ટુડિયોના શો કેસમાં જવાહરલાલ નહેરને એસ્કોટ કરતા માંકુસિંહ સુવર્ણકારનો ફોટો જોયો હતો.)

વિવિધ કાર્યક્રમોમાં તેઓ વંડેમાતરમું અને દેશભક્તિનાં ગીતો બુલંદ અવાજે ગાતા હતા. આ બાબતમાં એમની 'સ્પેશ્યાલિટી' હતી. પણ્ણાએ આપણા વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીને વંડેમાતરમું ગાતાં શીખવાડ્યું હતું. પૂર્વ મુખ્યમંત્રી શ્રીમતી આનંદીબહેન પટેલને રાયકલની તાલીમ આપી હતી.

નશાબંધીના કાર્યક્રમો હેઠળ એમણે હજારો લોકોનો દરુ છોડાવ્યો હતો. અમારા પણ્ણાએ અમોને સારા સંસ્કાર સિંચ્યા હતા. એમણે ભલે એમની જિંદગી દરમિયાન પોતાનું મકાન બંધાવી શક્યા નદોત્તા. એમણે અમોને ભાડાના મકાનમાં રહી ઉછેર્યા હતાં.

અતે શાળાની વાત યાદ આવે છે. તેના રજતજ્યંતિ મહોત્સવ વખતે અમે અને ધીરેન્દ્રએ ગરબામાં ભાગ લીધો હતો. પણ્ણાએ અમારી કોરિઓગ્રાઝી કરી હતી. અશ્વિનભાઈ સાહેબે છોકરા-છોકરીઓ દ્વારા નાટક તૈયાર કરાયું હતું.

પણ્ણાના વિનાભા ભાવે, મોરારજ દેસાઈ હિતેન્દ્ર દેસાઈ, મોતીભાઈ ચીંઘરી વગેરે

નેતાઓના સંપર્કમાં રહ્યા હતા. ૨૦૦૧માં ગોજારિયામાં નરેન્દ્રભાઈ મોદી સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની પ્રતિમાના અનાવરણ કાર્યક્રમમાં આવેલા ત્યારે એમણે જાહેરમાં હતી.

માંકુસિંહને યાદ કર્યા હતા. માંકુસિંહ ગોજારિયાનું ગૌરવ હતા. ગોજારિયા એક વખત લાડવા જાવાની હરિફાઈમાં મારા પણ્યાએ સૌથી વધુ લાડવા જાધા હતા. લાડ જાધા પછી તેઓ તપણાવમાં જઈને ઘણો વખત નાચા હતા. ગોજારિયા ગામના જમફળ જાવાની મજા પડતી હતી. રેલવે સ્ટેશનના હાવના ફોટા જોઈને ખૂબ દુઃખ થયું છે.

મારા પણ્યા ગાયત્રીના ઉપાસક હતા. તેઓ એક વખત દાંજી ગયા હતા ત્યારે અમને દવાખાનામાં દાખલ કરવા પડ્યા હતા. ગામજનાંએ એમની સેવા કરી હતી. છેલ્લે એમની તબિયત સારી નહોતી. તેમણે મૃત્યુ પહેલાં અમને

લખી જણાવ્યું હતું. બેસણામાં લખવાની એક સૂચના આપી હતી - ‘આ મારો અવસર છે. જેમાં હું હાજર નથી. તમે બધા મારા મૃત્યુનો મહોત્સવ માણશો.’ કાળકમે મારા પણાના છેલ્લા દિવસો મુંબઈમાં મારા ભાઈ ધીરેન્દ્રભાઈને ત્યાં પસાર કર્યા હતા અને ત્યાં દેવલોક પામ્યા. અમે અમારા પણ્યા માટે ગૌરવ અનુભવીએ છીએ. એમના પ્રતાપે અને સારા સંસ્કારથી અમે વિદેશ ભૂમિમાં સુખી છીએ. (મંજુબહેન અને ભારતીબહેન અમેરિકામાં રહે છે. એમણે લખી આપેલ લખાણ અને ડૉ. માણેક પટેલ ધીરેન્દ્ર સોની સાથે કરેલા વાર્તાવાપને આધારે આ લેખ તૈયાર થયો છે).

Manju Soni, 1219, Mario Drive,
MONROE MICHIGAN-48162, USA

શાળા-અભ્યાસકાળનાં મારાં સંસ્મરણણો

- ડિમતભાઈ શંકરભાઈ પટેલ (બાપ)

મેં ગોજારિયા હાઇસ્ક્વુલમાંથી ૦૧૦ S.S.C. ૧૯૬૧માં પાસ કરી હતી. શાળામાં અભ્યાસ દરમિયાન અમારા દિવસો મજાના અને મસ્તીના હતા. શાળામાં યુનિફોર્મ સંકેદ શર્ટ અને બ્લુ ચડી હતો. પણ અમારી ટોળીના સભ્યો કાળી ચડી પહેરતા હતા. ભોગીલાલ સોમનાથ પટેલ મારો ખાસ સાથીદાર હતો. હું એને ‘રાણો’ કહેતો.

એ સમયે શાળામાં રામુભાઈ ચીમનભાઈ પટેલ સાહેબની દેખરેખ હેઠળ ચાલતી રાત્રીશાળામાં અમે શાળામાં વાંચતા અને શાળાના ઓરડામાં સૂઈ જતા. રામુભાઈ સાહેબ રાત્રે હાજરી પૂરે. ક્યારેક ક્યારેક ભણાવે પણ ખરા. અમને ભણવા કરતાં તરકટ (મસ્તી) કરવામાં મજા આવતી.

એક વખત ગામની બ્રાહ્મણોની વાડીમાં નાટક કંપની આવી હતી. અમે હાજરી પૂરાવી ઓરડાની બારીમાંથી ફૂદીને વરિયાંના ખેતરોમાંથી રમેશભાઈ મુખીના વાડા આગળથી પસાર થઈ બ્રાહ્મણોની

વાડીમાં પહોંચીને ‘ભાથી લુંટારો’ નાટક જોયું. બીજે દિવસે રાત્રે ભોગીલાલ રાણાએ કેરે પછેડી બાંધી, તલવારની જગ્યાએ હાથમાં લાકડી લઈ ગઈ કાલે જોયેલા નાટકના ડાયલોગ શરૂ કર્યા - “હું કોણ? ભાથી લુંટારો” એમ કહી લાકડીને જમીન ઉપર પછાડી. રાણાની બરાબર પાછળ રામુભાઈ સાહેબ આવીને ઊભા હતા. એના ચાલુ ડાયલોગ રામુભાઈ આગળ આવીને રાણાને બે વળગાડી દીધી. રાણો નીચે પડી ગયો. બકરી બની ગયો. સાહેબ ગયા પછી રાણાને ઊભો કરી મેં આશાસન આપ્યું.

બાજુમાં આવેલી પ્રાથમિક શાળામાં એ સમયે મોસંબી વાવવામાં આવી હતી. અમે શકરાભાઈ માધાભાઈ પટેલને થોરની વાડ ઓંનગાવીને પ્રાથમિક શાળામાં ધુસાડ્યો. એણે કેટલીક મોસંબી તોડીને ભેગી કરી, એવામાં ક્યાંકથી પ્રાથમિક શાળાના એક શિક્ષક આવી ગયા અને શકરાભાઈને પકડી લીધા. એ જોતાં અમે ભાગી ગયા. સાહેબ

શકરાભાઈને ઓંડિસ લઈ ગયા અને ત્યાં ખૂબ માર માર્યો. એણે અમારાં નામ આપી દીધાં. એ સાહેબે અમારી સ્કુલમાં તુલસીભાઈ જવરામભાઈ પટેલ આચાર્ય સાહેબને ફરિયાદ કરી. આચાર્ય બીજા દિવસે પ્રાર્થનામાં અમારી ટોળીને ‘મોસંબી ચોર’ કહીને ઉભા કર્યા અને શિક્ષા કરી.

એકવાર સ્કુલના ઓરડામાંથી બારી કુદીને પાછળ આવેલા ઈશ્વરભાઈ મુજીના જેતરમાંથી બપૈયાં (પપૈયાં) ચોરી લાવ્યાં. અમારે નસીબ ખરાબ કે બપૈયાં કાચાં નીકળ્યાં. તેથી કાચા બપૈયાં જેતરમાં નાંખી દીધાં. તેથી અમારી ચોરી પકડાઈ ગઈ. બીજા દિવસે પ્રાર્થનાસભામાં અમોને ‘બપૈયા ચોર’ કહીને ઉભા કરવામાં આવ્યા. ફરી માર ખાવાનો વખત આવ્યો.

મારા મગજમાં શાળામાંથી મેં કરેલા પ્રવાસોની યાદો હજુ તાજ છે. અમે અધિનભાઈ સાહેબની લીડરશીપમાં શાળાના તારેગા-સિદ્ધપુર-ઉંગાના પ્રવાસમાં જોડાયા હતા. અધિનભાઈ સાહેબે મને ચાર વિદ્યાર્થીઓની સંભાળ રાખવાની જવાબદારી સૌંપી હતી. એમાં જ્યંતિભાઈ કેશવલાલ પટેલ (કબીર)ની જવાબદારી મારામાં આવતી હતી. સિદ્ધપુરમાં બજારમાં ફરતાં જ્યંતિ કબીર અમારાથી છૂટો પડી ગયો. ધર્મશાળામાં રાત્રે પહોંચતાં સાહેબે છોકરાં ગણતાં જ્યંતિ કબીર ના દેખાયો. એની મારી જવાબદારી હોવાથી અધિનભાઈ સાહેબે મને લાકો માર્યો અને બે-ત્રણ જ્યંતિને શોધવા બજારમાં નીકળી પડ્યા. બજારમાં ઉધાયેલો ઉભો રહેલો જ્યંતિને મળતાંની સાથે મેં અને બે લાકો મારી દીધા. મારે એના કારણે સાહેબનો એક લાકો ખાવો પડ્યો હતો. (આ જ્યંતિભાઈ પટેલ કબીર દાલમાં અમેરિકામાં કાર્ડિયોલોજિસ્ટ ડૉક્ટર તરીકે પ્રેક્ટિસ કરે છે.)

સ્કુલમાંથી ગયેલા આખુના પ્રવાસની ઘટના હજુ હું ભૂલ્યો નથી. અમારો નખી લોજમાં ઉતારો હતો. સવારે અદ્ધરદેવી ચાલતા પહોંચી ગયા. એના પગથિયાં ઘણાં છે. ખૂબ થાક લાગ્યો. પાછાં ફરતાં

અમે સૌથી પાછળ હતા. અમારા બે ત્રણ મિત્રોએ કહું કે આપણે જંગલના રસ્તે જઈએ તો નખી લોજ જલદી પહોંચી ગયા. અમે જંગલનો રસ્તો પસંદ કર્યો અને ચાલવા માંડ્યા. આગળ જતાં ભૂલા પડ્યા! અમે અટવાઈ પડ્યા રસ્તો જરૂર નહીં. જે મ તેમ કરીને છેવટે અમે લોજ ઉપર પહોંચ્યા ત્યારે બાકીનાં છોકરાં બાર વાગે જમીને સૂઈ ગયાં હતાં. અમે ઘડિયાળમાં જોયું તો ત્રણ વાગ્યા હતા. અધિનભાઈ સાહેબ ભૂલ્યા તરસ્યા અમારી રાહ જોતા નાકા આગળ બેઠા હતા. અમને જોતાંની સાથે બધાને ત્રણ ચાર થાપ્ડ મારી દીધી. જંગલમાં ભૂલા પડ્યાની અમારી વાત એમણે જાણી ત્યારે તેઓ શાન્ત પડ્યા. ત્રણ વાગે સાહેબની સાથે અમે જમ્યા.

એક વખત કે. ડી. પટેલના વાસમાં લાલભાઈની બંગલીમાં ‘મહારાણા પ્રતાપ’ નાટક કરતા હતા. ભોગી રાણો ‘મહારાણા પ્રતાપ’ના પાત્રમાં હતો. એક સુથાર મિત્રને ભામાશા બનાવ્યો હતો. પેસાને બદલે કુકરીઓ ભરેલી થેલી લઈને ભામાશા મહારાણા પ્રતાપને ભેટ આપવા આગળ આવ્યો. ભોગી રાણો પાવરમાં હતો. ‘હું મહારાણા પ્રતાપ અદ્યા સુથાર, તારા પેસા મારાથી ના લેવાયા!’ એમ કહીને સુથારને પાઢું માર્યું. નાટકમાં બંગ પડ્યો. એક વખત રાને ચીમન કાબો બેરાનાં કપડાં પહેરીને ‘મેરા મન ડોલે, તેરા તન ડોલે’ ઉપર ડાંસ કરતો હતો. રામભાઈ ચોપડીવાળાનાં બા મેરી ઉપર આવ્યાં અને ચીમનનો લાથ પકડી ‘હેડ મારા રોયા’ કહીને વેર લઈ ગયાં. અમારા સમયમાં એસ.એસ.સી.ની પરીક્ષા માટે કરી અને વિસનગર કેન્દ્ર હતાં. અમે ડાંબાં થઈ વિસનગર કેન્દ્ર ભર્યું. રમણ પંડ્યા, જશુ પંડ્યા, શનાભાઈ સોમનાથ પટેલ, ભોગીલાલ રાણા અને કલાસની ચાર છોકરીઓ અમારી સાથે હતી. પતરાની બેગમાં ચોપડી અને કપડાં લઈ વિસનગર પહોંચ્યી ગયા. છોકરીઓએ અગાઉથી એમની પોતાની વ્યવસ્થા ગોઠવી દીધી હતી. અમે બજાર વગ્યે ધર્મશાળા કે લોજની તપાસ કરવા લાગ્યા. એવામાં મને ‘કૃષ્ણા

લોજનું પાટિયું દેખાયું. તેની અંદર જઈ માલિકને રહેવા માટે પૂછતાં, એમણે અમોને ઉપરનો ખાલી મેડો બતાવી કાકાંને પૂછ્યું - 'દીકરા, આ ચાલશે?' મેં જવાબ આપ્યો, 'ચાલશે નહિ દોડશે.' મારી જિંદગીમાં કોઈ સારો માણસ મળ્યો હોય એવો અહેસાસ થયો! ઓરડામાં દોરદું જેંચી લાઈટ કરી આપી. કાકાની પત્ની સવારે ચા અને નાસ્તો કરી આપે. રાતે સરસ જમવાનું આપે. રાતે બાર વાગે ચા બનાવી આપે. મારું ગણિત કાચું એટલે સાહેબે ગણિત રાખવાની ના પાઢેલી પણ મેં ગણિત રાખેલું. એવું જાણવા મળેલ કે ગણિતનું પેપર ફૂટ્યું છે. રાતના બાર વાગ્યા સુધી વિસનગરમાં ફૂટેલું પેપર શોધવામાં ટાઈમ કાઢ્યો. ના મળતાં નિરાશ થઈ બેન્ડશેન્સ પ્રમેય તૈયાર કર્યા. સવારે ઊઠવા ત્યારે આઠ વાગે ફૂટેલું પેપર મળ્યું - ૧૦ વાગે પેપર આપવા જવાનો સમય હતો. અમે ખાલી જગ્યાઓ 'સોલ્વ' કરી પ્રમેયો જોઈ લીધો. થોડી ઘણી તૈયાર સાથે પરીક્ષા હોલમાં પ્રવેશ્યા. મારો નંબર ઉપર ટોપમાં છલ્લી પાટલીઓ હતો. રાણાનો નંબર વચ્ચે હતો. પેપર આવ્યું. ફૂટેલું પેપર નકલી નીકળ્યું! મને મોટો ગ્રાસકો પડ્યો! ડિમત રાખી લખવાની શરૂઆત કરી, અડધા કલાકમાં હું નવરો થઈ ગયો. બાકીના અઢી કલાક કઈ રીતે પસાર થશે? હું તો ઊભો થઈ ગયો પણ સાહેબે બેસાડી દીધો. અડધા કલાક પછી બીજી વાર ઊભો થયો ત્યારે સાહેબે ફરી બેસાડી દીધો. હજુ બે કલાક પસાર કરવાના હતા. સાહેબને દ્યા આવી. એમણે બાજુમાંથી

સખીમેન્ટરી લાવી મને આપી. મેં એમાંથી કોપી કરી દીધો. મારું કામ પતી ગયા પછી સાહેબને મારા મિત્ર ભોગીલાલ રાણાને સખીમેન્ટરી આપવા વિનંતી કરી. સાહેબ ઘણા સારા હતા. રાણાને પણ સખીમેન્ટરી આપી. જેમ તેમ કરી પરીક્ષા આપી દીધી. એ સમયે પરીક્ષાનું પરિણામ છાપામાં આવે. રિઝલ્ટના દિવસે અમે રેલવે સ્ટેશને પહોંચ્યો ગયા. છાપામાં મારો નંબર જોવા મળ્યો પણ બિચારા રાણાનો નંબર છાપાયો નહોતો. રાણાએ કહ્યું, 'ચિંતા ના કર, જેતરમાં બે ચાર પાકડા વધારે મારીશું. હાલ ચાલ, રામભાઈના ગોટા ખાઈએ.' રાણાએ મજાથી ગોટા ખાધા.

આ રીતે મારો ગોઝારિયા હાઈસ્ક્વુલનો અભ્યાસકાળ પૂર્ણ થયો.

એ પછી મેં વહ્લુલ વિદ્યાનગર, અમદાવાદમાં સ્વામિનારાયણ અને ગુજરાત કોલેજ અને માણસામાં આઈસ કોલેજમાં અભ્યાસ કરી બી.એ. થયો. ૧૯૯૭માં મુંબઈમાં ગર્વમેન્ટ કોલેજમાં કાયદાનો અભ્યાસ કર્યો.

(ડિમતભાઈને આપેલ ઈન્ટરવ્યુ મેં રેકોર્ડ કર્યું હતું. જેના ઉપરથી મેં આ શબ્દાંકન કર્યું છે. ડિમતભાઈ બાપુને કેળવણી મંડળમાં પ્રમુખ અને અધ્યક્ષ તરીકે સેવાઓ આપી છે. મંડળના દ્વારી તરીકે લાલમાં ખૂબ સરકિય છે. તેમણે વિદ્યાર્થીનોને આ લેખમાંથી નોફની બોધપાદ નહીં લેવા અને ફક્ત અભ્યાસમાં જ ધ્યાન રાખવાનું જણાવ્યું છે. - પ્રો. પ્રકાશ પટેલ)

૭. ભૂવનેશ્વર પાર્ક, સંધ્યવી સ્કૂલ પાસે,
નારણપુરા, અમદાવાદ - ૧૩

* * *

...અને છેલ્લો, મારી વાત

ચાલો, ગોઝારિયાને ગૌરવશાળી બનાવીએ

- ગોઝારિયાને સુંદર અને સ્વચ્છ બનાવીએ અને રાખીએ.
- ગામની બધી સંસ્થાઓને સહયોગ આપીને વધુ ને વધુ સમાજોપયોગી કાર્યરત બનાવીએ.
- ગામને મળેલા વારસા (હેરિટેજ)ને સાચવવા જાગૃત થઈ ઘટતું કરીએ.
- વીર મોહન રાવળે ગામ માટે શહીદી વહોરી હતી. તે ઘટનાનું લાલમાં શતાબ્દી વર્ષ ચાલે છે. અમની સ્મૃતિમાં પાળિયો બનાવીએ.
- ગામની સ્થાપનાના ઇતિહાસ સાથે સંકળાયેલા અંબાજ મંદિરમાં સ્થાપના દિવસ અંગેની ઉપલબ્ધ માહિતીસભર તકતી લગાવવાની જરૂર છે.
- ગોઝારિયામાં અમીનોના વસવાટ સાથે સંકળાયેલા સિદ્ધનાથ મહાદેવના પાછળના ભાગમાં સ્થાપક પૂર્વજ નંદલાલ અમીન અને વંશજ પ્રાણલાલ અમીનની સમાધિઓ આવેલી છે. આ બંને સમાધિઓની ઓળખ માટે નામવાળી તકતી લગાવવાની જરૂર છે.
- સતી લક્ષ્મીબાઈની ઘટનાની તકતી દહેરાના પરિસરમાં લગાવવાની જરૂર છે. ગામમાં ઘણાં મંદિરોનો રોમાંચક ઇતિહાસ છે. એવી નાંધવાળી તકતી જે તે મંદિરમાં લગાવવી જોઈએ.
- આપણા ગામનું તળાવ વિશાળ છે. તેને રૂપુર (તા. ચાણસ્વા) અને અમદાવાદના તળાવોની જે મસુંદર, સુવિધાસભર અને સ્થાપત્યમય બનાવવું જોઈએ.
- ગોઝારિયા રેલવે સ્ટેશનનો ગૌરવશાળી ઇતિહાસ છે. તેની સુવિધાઓ નાટ પામી છે. બધું જંડિત જર્જરિત થઈ ગયું છે. હવે જે છે, તે જળવાઈ રહે અને વધુ નાટ ના પામે એવી સંભાળ રાખવાની આપણી જવાબદારી છે.
- રેલવે સ્ટેશન રોડ ઉપર ગાયકવાડ સરકાર સમયની ધર્મશાળા આવેલી છે. જે ઘણું કરીને જિલ્લા પંચાયત હસ્તક છે. તેને સુવિધાસભર કરી કાર્યરત કરવાની જરૂર છે.
- ગામમાં આવેલા ગાયકવાડ સમયના પુસ્તકાલય છમારતને મરામત કરવી જરૂરી છે. આજના જમાનાની જરૂરિયાત મુજબ, તેમાં છ-વાહબેરી અને અન્ય સુવિધાઓ ઉમેરવાની જરૂર છે.
- ગ્રામ પંચાયત અને ગામમાં આવેલી સંસ્થાઓ ઉપરોક્ત બાબતોમાં ઘટતું કરે એવી અપેક્ષા રાખું છું.
- ગોઝારિયા ગામના સર્વાંગી વિકાસ માટે છેલ્લા એક વર્ષથી ‘આપડું ગામ ફાઉન્ડેશન’ કામ કરી રહ્યું છે. જે આવકારદાયક પગલું છે. તેમાં કામ કરતા પુવાનોને પ્રોત્સાહન અને સહકાર આપવાની આપણી ફરજ સમજીએ.

- ડૉ. માણોક પટેલ 'સેતુ'

શ્રી ગોગારિયા કેળવણી મંડળ, ગોગારિયા

દ્રસ્તી મંડળ (૨૦૧૬-૨૦૨૧)

પ્રમુખ	: ખોડાભાઈ કાલીદાસ પટેલ (કે. કે. પટેલ)
ઉપપ્રમુખ	: ડૉ. માણેક પટેલ 'સેતુ'
મંત્રી	: શૈલેષભાઈ મહિલાલ પટેલ
સહમંત્રી	: મહિલાલ શંકરદાસ પટેલ
ખજાનચી	: ઈશ્વરભાઈ પુરુષોત્તમદાસ પટેલ
દ્રસ્તીઓ	: હિમતલાલ શંકરદાસ પટેલ, કાન્તિભાઈ ધુળાભાઈ પટેલ, ગિરીશભાઈ નથ્યુદાસ પટેલ, જ્યંતીભાઈ નારાયણદાસ પટેલ, ભીખાભાઈ સોમાભાઈ લલ્લુદાસ પટેલ, આત્મારામભાઈ મોહનભાઈ પટેલ, રામાભાઈ મોહનદાસ પટેલ, ભીખાભાઈ સોમાભાઈ ભગવાનદાસ પટેલ જ્યંતીભાઈ ચતુરદાસ પટેલ, જગદીશભાઈ કાન્તિલાલ પટેલ

પ્રથમ હઠોઠ ડાની બાજુથી

- (૧) આત્મારામભાઈ મોહનભાઈ પ્રમાપત્રિ, (૨) ઈશ્વરભાઈ પુરુષોત્તમદાસ પટેલ (ખજાનચી),
(૩) મહિલાલ શંકરદાસ પટેલ (સહમંત્રી), (૪) ડૉ. માણેક પટેલ 'સેતુ' (ઉપપ્રમુખ), (૫) ખોડાભાઈ કાલીદાસ પટેલ
(કે. કે. પટેલ) - પ્રમુખશ્રી, (૬) (સ્વ.) કાન્તિભાઈ ધુળાભાઈ પટેલ (કે. કી. પટેલ), (૭) હિમતલાલ શંકરદાસ પટેલ,
(૮) ગિરીશભાઈ નથ્યુદાસ પટેલ, (૯) જ્યંતીભાઈ ચતુરદાસ પટેલ

દીજુ હઠોઠ ડાની બાજુથી

- (૧) રામાભાઈ મોહનદાસ પટેલ, (૨) જ્યંતીભાઈ નારાયણદાસ પટેલ, (૩) ભીખાભાઈ સોમાભાઈ ભગવાનદાસ
પટેલ, (૪) જગદીશભાઈ કાન્તિલાલ પટેલ, (૫) શૈલેષભાઈ મહિલાલ પટેલ (મંત્રી), (૬) ભીખાભાઈ સોમાભાઈ
લલ્લુદાસ પટેલ

શ્રી ગોઝારિયા કેળવણી મંડળ, ગોઝારિયા

દ્વારી મંડળ (વર્ષ ૨૦૨૨થી)

૧. હિમતલાલ શંકરદાસ પટેલ	અધ્યક્ષશ્રી	૧૨. રાજેન્દ્રકુમાર રસિકલાલ પંડ્યા	દ્વારીશ્રી
૨. ખોડાભાઈ કાલીદાસ પટેલ (કે. કે. પટેલ)	પ્રમુખશ્રી	૧૩. શૈલેષભાઈ સોમાભાઈ પટેલ	દ્વારીશ્રી
૩. ડૉ. માણેકલાલ મથુરદાસ પટેલ	ઉપપ્રમુખશ્રી	૧૪. વિકાસકુમાર અંબાલાલ પટેલ	દ્વારીશ્રી
૪. શૈલેષભાઈ મહિલાલ પટેલ	મંત્રીશ્રી	૧૫. પ્રકાશકુમાર અંબાલાલ પટેલ	દ્વારીશ્રી
૫. ભોગીલાલ પ્રહલાદભાઈ પટેલ	સહમંત્રીશ્રી	૧૬. કંચનભાઈ બળદેવભાઈ પટેલ	દ્વારીશ્રી
૬. ચંદુભાઈ અંબાલાલ પટેલ	ખજાનયી	૧૭. પંકજભાઈ પ્રહલાદભાઈ પટેલ	દ્વારીશ્રી
૭. ગીરીશભાઈ નથુદાસ પટેલ	દ્વસ્તીશ્રી	૧૮. જીવેશકુમાર જ્યંતિભાઈ પટેલ	દ્વારીશ્રી
૮. મહિલાલ શંકરદાસ પટેલ	દ્વસ્તીશ્રી	૧૯. ધૂમિલકુમાર દિનેશભાઈ પટેલ	દ્વારીશ્રી
૯. રામાભાઈ મોહનદાસ પટેલ	દ્વસ્તીશ્રી	૨૦. રાજેશભાઈ અંબાલાલ પટેલ	દ્વારીશ્રી
૧૦. ભીખાભાઈ સોમાભાઈ લલુદાસ પટેલ	દ્વસ્તીશ્રી	૨૧. સંહિપકુમાર વિકમભાઈ પટેલ	દ્વારીશ્રી
૧૧. અશોકકુમાર ગીરધરદાસ પટેલ	દ્વસ્તીશ્રી		

આમંત્રિત દ્વારીશ્રી

૧. છથરભાઈ પુરુષોત્તમદાસ પટેલ	૨. નાથભાઈ અંબાલાલ પટેલ	૩. અરવિંદભાઈ ગીરધરભાઈ પટેલ
૨. દિનેશભાઈ કેશવલાલ પટેલ	૪. રમેશભાઈ છનાલાલ પટેલ	૫. મુકેશભાઈ ડીરાલાલ શાહ
૩. લલિતભાઈ જોઈતારામ પટેલ	૬. જગદીશભાઈ કાન્નિલાલ પટેલ	૭. જગદીશભાઈ ગોવિંદભાઈ શ્રીમાળી
૪. મહેન્દ્રભાઈ નરોત્તમદાસ પટેલ	૮. અશોકભાઈ કાન્નિલાલ પટેલ	૯. ભીખાભાઈ સોમાભાઈ ભગવાનદાસ પટેલ
૫. ડૉ. છતુભાઈ મગનભાઈ પટેલ		

કારોબારી શામિત્રિ

૧. જ્યંતિભાઈ નારાયણદાસ પટેલ	ચેરમેન	૧૫. શૈલેષભાઈ કચરાભાઈ રાવલ
૨. મહેન્દ્રભાઈ શંકરલાલ પટેલ	કો-ચેરમેન	૧૬. માણેકલાલ વિહુલદાસ પટેલ
૩. રમેશભાઈ સેંધાભાઈ પટેલ		૧૭. દિલિપભાઈ બબાભાઈ પ્રજાપતિ
૪. બાબુભાઈ કચરાભાઈ પટેલ		૧૮. ભરતભાઈ સતીષભાઈ પટેલ
૫. ભીખાભાઈ બહેચરભાઈ પટેલ		૧૯. હસમુખભાઈ અમૃતલાલ નરોત્તમદાસ પટેલ
૬. પરેશભાઈ રસિકલાલ પટેલ		૨૦. હરેશભાઈ હરીવહનભાઈ અમીન
૭. મંગળદાસ રેવાભાઈ પટેલ		૨૧. શૈલેષભાઈ છથરભાઈ પટેલ
૮. ભીખાભાઈ મહિલાલ પટેલ		૨૨. રામાભાઈ કાન્નીદાસ રણાંગોડદાસ પટેલ
૯. રાજેન્દ્રભાઈ રમણભાઈ અંબાલાલ પટેલ		૨૩. રમેશભાઈ વિહુલદાસ કરીયા
૧૦. રંગાળ વિરાળ ઠાકોર		૨૪. પોપટભાઈ ધૂળાભાઈ પટેલ
૧૧. ચંપકભાઈ અંબાલાલ મોટી		૨૫. દિલિપભાઈ રણાંગોડભાઈ સુથાર
૧૨. રમણભાઈ ગંગારામ મહેરિયા		૨૬. પ્રમુખ/મંત્રીશ્રી ગોજારિયા પ્રગતિ મંડળ, અમદાવાદ
૧૩. અમૃતભાઈ જોઈતારામ રાવળ		૨૭. પ્રમુખ/મંત્રીશ્રી ગોજારિયા વિકાસ મંડળ, મુંબઈ
૧૪. મનીષભાઈ જ્યંતિભાઈ પટેલ		૨૮. પ્રમુખ/મંત્રીશ્રી ગોજારિયા પ્રગતિ મંડળ, સુરત

*We Bring Your Lovable Person in CANADA
Under The Supervision of Immigration Expert*

Immigration & Settlement Services

Dr. Jitubhai Patel
98795 53463

A-404, Empire Business Hub
Science City Road, Sola, A'Bad.
drjitu_fortune@hotmail.com

Dr. G. K. Patel
416 839 1084

150 - 5th Street, Brandon
Manitoba R7A3K4 CANADA
gkfortune@hotmail.com

Chintan Patel
905 903 5254

27 Guinevere Road Markham
Ontario L3S 4S9 CANADA
cgkpatel@gmail.com